

ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ ОНЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ

ЕСЕП

6-ШЫҒАРЫЛЫМ / ВЫПУСК 6

ОТЧЕТ

О СОСТОЯНИИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ И ЕГО РЕГИОНАХ

2013

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА
МИНИСТРЛІГІ

ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ ОНЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ
ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ

ЕСЕП

6-ШЫҒАРЫЛЫМ / ВЫПУСК 6

ОТЧЕТ

О СОСТОЯНИИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ И ЕГО РЕГИОНАХ

«Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің
даму жағдайы туралы есеп» кітабын әзірлеуші
«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ

Разработчик книги

«Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах»
АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Л. Ибрагимова, э.ғ.к., Д. Әбілқайыров,
Е. Әбдібеков, М. Таймырзаев, э.ғ.к., Ғ. Сейілханов, З. Давуров, Д. Баймағұлов
«Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп».
Алматы, 2014 ж., 6-шығарылым. 312 бет.

Ибрагимова Л., к.э.н., Абилкаиров Д., Абдибеков Е., Таймурзаев М., к.э.н., Сейлханов Г., Давуров З., Баймагулов Д.
«Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах».
Алматы, 2014 г., выпуск 6. 312 стр.

«Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» кітабын «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның («Даму» қоры) авторлар ұжымы әзірледі. Кітапта Қазақстанның шағын және орта кәсіпкерлік (ШОК) секторының даму қарқыны және жағдайы жөніндегі бүкіл қажетті ақпарат, соның ішінде сала және аймақтар тұрғысынан ШОК-ке жүргізілген жалпы республикалық кешенді талдау, «Даму» қорының кәсіпкерлікті қолдау қызметінің нәтижелері және т.б. беріледі. Сондай-ақ кітапта «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты 4-ші бағытын іске асыру нәтижелерін талдау» маркетингтік зерттеуінің қысқаша нәтижелері келтірілген. Сонымен қатар кітапқа жетекші жоғары оқу орындарының мамандары дайындаған, кәсіпкерлікті дамыту тақырыбына жазылған материалдар қосылған. Барлық материалдар Қазақстан Республикасының Статистика агенттігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және «Даму» қорының өзекті статистикалық деректеріне негізделген. Кітаптағы статистикалық деректер кестелер және суреттер түрінде беріледі, бұл деректерді оңай түсінуге мүмкіндік береді. Үкімет органдарына, жергілікті атқарушы билік органдарына, жоғары оқу орындарына, қоғамдық ұйымдарға және бизнес-құрылымдарға ұсынылады.

Книга «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах» разработана коллективом авторов АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» (Фонд «Даму»). Содержит всю необходимую информацию о динамике и состоянии развития сектора малого и среднего предпринимательства (МСП) Казахстана, начиная с комплексного общереспубликанского анализа МСП в отраслевом и региональном разрезе и заканчивая результатами деятельности Фонда «Даму» по поддержке предпринимательства. В книге также представлены краткие результаты маркетингового исследования «Анализ результатов реализации 4 направления «Усиление предпринимательского потенциала» Программы «Дорожная карта бизнеса 2020». В книгу также включены материалы, посвященные тематике развития предпринимательства, подготовленные специалистами ведущих высших учебных заведений. Все материалы основаны на актуальных статистических данных Агентства Республики Казахстан по статистике, Национального Банка Республики Казахстан и Фонда «Даму». Книга проиллюстрирована статистическими данными в виде таблиц и рисунков, что делает ее более удобной для понимания. Рекомендуется для правительственных органов, местных исполнительных органов власти, высших учебных заведений, общественных организаций и бизнес-структур.

- © Осы кітаптың барлық материалдары (мәтіндік ақпарат және графиктік бейнелер) «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның меншігі болып табылады.
- © Все материалы данной книги (текстовая информация и графические изображения) являются собственностью АО «Фонд развития предпринимательства «Даму».

**«Шағын және орта бизнесті дамыту – ХХІ ғасырдағы
Қазақстанды индустриялық және әлеуметтік жаңғыртудың
басты құралы».**

(Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың
Қазақстан халқына жолдаған «Қазақстан жолы – 2050:
бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауынан,
2014 жылғы 17 қаңтар)

**«Развитие малого и среднего бизнеса – вот главный
инструмент индустриальной и социальной модернизации
Казахстана в ХХІ веке».**

(Из Послания Президента Республики Казахстан
Н.А. Назарбаева народу Казахстана «Казахстанский путь – 2050:
Единая цель, единые интересы, единое будущее»,
17 января 2014 года)

МАЗМҰНЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ БІРІНШІ ОРЫНБАСАРЫНЫҢ АЛҒЫ СӨЗІ	18
«БӘЙТЕРЕК» ҰЛТТЫҚ БАСҚАРУШЫ ХОЛДИНГІ» АҚ БАСҚАРМАСЫ ТӨРАҒАСЫНЫҢ АЛҒЫ СӨЗІ	20
«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ТҒА ҚОРИ» АҚ БАСҚАРМАСЫ ТӨРАЙЫМЫНЫҢ АЛҒЫ СӨЗІ	22
1-БӨЛІМ. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНА ЖӘНЕ ҚАРҚЫНЫНА ЖҮРГІЗІЛГЕН МОНИТОРИНГ	24
1.1. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің жалпы санындағы ШОК субъектілерінің үлесі	25
1.2. Белсенді және тіркелген ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	25
1.3. Белсенді ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	27
1.4. ШОК саласында қызмет ететін адамдардың саны	28
1.5. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	29
1.6. Шағын кәсіпкерлікті несиелеу жағдайының құбылысы	30
1.7. ШОК макрокөрсеткіштерінің салалық құрылымы	31
1.8. Қазақстандағы ШОК секторының даму көрсеткіштерін басқа елдермен салыстыру	33
2-БӨЛІМ. ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШОК-ТІҢ ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІН САЛЫСТЫРУ	36
2.1. Белсенді ШОК субъектілерінің саны	37
2.2. ШОК субъектілерінің белсенділігі	38
2.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан аймақтық құрылымы	38
2.4. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындардың саны	39
2.5. ШОК субъектілерінің 1 000 тұрғынға шаққандағы саны	40
2.6. Белсенді ШОК субъектілерінің гендерлік тұрғындардан есептелген саны	41
2.7. ШОК-пен айналысатын тұрғындардың саны	42
2.8. ШОК субъектілерінің өнімдер шығару көлемі	43
2.9. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуінің аймақтық құрылымы	43
3-БӨЛІМ. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ	46
3.1. Астана қаласындағы шағын және орта кәсіпкерлік	48
3.1.1. Қаланың әлеуметтік-экономикалық кейпі	49
3.1.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	49
3.1.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	50
3.1.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	51
3.1.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	52
3.1.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	53
3.1.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	54
3.1.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	55
3.1.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	55
3.2. Алматы қаласындағы шағын және орта кәсіпкерлік	58
3.2.1. Қаланың әлеуметтік-экономикалық кейпі	59
3.2.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	59
3.2.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	60
3.2.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	61
3.2.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	62
3.2.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	63
3.2.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	64
3.2.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	65
3.2.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	65
3.3. Ақмола облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	68
3.3.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	69
3.3.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	69
3.3.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	70
3.3.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	71
3.3.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	72
3.3.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	73

СОДЕРЖАНИЕ

ОБРАЩЕНИЕ ПЕРВОГО ЗАМЕСТИТЕЛЯ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	18
ОБРАЩЕНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПРАВЛЕНИЯ АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ УПРАВЛЯЮЩИЙ ХОЛДИНГ «БАЙТЕРЕК»	20
ОБРАЩЕНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПРАВЛЕНИЯ АО «ФОНД «ДАМУ»	22
РАЗДЕЛ 1. МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	24
1.1. Доля субъектов МСП в общем количестве хозяйствующих субъектов	25
1.2. Динамика активных и зарегистрированных субъектов МСП	25
1.3. Структура активных субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	27
1.4. Численность занятых в МСП.....	28
1.5. Выпуск продукции субъектами МСП.....	29
1.6. Динамика кредитования малого предпринимательства	30
1.7. Отраслевая структура макропоказателей МСП	31
1.8. Сравнение показателей развития сектора МСП Казахстана с другими странами	33
РАЗДЕЛ 2. СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ МСП В РЕГИОНАХ КАЗАХСТАНА	36
2.1. Количество активных субъектов МСП.....	37
2.2. Активность субъектов МСП	38
2.3. Региональная структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	38
2.4. Количество малых и средних предприятий с иностранным участием	39
2.5. Количество субъектов МСП на 1 000 жителей	40
2.6. Количество активных субъектов МСП в гендерном аспекте	41
2.7. Численность населения, занятого в МСП.....	42
2.8. Объем выпуска продукции субъектами МСП	43
2.9. Региональная структура кредитования малого предпринимательства БВУ	43
РАЗДЕЛ 3. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ СУБЪЕКТОВ МСП В РЕГИОНАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	46
3.1. Малое и среднее предпринимательство в городе Астана	48
3.1.1. Социально-экономический портрет города.....	49
3.1.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	49
3.1.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	50
3.1.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	51
3.1.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	52
3.1.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	53
3.1.7. Выпуск продукции субъектами МСП	54
3.1.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	55
3.1.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	55
3.2. Малое и среднее предпринимательство в городе Алматы.....	58
3.2.1. Социально-экономический портрет города	59
3.2.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	59
3.2.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	60
3.2.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	61
3.2.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	62
3.2.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	63
3.2.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	64
3.2.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	65
3.2.9. Информация о результатах программ Фонда «Даму»	65
3.3. Малое и среднее предпринимательство в Акмолинской области	68
3.3.1. Социально-экономический портрет области.....	69
3.3.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	69
3.3.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	70
3.3.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	71
3.3.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	72
3.3.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	73

3.3.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	74
3.3.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	74
3.3.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	75
3.4.	Ақтөбе облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	78
3.4.1.	Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	79
3.4.2.	Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	79
3.4.3.	ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	80
3.4.4.	Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	81
3.4.5.	Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	82
3.4.6.	ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	83
3.4.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	84
3.4.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	85
3.4.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	85
3.5.	Алматы облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	88
3.5.1.	Алматы облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	89
3.5.2.	Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	89
3.5.3.	ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	90
3.5.4.	Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	91
3.5.5.	Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	92
3.5.6.	ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	93
3.5.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	94
3.5.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	95
3.5.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	95
3.6.	Атырау облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	98
3.6.1.	Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	99
3.6.2.	Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	99
3.6.3.	ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	100
3.6.4.	Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	101
3.6.5.	Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	102
3.6.6.	ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	103
3.6.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	104
3.6.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	105
3.6.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	105
3.7.	Шығыс Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	108
3.7.1.	Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	109
3.7.2.	Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	109
3.7.3.	ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	110
3.7.4.	Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	111
3.7.5.	Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	112
3.7.6.	ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	113
3.7.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	114
3.7.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	115
3.7.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	115
3.8.	Жамбыл облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	118
3.8.1.	Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	119
3.8.2.	Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	119
3.8.3.	ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	120
3.8.4.	Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	121
3.8.5.	Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	122
3.8.6.	ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	123
3.8.7.	ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	124
3.8.8.	ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	125
3.8.9.	«Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	125

3.3.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	74
3.3.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	74
3.3.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	75
3.4. Малое и среднее предпринимательство в Актюбинской области	78
3.4.1. Социально-экономический портрет области.....	79
3.4.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	79
3.4.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	80
3.4.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	81
3.4.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам).....	82
3.4.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	83
3.4.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	84
3.4.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	85
3.4.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	85
3.5. Малое и среднее предпринимательство в Алматинской области	88
3.5.1. Социально-экономический портрет области.....	89
3.5.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	89
3.5.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	90
3.5.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	91
3.5.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам).....	92
3.5.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	93
3.5.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	94
3.5.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	95
3.5.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	95
3.6. Малое и среднее предпринимательство в Атырауской области.....	98
3.6.1. Социально-экономический портрет области.....	99
3.6.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	99
3.6.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	100
3.6.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	101
3.6.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам).....	102
3.6.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	103
3.6.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	104
3.6.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	105
3.6.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	105
3.7. Малое и среднее предпринимательство в Восточно-Казахстанской области	108
3.7.1. Социально-экономический портрет области.....	109
3.7.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	109
3.7.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	110
3.7.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	111
3.7.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам).....	112
3.7.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	113
3.7.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	114
3.7.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	115
3.7.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	115
3.8. Малое и среднее предпринимательство в Жамбылской области.....	118
3.8.1. Социально-экономический портрет области.....	119
3.8.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	119
3.8.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	120
3.8.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	121
3.8.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам).....	122
3.8.6. Численность активно занятого населения в МСП.....	123
3.8.7. Выпуск продукции субъектами МСП.....	124
3.8.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ.....	125
3.8.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму».....	125

3.9. Батыс Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	128
3.9.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	129
3.9.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	129
3.9.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	130
3.9.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы.....	131
3.9.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	132
3.9.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	133
3.9.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	134
3.9.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	135
3.9.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	135
3.10. Қарағанды облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	138
3.10.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	139
3.10.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	139
3.10.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	140
3.10.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	141
3.10.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	142
3.10.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	143
3.10.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	144
3.10.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	145
3.10.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	145
3.11. Қостанай облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	148
3.11.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	149
3.11.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	149
3.11.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	150
3.11.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	151
3.11.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	152
3.11.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	153
3.11.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	154
3.11.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	155
3.11.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	155
3.12. Қызылорда облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	158
3.12.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	159
3.12.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	159
3.12.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	160
3.12.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	161
3.12.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	162
3.12.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	163
3.12.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	164
3.12.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	165
3.12.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	165
3.13. Маңғыстау облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	168
3.13.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	169
3.13.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	169
3.13.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	170
3.13.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	171
3.13.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	172
3.13.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	173
3.13.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	174
3.13.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	175
3.13.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	175
3.14. Павлодар облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	178
3.14.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	179
3.14.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	179
3.14.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	180

3.9. Малое и среднее предпринимательство в Западно-Казахстанской области	128
3.9.1. Социально-экономический портрет области	129
3.9.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	129
3.9.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	130
3.9.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	131
3.9.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	132
3.9.6. Численность активно занятого населения в МСП	133
3.9.7. Выпуск продукции субъектами МСП	134
3.9.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	135
3.9.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	135
3.10. Малое и среднее предпринимательство в Карагандинской области	138
3.10.1. Социально-экономический портрет области	139
3.10.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	139
3.10.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	140
3.10.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	141
3.10.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	142
3.10.6. Численность активно занятого населения в МСП	143
3.10.7. Выпуск продукции субъектами МСП	144
3.10.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	145
3.10.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	145
3.11. Малое и среднее предпринимательство в Костанайской области	148
3.11.1. Социально-экономический портрет области	149
3.11.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	149
3.11.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	150
3.11.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	151
3.11.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	152
3.11.6. Численность активно занятого населения в МСП	153
3.11.7. Выпуск продукции субъектами МСП	154
3.11.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	155
3.11.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	155
3.12. Малое и среднее предпринимательство в Кызылординской области	158
3.12.1. Социально-экономический портрет области	159
3.12.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	159
3.12.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	160
3.12.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	161
3.12.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	162
3.12.6. Численность активно занятого населения в МСП	163
3.12.7. Выпуск продукции субъектами МСП	164
3.12.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	165
3.12.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	165
3.13. Малое и среднее предпринимательство в Мангистауской области	168
3.13.1. Социально-экономический портрет области	169
3.13.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	169
3.13.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	170
3.13.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности	171
3.13.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	172
3.13.6. Численность активно занятого населения в МСП	173
3.13.7. Выпуск продукции субъектами МСП	174
3.13.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	175
3.13.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	175
3.14. Малое и среднее предпринимательство в Павлодарской области	178
3.14.1. Социально-экономический портрет области	179
3.14.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП	179
3.14.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам	180

3.14.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	181
3.14.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	182
3.14.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	183
3.14.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	184
3.14.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	185
3.14.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	185
3.15. Солтүстік Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	188
3.15.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	189
3.15.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	189
3.15.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	190
3.15.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	191
3.15.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	192
3.15.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	193
3.15.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	195
3.15.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	195
3.15.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	195
3.16. Оңтүстік Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік	198
3.16.1. Облыстың әлеуметтік-экономикалық кейпі	199
3.16.2. Тіркелген және белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы	199
3.16.3. ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы	200
3.16.4. Тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы	201
3.16.5. Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар санының құбылысы (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде)	202
3.16.6. ШОК-пен айналысатын белсенді тұрғындардың саны	203
3.16.7. ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы	204
3.16.8. ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі жағдайының құбылысы	205
3.16.9. «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері жөніндегі ақпарат	205

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ БОЙЫНША БАҒДАРЛАМАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ 208

КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРҒЫДАН ҚОЛДАУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

4.1. Тұрақтандыру бағдарламасының бірінші траншы	209
4.2. Тұрақтандыру бағдарламасының екінші траншы	212
4.3. «Даму-Аймақтар» бағдарламасы	214
4.4. Тұрақтандыру бағдарламасының үшінші траншы	217
4.5. 2008–2012 жылдарға арналған Қазақстан Республикасында шағын несиелік ұйымдарды дамытуға бағытталған шаралар бағдарламасы	219
4.6. «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы	220
4.7. «Даму-Өндіріс» бағдарламасы	225
4.8. Әйелдер кәсіпкерлігін шағын несиелеу бағдарламасы	227
4.9. Маңғыстау облысының Жаңаөзен қаласында ШОК субъектілерін қаржыландыру бағдарламасы	229
4.10. Екінші деңгейдегі банктер және лизингтік компаниялар арқылы өңдеу өнеркәсібі саласында қызмет ететін ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламалары	230
4.11. «Даму-Аймақтар II» бағдарламасының аймақтық басым жобаларын қаржыландыру бағдарламасы	232
4.12. Аймақтардағы ШОК субъектілерін қаржыландыру бағдарламасы	234
4.13. Шағын қалалардағы ШОК-нің жобаларын қаржыландыру бағдарламасы	235
4.14. ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламасы	237
4.15. Азиялық даму банкі берген қарыздың есебінен ШОК субъектілерін қаржыландыру бағдарламасы (1-транш)	239
4.16. Жаңаөзен қаласындағы кәсіпкерлікті қолдауға бағытталған, 2012–2014 арналған бағдарламалар	241
4.16.1. Болашақта жеке кәсіпкерлік субъектілерін несиелеу үшін банктерге қаражатты шарттасылған түрде орналастыру	241
4.16.2. ЕДБ-дің несиелері бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау	241
4.16.3. «Даму» қорының жеке кәсіпкерлік секторының несиелерін кепілдендіру	242
4.16.4. Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту	242

3.14.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	181
3.14.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	182
3.14.6. Численность активно занятого населения в МСП	183
3.14.7. Выпуск продукции субъектами МСП	184
3.14.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	185
3.14.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	185
3.15. Малое и среднее предпринимательство в Северо-Казахстанской области.....	188
3.15.1. Социально-экономический портрет области	189
3.15.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	189
3.15.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	190
3.15.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	191
3.15.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	192
3.15.6. Численность активно занятого населения в МСП	193
3.15.7. Выпуск продукции субъектами МСП	194
3.15.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	195
3.15.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	195
3.16. Малое и среднее предпринимательство в Южно-Казахстанской области.....	198
3.16.1. Социально-экономический портрет области	199
3.16.2. Динамика зарегистрированных и активных субъектов МСП.....	199
3.16.3. Структура субъектов МСП по организационно-правовым формам.....	200
3.16.4. Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности.....	201
3.16.5. Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)	202
3.16.6. Численность активно занятого населения в МСП	203
3.16.7. Выпуск продукции субъектами МСП	204
3.16.8. Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ	205
3.16.9. Информация о результатах Программ Фонда «Даму»	205

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММ АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ» ПО ПОДДЕРЖКЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА..... 208

ПРОГРАММЫ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

4.1. Первый транш Стабилизационной программы	209
4.2. Второй транш Стабилизационной программы	212
4.3. Программа «Даму-Регионы»	214
4.4. Третий транш Стабилизационной программы	217
4.5. Программа мер по развитию микрокредитных организаций в Республике Казахстан на 2008–2012 годы.....	219
4.6. Программа «Дорожная карта бизнеса 2020».....	220
4.7. Программа «Даму-Өндіріс»	225
4.8. Программа микрокредитования женского предпринимательства.....	227
4.9. Программа финансирования субъектов МСП в г. Жанаозен Мангистауской области.....	229
4.10. Программа финансирования лизинговых сделок субъектов МСП, занятых в сфере обрабатывающей промышленности через БВУ и лизинговые компании.....	230
4.11. Программа финансирования региональных приоритетных проектов «Даму-Регионы II»	232
4.12. Программа регионального финансирования субъектов МСП.....	234
4.13. Программа финансирования проектов СМСП в малых городах.....	235
4.14. Программа финансирования лизинговых сделок субъектов МСП	237
4.15. Программа финансирования субъектов МСП за счет займа Азиатского Банка Развития (1-транш).....	239
4.16. Программы поддержки предпринимательства в г. Жанаозен на 2012–2014 гг.	241
4.16.1. Обусловленное размещение средств в банках для последующего кредитования субъектов частного предпринимательства	241
4.16.2. Субсидирование ставки вознаграждения по кредитам БВУ	241
4.16.3. Гарантирование Фондом «Даму» кредитов СЧП	242
4.16.4. Усиление предпринимательского потенциала.....	242

КӘСІПКЕРЛЕРДІ ҚҰЗЫРЕТІН АРТТЫРУҒА БАҒЫТТАЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛАР

1. Бизнесінің жол картасы 2020» бағдарламасының «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты төртінші бағыты	242
1.1. Жаңа бастап жүрген кәсіпкерлерді қолдау (старт-ап жобалары)	243
1.2. Әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету	243
1.3. ШОБ топ-менеджментін оқыту	244
1.4. «Іскерлік байланыстар» жобасы	245
2. Кәсіпкерлікті қолдау орталықтарын құру	246
3. «Даму» қорының call-центрі	246
4. Қазақстанның шағын бизнесінің домалақ үстелдері мен форумдарын өткізу	247
5. Қазақстанның ШОБ жөнінде талдамалы кітап шығару	247
6. «Даму» қорының геоақпараттық жүйесі	248
7. Мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлерді қолдауға бағытталған «Даму-Көмек» бағдарламасы	248

«БИЗНЕСІНІҢ ЖОЛ КАРТАСЫ 2020» БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ «ӘЛЕУЕТТІК КӘСІПКЕРЛІКТІ КҮШЕЙТУ» АТТЫ 4-БАҒЫТЫН ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІН ТАЛДАУ..... 250

5.1. «БИЗНЕС-КЕҢЕСШІ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ	251
5.1.1. «БИЗНЕС-КЕҢЕСШІ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ	251
5.1.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЖӘНЕ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ	252
5.1.2.1. Қатысушылардың сала тұрғысынан есептелген саны	252
5.1.2.2. Қатысушылардың жас тұрғысынан есептелген саны	252
5.1.2.3. Қатысушылардың жыныс тұрғысынан қалыптасқан құрылымы	253
5.1.2.4. Қатысушылардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны	253
5.1.2.5. Қатысушылардың ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша есептелген саны	254
5.1.3. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА ЖҮРГІЗІЛГЕН ОҚЫТУДЫҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	254
5.1.4. ЖОБА ІСКЕ АСЫРЫЛА БАСТАҒАН СӘТТЕН БАСТАП ЖАҢА БИЗНЕСТІ АШУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІ КЕҢЕЙТУ КӨРСЕТКІШТЕРІ	261
5.2. «ІСКЕРЛІК БАЙЛАНЫСТАР» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ	262
5.2.1. «ІСКЕРЛІК БАЙЛАНЫСТАР» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ	262
5.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС ЖӘНЕ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ	263
5.2.2.1. Қатысушылардың сала тұрғысынан есептелген саны	263
5.2.2.2. Қатысушылардың жас тұрғысынан есептелген саны	263
5.2.2.3. Қатысушылардың жыныс тұрғысынан есептелген саны	263
5.2.2.4. Қатысушылардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны	264
5.2.3. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ЖӘНЕ ЕЛДЕР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ.....	264
5.2.3.1. Машықтанудан өткен қатысушылардың сала тұрғысынан есептелген саны	264
5.2.3.2. Машықтанудан өткен қатысушылардың жас бойынша есептелген саны	265
5.2.3.3. Машықтанудан өткен қатысушылардың жыныс тұрғысынан есептелген саны	266
5.2.3.4. Машықтанудан өткен қатысушылардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны	266
5.2.3.5. Машықтанудан өткен қатысушылардың елдер тұрғысынан есептелген саны	266
5.2.4. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕННЕН KEЙІН ЖАСАЛҒАН ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ, САТЫП АЛЫНҒАН ЖАБДЫҚТАРДЫҢ, ЖАСАЛҒАН ШАРТТАРДЫҢ, ҚҰРЫЛҒАН БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ, ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН БАСҚАРУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНЫҢ САНЫ	267
5.2.4.1. Жасалған жұмыс орындарының саны	268
5.2.4.2. Сатып алынған жабдықтардың саны	268
5.2.4.3. Жасалған шарттардың саны	269
5.3. «ШОБ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТІН ОҚЫТУ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ	269
5.3.1. «ШОБ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТІН ОҚЫТУ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ	269
5.3.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС ЖӘНЕ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ	270
5.3.2.1. Қатысушылардың сала тұрғысынан есептелген саны	270
5.3.2.2. Қатысушылардың жас тұрғысынан есептелген саны	271
5.3.2.3. Қатысушылардың жыныс тұрғысынан қалыптасқан құрылымы	271
5.3.2.4. Қатысушылардың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан құрылымы	271
5.3.3. ЖОБАҒА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ БИЗНЕСТІ КЕҢЕЙТУІ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУІ КӨРСЕТКІШТЕРІ	272
5.3.4. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА ЖҮРГІЗІЛГЕН ОҚЫТУДЫҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	273
5.3.5. ОҚЫТУДАН ӨТКЕННЕН KEЙІН ЖАСАЛҒАН ЖАҢА ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ	274

ПРОГРАММЫ ПО ПОВЫШЕНИЮ КОМПЕТЕНЦИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

1. Четвертое направление «Усиление предпринимательского потенциала» Программы «Дорожная карта бизнеса 2020»	242
1.1. Поддержка начинающих предпринимателей (старт-ап проекты)	243
1.2. Сервисная поддержка ведения действующего бизнеса	243
1.3. Обучение топ-менеджмента МСБ	244
1.4. Проект «Деловые связи»	245
2. Создание Центров поддержки предпринимательства	246
3. Call-центр Фонда «Даму»	246
4. Проведение круглых столов и форумов малого бизнеса Казахстана	247
5. Выпуск аналитической книги по МСБ Казахстана	247
6. Геоинформационная система Фонда «Даму»	248
7. Программа поддержки предпринимателей с ограниченными возможностями «Даму-Көмек»	248

**АНАЛИЗ РЕЗУЛЬТАТОВ РЕАЛИЗАЦИИ 4 НАПРАВЛЕНИЯ «УСИЛЕНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ПОТЕНЦИАЛА»
ПРОГРАММЫ «ДОРОЖНАЯ КАРТА БИЗНЕСА 2020»****250**

5.1. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «БИЗНЕС-СОВЕТНИК»	251
5.1.1. О ПРОЕКТЕ «БИЗНЕС-СОВЕТНИК»	251
5.1.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ И ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ	252
5.1.2.1. Количество участников в отраслевом разрезе	252
5.1.2.2. Количество участников по возрастам	252
5.1.2.3. Структура участников в гендерном разрезе	253
5.1.2.4. Количество участников в региональном разрезе	253
5.1.2.5. Количество участников по организационно-правовым формам	254
5.1.3. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОБУЧЕНИЯ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ	254
5.1.4. ПОКАЗАТЕЛИ ПО ОТКРЫТИЮ НОВОГО БИЗНЕСА И РАСШИРЕНИЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С МОМЕНТА РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА	261
5.2. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «ДЕЛОВЫЕ СВЯЗИ»	262
5.2.1. О ПРОЕКТЕ «ДЕЛОВЫЕ СВЯЗИ»	262
5.2.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ И РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ	263
5.2.2.1. Количество участников в отраслевом разрезе	263
5.2.2.2. Количество участников по возрастам	263
5.2.2.3. Количество участников в гендерном разрезе	263
5.2.2.4. Количество участников в региональном разрезе	264
5.2.3. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ И СТРАНОВОМ РАЗРЕЗАХ	264
5.2.3.1. Количество участников, прошедших стажировку, в отраслевом разрезе	264
5.2.3.2. Количество участников, прошедших стажировку, по возрастам	265
5.2.3.3. Количество участников, прошедших стажировку, в гендерном разрезе	266
5.2.3.4. Количество участников, прошедших стажировку, в региональном разрезе	266
5.2.3.5. Количество участников в страновом разрезе	266
5.2.4. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАННЫХ РАБОЧИХ МЕСТ, ПРИОБРЕТЕННОГО ОБОРУДОВАНИЯ, ЗАКЛЮЧЕННЫХ ДОГОВОРОВ, СОЗДАННЫХ СОВМЕСТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ, ПРИВЛЕЧЕННЫХ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ ПОСЛЕ ПРОХОЖДЕНИЯ СТАЖИРОВКИ	267
5.2.4.1. Количество созданных рабочих мест	268
5.2.4.2. Количество приобретенного оборудования	268
5.2.4.3. Количество заключенных договоров	269
5.3. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «ОБУЧЕНИЕ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТА МСБ»	269
5.3.1. О ПРОЕКТЕ «ОБУЧЕНИЕ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТА МСБ»	269
5.3.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ И РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ	270
5.3.2.1. Количество участников в отраслевом разрезе	270
5.3.2.2. Количество участников в возрастном разрезе	271
5.3.2.3. Структура участников в гендерном разрезе	271
5.3.2.4. Структура участников в региональном разрезе	271
5.3.3. ПОКАЗАТЕЛИ ПО РАСШИРЕНИЮ И МОДЕРНИЗАЦИИ БИЗНЕСА УЧАСТНИКАМИ ПРОЕКТА	272
5.3.4. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОБУЧЕНИЯ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ	273
5.3.5. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАННЫХ НОВЫХ РАБОЧИХ МЕСТ ПОСЛЕ ПРОХОЖДЕНИЯ ОБУЧЕНИЯ	274

5.4. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ	275
5.4.1. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ	275
5.4.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН, КӘСІПОРЫННЫҢ ҮЛКЕНДІГІ (ШАҒЫН/ОРТА БИЗНЕС) ТҰРҒЫСЫНАН ЖӘНЕ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ	275
5.4.2.1. Қатысушылардың сала тұрғысынан есептелген саны	275
5.4.2.2. Қатысушылардың жас тұрғысынан есептелген саны және қалыптасқан құрылымы	276
5.4.2.3. Қатысушылардың жыныс тұрғысынан есептелген саны	277
5.4.2.4. Қатысушылардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны	277
5.4.3. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	278
5.4.4. СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТІЛГЕННЕН KEЙІН БИЗНЕСТІ КЕҢЕЙТУ КӨРСЕТКІШТЕРІ	278
5.4.5. СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТІЛГЕННЕН KEЙІН ЖАСАЛҒАН ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ	279
5.4.6. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫН ІСКЕ АСЫРУ АЯСЫНДА КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ САНДЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІНЕ КЕҢЕС БЕРУ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ЖҮРГІЗІЛГЕН ТАЛДАУ	279
5.5. ҚОРЫТЫНДЫ: НЕГІЗГІ ТҰЖЫРЫМДАР	280
«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ТҮРІНДЕ ҚОЛДАУ БОЙЫНША БАҒДАРЛАМАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ	282
6.1. Халықаралық тәлімгер сарапшылардың қызметтерін дамытудағы CESO Канадалық сараптама-сервис ұйымының тәжірибесі	283
6.2. Шағын инновациялық кәсіпорындарды қолдау: Оңтүстік Корея мен Сингапурдың тәжірибесі	287
6.2.1. Оңтүстік Корея.	287
6.2.1.1. Инновацияларды дамыту жөніндегі бағдарламалар.....	288
6.2.1.2. ШОК-дарды интернационалдандыру.....	289
6.2.1.3. ШИК-дарына қатысты саясаттың нәтижелілігі.....	289
6.2.1.4. Кейбір салалардағы ШИК-дарға қатысты саясаттың нәтижелілігі	290
6.2.2. Сингапур.....	291
6.2.2.1. SPRING ұйымының ШИК-дарды қолдауға бағытталған шаралары.	291
6.2.2.2. A*STAR Get-Up (Growing Enterprises through Technology Upgrade) бағдарламасы.....	293
6.2.2.3. ШИК-дарға қатысты саясаттың нәтижелілігі.....	294
«ДАМУ» ҚОРИНЫҢ СЕРІКТЕСТЕРІ БОЛЫП ТАБИЛАТЫН ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ МАМАНДАРЫ ДАЙЫНДАҒАН ТАЛДАМАЛЫ МАТЕРИАЛДАР	296
7.1. Б.З. Нұрманова, М. Елемесова. Шағын және орта бизнес Қазақстан Республикасының экономикалық өсімінің факторы ретінде	297
7.2. Б.Ж. Ермекбаева. Бәсекелес экономика жағдайларында кәсіпкерлікті дамытудың салықтық стимулдары ...	303
7.3. Ж.Б. Қазбекова. Шағын инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың әлеуметтік ресурсы	306

5.4. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «СЕРВИСНАЯ ПОДДЕРЖКА».....	275
5.4.1. О ПРОЕКТЕ «СЕРВИСНАЯ ПОДДЕРЖКА»	275
5.4.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ, ПО РАЗМЕРУ ПРЕДПРИЯТИЯ (МАЛЫЙ/СРЕДНИЙ БИЗНЕС) И В РАЗРЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫХ ФОРМ	275
5.4.2.1. Количество участников в отраслевом разрезе.....	275
5.4.2.2. Количество и структура участников проекта по возрасту	276
5.4.2.3. Количество участников в гендерном разрезе.....	277
5.4.2.4. Количество участников в региональном разрезе	277
5.4.3. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ УСЛУГ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ.....	278
5.4.4. ПОКАЗАТЕЛИ ПО РАСШИРЕНИЮ БИЗНЕСА ПОСЛЕ ПОЛУЧЕНИЯ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ.....	278
5.4.5. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАНЫХ РАБОЧИХ МЕСТ ПОСЛЕ ПОЛУЧЕНИЯ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ	279
5.4.6. АНАЛИЗ КОЛИЧЕСТВЕННЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ УСЛУГ В РАМКАХ РЕАЛИЗАЦИИ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ ПО ВИДАМ КОНСУЛЬТАЦИЙ	279
5.5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: КЛЮЧЕВЫЕ ВЫВОДЫ.....	280
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	282
6.1. Опыт Канадской экспертно-сервисной организации CESO по развитию услуг международных экспертов-менторов	283
6.2. Поддержка малых инновационных предприятий: опыт Южной Кореи и Сингапура.....	287
6.2.1. Южная Корея.....	287
6.2.1.1. Программы по развитию инноваций	288
6.2.1.2. Интернационализация МИП.....	289
6.2.1.3. Эффективность политики в отношении МИП.....	289
6.2.1.4. Эффект политики в отношении МИП в отдельных сферах.....	290
6.2.2. Сингапур.....	291
6.2.2.1. Программы SPRING по поддержке МИП.....	291
6.2.2.2. Программа A*STAR Get-Up (Growing Enterprises through Technology Upgrade).....	293
6.2.2.3. Эффективность политики в отношении МИП	294
АНАЛИТИЧЕСКИЕ МАТЕРИАЛЫ, ПОДГОТОВЛЕННЫЕ СПЕЦИАЛИСТАМИ ВУЗОВ-ПАРТНЕРОВ ФОНДА «ДАМУ».....	296
7.1. Нурманова Б.З., Елемесова М. Малый и средний бизнес как фактор экономического роста Республики Казахстан.....	297
7.2. Ермекбаева Б.Ж. Налоговые стимулы развития предпринимательства в условиях конкурентной экономики	303
7.3. Казбекова Ж.Б. Социальный ресурс развития малого инновационного предпринимательства.....	306

ТЕРМИНДЕРДІҢ АНЫҚТАМАСЫ

Пайдаланылған терминдер мен қысқартылған атаулардың төмендегідей мағынасы бар:

АҚ	Акционерлік қоғам
ЕДБ	Екінші деңгейлі банк
ЖІӨ	Жалпы ішкі өнім
ЖӨӨ	Жалпы өңірлік өнім
ЖК	Жеке кәсіпкер – жеке тұлға болып табылатын шағын кәсіпкерлік субъект
ШФҚ	Шаруа-фермерлік қожалық
ЖАО	Жергілікті атқарушы орган
ЕАК	Есептік айлық көрсеткіш
ШОК / ШОБ	Шағын және орта кәсіпкерлік / Шағын және орта бизнес
ШОБК	Шағын және орта бизнес кәсіпорындары – заңды тұлға ретінде тіркелген шағын және орта кәсіпкерлік субъект
АДБ	Азиялық Даму банкі
ҚР	Қазақстан Республикасы
ШКС	Шағын кәсіпкерлік субъект
ШОКС	Шағын және орта кәсіпкерлік субъект
ТМД	Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ТЕРМИНОВ

Используемые термины и сокращения имеют следующие значения:

АО	Акционерное общество
БВУ	Банк второго уровня
ВВП	Валовый внутренний продукт
ВРП	Валовый региональный продукт
ИП	Индивидуальный предприниматель – субъект малого предпринимательства, являющийся физическим лицом
КФХ	Крестьянско-фермерское хозяйство
МИО	Местный исполнительный орган
МРП	Месячный расчетный показатель
МСП / МСБ	Малое и среднее предпринимательство / Малый и средний бизнес
ПМСБ	Предприятие малого и среднего бизнеса – субъект малого и среднего предпринимательства, зарегистрированный как юридическое лицо
АБР	Азиатский банк развития
РК	Республика Казахстан
СМП	Субъект малого предпринимательства
СМСП	Субъект малого или среднего предпринимательства
СНГ	Содружество Независимых Государств

ҚҰРМЕТТІ ХАНЫМДАР МЕН МЫРЗАЛАР!

Бүгінгі таңда қазақстандық бизнес бәсекеге қабілетті елдің негізгі факторларының біріне айналып келеді. 2014 жылғы 11 сәуірде болған Ұлттық инвесторлар кеңесінің отырысында Елбасы шағын және орта бизнестің орта санатты тұрғындардың әл-ауқатының негізін қалаушы фактор болып табылатынын атап өтті.

Қазақстандағы шағын кәсіпкерлік жаппай әрі қарқынды сипатқа ие құбылысқа айналды, мұны шағын және орта кәсіпкерлік субъектілері санының көбеюі көрсетеді. 2014 жылдың басындағы жағдай бойынша ШОБ субъектілерінің саны 1,5 млн. бірлікті құрады, бұл сектор еліміздің әр алтыншы тұрғынын жұмыспен қамтамасыз етеді.

Бүгінгі таңда еліміздің азаматтарының кәсіпкерлік бастаманы іске асыруына қажетті барлық жағдайлар жасалған. Биліктің барлық деңгейлерінде мемлекеттің бизнеспен диалогының толық-қанды жүйесі қалыптастырылды, Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы елдерінің стандарттары бойынша кәсіпкерлік қызметті жүргізу жағдайларын жақсартуға бағытталған жүйелік шаралар қолданылуда.

Жоғарыда аталғандарды растайтын факт – Қазақстан халықаралық рейтингтерде жоғары орындардан көрініп отыр. Мысалға, 2013 жылдың қорытындылары бойынша еліміз бизнес жүргізудің негізгі параметрлері бойынша рейтингтерде жоғары көтерілді. Қазіргі сәтте Бүкіләлемдік Банктің «Doing Business» рейтингі бойынша 189 елдің ішінде Қазақстан 50-ші орында.

Елбасының Ұлттық қордан кәсіпкерлікті қолдауға, индустрияландыру және инфрақұрылым жобаларына және банк секторын оңалтуға 1 трлн. теңге бөлу бастамасы шағын және орта бизнесті қолдауға түрткі болды. Осы қаражаттың алғашқы 100 млрд. теңгесі шағын және орта бизнесті несиелеуге бөлініп, кәсіпкерлерге беріліп үлгерді.

Жалпы барлық бағдарламалар бойынша 16 мыңнан астам кәсіпкерге қаржылық қолдау көрсетілді және 140 мыңнан

УВАЖАЕМЫЕ ДАМЫ И ГОСПОДА!

Сегодня казахстанский бизнес становится одним из основных факторов конкурентоспособности страны. В своем выступлении на заседании Совета национальных инвесторов 11 апреля 2014 года Глава государства отметил, что малый и средний бизнес – это фундамент прочного среднего класса. Малое предпринимательство в Казахстане становится явлением массовым и динамичным, о чем свидетельствует растущее число субъектов малого и среднего предпринимательства, достигшее на начало 2014 года порядка 1,5 млн. и обеспечивающие работой каждого шестого жителя нашей страны.

На сегодня в нашей стране созданы все необходимые условия для реализации гражданами предпринимательской инициативы.

Сформирована полноценная система диалога государства с бизнесом на всех уровнях власти, принимаются системные меры по улучшению условий ведения предпринимательской деятельности по стандартам стран ОЭСР.

Подтверждением этому служит укрепление позиций Казахстана в международных рейтингах. Например, по итогам 2013 года наша страна улучшила свои позиции по ключевым параметрам ведения бизнеса. Так, на данный момент по рейтингу «Doing Business» Всемирного Банка среди 189 стран Казахстан занимает 50-е место.

Мощным стимулом для поддержки малого и среднего бизнеса стала инициатива Главы государства о выделении из Национального фонда 1 трлн. тенге на поддержку предпринимательства, проекты индустриализации и инфраструктуры и оздоровление банковского сектора. Первые 100 млрд. тенге на кредитование малого и среднего бизнеса уже доходят до предпринимателей.

Всего финансовую поддержку по всем программам получили более 16 тысяч предпринимателей и более 140 тысяч человек воспользовались информационно-консультационными услугами в сфере ведения бизнеса, что является беспрецедентным результатом.

адам бизнес жүргізу саласындағы ақпараттық-кеңес беру қызметтерін пайдаланды, бұл бұрын-соңды болмаған нәтиже.

Еліміздегі шағын және орта кәсіпкерлік дамуының қазіргі жағдайына мониторинг жүргізу де мемлекет тарапынан осы секторды қолдаудың маңызды аспекті болып табылады.

Елдегі жеке кәсіпкерліктің жағдайына кешенді шолу, сондай-ақ мемлекеттік қолдаудың іске асырылып жатқан бағдарламаларын талдау осы сектордың дамуы жағдайын толықтай көруге және оны дамытуға бағытталған мемлекеттік саясаттың ілгері бағыттарын анықтауға мүмкіндік береді. Осы жұмыстың аясында «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ Қазақстандағы және оның аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есептің алтыншы шығарылымын дайындады.

Бұл ақпараттық-талдамалы есеп Сізге еліміздегі және аймақтарындағы кәсіпкерлік дамуының бүгінгі таңдағы жағдайына деген шынайы көзқарасты қалыптастыруға көмектеседі деп үміттенемін.

Барлық оқырмандарға еліміздің көркеюі жолында атқарған жұмыс жемісті әрі сәтті болсын деп тілегім келеді.

**Құрметпен,
Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары**

Б. Сағынтаев

Важным аспектом процесса государственной поддержки малого и среднего предпринимательства в нашей стране является и мониторинг современного состояния развития данного сектора.

Комплексный обзор состояния частного предпринимательства в стране, а также анализ результатов реализуемых программ государственной поддержки позволяют увидеть целостную картину развития данного сектора и выявить дальнейшие направления государственной политики по его развитию.

В рамках этой работы АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» подготовлен шестой выпуск отчета о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах.

Надеюсь, что данный информационно-аналитический отчет поможет вам сформировать объективный взгляд на современное развитие предпринимательства в нашей стране и ее регионах.

Позволюте пожелать всем читателям удачи и плодотворной работы во благо процветания нашей страны!

**С уважением,
Первый Заместитель
Премьер-Министра Республики Казахстан**

Б. Сагинтаев

ҚҰРМЕТТІ ХАНЫМДАР МЕН МЫРЗАЛАР!

Сіздерге «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры әзірлеген «Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есептің» алтыншы шығарылымын ұсынамыз.

2014 жылдың наурыз айында бекітілген, 2014-2023 жылдарға арналған «Даму» стратегиясына сай мемлекеттік саясатты іске асыру, әлеуметтік мәселелерге бағдарланған міндеттерді атқару және «Қазақстан-2050» стратегиясында алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу мақсатында экономиканың басым секторларын қаржыландыру және қолдау көрсету арқылы Қазақстанның тұрақты экономикалық дамуына жәрдемдесу «Бәйтерек» холдингінің миссиясы болып табылады. Холдингінің стратегиялық даму бағыттарының бірі – шағын және орта кәсіпкерлікті қолдау. Бұл бағытта жасалатын жұмыстардың аясында Холдинг ШОК-ті қаржылық тұрғыдан қолдаудың көлемін 2013 жылдың қорытындылары бойынша 236 млрд. теңгені құраған сомадан 2023 жылы 583 млрд. теңгеге дейін ұлғайтуды, ал ШОК құзыретін арттыру бағыты бойынша оқыту бағдарламаларына қатысқан, бизнес ашқан қатысушылардың үлесін 2013 жылғы қорытынды бойынша 8%-дан 2023 жылы 25%-ға дейін арттыруды жоспарлап отыр.

Барлығымыз білетіндей, Елбасы 2050 жылға дейін ШОК үлесін елдің жалпы ішкі өнімінің 50%-ына дейін ұлғайту міндетін алға қойды. «Бәйтерек» компаниялар тобындағы «Даму» қоры экономиканың басым секторлары үшін несиелерді кепілдендіру, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, жеңілдікті талаптармен несиелер беру, кеңес беру қызметтерін көрсету және оқыту сияқты құралдарды қамтамасыз ету арқылы осы мәселемен айналысады. «Бәйтерек» холдингі ШОК-ті қолдау бағыты бойынша жұмыс істеген уақытта 2013 жылғы мамыр айынан бастап екінші деңгейдегі банктер және лизингтік компаниялар арқылы 2700-ден астам жоба қаржыландырылды, кәсіпкерлердің 1800 жобасына субсидиялар берілді, 400 жоба «Даму» қорының

УВАЖАЕМЫЕ ДАМЫ И ГОСПОДА!

Перед Вами шестой выпуск «Отчета о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах», разработанного Фондом развития предпринимательства «Даму».

Согласно Стратегии развития на 2014-2023 годы, утвержденной в марте 2014 года, миссией Холдинга «Байтерек» является содействие устойчивому экономическому развитию Казахстана посредством финансирования и оказания поддержки приоритетным секторам экономики в целях реализации государственной политики, решения социально-ориентированных задач и достижения целей, поставленных «Стратегией-2050». Одним из стратегических направлений развития Холдинга является поддержка малого и среднего предпринимательства. В рамках работы по данному направлению Холдинг планирует увеличить объем финансовой поддержки МСП с 236 млрд. тенге по итогам 2013 года до 583 млрд. тенге в 2023 году, а по направлению повышения компетенции МСП повысить долю участников программ обучения, открывших бизнес, с 8% по итогам 2013 года до 25% в 2023 году.

Как известно, Главой государства поставлена задача по увеличению доли МСП до 50% от ВВП страны к 2050 году. В группе компаний «Байтерек» решением данной задачи занимается Фонд «Даму» через предоставление таких инструментов, как гарантирование кредитов, субсидирование процентных ставок, выдача кредитов на льготных условиях для приоритетных секторов экономики, оказание консультационных услуг и обучение. За время работы Холдинга «Байтерек» с мая 2013 года по направлению поддержки МСП более 2700 проектов было профинансировано через банки второго уровня и лизинговые компании, 1800 проектов предпринимателей получили субсидии, 400 проектов были профинансированы под гарантию Фонда «Даму», 32000 начинающих и действующих предпринимателей прошли обучение, создано и поддержано более 50 000 рабочих мест,

кепілдігімен қаржыландырылды, 32 000 жаңа бастап келе жатқан және қызмет етіп жүрген кәсіпкер оқытудан өтті, 50 000-нан астам жұмыс орны ашылып, қолдау көрсетілді, кәсіпкерлікті қолдауға арналған 161 аудандық орталық іске қосылды, кәсіпкерлерге арналған «Бизнес аумағы» атты бірыңғай веб-портал ашылды.

Елбасының тапсырмасына сай өңдеу өнеркәсібіндегі ШОК-ті қолдауға бөлінген ҚР Ұлттық қорының 100 млрд. теңге мөлшеріндегі қаражатының сәтті игерілгенін атап өткен жөн. Осы уақыты қолданылған шараның арқасында 438 отандық тауар өндіруші кәсіпорын жылдық 6% мөлшерлеме бойынша жеңілдікпен қаржыландыру мүмкіндігін пайдаланды. Бұл кезде тағам өнеркәсібіндегі жобаларға қаражаттың 38%-нан астамы бағытталды. Өз алдына кәсіпорындар өндірісті кеңейтудің арқасында 4 518 жаңа жұмыс орнын қамтамасыз етті. Қазақстанның ШОК секторын дамытуға жәрдемдесуге бағытталған одан әрі жасалатын жұмыстың аясында «Бәйтерек» холдингі кәсіпкерлерді қаржылық тұрғыдан қолдау көлемін ұлғайтатын болады, соның ішінде бұл үшін тепе-тең талаптармен әр жобаны бірлесіп қаржыландыруға банктерді ынталандыратын болады, сондай-ақ бюджеттен тыс көздерден тартылған қаражаттың үлесін арттыратын болады. Сонымен қатар ШОК-тің құзыретін дамыту жұмысы жалғастырылады. Елбасы және Қазақстан Республикасының Үкіметі алға қойған міндеттерді сәтті атқарамыз және ойластырылған бастамаларды іске асырамыз деп сенемін. Әріптестерімізге, серіктестерімізге және клиенттерімізге жағымды іскерлік климатты және Қазақстанның экономикалық дамуын көздеп жемісті жұмыс істеуін тілеймін.

**«Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ
Басқармасы Төрағасы**

Қ. Бишімбаев

запущен в работу 161 районный центр поддержки предпринимательства, открыт единый веб-портал для предпринимателей «Территория бизнеса».

Важно отметить успешное освоение средств Национального фонда РК в размере 100 млрд. тенге, выделенных на поддержку МСП обрабатывающей промышленности согласно поручению Главы государства. Благодаря этой своевременной мере 438 отечественных предприятий-товаропроизводителей смогли получить льготное финансирование по ставке 6% годовых. При этом на проекты в пищевой промышленности было направлено более 38% средств. В свою очередь предприятия, благодаря расширению производства, создали 4 518 новых рабочих мест.

В рамках дальнейшей работы по содействию развитию сектора МСП Казахстана Холдинг «Бәйтерек» будет наращивать объемы финансовой поддержки предпринимателей, в том числе за счет стимулирования банков к софинансированию каждого проекта на паритетных условиях, а также повышения доли привлеченных средств из внебюджетных источников. Кроме этого, будет продолжаться работа по развитию компетенций МСП.

Уверен, что мы успешно исполним задачи, поставленные Главой государства и Правительством Республики Казахстан, и реализуем задуманные инициативы. Позвольте пожелать всем нашим коллегам, партнерам и клиентам благоприятного делового климата и плодотворной работы в интересах экономического развития Казахстана.

**Председатель Правления
АО «Национальный управляющий холдинг «Бәйтерек»**

К. Бишімбаев

ҚҰРМЕТТІ ХАНЫМДАР МЕН МЫРЗАЛАР!

«Қазақстан және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» кітабының алтыншы шығарылымын ұсынуға рұқсат етіңіз.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры 16 жыл бойы жаңа бастап жүрген және қызмет етіп жүрген кәсіпкерлерге өз әлеуетін іске асыруға және алға қойылған мақсаттарға қол жеткізуге көмектесіп келеді. «Даму» қоры шағын және орта бизнеске қаржылық және қаржылық емес қызметтерді көрсету функцияларын нәтижелі түрде атқарады, мемлекеттің, серіктестердің және кәсіпкерлердің сенім артуына лайық ұйым болып табылады.

2014 жылдың басында «Даму» қорының жәрдемімен жеке кәсіпкерліктің 16 мыңнан астам субъектісі жеңілдікпен қаржыландыру мүмкіндігін пайдаланды. «Бизнестің жол картасы 2020» бағарламасының аясында жалпы құны 830 миллиард теңгеден асатын 3,6 мыңнан астам жоба бойынша сыйақының мөлшерлемесі субсидияланды, 260-тан астам кәсіпкерге несиелік кепілдіктер берілді. Тағы 55 мың кәсіпкер бизнес жүргізу саласындағы құзыретін арттыру курсынан өтті.

2013 жылы «Даму» қоры кәсіпкерлерді қолдау инфрақұрылымын құру жұмысын жалғастырды. Астана, Алматы, Семей қалаларында және барлық облыс орталықтарында 17 Кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы толықтай жұмыс істеуде. Сондай-ақ 27 моно-қаланың барлығында Кәсіпкерлікті қолдау орталықтары (КҚО) және аудандарда 14 көшпелі КҚО кеңес беру қызметтерін көрсетеді. 2014 жылы аудан орталықтарында және шағын қалаларда стационарлық КҚО-ның жұмысын қамтамасыз ету жоспарланып отыр.

УВАЖАЕМЫЕ ДАМЫ И ГОСПОДА!

Позвольте представить вам шестой выпуск книги «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах».

На протяжении 16 лет Фонд развития предпринимательства «Даму» помогает начинающим и действующим предпринимателям реализовать свой потенциал и достичь поставленных целей. Эффективно исполняя функции по предоставлению финансовых и нефинансовых услуг для малого и среднего бизнеса, Фонд «Даму» сохраняет высокий уровень доверия со стороны государства, партнеров и предпринимателей.

На начало 2014 года при содействии Фонда «Даму» льготное финансирование получили более 16 тысяч субъектов частного предпринимательства. В рамках программы «Дорожная карта бизнеса 2020» субсидирование ставки вознаграждения получили более 3,6 тысяч проектов общей стоимостью свыше 830 миллиардов тенге, кредитные гарантии предоставлены более 260 предпринимателям. Еще 55 тысяч предпринимателей прошли курсы повышения компетенции в сфере ведения бизнеса.

В 2013 году Фонд «Даму» продолжал работу по созданию инфраструктуры поддержки предпринимателей. Уже полностью функционируют 17 Центров обслуживания предпринимателей в Астане, Алматы, Семее и во всех областных центрах. Также консультационные услуги оказывают Центры поддержки предпринимательства (ЦПП) во всех 27 моногородах и 14 мобильных ЦПП в районах. В планах на 2014 год обеспечить функционирование стационарных ЦПП в районных центрах и малых городах.

ШОБ секторының жағдайын бақылау «Даму» қоры жұмысының маңызды міндеттерінің бірі болып табылады. Осыған байланысты «Даму» қоры алты жыл бойы жыл сайынғы «Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» шығарады. Есепке жалпы елдегі және жеке аймақтағы шағын-орта кәсіпкерліктің даму жағдайына және қарқынына шолу, кәсіпкерлікті қолдау бағдарламаларын іске асыру нәтижелерінің, маркетингтік зерттеулердің сипаттамасы, халықаралық тәжірибе жөніндегі деректер және жоғары оқу орындарының сарапшылары дайындаған мақалалар кіреді.

Бұл есеп барлық оқырмандарға пайдалы әрі қызықты ақпарат береді деп үміттенемін. Сіздің одан әрі өркендей беруіңізге және табысқа қол жеткізуіңізге тілектеспін!

**«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Басқармасы Төрайымы**

Ләззат Ибрагимова

Немаловажным в работе Фонда «Даму» является отслеживание информации о состоянии сектора МСБ. В связи с этим на протяжении шести лет подряд Фонд «Даму» выпускает ежегодный «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах». Отчет включает обзор состояния и динамики развития МСП страны в целом и по каждому региону, описание результатов реализации программ поддержки предпринимательства, маркетинговых исследований, данные по международному опыту и статьи, подготовленные экспертами вузов. Надеюсь, что данный Отчет будет источником полезной и интересной информации для всех читателей. Позвольте пожелать вам успехов и дальнейшего процветания!

**Председатель Правления
АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»**

Ляззат Ибрагимова

1

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ
ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНА ЖӘНЕ
ҚАРҚЫНЫНА ЖҮРГІЗІЛГЕН МОНИТОРИНГ**

**МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ
МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В
РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН**

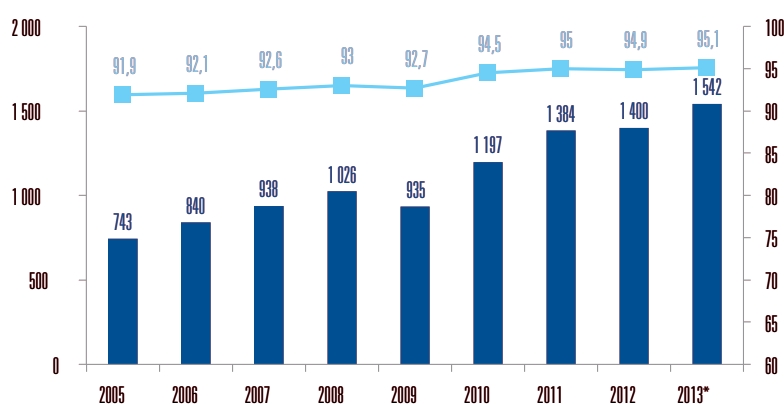
1.1. ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУШІ СУБЪЕКТИЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫНДАҒЫ ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ҮЛЕСІ

2013 жылы Қазақстанда тіркелген ШОК субъектілерінің саны 10%-ға артты, осының нәтижесінде ШОК субъектілерінің жалпы саны 1 542 мың бірлікке жетті, ал елдегі шаруашылық жүргізуші субъектілердің жалпы санындағы олардың үлесі 95,1% деңгейінде тұрақтады. Салалар тұрғысынан қызметтер көрсету, білім беру, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар және сауда салаларындағы өсім ең жоғары болып отыр.

1.1. ДОЛЯ СУБЪЕКТОВ МСП В ОБЩЕМ КОЛИЧЕСТВЕ ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ

За 2013 год количество зарегистрированных субъектов МСП в Казахстане увеличилось на 10%, в результате чего общее количество субъектов МСП достигло 1 542 тыс. единиц, а их доля в общем количестве хозяйствующих субъектов в стране оценивается на уровне 95,1%. В разрезе отраслей наибольший прирост наблюдался в сферах предоставления услуг, образования, операций с недвижимым имуществом и торговли.

Тіркелген ШОК субъектілері санының құбылысы және шаруашылық жүргізуші субъектілердің жалпы санындағы олардың үлесі

Динамика количества зарегистрированных субъектов МСП и их доли в общем количестве хозяйствующих субъектов

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.

* 2013 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.

Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

* Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

ШОК субъектілерінің саны халықаралық сарапшылар атап өткен, бизнес жүргізу жағдайларында орын алған жағымды өзгерістердің нәтижесінде өсіп отыр. Атап айтқанда, Бүкіләлемдік банктің 2014 жылға арналған «Doing Business» рейтингінде Қазақстан 50-орынға тұрақтады. Мұндай жағымды құбылыстарға бірінші кезекте меншікті тіркеуді (18-орын) және салық салуды (18-орын) жеңілдетуге бағытталған іс-шаралардың арқасында қол жеткізілді.

Рост количества субъектов МСП происходит на фоне благоприятных изменений в условиях ведения бизнеса, которые отмечаются международными экспертами. В частности, в рейтинге Всемирного банка «Doing Business» на 2014 год Казахстан занял 50 позицию. Положительная динамика, в первую очередь, была обеспечена за счет мероприятий по упрощению регистрации собственности (18 позиция) и налогообложения (18 позиция).

1.2. БЕЛСЕНДІ ЖӘНЕ ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

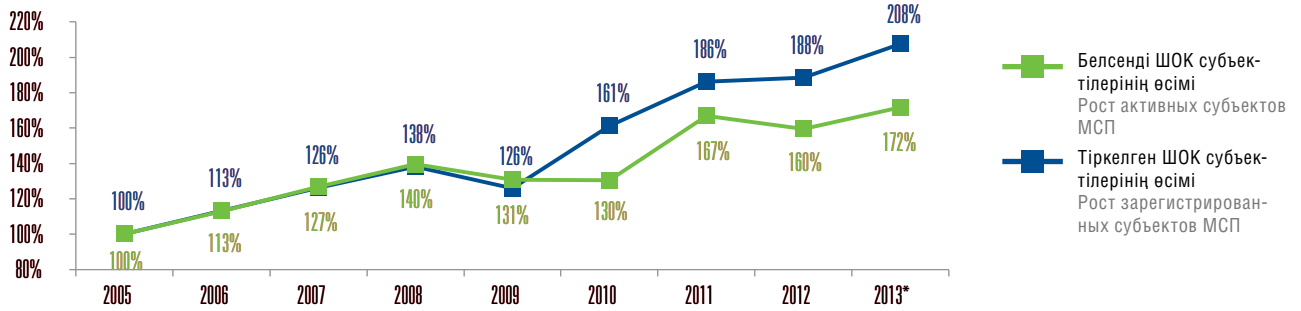
2013 жылы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны одан әрі көбейе түсті. Сөйтіп 2010 жылдан бастап ШОК секторы жалпы экономиканың қалпына келуінің арқасында кеңейіп келеді. Жалпы соңғы 9 жылда тіркелген ШОК субъектілерінің саны 108%-ға, белсенді субъектілердің саны 72%-ға артты.

1.2. ДИНАМИКА АКТИВНЫХ И ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Динамика количества зарегистрированных и активных субъектов МСП в 2013 году сохранила положительную тенденцию роста. Таким образом, с 2010 года сектор МСП продолжает расширяться на фоне восстановления роста экономики в целом. В целом за последние 9 лет количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 108%, активных — на 72%.

Белсенді және тіркелген ШОК субъектілері өсімінің қарқыны

Динамика темпов роста активных и зарегистрированных субъектов МСП

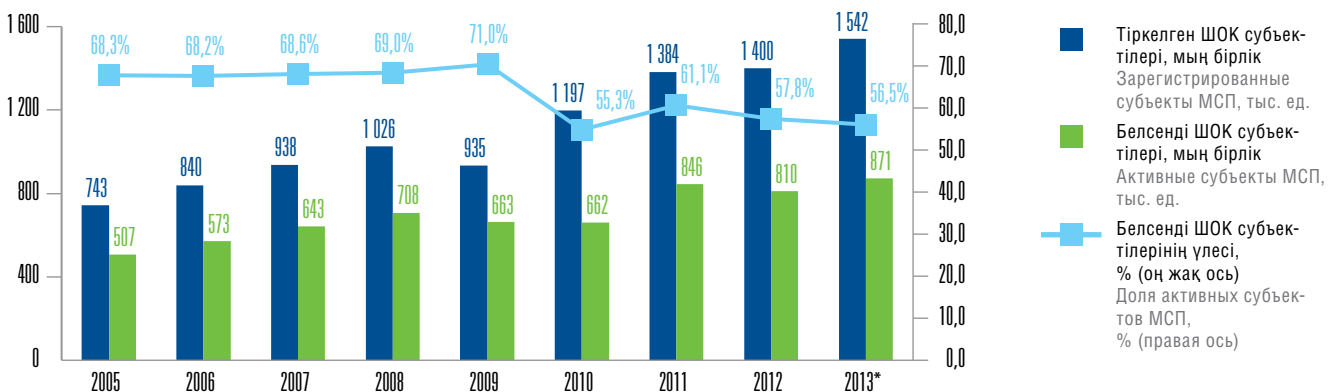
Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
* 2013 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).
* Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

2013 жылдың соңына таман тіркелген ШОК субъектілерінің абсолюттік саны 2005 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 799 мың бірлікке, белсенді ШОК субъектілерінің абсолюттік саны 364 мың бірлікке артты. Бұл кезде тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі 2009 жылдың соңына дейін ұлғайып, 68%-дан 71%-ға дейін артса, 2010 жылы 55%-ға қысқарды. Жедел деректерге сай 2013 жылдың қорытындылары бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің санындағы белсенді түрде қызмет ететін ШОК субъектілерінің деңгейі 58%-ды құрады.

В абсолютном выражении к концу 2013 года количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 799 тыс. ед. по сравнению с показателем 2005 года, количество активных субъектов МСП – на 364 тыс. ед. При этом доля активных субъектов МСП в общем числе зарегистрированных субъектов МСП, имевшая положительную тенденцию до конца 2009 года, увеличившись с 68% до 71%, в 2010 году сократилась до 55%. По итогам 2013 года согласно оперативным данным уровень активно действующих субъектов МСП в числе зарегистрированных также составил 58%.

Белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы және шаруашылық жүргізуші субъектілердің жалпы санындағы олардың үлесі

Динамика количества активных субъектов МСП и их доли в общем количестве зарегистрированных субъектов

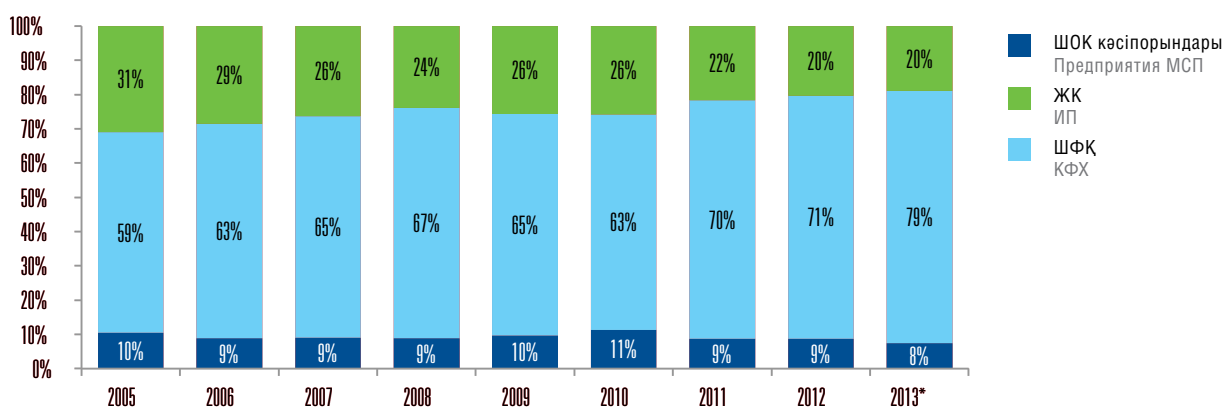

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
* 2013 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).
* Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

1.3. БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша белсенді ШОК субъектілерінің құрылымында заңды тұлға құрмай кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын субъектілер болып табылатын жеке кәсіпкерлер басым, 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша олардың саны 637,7 мың бірлікті немесе белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санының 79%-ын құрады. Шаруа-фермерлік қожалықтар (ШФҚ) саны 164,4 мың бірлікті немесе 20%-ды, ал заңды тұлғалар болып табылатын ШОК кәсіпорындарының саны 69,4 мың субъектіні немесе белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санының 8%-ын құрады.

ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар түрғысынан қалыптасқан құрылымы

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.

* 2013 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.

Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

*Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

1.3. СТРУКТУРА АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В структуре активных субъектов МСП по организационно-правовым формам преобладают субъекты, осуществляющие предпринимательскую деятельность без образования юридического лица – это индивидуальные предприниматели, количество которых на 1 января 2014 года составило 637,7 тыс. единиц или 79% от общего количества активных субъектов МСП. Количество КФХ составило 164,4 тыс. или 20%, а юридических лиц – предприятий МСП – 69,4 тыс. субъектов или 8% общего количества активных субъектов МСП.

Структура субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм

2005 жылдан бастап 2013 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде ұйымдық-құқықтық нысандар түрғысынан белсенді ШОК субъектілерінің жағдайында келесі тенденциялар байқалады:

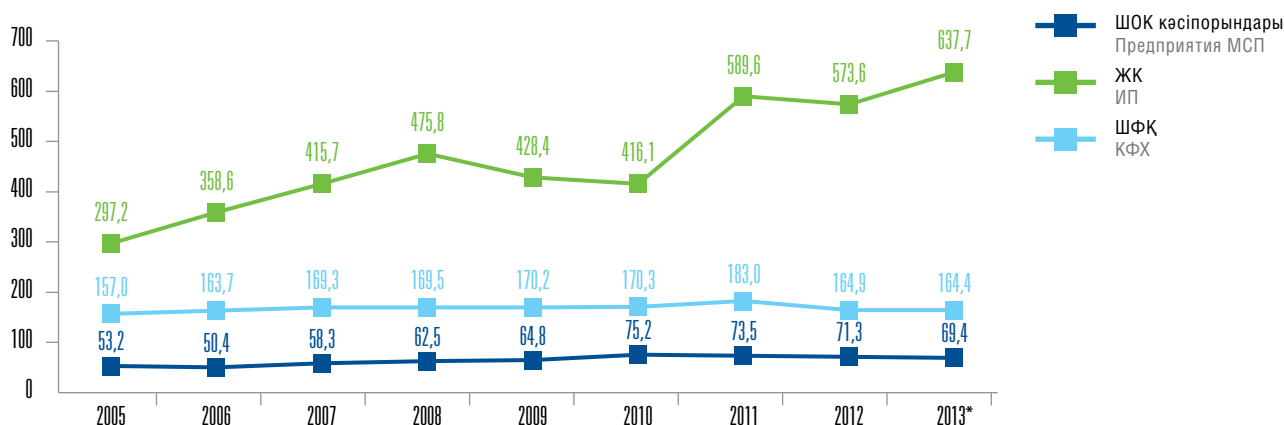
1. 9 жылда елдегі жеке кәсіпкерлердің саны 115%-ға артты. Бұл кезде белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК-лердің үлесі 2005 жылғы 59% көрсеткішінен 2013 жылы 79%-ға дейін біртіндеп өсті;
2. шаруа (фермерлік) қожалықтарының саны 5%-ға көбейді. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ШФҚ-ның үлесі азайып келеді: 2005 жылы олар 31%-ды құраса, 2013 жылы 20%-ды құрады;
3. 2005 жылдан бастап ШОК кәсіпорындарының саны 31%-ға өсті. 2005 жылдан бері белсенді ШОК құрылымындағы ШОК кәсіпорындарының саны 2%-ға қысқарып, 2013 жылы 8%-ды құрады.

В динамике активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм в период с 2005 по 2013 год прослеживаются следующие тенденции:

1. количество индивидуальных предпринимателей в стране за 9 лет увеличилось на 115%. При этом доля ИП в структуре активных МСП постепенно выросла с 59% в 2005 году до 79% в 2013 году;
2. количество крестьянских (фермерских) хозяйств увеличилось на 5%. Доля КФХ в структуре активных МСП имеет тенденцию к сокращению: если в 2005 году она составляла 31%, то в 2013 году – 20%;
3. количество предприятий МСП с 2005 года выросло на 31%. Доля предприятий МСП в структуре активных МСП с 2005 года сократилась на 2 процентных пункта и составила в 2013 году – 8%.

Белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы, мың бірлік

Динамика количества активных субъектов МСП, тыс. ед.

Ескерте: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.

* 2013 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.

Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

*Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

1.4. ШОК САЛАСЫНДА ҚЫЗМЕТ ЕТЕТІН АДАМДАРДЫҢ САНЫ

ШОК саласында қызмет ететін адамдардың саны көрсеткішіне жүргізілген талдау көрсетіп отырғандай, жұмыспен қамту мәселесін шешудегі Қазақстан кәсіпкерлігінің маңызы зор. 2013 жылы ШОК саласында белсенді түрде қызмет ететін тұрғындардың үлестік саны экономикаға қатысы бар жұмыс істейтін адамдардың жалпы санының 31%-ын құрады. Жалпы 2005 жылдан 2013 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде осы көрсеткіш өсіп отыр: ШОК саласында белсене қызмет ететін адамдардың үлесі 2005 жылмен салыстырғанда 5 пайызға өсіп отыр.

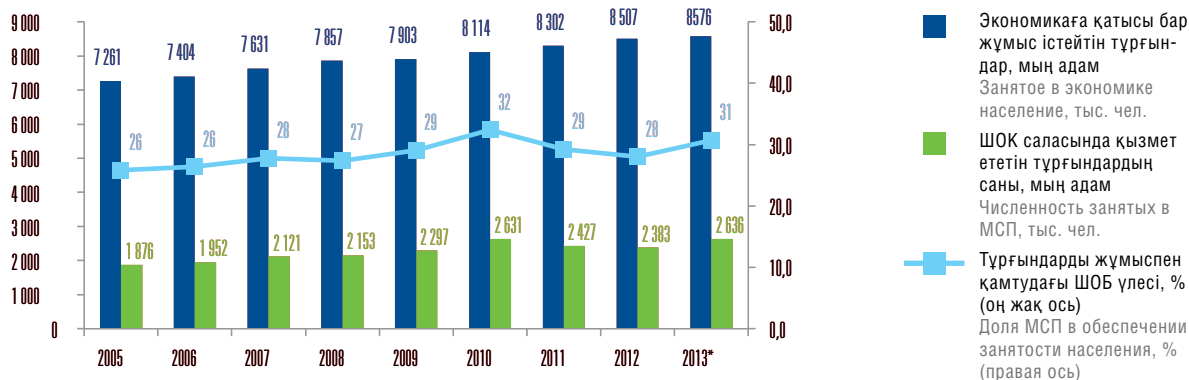
9 жылда ШОК секторындағы жұмыс орындарының абсолюттік саны 760 мыңға көбейді. Ал 2013 жылдың өзінде ғана ШОК секторындағы жұмыспен қамту деңгейі 253 мың адамға көбейді. Осының нәтижесінде 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ШОК-тегі жұмыс орындарының саны 2 636 мың адам деңгейіне жетті (бұл ағымдағы сәттегі ең жоғары көрсеткіш болып отыр).

1.4. ЧИСЛЕННОСТЬ ЗАНЯТЫХ В МСП

Анализ показателя численности занятых в МСП характеризует значение предпринимательства Казахстана в решении проблемы занятости. Удельный вес населения, активно занятого в МСП составил в 2013 году 31% от общей численности занятых в экономике. Динамика данного показателя в период с 2005 по 2013 год имеет общую тенденцию роста: доля активно занятого в МСП населения увеличилась на 5 процентных пунктов по отношению к 2005 году. В абсолютном выражении за 9 лет количество рабочих мест в секторе МСП увеличилось на 760 тыс. Непосредственно за 2013 год занятость в секторе МСП выросла на 253 тыс. человек. В результате этого по состоянию на 01.01.2014 года количество рабочих мест в МСП достигло уровня 2636 тыс. человек (максимальное значение к текущему моменту).

Жұмыспен қамтылған ел тұрғындарының жалпы санындағы ШОК саласында қызмет ететін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП в общей численности занятого населения страны

Ескерту: ҚР статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.

* 2013 ж. деректері оперативтік ақпараттар негізінде жасалды.

Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

*Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

1.5. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

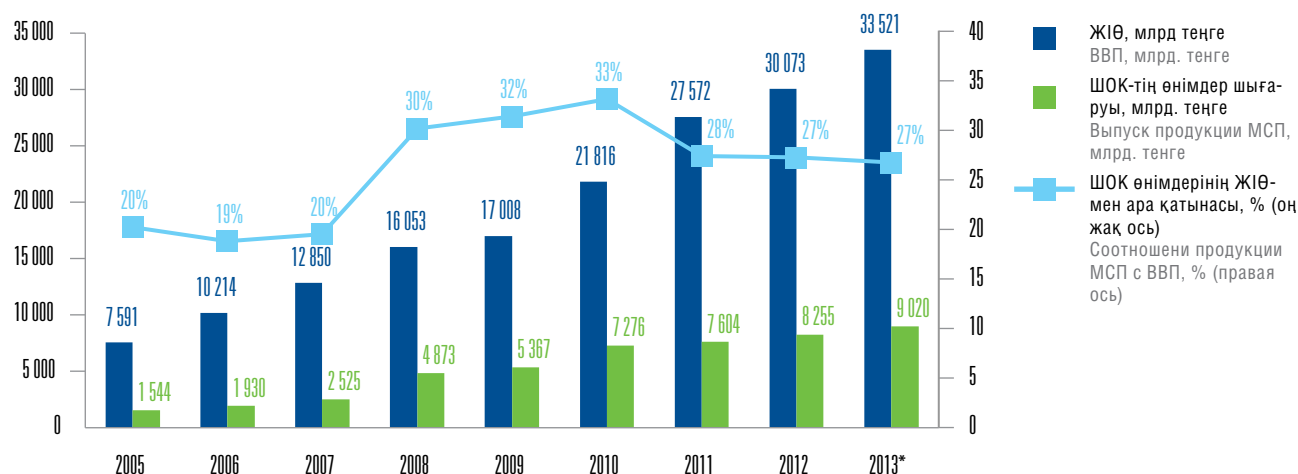
Белсенді ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруының абсолюттік ақшалай көлемі жыл сайын ұлғайып келеді. 2008 жылы көрсеткіштің күрт өскені байқалды, ол кезде көрсеткіш алдыңғы жылмен салыстырғанда 2 есе дерлік өскен еді. Бұған жеке кәсіпкерлік туралы заңнамаға енгізілген өзгерістер себеп болды: орта кәсіпкерлік субъектілерін айқындаудың жаңа критерийлері енгізілді, осының нәтижесінде орта кәсіпкерлік субъектілеріне бұрын ірі деп жіктелген кәсіпорындардың бір бөлігі жатқызылды.

1.5. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции активными субъектами МСП в абсолютном денежном выражении ежегодно увеличивается. Резкий рост показателя наблюдался в 2008 году – почти в 2 раза по сравнению с предыдущим годом. Это произошло в результате внесения изменений в законодательство о частном предпринимательстве: были введены новые критерии определения субъектов среднего предпринимательства, за счет чего в их число вошла часть предприятий, ранее классифицировавшихся как крупные.

ШОК-тің Қазақстан Республикасының жалпы ішкі өніміне (ЖІӨ) қосқан үлесі

Вклад МСП в ВВП Республики Казахстан

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
 * 2012 жылғы деректер жедел ақпараттың негізінде жасалды.
 Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).
 * Данные за 2013 г. составлены на основе оперативной информации

Соңғы үш жылда Қазақстанда ЖІӨ-нің заттай тұрғыдан тұрақты өсіп келе жатқаны байқалып отыр. Айталық, 2011 жылы 7,5%-ға ұлғаяудың нәтижесінде ЖІӨ 27 301 млрд. теңгені құрады. 2012 жылы ЖІӨ 5%-ға өсіп, 30 073 млрд. теңге деңгейіне жетті. 2013 жылы ЖІӨ 6%-ға артып, 33 521 млрд. теңгені құрады.

2013 жылы ШОК-тің өнімдер шығару көлемі 9 020 млрд. теңгені құрады деп бағаланып отыр. ЖІӨ-мен ара қатынаста бұл 27%-ды құрайды. 2013 жылы ШОК өнімдерінің шынайы өсімі 3,3%-ды құрады.

В течение последних трех лет ВВП Казахстана в реальном выражении демонстрирует стабильный рост. Так, в 2011 году в результате увеличения на 7,5% ВВП составил 27 301 млрд. тенге. В 2012 году ВВП вырос на 5%, что позволило достичь уровня 30 073 млрд. тенге. За 2013 год ВВП увеличился на 6% и составил 33 521 млрд. тенге.

Выпуск продукции МСП за 2013 год оценивается на уровне 9 020 млрд. тенге, что в соотношении с ВВП составляет 27%. Реальный прирост продукции МСП за 2013 год составил 3,3%.

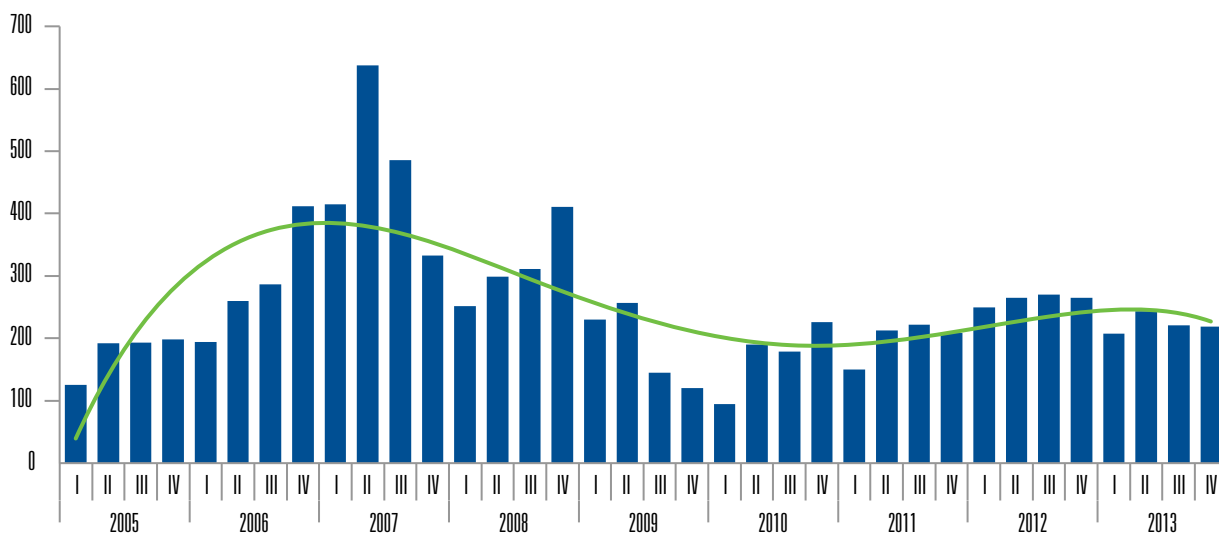
1.6. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2013 жылы банктердің несиелер беруінің жалпы көлемі 15%-ға өсіп, 8,3 трлн. теңгеден асты. Алайда кәсіпкерлік мақсаттарға берілген несиелердің өсімі тек 6%-ды ғана құрады. Ал шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер бұл жылы 15%-ға төмендеді. Бұған халықтың ұлттық валютада салған салымдары өсімі қарқынының төмендеуі негізгі себеп болуы мүмкін: бір жылда халықтың теңгеде салған салымдарының үлесі 61%-дан 56%-ға дейін азайды (сәйкесінше шетелдік валютадағы салымдардың үлесі 39%-дан 44%-ға ұлғайды). Сонымен қатар шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 92%-ы теңгемен қаржыландырылады, ал экономика несиелерінің жалпы құрылымындағы теңгемен берілген несиелердің үлесі 86%-ды құрайды. 2012 жылы кері жағдай қалыптасты, ол кезде халықтың теңгедегі салымдарының өсуімен қатар банктердің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі деңгейінің өсімі де орын алды.

1.6. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Общие объемы банковского кредитования за 2013 год выросли на 15%, превысив 8,3 трлн. тенге. Вместе с этим рост кредитов на предпринимательские цели составил только 6%. А кредиты, выданные малому предпринимательству, за год снизились на 15%. Основной причиной могло послужить снижение темпов роста вкладов населения в национальной валюте: за год доля вкладов населения в тенге снизилась с 61% до 56% (соответственно, доля вкладов в иностранной валюте увеличилась с 39% до 44%). Вместе с этим субъекты малого предпринимательства на 92% финансируются в тенге, тогда как в целом в общей структуре кредитов экономике доля тенговых кредитов составляет 86%. Обратная картина наблюдалась в 2012 году, когда на фоне роста вкладов населения в тенге происходил и рост кредитования малого предпринимательства банками.

ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікті несиелеуінің қарқыны, тоқсандар бойынша млрд. теңгемен көрсетілген

Динамика кредитования малого предпринимательства БВУ по кварталам, млрд. тенге

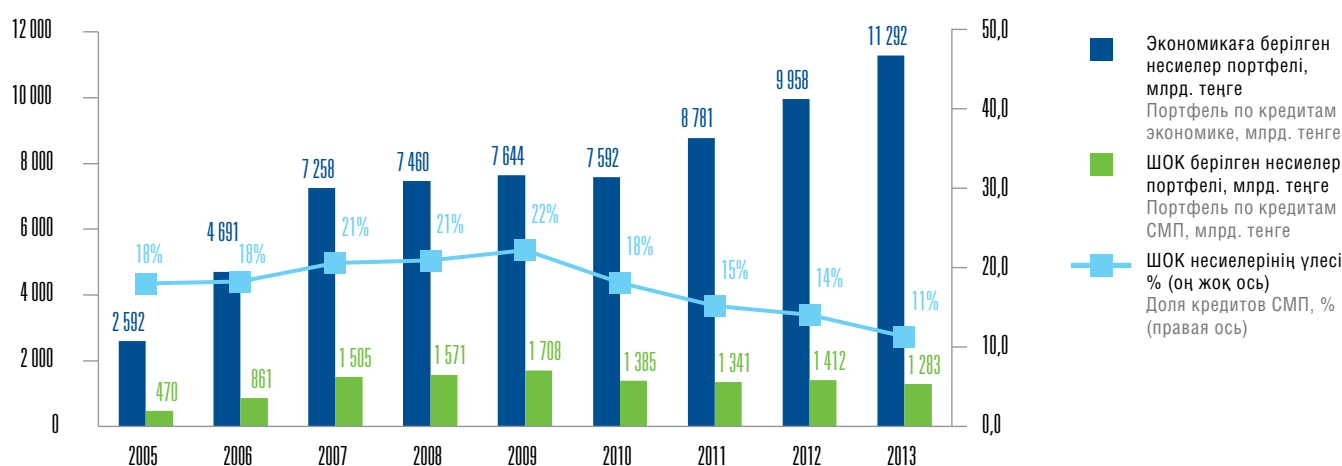
Ескертпе: ҚР Ұлттық Банкінің (www.nationalbank.kz) деректері бойынша жасалды.
 Примечание: Составлено по данным Национального банка РК (www.nationalbank.kz).

2008-2010 жылдары ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікке несиелер беруі көлемінің төмендеуі шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер портфелінің мөлшеріне әсерін тигізді. 2009 жылдан бастап портфельдің мөлшері 25%-ға қысқарды. ЕДБ-дің экономикаға берген несиелерінің ұлғаюымен қатар ондағы шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі төмендеді: 2009 жылы 22%-ды құраса, 2013 жылы 11%-ға түсті.

Снижение ежегодных выдач кредитов БВУ малому предпринимательству в 2008–2010 годах отразилось на размерах портфеля по кредитам малому предпринимательству. Начиная с 2009 года размер портфеля сократился на 25%. При одновременном увеличении портфеля БВУ по кредитам экономике, доля кредитов малому предпринимательству в нем также снизилась: с 22% в 2009 году до 11% в 2013 году.

ЕДБ-дің экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген несиелерінің ссудалық портфелі

Ссудный портфель кредитов БВУ экономике и малому предпринимательству

Ескертпе: ҚР Ұлттық Банкінің (www.nationalbank.kz) деректері бойынша жасалды

Примечание: Составлено по данным Национального Банка РК (www.nationalbank.kz)

1.7. ШОК МАКРОКӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ САЛАЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

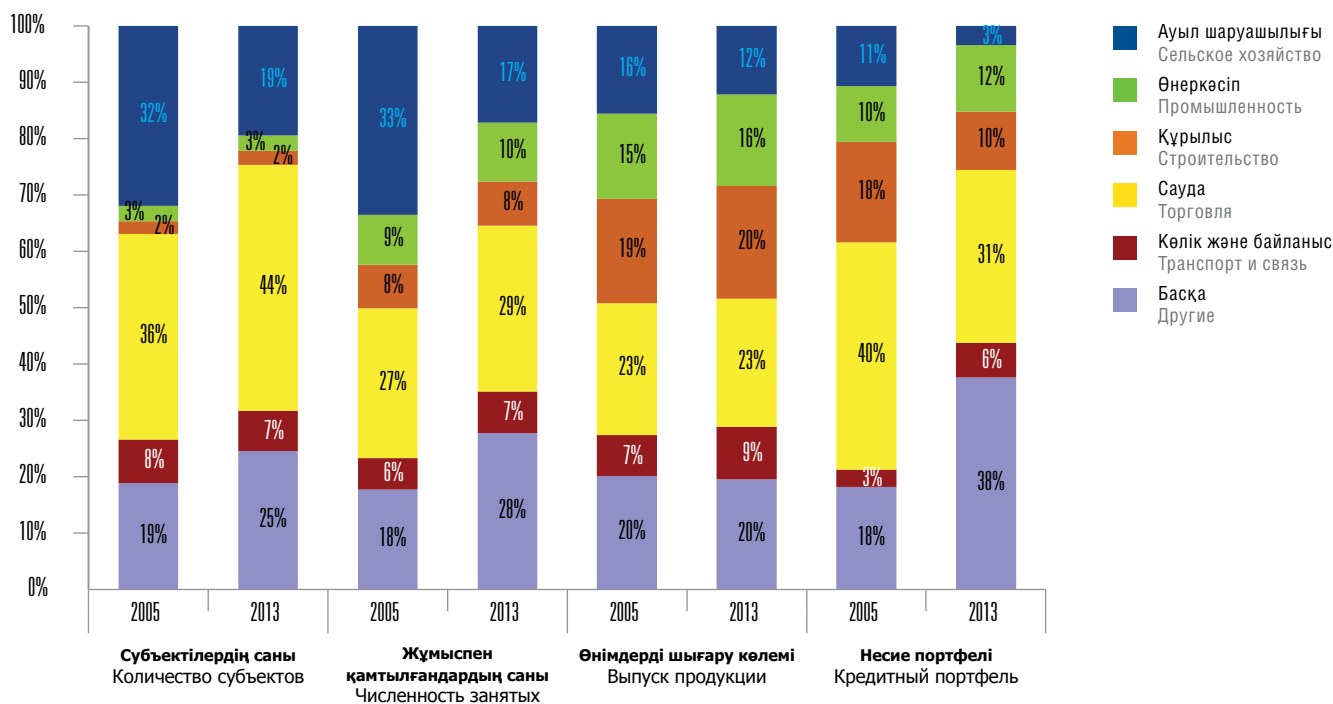
Экономика салаларының тұрғысынан ШОК субъектілерінің құрылымы кәсіпкерлік секторының және жалпы экономиканың сапалық тұрғыдан дамуының маңызды көрсеткіші болып табылады. Өнеркәсіп кәсіпорындары, бірінші кезекте өңдеу саласындағы кәсіпорындар ел экономикасының диверсификацияланған түрде дамуын қамтамасыз етеді.

1.7. ОТРАСЛЕВАЯ СТРУКТУРА МАКРОПОКАЗАТЕЛЕЙ МСП

Структура субъектов МСП в разрезе отраслей экономики является важным показателем качественного развития предпринимательского сектора и экономики в целом. Предприятия промышленности, в первую очередь, в обрабатывающей сфере, обеспечивают диверсифицированное развитие экономики страны.

ШОК макрокөрсеткіштерінің салалық құрылымы

Отраслевая структура макропоказателей МСП

Ескертпе: 1. Несие портфелі жөніндегі деректер шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің негізінде келтірілген.

2. Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) және ҚР Ұлттық Банкінің (www.nationalbank.kz) деректері бойынша жасалды.

Примечание: 1. Данные по кредитному портфелю приведены на основе кредитов малому предпринимательству.

2. Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz) и Национального банка РК (www.nationalbank.kz).

Қазақстанда белсенді ШОК субъектілерінің басым бөлігі сауда саласында (44%) және ауыл шаруашылығында (19%) қызметін жүзеге асырады. Бұл кезде 2005 жылдың деректерімен салыстырғанда саудадағы ШОК субъектілерінің үлесі 8%-ға ұлғайды, ал ауыл шаруашылығындағы үлесі 13%-ға азайды. Көлік және байланыс саласында белсенді ШОК субъектілерінің 7%-ы қызмет етеді, құрылыс саласындағы үлесі – 2%, өнеркәсіп секторындағы үлесі 3%-ды құрайды. 2005 жылмен салыстырғанда экономиканың осы үш саласындағы белсенді ШОК субъектілері үлесінің көрсеткіштерінің өзгерісі шамалы.

ШОК-те қызмет етіндер санының салалық жағдайы тұрғындарды жұмыспен қамту әлеуметтік міндетін шешудегі ШОК субъектілерінің ролін көрсетеді. Бұл көрсеткіш экономиканың белгілі бір салаларындағы әрекет етуші ШОК субъектілерінің санына тәуелді, мұнымен салалық тұрғыдағы пропорциялардың ұқсастығын түсіндіруге болады – әрекет етуші ШОК субъектілері санының өсімі жұмыспен қамту мәселелерін сәйкесінше шешеді.

Сондай-ақ 2013 жылы ШОК-те жұмыс істейтін тұрғындар санының құбылысында ауыл шаруашылық саласында қызмет ететін тұрғындар үлесінің азаюы байқалып отыр, 2005 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 16 пайызға қысқарды. Бұл кезде өнеркәсіп және көлік пен байланыс салаларындағы ШОК-те қызмет ететіндердің үлесі 1%-ға өссе, сауда саласында 2%-ға өсті.

ШОК-тің өнімдер шығаруының салалық құрылымына жүргізілген талдау өнеркәсіп саласында жұмыс істейтін ШОК субъектілерінің маңызды ролін растайды. Бұл салада әрекет етуші ШОК субъектілерінің бар-жоғы 3%-ы қызмет етеді, олар барлық салалардағы ШОК субъектілерінің өнімдер шығару көлемінің 16%-ын қамтамасыз етеді. Құрылыс саласында да ұқсас жағдай қалыптасып отыр, бұл салада барлық салалардың ШОК субъектілерінің өнімдер шығару көлемінің 20%-ын қамтамасыз ететін белсенді ШОК субъектілерінің 2%-ы жұмыс істейді. Бұл кезде 2013 жылдың соңында өнеркәсіп және құрылыс салаларында жұмыс істейтін ШОК-тің шығару үлесі 2005 жылмен салыстырғанда 1 пайызға ұлғайды.

ШОК субъектілерінің санындағы басым бөлікті құрайтын сауда саласы (44%) барлық салалардағы ШОК-тің өнімдер шығару көлемінің бар-жоғы 23%-ын қамтамасыз етеді. Ауыл шаруашылығындағы ШОК субъектілеріне де осындай жағдай тән, олар ШОК субъектілерінің жалпы санының 19%-ын құрай отырып, барлық салалардағы ШОК субъектілерінің шығаратын өнімдерінің тек 12%-ын ғана қамтамасыз етеді.

Көлік және байланыс саласындағы ШОК субъектілері өнімдердің көлемін шығарылған өнімдерге тең дерлік мөлшерде ұлғайту арқылы ЖІӨ өсімін қамтамасыз ету экономикалық мәселесін шешеді: салалық тұрғыдағы ШОК субъектілері санының 7%-ын құрайтын бұл сала барлық салалардағы ШОК субъектілер шығарған өнімдердің 9%-ын қамтамасыз етеді. Кәсіпкерлік секторының дамуы және қалыпты түрде жұмыс істеуі компаниялардың айналымдық құралдарын толықтырудың негізгі көзі болып табылатын несиелеумен тығыз байланысты. Жеке кәсіпкерлік секторын қаржыландыру көлемінің азаюы елдің ЖІӨ-нің өсу қарқынының төмендеуіне әкеп соғады.

Несие портфелінің салалық құрылымының бұл құбылыстары көрсетіп отырғандай, экономиканың басым секторларын

В Казахстане наибольшее число активных субъектов МСП осуществляют свою деятельность в сфере торговли (44%) и в сельском хозяйстве (19%). При этом, в сравнении с данными 2005 года доля субъектов МСП в торговле увеличилась на 8%, а в сельском хозяйстве – снизилась на 13%. В сфере транспорта и связи осуществляют свою деятельность 7% активных субъектов МСП, в сфере строительства – 2%, в промышленном секторе – 3%. Показатели доли активных субъектов МСП в данных трех отраслях экономики в сравнении с 2005 годом практически не изменились.

Отраслевое представление количества занятых в МСП характеризует роль субъектов МСП в решении социальной задачи по обеспечению занятости населения. Данный показатель существенно зависит от количества действующих субъектов МСП в тех или иных отраслях экономики, что объясняет схожие пропорции в отраслевом разрезе – рост количества действующих субъектов МСП пропорционально решает вопросы занятости.

Динамика численности занятых в МСП также показывает тенденции сокращения доли занятых в сфере сельского хозяйства в 2013 году – на 16 процентных пунктов по сравнению с 2005 годом. При этом выросла доля занятых в МСП в сферах промышленности и транспорта и связи – на 1%, торговли – на 2%.

Анализ отраслевой структуры выпуска продукции МСП подтверждает позитивную роль субъектов МСП, работающих в сфере промышленности. Здесь осуществляют свою деятельность всего 3% действующих субъектов МСП, которые обеспечивают 16% выпуска продукции субъектов МСП всех отраслей. Аналогичная ситуация и в сфере строительства, где работает 2% активных субъектов МСП, обеспечивающих 20% выпуска продукции МСП всех отраслей. При этом к концу 2013 года доля выпуска МСП, работающих в промышленности и строительстве, увеличилась по сравнению с 2005 годом на 1 процентный пункт.

Торговля, занимая наибольшую долю в количестве субъектов МСП (44%), обеспечивает всего 23% объема выпуска продукции МСП всех отраслей. Аналогичная ситуация характерна и для субъектов МСП сельского хозяйства, которые занимая 19% общего количества субъектов МСП обеспечивают лишь 12% выпуска продукции субъектов МСП всех отраслей.

Субъекты МСП транспорта и связи решают экономическую задачу по обеспечению роста ВВП посредством увеличения выпуска продукции примерно пропорционально их количеству: занимая 7% численности в отраслевом разрезе субъектов МСП, данная отрасль обеспечивает 9% выпуска продукции субъектов МСП всех отраслей.

Развитие и нормальное функционирование сектора предпринимательства тесно связано с кредитованием – основным источником пополнения оборотных средств компаний. Снижение объемов финансирования сектора частного предпринимательства приводит к сокращению темпов роста ВВП страны.

Данные динамики отраслевой структуры кредитного портфеля свидетельствуют о том, что государственная поддержка приоритетных секторов экономики позволила не допустить снижения портфеля и даже способствовала

мемлекеттік қолдау портфельдің азаюын болдырмауға мүмкіндік береді, тіпті өнеркәсіп, көлік және байланыс, қызметтер сияқты салаларда оның мөлшерінің ұлғаюына септігін тигізді. Атап өтетін жайт, ауыл шаруашылығындағы кәсіпкерлік субъектілері әрекет етуші ШОК субъектілерінің жалпы санының 19%-ын құраса да, ЕДБ-тер берген барлық несиелердің тек 3%-ын ғана алды.

2013 жылы құрылыс саласы ЕДБ үшін тартымды сектор болды, белсенді ШОК субъектілері санының 2%-ын құрай отырып, құрылыс кәсіпорындары ЕДБ-дің барлық несиелерінің 10%-ын алды. Бұл жылжымайтын нарықтың жандануына және біртіндеп қалпына келуіне байланысты.

ЕДБ-дің несиелеуі көрсеткіші бойынша сауда саласында әрекет ететін кәсіпкерлік субъектілері басым келеді, олар барлық ШОК субъектілерінің 44%-ын құрай отырып, ЕДБ берген барлық несиелердің 31%-ын алды. Бұл жағдай жеті жыл бойы ел экономикасының өзіне тән ерекшелігі болып келеді.

1.8. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ШОК СЕКТОРЫНЫҢ ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІН БАСҚА ЕЛДЕРМЕН САЛЫСТЫРУ

Қазақстанның және басқа елдердің ШОК секторының дамуына жүргізілген салыстырмалы талдау көрсетіп отырғандай, ЖІӨ-ге қосқан үлесі және тұрғындарды жұмыспен қамту сияқты көрсеткіштер бойынша еліміз айтарлықтай қалыс қалып отыр. Әлемде шағын және орта компаниялар мен кәсіпорындардың саны көп. Мысалға АҚШ-та, Еуроодақ елдерінде 20 миллионнан астам фирма қызмет етеді, Қытайда 40 млн.-дай шағын және орта кәсіпорын бар, ал Қазақстандағы олардың саны жиырма есе аз (1,5 млн. тіркелген кәсіпорын және жеке кәсіпкер). Алайда салыстыру кезінде тарихи және мәдени дәстүрлерге, экономиканың даму деңгейіне, сондай-ақ ШОК секторын қолдаудың заңнамалық және институционалдық талаптарына байланысты түрлі елдерде жеке кәсіпкерлік дамуының объективті ерекшеліктерінің бар екенін естен шығармаған жөн.

АҚШ-та, Еуропа Одағының елдерінде және Азияда (Қытайда) ШОК субъектілері шығарған өнімдердің жыл сайынғы көлемінің үлесі 52%-дан 60%-ға дейін барады. Ал Қазақстанда бұл көрсеткіш 3 есе дерлік төмен және 17%-ды құрайды.

Шет елдерде шағын және орта бизнес халықты жұмыспен қамтитын басты сала болып табылады, экономиканың инновациялық әлеуетін дамытуға септігін тигізеді. Дамыған елдердегі, сондай-ақ Ресейдегі шағын және орта компанияларда жұмыс істейтіндер үлесінің көрсеткіші экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындардың 50–75%-ындай көлемде. Қазақстанда жалпы жұмыспен қамту көлеміндегі ШОК секторында қызмет ететін адамдардың үлесі де дамыған елдерден төмен: 2013 жылы бұл көрсеткіш 31% деңгейіне жетті. Алайда Қазақстандағы барлық кәсіпорындардың жалпы санындағы ШОК кәсіпорындары үлесінің көрсеткіші 95%-ды құрайды және 98–99%-ды құрайтын бүкіләлемдік көрсеткіштің мәніне жетіп қалды.

увеличению его размера в таких отраслях, как промышленность, транспорт и связь, услуги.

Следует отметить, что субъекты предпринимательства сельского хозяйства, занимая 19% общего числа действующих субъектов МСП, получили всего 3% всех кредитов БВУ.

Привлекательным же сектором для кредитования БВУ в 2013 году оказалась сфера строительства – занимая 2% количества активных субъектов МСП, предприятия строительства получили 10% всех кредитов БВУ. Это связано с оживлением и постепенным восстановлением рынка недвижимости.

Наибольший удельный вес по показателю кредитования БВУ имеют субъекты предпринимательства, действующие в сфере торговли – занимая 44% всех субъектов МСП, они получили 31% всех кредитов БВУ. Эта тенденция является характерной особенностью экономики страны уже в течение семи лет.

1.8. СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ СЕКТОРА МСП КАЗАХСТАНА С ДРУГИМИ СТРАНАМИ

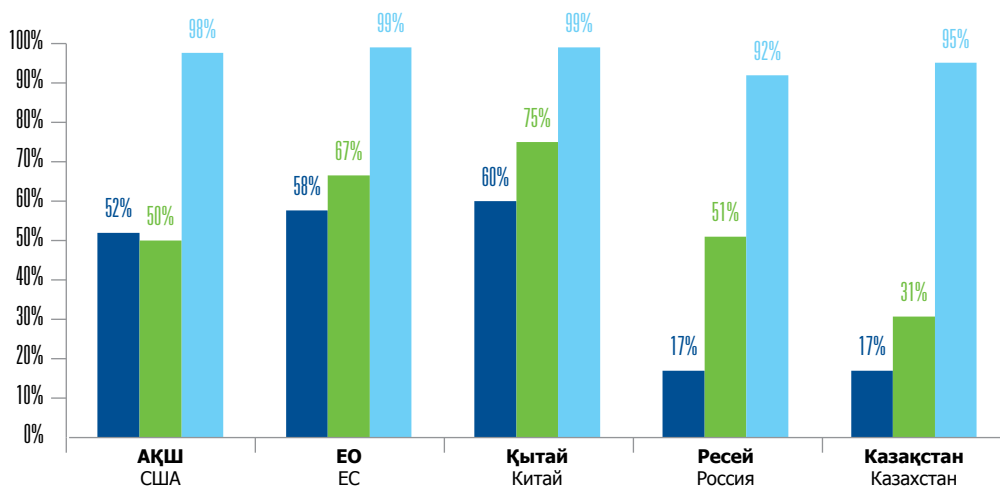
Сравнительный анализ развития сектора МСП Казахстана и других стран демонстрирует заметное отставание нашей страны по таким показателям как вклад МСП в ВВП и занятость населения. В мировой практике функционирует огромное количество малых и средних компаний и предприятий. Так, например, в США, странах ЕС функционирует свыше 20 млн. фирм, в Китае насчитывается около 40 млн. мелких и средних предприятий, в то время как в Казахстане их в два десятка раз меньше (1,5 млн. зарегистрированных предприятий и индивидуальных предпринимателей). Однако при сравнении необходимо помнить о наличии объективных специфических особенностей развития частного предпринимательства в разных странах, обусловленных историческими и культурными традициями, уровнем развития экономики, а также законодательными и институциональными условиями поддержки сектора МСП в той или иной стране.

Доля ежегодных объемов выпуска продукции субъектами МСП в США, странах Европейского Союза и Азии (Китай) составляет от 52% до 60%. В Казахстане же величина данного показателя почти в 3 раза ниже и составляет 17%.

В зарубежных странах малый и средний бизнес представляет главную сферу занятости населения, способствуя развитию инновационного потенциала экономики. Показатель доли занятых в малых и средних компаниях в развитых странах, а также в России составляет около 50–75% экономически активного населения. В Казахстане доля населения, занятого в секторе МСП, в общей занятости также гораздо ниже, чем в развитых странах: в 2013 году этот показатель достиг уровня 31%.

В то-же время показатель доли предприятий МСП в общей численности всех предприятий в Казахстане составляет 95% и почти достиг среднемирового значения аналогичного показателя, который составляет 98–99%.

Қазақстанның ШОК макроқорсеткіштерін басқа елдермен салыстыру

Ескертпе: Әр түрлі ақпарат көздерінің деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным различных источников.

Сравнение макропоказателей МСП Казахстана с другими странами

- ЖІӨ-дегі ШОК үлесі
Доля МСП в ВВП
- Жұмыспен қамту көлеміндегі ШОК үлесі
Доля МСП в занятости
- Кәсіпорындардың жалпы санындағы ШОК үлесі
Доля МСП в общем кчисле предприятий

Сөйтіп дамыған елдермен салыстырғанда Қазақстанның шағын және орта кәсіпорындарының қосылған құнға және жұмыс орындарын жасауға қосқан үлесінің төмендігін өндірістің қалыптасқан салалық құрылымымен түсідіруге болады. Өз алдына бұл құрылым табиғат ресурстарының, технологиялардың бар-жоғының және өндіріс көлемінің негізінде айқындалады.

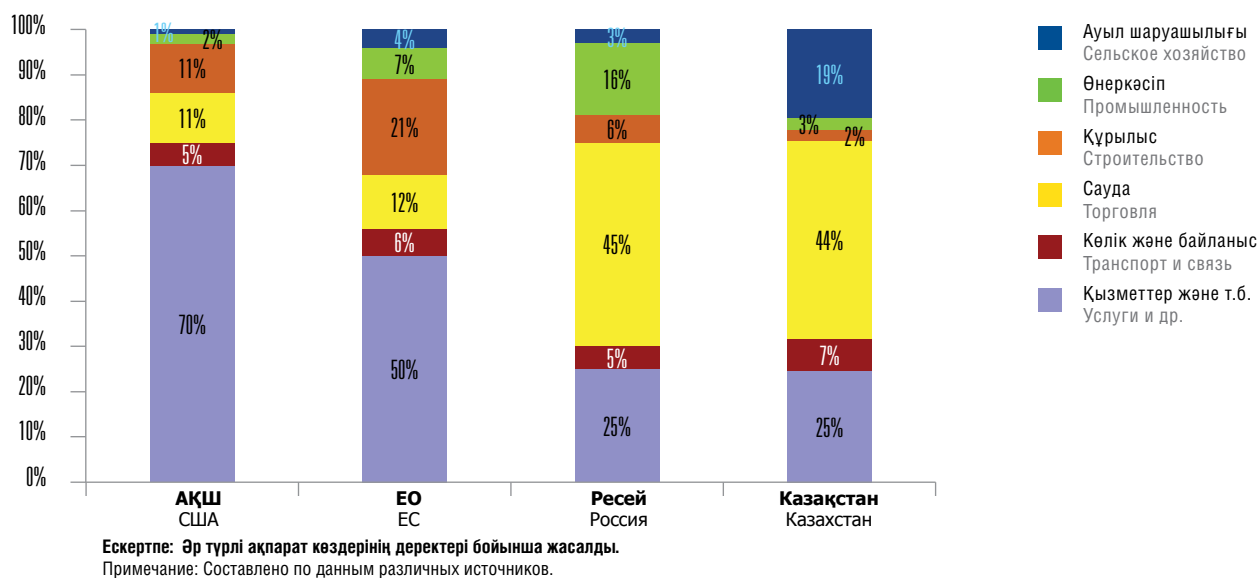
Сондай-ақ салалық құрылым тұрғысынан да Қазақстанның ШОК секторының дамыған елдерден белгілі бір айырмашылықтары бар. Жоғарыда жазылғандай біздің еліміздегі ШОК субъектілері негізінен көтерме және бөлшек сауда саласында (үлесі 44%-ды құрайды) және ауыл шаруашылығында (19%-ды құрайды) қызмет етсе, экономикасы дамыған елдерде экономиканың салалары бойынша ШОК құрылымы басқаша келеді. Мысалға, АҚШ-та қызметтер саласының басымдығы байқалады, шағын бизнес субъектілерінің 20%-ынан астамы құрылыс және сауда салаларында қызмет етеді, ал өнеркәсіп саласы шағын кәсіпкерліктің тек 2%-ын ғана құрайды. ЕО елдерінде де қызметтер саласындағы (23%), сондай-ақ құрылыс және сауда салаларындағы (33%) ШОК субъектілерінің саны көп, ал өнеркәсіптегі ШОК субъектілерінің үлесі 7%-ды құрайды. Ресейде Қазақстандағындай сауда саласы ШОК салалық құрылымында басым келеді, ал ауыл шаруашылығында қызмет ететін ШОК субъектілерінің үлесі бар-жоғы 3%-ды құраса, өнеркәсіптегі ШОК субъектілерінің үлесі 16%-ды құрайды.

Таким образом, в определенной степени скромный по сравнению с развитыми странами вклад малых и средних предприятий Казахстана в производство добавленной стоимости и создание рабочих мест объясняется сложившейся отраслевой структурой производства, которая, в свою очередь, определяется наличием природных ресурсов, технологий и масштабами производства.

По отраслевой структуре сектор МСП Казахстана также имеет определенные отличия от развитых стран. Если субъекты МСП в нашей стране в основном функционируют, как отмечалось ранее, в сфере оптовой и розничной торговли – их доля составляет 44%, и в сельском хозяйстве – 19%, то в экономически развитых странах структура МСП по отраслям экономики выглядит иначе. Так, в США очевидно преобладание сферы услуг (58%), более 20% субъектов малого бизнеса осуществляет деятельность в сферах строительства и торговли, в то время как в промышленности занято лишь 2% субъектов малого предпринимательства. В странах ЕС также наибольшее количество субъектов МСП сконцентрировано в сфере услуг – 23%, в то же время в сфере строительства и торговли – 33%, а в промышленности занято 7%. В России, также как и в Казахстане, наибольшую долю в отраслевой структуре МСП занимает сфера торговли, в то время как в сельском хозяйстве занято лишь 3% МСП, а в промышленности – 16%.

Әлем елдеріндегі шағын және орта бизнестің салалық құрылымы

Отраслевая структура малого и среднего бизнеса в странах мира, %

Қазақстанның ШОБ секторының жағдайына жүргізілген шолуды қорытындылайтын болсақ:

1. Соңғы жылдары жалпы ШОБ секторының абсолюттік көрсеткіштерінің (тіркелген, әрекет етуші ШОКС-нің номиналдық саны, жұмыспен қамтылған тұрғындардың саны, өнімдерді шығару көлемі) өскені байқалып отыр.
2. Салалар және ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК субъектілерінің құрылымында үйлесімсіздіктер сақталып келеді: сауда-делдалдық қызметтерді көрсететін субъектілердің үлесі артып келеді, кәсіпорындар мен шаруа қожалықтарымен салыстырғанда жеке кәсіпкерлердің саны тым жылдам өсіп келеді.
3. ЕДБ-тердің теңгемен қаржыландыруының негізгі көздерінің бірі болып табылатын халықтың ұлттық валютадағы салымдары өсімінің қарқыны төмендеп отыр, осы себепті шағын кәсіпкерлікті несиелеу көлемі қысқаруда. Сөйтіп қол жеткізілген даму деңгейін сақтау мақсатында қаржылық, сол сияқты қаржылық емес құралдардың көмегімен ШОБ-ті одан әрі мемлекеттік қолдау және ШОБ дамуының кері тенденцияларын біркелкілеу қажеттігі туындап отыр.

Подводя итоги обзора состояния сектора МСБ Казахстана, можно сделать следующие выводы:

1. На протяжении последних лет в целом наблюдался рост абсолютных показателей сектора МСБ (номинальное количество зарегистрированных, действующих СМСП, численность занятого населения, объемы выпуска продукции).
2. Сохраняются диспропорции в структуре субъектов МСП по отраслям и организационно-правовым формам: увеличивается доля субъектов, оказывающих торгово-посреднические услуги, опережающими темпами увеличивается количество индивидуальных предпринимателей в сравнении с предприятиями и крестьянскими хозяйствами.
3. На фоне снижения темпов роста вкладов населения в национальной валюте, которые являются одним из основных источников финансирования в тенге для БВУ, происходит сокращение кредитования малого предпринимательства. Таким образом, существует необходимость дальнейшего государственного регулирования МСБ в целях сохранения достигнутого уровня развития и нивелирования негативных тенденций развития МСБ с помощью как финансовых, так и нефинансовых инструментов.

2

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШОК-ТІҢ ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІН САЛЫСТЫРУ

СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ МСП В РЕГИОНАХ КАЗАХСТАНА

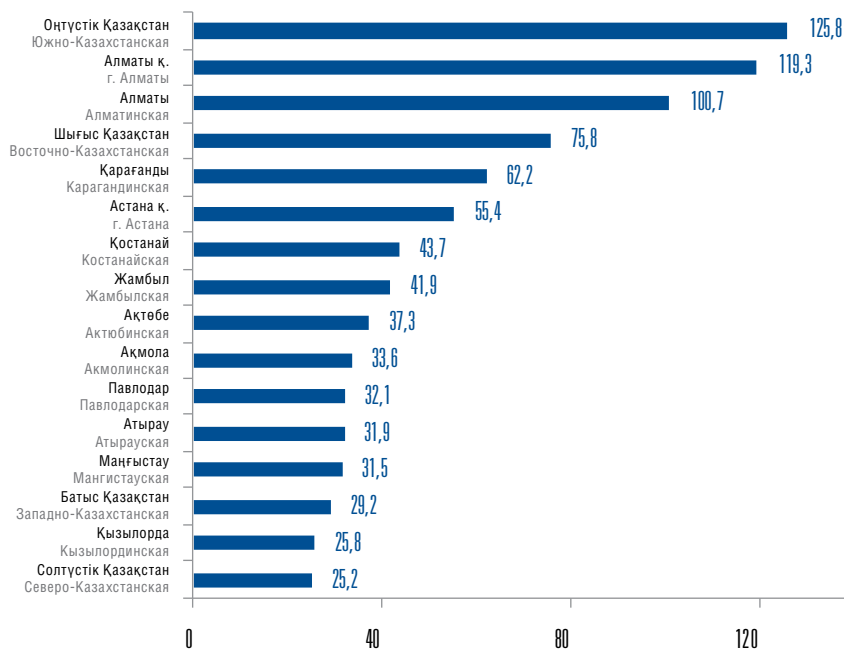
Ел аймақтарының әлеуметтік-экономикалық дамуының ерекшеліктеріне, олардың экономикасының құрылымындағы айырмашылықтарға, сондай-ақ халықтың ел аймақтарында біркелкі таралмауына байланысты Қазақстанның аймақтарындағы ШОК секторының дамуы әр түрлі деңгейлерде.

2.1. БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында 1 542 ШОК субъектісі тіркелді. Барлық тіркелген субъектілердің 56,8%-ы белсенді түрде әрекет етеді, яғни тұрақты операциялық қызметті жүзеге асырады және статистика органдарына есептіліктерін өткізеді. Сонда 671 мың ШОК субъектісі белсенді түрде қызмет етпейді. Өткен жылдардағындай экономикалық факторлар (шығындану себепті жұмыстың тұрып қалуы, бірқатар салаларда жұмыстардың маусымға тәуелді болуы), сол сияқты басқа да операциялық факторлар (мысалға, жақында тіркелгеніне байланысты операциялардың жоқтығы) мұның негізгі себептері болып отыр.

2012 жылмен салыстырғанда аймақтар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері өзгерген жоқ десе де болады. Бұрынғыдай Оңтүстік Қазақстан облысында (125,8 мың бірлік), Алматы қаласында (119,3 мың бірлік) және Алматы облысында (100,7 мың бірлік) белсенді ШОК субъектілерінің басым бөлігі шоғырланған. 2012 жылдағындай Солтүстік Қазақстан (25,2 мың бірлік), Қызылорда (25,8 мың бірлік) және Батыс Қазақстан (29,2 мың бірлік) облыстарындағы белсенді ШОК субъектілерінің саны ең төмен деңгейде.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша белсенді ШОК субъектілерінің саны, мың бірлік

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

В связи с особенностями социально-экономического развития регионов страны, различиями в структуре их экономики, а также неравномерным распределением населения, сектор МСП в регионах Казахстана развит неравномерно.

2.1. КОЛИЧЕСТВО АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

По состоянию на 1 января 2014 года, в Республике Казахстан зарегистрировано 1 542 тыс. субъектов МСП. Из всех зарегистрированных субъектов МСП 56,8% являются активными действующими, т.е. осуществляют постоянную операционную деятельность и сдают отчетность в статистические органы. Таким образом, 671 тыс. субъектов МСП не ведут активную деятельность. Как и в прошлые годы, основными причинами являются как экономические факторы (например, простой по причине убыточности, сезонной зависимости работ в ряде отраслей), так и иные операционные факторы (например, отсутствие операций в связи с недавней регистрацией).

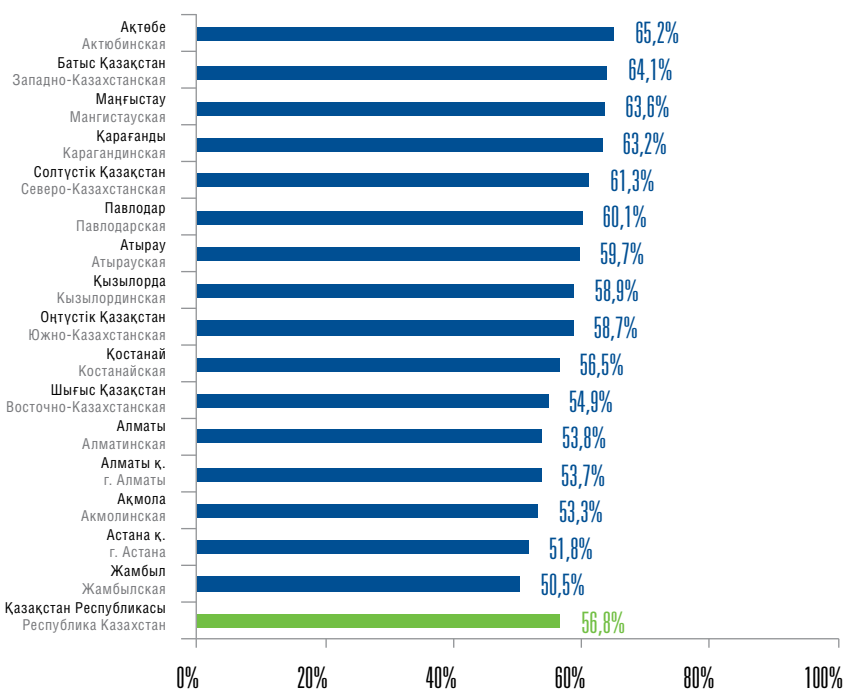
Региональная разбивка активных субъектов МСП практически не претерпела изменений в сравнении с 2012 годом. Наибольшее количество активных субъектов МСП, как и прежде, размещено в Южно-Казахстанской области (125,8 тыс. ед.), в г. Алматы (119,3 тыс. ед.) и Алматинской области (100,7 тыс. ед.). Наименьшее число активных субъектов МСП, также как и в 2012 году, приходится на Северо-Казахстанскую (25,2 тыс. ед.), Кызылординскую (25,8 тыс. ед.) и Западно-Казахстанскую (29,2 тыс. ед.) области.

Количество активных субъектов МСП на 01.01.2014 г., тыс. ед.

2.2. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ БЕЛСЕНДІЛІГІ

Аймақтарды ШОК субъектілері белсенділігінің үлесі бойынша жіктейтін болсақ, аймақта бизнесті тұрақты жүргізуге жасалған жағдайды және елдің белгілі бір аймағына қатысты кәсіпкерлер біліктілігінің деңгейі мен жалпы даярлық деңгейін байқауға болады. 2012 жылы ШОК субъектілерінің белсенділігінде жетекші болған аймақтар 2013 жылы да сол орындарында қалды. Мысалға, 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша бұл көрсеткіш бойынша көш бастап келе жатқан аймақтар: Ақтөбе (65,2%), Батыс Қазақстан (64,1%) және Маңғыстау облыстары (63,6%). 2013 жылы белсенділік көрсеткіштері орташа республикалық мәннен төмен болған аймақтардың санына бір аймақ қосылып, жиынтығында 7 аймақ болды. Мысалға, Жамбыл (50,5%), Ақмола (53,3%), Шығыс Қазақстан (54,9%) облыстарына және Астана (51,8%) мен Алматы (53,7%) қалаларына Алматы (53,8%) және Қостанай (56,5%) облыстары қосылды, ал Қызылорда облысы көрсеткіштері елдің орташа көрсеткішінен жоғары аймақтардың қатарына кірді (58,9%).

2014 жылғы 01.01. жағдай бойынша тіркелген ШОК-тің жалпы санындағы белсенді ШОК-тің үлесі, %

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

2.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН АЙМАҚТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша белсенді ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан аймақтық құрылымында Алматы (жалпы санның 24%-ы), Астана (9,8%) қалаларында және Шығыс Қазақстан облысында (8,4%) заңды тұлғалардың басым бөлігі шоғырланған. Жамбыл (2,4%) және Батыс Қазақстан (2,9%) облыстарында қызмет ететін, заңды тұлғалар болып табылатын ШОК субъектілері барлығынан аз.

2.2. АКТИВНОСТЬ СУБЪЕКТОВ МСП

Ранжирование регионов по доле активности субъектов МСП отражает условия, созданные в регионе, для стабильного ведения бизнеса и уровень квалификации и общей подготовленности предпринимателей, относящихся к тому или иному региону страны. Регионы-лидеры 2012 года по активности субъектов МСП сохранили свои позиции в 2013 году. Так, по состоянию на 01.01.2014 г., наибольшие значения по этому показателю имеют Актюбинская (65,2%), Западно-Казахстанская (64,1%) и Мангистауская (63,6%) области. Число регионов, чьи показатели активности оказались ниже среднереспубликанского значения в 2013 году, увеличилось на 1 и составило 7 регионов. Так, к Жамбылской (50,5%), Акмолинской (53,3%), Восточно-Казахстанской (54,9%) областям и городам Астана (51,8%) и Алматы (53,7%) присоединились Алматинская (53,8%) и Костанайская (56,5%) области, тогда как Кызылординская область вошла в группу регионов, чьи показатели выше среднего по стране (58,9%).

Доля активных МСП в общем количестве зарегистрированных МСП на 01.01.2014 г., %

2.3. РЕГИОНАЛЬНАЯ СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В структуре активных субъектов МСП по организационно-правовым формам на 01.01.2014 г. наибольшее число юридических лиц сосредоточено в г. Алматы (24% от общего числа), г. Астана (9,8%) и Восточно-Казахстанской области (8,4%). Меньше всего юридических лиц-субъектов МСП оперируют в Жамбылской (2,4%) и Западно-Казахстанской (2,9%) областях.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша белсенді ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан аймақтық құрылымы

Региональная структура активных субъектов МСП по организационно-правовым формам на 1.01.14 г.

	ШОБК /ЛМСБ		ЖК/ИП		ШФҚ КФХ	
	Саны, бірлік Кол-во, ед.	Үлесі.% Доля, %	Саны, бірлік Кол-во, ед.	Үлесі.% Доля, %	Саны, бірлік Кол-во, ед.	Үлесі.% Доля, %
Қазақстан Республикасы/Республика Казахстан	69 388	100%	637 686	100%	164 423	100%
Ақмола/Акмолинская	2 605	3,8%	27 556	4,3%	3 446	2,1%
Ақтөбе/Актюбинская	3 984	5,7%	28 896	4,5%	4 418	2,7%
Алматы/Алматинская	2 977	4,3%	48 511	7,6%	49 248	30,0%
Атырау/Атырауская	2 459	3,5%	27 867	4,4%	1 621	1,0%
Батыс Қазақстан/Западно-Казахстанская	2 023	2,9%	23 402	3,7%	3 727	2,3%
Жамбыл/Жамбылская	1 645	2,4%	24 858	3,9%	15 360	9,3%
Қарағанды/Карагандинская	5 449	7,9%	51 618	8,1%	5 084	3,1%
Қостанай/Костанайская	3 465	5,0%	35 319	5,5%	4 947	3,0%
Қызылорда/Кызылординская	2 304	3,3%	22 066	3,5%	1 458	0,9%
Маңғыстау/Мангистауская	2 623	3,8%	27 987	4,4%	890	0,5%
Оңтүстік Қазақстан/Южно-Казахстанская	5 295	7,6%	65 351	10,2%	55 162	33,5%
Павлодар/Павлодарская	3 186	4,6%	26 012	4,1%	2 937	1,8%
Солтүстік Қазақстан/Северо-Казахстанская	2 130	3,1%	20 047	3,1%	3 004	1,8%
Шығыс Қазақстан/Восточно-Казахстанская	5 856	8,4%	56 816	8,9%	13 104	8,0%
Астана қ.,/г. Астана	6 823	9,8%	48 607	7,6%	5	0,0%
Алматы қ.,/г. Алматы	16 564	23,9%	102 773	16,1%	12	0,0%

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Кәсіпорынды тіркеген кезде көпшілік артық көретін нысан ретінде жеке кәсіпкерлік Алматы қаласында (ЖК-дің жалпы санының 16,1%-ы) және Оңтүстік Қазақстан облысында (10,2%) басым.

Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарында шаруа-фермерлік қожалықтарды дамытуға барынша жайлы жағдайлар жасалған, бұл облыстарда республиканың барлық шаруа қожалықтарының 63%-ынан астамы шоғырланған.

2.4. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ САНЫ

Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны жөніндегі деректер көрсетіп отырғандай, осындай ШОК субъектілері Алматы және Астана қалаларында шоғырланған. Мұнда шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі заңды тұлғалардың үлесі шағын және орта кәсіпорындардың жалпы санының сәйкесінше 15,2%-ын және 9,4%-ын құрайды. Сондай-ақ шетелдік инвесторлар үшін барынша оңтайлы бизнес-климаты бар бес аймақтың қатарына Павлодар (8,4%), Қарағанды (7,4%), Маңғыстау (6,8%) облыстары кірді.

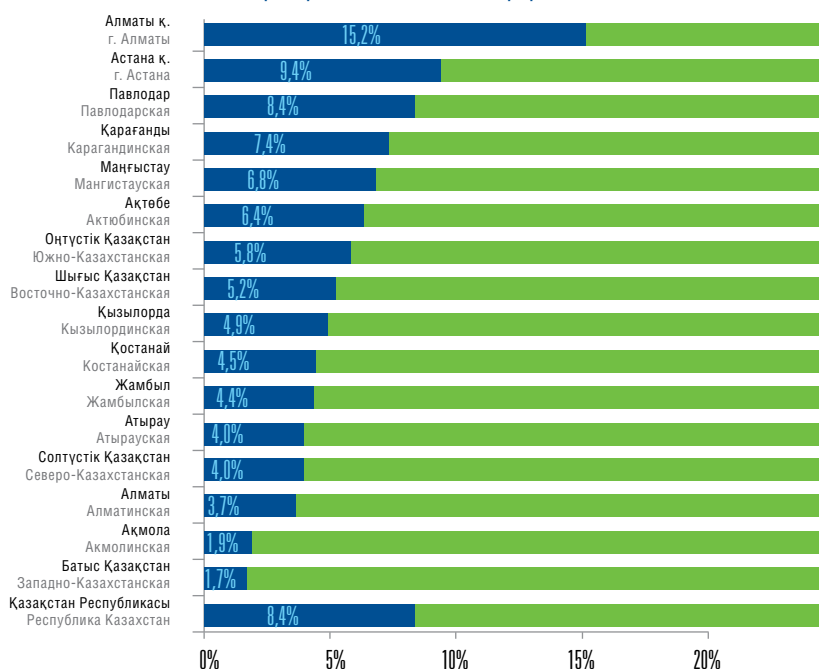
Индивидуальное предпринимательство, как наиболее популярная регистрационная форма, преобладает в г. Алматы (16,1% от общего числа ИП) и Южно-Казахстанской области (10,2%).

Наиболее благоприятные условия для развития крестьянско-фермерского хозяйства созданы в Южно-Казахстанской и Алматинской областях, в которых сосредоточено более 63% всех крестьянских хозяйств республики.

2.4. КОЛИЧЕСТВО МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ

Данные по количеству зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности показывают, что наибольшая концентрация подобных субъектов МСП приходится на города Алматы и Астана. Здесь доля юридических лиц с иностранным участием или в иностранной собственности составляет 15,2% и 9,4% от общего количества малых и средних предприятий, соответственно. В пятерку регионов с наиболее оптимальным бизнес-климатом для зарубежных инвесторов вошли также Павлодарская (8,4%), Карагандинская (7,4%), Мангистауская (6,8%) области.

Шетелдік ұйымдар қатысатын ШОК үлесі (заңды тұлғалар жөніндегі деректердің негізінде жасалған график)

Доля МСП с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)

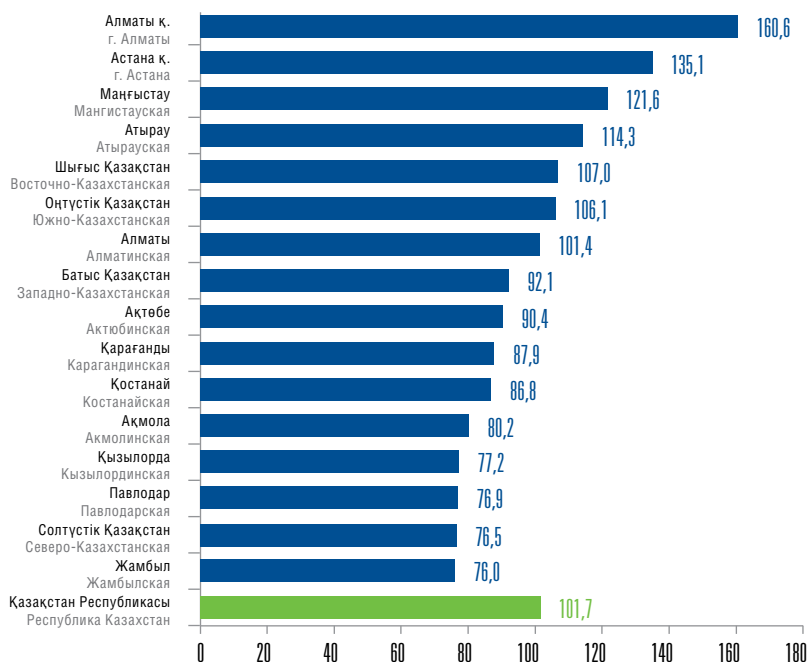
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымның меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) МСП (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности
- Шетелдік ұйымдар қатыспайтын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) МСП (юр. лица) без иностранного участия

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

2.5. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ 1 000 ТҰРҒЫНҒА ШАҚҚАНДАҒЫ САНЫ

Халықтың жалпы жұмыспен қамтылу көрсеткіші аймақтардағы ШОК саласының даму деңгейіне әсерін тигізетін негізгі факторлардың бірі болып табылады. Аймақта жұмыс істейтін 1 000 адамға шаққанда қызмет етуші ШОК субъектілерінің саны аймақтағы тұрғындардың санына тәуелділікті біркелкілеуге мүмкіндік береді, демек аймақтарда ШОК дамуының қалыптасқан жағдайын дұрыс көрсетеді.

2014 жылғы 01.01. жағдай бойынша аймақтарда жұмыс істейтін 1 000 адамға шаққандағы ШОК субъектілерінің саны, бірлік

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

2.5. КОЛИЧЕСТВО СУБЪЕКТОВ МСП НА 1 000 ЖИТЕЛЕЙ

Одним из ключевых факторов, влияющих на уровень развития сферы МСП в регионах, является общая занятость населения. Число действующих субъектов МСП в расчете на 1 000 занятых людей в регионе позволяет нивелировать зависимость от численности населения региона и, таким образом, показывает более информативную обстановку с уровнем развития МСП в регионах.

Количество субъектов МСП на 1 000 занятых людей в разрезе регионов на 01.01.2014 г., ед.

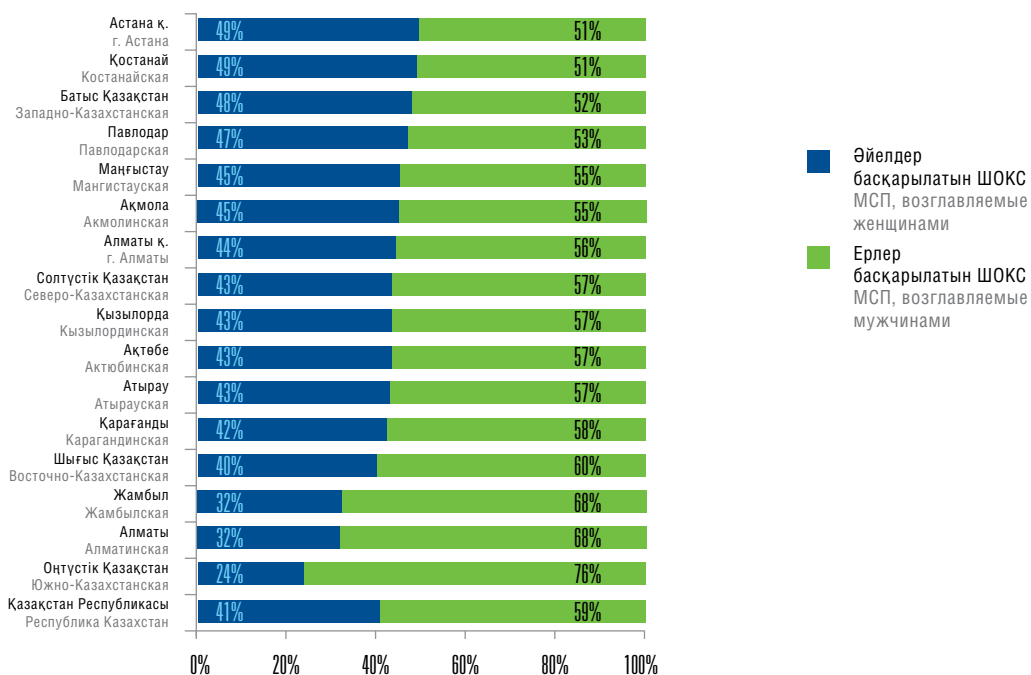
2013 жылы жұмыс істейтін 1 000 адамға шаққанда белсенді түрде қызмет етуші ШОК субъектілерінің ең көп саны Алматы (160,6 бірлік) және Астана (135,1 бірлік) қалаларында, Маңғыстау (121,6 бірлік) және Атырау (114,3 бірлік) облыстарында байқалды.

Жамбыл (76 бірлік), Солтүстік Қазақстан (76,5 бірлік) және Павлодар (76,9 бірлік) облыстарындағы осындай ШОК субъектілерінің саны ең аз.

2.6. БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ГЕНДЕРЛІК ТҰРҒЫДАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Гендерлік тұрғыдан қарастыратын болсақ, республикада қызмет ететін ШОК субъектілерінің 40%-нан астамын әйелдер басқарады. Бұл кезде аймақтық тұрғыдан қарағанда Астана қаласында және Қостанай облысында шағын және орта кәсіпорындарды басқаратын әйелдердің басым бөлігі шоғырланған (екі аймақта да 49%). Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында әйелдер басқаратын шағын және орта кәсіпорындардың үлесі ең төмен (сәйкесінше 24%, 32% және 32%).

Әйелдер және ерлер басқаратын белсенді ШОК субъектілерінің аймақтар тұрғысынан көрсетілген үлесі, %

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандарды алатын болсақ, әйелдер көбінесе ЖК-ді басқарады, олардың республикадағы орташа үлесі 85%-ды құрайды. Бұл кезде ЖК-ді басқаратын әйелдердің үлесі аймақтардың көбінде орташа республикалық мәннен жоғары. Тек Оңтүстік Қазақстан (51%), Алматы (60%), Жамбыл (73%) облыстарында және Алматы қаласында (82%) ғана бұл көрсеткіш төмен. Бірақ ауыл шаруашылығы дамыған аталған үш облыс әйелдер басқаратын шаруа-фермерлік қожалықтардың үлесі бойынша көп бастап тұр (төмендегі суретті қараңыз).

Наибольшее количество активно действующих субъектов МСП в расчете на 1 000 занятых людей в 2013 году наблюдалось в городах Алматы (160,6 ед.) и Астана (135,1 ед.), Мангистауской (121,6 ед.) и Атырауской (114,3 ед.) областях.

Наименьшая концентрация субъектов МСП наблюдается в Жамбылской (76 ед.), Северо-Казахстанской (76,5 ед.) и Павлодарской (76,9 ед.) областях.

2.6. КОЛИЧЕСТВО АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП В ГЕНДЕРНОМ АСПЕКТЕ

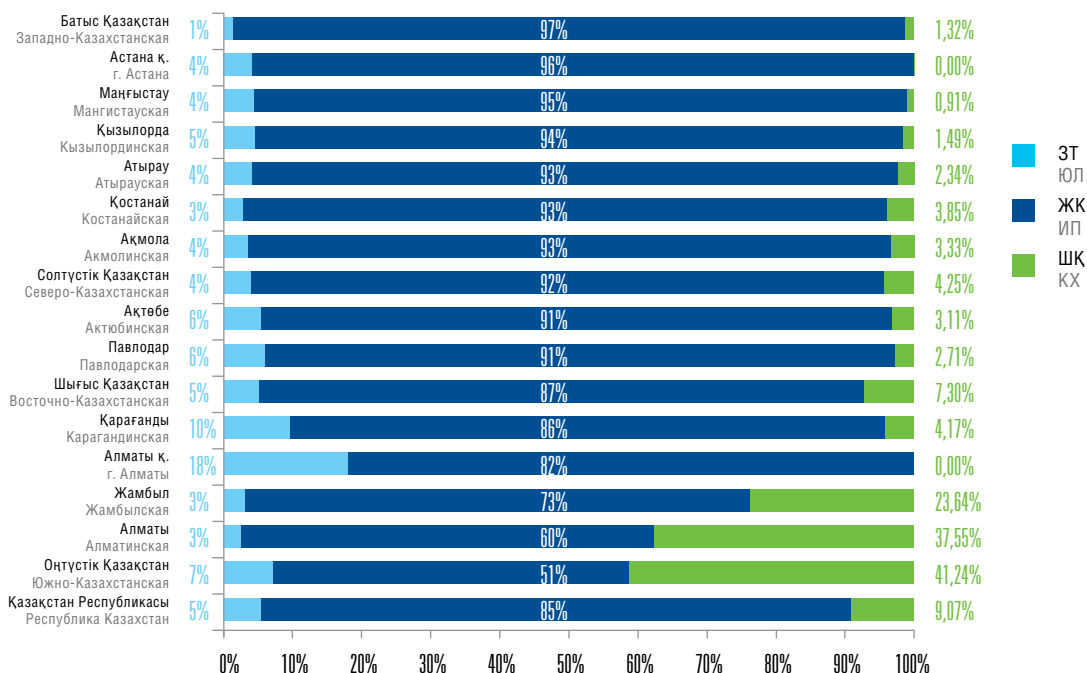
В гендерном аспекте в республике действует свыше 40% субъектов МСП, возглавляемых женщинами. При этом в региональном разрезе наибольшая доля женщин, возглавляющих малые и средние предприятия, наблюдается в г. Астана и Костанайской области (в обоих регионах – 49%). Наименьшая доля малых и средних предприятий, возглавляемых женщинами, наблюдается в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях (24%, 32% и 32%, соответственно).

Доля активных субъектов МСП, возглавляемых женщинами и мужчинами по регионам, %

В разрезе организационно-правовых форм чаще всего женщины возглавляют ИП, их доля в среднем по республике составляет 85%. При этом доля женщин, возглавляющих ИП, в подавляющем большинстве регионов выше средне-республиканского значения. Этот показатель ниже лишь в Южно-Казахстанской (51%), Алматинской (60%), Жамбылской (73%) областях и в г. Алматы (82%). Но названные три южные области с развитым сельским хозяйством лидируют по доле крестьянско-фермерских хозяйств, возглавляемых женщинами (см. рисунок ниже).

Ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша
айелдермен басқарылатын белсенді ШОКС, %

Активные СМСП, возглавляемые женщинами,
по организационно-правовым формам, %

Ескерту: ҚР статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша құралған.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

2.7. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

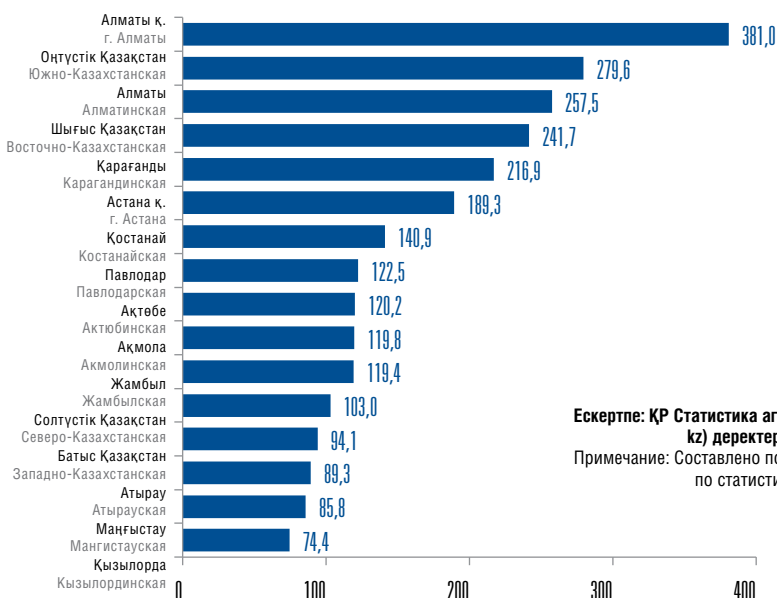
2013 жылдың қорытындылары бойынша ШОК-пен айналысатын тұрғындардың жалпы саны 2 635 мың адамды құрады, бұл 2012 жылдың ұқсас көрсеткішінен 3,1%-ға жоғары. Аймақтарда ШОК-те қызмет ететін тұрғындардың үлесі әркелкі. Алматы қаласында (381 мың адам), Оңтүстік Қазақстан (279,6 мың адам), Алматы (257,5 мың адам) және Шығыс Қазақстан (241,7 мың адам) облыстарында адамдардың ең көп саны ШОК-те қызмет етеді. Қызылорда (74,4 мың адам), Маңғыстау (85,8 мың адам) және Атырау (89,3 мың адам) облыстарында ШОК-те қызмет ететін тұрғындар санының ең төмен екені байқалады.

2.7. ЧИСЛЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ, ЗАНЯТОГО В МСП

Общая численность занятых в МСП по итогам 2013 года составила 2635 тыс. человек, что на 3,1% выше аналогичного показателя 2012 года. Распределение населения, занятого в МСП, по регионам, неравномерно. Наибольшее количество человек занято в МСП г. Алматы (381 тыс. чел.), Южно-Казахстанской (279,6 тыс. чел.), Алматинской (257,5 тыс. чел.) и Восточно-Казахстанской (241,7 тыс. чел.) областях. Наименьшая численность занятых в МСП наблюдается в Кызылординской (74,4 тыс. чел.), Мангистауской (85,8 тыс. чел.) и Атырауской (89,3 тыс. чел.) областях.

2014 01.01. жағдай бойынша ШОК-пен айналысатын тұрғындардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны, мың адам

Численность занятых в МСП в разрезе регионов на 01.01.2014 г., тыс. человек

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Қазақстанда бір ШОК субъектінде қызмет ететін қызметкерлердің орташа саны 3 адамды құрайды. Бұл кезде аймақтар тұрғысынан бұл көрсеткіш бірдей дерлік – бір белсенді ШОК субъектінде 2 адамнан 4 адамға дейін жұмыс істейді.

2.8. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУ КӨЛЕМІ

2013 жылы ШОК шығарған өнімдердің көлемі 9 020 млрд. теңгені құрады.

Аймақтық тұрғыдан қарайтын болсақ, Алматы және Астана қалаларының ШОК субъектілерінің қосқан үлесі зор, олар шығарған өнімдердің көлемі елдің ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 37%-ын құрайды. Қалған аймақтардың ішінде Алматы (618,9 млрд. теңге), Қарағанды (548,7 млрд. теңге), Шығыс Қазақстан (536,7 млрд. теңге) және Оңтүстік Қазақстан (534,1 млрд. теңге) облыстарының ШОК субъектілері ең көп өнім шығарды.

Жамбыл (234,5 млрд. теңге), Қызылорда (249,3 млрд. теңге) және Солтүстік Қазақстан (294,7 млрд. теңге) облыстарында ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемінің ең төмен деңгейде екені байқалады.

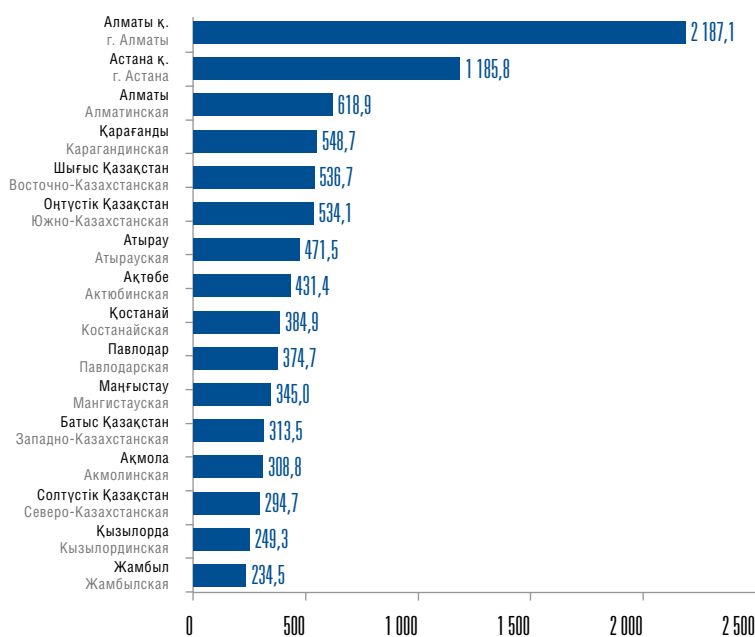
В среднем по Казахстану количество работников, занятых на одном субъекте МСП, составляет 3 человека. При этом в разрезе регионов данный показатель примерно одинаков – на одном активном субъекте МСП работает от 2 до 4 человек.

2.8. ОБЪЕМ ВЫПУСКА ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Объем выпуска продукции МСП в республике в 2013 году составил 9 020 млрд. тенге.

В региональном разрезе наибольший вклад в выпуск продукции осуществляют субъекты МСП городов Алматы и Астана, объем выпуска которых составляет 37% общего выпуска продукции МСП страны. Среди остальных регионов наибольший уровень выпуска продукции обеспечили субъекты МСП Алматинской (618,9 млрд. тенге), Карагандинской (548,7 млрд. тенге), Восточно-Казахстанской (536,7 млрд. тенге) и Южно-Казахстанской (534,1 млрд. тенге) областей. Наименьшие объемы продукции МСП наблюдаются в Жамбылской (234,5 млрд. тенге), Кызылординской (249,3 млрд. тенге) и Северо-Казахстанской (294,7 млрд. тенге) областях.

2013 жылы аймақтар тұрғысынан ШОКС шығарған өнімдер, млрд. теңге

Ескертпе: ҚР Статистика агенттігінің (www.stat.gov.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Агентства РК по статистике (www.stat.gov.kz).

2.9. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікке берген несиелері бойынша жиынтық ссудалық портфельдің мөлшері 1 283 млрд. теңгені құрады (бір жыл бұрынғы көрсеткіштен 9,1%-ға төмен). Банкердің шағын кәсіпкерлік субъектілерін (ШКС) несиелеуінің аймақтық құрылымында Алматы қаласындағы несиелер басым келеді, олардың үлесі елдегі ШКС-не берілген барлық банктік несиелердің 56%-ын немесе 721,6 млрд. теңгені құрады.

2.9. РЕГИОНАЛЬНАЯ СТРУКТУРА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

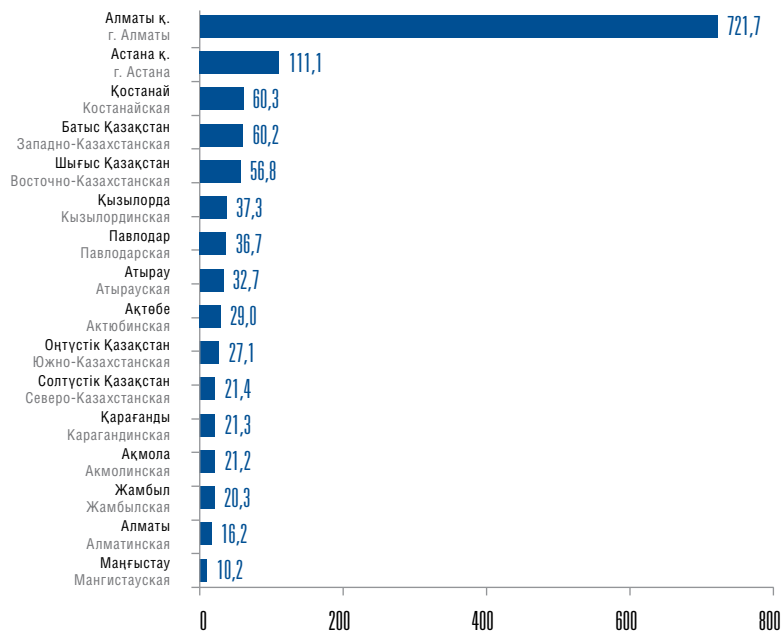
Размер совокупного ссудного портфеля БВУ по кредитам малому предпринимательству, по состоянию на 01.01.2014 г., составил 1 283 млрд. тенге (на 9,1% ниже, чем годом ранее). Доминирующую позицию в региональной структуре кредитования банками субъектов малого предпринимательства (СМП) занимают кредиты в г. Алматы, доля которых составила 56% всех банковских кредитов СМП в стране или 721,6 млрд. тенге. Второе место по величине ссудного портфеля

ШКС-не берілген несиелер бойынша банктердің ссудалық портфелінің мөлшері бойынша екінші орынды алатын – Астана қаласы (111 млрд. теңге). Бұл екі қаланың көрсеткіштері Қазақстандағы ШКС-не берілген барлық банктік несиелердің үштен екі дерлік бөлігін құрайды.

Қалған аймақтардың ішінде Қостанай (60,3 млрд. теңге), Батыс Қазақстан (60,2 млрд. теңге) және Шығыс Қазақстан (56,8 млрд. теңге) облыстарының ссудалық портфелінің мөлшері ең жоғары.

Ал ШКС-не берілген несиелік қаражаттың ең аз көлемі Маңғыстау (10,2 млрд. теңге), Алматы (16,2 млрд. теңге) және Жамбыл (20,3 млрд. теңге) облыстарында.

2014 жылғы 01.01. жағдай бойынша аймақтық тұрғыдан шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген несиелер бойынша ЕДБ-дің ссудалық портфелі, млрд. теңге

Ескертпе: ҚР Ұлттық Банкінің (www.nationalbank.kz) деректері бойынша жасалды.
Примечание: Составлено по данным Национального банка РК (www.nationalbank.kz).

ШКС-не берілген несиелер бойынша Алматы қаласы үлесінің басымдығын елдің басқа аймақтарымен салыстырғанда қаладағы кепілдердің қымбатырақ әрі ликвидті екенімен, сондай-ақ айналымдардың үлкен мөлшерлерімен және қаржы институттарына оңай қолжетімділік алуға болатынымен (барлық дерлік банктердің бас кеңселері Қазақстанның қаржы орталығында орналасқан) түсіндіруге болады. Басқа жағынан қарайтын болсақ, банктердің көбі кәсіпкерлерді несиелеу үшін аймақтық филиалдарға лимиттер белгілейді, сондықтан барлық ірі несиелерді Алматы қаласында орналасқан бас кеңселердің өзінде қарастыру көзделеді. Осының нәтижесінде аймақтарды қаржыландыруға жұмсалатын несиелік қаражаттың бір бөлігі Алматы қаласының ссудалық портфелінің активіне есепке жатқызылады.

ЕДБ-дің облыс орталықтарындағы және Қазақстанның басқа да қалалары мен аудандарындағы шағын кәсіпкерлікке берген несиелерінің мөлшерін талдау көрсетіп отырғандай, 2013 жалпы Қазақстанның 14 облысында облыс орталықтарынан тыс несиелердің портфелі 45,3 млрд. теңгені немесе жиынтық несиелік портфельдің 3,5%-ын құрады.

банктер по кредитам СМП принадлежит г. Астана (111 млрд. тенге). На оба города приходится практически две трети всех банковских кредитов Казахстана, выданных СМП.

Среди остальных регионов наибольший размер ссудного портфеля приходится на Костанайскую (60,3 млрд. тенге), Западно-Казахстанскую (60,2 млрд. тенге) и Восточно-Казахстанскую (56,8 млрд. тенге) области.

Наименьшие же объемы кредитных средств были выданы СМП Мангистауской (10,2 млрд. тенге), Алматинской (16,2 млрд. тенге) и Жамбылской (20,3 млрд. тенге) областей.

Ссудный портфель БВУ по кредитам субъектам малого предпринимательства в региональном разрезе на 01.01.2014 г., млрд. тенге

Доминирование доли кредитования СМП г. Алматы обусловлено наличием в городе более дорогих и ликвидных залогов по сравнению с другими регионами страны, а также больших оборотов и большей доступностью финансовых институтов – почти все головные офисы банков расположены в финансовом центре Казахстана. С другой стороны, наличие в большинстве банков лимитов, установленных для региональных филиалов на кредитование предпринимателей, предполагает рассмотрение и одобрение всех крупных кредитов непосредственно в головных офисах, находящихся в г. Алматы. В результате часть кредитных средств, которая идет на финансирование регионов, зачисляется в актив ссудного портфеля по г. Алматы.

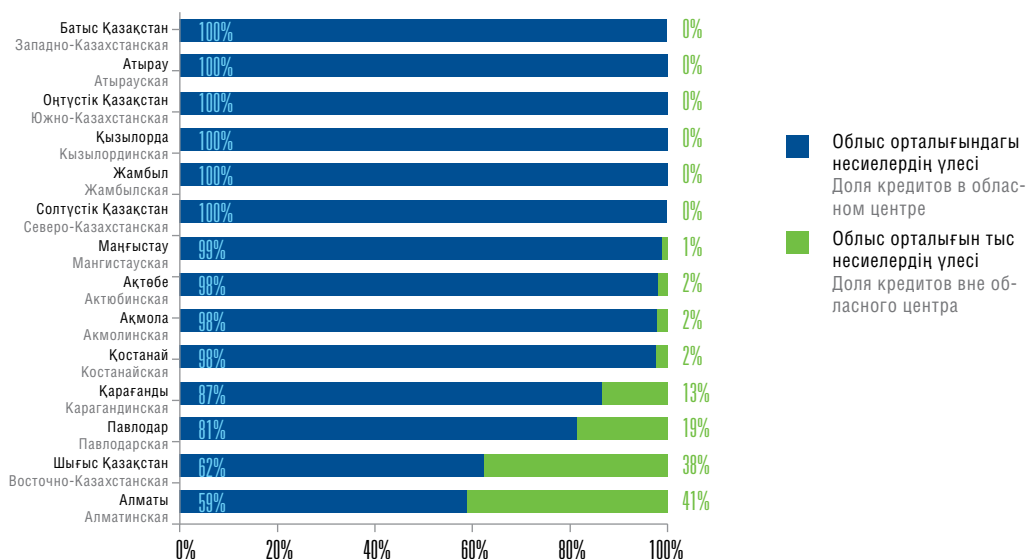
Анализ распределения кредитов БВУ малому предпринимательству между областными центрами и другими городами и районами регионов Казахстана (без учета кредитов в городах Астана и Алматы) показывает, что в целом по 14 областям Казахстана в 2013 году портфель кредитов вне областных центров составил 45,3 млрд. тенге или 3,5% от совокупного кредитного портфеля по 14 областям.

Алматы (41%), Шығыс Қазақстан (38%), Павлодар (19%) және Қарағанды (13%) облыстары облыс орталықтарынан тыс жерлердегі несиелердің үлесі басым келетін аймақтар болып табылады.

Облыс орталықтарынан тыс берілген банк несиелерінің үлесі Қостанай, Ақмола және Ақтөбе облыстарында 2%-ды, Маңғыстау облысында 1%-ды құрады.

Солтүстік Қазақстан, Жамбыл, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан, Атырау және Батыс Қазақстан облыстарындағы шағын кәсіпкерлік субъектілері облыс орталықтарынан тыс берілетін банктердің несиелерін алмайды десе болады.

2013 жылы Қазақстанның облыстық орталықтарында және басқа да қалалары мен аудандарында банктер шағын кәсіпкерлікке берген несиелер, %

Ескертпе: ҚР Ұлттық Банкінің (www.nationalbank.kz) деректері бойынша жасалды
Примечание: Составлено по данным Национального банка РК (www.nationalbank.kz).

Қазақстанның аймақтарындағы ШОК секторының дамуына жүргізілген салыстырмалы талдау келесі қорытындыларды шығаруға мүмкіндік береді:

- 2013 жылдың қорытындылары бойынша белсенді ШОК субъектілерінің саны бойынша бұрынғыдай Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстары, сондай-ақ Алматы қаласы көш бастап келеді. Алдыңғы жылдағыдай тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі бойынша бірінші орындарға Ақтөбе және Батыс Қазақстан облыстары жайғасты.
- Бұрынғыша Алматы қ. заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК кәсіпорындарының саны ең жоғары аймақ болып табылады, осы кәсіпорындар өнімділігінің арқасында қала ШОК шығарған өнімдер көлемінің және ШОК-те қызмет ететін тұрғындар санының ең жоғары көрсеткіштеріне ие.
- Бұрынғыша Қазақстан аймақтарының арасында және аймақтардың өзінде ЕДБ-дің шағын кәсіпкерлікке берген несиелерінде біркелкілік жоқ:
 - Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің жартысынан астамы тек Алматы мен Астана қалаларында берілген;
 - Алматы және Астана қалаларын ескермейтін болса, облыс орталықтарынан тыс аймақтарда шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің жиынтық үлесі тек 3,5%-ды ғана құрайды.

Регионами с наибольшей долей кредитов вне областных центров являются Алматинская (41%), Восточно-Казахстанская (38%), Павлодарская (19%) и Карагандинская (13%) области.

Доля кредитов банков вне областных центров в Костанайской, Ақмолинской и Актюбинской областях составила 2%, в Мангистауской области – 1%.

Практически не получают кредитов банков субъекты малого предпринимательства вне областных центров Северо-Казахстанской, Жамбылской, Кызылординской, Южно-Казахстанской, Атырауской и Западно-Казахстанской областей.

Кредиты банков малому предпринимательству в областных центрах и других городах и районах Казахстана в 2013 г., %

Сравнительный анализ развития сектора МСП в регионах Казахстана позволяет сделать следующие выводы:

- По итогам 2013 года по количеству активных субъектов МСП традиционно лидируют Южно-Казахстанская и Алматинская области, а также город Алматы. По доле активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов МСП, как и в предыдущем году, первые позиции заняли Актюбинская и Западно-Казахстанская области.
- Традиционно г. Алматы является регионом с наибольшим количеством предприятий МСП, зарегистрированных в форме юридического лица, за счет производительности которых город имеет наибольшие показатели выпуска продукции МСП и численности занятого в нем населения.
- Сохраняется диспропорция распределения кредитов БВУ малому предпринимательству среди регионов Казахстана и внутри самих регионов:
 - Более половины кредитов малому предпринимательству приходится только на города Алматы и Астана;
 - Без учета городов Алматы и Астана, совокупная доля кредитов малому предпринимательству вне областных центров составляет лишь 3,5%.

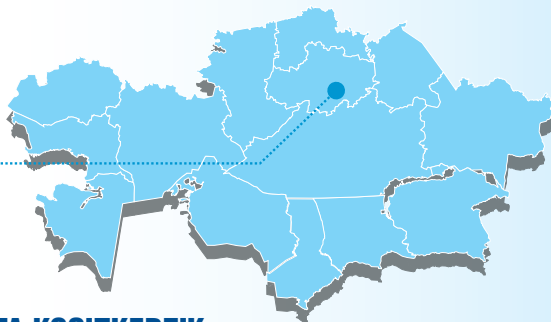
3

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ
ДАМУЫН ТАЛДАУ**

**АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ
СУБЪЕКТОВ МСП
В РЕГИОНАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

Астана қаласы город Астана

3.1. АСТАНА ҚАЛАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.1. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ГОРОДЕ АСТАНА

Халық:
Население: **814** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **435** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **410** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **3 245** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **3.4** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **263** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **1 180** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **107** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **55** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **189** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **1 186** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **111** млрд. тг

«ҚДЛ Олимп» ЖШС
Денсаулық сақтау және
әлеуметтік қызмет көрсету

Қаражатты келісіп орналастыру
бағдарламасы

ТОО «ҚДЛ Олимп»
Здравоохранение
и социальные услуги

Программа обусловленного
размещения средств

3.1.1. ҚАЛАНЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Астана қаласы 1832 ж. құрылды, 1997 жылғы 10 желтоқсаннан бастап Қазақстан Республикасының елордасы болып табылады. Астана Орталық Қазақстанның солтүстік бөлігінде, Есіл өзенінің жағалауында орналасқан. Байырғы заманнан бері Астана Еуропа мен Азияны байланыстыратын орталық болып келген қала.

Астананың жалпы жер ауданы 722 шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 0,03%-ын құрайды. Қала келесі үш әкімшілік-аудандық бөлікке бөлінген: Алматы, Сарыарқа және Есіл.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Астанада тұратын халықтың саны 814,4 мың адамды немесе Қазақстан халқының 4,7%-ын құрады. Қала халқының тығыздығы бір шаршы шақырымға шаққанда 1 128 адамды құрайды. Қаланың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 434,5 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 4,8%-ы. Жұмыс істейтін адамдардың саны – 410,5 мың. Тіркелген жұмыссыздардың саны 24 мың адамды құрады. Жұмыссыздық деңгейі – 5,5%.

2013 жылы Астана қаласының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 3245,4 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 9,5%-ын құрады. 2013 жылғы деректер бойынша бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ 3984,9 мың теңгені құрады, бұл көрсеткіш бойынша қала республикалық маңызы бар облыстар мен қалалардың арасында 3-орында. Астананың ЖАӨ құрылымындағы ауыл шаруашылығының көлемі – 0,1%, өңдеу өнеркәсібінің үлесі – 3,0%, құрылыс саласының көлемі – 8,9%, сауда – 25,6%, көлік және байланыс – 16,7%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 12,0%, қызметтер және басқа да салалар – 32,8%.

3.1.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Астана қаласында 107,1 мың ШОК субъектісі тіркелген, бұл кезде олардың 52%-ы немесе 55,4 мың субъект белсенді түрде қызмет етеді. 2009 жылдан бастап тіркелген ШОК субъектілерінің саны тұрақты түрде өсіп келеді. Сондай-ақ белсенді ШОК субъектілері де көбейіп келеді. Жедел деректер бойынша 2013 жылы белсенді ШОК субъектілерінің саны 3,6 мыңға көбейді, бірақ тіркелген ШОК субъектілерінің арасындағы белсенді субъектілердің үлесі 3 пайызға (55%-дан 52%-ға дейін) қысқарды, мұның себебі – тіркелген ШОК субъектілері санының қарқынды өсімі.

3.1.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ГОРОДА

Город Астана образован в 1832 году, с 10 декабря 1997 года является столицей Республики Казахстан. Астана расположена в северной части Центрального Казахстана на берегу реки Есиль и исторически является центром, связывающим Европу и Азию.

Общая земельная площадь Астаны составляет 722 км² или 0,03% территории государства. По административно-территориальному делению город имеет три района: Алматы, Сарыарка и Есиль.

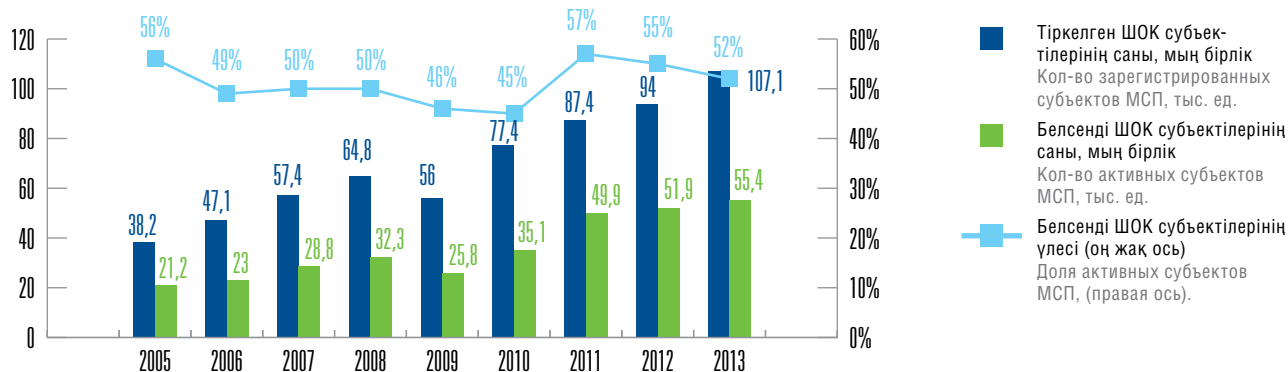
По состоянию на 1 января 2014 года население Астаны составило 814,4 тысяч человек или 4,7% населения Казахстана (8-е место среди областей и городов республиканского значения). Плотность населения города составляет 1 128 человек на один квадратный километр. Экономически активное население города составляет 434,5 тысяч человек или 4,8% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 410,5 тысяч человек. Количество зарегистрированных безработных составило 24 тысячи человек, уровень безработицы – 5,5%. За 2013 год валовой региональный продукт (далее – ВРП) Астаны составил 3245,4 млрд. тенге или 9,5% от ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который по данным за 2013 год составляет 3984,9 тыс. тенге, город занимает 3-е место среди областей и городов республиканского значения. В структуре ВРП Астаны сельское хозяйство занимает 0,1%, обрабатывающая промышленность – 3,0%, строительство – 8,9%, торговля – 25,6%, транспорт и связь – 16,7%, операции с недвижимым имуществом – 12,0%, услуги и прочие отрасли – 32,8%.

3.1.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

По состоянию на 1 января 2014 года в Астане зарегистрировано 107,1 тыс. субъектов МСП, при этом 55,4 тыс. или 52% из них ведут активную деятельность. С 2009 года количество зарегистрированных субъектов МСП демонстрирует устойчивый рост. Количество активных субъектов МСП также имеет общий тренд роста. По оперативным данным за 2013 год, число активных субъектов МСП увеличилось на 3,6 тыс., но доля активных субъектов МСП в числе зарегистрированных снизилась на 3 процентных пункта (с 55% до 52%) из-за более динамичного роста числа зарегистрированных субъектов МСП.

Тіркелген ШОКС-нің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных СМСП

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.1.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2013 жылы Астана қаласында тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК басым. Тіркелген субъектілердің құрылымында ЖК 67%-ды (71,8 мың) құрайды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 33%-ды (35,6 мың) құрайды. Қалада 11 шаруа-фермерлік қожалық (ШФҚ) тіркелген, бұл сала осы құрылымның аз ғана үлесін құрайды.

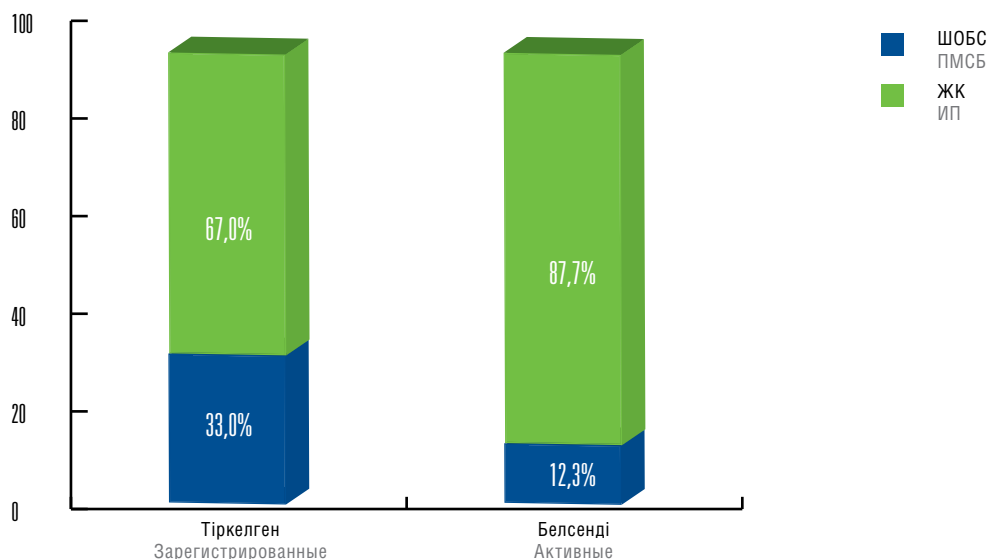
Астана қаласының белсенді ШОК субъектілерінің құрылымында ЖК үлесі 87,7%-ды (48,6 мың), ШОБ кәсіпорындарының үлесі 12,3%-ды (6,8 мың) құрайды. Тіркелген ШФҚ-дың бесеуі белсенді қызмет ететін субъект болып табылады.

3.1.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП в 2013 году в Астане преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП составляет 67% (71,8 тыс.), доля предприятий МСБ составляет 33% (35,3 тыс.). В городе зарегистрировано 11 крестьянско-фермерских хозяйств (КФХ), что составляет незначительную долю в данной структуре.

В структуре активных субъектов МСП в Астане доля ИП составляет 87,7% (48,6 тыс.), доля предприятий МСБ – 12,3% (6,8 тыс.). Из зарегистрированных КФХ пять субъектов являются активно действующими.

ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жылда ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар қалыптасты:

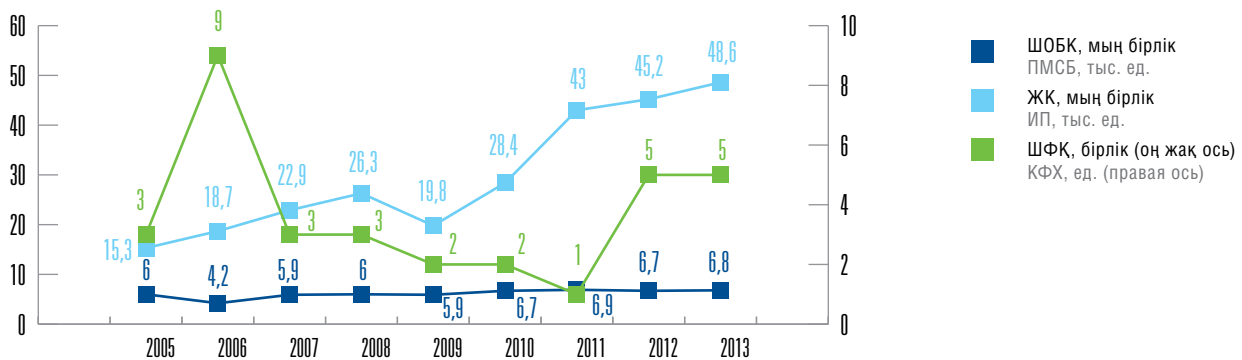
1. 2006 ж. 1,8 мыңға қысқарған ШОБ кәсіпорындарының саны 2006–2011 жылдары тұрақты түрде ұлғайып отырды. 2012 ж. бұл сан 225 бірлікке қысқарды, осыдан кейін 2013 ж. ШОБ кәсіпорындарының саны 138 бірлікке көбейіп, 6,8 мың бірлікті құрады;
2. 2008 жылдың соңына дейін ЖК-дің саны көбейіп отырса, 2009 ж. 25%-ға күрт қысқарды. 2010 ж. ЖК-дің өсімі жалғасып, 2013 ж. бұл көрсеткіш 48,6 мың бірлікке жетті.
3. ШОБК мен ЖК-мен салыстырғанда ШФҚ-дың саны көп емес. 2013 жылдың соңында қалада бес ШФҚ белсенді түрде қызмет етті.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

1. Количество предприятий МСБ, сократившись в 2006 году на 1,8 тыс., в течение 2006–2011 гг. стабильно увеличивалось. В 2012 году произошло сокращение на 225 единиц, после которого в 2013 году количество предприятий МСБ выросло незначительно на 138 единиц и зафиксировалось на уровне 6,8 тыс. единиц;
2. Количество ИП увеличивалось до конца 2008 года, после чего в 2009 году резко сократилось на 25%. В 2010 году рост ИП возобновился и за 2013 год этот показатель достиг уровня 48,6 тыс. единиц.
3. Количество КФХ незначительно по сравнению с числом ПМСБ и ИП. К концу 2013 года в городе активно действуют пять КФХ.

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы

Динамика активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.1.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Астана қаласындағы ШОК-тің салалық сипаттамасына сауда және қызметтер кәсіпорындарының, сондай-ақ құрылыс және телекоммуникациялар секторларының басымдығы тән. Заңды тұлғалар нысанында тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың құрылымында сауда кәсіпорындары 30%-ды құрайды, бұл Қазақстанның орташа деңгейінен сәл аз. Сонымен қатар орташа республикалық көрсеткішпен салыстырғанда құрылыс саласындағы шағын және орта кәсіпорындардың жоғары үлесі (%) байқалады, бұл Қазақстан бойынша құрылыс кәсіпорындарының орташа үлесінен 5 пайызға жоғары.

Қала тұрғындары санының тұрақты түрде өсіп келе жатқанын ескеретін болсақ, білім беру және денсаулық сақтау салаларында қызмет ететін кәсіпорындар үлесінің аздығы (1%) осы сектордың әлеуетін көрсетеді.

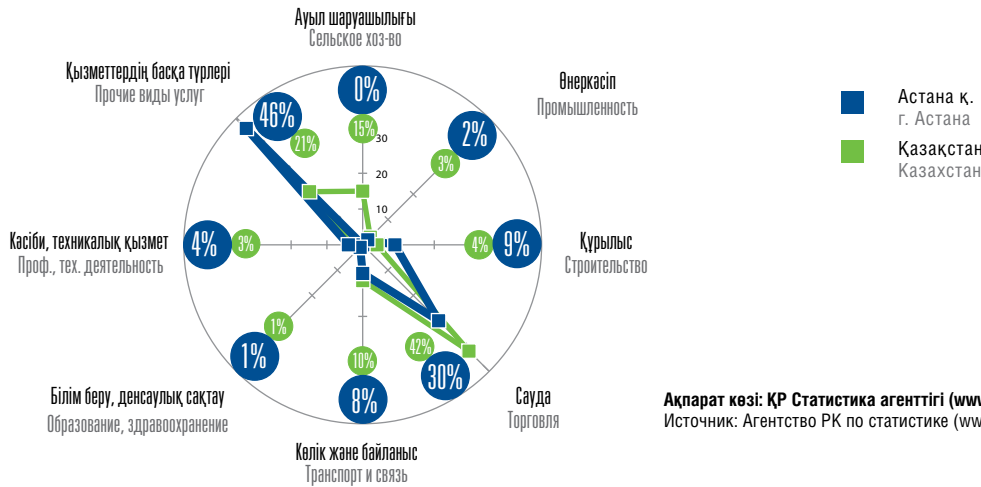
3.1.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Астаны характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также предприятий секторов строительства и телекоммуникаций. В структуре малых и средних предприятий, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия торговли составляют 30%, что ненамного уступает среднему уровню по Казахстану. Вместе с этим выделяется высокая доля малых и средних предприятий строительства относительно среднереспубликанского – 9%, что на 5 процентных пунктов превышает среднюю долю предприятий строительства по Казахстану.

Малая доля предприятий, действующих в сфере образования и здравоохранения (1%), свидетельствует о потенциале данного сектора, учитывая постоянный рост населения города.

Экономикалық қызметтің түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.1.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҮЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

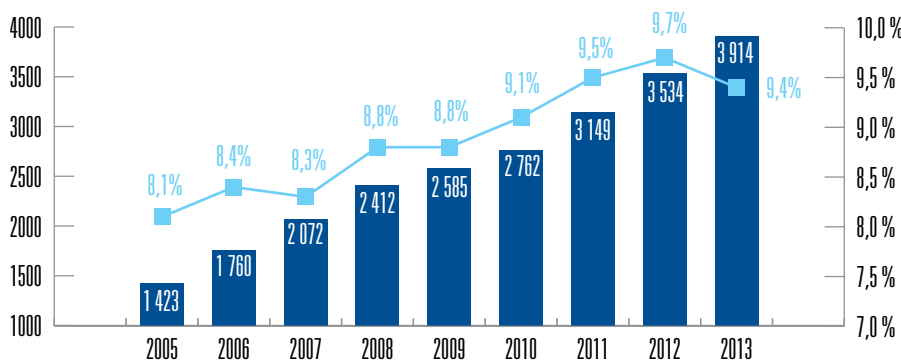
Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны жөніндегі деректердің негізінде Астана қаласының шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығы жыл сайын артып келеді деген қорытынды шығаруға болады. Соңғы тоғыз жылда осындай кәсіпорындардың саны 2,75 есе көбейді: бұрын олардың саны 1,4 мың болса, қазір 3,9 мыңға жетіп отыр. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі сегіз жыл бойы өсіп келеді, алайда 2013 ж. бұл сан 9,4%-ға қысқарды, мұның себебі жоғарыда жазылғандай тіркелген ШОК субъектілері санының ұлғаюына байланысты болуы мүмкін.

3.1.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

На основе данных по количеству зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности можно утверждать, что привлекательность Астаны для зарубежных инвесторов с каждым годом увеличивается. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло в 2,75 раз – с 1,4 тыс. до 3,9 тыс. Растущая на протяжении восьми лет до 2012 года доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий в 2013 году снизилась до 9,4%, что очевидно связано скорее с увеличением числа зарегистрированных субъектов МСП, как это упоминалось ранее.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

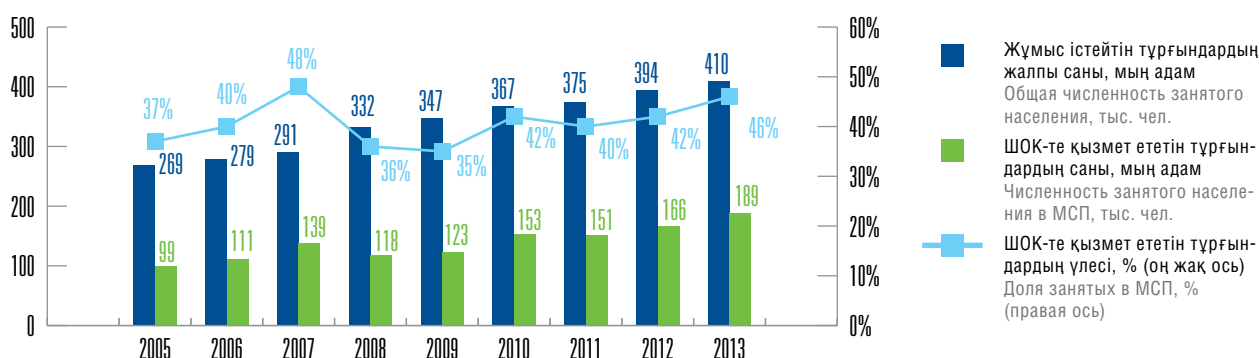
3.1.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Астана қаласында ШОК-те белсенді түрде қызмет ететін тұрғындардың саны 189 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтіндердің жалпы санының 46%-ын құрады. Жалпы 2008 жылдан бастап қаладағы ШОК-те қызмет ететіндер санының, сондай-ақ олардың жұмыс істейтін адамдардың жалпы санындағы үлесінің тұрақты түрде өсіп келе жатқаны байқалып отыр. Бұл кезде 2005 жылдан бастап ШОК-те жұмыс істейтін адамдардың саны 92%-ға өссе, қалада ШОК-пен айналысатындардың үлесі 4 пайызға артып отыр.

3.1.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения Астаны в МСП на 1 января 2014 года составила 189 тысяч человек или 46% от общего числа занятых в регионе. В целом за период с 2008 года наблюдается стабильный рост численности занятых в МСП города, а также их доли в общей численности занятого населения. При этом численность занятого в МСП населения с 2005 года возросла на 92%, а доля занятых в МСП города – на 4 процентных пункта.

Астана қаласының жұмыс істейтін тұрғындарының жалпы санындағы ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

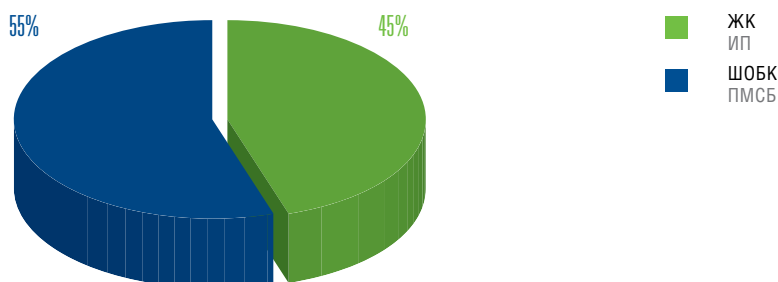
Доля занятых в МСП г. Астаны в общей численности занятых

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан Астана қаласының ШОБ кәсіпорындарында қаланың ШОК-те белсене қызмет ететіндердің жалпы санының 55%-ы жұмыс істейді, ЖК кәсіпорындарында 45%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ Астаны занято 55% от общего количества активно занятых в МСП города, на предприятиях ИП – 45%.

Астананың ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП г. Астана по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.1.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

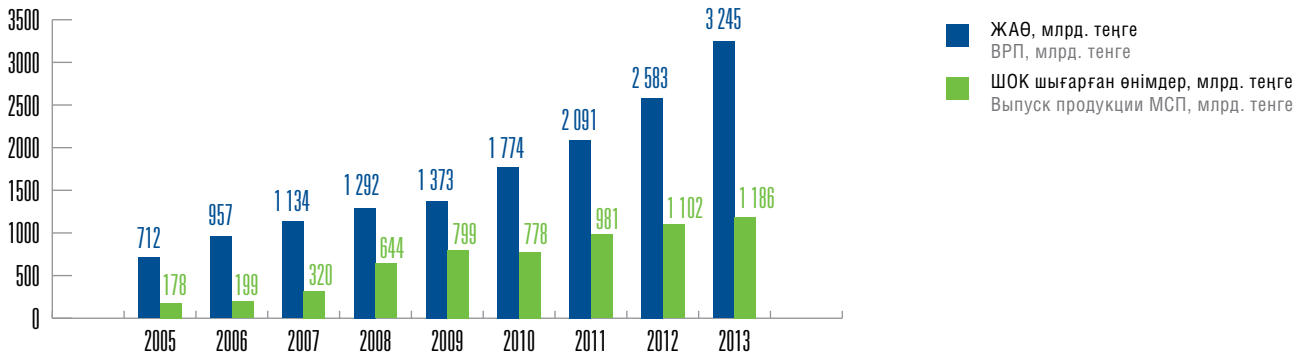
2013 ж. Астана қаласындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің құны 1 185,8 млрд. теңгені құрады. Бұл өткен жылдың осы көрсеткішінен 7,5%-ға жоғары. Сөйтіп Астанада ШОК шығаратын өнімдер көлемінің өскені байқалып отыр, бірақ бұл көрсеткіш қаланың ЖАӨ-нің жалпы өсімінен қалыс қалып отыр.

3.1.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Стоимость продукции, выпущенной субъектами МСП в Астане за 2013 год, составила 1 185,8 млрд. тенге. Это выше аналогичного показателя прошлого года на 7,5%. Таким образом, в Астане наблюдается рост выпуска продукции МСП, но он уступает общему росту ВРП города.

Астана қаласының ШОКС шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции МСП и ВРП Астаны, млрд. тенге

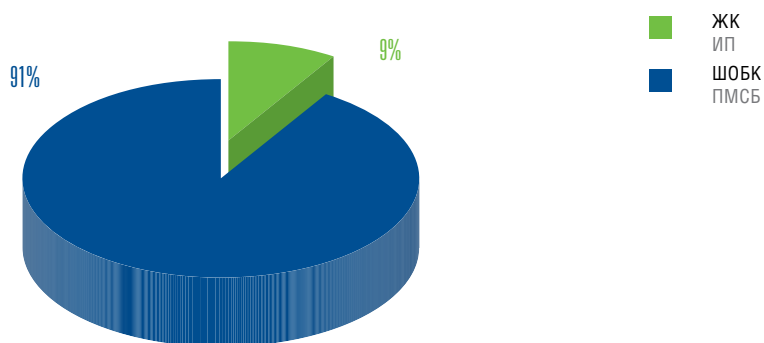
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары Астана қаласының барлық ШОК субъектілері шығарған өнімдердің негізгі бөлігін қамтамасыз етеді, олардың үлесі 91%-ды құрайды, ал ЖК-лер шығаратын өнімдердің саны тек 9%-ды ғана құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают основную часть выпуска продукции всех субъектов МСП Астаны – их доля составляет 91%, на ИП приходится только 9%.

Астана қаласының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП г. Астана по организационно-правовым формам, %

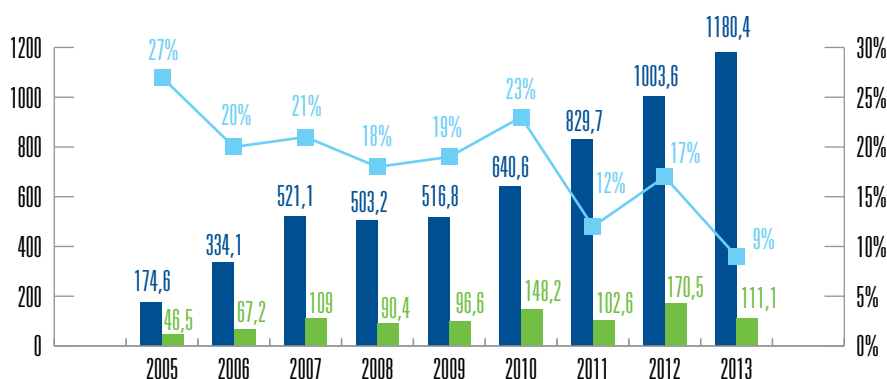

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.1.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Астана қаласында ЕДБ-дің несиелендірілген портфельінің жалпы мөлшері 1 180,4 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде 111,1 млрд. теңге (жалпы портфельдің 9%-ы) шағын кәсіпкерлікке берілген несиелерді құрайды.

Астана қаласындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.1.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Астане составил 1 180,4 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 111,1 млрд. тенге (9% от общего портфеля).

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству г. Астана

- Экономикаға берілген несиелер, млрд. теңге
Кредиты экономике, млрд. тенге
- Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер, млрд. теңге
Кредиты малому предпринимательству, млрд. тенге
- Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі (оң жақ ось)
Доля кредитов малому предпринимательству, (правая ось)

3.1.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Астана қаласында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 843 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 58,0 млрд. тан астам теңгені құрады, осының нәтижесінде 1 113 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 47,8%-ы), қызметтер (29,6%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Астана қаласындағы «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 – транш	5 125	133	15,9%	17,5%	420
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 – транш	16 624	195	12,5%	14,2%	260
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 – транш	33 945	417	11,3%	12,2%	317
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	411	9	13,2%	14,1%	61
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	925	13	9,2%	10,6%	22
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	1 109	17	13,8%	14,9%	36

3.1.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Астане на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ было поддержано 843 заемщика на общую сумму более 58,0 млрд. тенге, в результате было создано 1 113 рабочих мест. В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (47,8% средств), услуг (29,6%).

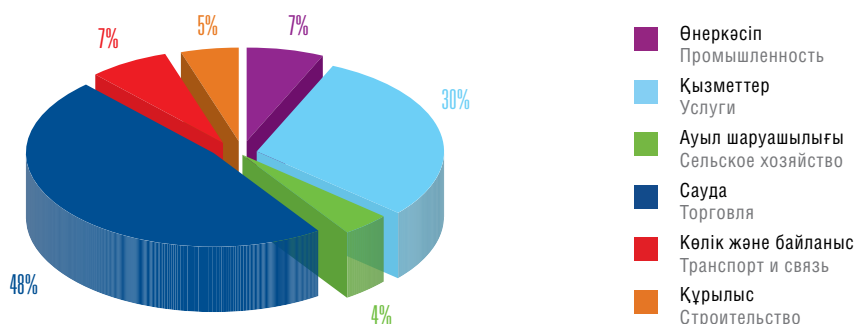
Результаты программ Фонда «Даму» в г. Астана по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есе- телген мөлшерле- ме Средне- взвеш. ставка	Тіімді мөлшерле- ме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орыда- рының саны Создано рабочих мест
7	Даму-Өндіріс	1 099	2	8,0%	9,5%	20
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	382	60	12,6%	13,8%	24
9	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	151	3	8,0%	8,0%	0
10	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	697	35	14,0%	15,0%	95
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 – транш) Программа АБР (1 – транш)	2 947	46	12,0%	13,1%	49
Жиынтығы: Итого:		63 414	930	12,0%	13,2%	1 378

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылдың басындағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының аясында Астанада Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 271 жобаны және «Жаңа бизнес-бастамаларды қолдау» атты бірінші бағыт бойынша несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 24 жобаны, сондай-ақ «Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін төмендету» атты үшінші бағыт бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігіне ие болу жөніндегі 8 жобаны мақұлдады. «Кәсіпкерлік секторды оңалту» атты екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 14 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 219 шарт, 20 кепілдендіру жөніндегі шарт, екінші бағыт бойынша 13 субсидиялау шарты, үшінші бағыт бойынша бес субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Астане в рамках программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на начало 2014 года. Региональным координационным советом было одобрено 271 проект на получение субсидирования процентной ставки и 24 проекта на получение гарантии по кредиту по первому направлению «Поддержка новых бизнес-инициатив», а также 8 проектов на получение субсидирования процентной ставки по третьему направлению «Снижение валютных рисков предпринимателей». По второму направлению «Оздоровление предпринимательского сектора» Рабочей группой при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрено 14 проектов на получение субсидирования процентной ставки. Из общего количества одобренных проектов по первому направлению заключено 219 договоров субсидирования ставки, 20 договоров гарантирования, по второму направлению – 13 договоров субсидирования, по третьему направлению – пять договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Астана қаласында «Бизнестің жол картасы 2020» («БЖК») бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
271	24	14	8
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 317			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Астане по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
219	20	13	5
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 257			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Астананың үш ауданында оқыту курсын өткізеді. 2011–2013 жылдары 2 018 адам оқытылды, соның ішінде: 2011 ж. – 698 адам, 2012 ж. – 680 адам, 2013 ж. – 640 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 102 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 310 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 3 905 ШОК субъектісіне және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 5 057 қызмет көрсетті. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 98 өтінімі орналастырылды, олардың 66-сына қайырымдылық демеушілік көмек көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По программе «Бизнес-Советник» в Астане обучающие курсы проводятся Фондом в трех районах. За 2011–2013 годы обучение прошли 2 018 человек, в том числе в 2011 году – 698 человек, в 2012 году – 680 человек, и в 2013 году – 640 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 102 человека. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучено 310 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 5 057 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 3 905 субъектам МСП и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 98 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 66 человек.

Алматы қаласы

город Алматы

3.2. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.2. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ГОРОДЕ АЛМАТЫ

Халық: Население:	1 508	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	788	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	743	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	6 472	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	11,1	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	616	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	6 927	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	222	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	119	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	381	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	2 187	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	722	млрд. тг

«Компания ФудМастер – Айс Крим» ЖШС
Тамақ өнімдерін өндіру

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені
субсидияландыру)

ТОО «Компания ФудМастер
Айс Крим»
Производство продуктов
питания

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.2.1. ҚАЛАНЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

1854 ж. құрылған Алматы қаласы 1929 жылдан бастап 1997 жылғы 20 қазанға дейін Қазақстан Республикасының елордасы болды. Елдің қиыр оңтүстік-шығысында, Іле Алатауының солтүстік етегінде орналасқан қала қазіргі уақытта республикалық маңызы бар қала мәртебесіне ие.

Алматы қаласының жалпы жер ауданы 339,4 шаршы шақырымды құрайды.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы қаласының халқы 1 507,7 мың адамды немесе Қазақстан халқының 8,8%-ын құрады (республикалық маңызы бар облыстар мен қалалардың ішінде үшінші орынды алады). Қаланың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 787,5 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 8,7%-ы. Жұмыссыз тұрғындардың саны 44,4 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,6%. Қала халқының тығыздығы бір шаршы шақырымға шаққанда 4 442 адамды құрайды. Қаланың аумағында жеті аудан бар. Алматы Қазақстандағы жалпы аймақтық өнімнің (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) үлесі бойынша әр уақытта жетекші орында. 2013 жылы қаланың ЖАӨ 6 471,8 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 18,9%-ын құрады (елде бірінші орын алады). Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші бойынша аймақ елде екінші орын алады (Атырау облысынан кейін), 2013 ж. бұл көрсеткіш 4 292,4 мың көлемінде болды. Қаланың ЖАӨ-нің құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: өңдеу өнеркәсібі – 4,3%, құрылыс – 2,8%, сауда – 33,4%, көлік және байланыс – 12,8%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 9,4%, қызметтер және басқа да салалар – 36,4%.

3.2.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Жалпы Алматы қаласында тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны өсіп келеді. 2013 ж. тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны 2005 жылмен салыстырғанда екі еседен астам мөлшерге көбейіп, жедел деректер бойынша сәйкесінше 222,4 мың және 119,3 мың субъектіні құрады. Бұл кезде егер жедел деректер бойынша 2013 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2012 жылмен салыстырғанда 10%-ға көбейсе, белсенді субъектілердің саны 16,8%-ға көбейген.

Қарастырылып отырған кезеңде тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі тұрақты десе болады. 2013 ж. көрсеткіш ең жоғары деңгейін жаңартып (бұған дейін 2011 жылғы көрсеткіш ең жоғары болатын), 54%-ды құрады.

3.2.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ГОРОДА

Город Алматы, основанный в 1854 году, являлся с 1929 года по 20 октября 1997 года столицей Республики Казахстан. Город, расположенный у северного подножия Заилийского Алатау на крайнем юго-востоке страны, в настоящее время имеет статус города республиканского значения.

Общая земельная площадь Алматы составляет 339,4 км².

По состоянию на 1 января 2014 года население г. Алматы составило 1 507,7 тысяч человек или 8,8% населения Казахстана (третье место среди областей и городов республиканского значения). Экономически активное население города составило 787,5 тысяч человек или 8,7% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 743,1 тысяч человек. Численность безработного населения составила 44,4 тысяч человек, уровень безработицы – 5,6%. Плотность населения составляет 4 442 человека на один квадратный километр. На территории города семь районов.

Алматы традиционно занимает первое место по доле валового регионального продукта (далее – ВРП) в Казахстане. В 2013 году ВРП города составил 6 471,8 млрд. тенге или 18,9% от ВВП Казахстана (первое место по стране). По показателю ВРП на душу населения, который в 2013 году составил 4 292,4 тыс. тенге, регион занимает второе место по стране (после Атырауской области). В структуре ВРП города обрабатывающая промышленность занимает 4,3%, строительство – 2,8%, торговля – 33,4%, транспорт и связь – 12,8%, операции с недвижимым имуществом – 9,4%, услуги и прочие отрасли – 36,4%.

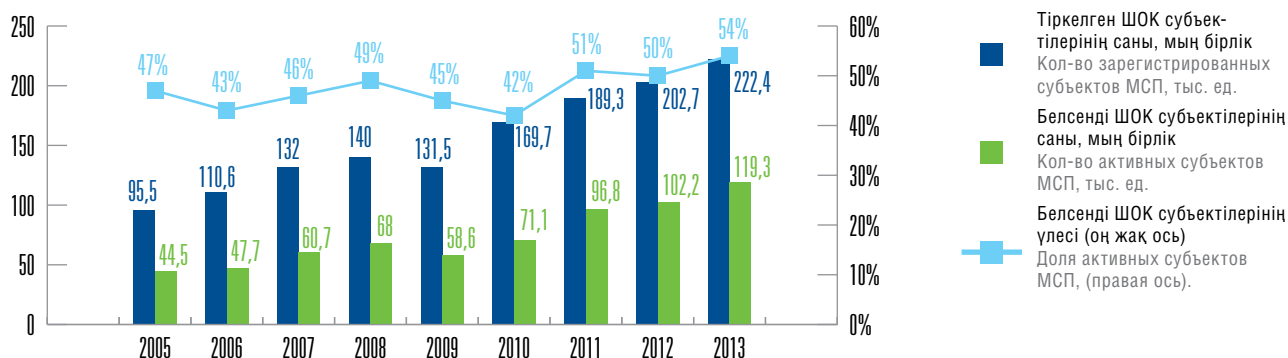
3.2.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Количество зарегистрированных и активных субъектов МСП в Алматы имеет общую тенденцию роста. В 2013 году количество зарегистрированных и активных субъектов МСП увеличилось более чем в два раза по сравнению с 2005 годом и составило, по оперативным данным, соответственно 222,4 тысяч и 119,3 тысяч субъектов. При этом, если количество зарегистрированных субъектов МСП в 2013 году, по оперативным данным, увеличилось на 10% по сравнению с 2012 годом, то число активных увеличилось на 16,8%.

Доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных за рассматриваемый период практически стабильна. В 2013 году показатель обновил свой максимальный уровень, достигнутый ранее в 2011 году, и был зафиксирован со значением 54%.

Алматы қаласындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП г. Алматы в общем количестве зарегистрированных

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.2.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

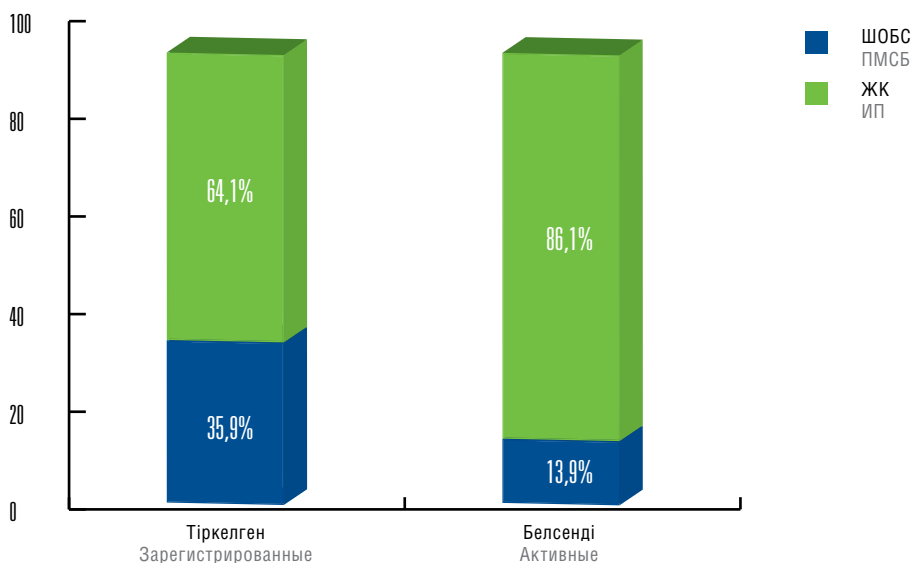
Алматы қаласында тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің құрылымында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 2013 жылы 64,1%-ды (142,5 мың) құрады, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 35,9%-ды (79,9 мың) құрайды. Қалада 35 ШФҚ тіркелген, бұл жалпы ШОК көлемінің аз ғана үлесін құрайды. Алматы қаласының белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 86,1%-ды (102,8 мың) құрайды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі – 13,9% (16,6 мың). Тіркелген ШФҚ-дың 12 субъектісі ғана белсенді қызмет етеді.

3.2.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В структуре зарегистрированных и активных субъектов МСП в Алматы преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП в 2013 году составила 64,1% (142,5 тыс.), доля предприятий МСБ составляет 35,9% (79,9 тыс.). В городе зарегистрировано 35 КФХ, что составляет незначительную долю в общем объеме МСП. В структуре активных субъектов МСП Алматы доля ИП составляет 86,1% (102,8 тыс.), доля предприятий МСБ – 13,9% (16,6 тыс.). Из зарегистрированных КФХ активно действуют лишь 12 субъектов.

Алматы қаласындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура МСП г. Алматы по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар байқалады:

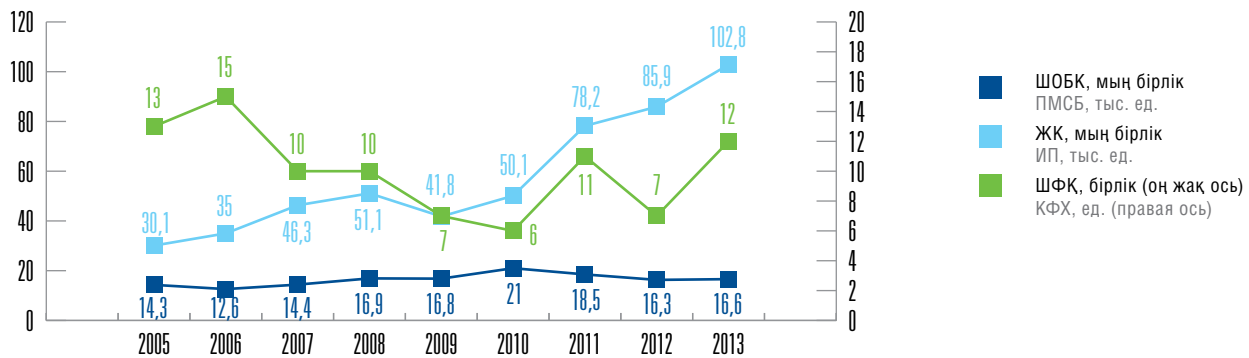
1. 2006 жылдан 2010 жылға дейін ШОБ кәсіпорындарының саны тұрақты түрде ұлғайып отырды, осыдан кейін 2011–2012 жылдары олардың саны қысқарды. 2013 ж. бұл мән аздап көбейіп, 16,6 мың бірлікті құрады.
2. ЖК санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл кезде өсім қарқыны 2011 жылдан бері жылдамдап келеді. 2013 ж. ЖК саны 102,8 мың бірлікті құрады.
3. 2010 жылдан бастап белсенді ШФҚ-дың санына түрлі бағытты сипат тән. 2010–2012 жылдардағы құбылудан кейін 2013 ж. белсенді ШФҚ-дың саны 12 бірлік деңгейінде тіркелді.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

1. Количество предприятий МСБ с 2006 по 2010 годы стабильно увеличивалось, после чего в 2011–2012 гг. наблюдается их сокращение. В 2013 году значение увеличилось незначительно до 16,6 тыс. единиц.
2. Количество ИП имеет общую тенденцию роста. При этом темп роста ускоряется с 2011 года. В 2013 году количество ИП составило 102,8 тыс. единиц.
3. Количество активных КФХ с 2010 года имеет разнонаправленный характер. После колебаний в 2010–2012 гг., в 2013 году количество активных КФХ зафиксировано на уровне 12 единиц.

Алматы қаласындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы

Динамика активных субъектов МСП г. Алматы в разрезе организационно-правовых форм

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

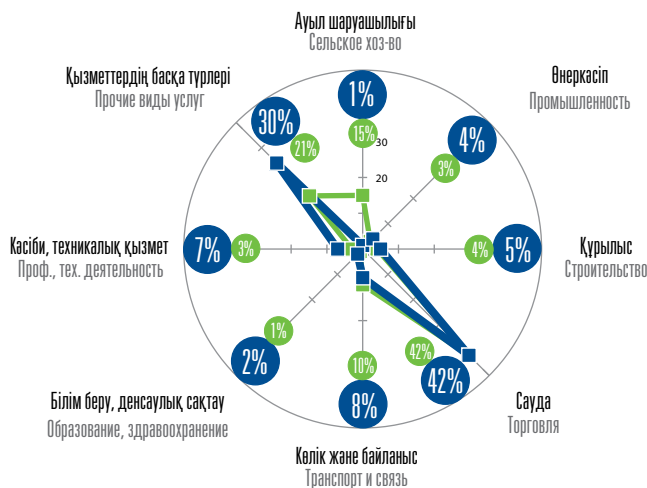
3.2.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Алматы қаласының ШОК-нің салалық құрылымында сауда және қызметтер кәсіпорындары басым. ШОК құрылымында сауда саласы ШОК субъектілерінің жалпы санының 42%-ын құрайды, бұл орташа республикалық мәннің деңгейіне сәйкес келеді. Көлік және байланыс саласында қызмет ететін шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 8%-ды құрайды, бұл Қазақстандағы осындай кәсіпорындардың орташа үлесінен екі пайызға төмен. Кәсіби-техникалық қызмет саласында 7% қызмет етеді, бұл Қазақстан бойынша осындай кәсіпорындардың орташа үлесінен 4%-ға жоғары. Білім беру және денсаулық сақтау саласында қызмет ететін кәсіпорындардың үлесі 2%-ды құрайды, бұл осы сектордың толықпағанын және әлеуетінің бар екенін көрсетеді.

3.2.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В отраслевой структуре МСП Алматы преобладают предприятия торговли и услуг. В структуре МСП сфера торговли представлена 42% от общего числа субъектов МСП, что соответствует уровню среднереспубликанского показателя. Доля малых и средних предприятий, занятых в сфере транспорта и связи, составляет 8%, что на два процентных пункта ниже средней доли таких предприятий по Казахстану. В сфере профессионально-технической деятельности занято 7%, что на 4% выше средней доли таких предприятий по Казахстану. Доля предприятий, действующих в сфере образования и здравоохранения, составляет 2%, что дает основания утверждать, что ниша данного сектора не заполнена и имеет потенциал развития.

Алматы қаласындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Алматы по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

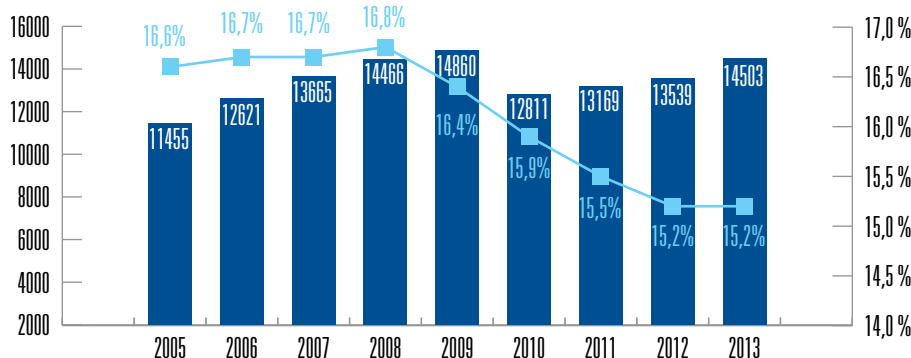
3.2.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҮЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

Алматы қаласындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың саны 2009 ж. соңғы тоғыз жыл ішіндегі ең жоғары мәніне жетіп, 2010 ж. күрт қысқарды (13%-ға), ал соңғы үш жылы бұл көрсеткіш төмен қарқынмен өсіп келеді (алғашқы екі жылы 3%-ға және 2013 ж. 7%-ға өсті), біртіндеп 2009 жылғы ең жоғары деңгейге жетіп келеді. Осыған қарамастан Алматы қаласы шетелдік инвестициялар үшін ең тартымды аймақ болып қалуда. Жалпы 2005 жылдан бастап Алматы қаласында шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны 26,6%-ға өсіп, 14,5 мың бірлікті құрады. Отандық кәсіпорындар саны өсімінің қарқыны жоғарырақ болғандықтан, соңғы екі жылда 15,2% деңгейінде болса да, соңғы жылдары шағын және орта кәсіпорындардың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі 2009 жылдан бастап қысқаруда.

3.2.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Алматы после достижения в 2009 году своего максимального значения за последние девять лет и резкого сокращения в 2010 году (на 13%), в последние три года растет незначительными темпами (на 3% в первые два года и 7% в 2013 году) и подбирается к достигнутому в 2009 году максимальному уровню. Несмотря на это, Алматы остается самым привлекательным регионом для зарубежных инвестиций. В целом, с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Алматы выросло на 26,6% и составило 14,5 тысяч единиц. В связи с более быстрым темпом роста количества отечественных предприятий, доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в последние годы в общем количестве малых и средних предприятий (юридических лиц), начиная с 2009 года сокращается, хотя и зафиксировалась в последние два года на уровне 15,2%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

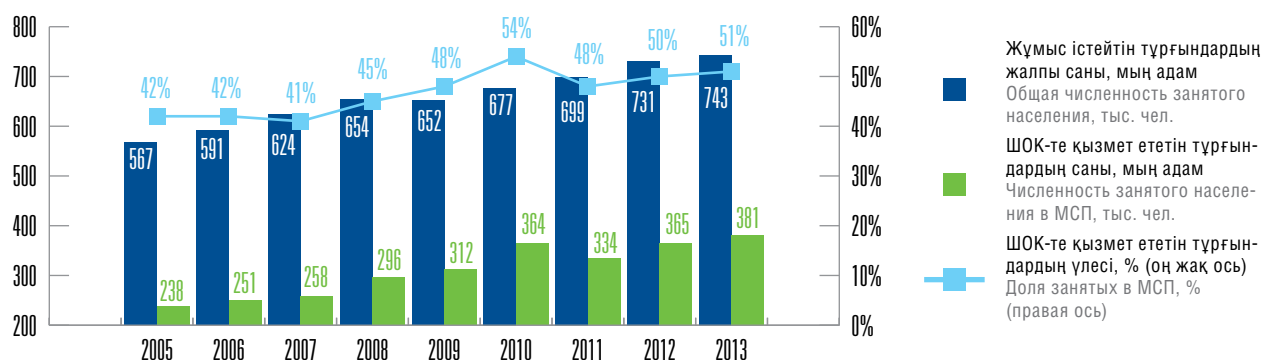
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
 - Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
- Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.2.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Алматы қаласында белсенді түрде ШОК-пен айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 381 мың адамды немесе қалада жұмыс істейтіндердің жалпы санының 51%-ын құрады. Бұл кезде қаланың ШОК саласында қызмет ететін тұрғындар санының құбылысында 2005 жылдан бастап жалпы өсім тенденциясы байқалады: жалпы сегіз жыл ішінде бұл көрсеткіш 1,6 есе ұлғайды, ал қаланың жұмыс істейтін тұрғындарының жалпы санындағы оның үлесі 9 пайызға көбейді.

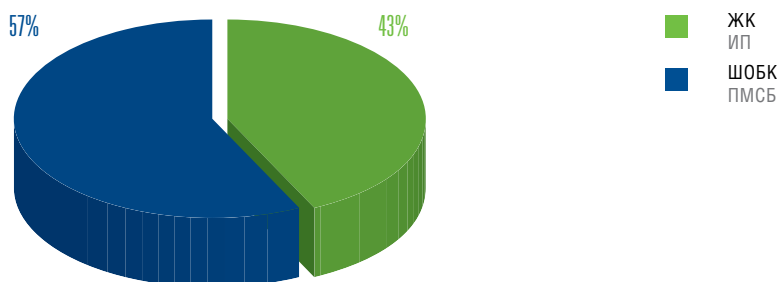
Алматы қаласының жұмыс істейтін тұрғындарының жалпы санындағы ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қарайтын болсақ, Алматы қаласының ШОБ кәсіпорындарында қаланың ШОК саласында белсенді түрде қызмет ететін тұрғындардың жалпы санының 57%-ы, ЖК кәсіпорындарында 43%-ы жұмыс істейді. ШФҚ-да бар-жоғы 23 адам ғана қызмет етеді.

Алматының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.2.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по городу Алматы на 1 января 2014 года составила 381 тысячу человек или 51% общего числа занятых в городе. При этом динамика численности занятых в МСП города с 2005 года имеет общую тенденцию роста: в целом за восемь лет данный показатель увеличился в 1,6 раз, а его доля в общем количестве занятых города возросла на 9 процентных пунктов.

Доля занятых в МСП г. Алматы в общей численности занятых

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ г. Алматы занято 57% общего количества активно занятых в МСП города, на предприятиях ИП – 43%. В КФХ занято лишь 23 человека.

Структура занятых в МСП г. Алматы по организационно-правовым формам, %

3.2.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2005 жылдан бастап Алматы қаласындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдер деңгейінің көрсеткіші жалпы өсім тенденциясын байқатуда.

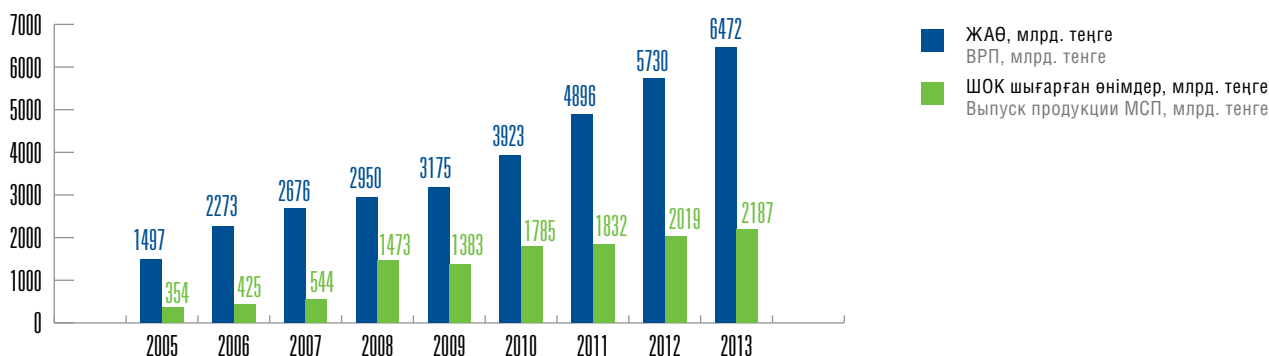
2013 ж. бастап ШОК субъектілерінің өнімдер шығаруы көлемі 2 187 млрд. теңгені құрады, бұл алдыңғы жылдың деңгейінен 8,3%-ға жоғары.

3.2.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

В целом с 2005 года показатель уровня выпуска продукции МСП в Алматы имеет тенденцию роста.

В 2013 году выпуск продукции субъектами МСП составил 2 187 млрд. тенге, что выше прошлогоднего уровня на 8,3%.

Алматы қаласының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

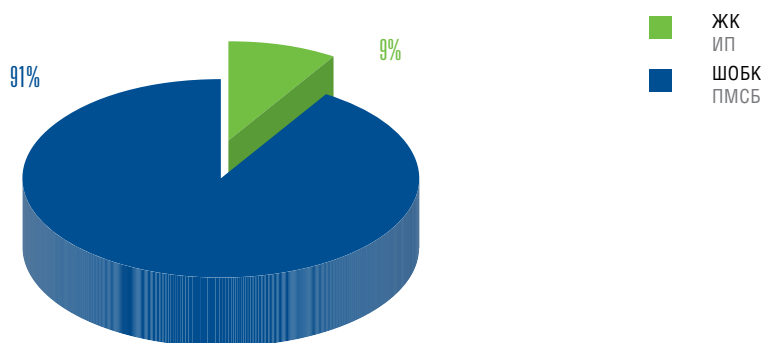
Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП г. Алматы, млрд. тенге

ШОК шығарған өнімдер көлемінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымында ШОБ кәсіпорындары басым келеді, олар қаланың ШОК шығаратын өнімдердің жалпы көлемінің 91%-ын қамтамасыз етіп отыр. ЖК кәсіпорындарының үлесі 9%-ды құрайды. ШФҚ шығаратын өнімдердің үлесі шамалы, тек 100 мың теңгені ғана құрайды.

В структуре выпуска продукции МСП по организационно-правовым формам большую часть занимают предприятия МСБ, которые выпускают 91% общего выпуска МСП города. На долю предприятий ИП приходится 9%. Доля выпуска КФХ незначительна и составляет лишь 100 тыс. тенге

Алматы қаласының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП г. Алматы по организационно-правовым формам, %

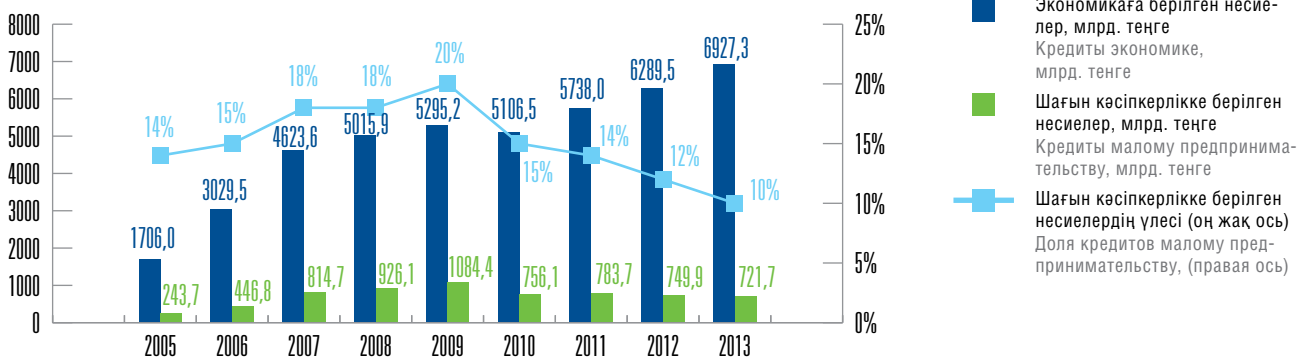

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.2.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы қаласында ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 6 927,3 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде 721,7 млрд. теңге шағын кәсіпкерлікке берілген несиелерді құрайды, бұл ЕДБ-дің жалпы портфелінің 10%-ын құрап отыр. 2009 жылдан бастап банктердің шағын кәсіпкерлікті несиелеуі көлемінің қысқарғаны байқалып отыр, ал экономиканы несиелеудің жалпы көлемінде өсім тенденциясы байқалады. Осының нәтижесінде 2009–2012 жылдары шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер бойынша ЕДБ-дің ссудалық портфелінің үлесі 10 пайызға қысқарды.

Алматы қаласындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.2.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы қаласында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 1 472 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 144,8 млрд. теңгені құрады, осының нәтижесінде 4 873 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 46%-ы), қызметтер (29%) және өнеркәсіп (17%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Алматы қаласындағы «Даму» қоры бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	11,260	300	17.4%	19.6%	253
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	40,454	414	12.4%	14.0%	879

3.2.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Алматы составил 6 927,3 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 721,7 млрд. тенге, что составило 10% от общего портфеля БВУ.

С 2009 года наблюдается сокращение объемов кредитования банками малого предпринимательства, тогда как общий объем кредитования экономики имеет тенденцию роста. В результате в 2009–2012 гг. доля ссудного портфеля БВУ по кредитам малого предпринимательства сократилась на 10 процентных пунктов.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству в г. Алматы

3.2.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Алматы на 1 января 2014 года по программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ было поддержано 1 472 заемщика на общую сумму 144,8 млрд. тенге, в результате было создано 4 873 рабочих места. В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (46% средств), услуг (29%) и промышленности (17%).

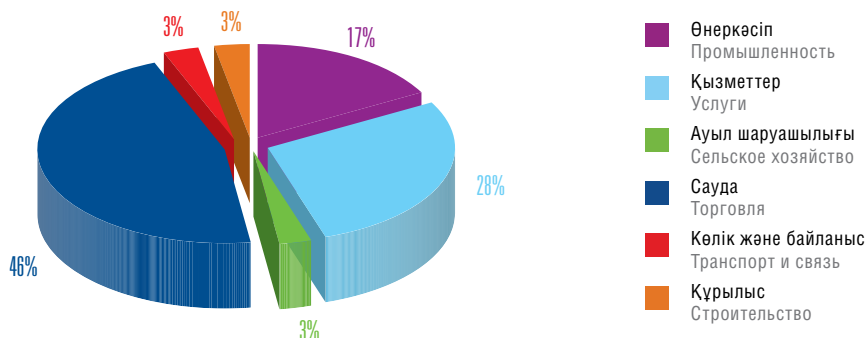
Результаты программ Фонда «Даму» в г. Алматы на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орыда- рының саны Создано рабочих мест
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	69,717	542	11.3%	12.2%	907
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	1	1	13.4%	12.5%	0
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	1,255	7	10.2%	10.7%	292
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	239	4	13.7%	14.7%	1
7	Даму-Өндіріс	11,237	28	8.0%	8.7%	1,588
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	410	49	12.1%	13.4%	28
9	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	695	22	8.0%	8.0%	404
10	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	672	22	13.6%	13.9%	338
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	7,236	78	12.1%	13.3%	183
Жиынтығы: Итого:		144,785	1,472	11.9%	13.0%	4,873

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОКС-ін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования с МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Алматы қаласында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 269 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 14 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 41 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша 205 субсидиялау шарты, 10 кепілдендіру жөніндегі шарт, екінші бағыт бойынша 33 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В г. Алматы в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.2014 г. Региональным координационным советом было одобрено 269 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения и 14 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочей группой при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрен 41 проект на получение субсидирования ставки вознаграждения.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 205 договоров субсидирования, 10 договоров гарантирования, по второму направлению заключено 33 договора субсидирования.

2013 ж. 01.01. жағдай бойынша Алматы қаласында «Бизнестің жол картасы 2020» («БЖК») бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
260	14	41	9
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 324			

ДАқпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Алматының жеті ауданында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 4 470 адам оқытылды, соның ішінде: 2011 ж. – 1 418 тыңдаушы, 2012 ж. – 1 636 тыңдаушы және 2013 ж. – 1 416 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 88 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 218 кәсіпкер оқытылды. «Әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету» жобасының аясында 1 113 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 13 037 қызмет көрсетілді.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 117 өтінімі орналастырылды, олардың 71-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Результаты программы «ДКБ 2020» в г. Алматы по состоянию на 1.01.14 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
200	10	33	5
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 248			

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По программе «Бизнес-Советник» в Алматы обучающие курсы проводятся Фондом в семи районах. На 1 января 2014 года обучение прошли 4 470 человек, в том числе в 2011 году – 1 418 слушателей, в 2012 году – 1 636 слушателей и в 2013 году – 1 416 слушателей.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 88 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 218 предпринимателей. В рамках проекта «Сервисная поддержка ведения действующего бизнеса» оказано 13 037 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 1 113 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 117 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получил 71 человек.

Ақмола облысы

Акмолинская область

3.3. АҚМОЛА ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.3. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық:
Население: **736** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **442** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **419** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **942** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **9.7** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **286** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **134** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **63** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **34** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **120** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **309** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **21** млрд. тг

«Даржан-Групп» ЖШС
Тамақ өнімдерін өндеу

ТОО «Даржан-Групп»
Производство продуктов
питания

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені
субсидияландыру)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.3.1. ОБЛЫСТЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Ақмола облысы 1939 жылғы 14 қазанда құрылды, Қазақстанның солтүстік бөлігінде орналасқан. Батысында Қостанай облысымен, солтүстігінде Солтүстік Қазақстан облысымен, шығысында Павлодар облысымен және оңтүстігінде Қарағанды облысымен шекаралас.

Ақмола облысының жалпы жер ауданы 146,2 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет ауданының 5,4%-ын құрайды (республикада тоғызыншы орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 735,6 мың адамды немесе Қазақстан халқының 4,3%-ын құрады (республикада он екінші орынды алады). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 441,9 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 4,9%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 419 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 22,9 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,2%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 5 адамды құрайды.

1999 ж. бастап облыстың әкімшілік орталығы 1824 ж. құрылған Көкшетау қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 153,9 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 20,9%-ы тұрады. Облыста 17 ауылдық аудан және 10 қала бар, соның ішіндегі екі қаланың облыстық маңызы бар және сегіз қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Ақмола облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 942,2 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 2,8%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1 280,7 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елдегі республикалық маңызы бар облыстар мен қалалардың арасында осы көрсеткіш бойынша он үшінші орын алады.

Облыстың жалпы ішкі өнімінің құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 12,4%, өңдеу өнеркәсібі – 16,3%, тау-кен өнеркәсібі – 3,3%, өңдеу өнеркәсібі – 14,8%, құрылыс – 5,2%, сауда – 11,5%, көлік және байланыс – 10,5%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 11,3%, қызметтер және басқа да салалар – 24,8%. Өнеркәсіптік өндірістің құрылымындағы негізгі үлес Көкшетау және Степногорск қалаларында шоғырланған.

3.3.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Ақмола облысында тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2009 ж. бастап тұрақты түрде өсіп келеді. 2014 жылдың басында облыстағы бұл көрсеткіш 63,1 мың субъектіге жетті. Сонымен қатар соңғы төрт жылда белсенді ШОК субъектілері бірде ұлғайып, бірде төмендейді. Жедел деректер бойынша 2013 ж. белсенді ШОК субъектілерінің саны 33,6 мың бірлікке жетті, бұл 2012 жылдың көрсеткішінен 1,6 мың бірлікке аз.

Осының нәтижесінде 2006 жылдан 2009 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде 73%-дық тұрақты деңгейде болған тіркелген субъектілердің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі 2010 ж. бастап 61%-дан жоғары көтерілмей отыр, ал 2013 ж. 53%-ға дейін түсіп қалды.

3.3.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Акмолинская область образована 14 октября 1939 года и расположена в северной части Казахстана. Граничит на западе с Костанайской, на севере – с Северо-Казахстанской, на востоке – с Павлодарской и на юге – с Карагандинской областями.

Общая земельная площадь Акмолинской области составляет 146,2 тыс. км² или 5,4% территории государства (девятое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 г. население области составило 735,6 тысяч человек или 4,3% населения Казахстана (двенадцатое место по республике). Экономически активное население области составило 441,9 тысяч человек или 4,9% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 419 тысяч человек. Численность безработных составила 22,9 тысяч человек, уровень безработицы – 5,2%. Плотность населения в среднем по области составляет 5 человек на квадратный километр территории.

Административный центр области с 1999 г. расположен в городе Кокшетау, основанном в 1824 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 153,9 тысяч человек или 20,9% всего населения области. В области 17 сельских районов и 10 городов, из которых два города областного значения и восемь городов районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Акмолинской области составил 942,2 млрд. тенге или 2,8% от ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1 280,7 тыс. тенге, регион занимает тринадцатое место в стране по этому показателю среди областей и городов республиканского значения.

В структуре валового регионального продукта (далее – ВРП) области сельское хозяйство занимает 12,4%, обрабатывающая промышленность – 16,3%, горнодобывающая промышленность – 3,3%, обрабатывающая промышленность – 14,8%, строительство – 5,2%, торговля – 11,5%, транспорт и связь – 10,5%, операции с недвижимым имуществом – 11,3%, услуги и прочие отрасли – 24,8%. Основная доля в структуре промышленного производства приходится на города Кокшетау и Степногорск.

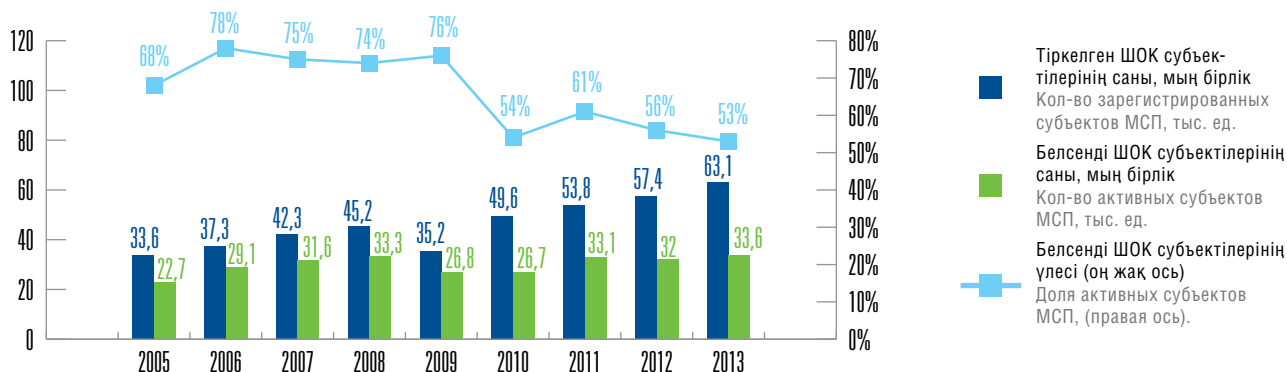
3.3.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Количество зарегистрированных субъектов МСП в Акмолинской области с 2009 года показывает стабильный рост. К началу 2014 года данный показатель по области достиг 63,1 тыс. субъектов. Вместе с этим, количество активных субъектов МСП за последние четыре года изменяется как в сторону увеличения, так и уменьшения. По оперативным данным, за 2013 год количество активных субъектов МСП достигло 33,6 тысяч единиц, что ниже показателя 2012 года на 1,6 тысяч единиц.

В результате доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов, которая с 2006 по 2009 год находилась на стабильном уровне не ниже 73%, начиная с 2010 года не поднимается выше 61%, а к концу 2013 года снизилась до 53%.

Ақмола облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных МСП Акмолинской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.3.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

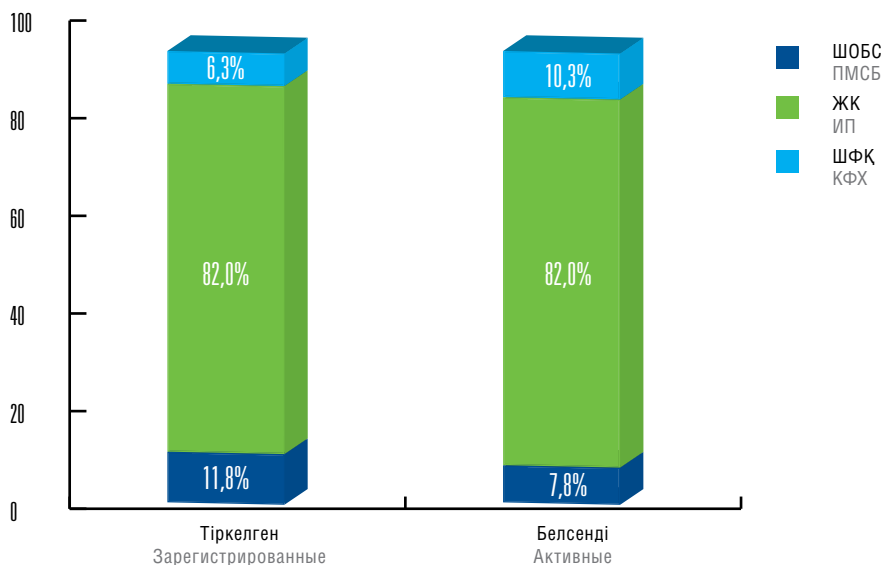
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақмола облысында тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 82%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 11,8%-ды, ШФҚ-дың үлесі 6,3%-ды құрайды. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 82%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 7,8%-ды, ШФҚ-дың үлесі 10,3%-ды құрайды.

3.3.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Акмолинской области на 1 января 2014 года преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП составляет 82%, доля предприятий МСБ составляет 11,8%, КФХ – 6,3%. В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 82%, доля предприятий МСБ – 7,8%, КФХ – 10,3%.

Ақмола облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Акмолинской области по организационно-правовым формам, %

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар байқалады:

1. 2006 жылдан бастап ШОБ кәсіпорындарының санында жалпы өсім тенденциясы байқалады: 2013 ж. жылдық өсім 2,8%-ды құрады, ал кәсіпорындардың саны 2,6 мың бірлік деңгейіне жетті.

2. 2008 жылдың соңына дейін ЖК саны ұлғайып отырды да, 2009 ж. 25%-ға дерлік күрт қысқарды. 2010 ж. бастап кәсіпкерлік қайта белсенділік танытып, нәтижесінде 2013 ж. ЖК саны 27,6 мың бірлікті құрады.

3. ШФҚ санының өзгерісі тұрақсыз: 2010 ж. 4,3 мың деңгейіндегі ең жоғары мәніне жеткеннен кейін соңғы екі жылда бір мың дерлік бірлікке қысқарды. Сөйтіп 2013 ж. олардың саны 3,4 мың бірлікті құрады, бұл 2005 ж. бастап ең төмен көрсеткіш.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

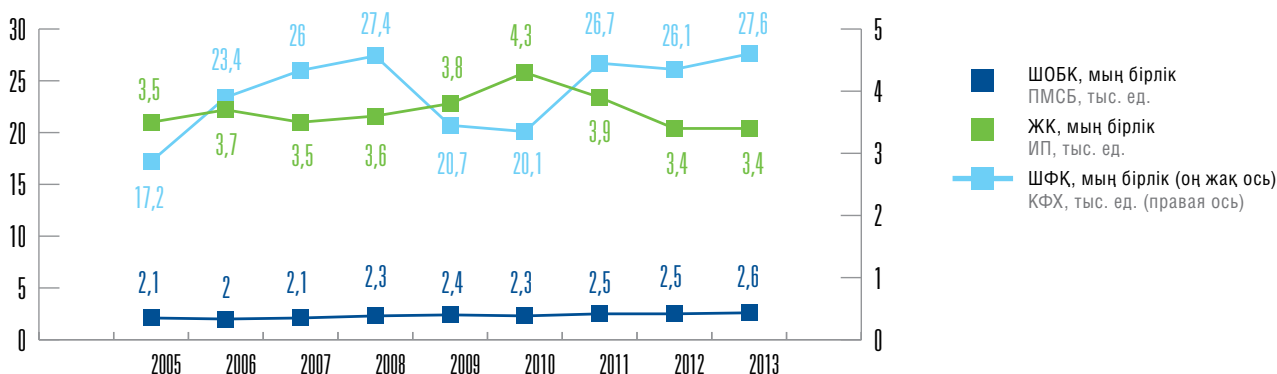
1. Количество предприятий МСБ с 2006 г. имеет общую тенденцию роста: в 2013 году годовой рост составил 2,8%, а количество предприятий зафиксировано на уровне 2,6 тыс. единиц.

2. Количество ИП увеличивалось до конца 2008 года, после чего в 2009 году резко сократилось – почти на 25%. С 2010 года предпринимательская активность возобновилась, и в результате, в 2013 году количество ИП составило 27,6 тыс. единиц.

3. Количество КФХ изменяется нестабильно: достигнув в 2010 году наивысшего значения на уровне 4,3 тысячи, за последние два года оно сократилось почти на тысячу единиц. Таким образом, в 2013 году их количество составило 3,4 тыс. единиц, что является наименьшим значением с 2005 годом.

Ақмола облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Ақмолинской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

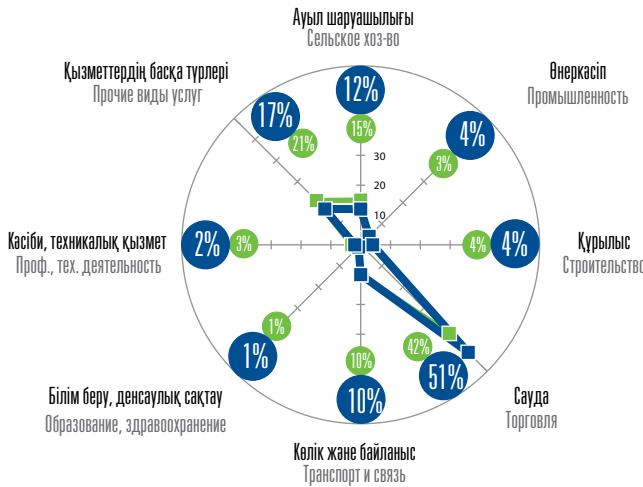
3.3.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Ақмола облысының ШОК-нің салалық құрылымында сауда және қызметтер, ауыл шаруашылығы, көлік және байланыс кәсіпорындары басым. Облыстың ШОКС құрылымында сауда саласының кәсіпорындары 51%-ды құрайды, ауыл шаруашылығы және көлік секторларындағы кәсіпорындардың үлесі сәйкесінше 12%-ды және 10%-ды құрайды.

3.3.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Ақмолинской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, сельского хозяйства, транспорта и связи. В структуре СМСП области, предприятия сферы торговли составляют 51%, доля предприятий сельскохозяйственного и транспортного секторов составляет 12% и 10% соответственно.

Ақмола облысындағы тіркелген ШОКС-нің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных МСП Акмолинской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.3.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

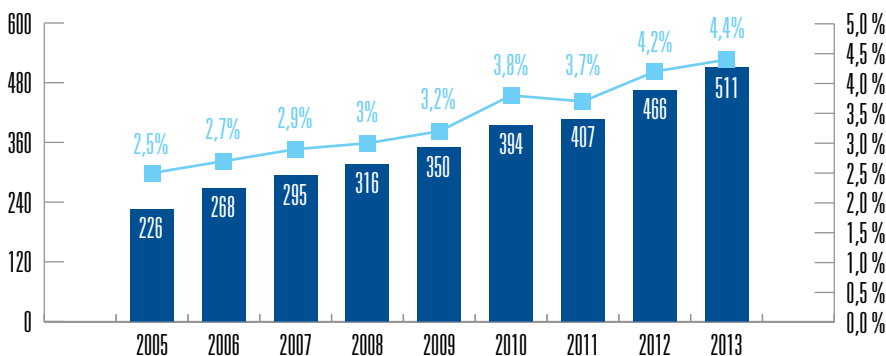
Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындар санының көрсеткіші бойынша Ақмола облысы 2005 жылдан бастап тұрақты түрде өсіп келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай кәсіпорындардың саны 226-дан 511-ге дейін 2,26 есе өсті. Бұл көрсеткіштегі тағы бір жағымды жағдай – кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік тұлғалар қатысатын кәсіпорындардың саны өсіп келеді. 2005 ж. бастап бұл көрсеткіштің мәні 2,5%-дан 4,4%-ға дейін көбейді.

3.3.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По показателям количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности Акмолинская область демонстрирует стабильный рост с 2005 г. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло в 2,26 раз – с 226 до 511. Еще одним положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 г. ее значение увеличилось с 2,5% до 4,4%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.3.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

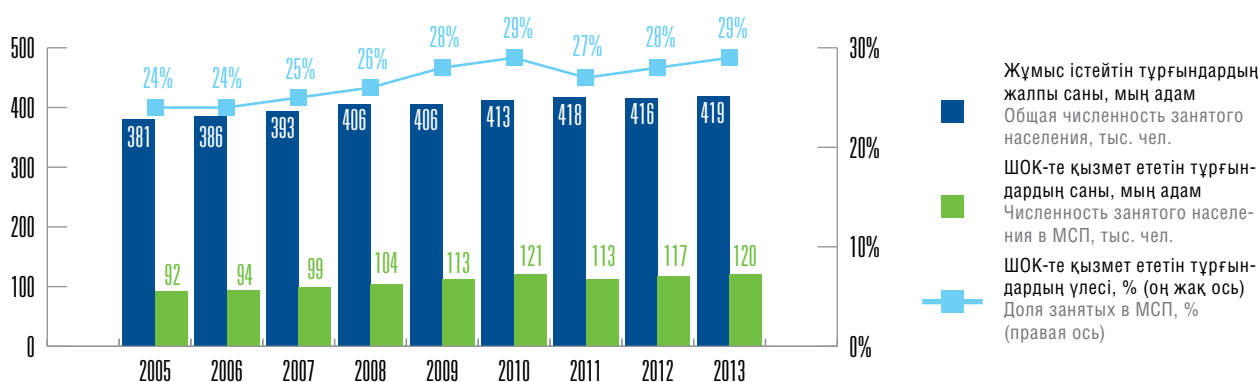
Ақмола облысында белсенді түрде ШОК-пен айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 120 мың адамды құрады. ШОК-тің жұмыспен қамтуға қосқан үлесінің жалпы республикалық көрсеткішімен (30%) салыстырғанда, Ақмола облысындағы бұл көрсеткіш төмен – ШОК жұмыс орындарының 29%-ын қамтамасыз етеді.

3.3.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Акмолинской области на 1 января 2014 года составила 120 тысяч человек. По сравнению с общереспубликанским вкладом МСП в занятость (30%) в Акмолинской области этот показатель ниже – МСП обеспечивает 29% рабочих мест.

Ақмола облысының жұмыс істейтін тұрғындарының жалпы санындағы ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП Акмолинской области в общей численности занятых региона

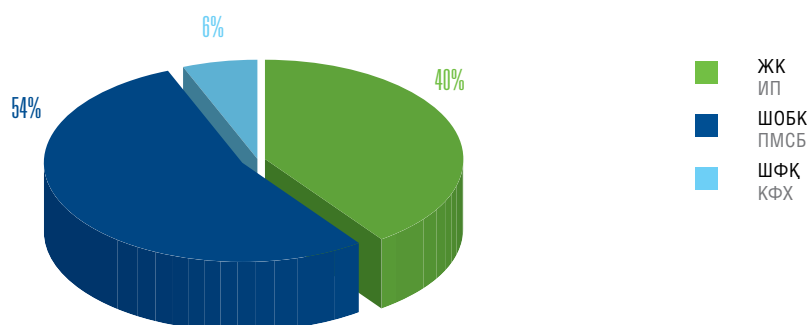
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қарайтын болсақ, ШОБ кәсіпорындарында облыстың ШОК саласында белсенді түрде қызмет ететін тұрғындардың жалпы санының 54%-ы, ЖК кәсіпорындарында 40%-ы, ШФҚ-да 6%-ы жұмыс істейді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 54% общего количества активно занятых в МСП области, на предприятиях ИП – 40%, КФХ – 6%.

Ақмола облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Акмолинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.3.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

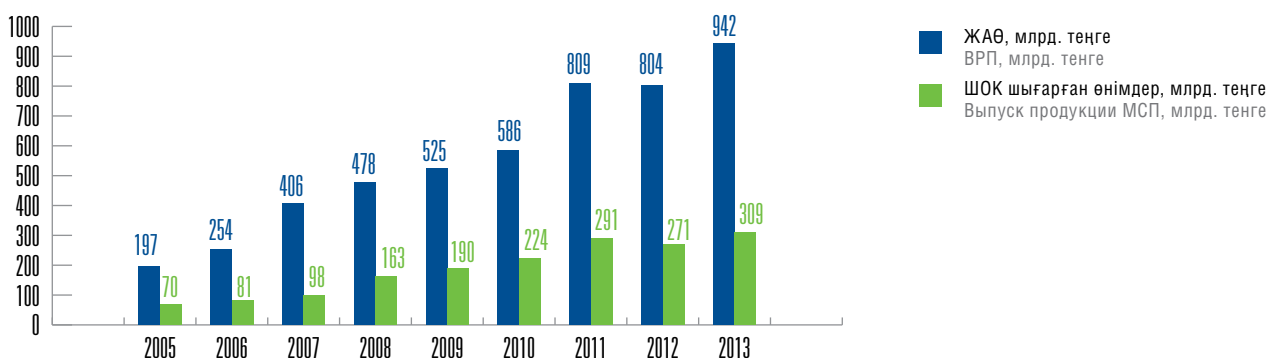
2013 ж. Ақмола облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдердің құны 309 млрд. теңгені құрады, жылдық өсім 14%-ды құрады.

3.3.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Стоимость продукции, выпущенной субъектами МСП в Акмолинской области в 2013 году, составила 309 млрд. тенге, годовой рост составил 14%.

Ақмола облысының ШОКС шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП в Акмолинской области, млрд. тенге

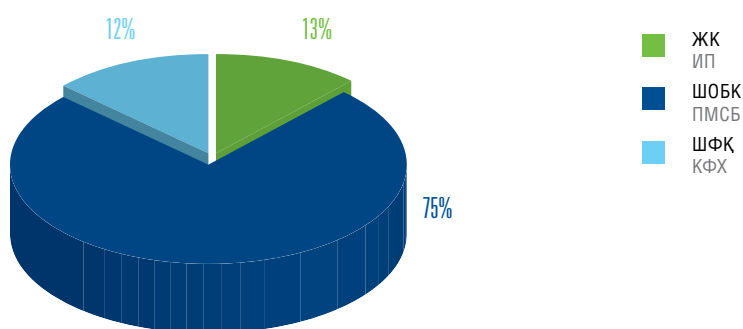
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 75%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 12%-ды, ШФҚ-дың үлесі 13%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ выпускают 75% общего выпуска продукции МСП региона, на предприятия ИП приходится 12% и на КФХ – 13%.

Ақмола облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Акмолинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.3.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақмола облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 133,8 млрд. теңгені құрады. Бұл кезде 2009–2012 жылдары шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер портфелінің мөлшері

3.3.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

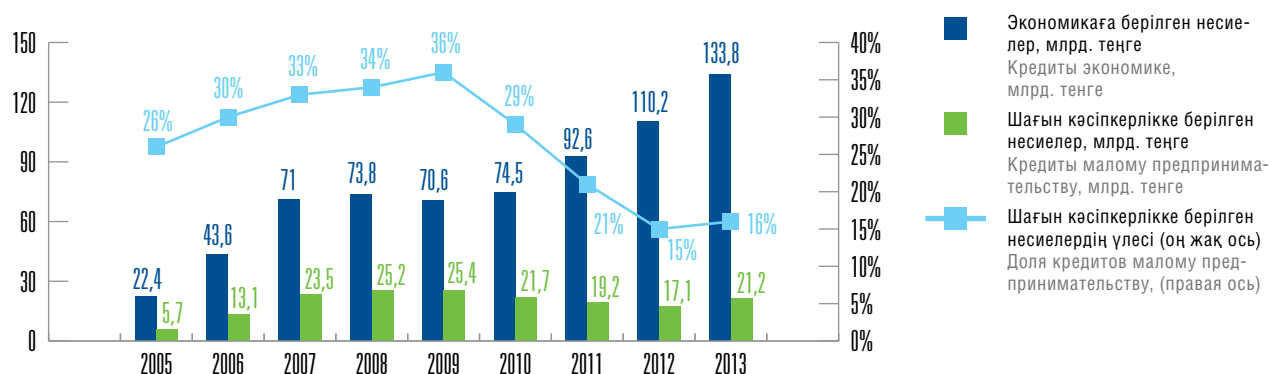
По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Акмолинской области составил 133,8 млрд. тенге. При этом происходившее сокращение размера кредитного портфеля малому предприниматель-

қысқарған болса, 2013 ж. бұл көрсеткіш ұлғая түсті. Есептік жылдың соңында шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің көлемі 21,2 млрд. теңгені құрады. Осының нәтижесінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі 2009 жылдағы 36%-дық мәннен 2013 ж. соңындағы 16%-дық мәнге дейін төмендеді.

ству в 2009–2012 годах сменилось увеличением в 2013 году. Объем кредитов малому предпринимательству на конец отчетного года составил 21,2 млрд. тенге. В результате доля кредитов малому предпринимательству снизилась с 36% в 2009 году до 16% к концу 2013 года.

Ақмола облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству в Акмолинской области

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.3.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақмола облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 765 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 36,4 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 4 106 жұмыс орны жасалды.

3.3.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Акмолинской области на 1 января 2014 года по программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 765 заемщиков на общую сумму более 36,4 млрд. тенге. В результате было создано 4 106 рабочих мест.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (28,3% средств), услуг (22,8%), сельского хозяйства (18,7%) и промышленности (22,7%).

01.01.2014 ж. жағдай бойынша Ақмола облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

Результаты программ Фонда «Даму» в Акмолинской области на 01.01.2014 г.

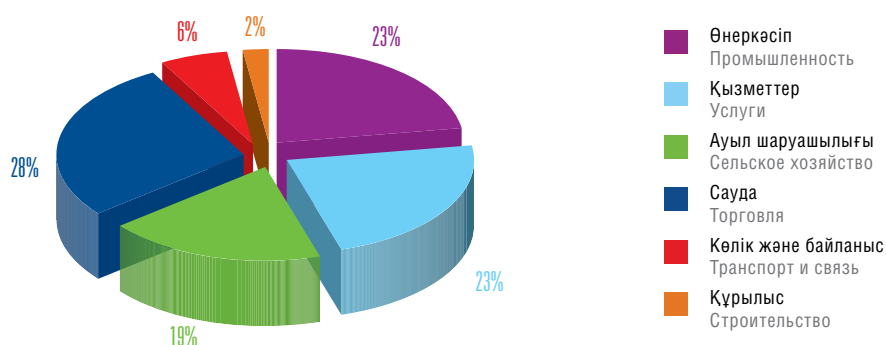
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	4 872	130	14,9%	16,6%	402
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	7 885	185	12,4%	13,8%	455
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	10 459	199	11,3%	12,2%	841
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	4 023	54	12,5%	13,7%	161
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	788	14	10,3%	10,9%	98
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	1 126	11	13,4%	14,5%	60

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орыда- рының саны Создано рабочих мест
7	Даму-Өндіріс	4 157	34	8,0%	8,4%	2 005
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	310	69	12,8%	14,0%	9
9	Аймақтық ШОК-ті қаржыландыру Региональное финансирование МСП	1 061	16	9,2%	9,9%	10
10	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	431	19	14,0%	14,9%	50
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 – транш) Программа АБР (1 транш)	1 301	34	12,3%	13,8%	15
Жинтығы: Итого:		36 413	765	11,8%	12,9%	4 106

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОКС-ін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования с МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Ақмола облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 182 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 13 жобаны мақұлдады, екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 14 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша 152 мөлшерлемені субсидиялау шарты, 12 кепілдендіру жөніндегі шарт, екінші бағыт бойынша 12 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Акмолинской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 182 проекта на получение субсидирования процентной ставки, 13 проектов на получение гарантии по кредиту, по второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 14 проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 152 договора субсидирования ставки, 12 договоров гарантирования, по второму направлению – 12 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Ақмола облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Результаты программы «ДКБ 2020» в Акмолинской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
155	13	14	27
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 209			

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
130	12	12	22
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 176			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Ақмола облысының 17 ауданында және облыстық маңызы бар екі қаласында оқыту курсы өткізеді. 2011–2013 жылдары облыстағы тыңдаушылардың жалпы саны 2 268 адамды құрады, соның ішінде: 2011 ж. – 669 тыңдаушы, 2012 ж. – 831 тыңдаушы және 2013 ж. – 768 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 53 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 114 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 989 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 3 385 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 51 өтінімі орналастырылды, олардың 60-ына қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Акмолинской области обучающие курсы проводятся Фондом в 17 районах и двух городах областного значения. За 2011–2013 годы общее количество слушателей в области составило 2 268 человек, включая 669 слушателей в 2011 году, 831 слушатель в 2012 году и 768 слушателей в 2013 году.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 53 человека. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 114 предпринимателей. Партнерским консалтинговыми компаниями оказано 3 385 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 989 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте была размещена 51 заявка предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 60 человек.

Ақтөбе облысы

Актюбинская область

3.4. АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.4. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

«Клиника Дару» РМО» ЖШС

Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Несиелер бойынша кепілдік беру)

ТОО «РМЦ «Клиника Дару»

Здравоохранение и социальные услуги

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Гарантирование кредитов)

Халық:
Население: **809** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **434** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **413** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **1 816** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **9.7** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **1 353** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **264** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **57** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **37** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **120** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **431** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **29** млрд. тг

3.4.1. ОБЛЫСТЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Ақтөбе облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның батыс бөлігінде орналасқан. Аймақ солтүстігінде Ресей Федерациясымен, батысында Батыс Қазақстан, Атырау және Маңғыстау облыстарымен, шығысында Қостанай және Қарағанды облыстарымен және оңтүстігінде Қызылорда облысымен және Өзбекстанмен шекаралас. Ақтөбе облысының жалпы жер ауданы 300,6 мың шаршы шақырымды құрайды, бұл мемлекет аумағының 11%-ына сәйкес келеді (республикада Қарағанды облысынан кейін екінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 808,9 мың адамды немесе Қазақстан халқының 4,7%-ын құрады (республикада тоғызыншы орынды алды). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 434,1 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 4,8%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 412,7 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 21,5 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 3 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1869 ж. құрылған Ақтөбе қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 427,7 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 53%-ы тұрады. Облыста 12 ауылдық аудан және сегіз қала бар, соның ішіндегі бір қаланың облыстық маңызы бар және жеті қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Ақтөбе облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 816,3 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 5,3%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (2013 жылғы деректер бойынша 2 245,5 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде алтыншы орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 4,6%, тау-кен өнеркәсібі – 31,2%, өңдеу өнеркәсібі – 8,5%, құрылыс – 6,9%, сауда – 11,2%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 6,9%, көлік және байланыс – 7,7%, басқа да салалар – 20,8%.

3.4.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2009 ж. Ақтөбе облысында ШОК субъектілерінің саны азайғаннан кейін қазір олардың саны өсіп келеді. 2013 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің саны да (57,2 мың бірлік), олардың арасындағы белсенді субъектілердің саны да (37,3 мың бірлік) соңғы тоғыз жылдағы ең жоғары мәніне жетті. Осының нәтижесінде 2013 ж. тіркелген ШОКС-нің жалпы санындағы белсенді ШОКС-нің үлесі қысқарып, 65%-ды құрады.

3.4.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Актюбинская область образована 10 марта 1932 года и расположена в западной части Казахстана. Регион граничит на севере с Российской Федерацией, на западе – с Западно-Казахстанской, Атырауской и Мангистауской, на востоке – с Костанайской и Карагандинской областями, на юге – с Кызылординской областью и Узбекистаном. Общая земельная площадь Актюбинской области составляет 300,6 тыс. км², что соответствует 11% территории государства (второе место по республике после Карагандинской области).

По состоянию на 1 января 2014 г. население области составило 808,9 тыс. человек или 4,7% населения Казахстана (девятое место по республике). Экономически активное население области составило 434,1 тыс. человек или 4,8% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 412,7 тыс. человек. Количество безработных составило 21,5 тыс. человек, уровень безработицы – 5%. Плотность населения в среднем по области составляет 3 человека на один квадратный километр территории.

Административный центр области расположен в городе Актөбе, основанном в 1869 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 427,7 тыс. человек или 53% всего населения области. В области 12 сельских районов и восемь городов, из которых один город областного значения, семь городов районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Актюбинской области составил 1 816,3 млрд. тенге или 5,3% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который по данным за 2013 год составил 2 245,5 тыс. тенге, регион занимает шестое место в стране.

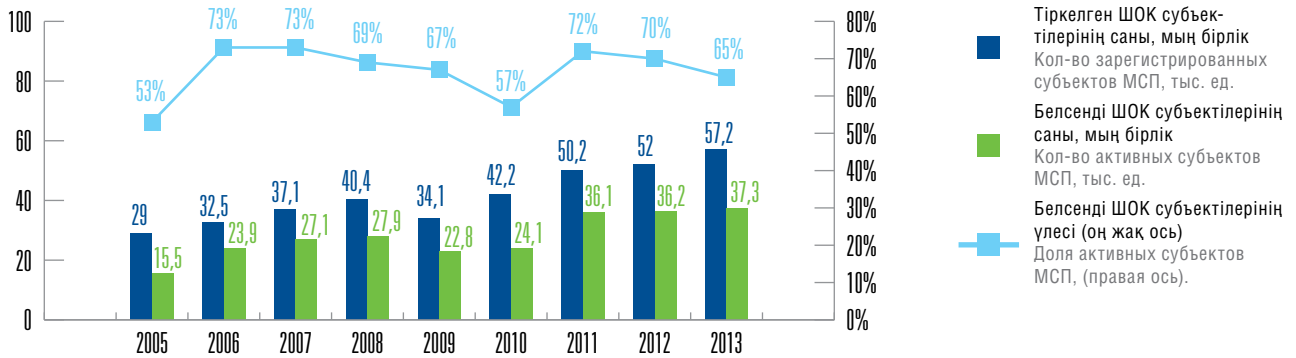
В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 4,6%, горнодобывающая промышленность – 31,2%, обрабатывающая промышленность – 8,5%, строительство – 6,9%, торговля – 11,2%, операции с недвижимым имуществом – 6,9%, транспорт и связь – 7,7%, прочие отрасли – 20,8%.

3.4.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После снижения количества субъектов МСП в 2009 году в Актюбинской области наблюдается восстановление и рост их количества. Так, в 2013 году максимального значения за последние девять лет достигло как число зарегистрированных субъектов МСП – 57,2 тыс. ед., так и количество активных из них – 37,3 тыс. ед. В результате, в 2013 году сократилась доля активных СМСП в общем количестве зарегистрированных и составила 65%.

Ақтөбе облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Актыюбинской области в общем количестве зарегистрированных субъектов субъектов МСП

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.4.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым.

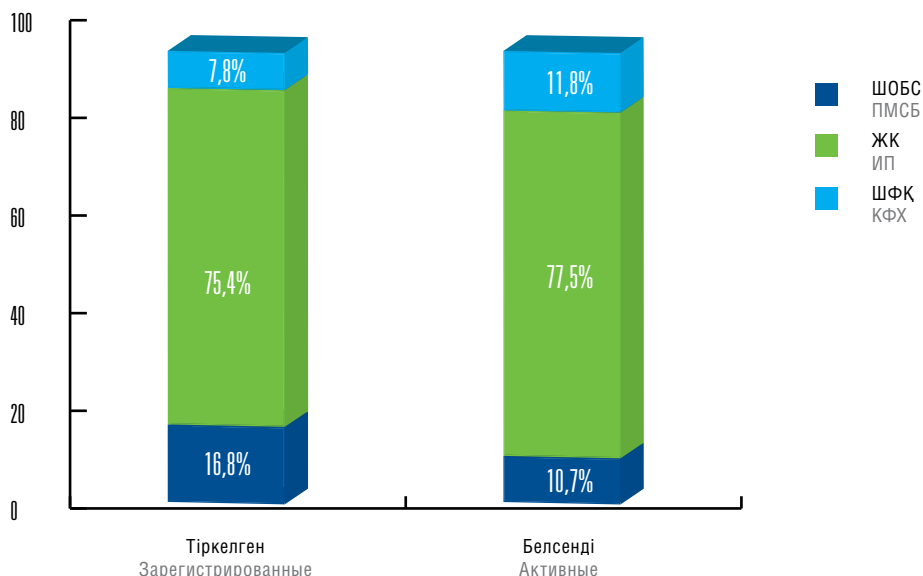
Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 75,4%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 16,8%-ды, ШФҚ-дың үлесі 7,8%-ды құрайды. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 77,5%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 10,7%-ды, ШФҚ-дың үлесі 11,8%-ды құрайды.

3.4.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составляет 75,4%, доля предприятий МСБ – 16,8% и доля КФХ – 7,8%. В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 77,5%, доля предприятий МСБ – 10,7%, КФХ – 11,8%.

Ақтөбе облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Актыюбинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

1. 2011 ж. дейін ШОБ кәсіпорындарының санында жалпы өсім тенденциясы байқалса, кейінгі жылдары өсім тоқтап қалды десе болады. 2013 ж. бұл көрсеткіш 4 мың субъект деңгейінде қалды.

2. 2008 жылға дейін ЖК саны ұлғайып отырды да, осыдан кейін 23%-ға дерлік қысқарды. 2010 ж. бастап облыста кәсіпкерлік белсенділігінің қалпына келгені байқалды, осының нәтижесінде 2013 ж. ЖК саны соңғы тоғыз жылдағы ең көп мәніне жетті (28,9 мың бірлік).

3. 2010 ж. бастап ШФҚ саны қысқарып келеді. Бірақ 2013 ж. азау үрдісі тоқтап, 2012 жылдың деңгейінде қалды (3,4 мың бірлік).

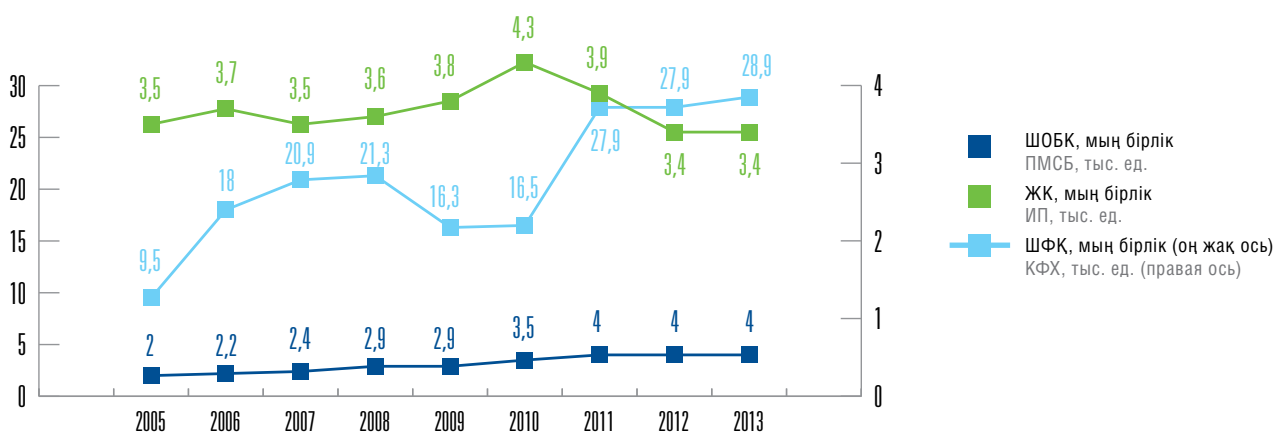
Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ имеет общую тенденцию роста до 2011 года, в последующие годы рост буквально остановился. В 2013 году данный показатель остался на уровне 4 тыс. субъектов.

2. Количество ИП увеличивалось до 2008 года, после чего сократилось почти на 23%. С 2010 года в области наблюдалось восстановление активности ИП, в результате которого в 2013 году число ИП достигло максимального значения за последние девять лет – 28,9 тыс. ед.

3. Количество КФХ начиная с 2010 года сокращается. Но в 2013 году снижение остановилось и осталось на уровне 2012 года – 3,4 тыс. ед.

Ақтөбе облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Динамика активных субъектов МСП Актюбинской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

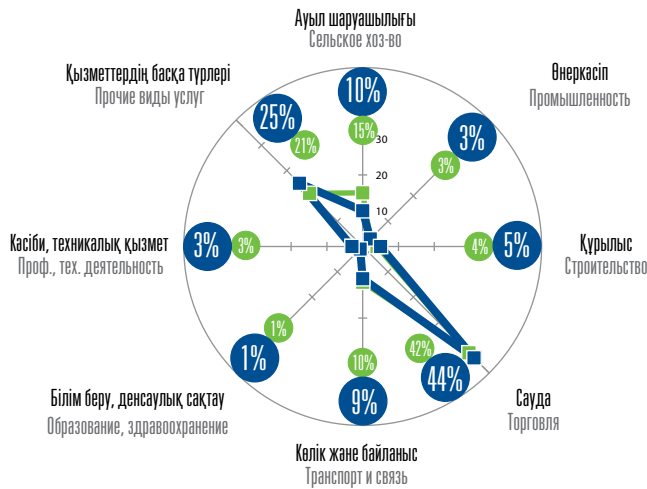
3.4.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Ақтөбе облысының ШОК-нің салалық құрылымына сауда және қызметтер, сондай-ақ ауыл шаруашылығы, көлік және байланыс кәсіпорындарының басымдығы тән. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымында сауда саласының кәсіпорындары 44%-ды құрайды, ауыл шаруашылығы саласындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 10%-ды құрайды, сонда да бұл Қазақстан бойынша ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының орташа үлесінен 5 пайызға төмен. Облыстағы көлік және байланыс кәсіпорындарының үлесі 9%-ды құрайды (елдегі орташа көрсеткіштен 1 пайызға төмен).

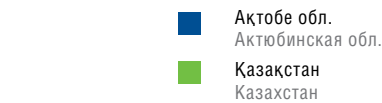
3.4.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Актюбинской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также сельского хозяйства, транспорта и связи. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 44%, доля малых и средних предприятий сельского хозяйства составляет 10%, что, тем не менее, ниже на 5 процентных пунктов средней доли предприятий сельского хозяйства по Казахстану. Доля предприятий транспорта и связи в области составляет 9% (ниже среднего показателя по стране на 1 процентный пункт).

Ақтөбе облысындағы тіркелген ШОКС-нің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Актыобинской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.4.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

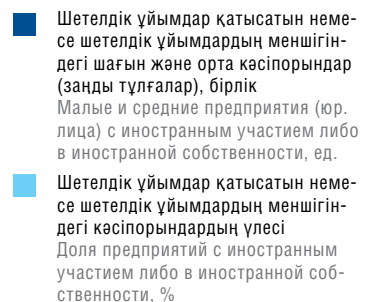
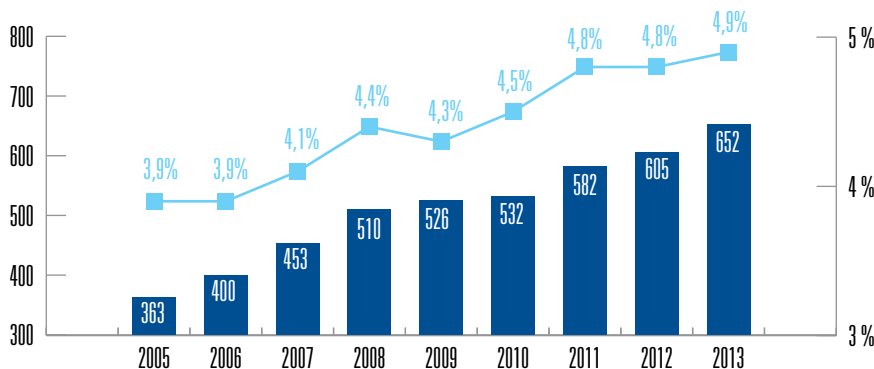
Ақтөбе облысының шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл аймақтың шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығын көрсетеді. Жалпы 2005 жылдан бастап шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны 1,8 есе өсіп, 652 бірлікті құрады. ШОК-дың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осы кәсіпорындардың үлесі де 2005 жылғы 3,9%-дық мәннен 2013 жылғы 4,9% мәніне дейін ұлғайды.

3.4.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Актыобинской области имеет тенденцию роста. Это свидетельствует о привлекательности региона для зарубежных инвесторов. В целом, с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло в 1,8 раз и составило 652 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) также выросла с 3,9% в 2005 году до 4,9% в 2013 году.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

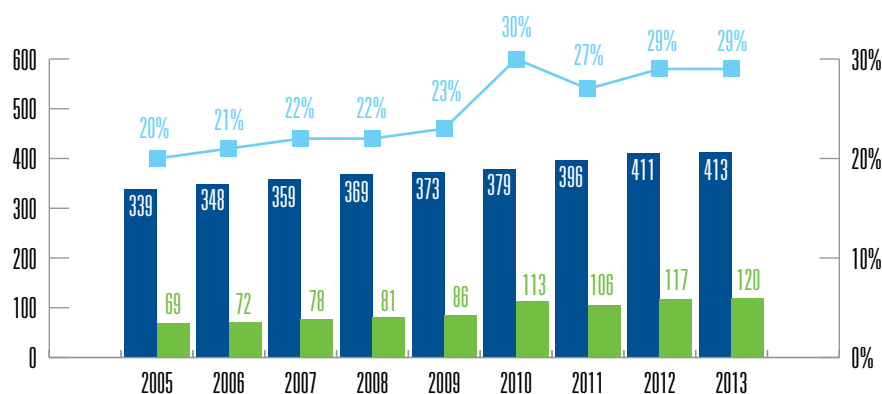

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.4.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Ақтөбе облысында ШОК-пен айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 120 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 29%-ын құрайды.

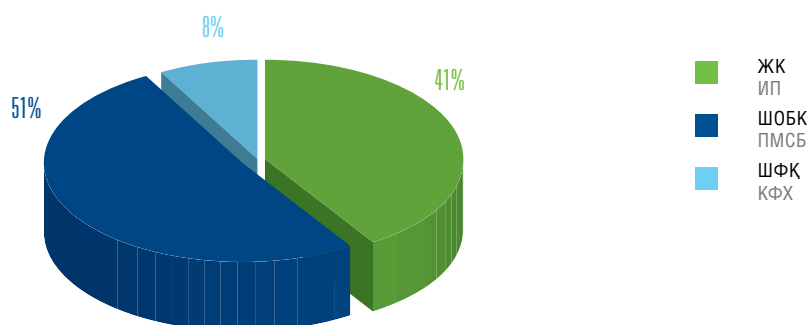
Аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы Ақтөбе облысының ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қарайтын болсақ, ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында қызмет ететін тұрғындардың жалпы санының 51%-ы, ЖК кәсіпорындарында 41%-ы, ШФҚ-да 8%-ы жұмыс істейді.

Ақтөбе облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.4.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность занятого в МСП населения по Актыбинской области на 1 января 2014 года составила 120 тыс. человек или 29% общего числа занятых в регионе.

Доля занятых в МСП Актыбинской области в общей численности занятых в регионе

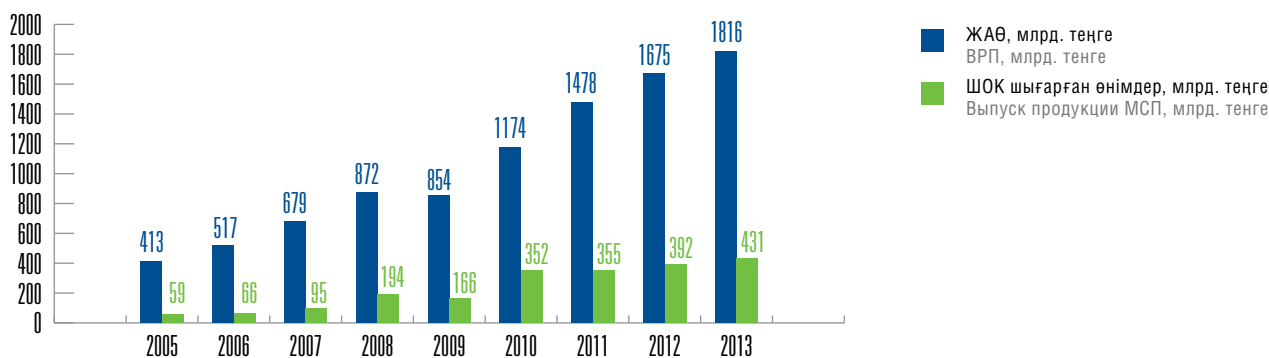
В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 51% общего количества занятых в МСП, на предприятиях ИП – 41%, КФХ – 8%.

Структура занятых в МСП Актыбинской области по организационно-правовым формам, %

3.4.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

Ақтөбе облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемінде өсім тенденциясы байқалады. 2013 ж. бұл көрсеткіш 431 млрд. теңгені құрады, сөйтіп 9 жыл ішіндегі ең жоғары мәнге жетті. 2005 жылдағы деңгеймен салыстырғанда облыстың ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 7,4 есе көбейді.

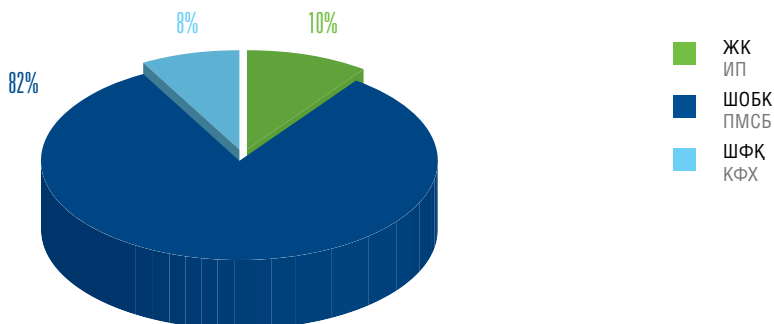
Ақтөбе облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 82%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындары шығарған өнімдердің үлесі 10%-ды, ШФҚ-дың үлесі 8%-ды құрайды.

Ақтөбе облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.4.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Актыубинской области имеет тенденцию роста. В 2013 году данный показатель составил 431 млрд. тенге, тем самым достигнув максимального значения за 9 лет. По отношению к уровню 2005 года выпуск продукции субъектами МСП области вырос в 7,4 раз.

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Актыубинской области, млрд. тенге

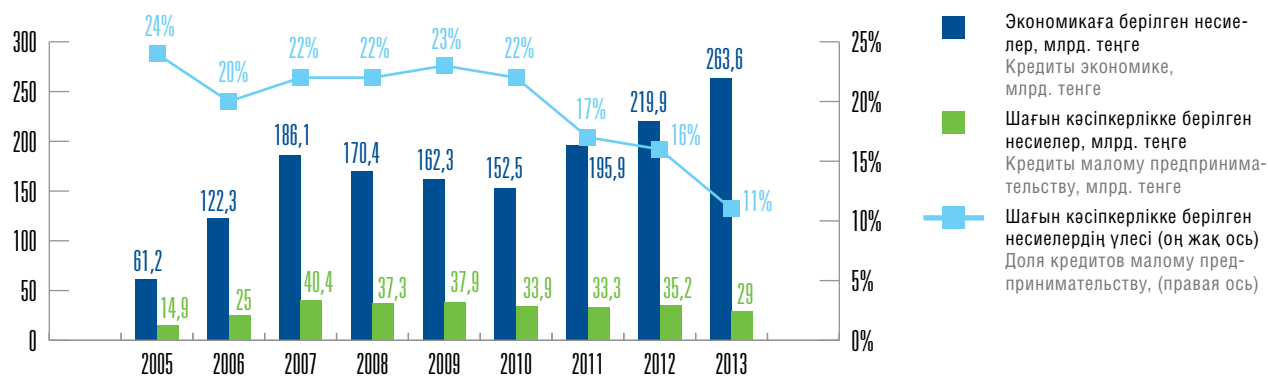
В разрезе организационно-правовых форм выпуск продукции предприятиями МСБ составляет 82% общего выпуска продукции МСП региона, доля выпуска продукции ИП составляет 10% и КФХ – 8%.

Структура выпуска продукции МСП Актыубинской области по организационно-правовым формам, %

3.4.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақтөбе облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 263,6 млрд. теңгені құрады. Осы соманың 29 млрд. теңгесі аймақтағы шағын кәсіпкерлікке несиелер түрінде берілді (жалпы портфельдің 11%-ы). Жалпы 2010 ж. бастап ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшерінің күрт өсуінің нәтижесінде ШОК секторын несиелеу көлемі үлесінің қысқарғаны байқалып отыр.

Ақтөбе облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.4.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Актюбинской области составил 263,6 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству в регионе приходится 29 млрд. тенге (11% общего портфеля). В целом, с 2010 года отмечается сокращение доли объема кредитования сектора МСП за счет резкого роста общего размера кредитного портфеля БВУ.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Актюбинской области

3.4.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақтөбе облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 947 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 51,6 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 1 988 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 36,9%-ы), қызметтер (24,2%) және өнеркәсіп (26,8%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Ақтөбе облысында «Даму» қорының бағдарламаларын іске асыру жөніндегі ақпарат

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	4 997	171	15,3%	17,0%	16
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	11 886	222	12,5%	14,2%	231
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	16 998	299	11,3%	12,1%	558
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	4 132	110	12,7%	13,5%	137

3.4.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Актюбинской области на 1 января 2014 года по программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 947 заемщиков на общую сумму более 51,6 млрд. тенге. В результате было создано 1 988 рабочих мест.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (36,9% средств), услуг (24,2%) и промышленности (26,8%).

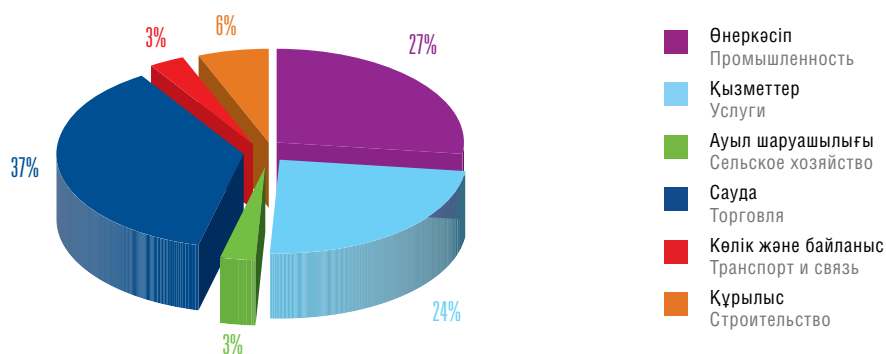
Информация о реализации программ Фонда «Даму» в Актюбинской области по состоянию на 01.01.2014

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орыда- рының саны Создано рабочих мест
5	Даму-Аймақтар - 2 / Даму-Регионы 2	1 266	17	10,2%	10,8%	354
6	Даму-Аймақтар - 3 / Даму-Регионы 3	900	8	14,0%	15,5%	0
7	Даму-Өндіріс	9 507	27	8,0%	8,5%	514
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	313	54	12,6%	13,7%	17
9	Шағын қалаларда ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	13	2	12,9%	13,9%	0
10	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	51	1	8,0%	8,0%	0
11	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	228	3	14,0%	14,4%	28
12	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 346	33	13,5%	16,4%	133
Жиынтығы Итого:		51 637	947	11,5%	12,7%	1 988

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Ақтөбе облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 294 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 25 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 17 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша 262 мөлшерлемені субсидиялау шарты, 24 кепілдендіру жөніндегі шарт, екінші бағыт бойынша 13 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Актюбинской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.2014 г. Региональный координационный совет одобрил 294 проекта на получение субсидирования процентной ставки, 25 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 17 проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 262 договора субсидирования ставки, 24 договора гарантирования, по второму направлению – 13 договоров субсидирования.

2013 ж. 01.01. жағдай бойынша Ақтөбе облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
291	25	17	3
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 336			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Актюбинской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
259	24	13	3
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 299			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Ақтөбе облысының 12 ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жалпы алғанда 2 327 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 ж. – 728 тыңдаушы, 2012 ж. – 794 тыңдаушы және 2013 ж. – 805 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 43 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 81 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 832 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 4 130 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 87 өтінімі орналастырылды, олардың 43-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Актюбинской области обучающие курсы проводятся Фондом в 12 районах и одном городе областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли в целом 2327 человек, в т.ч. в 2011 году – 728 слушателей, в 2012 году – 794 слушателя, а в 2013 году – 805 слушателей.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 43 человека. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошел 81 предприниматель. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 4 130 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 832 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 87 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 43 человека.

Алматы облысы

Алматинская область

3.5. АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.5. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық:
Население: **1 986** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **1 045** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **993** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **1 665** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **9.4** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **579** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **165** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **187** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **101** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **258** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **619** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **16** млрд. тг

«RG Brands Kazakhstan» ЖШС
Сусындарды өндіру

ТОО «RG Brands
Kazakhstan»
Производство напитков

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені
субсидияландыру)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.5.1. АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

Алматы облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның оңтүстік-шығысында орналасқан. Аймақ батысында Қазақстанның Жамбыл облысымен, солтүстік-батысында Қарағанды облысымен (Балқаш көлі арқылы су шекарасы өтеді), солтүстік-шығысында Шығыс Қазақстан облысымен, шығысында Қытай Халық Республикасымен және оңтүстігінде Қырғызстанмен шекаралас.

Алматы облысының жалпы жер ауданы 224,0 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 8,2%-ын құрайды (республикада бесінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 1 985,5 мың адамды немесе Қазақстан халқының 11,6%-ын құрады (республикада Оңтүстік Қазақстаннан кейін екінші орынды алады). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 1 044,6 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 11,6%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 993,1 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 51,4 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,0%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 9 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 2001 жылғы сәуірден бастап 1944 ж. құрылған Талдықорған қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 159 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 8%-ы тұрады. Облыста 16 ауылдық аудан және 10 қала бар, соның ішіндегі үш қаланың облыстық маңызы бар және жеті қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Алматы облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 665,5 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 4,9%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (838,8 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 14-ші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 14,6%, өңдеу өнеркәсібі – 16,8%, тау-кен өнеркәсібі – 0,4%, құрылыс – 12,3%, сауда – 10,7%, көлік және байланыс – 8,8%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 10%, қызметтер және басқа да салалар – 23,5%.

3.5.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2005–2013 жылдары Алматы облысында тіркелген ШОК субъектілерінің санының тұрақты түрде ұлғайып келе жатқаны байқалады. Тоғыз жыл ішінде олардың саны 2,4 есе ұлғайып, 2014 ж. 187,3 мың бірлікке жетті.

2010–2013 жылдары алдыңғы жылдары өсіп келе жатқан белсенді ШОК субъектілерінің саны тұрақсыз түрде өзгерді – 2012 ж. 13,5 мың бірлікке азайып, 100,4 мың бірлікке жетті. Бірақ 2013 ж. шамалы болса да өсім жалғасып, көрсеткіш 100,7 мың бірлік деңгейінде тұрақтады. Осының нәтижесінде 2013 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі 58%-дан 54%-ға қысқарды.

3.5.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Алматинская область образована 10 марта 1932 года, расположена на юго-востоке Казахстана. Регион граничит на западе с Жамбылской, на северо-западе – с Карагандинской (водная граница проходит по озеру Балхаш), на северо-востоке – с Восточно-Казахстанской областями Казахстана, на востоке – с Китайской Народной Республикой и на юге – с Кыргызстаном.

Общая земельная площадь Алматинской области составляет 224,0 тыс. км² или 8,2% территории государства (пятое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 г. население области составило 1 985,5 тыс. человек или 11,6% населения Казахстана (второе место по республике после Южно-Казахстанской области). Экономически активное население области составило 1 044,6 тыс. человек или 11,6% всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 993,1 тыс. человек. Численность безработных составила 51,4 тыс. человек, уровень безработицы – 5,0%. Плотность населения в среднем по области составляет 9 человек на квадратный километр территории.

Административный центр области с апреля 2001 года расположен в городе Талдықорған, основанном в 1944 году. В городе на 1 января 2014 г. проживало 159 тыс. человек или 8% всего населения области. В области 16 сельских районов и 10 городов, из которых три города областного значения, семь городов районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Алматинской области составил 1 665,5 млрд. тенге или 4,9% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 838,8 тыс. тенге, регион занимает 14 место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает – 14,6%, обрабатывающая промышленность – 16,8%, горнодобывающая промышленность – 0,4%, строительство – 12,3%, торговля – 10,7%, транспорт и связь – 8,8%, операции с недвижимостью – 10%, услуги и прочие отрасли – 23,5%.

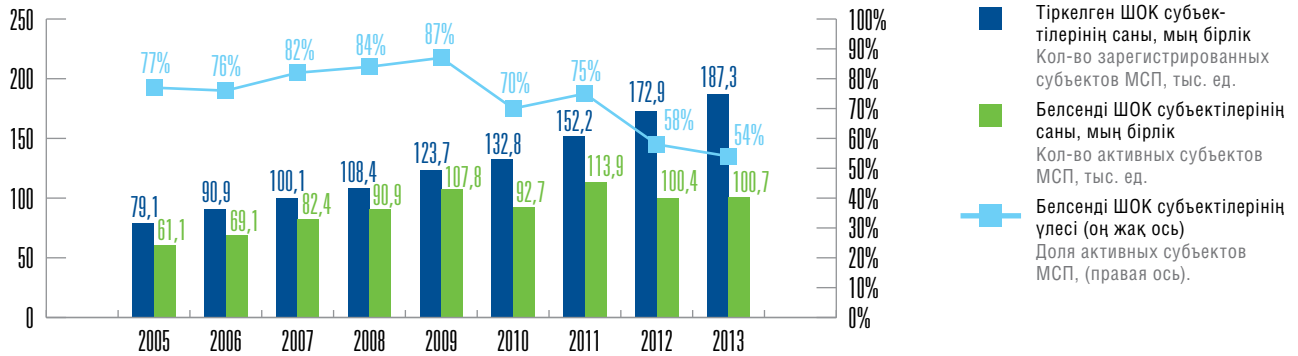
3.5.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

В Алматинской области в 2005–2013 годах наблюдается стабильное увеличение числа зарегистрированных субъектов МСП. За девять лет их количество увеличилось в 2,4 раза и к 2014 году достигло 187,3 тыс. ед.

Количество активных субъектов МСП в 2010–2013 годах изменялось нестабильно – в 2012 году оно снизилось на 13,5 тыс. ед. до уровня 100,4 тыс. ед. после роста предыдущих лет. Но в 2013 году рост, пусть и незначительный, но возобновился, и показатель зафиксировался на уровне 100,7 тыс. ед. В результате этого доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных за 2013 год сократилась с 58% до 54%.

Алматы облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Алматинской области в общем количестве зарегистрированных субъектов МСП

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.5.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

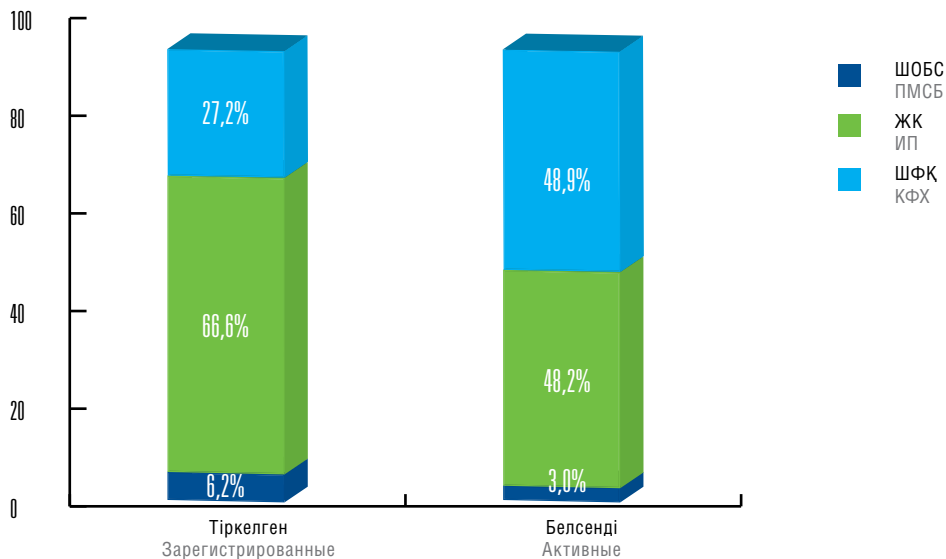
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы облысының тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер және ШФҚ-тар басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 66,6%-ды, ШФҚ-дың үлесі 27,2%-ды құрайды. ШОБ кәсіпорындарының үлесі 6,2%-ды құрайды.
Белсенді субъектілердің құрылымындағы ЖК үлесі 48,2%-ды, ШФҚ-дың үлесі 48,9%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 3%-ды құрайды.

3.5.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП на 1 января 2014 года в Алматинской области преобладают ИП и КФХ. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составила 66,6%, доля КФХ – 27,2%. Доля предприятий МСБ составила 6,2%.
В структуре активных субъектов доля ИП составила 48,2%, доля КФХ – 48,9%, доля предприятий МСБ – 3%.

Алматы облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Алматинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz)
Источник: Агентство РК по статистике ().

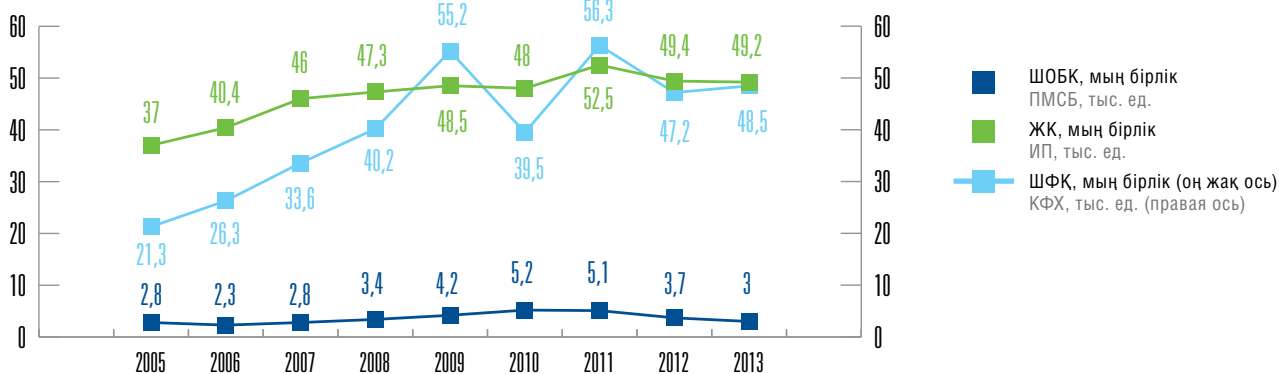
Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

1. 2010 жылдан 2010 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде ШОБ кәсіпорындарының саны тұрақты түрде ұлғайып отырды. Соңғы үш жыл ішінде олардың азаюы байқалып, 2014 жылдың басында көрсеткіш 3 мың бірлік деңгейінде тұрақтады.

2. 2010 жылға дейін ЖК саны тұрақты түрде өсіп отырды. Осыдан кейін 2010 ж. азайғаннан кейін 2011 ж. ішінде ЖК саны 56,3 мың бірлік деңгейіндегі ең көп мәнге жетті. 2012 ж. бастап ЖК санының азаюы байқалып, 2013 ж. 48,5 мың бірлікке дейін қысқарды.

3. 2005–2011 жылдары ШФҚ санында жалпы өсім тенденциясы байқалды: олар 37,0 мың бірліктен 52,5 мың бірлікке дейін көбейді. 2012 ж. бұл көрсеткіш төмендей бастады да 2013 ж. 49,2 мың бірлікті құрады.

Алматы облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.5.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Алматы облысының шағын және орта кәсіпорындарының салалық құрылымында барлық кәсіпорындардың 34%-ын құрайтын сауда кәсіпорындары, сондай-ақ барлық кәсіпорындардың 36%-ын құрайтын ауыл шаруашылығы кәсіпорындары басым (бұл орташа Қазақстандық деңгейден екі еседен астам мөлшерге артық).

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ в период с 2006 по 2010 год стабильно увеличивалось. В течение последних трех лет наблюдается сокращение и к началу 2014 года показатель зафиксировался на уровне 3 тыс. ед.

2. Количество ИП до 2010 года демонстрировало стабильный рост. Затем после сокращения в 2010 году в течение 2011 года количество ИП достигло максимального значения на уровне 56,3 тыс. ед. С 2012 года наблюдается сокращение количества ИП до 48,5 тыс. ед. в 2013 году.

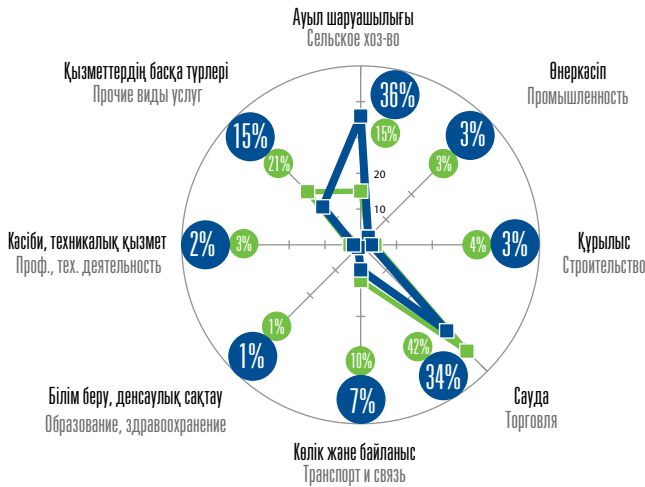
3. Количество КФХ в 2005–2011 годах имело общую тенденцию роста: происходило увеличение с 37,0 тыс. ед. до 52,5 тыс. ед. Рост в 2012 году сменился снижением и в 2013 году составил 49,2 тыс. ед.

Динамика активных субъектов МСП Алматинской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

3.5.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В отраслевой структуре малых и средних предприятий Алматинской области преобладают предприятия торговли, которые представляют 34% всех предприятий, а также сельского хозяйства – 36% (это выше общеказахстанского уровня на более чем в два раза).

Алматы облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Алматинской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.5.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

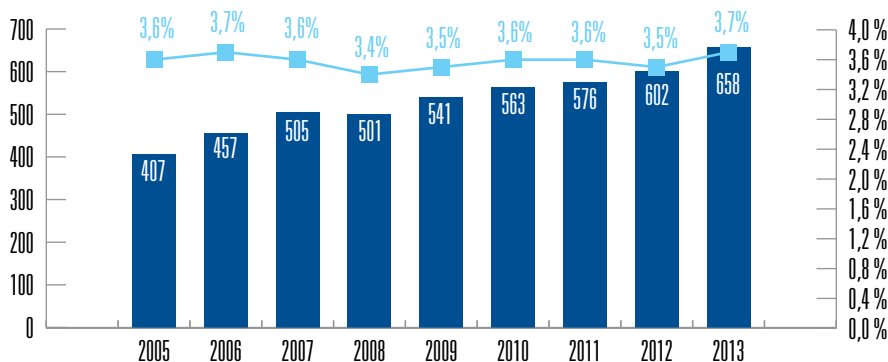
Алматы облысының шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың санында жалпы өсім тенденциясы байқалады. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай ұйымдардың саны 407-ден 658-ге дейін бір жарым еседен астам мөлшерде көбейді. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын кәсіпорындардың үлесіне келетін болсақ, бұл көрсеткіш 3,7% деңгейінде сақталды, бұл кезде 2013 ж. бұл кәсіпорындардың үлесі күрт өсіп, 2008–2010 жылдардағы өсім қарқыны қайталанды.

3.5.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

В Алматинской области происходит общий рост количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло более чем в полтора раза – с 407 до 658. Что касается доли предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий, ее значение сохраняется на уровне 3,7%, при этом доля этих предприятий резко возросла в 2013 году, повторив темп роста 2008–2010 годов.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

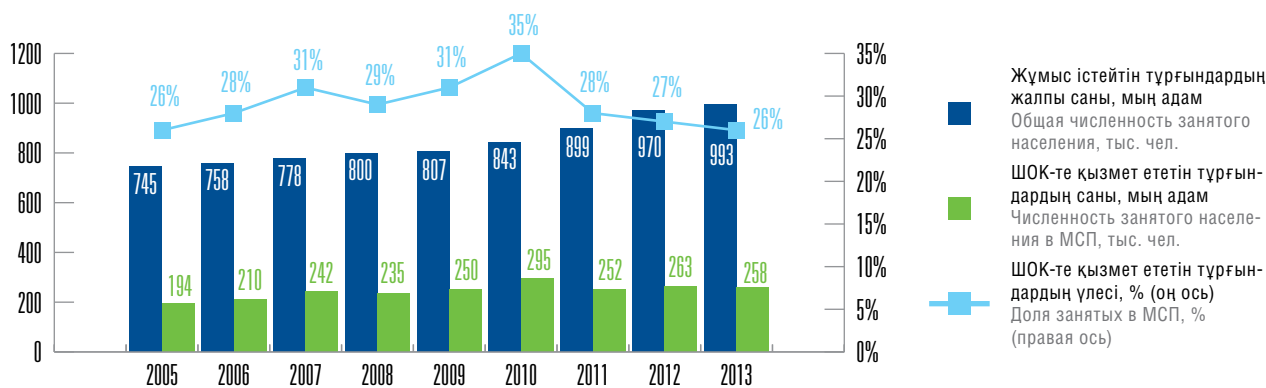
Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

3.5.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Алматы облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 258 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 27%-ын құрайды. ШОК-те қызмет ететін тұрғындар санының жыл сайынғы құбылысын қарастыратын болсақ, облыстың жұмыспен қамтылған тұрғындарының жалпы санымен салыстырғанда бұл көрсеткіштің өзгерісі тұрақсыз. Мысалға, 2010 жылдан бастап 2013 жылдың соңына дейін Алматы облысында барлық жұмыс істейтін адамдардың саны 150 мың адамға көбейсе, дәл осы кезеңде ШОК-те қызмет ететіндердің саны 37 мыңға қысқарды.

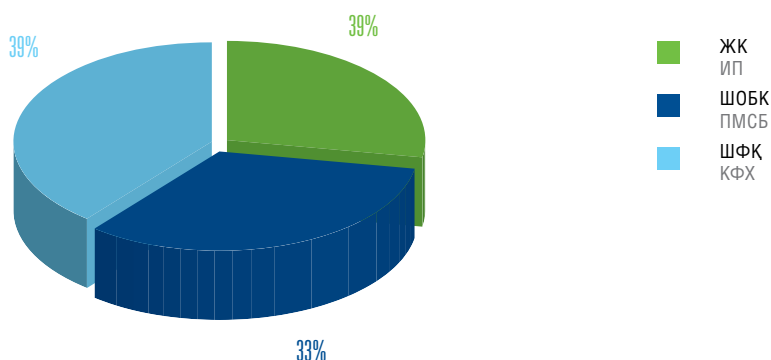
Аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы Алматы облысының ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Облыстың ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындары саны құбылуының бір себебі – облыста ауыл шаруашылығы саласындағы кәсіпорындар көп, оларға маусымдық белсенділік тән. Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан Алматы облысының ШФҚ-да облыстың ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 39%-ы, ЖК кәсіпорындарында 28%-ы қызмет етеді.

Алматы облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.5.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Алматинской области на 1 января 2014 года составила 258 тыс. человек или 27% от общего числа занятых в регионе. Если рассматривать ежегодную динамику численности занятых в МСП, на фоне динамики общей численности занятого населения области она изменяется нестабильно. Так, с 2010 года по конец 2013 года численность всех занятых в Алматинской области увеличилась на 150 тыс. чел., тогда как численность занятых в МСП за этот же период сократилась на 37 тыс.

Доля занятых в МСП Алматинской области в общей численности занятых региона

Одной из причин сложившейся динамики численности занятых в МСП области является преобладание предприятий сельского хозяйства, которым свойственна сезонная активность. В разрезе организационно-правовых форм на КФХ Алматинской области занято 39% общего количества занятых в МСП области, на предприятиях МСБ – 33%, на предприятиях ИП – 28%.

Структура занятых в МСП Алматинской области по организационно-правовым формам, %

3.5.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

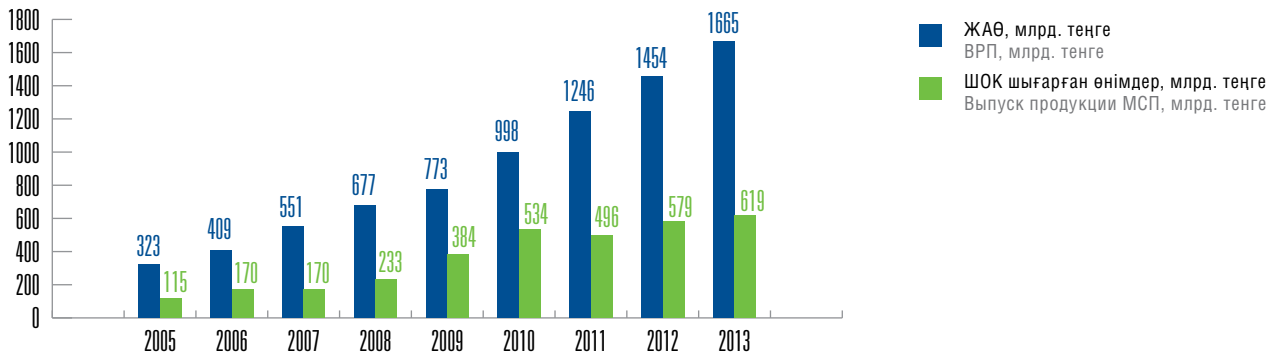
2013 ж. Алматы облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 619 млрд. теңгені құрады. Бұл өткен жылғы көлемнен 6,8%-ға жоғары.

3.5.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Алматинской области за 2013 год составил 619 млрд. тенге. Это выше выпуска прошлого года на 6,8%.

Алматы облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Алматинской области, млрд. тенге

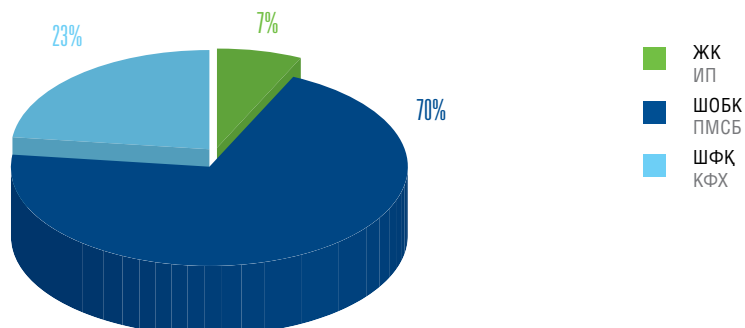
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары облыстың барлық ШОК субъектілері шығарған өнімдердің негізгі көлемін қамтамасыз етеді – олардың үлесі 70%-ды құрайды. ЖК кәсіпорындары шығарған өнімдердің үлесі 7%-ды, ШФК-дың үлесі 23%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСП обеспечивают основную часть выпуска продукции всех субъектов МСП области – их доля составляет 70%, на ИП приходится 7% выпуска, на КФХ – 23%.

Алматы облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура продукции МСП Алматинской области по организационно-правовым формам, %

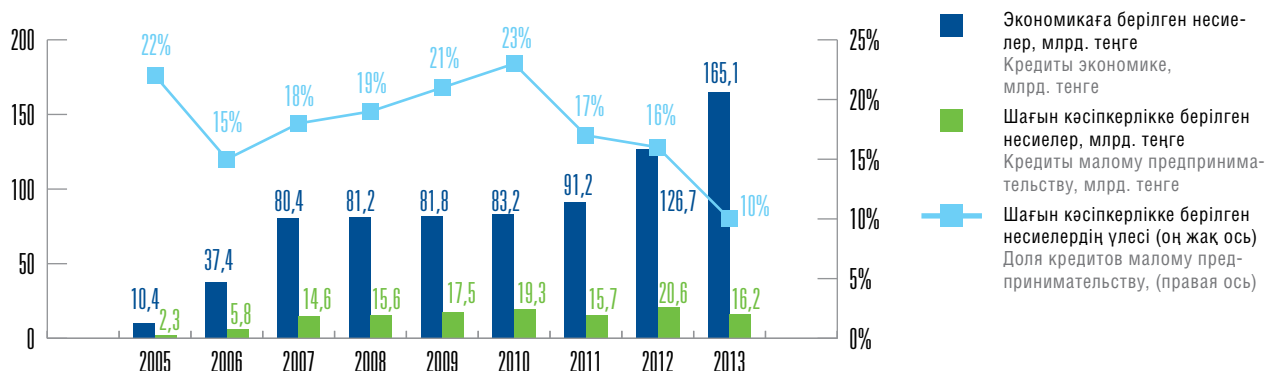

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.5.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 165,1 млрд. теңгені құрады. Осы соманың 16,2 млрд. теңгесі аймақтағы шағын кәсіпкерлікке несиелер түрінде берілді (жалпы портфельдің 10%-ы). Атап өтетін жайт, 2013 ж. облыстағы жалпы несиелік портфель өсті, ал шағын және орта кәсіпкерлікке берілген несиелер портфелі керісінше азайды.

Алматы облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.5.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Алматинской области составил 165,1 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 16,2 млрд. тенге (10% общего портфеля). Стоит отметить, что за 2013 год в области общий кредитный портфель вырос, а портфель по кредитам малому и среднему предпринимательству, наоборот, снизился.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Алматинской области

3.5.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Алматы облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 774 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 24,2 млрд. теңгеден астам соманы құрады, осының нәтижесінде 1 952 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 33%-ы), өнеркәсіп (31%), қызметтер (23,8%) және ауыл шаруашылығы (7%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Алматы облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.5.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Алматинской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ было поддержано 774 заемщика на общую сумму более 24,2 млрд. тенге, в результате было создано 1 952 рабочих места.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (33% средств), промышленности (31%), услуг (23,8%) и сельского хозяйства (7%).

Результаты программ Фонда «Даму» в Алматинской области по состоянию на 01.01.2014 г.

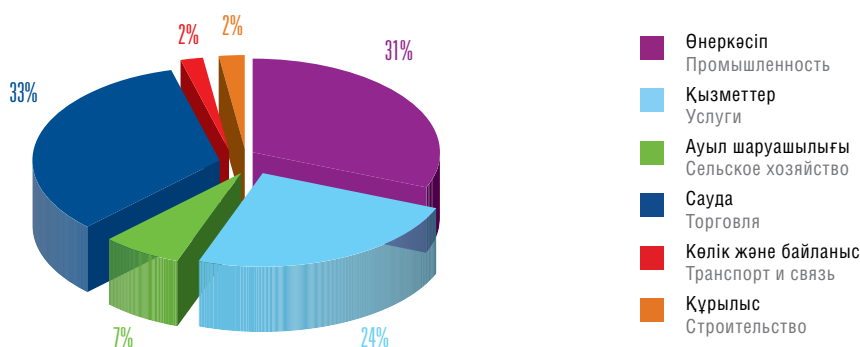
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	2 190	97	17,5%	20,1%	170
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	5 336	194	12,3%	13,4%	311
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	7 212	161	11,2%	12,3%	191
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	4 040	231	12,7%	13,7%	380

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орыда- рының саны Создано рабочих мест
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	10	2	8,6%	9,0%	5
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	254	5	14,0%	15,0%	16
7	Даму-Өндіріс	3 781	12	8,0%	9,4%	388
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	124	24	12,5%	13,5%	5
9	Аймақтардағы ШОК қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	645	10	6,5%	7,1%	70
10	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	224	11	8,0%	8,0%	394
11	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	180	7	14,0%	14,3%	5
12	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	236	20	12,8%	13,8%	17
Жиынтығы: Итого:		24 231	774	11,7%	12,9%	1 952

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылдың басындағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Алматы облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 171 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 7 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 23 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша 161 мөлшерлемені субсидиялау шарты, 6 кепілдендіру жөніндегі шарт, екінші бағыт бойынша 21 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Алматинской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на начало 2014 года Региональный координационный совет одобрил 171 проект на получение субсидирования процентной ставки, 7 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 23 проекта на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключен 161 договор субсидирования ставки, 6 договоров гарантирования, по второму направлению – 21 договор субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Алматы облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
163	7	23	8
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 201			

Результаты Программы «ДКБ 2020» в Алматинской области по состоянию на 01.01.2014

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
153	6	21	8
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 188			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Алматы облысының 16 ауданында және облыстық маңызы бар үш қаласында оқыту курсы өткізеді. 2011–2013 жылдары облыста 5 479 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 ж. – 1 792 тыңдаушы, 2012 ж. – 1 733 тыңдаушы және 2013 ж. – 1 954 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 66 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 145 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 2 003 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 2 495 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 117 өтінімі орналастырылды, олардың 71-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Алматинской области обучающие курсы проводятся Фондом в 16 районах и трех городах областного значения. За 2011–2013 годы обучение в области прошли 5 479 человек, в т.ч. в 2011 году – 1 792 человека, в 2012 году – 1 733 человека и в 2013 году – 1 954 человека.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошел 66 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошло 145 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказаны 2 495 услуги по сервисной поддержке ведения бизнеса 2 003 предпринимателям и физическим лицам. В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 117 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получил 71 человек.

Атырау облысы

Атырауская область

3.6. АТЫРАУ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.6. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В АТЫРАУСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық: Население:	568	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	294	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	280	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	3 635	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	6.6	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	4 581	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	252	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	54	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	32	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	89	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	472	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	33	млрд. тг

«Автоstart Атырау» ЖШС
Білім беру

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені
субсидияландыру)

ТОО «Автоstart Атырау»
Образование

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.6.1. ОБЛЫСТЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Атырау облысы 1938 жылғы 15 қаңтарда құрылды, Қазақстанның батыс бөлігінде орналасқан. Аймақ батысында Ресей Федерациясымен, солтүстігінде және солтүстік-шығысында Батыс Қазақстан облысымен, шығысында Ақтөбе облысымен, оңтүстігінде Маңғыстау облысымен және Каспий теңізімен шекаралас.

Атырау облысының жалпы жер ауданы 118,6 мың шаршы шақырымды құрайды, бұл мемлекет аумағының 4,4%-ына сәйкес келеді (республикада 12-ші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 567,9 мың адамды немесе Қазақстан халқының 3,3%-ын құрады (республикада 16-шы орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 294,3 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 3,25%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 279,5 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 14,8 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,0%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда бес адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1640 ж. құрылған және 1992 жылға дейін Гурьев деп аталып келген Атырау қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 281,5 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 49,6%-ы тұрады. Облыста жеті ауылдық аудан және екі қала бар, соның ішіндегі бір қаланың облыстық маңызы бар және бір қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Атырау облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 3 635 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 10,7%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (6 400,5 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде бірінші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 1%, тау-кен өнеркәсібі – 51,3%, өңдеу өнеркәсібі – 4,9%, құрылыс – 6,3%, сауда – 3,4%, көлік және байланыс – 6,2%, қызметтер және басқа да салалар – 22,3%.

3.6.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2009 ж. Атырау облысының тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны қысқарғаннан кейін аймақтың экономикасында олардың қалпына келіп, өсіп келе жатқаны байқалады. 2013 жылы тіркелген ШОК субъектілерінің саны 53,5 мың бірлікті құрады, бұл 2009 жылдың көрсеткішінен 1,86 есе артық. 2009 жылмен салыстырғанда белсенді ШОК субъектілерінің саны 1,75 есе ұлғайып, 31,9 мың бірлікті құрады. Сонымен қатар тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесіне 2008 жылдан бастап азақ тенденциясы тән. 2013 ж. бұл көрсеткіштің деңгейі 2012 жылмен салыстырғанда 3 пайызға төмендеп, 60%-ды құрады.

3.6.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Атырауская область образована 15 января 1938 года и расположена в западной части Казахстана. Регион граничит на западе с Российской Федерацией, на севере и северо-востоке – с Западно-Казахстанской, на востоке – с Актыбинской, на юге – с Мангистауской областью и Каспийским морем.

Общая земельная площадь Атырауской области составляет 118,6 тыс. км², что соответствует 4,4% территории государства (12-е место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 567,9 тыс. человек или 3,3% населения Казахстана (16-е место по республике). Экономически активное население составило 294,3 тыс. человек или 3,25% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 279,5 тыс. человек. Количество безработных составило 14,8 тыс. человек, уровень безработицы – 5,0%. Плотность населения в среднем по области составляет пять человек на квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Атырау, основанном в 1640 году и до 1992 года носившем название Гурьев. В городе на 1 января 2014 года проживало 281,5 тыс. человек или 49,6% всего населения области. В области семь сельских районов и два города, из которых один город областного значения, один город районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Атырауской области составил 3 635 млрд. тенге или 10,7% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 6 400,5 тыс. тенге, регион занимает первое место в стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 1%, горнодобывающая промышленность – 51,3%, обрабатывающая промышленность – 4,9%, строительство – 6,3%, торговля – 3,4%, транспорт и связь – 6,2%, услуги и прочие отрасли – 22,3%.

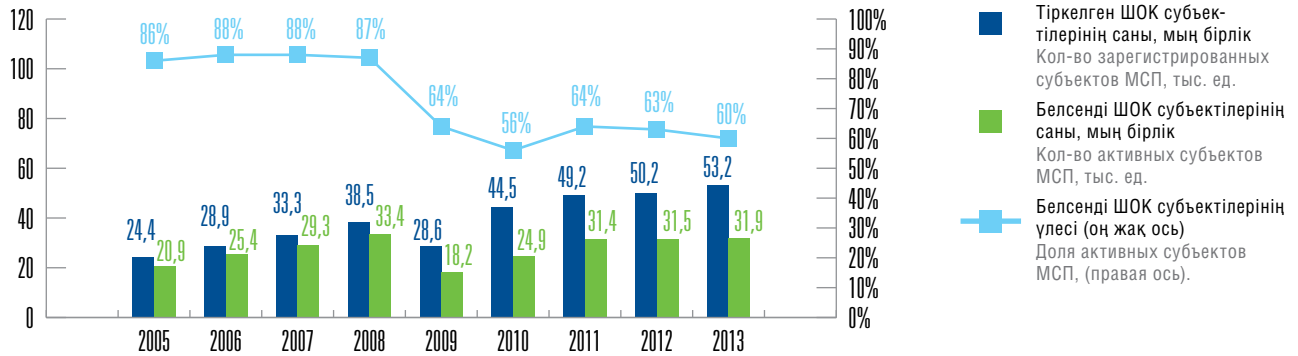
3.6.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После сокращения в 2009 году количества зарегистрированных и активных субъектов МСП Атырауской области в экономике региона наблюдается восстановление и рост их числа. В 2013 году количество зарегистрированных субъектов МСП составило 53,5 тыс. ед., что в 1,86 раз выше показателя 2009 года. Количество активных субъектов МСП увеличилось по сравнению с 2009 годом в 1,75 раз и составило 31,9 тыс. ед.

Вместе с этим доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов, начиная с 2008 г. имеет тенденцию к снижению. В 2013 году уровень данного показателя составил 60%, сократившись по отношению к 2012 году на 3 процентных пункта.

Атырау облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Атырауской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.6.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

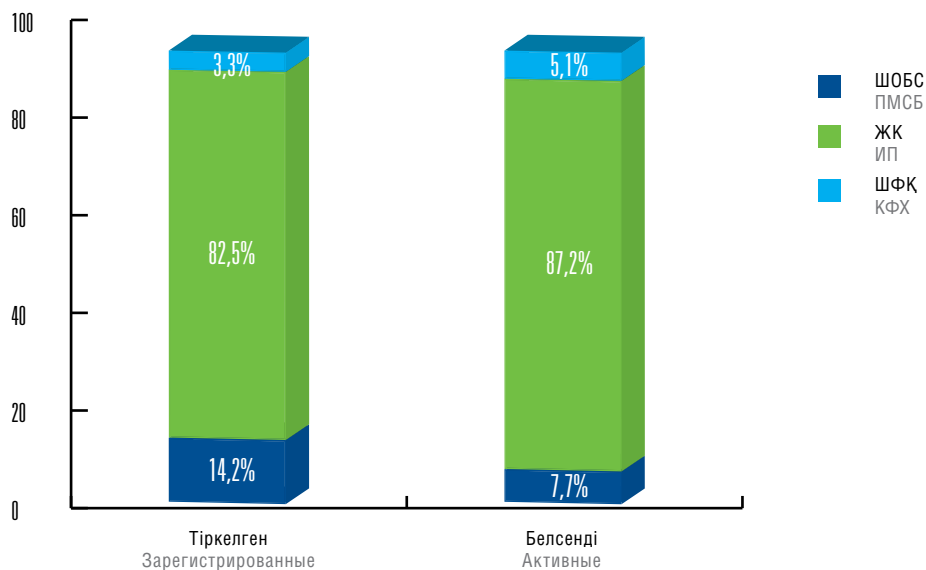
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Атырау облысының тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 82,5%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 14,2%-ды, ШФҚ-дың үлесі 3,3%-ды құрайды. Атырау облысының белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 87,2%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 7,7%-ды, ШФҚ-дың үлесі 5,1%-ды құрайды.

3.6.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП на 1 января 2014 года в Атырауской области преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП оставляет 82,5%, доля предприятий МСБ составляет 14,2%, КФХ – 3,3%. В структуре активных субъектов МСП Атырауской области доля ИП составляет 87,2%, доля предприятий МСБ – 7,7%, КФХ – 5,1%.

Атырау облысындағы ШОК-нің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура СМСП Атырауской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

1. 2005 жылдан бастап ШОБ кәсіпорындарының саны тұрақты түрде ұлғайып отырды, бірақ 2013 ж. жылдық мөлшерден 4,6%-ға төмендеп, 2,5 мың бірлікті құрады.

2. 2009 жылы күрт қысқарғаннан кейін ЖК саны қайта өсе бастады, соңғы екі жылдағы өсім нөлдік деңгейде болса да, 2013 ж. олардың саны 27,9 мың бірлік деңгейіне жетті.

3. 2005 жылдан бастап ШФҚ саны тұрақты деңгейде десе болады: 2013 ж. облыстағы ШФҚ саны 1,6 мың бірлікті құрады.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

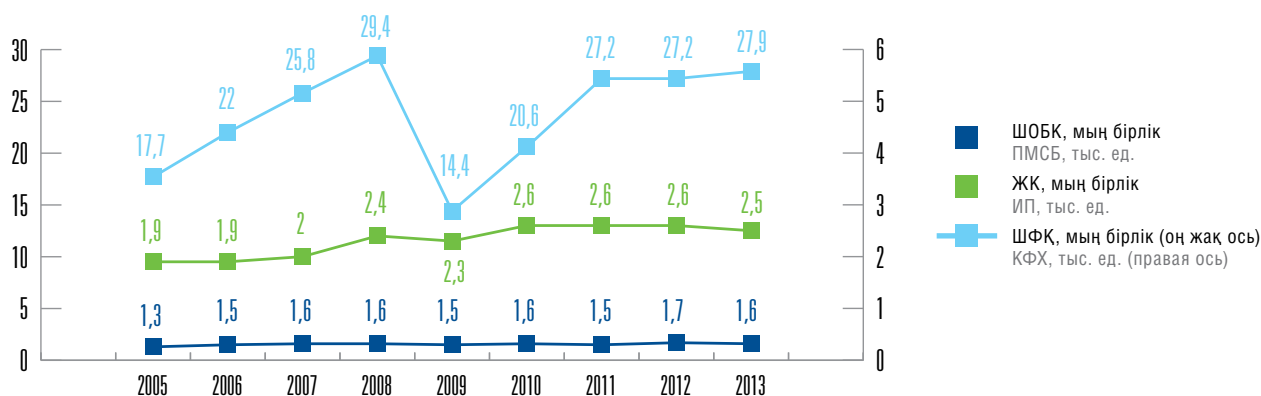
1. Количество предприятий МСБ с 2005 года стабильно увеличивалось, но в 2013 г. незначительно снизилось на 4,6% в годовом выражении и составило 2,5 тыс. ед.

2. Количество ИП, после резкого сокращения в 2009 году, возобновило рост и в 2013 году достигло уровня 27,9 тыс. ед., хотя рост на протяжении последних двух лет и остается на нулевом уровне.

3. Количество КФХ с 2005 года остается практически на постоянном уровне: в 2013 году в области насчитывается 1,6 тыс. ед.

Атырау облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Атырауской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

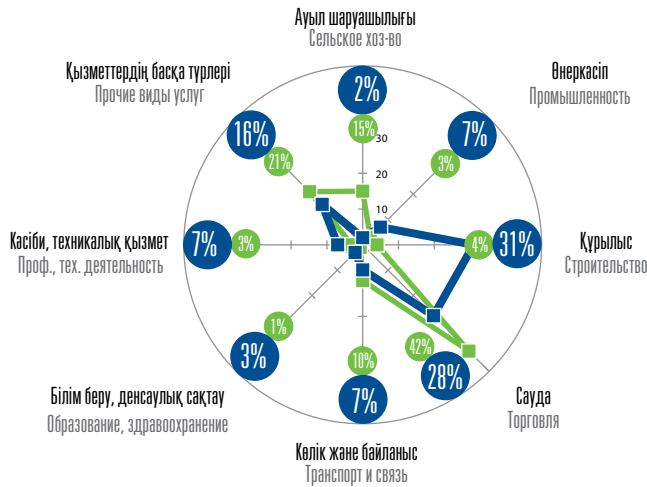
3.6.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Атырау облысының ШОК-ін салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, құрылыс және сауда секторындағы кәсіпорындар басым келеді. Облыстың ШОК субъектілерінің құрылымында құрылыс саласындағы кәсіпорындар 31%-ды құрайды. Облыстың сауда саласындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 28%-ды құрайды. Ал өнеркәсіп өкілдерінің үлесі облыста 7%-ды құрайды.

3.6.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Атырауской области характеризуется преобладанием предприятий строительного сектора и торговли. В структуре субъектов МСП области предприятия сферы строительства составляют 31%. Доля малых и средних предприятий торговли в области составляет 28%. А доля представителей промышленности в области составляет 7%.

Атырау облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Атырауской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.6.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

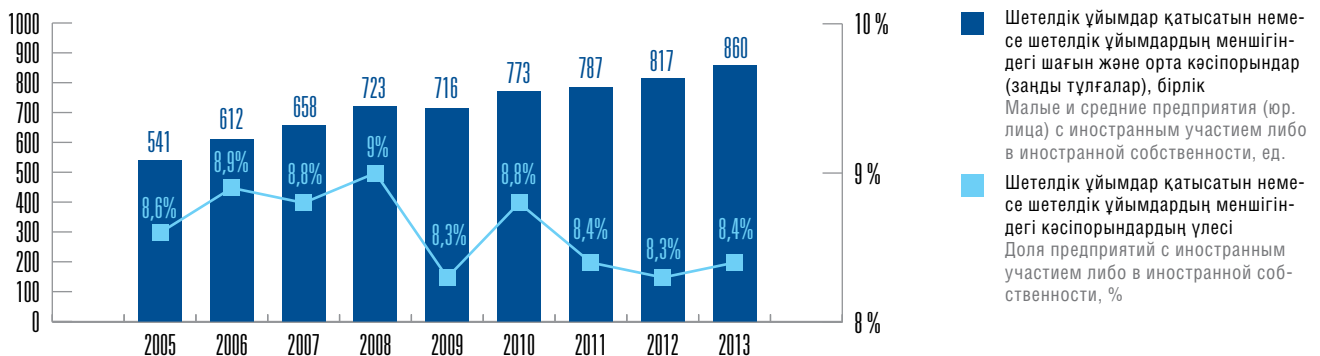
Атырау облысының шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындарының саны 2009 ж. аздап төмендеген еді, алайда осыдан кейін өсуін жалғастырды. Осының нәтижесінде тоғыз жыл ішінде олардың саны бір жарым есе ұлғайып, 2013 ж. 860 бірлікті құрады. Шағын және орта кәсіпорындардың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осындай кәсіпорындардың үлесі 2008 жылдан бастап қысқарып келеді және 2013 ж. 8,4%-ды құрады.

3.6.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Атырауской области после незначительного сокращения в 2009 году продолжило тенденцию роста. В результате за девять лет их количество увеличилось более чем в полтора раза и составило в 2013 году 860 ед. Доля подобных предприятий в общем количестве малых и средних предприятий (юридических лиц) сокращается, начиная с 2008 года, и в 2013 году составила 8,4%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.6.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

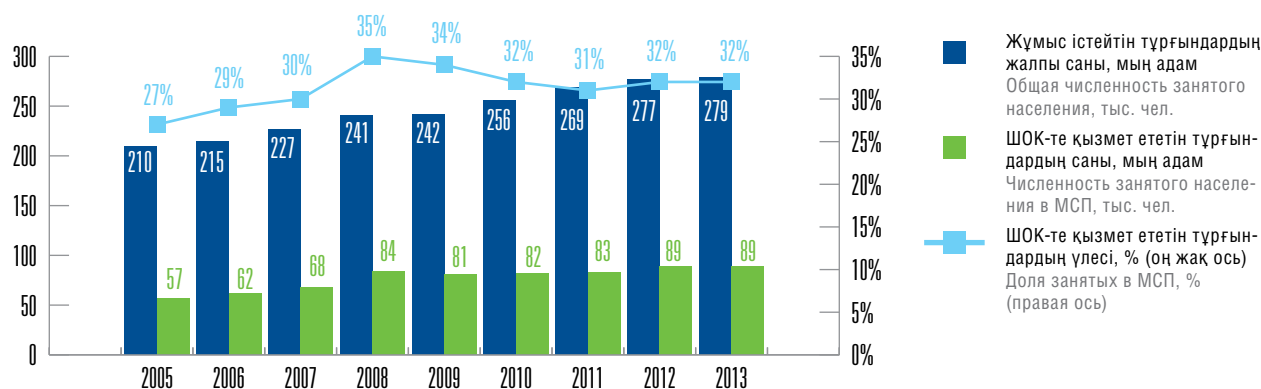
Атырау облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 89 мың адамды немесе облыста жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 32%-ын құрайды.

3.6.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Атырауской области на 1 января 2014 года составила 89 тыс. человек или 32% от общего числа занятых в области.

Аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы Атырау облысының ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП Атырауской области в общей численности занятых в регионе

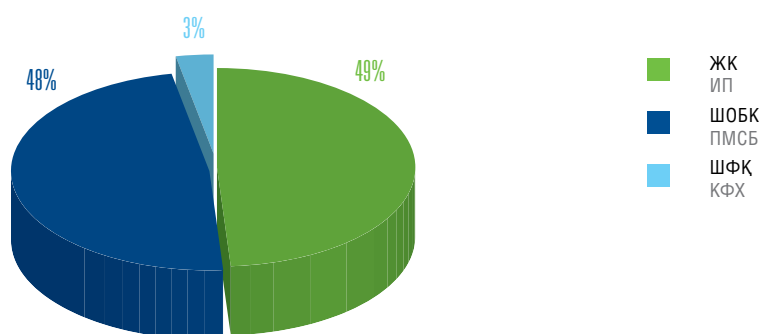
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында облыстың ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 48%-ы, ЖК кәсіпорындарында 49%-ы, ШФҚ-да 3%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 48% общего количества активно занятых в МСП, на предприятиях ИП – 49%, КФХ – 3%.

Атырау облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Атырауской области по организационно-правовым формам, %

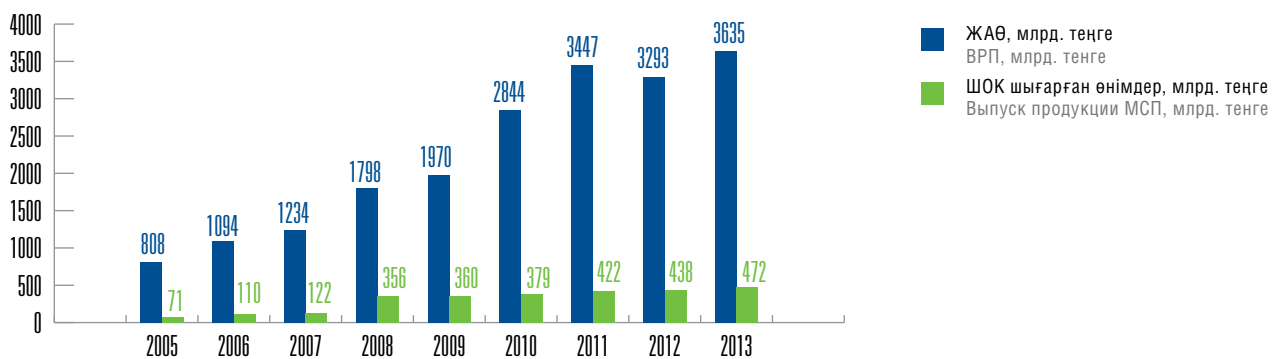

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.6.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Атырау облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемінде өсім тенденциясы байқалады. 2013 ж. облыстың ШОК шығарған өнімдерінің деңгейі 472 млрд. теңгені құрады, бұл тоғыз жылдағы ең жоғары көрсеткіш. 2005 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіштің деңгейі алты есе өсіп, 2012 жылдағы көрсеткішпен салыстырғанда 7,7%-ға көбейді.

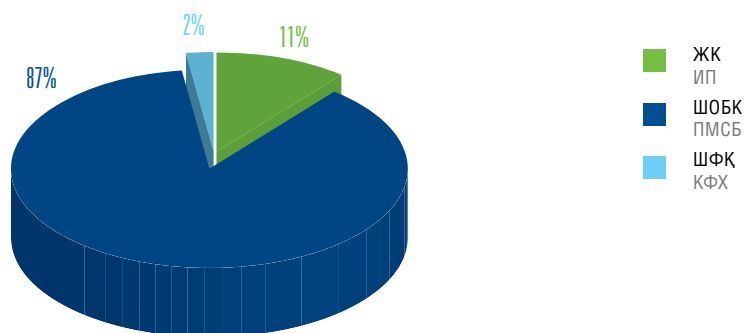
Атырау облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтың ШОК шығарған өнімдердің 87%-ын шығарды. ЖК кәсіпорындары шығарған өнімдердің үлесі 11%-ды, ШФҚ-дың үлесі 2%-ды құрайды.

Атырау облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.6.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Атырауской области с 2005 года имеет тенденцию роста. В 2013 году уровень выпуска продукции МСП области составил 472 млрд. тенге, достигнув тем самым максимального значения за девять лет. Уровень данного показателя по отношению к 2005 году возрос в более чем шесть раз и увеличился на 7,7% по отношению к показателю 2012 года.

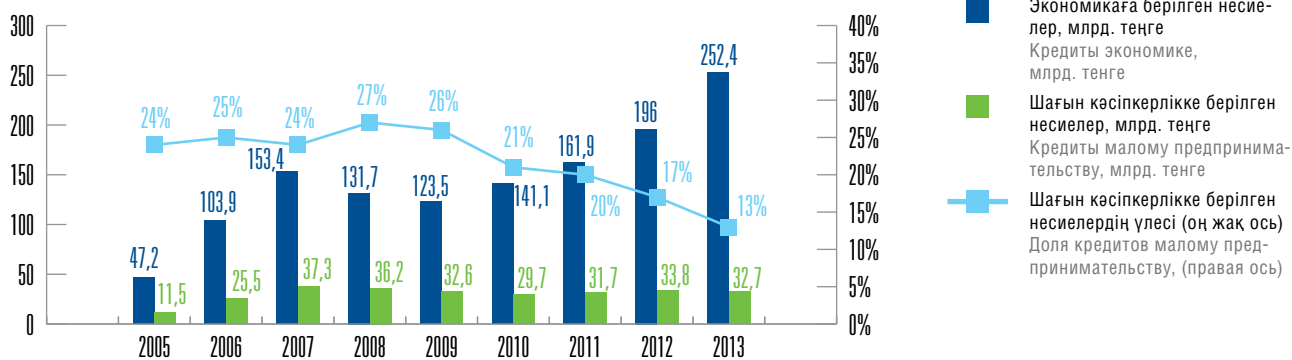
Динамика выпуска продукции субъектов МСП и ВРП в Атырауской области, млрд. тенге

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ выпустили 87% от выпуска продукции МСП региона, на долю ИП приходится 11%, на долю КФХ – 2%.

3.6.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Соңғы үш жылда Атырау облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелі мөлшерінің өскені байқалып отыр. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 252,4 млрд. теңгені құрады. Бұл осы көрсеткіштің соңғы тоғыз жыл ішіндегі ең жоғары мәні. Алайда шағын кәсіпкерлікке берілген несиелік портфелі өсімінің қарқыны салыстырмалы түрде төмен (2013 ж. бұл көрсеткіш төмендеп, 32,7 млрд. теңгені құрады), бұл облыстың экономикасын несиелеудің жалпы көлеміндегі оның үлесінің қысқаруына себеп болды. Бір жыл ішінде бұл көрсеткіш 4 пайызға қысқарып, 13%-ды құрады.

Атырау облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.6.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Атырау облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 617 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 20,9 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 976 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 48,5%-ы), қызметтер (31,5%) және құрылыс (8%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

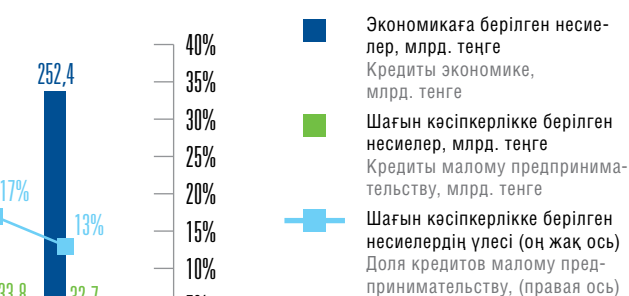
2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Атырау облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средневзвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	2 000	82	16,8%	18,5%	62
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	4 681	166	12,4%	13,8%	257

3.6.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

В последние три года в Атырауской области наблюдается рост размера кредитного портфеля БВУ. По состоянию на 1 января 2014 г. общий размер кредитного портфеля БВУ в области составил 252,4 млрд. тенге. Это максимальное значение данного показателя за последние девять лет. Однако, темпы роста кредитного портфеля малому предпринимательству относительно низкие (в 2013 г. происходило снижение и составило 32,7 млрд. тенге), что стало причиной сокращения его доли в общем объеме кредитования экономики области. Данный показатель за год сократился на 4 процентных пункта и составил 13%.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Атырауской области

3.6.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ в Атырауской области на 1 января 2014 г. по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 617 заемщиков на общую сумму более 20,9 млрд. тенге. В результате было создано 976 рабочих мест.

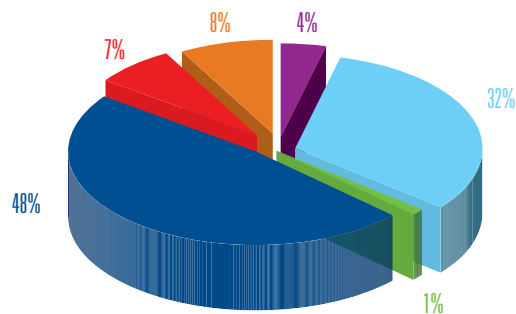
В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (48,5% средств), услуг (31,5%) и строительства (8%).

Результаты программ Фонда «Даму» в Атырауской области на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
3	Турақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	7 000	166	11,4%	12,2%	158
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	3 809	65	12,3%	13,2%	90
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	214	6	8,8%	10,5%	2
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	879	13	14,0%	15,2%	71
7	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	394	65	12,3%	13,6%	12
8	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	137	7	8,0%	8,0%	179
9	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	132	5	13,7%	14,1%	5
10	Қайта қаржыландыру бағдарламасы (Даму-Қолдау-II) Программа рефинансирования (Даму-Колдау-II)	250	1	12,5%	13,2%	0
11	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру бағдарламасы Программа финансирования проектов СМСП в малых городах	59	3	13,4%	15,4%	1
12	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 407	38	12,7%	13,9%	139
Жиынтығы: Итого:		20 962	617	12,5%	13,6%	976

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

- Өнеркәсіп
Промышленность
- Қызметтер
Услуги
- Ауыл шаруашылығы
Сельское хозяйство
- Сауда
Торговля
- Көлік және байланыс
Транспорт и связь
- Құрылыс
Строительство

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнесінің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылдың басындағы жағдай бойынша «Бизнесінің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Атырау облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 119 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 9 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 5 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша 106 субсидиялау шарты, 9 кепілдендіру жөніндегі шарт жасалды, екінші бағыт бойынша 5 субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Атырауской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.2014 года Региональный координационный совет одобрил 119 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения и 9 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочей группой при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрено 5 проектов на получения субсидирования ставки вознаграждения.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 106 договоров субсидирования, 9 договоров гарантирования, по второму направлению подписано 5 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Атырау облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
118	9	5	1
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 133			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Атырауской области по состоянию на 01.01.14 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
105	9	5	1
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 120			

Дереккөз: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Атырау облысының жеті ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жалпы 1 570 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 және 2012 жылдары – 490 тыңдаушыдан және 2013 ж. – 590 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 30 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 35 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 1 188 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 2 883 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 83 өтінімі орналастырылды, олардың 46-сына қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

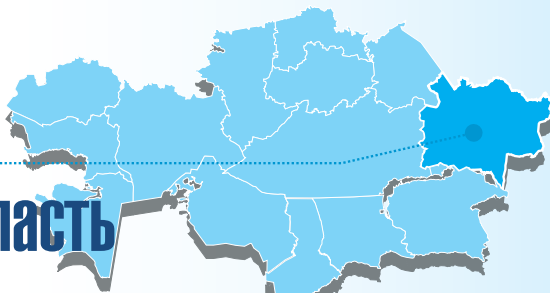
Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По программе «Бизнес-Советник» в Атырауской области обучающие курсы проводятся Фондом в семи районах и одном городе областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли в целом 1 570 человек, в т.ч. в 2011 и 2012 годах – по 490 слушателей, а в 2013 году – 590 слушателей.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 30 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 35 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 2 883 услуги по сервисной поддержке ведения бизнеса 1 188 предпринимателям и физическим лицам. В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 83 заявки предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 46 человек.

Шығыс Қазақстан облысы

Восточно-Казахстанская область

3.7. ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.7. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ВОСТОЧНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық:
Население: **1 394** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **746** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **708** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **2 050** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **9.1** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **1 007** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **355** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **138** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **76** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **242** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **537** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **60** млрд. тг

«Фирма «Азия» ЖШС
Құрылыс материалдарды өңдеу

ТОО «Фирма «Азия»
Производство
строительных материалов

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені
субсидияландыру)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.7.1. ОБЛЫСТЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Шығыс Қазақстан облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның шығыс бөлігінде орналасқан. Аймақ батысында Қазақстан Республикасының Павлодар, Қарағанды облыстарымен, оңтүстігінде Алматы облысымен, шығысында Қытай Халық Республикасымен және солтүстігінде Ресей Федерациясымен шекаралас.

Шығыс Қазақстан облысының жалпы жер ауданы 283,2 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 10,4%-ын құрайды (республикада үшінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 1 394,1 мың адамды немесе Қазақстан халқының 8,1%-ын құрады (республикада төртінші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 746 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 8,3%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 708,2 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 37,7 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,1%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 5 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1720 ж. негізі салынған Өскемен қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 325,7 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 23,4%-ы тұрады. Облыста 15 ауылдық аудан және 10 қала бар, соның ішіндегі алты қаланың облыстық маңызы бар, төрт қаланың аудандық маңызы бар. 2013 жылы Шығыс Қазақстан облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 2 050,3 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 6%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1 470,6 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 11-ші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 8,7%, өңдеу өнеркәсібі – 21,2%, тау-кен өнеркәсібі – 4,5%, құрылыс – 4,8%, сауда – 15,5%, көлік және байланыс – 8,5%, басқа да салалар – 25,4%.

3.7.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Соңғы бес жыл ішінде басқа көптеген аймақтардағындай Шығыс Қазақстан облысында тіркелген ШОК субъектілерінің көбейгені байқалып отыр. Бұл кезде 2009 жылдан бастап облыстағы олардың саны 66%-дан мөлшерге көбейді. Осының нәтижесінде 2014 жылдың басында облыста 138,1 мың ШОК субъектісі тіркелді.

Алайда соңғы жылдары белсенді ШОК субъектілерінің саны бір деңгейден қозғалмай тұр десе болады. 2009 жылдың соңында олардың саны 68,9 мың бірлік болса, 2013 жылдың соңында 75,8 мың бірлік болды. Осының нәтижесінде белсенді ШОК субъектілерінің үлесі азайып барады. 2014 ж. басында бұл көрсеткіш түсіп, 55%-ды құрады.

3.7.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Восточно-Казахстанская область образована 10 марта 1932 года и расположена в восточной части Казахстана. Регион граничит на западе с Павлодарской, Карагандинской, на юге – с Алматинской областями Республики Казахстан, на востоке – с Китайской Народной Республикой и на севере – с Российской Федерацией.

Общая земельная площадь Восточно-Казахстанской области составляет 283,2 тыс. км² или 10,4% территории государства (третье место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 1 394,1 тыс. человек или 8,1% населения Казахстана (четвертое место по республике). Экономически активное население составляет 746 тыс. человек или 8,3% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 708,2 тыс. человек. Количество безработных составило 37,7 тыс. человек, уровень безработицы – 5,1%. Плотность населения в среднем по области составляет 5 человек на один квадратный километр. Административный центр области расположен в городе Усть-Каменогорск, основанном в 1720 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 325,7 тыс. человек или 23,4% населения области. В области 15 сельских районов и 10 городов, из которых шесть городов областного значения, четыре города районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Восточно-Казахстанской области составил 2 050,3 млрд. тенге или 6% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1 470,6 тыс. тенге, регион занимает 11 место в стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 8,7%, обрабатывающая промышленность – 21,2%, горнодобывающая промышленность – 4,5%, строительство – 4,8%, торговля – 15,5%, транспорт и связь – 8,5%, прочие отрасли – 25,4%.

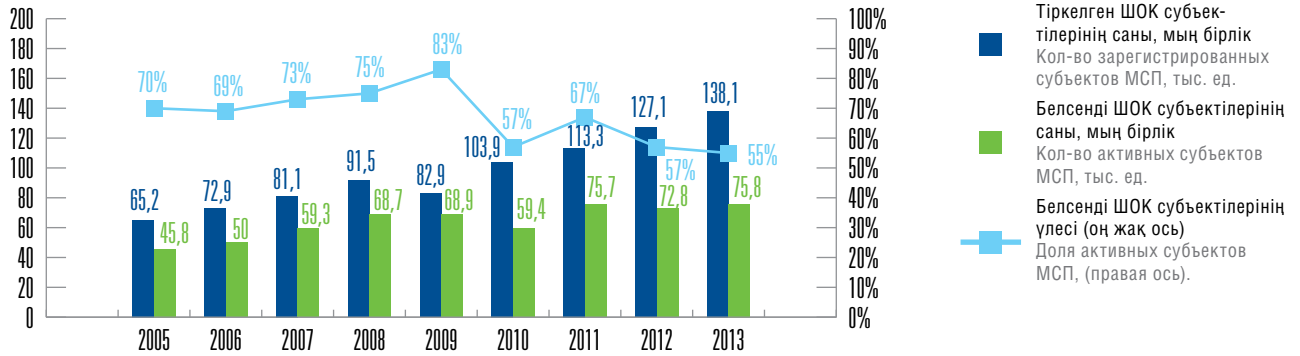
3.7.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

В Восточно-Казахстанской области, как и в большинстве других регионов, наблюдается рост зарегистрированных субъектов МСП в течение последних пяти лет. При этом с 2009 года в области рост их количества составил более 66%. В результате к началу 2014 года в области было зарегистрировано 138,1 тыс. субъектов МСП.

Вместе с этим число активных субъектов МСП остается в последние годы практически на одном уровне. Если на конец 2009 года оно составляло 68,9 тыс. ед., то на конец 2013 года – 75,8 тыс. ед. В результате этого доля активных субъектов МСП движется в сторону снижения. К началу 2014 года она опустилась до 55%.

Шығыс Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Восточно-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.7.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

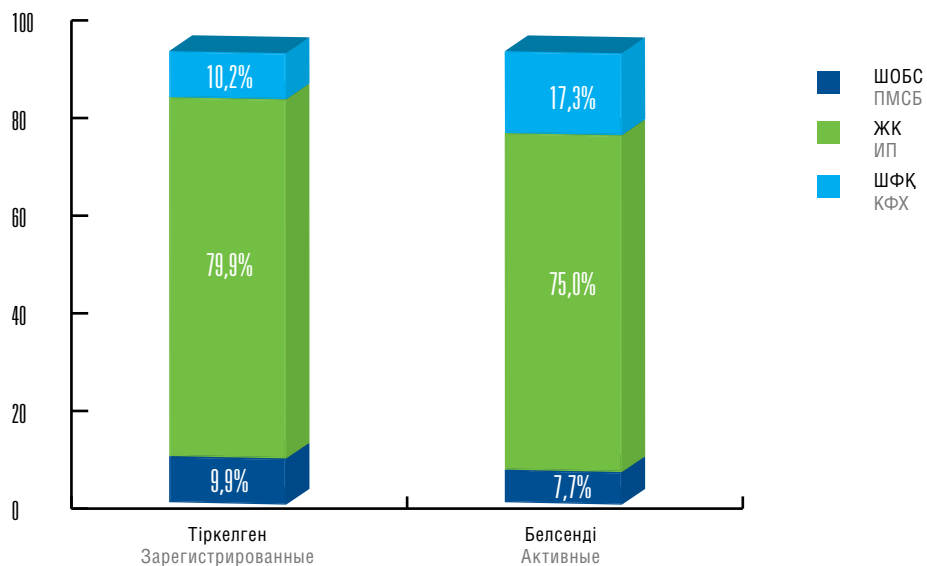
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша аймақтағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 79,9%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 9,9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 10,2%-ды құрайды. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 75%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 7,7%-ды, ШФҚ-дың үлесі 17,3%-ды құрайды.

3.7.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП составляет 79,9%, доля предприятий МСБ – 9,9%, КФХ – 10,2%. В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 75%, доля предприятий МСБ – 7,7%, КФХ – 17,3%.

Шығыс Қазақстан облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Восточно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілерінің санында келесідей тенденциялар байқалады:

1. ШОБ кәсіпорындарының санында жалпы өсім тенденциясы бар. Олардың орташа жылдық саны 2013 жылы 6%-ға көбейіп, 2014 жылдың басында 5,9 мың бірлік деңгейіне жетті.

2. ЖК санында да жалпы өсу тенденциясы байқалады, бұл кезде 2010 ж. және 2012 ж. ЖК санының қысқару кезеңдері байқалды. 2014 жылдың басында олардың саны 56,8 мың бірлікке жетті.

3. 2007 жылдан бастап ШФҚ санында азаю тенденциясы орын алды, осының нәтижесінде 2013 ж. олардың саны 13,1 мың бірлік деңгейіне түсіп қалды.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

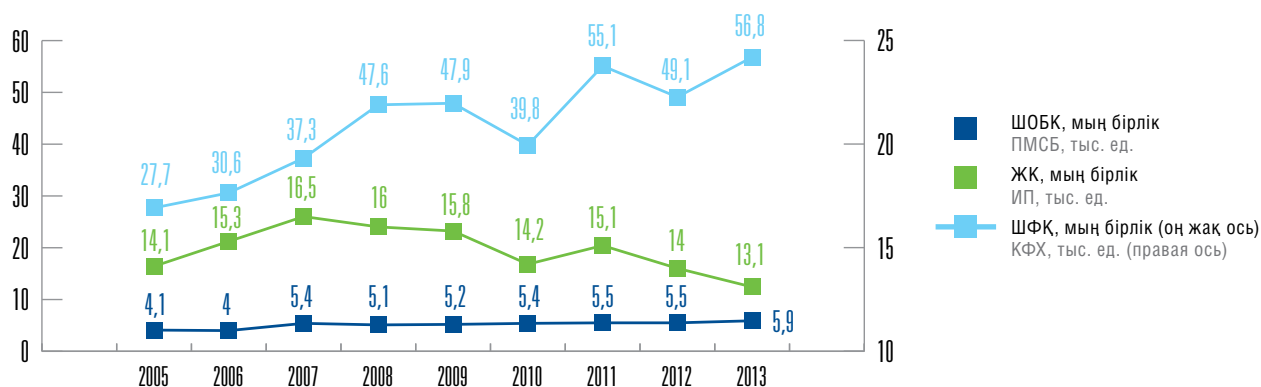
1. Количество предприятий МСБ имеет общую тенденцию роста, увеличившись в 2013 году на 6% в годовом выражении и достигнув к началу 2014 года 5,9 тыс. ед.

2. Количество ИП также имеет общую тенденцию роста, при этом в 2010 году и в 2012 году наблюдались периоды сокращения ИП. К началу 2014 года их количество достигло 56,8 тыс. ед.

3. Количество КФХ имеет тенденцию сокращения с 2007 года, в результате которой в 2013 году их число снизилось до уровня 13,1 тыс. ед.

Белсенді ШОК субъектілері жағдайының құбылысы

Динамика активных субъектов МСП организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

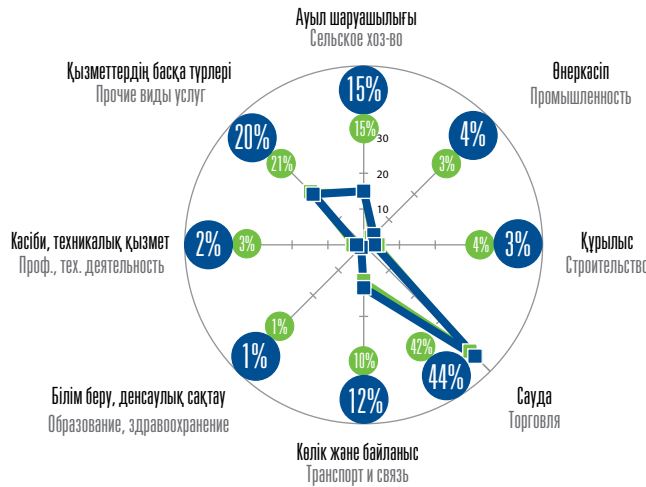
3.7.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Шығыс Қазақстан облысының ШОК-ін салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, бұл облысқа сауда, қызметтер, ауыл шаруашылығы, көлік және байланыс салаларындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Облыстың ШОК субъектілерінің құрылымында сауда саласындағы кәсіпорындар 44%-ды құрайды, бұл орташа республикалық көрсеткіштен 2%-ға жоғары. Ауыл шаруашылығындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 15%-ды құрайды, бұл Қазақстан бойынша орташа үлеске сәйкес келеді. Көлік және байланыс кәсіпорындарының үлесі 12%-ды құрайды, бұл орташа республикалық деңгейден 2 пайызға жоғары.

3.7.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Восточно-Казахстанской области характеризуется преобладанием предприятий торговли, услуг, сельского хозяйства, транспорта и связи. В структуре субъектов МСП области предприятия сферы торговли составляют 44%, что выше среднереспубликанского показателя на 2 процентных пункта. Доля малых и средних предприятий сельского хозяйства составляет 15%, что соответствует средней доле по Казахстану. Доля предприятий транспорта и связи составляет 12% – это на 2 процентных пункта выше среднереспубликанского уровня.

Шығыс Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Восточно-Казахстанской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.7.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

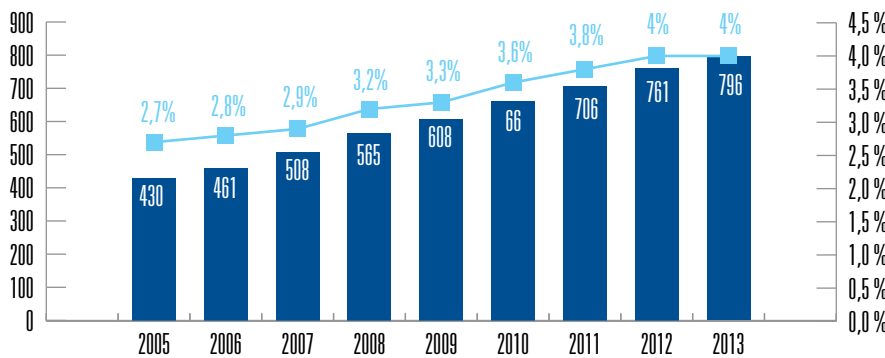
Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны жөніндегі деректер бойынша Шығыс Қазақстан облысының шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығы жыл сайын артып келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай кәсіпорындардың саны 1,8 есе ұлғайып, 430-дан 796-ға көбейді. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын кәсіпорындардың өсіп келе жатқан үлесі тағы бір оң көрсеткіш болып табылады. 2005 ж. бастап бұл мән 2,7%-дан 4,0%-ға көбейді.

3.7.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По данным количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности Восточно-Казахстанская область становится с каждым годом все более привлекательной для зарубежных инвесторов. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло в 1,8 раза – с 430 до 796. Еще одним положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 года ее значение увеличилось с 2,7% до 4,0%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.

■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

3.7.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

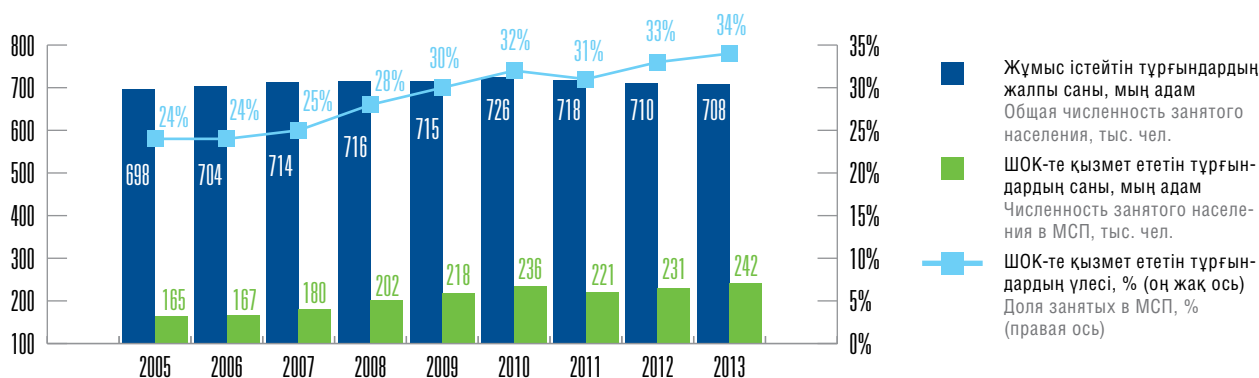
Шығыс Қазақстан облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 242 мың адамды құрайды. Облыста 2010 жылдан бастап жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының қысқаруы байқалып отыр. Осының салдарынан ШОК-те қызмет ететін адамдардың үлесі ұлғайып, 2013 жылдың соңында 34%-ға жетті.

3.7.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Восточно-Казахстанской области на 1 января 2014 года составила 242 тыс. человек. В области наблюдается сокращение общей численности занятого населения с 2010 года. На его фоне доля занятых в МСП увеличилась и к концу 2013 года достигла 34%.

Аймақта жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы Шығыс Қазақстан облысының ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП Восточно-Казахстанской области в общей численности занятых в регионе

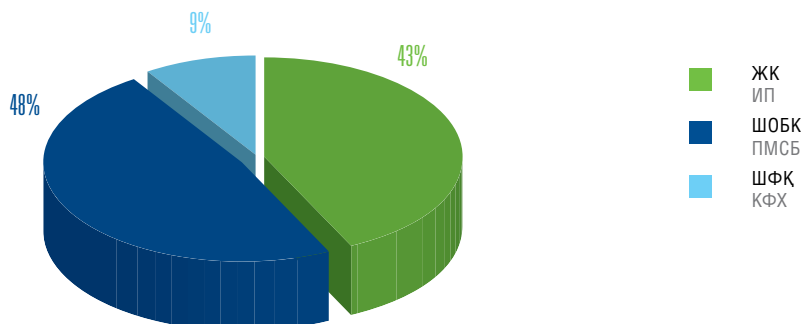
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 48%-ы, ЖК кәсіпорындарында 43%-ы, ШФҚ-да 9%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 48% общего количества занятых в МСП, на предприятиях ИП – 43%, КФХ – 9%.

Шығыс Қазақстан облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Восточно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

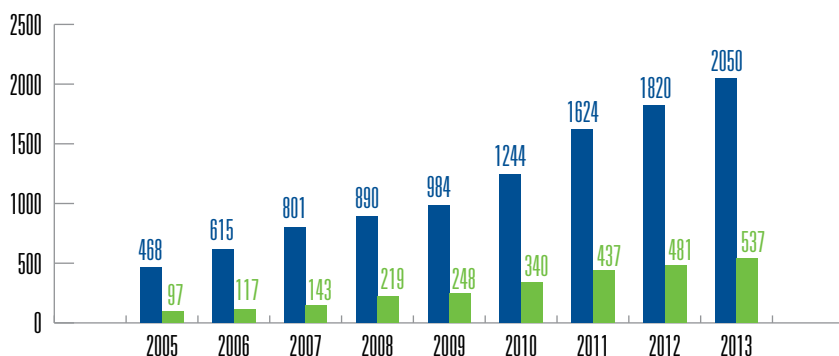
3.7.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Шығыс Қазақстан облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 537 млрд. теңгені құрады, жылдық өсім 11,5%-ды құрады.

3.7.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Восточно-Казахстанской области в 2013 году составил 537 млрд. тенге, годовой рост составил 11,5%.

Шығыс Қазақстан облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Восточно-Казахстанской области, млрд. тенге

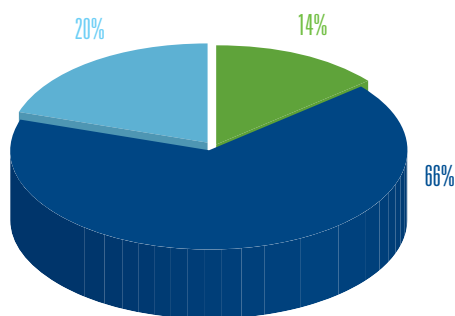
■ ЖАӨ, млрд. теңге
ВРП, млрд. тенге
■ ШОК шығарған өнімдер, млрд. теңге
Выпуск продукции МСП, млрд. тенге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтың ШОК шығарған өнімдердің 66%-ын қамтамасыз етті, ЖК өнімдерінің үлесі 14%-ды, ШФҚ-дың үлесі 20%-ды құрады.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечили выпуск 66% продукции МСП региона, ИП – 14%, КФХ – 20%.

ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Распределение выпуска продукции МСП по организационно-правовым формам, %

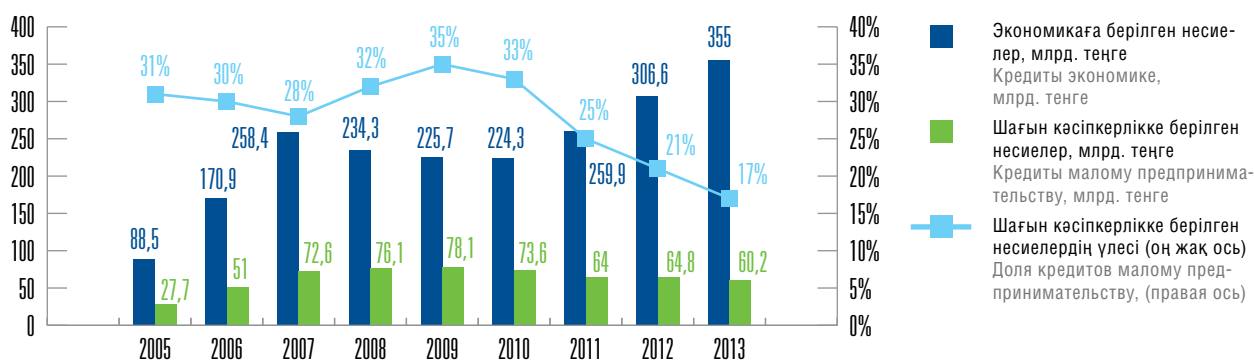
■ ЖК
ИП
■ ШОБК
ПМСБ
■ ШФҚ
КФХ

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.7.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Шығыс Қазақстан облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 355 млрд. теңгені құрады. Бұл кезде соңғы үш жыл ішінде оның мөлшері ұлғайып отырды. Салыстыратын болсақ: шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер бойынша портфель 2010 ж. бастап төмендеп, 2013 ж. соңында 60,2 млрд. теңге деңгейінде тұрақтады. Осының нәтижесінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі 2009 жылдағы 35% мәнінен 2013 жылдағы 17% мәніне дейін төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.7.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Шығыс Қазақстан облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 1 608 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 57,4 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 2 680 жұмыс орны жасалды. Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 48,5%-ы), өнеркәсіп (22%) және қызметтер (14,7%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Шығыс Қазақстан облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	9 035	353	15,7%	17,3%	372
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	14 866	356	12,3%	13,8%	162
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	19 857	472	11,4%	12,2%	455

3.7.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Восточно-Казахстанской области составил 355 млрд. тенге. При этом в течение последних трех лет его размер увеличивался. Для сравнения портфель по кредитам малому предпринимательству снижался с 2010 года и зафиксировался в конце 2013 года на уровне 60,2 млрд. тенге. В результате доля кредитов малому предпринимательству снизилась с 35% в 2009 году до 17% в 2013 году.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Восточно-Казахстанской области

3.7.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Восточно-Казахстанской области на 1 января 2014 года по программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 1 608 заемщиков на общую сумму 57,4 млрд. тенге. В результате было создано 2 680 рабочих мест.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (48,5% средств), промышленности (22%) и услуг (14,7%).

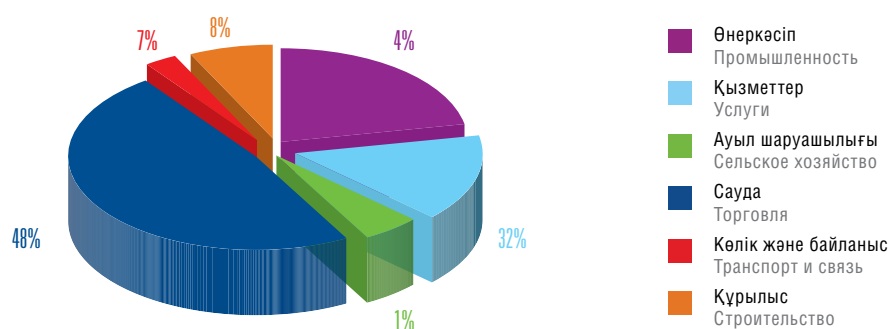
Результаты программ Фонда «Даму» в Восточно-Казахстанской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есе- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	4 188	148	12,8%	14,0%	419
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	823	15	9,8%	10,7%	55
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	620	15	13,6%	15,0%	284
7	Даму-Өндіріс	3 673	26	8,0%	8,4%	591
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	630	121	12,3%	13,7%	44
9	Шағын қалаларда ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	13	3	14,0%	16,1%	0
10	Шағын несиелік ұйымдарды дамыту Развитие МКО	108	1	12,5%	13,7%	0
11	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	115	2	8,0%	8,4%	0
12	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Программа финансирования лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	14	1	14,0%	15,2%	2
13	АДБ-нің бағдарламасы (1 – транш) Программа АБР (1 транш)	3 426	95	12,9%	13,8%	296
Жиынтығы: Итого:		57 368	1 608	12,3%	13,4%	2 680

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнесің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнесің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Шығыс Қазақстан облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 268 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 28 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 13 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 227 шарт, кепілдендіру жөніндегі 24 шарт жасалды, екінші бағыт бойынша 10 субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Восточно-Казахстанской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 268 проектов на получение субсидирования процентной ставки, 28 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 13 проектов на получения субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 227 договоров субсидирования ставки, 24 договора гарантирования, по второму направлению – 10 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Шығыс Қазақстан облысында
«БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері v

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
241	28	13	27
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 309			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Восточно-Казахстанской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
201	24	10	26
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 261			

Дереккөз: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Шығыс Қазақстан облысының 15 ауданында және облыстық маңызы бар алты қаласында оқыту курсы өткізеді. 2011–2013 жылдары жалпы 4 190 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 1 286 адам, 2012 ж. – 1 414 адам, 2013 ж. – 1 490 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 73 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 79 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 1 040 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 5 635 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 75 өтінімі орналастырылды, олардың 54-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По программе «Бизнес-Советник» в Восточно-Казахстанской области обучающие курсы проводятся Фондом в 15 районах и шести городах областного значения. За 2011–2013 гг. обучение прошли 4 190 человек, в т.ч. в 2011 году – 1 286 человек, в 2012 году – 1 414 человек, в 2013 году – 1 490 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 73 человека. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 79 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 5 635 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 1 040 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 75 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 54 человека.

Жамбыл облысы

Жамбылская область

3.8. ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.8. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ЖАМБЫЛСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық: Население:	1 085	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	581	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	551	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	864	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	7.3	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	238	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	144	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	83	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	42	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	119	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	235	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	20	млрд. тг

**«Луговской конный завод»
ЖШС**

Мал шаруашылығы

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Несиелер бойынша кепілдік беру)

**ТОО «Луговской конный
завод»**

Животноводство

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Гарантирование кредитов)

3.8.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Жамбыл облысы 1939 жылы құрылды, Қазақстанның оңтүстігінде орналасқан. Аймақ батысында Қазақстан Республикасының Оңтүстік Қазақстан облысымен, солтүстігінде Қарағанды облысымен, шығысында Алматы облысымен, оңтүстігінде Қырғызстанмен шекаралас.

Жамбыл облысының жалпы жер ауданы 144,3 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 5,3%-ын құрайды (республикада 10-шы орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 1 084,9 мың адамды немесе Қазақстан халқының 6,3%-ын құрады (республикада алтыншы орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 581 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 6,4%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 550,8 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 30,1 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,2%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 8 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы Тараз қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 351,5 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 32,4%-ы тұрады. Облыста 10 ауылдық аудан және төрт қала бар, соның ішіндегі бір қаланың облыстық маңызы бар, үш қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Жамбыл облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 863,9 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 2,5%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (796,3 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 15-ші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 9,1%, тау-кен өнеркәсібі – 2%, өңдеу өнеркәсібі – 12,8%, құрылыс – 11,6%, сауда – 11,1%, көлік және байланыс – 12,8%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 9,5%, басқа да салалар және қызметтер – 28,8%.

3.8.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Жамбыл облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2009 ж. азайғаннан кейін ұлғая беріп, 2013 ж. тоғыз жыл ішіндегі ең жоғары көрсеткішке жетіп, 82,9 мың бірлікті құрады.

Алайда 2009 жылмен салыстырғанда белсенді ШОК субъектілері санының өсімі шамалы, нәтижесінде бұл көрсеткіш 41,9 мың бірлікті құрайды. Осының салдарынан 2013 ж. тіркелген субъектілердің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі 50% деңгейінде қалды.

3.8.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Жамбылская область образована в 1939 году и расположена на юге Казахстана. Регион граничит на западе – с Южно-Казахстанской, на севере – с Карагандинской, на востоке – с Алматинской областями Республики Казахстан, на юге – с Кыргызстаном.

Общая земельная площадь Жамбылской области составляет 144,3 тыс. км² или 5,3% территории государства (10-е место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 1 084,9 тыс. человек или 6,3% населения Казахстана (шестое место по республике). Численность экономически активного населения области составило 581 тыс. человек или 6,4% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 550,8 тыс. человек. Количество безработных составило 30,1 тыс. человек, уровень безработицы – 5,2%. Плотность населения в среднем по области составляет 8 человек на один квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Тараз. На 1 января 2014 года в городе проживало 351,5 тыс. человек или 32,4% всего населения области. В области 10 сельских районов и четыре города, из которых один город областного значения, три города районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Жамбылской области составил 863,9 млрд. тенге или 2,5% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 796,3 тыс. тенге, регион занимает 15 место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 9,1%, горнодобывающая промышленность – 2%, обрабатывающая промышленность – 12,8%, строительство – 11,6%, торговля – 11,1%, транспорт и связь – 12,8%, операции с недвижимым имуществом – 9,5%, прочие отрасли и услуги – 28,8%.

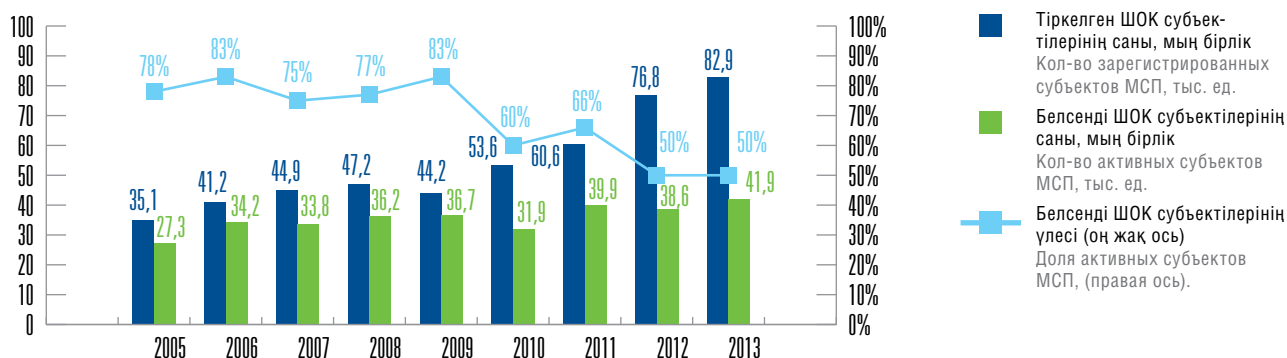
3.8.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После сокращения в 2009 году количество зарегистрированных субъектов МСП Жамбылской области увеличилось и достигло в 2013 году максимального значения за девять лет – 82,9 тыс. ед.

Вместе с этим в 2013 году количество активных субъектов МСП по сравнению с 2009 годом выросло незначительно, составив 41,9 тыс. ед. В результате, в 2013 году доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов осталась на уровне 50%.

Жамбыл облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Жамбылской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.8.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Жамбыл облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер және ШФҚ-тар басым. Тіркелген субъектілердің құрылымындағы ЖК үлесі 72,6%-ды, ШФҚ-дың үлесі 20,1%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 7,3%-ды құрайды.

Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 59,4%-ды, ШФҚ-дың үлесі 36,7%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 3,9%-ды құрайды.

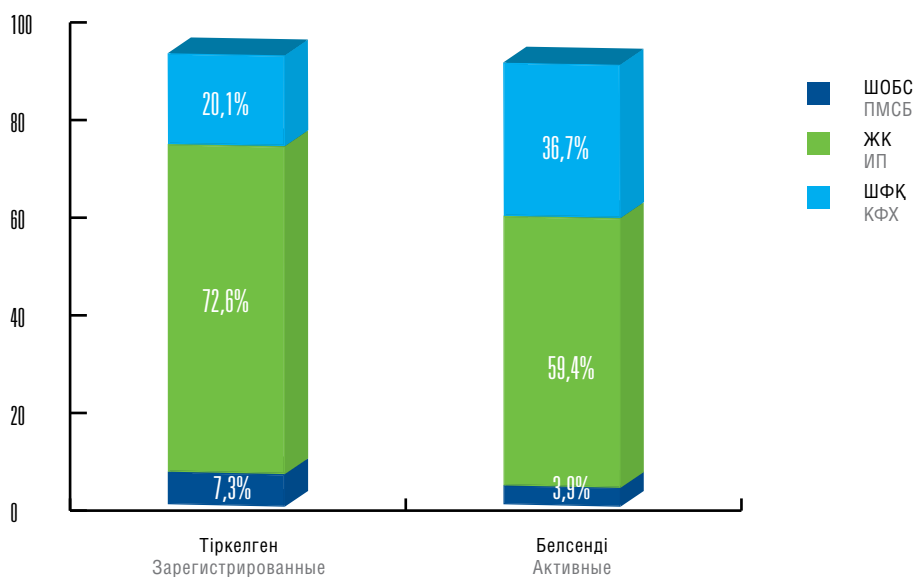
3.8.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Жамбылской области на 1 января 2014 года преобладают предприятия ИП и КФХ. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП оставляет 72,6%, КФХ – 20,1%, доля предприятий МСБ составляет 7,3%.

В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 59,4%, доля КФХ – 36,7%, доля предприятий МСБ – 3,9%.

Жамбыл облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Жамбылской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

1. ШОБ кәсіпорындарының саны 2008 ж. 1,8 мың бірлік деңгейіне жетіп, біраз азайып қалды және 2013 жылы 1,6 мың бірлікті құрады.

2. 2013 ж. ЖК саны 2011 ж. қол жеткізілген, 22,7 мың бірлікті құраған ең жоғары көрсеткішті жаңартып, 2014 жылдың басында 24,9 мың бірлікті құрады.

3. ШФҚ санында күрт өзгерістер жоқ, 2013 ж. соңында олардың саны 15,4 мың бірлік деңгейіне қалды.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

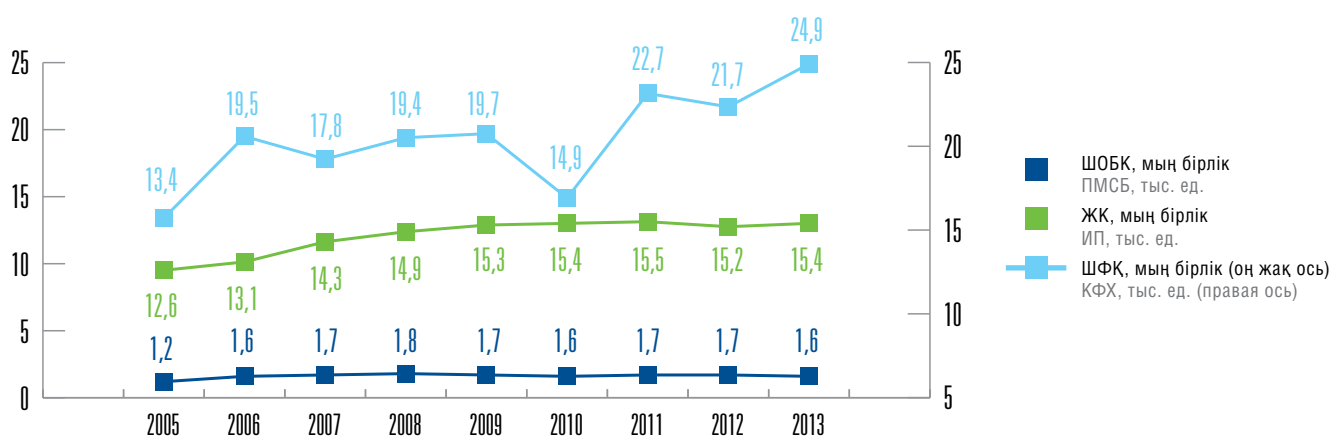
1. Количество предприятий МСБ, достигнутое в 2008 году 1,8 тыс. ед., незначительно сократилось и в 2013 году составило 1,6 тыс. ед.

2. Количество ИП в 2013 году обновило максимум, достигнутый в 2011 году, который был зафиксирован на уровне 22,7 тыс. ед., и составило к началу 2014 года 24,9 тыс. ед.

3. Количество КФХ остается без резких изменений на уровне 15,4 тыс. ед. к концу 2013 года.

Жамбыл облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Жамбылской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.8.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

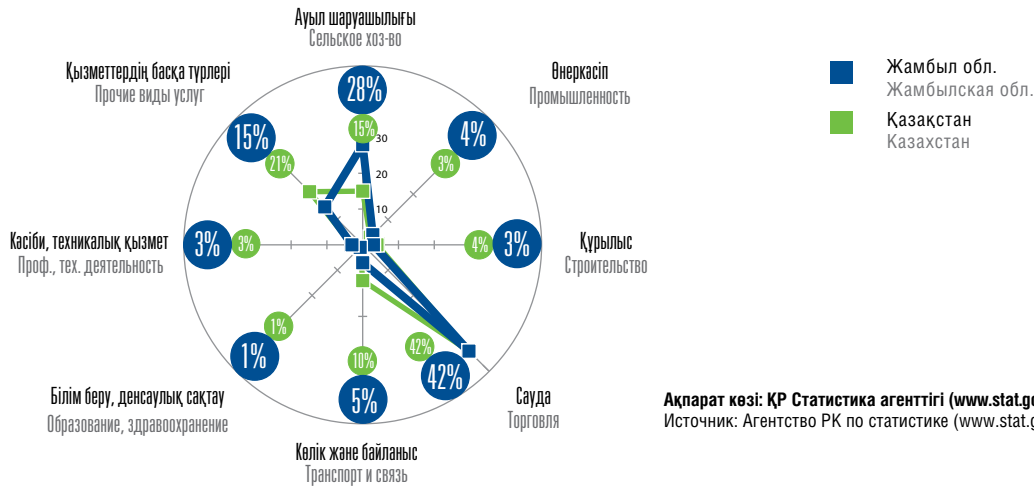
Салалық тұрғыдан Жамбыл облысының ШОК-не сауда және қызметтер, сондай-ақ ауыл шаруашылығы салаларындағы кәсіпорындардың басымдығы төн. Облыстың ШОК субъектілерінің құрылымында сауда саласындағы кәсіпорындар 42%-ды құрайды. Ауыл шаруашылығындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 28%-ды құрайды, бұл Қазақстандағы осындай кәсіпорындардың орташа үлесінен жоғары.

3.8.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Жамбылской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также сельского хозяйства. В структуре субъектов МСП области предприятия сферы торговли составляют 42%. Доля малых и средних предприятий сельского хозяйства составляет 28%, что выше средней доли таких предприятий по Казахстану.

Жамбыл облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Жамбылской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.8.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

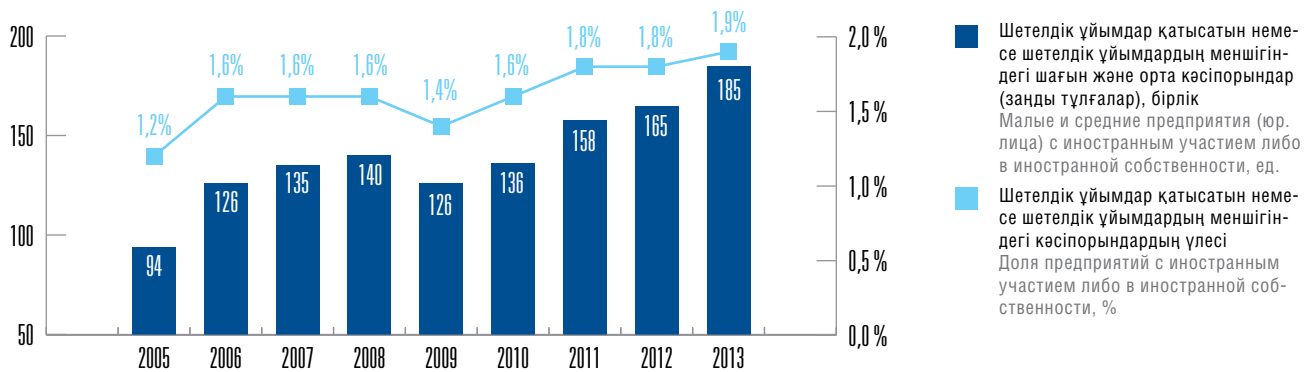
3.8.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Жамбыл облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады, бұл шетелдік инвесторлардың аймаққа деген қызығушылығының ұлғайғанын көрсетеді. Жалпы 2005 жылдан бастап облыстағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны екі есе дерлік көбейіп, 185 бірлікті құрады. ШОК жалпы санындағы осы кәсіпорындар (заңды тұлғалар) үлесінің өсу қарқыны төмен: 2005 ж. бұл көрсеткіш 1,2%-ды құраса, 2013 ж. 1,9%-ды құрады.

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Жамбылской области имеет тенденцию роста, что свидетельствует об увеличении интереса к региону со стороны зарубежных инвесторов. В целом с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло почти в два раза и составило 185 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) растет незначительными темпами: если в 2005 году данный показатель составлял 1,2%, то в 2013 году его уровень составил 1,9%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

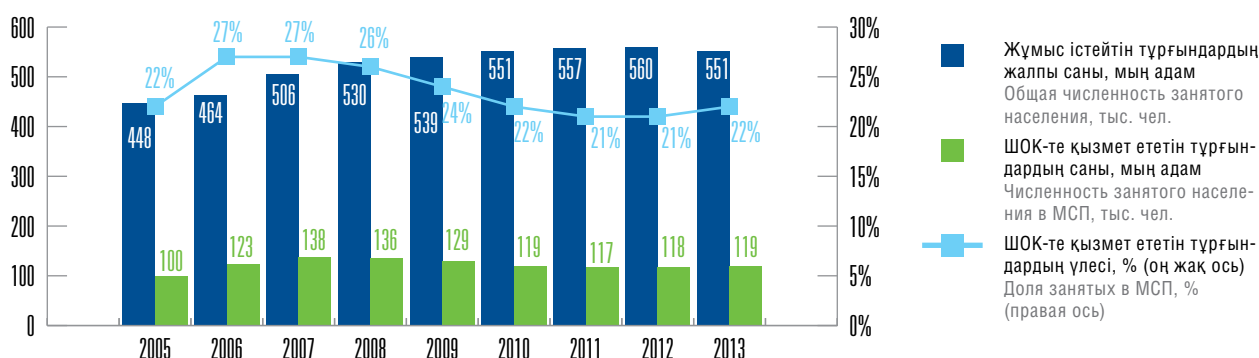
3.8.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Жамбыл облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 119 мың адамды құрайды. Жалпы ШОК аймақтағы жұмыс орындарының 22%-ын қамтамасыз етіп отыр.

3.8.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Жамбылской области на 1 января 2014 года составила 119 тыс. человек. В целом МСП обеспечивает 22% рабочих мест в регионе.

Жамбыл облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

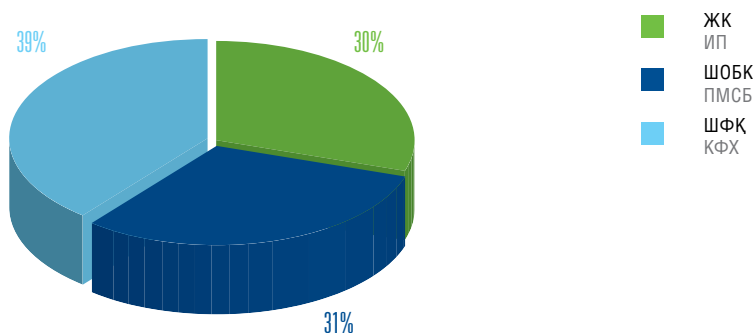
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 31%-ы, ЖК кәсіпорындарында 30%-ы, ШФҚ-да 39%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 31% общего количества активно занятых в МСП, на предприятиях ИП трудится 30% и на КФХ – 39%.

Жамбыл облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Жамбылской области по организационно-правовым формам, %

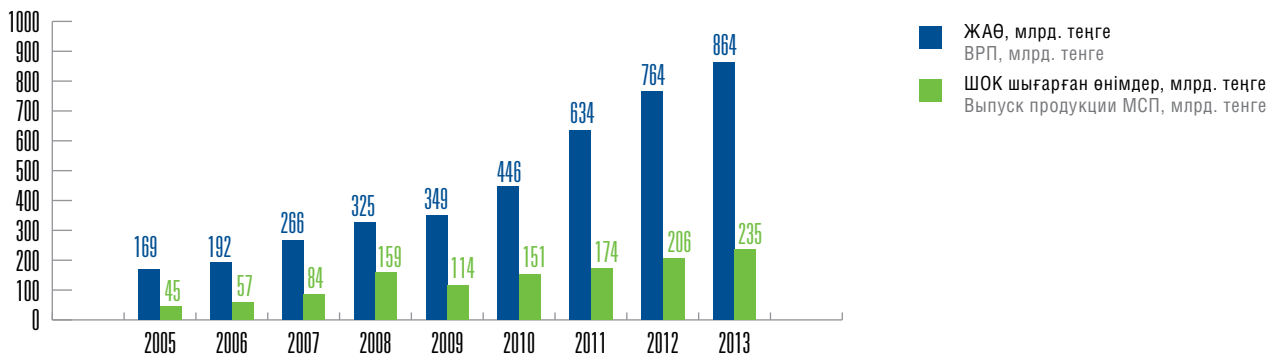

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.8.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Жамбыл облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 235 млрд. теңгені құрады, сөйтіп бұл көрсеткіш қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мәніне жетті. 2005 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 5 есе өсті.

Жамбыл облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтың ШОК шығарған өнімдердің 70%-ын шығарады, ЖК өнімдерінің үлесі 9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 21%-ды құрады.

3.8.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

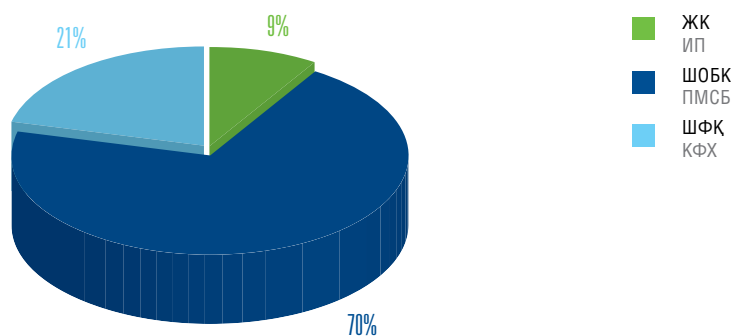
Выпуск продукции субъектами МСП в Жамбылской области в 2013 году составил 235 млрд. тенге, таким образом, достигнув максимального значения за рассматриваемый период. По отношению к 2005 году данный показатель увеличился более чем в 5 раз.

Динамика выпуска продукции субъектов МСП и ВРП в Жамбылской области, млрд. тенге

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ выпускают 70% общего выпуска продукции МСП региона, на ИП приходится – 9% и КФХ – 21%.

Жамбыл облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Жамбылской области по организационно-правовым формам, %

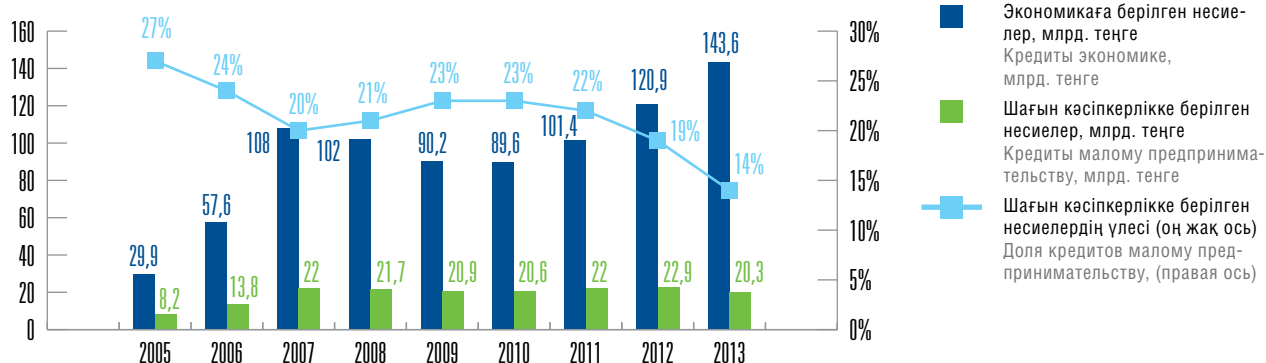

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.8.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Жамбыл облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 143,6 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 20,3 млрд. теңгені құрайды (жалпы портфельдің 14%-ы).

Жамбыл облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.8.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Жамбыл облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 484 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 16,4 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 1 386 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 45,3%-ы), қызметтер (21,8%) және өнеркәсіп (18,9%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Жамбыл облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.8.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Жамбылской области составил 143,6 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 20,3 млрд. тенге (14% от общего портфеля).

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Жамбылской области

3.8.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Жамбылской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получил 484 заемщика на общую сумму более 16,4 млрд. тенге. В результате было создано 1 386 рабочих мест.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (45,3% средств), услуг (21,8%) и промышленности (18,9%).

Результаты программ Фонда «Даму» в Жамбылской области на 01.01.2014 г.

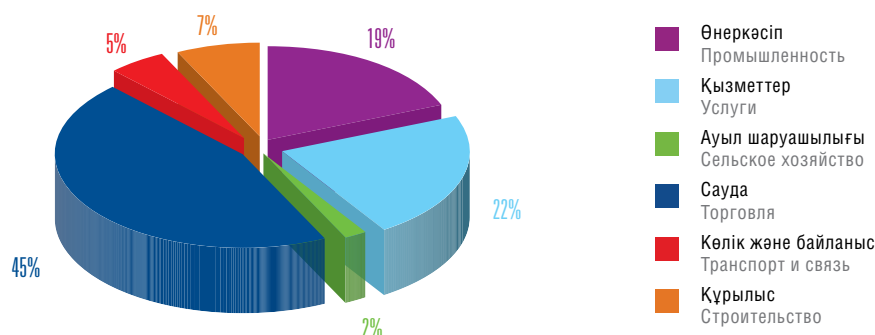
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	2 327	101	16,9%	19,1%	176
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	3 148	109	12,5%	14,1%	96
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	3 670	51	11,6%	12,3%	38
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	5 111	139	12,1%	13,3%	341
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	48	2	8,9%	10,4%	4

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	274	11	13,4%	14,4%	153
7	Даму-Өндіріс	925	12	8,0%	8,4%	164
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	181	36	12,0%	13,6%	72
9	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	124	3	8,0%	8,0%	11
10	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	8	1	14,0%	15,2%	1
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	620	19	12,9%	14,1%	330
Жиынтығы: Итого:		16 436	484	12,5%	13,8%	1 386

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Жамбыл облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 194 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 24 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 10 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 169 шарт, кепілдендіру жөніндегі 24 шарт жасалды, екінші бағыт бойынша тоғыз субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Жамбылской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.14 г. Региональный координационный совет одобрил 194 проекта на получение субсидирования ставки вознаграждения и 24 проекта на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 10 проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 169 договоров субсидирования ставки, 24 договора гарантирования, по второму направлению подписано девять договоров субсидирования.

2013 ж. 01.01. жағдай бойынша Жамбыл облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
192	24	10	2
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 228			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Жамбылской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
167	24	9	2
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 202			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Жамбыл облысының 10 ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жалпы 3 017 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 1 004 тыңдаушы, 2012 ж. – 964 тыңдаушы, 2013 ж. – 1 049 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 27 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 43 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 400 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 1 319 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 75 өтінімі орналастырылды, олардың 44-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

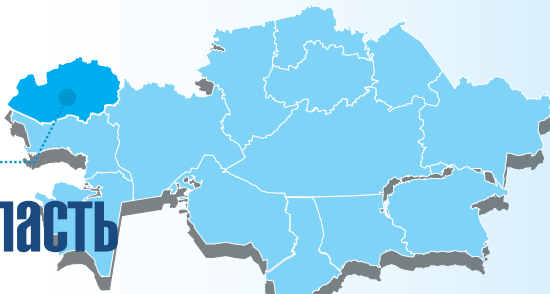
По Программе «Бизнес-Советник» в Жамбылской области обучающие курсы проводятся Фондом в 10 районах и одном городе областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли в целом 3017 человек, в т.ч. в 2011 году – 1004 слушателя, в 2012 году – 964 человека, в 2013 году – 1049 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 27 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 43 предпринимателя. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 1319 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 400 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 75 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 44 человека.

Батыс Қазақстан облысы

Западно-Казахстанская область

3.9. БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.9. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

«Стекло-Сервис» ЖШС
Құрылыс материалдарды өндеу

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Несиелер бойынша кепілдік беру)

ТОО «Стекло-Сервис»
Производство строительных материалов

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Гарантирование кредитов)

Халық: Население:	624	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	333	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	317	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	1 846	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	4.2	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	1 660	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	168	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	46	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	29	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	94	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	313	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	21	млрд. тг

3.9.1. ОБЛЫСТЫҢ ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Батыс Қазақстан облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның батыс бөлігінде орналасқан. Аймақ солтүстігінде Ресейдің Оренбург облысымен, шығысында Қазақстанның Ақтөбе облысымен, оңтүстігінде Атырау (Қазақстан) және Астрахань (Ресей) облыстарымен, батысында Ресейдің Волгоград және Саратов облыстарымен, солтүстік-батысында Ресей Федерациясының Самара облысымен шекаралас.

Батыс Қазақстан облысының жалпы жер ауданы 151,3 мың шаршы шақырымды құрайды, бұл мемлекет аумағының 5,6%-ына сәйкес келеді (республикада сегізінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 624 мың адамды немесе Қазақстан халқының 3,7%-ын құрады (республикада 13-ші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 333,4 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 3,7%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 316,5 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 16,9 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,1%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда төрт адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы Орал қаласында (1613 ж. құрылған) орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 278,1 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 45%-ы тұрады.

Облыста 12 ауылдық аудан және екі шағын қала бар, олардың біреуінің облыстық маңызы бар, бір қаланың аудандық маңызы бар, сондай-ақ облыста төрт кент бар.

2013 жылы Батыс Қазақстан облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 845,8 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 5,4%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (2 958,1 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде бесінші орында тұр. Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 2,9%, өңдеу өнеркәсібі – 4,2%, тау-кен өнеркәсібі – 51,9%, құрылыс – 2,5%, сауда – 6,2%, көлік және байланыс – 8%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 5,1%, қызметтер және басқа да салалар – 18,1%.

3.9.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Батыс Қазақстан облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің санында 2009 ж. бастап жалпы өсім тенденциясы байқалады. Төрт жыл ішінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2009 жылмен салыстырғанда 74%-ға ұлғайып, 45,5 мың субъектіні құрады. Осы кезеңдегі белсенді ШОК субъектілерінің саны 54%-ға көбейіп, 2013 ж. 29,2 мың субъектіге жетті. Белсенді ШОК субъектілері санының өсу қарқыны қалып бара жатқандықтан, тіркелген субъектілердің жалпы санындағы олардың үлесі азайып барады: 2009 жылдан бастап ШОК субъектілері белсенділігінің деңгейі 72%-дан 64%-ға дейін төмендеді.

3.9.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Западно-Казахстанская область образована 10 марта 1932 года и расположена в западной части Казахстана. На севере регион граничит с Оренбургской областью России, на востоке – с казахстанской Актюбинской, на юге – с Атырауской (Казахстан) и Астраханской (Россия) областями, на западе – с Волгоградской и Саратовской областями России, на севере-западе – с Самарской областью Российской Федерации.

Общая земельная площадь Западно-Казахстанской области составляет 151,3 тыс. км², что соответствует 5,6% территории государства (восьмое место по республике).

Население области по состоянию на 1 января 2014 года составило 624 тыс. человек или 3,7% населения Казахстана (13-е место по республике). Экономически активное население области составило 333,4 тыс. человек или 3,7% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 316,5 тыс. человек. Количество безработных составило 16,9 тыс. человек, уровень безработицы – 5,1%. Плотность населения в среднем по области составляет четыре человека на один квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Уральск (основан в 1613 г.). В городе на 1 января 2014 года проживало 278,1 тыс. человек или 45% всего населения области.

В области 12 сельских районов и два небольших города, из которых один город областного значения, один город районного значения, а также четыре поселка.

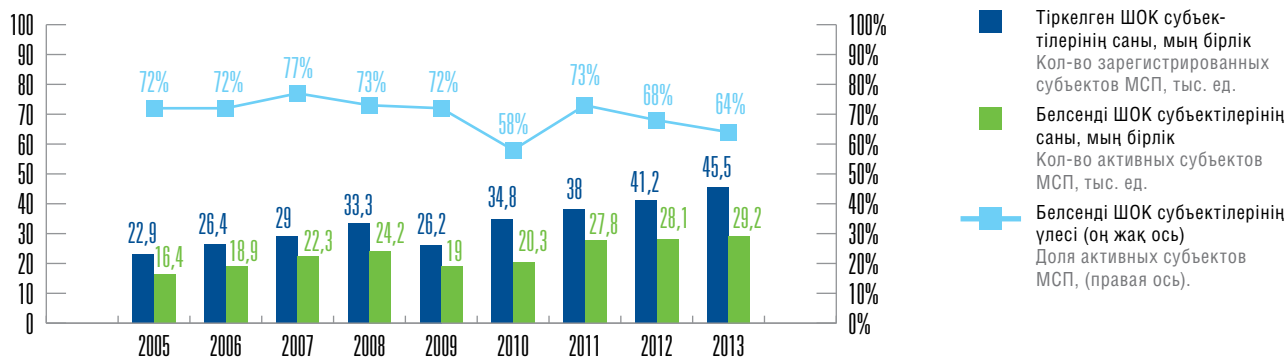
В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Западно-Казахстанской области составил 1 845,8 млрд. тенге или 5,4% ВВП Казахстана, по показателю ВРП на душу населения, который составил 2 958,1 тыс. тенге, регион занимает пятое место по стране. В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 2,9%, обрабатывающая промышленность – 4,2%, горнодобывающая промышленность – 51,9%, строительство – 2,5%, торговля – 6,2%, транспорт и связь – 8%, операции с недвижимым имуществом – 5,1%, услуги и прочие отрасли – 18,1%.

3.9.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Количество зарегистрированных и активных субъектов МСП в Западно-Казахстанской области имеет общую тенденцию роста с 2009 года. За четыре года количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 74% по сравнению с 2009 годом и составило 45,5 тыс. субъектов. Количество активных субъектов МСП за этот же период возросло на 54%, достигнув в 2013 году 29,2 тыс. субъектов. В результате отстающей динамики роста активных субъектов МСП, их доля в общем количестве зарегистрированных субъектов двигается в сторону снижения: с 2009 года уровень активности субъектов МСП снизился с 72% до 64%.

Батыс Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Западно-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.9.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2013 жылы Батыс Қазақстан облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым болды. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 79,4%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 11,6%-ды, ШФҚ-дың үлесі 9,1%-ды құрайды.

Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 80,3%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 6,9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 12,8%-ды құрайды.

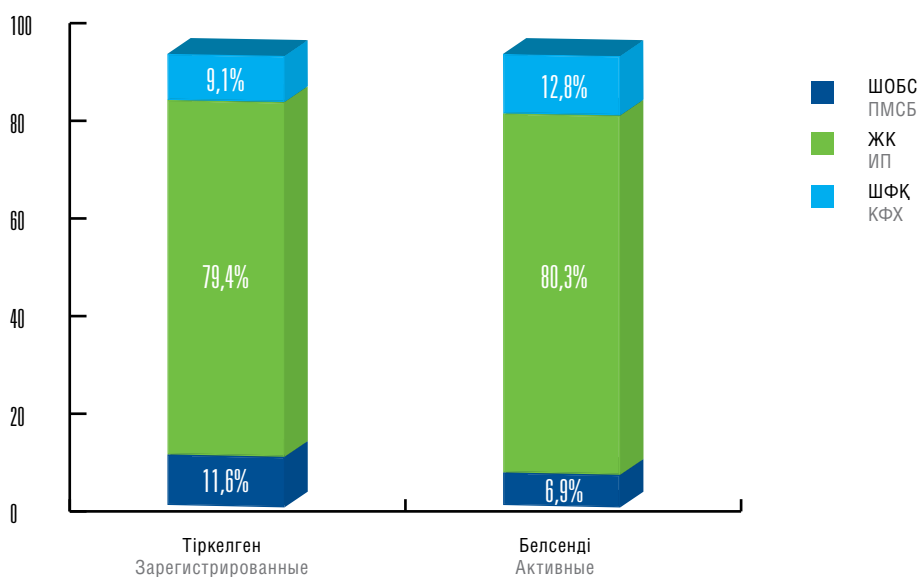
3.9.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП в 2013 году в Западно-Казахстанской области преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составляет 79,4%, доля предприятий МСБ – 11,6%, КФХ – 9,1%.

В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 80,3%, доля предприятий МСБ – 6,9%, КФХ – 12,8%.

Батыс Қазақстан облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Западно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

1. Соңғы жылдары ШОБ кәсіпорындарының саны бір деңгейде тұр, күрт өзгерістер болмайды деп болжалданып отыр.

2. 2009 ж. азайғанына қарамастан, ЖК санында да жалпы өсім тенденциясы бар: 2005 ж. бастап олардың саны 93%-ға көбейді.

3. Белсенді ШФҚ санында кері жағдай орын алды. 2010–2013 жылдары олардың саны 414 бірлікке қысқарды. Сөйтіп 2014 жылдың басында облыстың ШФҚ санының көрсеткіші 3,4 мың бірлік мәнін көрсетті, бұл 2005 жылғы көрсеткіштен төмен.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

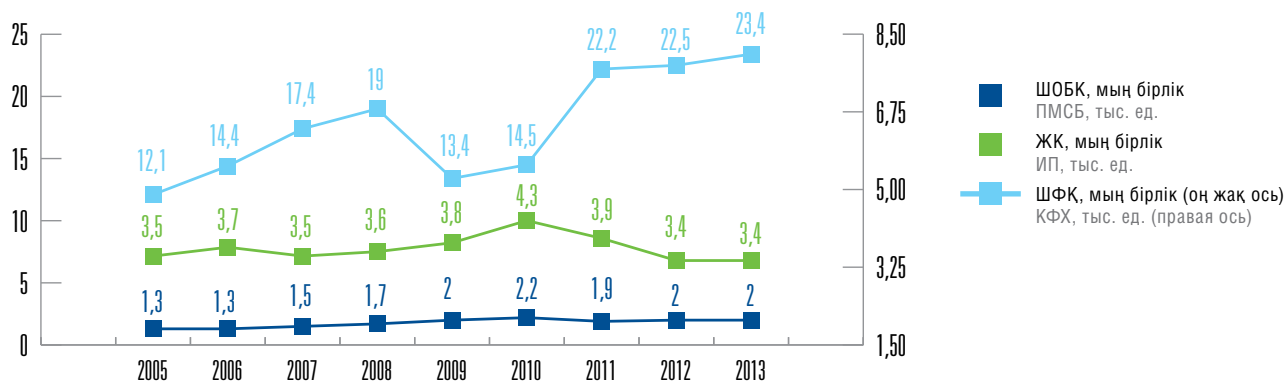
1. Количество предприятий МСБ в последние годы держится на одном уровне, резких скачков не ожидается.

2. Количество ИП, несмотря на сокращение в 2009 году, также демонстрирует общую тенденцию роста: с 2005 года их количество увеличилось на 93%.

3. В количестве активных КФХ наблюдается отрицательная динамика. За 2010–2013 гг. их количество сократилось на 414 ед. Таким образом, на начало 2014 года по показателю численности КФХ область имеет значение 3,4 тыс. ед., что ниже уровня 2005 года.

Батыс Қазақстан облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Западно-Казахстанской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

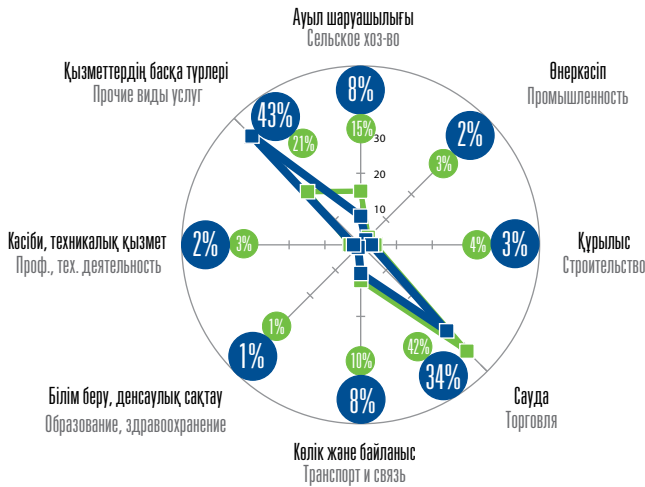
3.9.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Батыс Қазақстан облысының ШОК-не сауда, қызметтер салаларындағы, сондай-ақ құрылыс секторындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Бұл кезде сауда саласындағы кәсіпорындар үлесінің жоғары болуы (34%) түсінікті болса, облыстағы құрылыс (3%) және қызметтер (43%) кәсіпорындарының үлесі орташа республикалық деңгейден ерекшеленеді.

3.9.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Западно-Казахстанской области характеризуется преобладанием предприятий торговли, услуг, а также строительного сектора. Причем, если доля предприятий сферы торговли предсказуемо высока – на уровне 34%, то доля предприятий строительства (3%) и услуг (43%) в области выделяется на фоне среднереспубликанского уровня.

Батыс Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Западно-Казахстанской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.9.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

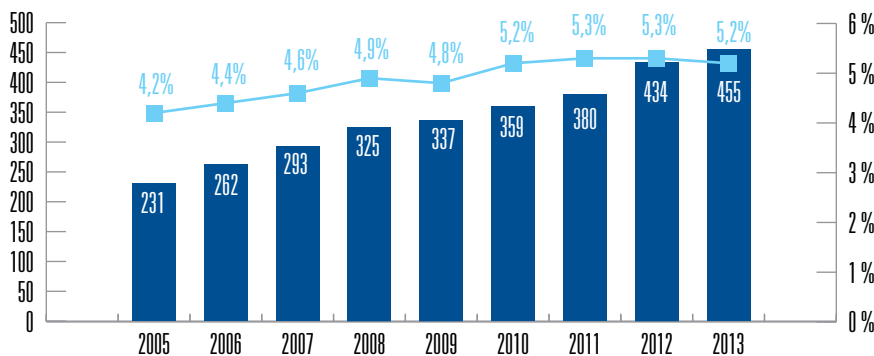
Батыс Қазақстан облысындағы шетелдік ұйымдар қатысты немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындар санының көрсеткіштері 2005 жылдан бастап тұрақты түрде өсіп келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай кәсіпорындардың саны 231-ден 455-ке дейін 2 есе дерлік көбейді. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатыстын кәсіпорындар үлесінің өсіп келе жатқаны да тағы бір оң көрсеткіш болып табылады. 2005 жылдан бастап бұл көрсеткіштің мәні 4,2%-дан 5,2%-ға дейін ұлғайды.

3.9.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По показателям количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности Западно-Казахстанская область демонстрирует стабильный рост с 2005 года. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло почти в 2 раза – с 231 до 455. Еще одним положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 года ее значение увеличилось с 4,2% до 5,2%.

Шетелдік ұйымдар қатыстын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

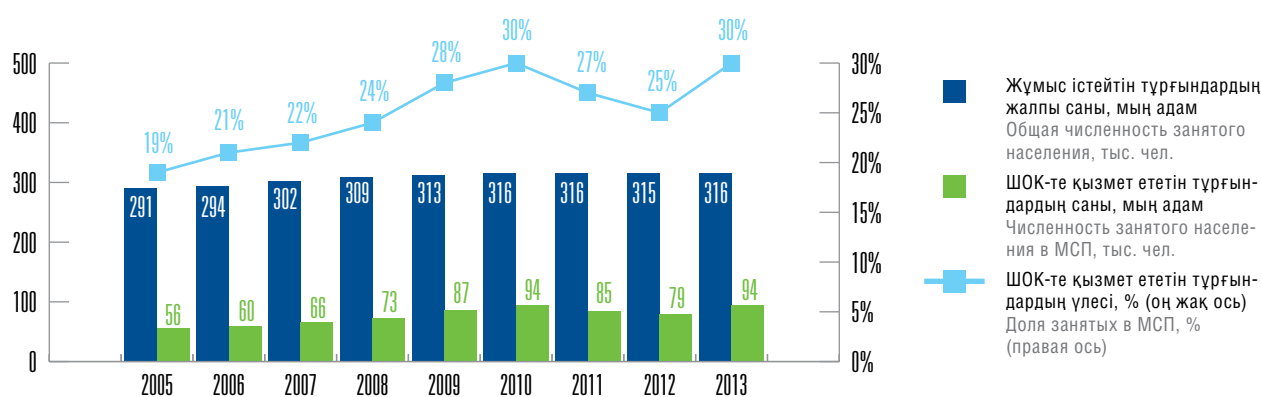

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.9.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Батыс Қазақстан облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 94 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтін адамдардың жалпы санының 30%-ын құрайды. Соңғы оң жыл ішінде облыста ШОК-тегі жұмыс орындарының жалпы өсімі байқалса, соңғы үш жыл ішіндегі өзгерістер тұрақсыз, бірде төмендеп, бірде көбейеді. Осының нәтижесінде ШОК-тің жұмыспен қамту деңгейіне қосқан үлесі 30%-дан жоғары көтерілмей отыр.

Батыс Қазақстан облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында аймақтың ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 44%-ы, ЖК кәсіпорындарында 47%-ы, ШФҚ-да 9%-ы қызмет етеді.

3.9.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

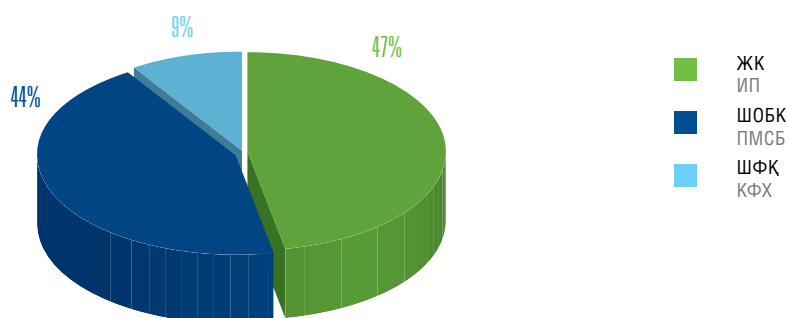
Численность активно занятого населения в МСП по Западно-Казахстанской области на 1 января 2014 года составила 94 тыс. человек или 30% от общего числа занятых в регионе. Если в течение последней декады в области наблюдается общий рост рабочих мест в МСП, то в течение последних трех лет изменения происходят нестабильно – как в сторону понижения, так и увеличения. В результате этого вклад МСП в занятость не поднимается выше 30%.

Доля занятых в МСП Западно-Казахстанской области в общей численности занятых в регионе

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 44% общего количества активно занятых в МСП региона, на предприятиях ИП – 47%, в КФХ – 9%.

Батыс Қазақстан облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Западно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

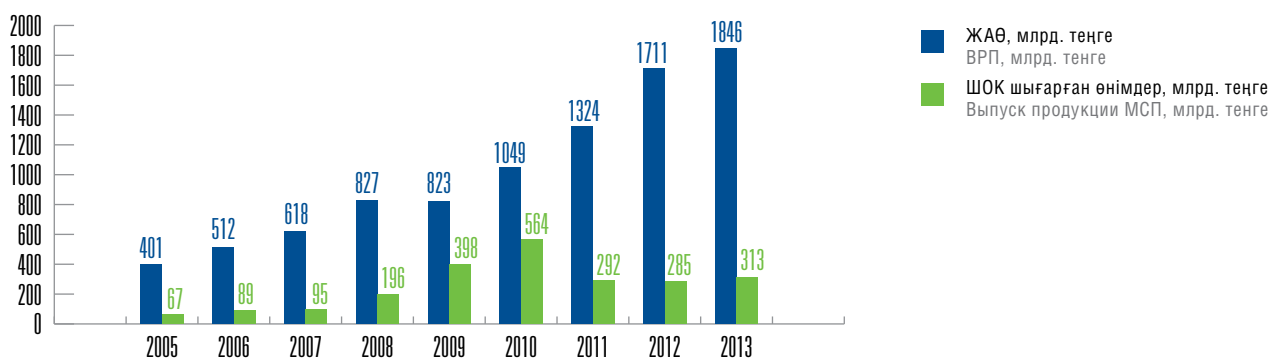
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.9.7. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Батыс Қазақстан облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 313 млрд. теңгені құрады. Салғастыруға келетін бағалар тұрғысынан 2013 ж. облыстың ШОК шығарған өнімдердің көлемі 2012 жылғы көлеммен салыстырғанда өзгерген жоқ десе болады (өсім 1,1%-ды ғана құрап отыр).

Ал облыстың ЖАӨ-нің заттай көрінісі 2013 ж. өскен – облыстың ЖАӨ-нің физикалық көлемінің индексі алдыңғы жылмен салыстырғанда 107,9 пайызды құрады.

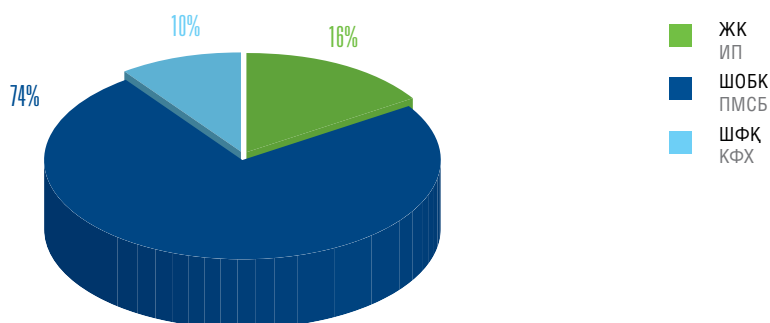
Батыс Қазақстан облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары шығарған өнімдер көлемінің құрылымында басым бөлікті ШОК кәсіпорындары қамтамасыз етеді (74%), аймақтың ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлеміндегі ЖК кәсіпорындарының үлесі 16%-ды, ал ШФҚ-дың үлесі 10%-ды құрайды.

Батыс Қазақстан облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.9.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Западно-Казахстанской за 2013 год составил 313 млрд. тенге. В сопоставимых ценах выпуск продукции МСП области за 2013 г. по сравнению с выпуском за 2012 год почти не изменился (рост 1,1%).

Вместе с этим ВРП области в натуральном выражении вырос за 2013 год – индекс физического объема ВРП области в 2013 году в процентах к предыдущему году составил 107,9.

Динамика выпуска продукции субъектов МСП в ВРП Западно-Казахстанской области

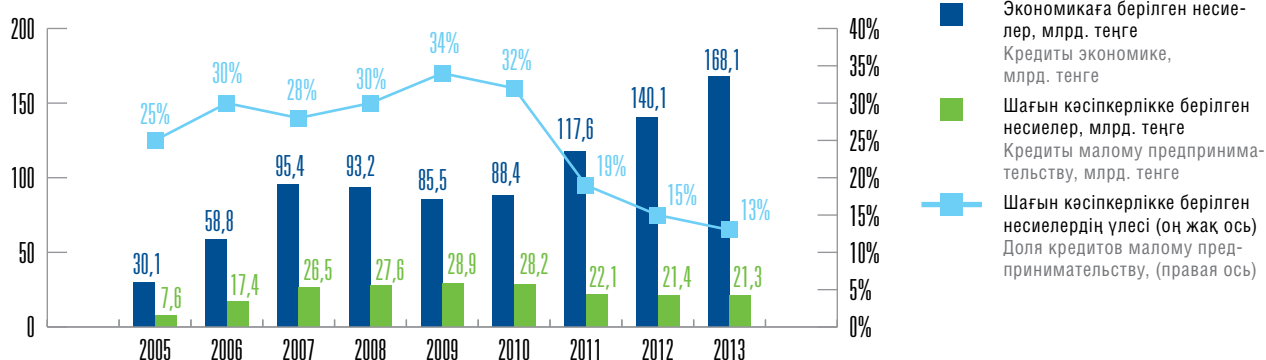
В структуре выпуска продукции МСП по организационно-правовым формам большую часть занимают предприятия МСБ (74%), предприятия ИП выпускают 16% и КФХ – 10% общего выпуска продукции МСП региона.

Структура выпуска продукции МСП Западно-Казахстанской по организационно-правовым формам, %

3.9.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Батыс Қазақстан облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 168,1 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 21,3 млрд. теңгені құрайды (жалпы портфельдің 13%-ы). Бұл кезде облыста шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер портфелінің мөлшері 2009 ж. бастап азайып келеді.

Батыс Қазақстан облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.9.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Батыс Қазақстан облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 800 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 42,3 млрд. теңгені құрады, осының нәтижесінде 712 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 59%-ы), қызметтер (12%) және өнеркәсіп (15%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Батыс Қазақстан облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. теңге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средневзвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	4 880	209	15,7%	17,4%	99
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	14 820	192	12,3%	14,0%	80
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	12 024	155	11,0%	11,8%	66
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	4 080	104	12,2%	13,4%	101

3.9.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Западно-Казахстанской области составил 168,1 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 21,3 млрд. тенге (13% от общего портфеля). При этом в области происходит снижение размера портфеля по кредитам малому предпринимательству с 2009 года.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Западно-Казахстанской области

3.9.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Западно-Казахстанской области на 1 января 2014 года по программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ было поддержано 800 заемщиков на общую сумму 42,3 млрд. тенге, в результате было создано 712 рабочих мест.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (59% средств), услуг (12%) и промышленности (15%).

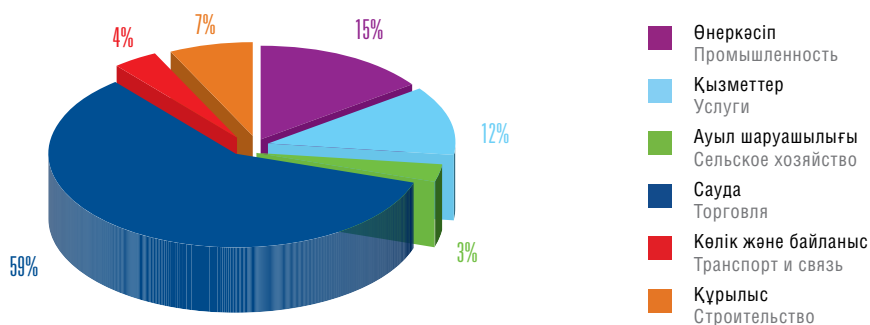
Результаты программ Фонда «Даму» в Западно-Казахстанской области на по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	504	9	9,7%	10,4%	93
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	240	8	13,4%	14,9%	126
7	Даму-Өндіріс	3 726	16	8,0%	8,3%	104
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	262	53	12,6%	13,8%	18
9	Өндеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	35	1	8,0%	8,5%	-
10	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	1 113	35	12,6%	13,4%	23
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 659	52	12,6%	13,4%	23
Жиынтығы: Итого:		42 276	800	11,9%	13,1%	712

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Батыс Қазақстан облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 221 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 12 жобаны мақұлдады, екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 9 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 188 шарт, кепілдендіру жөніндегі 12 шарт, екінші бағыт бойынша тоғыз субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Западно-Казахстанской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.2014 г. Региональный координационный совет одобрил 221 проект на получение субсидирования процентной ставки, 12 проектов на получение гарантии по кредиту, по второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 9 проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 188 договоров субсидирования ставки, 12 договоров гарантирования, по второму направлению – 9 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Батыс Қазақстан облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
215	12	9	6
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 242			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Западно-Казахстанской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
182	12	9	6
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 209			

Дереккөз: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Батыс Қазақстан облысының 12 ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсы өткізеді. 2011–2013 жылдары 2 268 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 605 тыңдаушы, 2012 ж. – 752 тыңдаушы және 2013 ж. – 821 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 26 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 53 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 12 760 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 70 004 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектелуі кәсіпкерлердің 77 өтінімі орналастырылды, олардың 46-сына қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По программе «Бизнес-Советник» в Западно-Казахстанской области обучающие курсы проводятся Фондом в 12 районах и одном городе областного значения. За 2011–2013 гг. обучение прошли 2268 человек, в т.ч. в 2011 году – 605 слушателей, в 2012 году – 752 слушателя и в 2013 году – 821 слушатель.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 26 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 53 предпринимателя. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказаны 70 004 услуги по сервисной поддержке ведения бизнеса 12760 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 77 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 46 человек.

Қарағанды облысы

Карагандинская область

3.10. ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.10. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В КАРАГАНДИНСКОЙ ОБЛАСТИ

«NORD Пром НС» ЖШС
Құрылыс материалдарды өндеу

Қаражатты келісіп орналастыру бағдарламасы

ТОО «NORD Пром НС»
Производство строительных материалов

Программа обусловленного размещения средств

Халық: **1 370** мың адам
Население: тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: **744** мың адам
Экономически активное население: тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық: **707** мың адам
Занятое население: тыс. чел.

ЖӨӨ: **2 691** млрд. тг
ВРП:

ЖӨӨ нақты өсім: **2.9** %
Реальный рост ВРП:

Өнеркәсіптік өндіріс: **1 398** млрд. тг
Промышленное производство:

Банктердің кредиттері: **399** млрд. тг
Кредиты банков:

Тіркелген ШОК субъектілері: **98** мың тыс.
Зарегистриров. субъекты МСП:

Белсенді ШОК субъектілері: **62** мың тыс.
Активные субъекты МСП:

ШОК жұмыспен қамтылғандар: **217** мың адам
Численность занятых в МСП: тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы: **549** млрд. тг
Выпуск продукции МСП:

ШОК кредиттері: **60** млрд. тг
Кредиты МСП:

3.10.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Қарағанды облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның орталық бөлігінде орналасқан. Аймақ елдің келесі тоғыз облысымен шекаралас: солтүстігінде Ақмола облысы, солтүстік-шығысында Павлодар облысы, шығысында Шығыс Қазақстан облысы, оңтүстік-шығысында Алматы облысы, оңтүстігінде Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан және Қызылорда облыстары, батысында Ақтөбе облысы және солтүстік-батысында Қостанай облысы орналасқан.

Қарағанды облысының жалпы жер ауданы 428,0 мың шаршы шақырымды құрайды, бұл мемлекет аумағының 15,7%-ына сәйкес келеді (республикада бірінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 1 369,8 мың адамды немесе Қазақстан халқының 8%-ын құрады (республикада бесінші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 744,1 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 8,2%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 707,2 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 36,9 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда үш адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1934 ж. құрылған Қарағанды қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 484,9 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 35%-ы тұрады. Облыста тоғыз ауылдық аудан және 11 қала, 11 кент және 192 ауылдық әкімшілік бар. 2013 жылы Қарағанды облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 2 690,7 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 7,9%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1 964,2 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде сегізінші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 3,4%, тау-кен өнеркәсібі және карьерлерді барлау – 12%, өңдеу өнеркәсібі – 30,4%, құрылыс – 5,4%, сауда – 12,7%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 7,3%, көлік және байланыс – 4,2%, қызметтер және басқа да салалар – 19,9%.

3.10.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Қарағанды облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің санында жалпы өсім тенденциясы байқалады. 2013 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің саны 98,3 мың бірлікке жетіп, соңғы тоғыз жыл ішіндегі ең жоғары мәнін құрады. Бұл көрсеткіш 2009 жылмен салыстырғанда екі есе дерлік ұлғайды, ал 2012 жылмен салыстырғанда 7%-ға көбейді. Тіркелген субъектілердің жалпы санындағы белсенді субъектілердің үлесі 2009 ж. қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мәніне – 72%-ға жетіп, 2013 ж. 63% деңгейіне дейін төмендеді. Мұның себебі облыстың белсенді ШОК субъектілерінің көбею қарқынымен салыстырғанда тіркелген ШОК субъектілері санының өсу қарқынының жоғары болуына байланысты болуы мүмкін.

3.10.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Қарагандинская область образована 10 марта 1932 года и расположена в центральной части Казахстана. Регион граничит с девятью областями страны: на севере – с Акмолинской, на северо-востоке – Павлодарской, на востоке – Восточно-Казахстанской, на юго-востоке – Алматинской, на юге – Жамбылской, Южно-Казахстанской и Кызылординской, на западе – Актюбинской и на северо-западе – с Костанайской областями.

Общая земельная площадь Карагандинской области составляет 428,0 тыс. км², что соответствует 15,7% территории государства (первое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 1 369,8 тыс. человек или 8% населения Казахстана (пятое место по республике). Экономически активное население области составило 744,1 тыс. человек или 8,2% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 707,2 тыс. человек. Количество безработных составило 36,9 тыс. человек, уровень безработицы – 5%. Плотность населения в среднем по области составляет три человека на один квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Караганда, основанном в 1934 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 484,9 тыс. человек или 35% всего населения области. В области девять сельских районов и 11 городов, 11 поселков и 192 сельских администраций.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Карагандинской области составил 2 690,7 млрд. тенге или 7,9% от ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1 964,2 тыс. тенге, регион занимает восьмое место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 3,4%, горнодобывающая промышленность и разработка карьеров – 12%, обрабатывающая промышленность – 30,4%, строительство – 5,4%, торговля – 12,7%, операции с недвижимым имуществом – 7,3%, транспорт и связь – 4,2%, услуги и прочие отрасли – 19,9%.

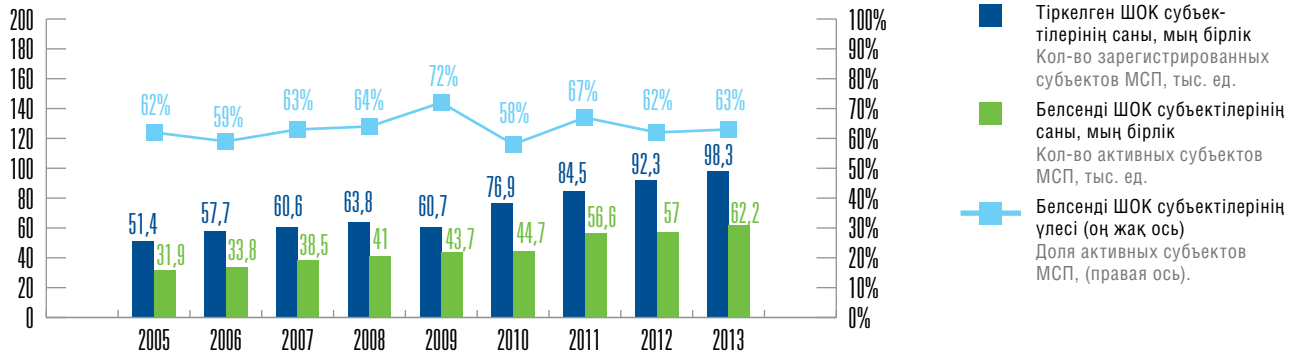
3.10.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Количество зарегистрированных и активных субъектов МСП Карагандинской области имеют общую тенденцию роста. В 2013 году количество зарегистрированных субъектов МСП составило 98,3 тыс. единиц, достигнув максимального значения за последние девять лет. Данный показатель увеличился по отношению к 2009 году почти в два раза и на 7% по отношению к 2012 году.

Количество активных субъектов МСП составило в 2013 году 62,2 тыс. единиц, что в 1,9 раза выше показателя 2005 года. По сравнению с 2012 годом данный показатель увеличился на 89%. Доля активных субъектов в общем количестве зарегистрированных, достигнув в 2009 г. 72% – своего максимального значения за рассматриваемый период, – к 2013 году сократилась до уровня 63%. Вероятно, это связано с быстрым темпом роста числа зарегистрированных субъектов МСП в сравнении с темпом увеличения активных субъектов МСП области.

Қарағанды облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Карагандинской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.10.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2013 жылы Қарағанды облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым болды. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 76,7%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 17,5%-ды, ал ШФҚ-дың үлесі 5,8%-ды құрайды.

Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 83,1%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 8,8%-ды, ШФҚ-дың үлесі 8,2%-ды құрайды.

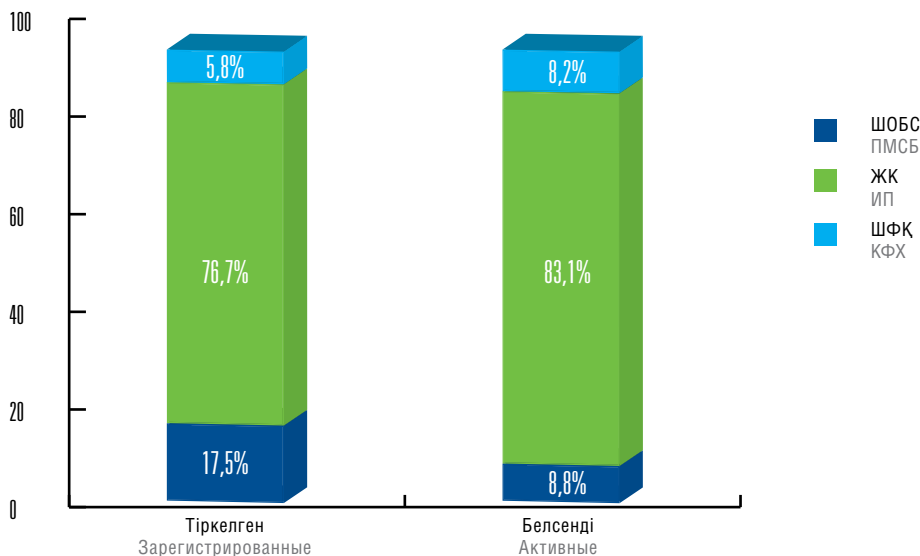
3.10.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП в 2013 году в Карагандинской области преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП оставляет 76,7%, доля предприятий МСБ – 17,5% и доля КФХ – 5,8%.

В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 83,1%, доля предприятий МСБ – 8,8%, КФХ – 8,2%.

Қарағанды облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Карагандинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

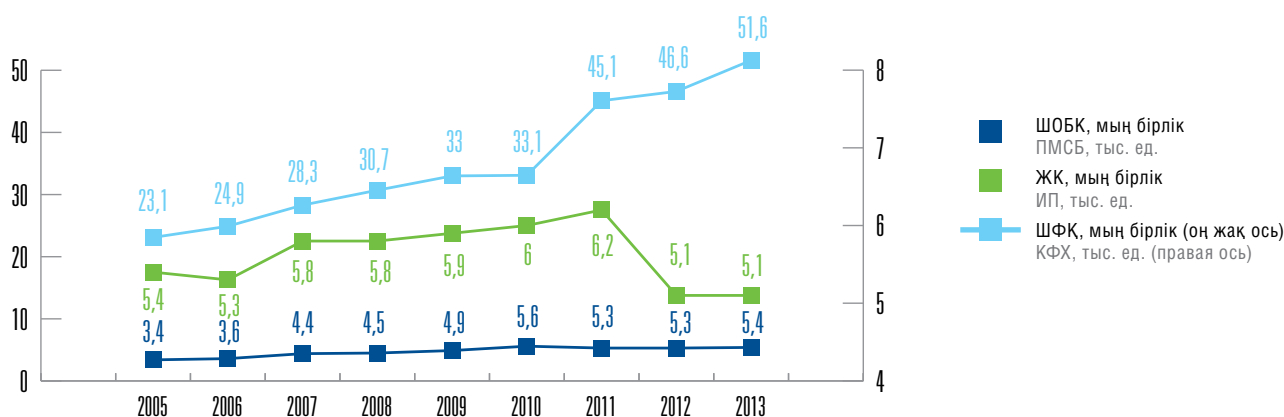
Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар байқалады:

1. ШОБ кәсіпорындарының саны бір жарым есе көбейіп, 5,1 мың бірлікті құрады;
2. 2013 ж. ЖК саны ең жоғары мәніне жетті. Жалпы 2005 ж. бастап бұл көрсеткіш 2,2 есе ұлғайып, 2013 ж. 51,6 мың бірлікті құрады;
3. 2007 жылдан бастап 2013 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде белсенді ШФҚ саны тұрақты болды десе болады. Алдыңғы жылдағындай 2013 ж. белсенді ШФҚ саны 5,1 мың бірлікті құрады.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет наблюдаются следующие тенденции:

1. Количество предприятий МСБ увеличилось в полтора раза до уровня 5,1 тыс. ед.
2. Количество ИП, достигнул в 2013 году своего максимального значения и в целом данный показатель увеличился с 2005 года в 2,2 раза и составил в 2013 году 51,6 тыс. ед.
3. Количество активных КФХ оставалось практически стабильным в период с 2007 по 2013 гг. В 2013 году также как и в предыдущем году число активных КФХ составило 5,1 тыс. ед.

Қарағанды облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

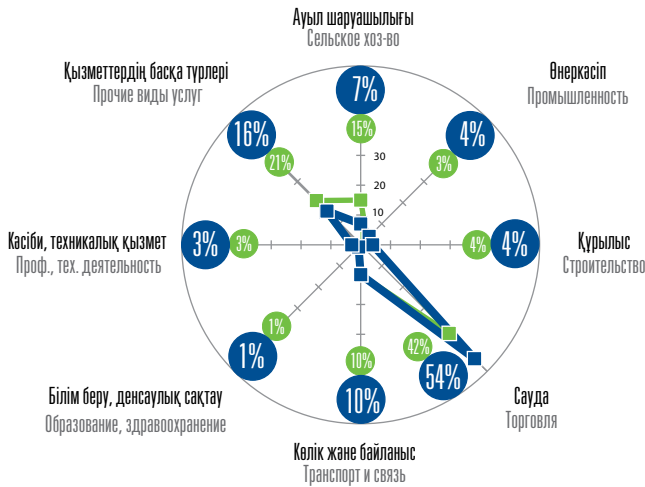
3.10.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Қарағанды облысының ШОК-не сауда және қызметтер салаларындағы, сондай-ақ құрылыс секторындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы сауда саласының кәсіпорындары 54%-ды құрайды, бұл орташа республикалық көрсеткіштен айтарлықтай жоғары. Құрылыс секторындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 4%-ды құрайды, бұл Қазақстандағы құрылыс кәсіпорындарының орташа үлесіне сәйкес келеді. Сонымен қатар облыстың өнеркәсіп кәсіпорындарының үлесі 4%-ды құрайды, бұл елдегі көрсеткіштен 1%-ға жоғары.

3.10.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Карагандинской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также строительного сектора. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 54%, что значительно выше среднереспубликанского показателя. Доля малых и средних предприятий строительного сектора составляет 4%, что соответствует средней доле предприятий строительства по Казахстану. Кроме того, доля предприятий промышленности области составляет 4%, что выше показателя по стране на 1%.

Қарағанды облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Карагандинской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.10.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

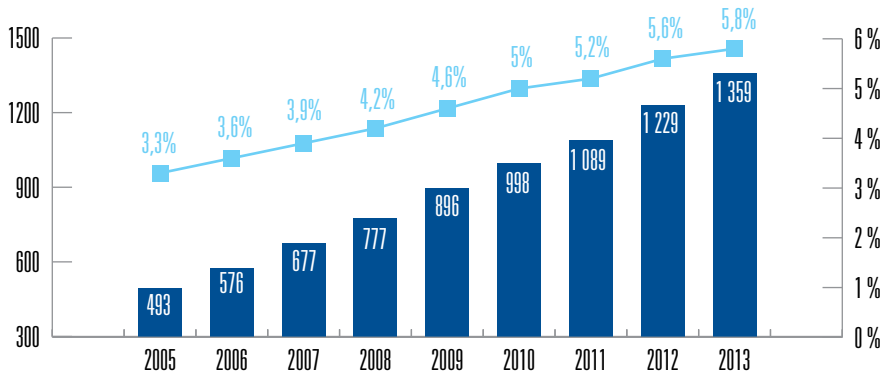
Қарағанды облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл аймақтың шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығын көрсетеді. Жалпы 2005 жылдан бастап облыстағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны 2,8 есе көбейіп, 1 359 бірлікті құрады. ШОК-тің (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осы кәсіпорындардың үлесі де 2005 жылдағы 3,3% мәнінен 2013 жылдағы 5,8% мәніне дейін өсіп отыр.

3.10.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

В Карагандинской области число зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности имеет тенденцию роста. Это свидетельствует о привлекательности региона для зарубежных инвесторов. В целом с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло в 2,8 раза и составило 1 359 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) также выросла с 3,3% в 2005 году до 5,8% в 2013 году.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
- Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
- Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

3.10.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

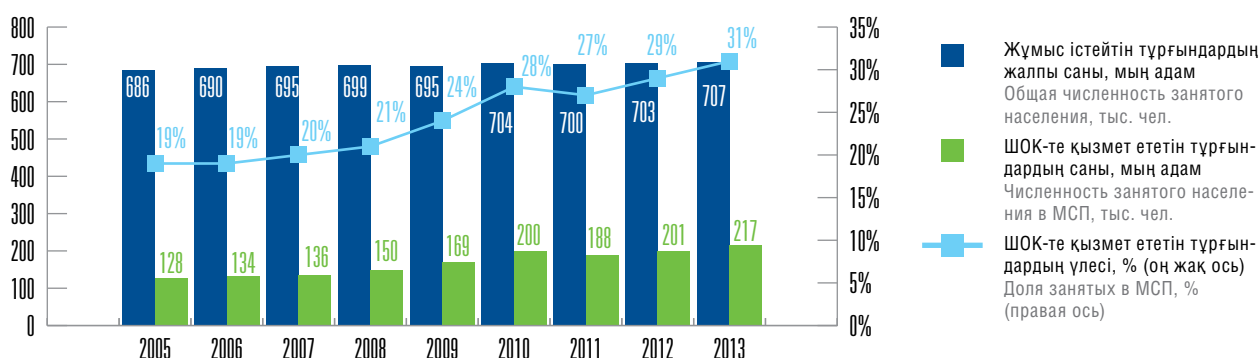
Қарағанды облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 217 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтін адамдардың жалпы санының 31%-ын құрайды

3.10.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП Карагандинской области на 1 января 2014 года составила 217 тыс. человек или 31% от общего числа занятых в регионе.

Қарағанды облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП Карагандинской области в общей численности занятых в регионе

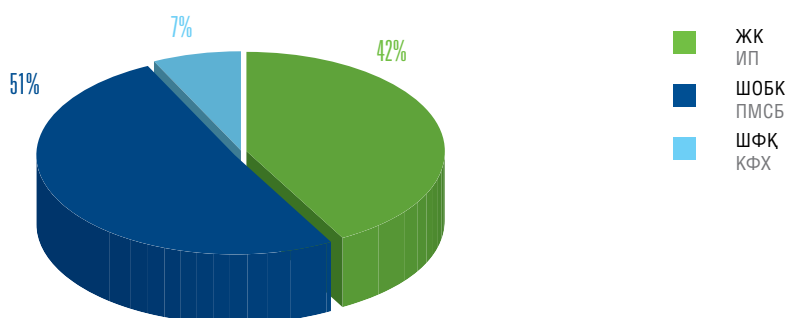
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 51%-ы, ЖК кәсіпорындарында 42%-ы, ШФҚ-да 7%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 51% общего количества активно занятых в МСП, на предприятиях ИП – 42%, КФХ – 7%.

Қарағанды облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Карагандинской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.10.7. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

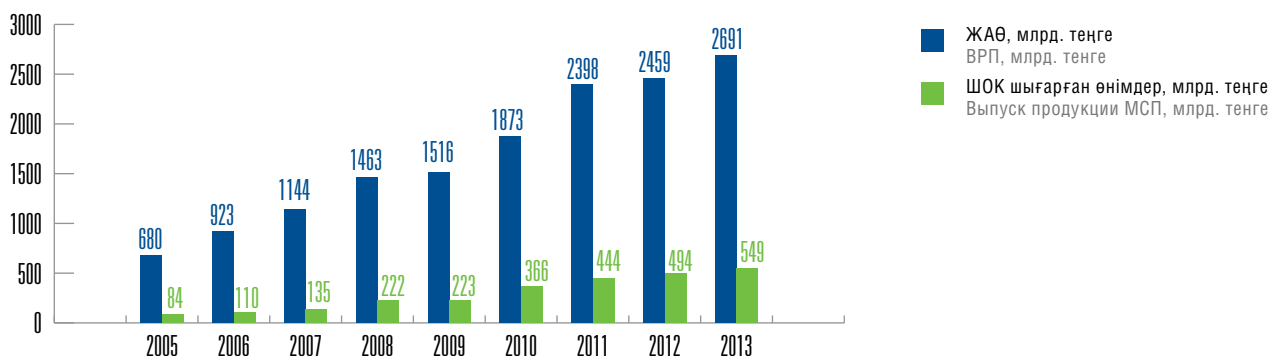
2013 ж. Қарағанды облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 549 млрд. теңгені құрады. Бұл көрсеткіш 2005 жылғы деңгеймен салыстырғанда 6,5 есе және 2012 жылмен салыстырғанда 11%-ға өсті.

3.10.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Карагандинской области в 2013 году составил 549 млрд. тенге. Данный показатель вырос по сравнению с уровнем 2005 года в 6,5 раз и на 11% по сравнению с 2012 годом.

Қарағанды облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектов МСП и ВРП Карагандинской области, млрд. тенге

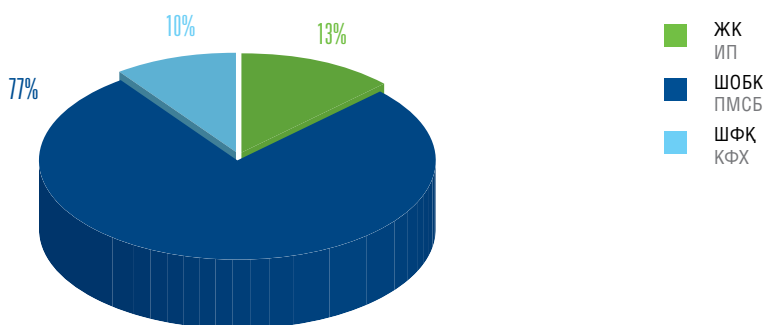
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 77%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 13%-ды, ШФҚ-дың үлесі 10%-ды құрайды

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ выпускают 77% общего выпуска продукции МСП региона, на предприятия ИП приходится по 13%, а на КФХ – 10%.

Қарағанды облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Карагандинской области по организационно-правовым формам, %

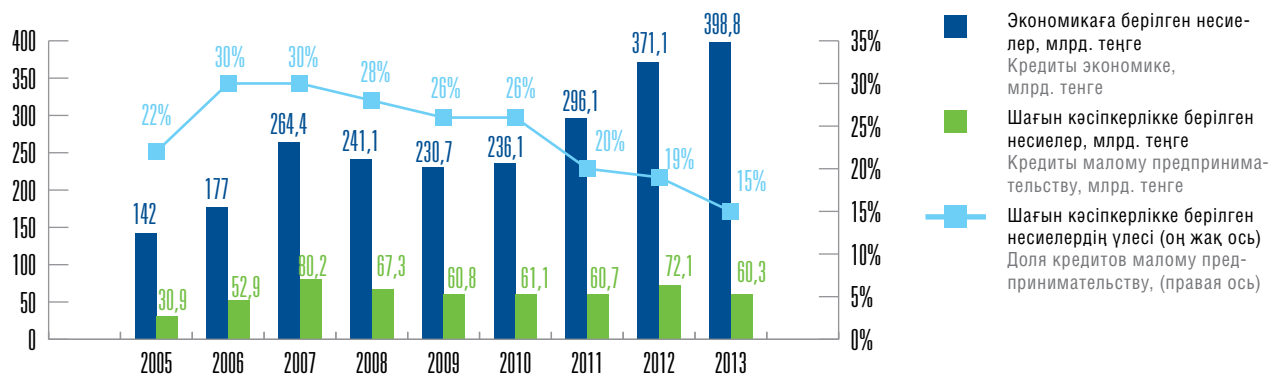

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.10.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қарағанды облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 398,8 млрд. теңгені құрады. 2009 жылдан 2013 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде облыста шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер портфелінің мөлшері өзгерген жоқ десе болады. Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі 2007 жылғы 30% мәнінен 2013 жылдың соңындағы 15% мәніне дейін төмендеді.

Қарағанды облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источники: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.10.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қарағанды облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 1 452 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 82,2 млрд. теңгені құрады, осының нәтижесінде 1 784 жұмыс орны жасалды.

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, қаражаттың жартысы сауда саласындағы жобаларды қаржыландыруға жұмсалады (қаражаттың 49%-ы), өнеркәсіп саласындағы жобалардың үлесі 27%-ды және қызметтер саласындағы жобалардың үлесі 13%-ды құрайды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қарағанды облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сомма, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средневзвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	18 811	408	15,3%	16,8%	204
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	18 759	347	12,3%	13,8%	462
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	22 974	386	11,1%	11,9%	202

3.10.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля банков второго уровня в Карагандинской области составил 398,8 млрд. тенге. В период с 2009 по 2013 год размер кредитного портфеля малому предпринимательству в области практически не изменялся. Доля кредитов малому предпринимательству снизилась с 30% в 2007 году до 15% к концу 2013 года.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Карагандинской области

3.10.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Карагандинской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 1 452 заемщика на общую сумму более 82,2 млрд. тенге. В результате было создано 1 784 рабочих места.

В отраслевом разрезе половина средств идет на финансирование проектов в сфере торговли (49% средств), на проекты в сфере промышленности приходится 27%, и проекты сферы услуг – 13%.

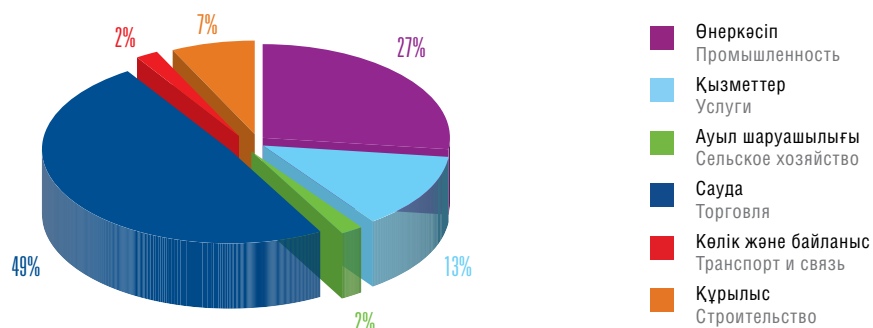
Результаты программ Фонда «Даму» в Карагандинской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	3 957	67	12,5%	13,6%	324
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	1 170	11	9,9%	10,5%	192
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	338	13	13,6%	15,4%	66
7	Даму-Өндіріс	10 552	36	8,0%	8,3%	95
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	280	63	12,3%	13,8%	1
9	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	21	4	12,8%	14,4%	-
10	Шағын несиелік ұйымдарды дамыту Развитие МКО	7	1	12,5%	13,3%	-
11	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	6	1	8,0%	8,0%	-
12	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	251	10	14,0%	14,6%	14
13	Қайта қаржыландыру бағдарламасы (Даму-Қолдау-II) Программа рефинансирования (Даму-Колдау-II)	8	1	12,5%	13,7%	-
14	АДБ-нің бағдарламасы (1-транш) Программа АБР (1 транш)	5 042	104	12,8%	14,6%	224
Жиынтығы: Итого:		82 175	1 452	12,1%	13,2%	1 784

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

ШОКС субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Қарағанды облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 249 жобаны және несиелік бойынша кепілдік алу жөніндегі 7 жобаны мақұлдады, екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 20 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жөніндегі 220 шарт, кепілдендіру жөніндегі 6 шарт жасалды, екінші бағыт бойынша 13 субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Карагандинской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.2014 г. Региональный координационный совет одобрил 249 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения и 7 проектов на получение гарантии по кредиту, по второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 20 проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 220 договоров субсидирования ставки вознаграждения, 6 договоров гарантирования, по второму направлению подписано 13 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қарағанды облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
229	7	14	20
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 270			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Результаты программы «ДКБ 2020»
в Карагандинской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
202	6	13	18
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 239			

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Қарағанды облысының тоғыз ауданында және облыстық маңызы бар тоғыз қаласында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 4 434 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 1 287 тыңдаушы, 2012 ж. – 1 508 адам және 2013 ж. – 1 639 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 71 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 87 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 1 614 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 7 648 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 77 өтінімі орналастырылды, олардың 41-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

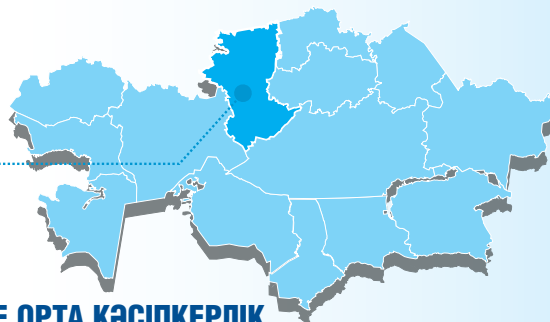
По Программе «Бизнес-Советник» в Карагандинской области обучающие курсы проводятся Фондом в девяти районах и девяти городах областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли 4434 человека, в том числе: в 2011 году – 1287 слушателей и в 2012 году – 1508 человек и в 2013 году – 1639 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошел 71 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 87 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 7648 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 1614 предпринимателям и физическим лицам.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 77 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получил 41 человек.

Қостанай облысы

Костанайская область

3.11. ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.11. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

«Большевичка» ӨК
Жеңіл өнеркәсіп

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

ПК «Большевичка»
Легкая промышленность

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование ставки вознаграждения)

Халық:
Население: **880** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **531** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **504** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **1 310** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **6.6** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **542** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **242** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **77** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **44** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **141** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **385** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **37** млрд. тг

3.11.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Қостанай облысы 1936 жылғы 29 шілдеде құрылды, Қазақстанның солтүстік бөлігінде орналасқан. Аймақ Қазақстан Республикасының төрт облысымен (Ақтөбе, Қарағанды, Ақмола және Солтүстік Қазақстан) және Ресей Федерациясының үш облысымен (Оренбург, Челябинск және Курган) шекаралас.

Қостанай облысының жалпы жер ауданы 196,0 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 7,2%-ын құрайды (республикада алтыншы орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 880,1 мың адамды немесе Қазақстан халқының 5,1%-ын құрады (республикада жетінші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 531,1 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 5,9%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 503,6 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 27,4 мың адамды құрады, жұмыссыздық деңгейі – 5,2%. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аумақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 4,5 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1879 ж. құрылған Қостанай қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 222 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 25,2%-ы тұрады. Облыста 16 ауылдық аудан және бес қала бар, соның ішіндегі төрт қаланың облыстық маңызы, бір қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Қостанай облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 309,7 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 3,8%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1 486,8 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 10-шы орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 12,3%, өңдеу өнеркәсібі – 9,8%, тау-кен өнеркәсібі – 10,3%, құрылыс – 5,2%, сауда – 13,0%, көлік және байланыс – 16,5%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 10,7%, қызметтер және басқа да салалар – 21,0%.

3.11.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Қостанай облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны 2009 ж. бастап тұрақты түрде өсіп келеді. 2014 жылдың басында облыстағы бұл көрсеткіш 77,4 мың субъектіге жетті. Алайда соңғы төрт жылда белсенді ШОК субъектілерінің саны бірде көбейіп, бірде азаяды. 2013 жылғы деректер бойынша белсенді ШОК субъектілерінің саны 43,7 мың бірлікке жетті, бұл 2012 жылғы көрсеткіштен 2,2 мың бірлікке жоғары.

Осының нәтижесінде тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді субъектілердің үлесі 2012 жылғы 59% мәнінен 2013 жылғы 57% мәніне түсіп қалды.

3.11.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Қостанайская область образована 29 июля 1936 года и расположена в северной части Казахстана. Регион граничит с четырьмя областями Республики Казахстан (Актыубинской, Карагандинской, Акмолинской и Северо-Казахстанской) и тремя областями Российской Федерации (Оренбургской, Челябинской и Курганской).

Общая земельная площадь Костанайской области составляет 196,0 тыс. км² или 7,2% территории государства (шестое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 880,1 тыс. человек или 5,1% населения Казахстана (седьмое место по республике). Экономически активное население области составило 531,1 тыс. человек или 5,9% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 503,6 тыс. человек. Количество безработных составило 27,4 тыс. человек, уровень безработицы – 5,2%. Плотность населения в среднем по области составила 4,5 человека на один квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Костанай, основанном в 1879 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 222 тыс. человек или 25,2% всего населения области. В области 16 сельских районов и пять городов, из которых четыре города областного значения, один город районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Костанайской области составил 1 309,7 млрд. тенге или 3,8% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1 486,8 тыс. тенге, регион занимает 10 место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 12,3%, обрабатывающая промышленность – 9,8%, горнодобывающая промышленность – 10,3%, строительство – 5,2%, торговля – 13,0%, транспорт и связь – 16,5%, операции с недвижимым имуществом – 10,7%, услуги и прочие отрасли – 21,0%.

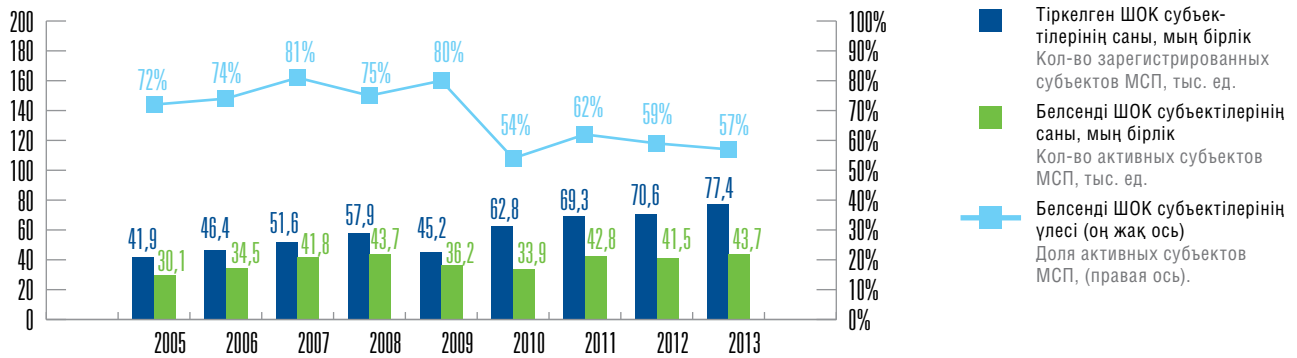
3.11.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

Количество зарегистрированных субъектов МСП в Костанайской области с 2009 года показывает стабильный рост. К началу 2014 года данный показатель по области достиг 77,4 тыс. субъектов. Вместе с этим, количество активных субъектов МСП за последние четыре года изменяется как в сторону увеличения, так и уменьшения. По данным за 2013 год количество активных субъектов МСП достигло 43,7 тыс. ед., что выше показателя за 2012 год на 2,2 тыс. ед.

В результате этого доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов, снизилась с 59% в 2012 году до 57% в 2013 году.

Қостанай облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Костанайской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.11.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

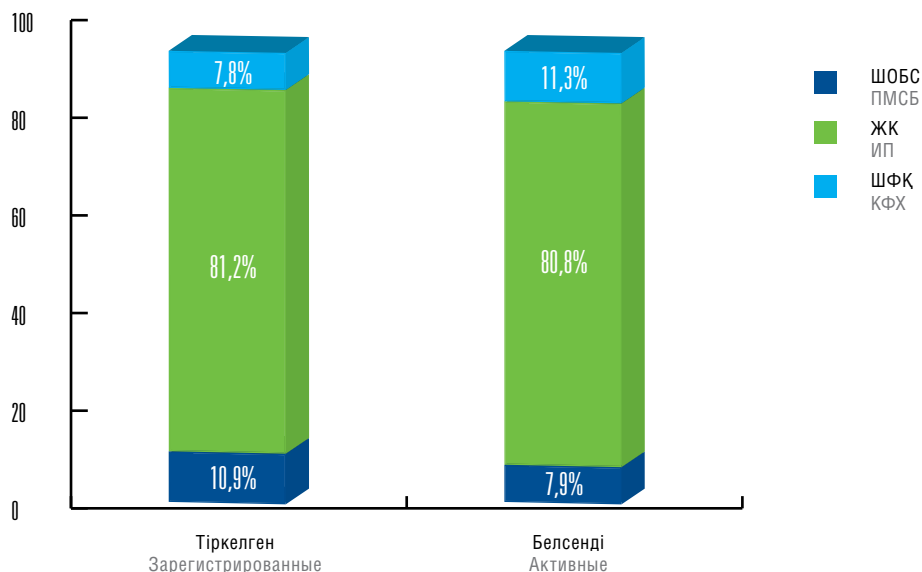
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қостанай облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 81,2%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 10,9%-ды, ал ШФҚ-дың үлесі 7,8%-ды құрайды. Облыстың белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 80,8%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 7,9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 11,3%-ды құрайды.

3.11.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Костанайской области на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составляет 81,2%, доля предприятий МСБ – 10,9%, КФХ – 7,8%. В структуре активных субъектов МСП области доля ИП составляет 80,8%, доля предприятий МСБ – 7,9%, КФХ – 11,3%.

Қостанай облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Костанайской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар байқалады:

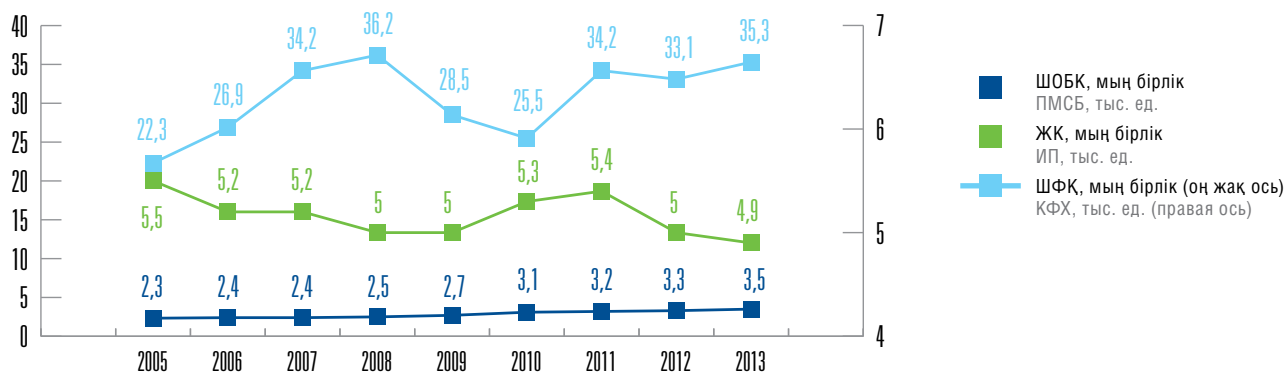
1. ШОБ кәсіпорындарының саны тұрақты түрде көбейіп келеді. Қарастырылып отырған кезеңде олардың саны 1 177 бірлікке артты;
2. ЖК санында жалпы өсім тенденциясы байқалады. Жедел деректер бойынша 2013 ж. олардың саны 2012 жылмен салыстырғанда 2,2 мың бірлікке көбейді;
3. ШФҚ саны тұрақты деңгейде десе болады, бірақ жедел деректер бойынша 2013 ж. бұл көрсеткіш 51 бірлікке азайды.

В динамике количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет прослеживаются следующие тенденции:

1. Количество предприятий МСБ стабильно увеличивается. За рассматриваемый период их стало больше на 1 177 ед.
2. Количество ИП имеет общую тенденцию роста. В 2013 году по оперативным данным их количество увеличилось на 2,2 тыс. ед., по сравнению с 2012 годом.
3. Количество КФХ держится практически на стабильном уровне, но за 2013 год по оперативным данным оно уменьшилось на 51 ед.

Қостанай облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных СМСП Костанайской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

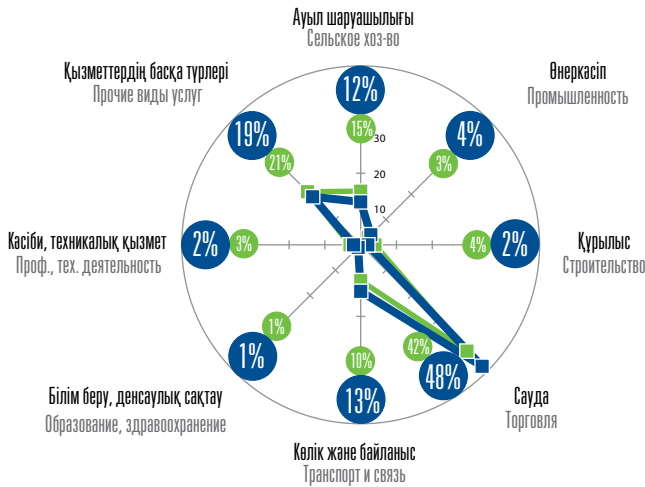
3.11.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Қостанай облысының заңды тұлға нысанында тіркелген шағын және орта кәсіпорындарының салалық құрылымында сауда кәсіпорындары басым, олар барлық кәсіпорындардың 48%-ын құрап отыр. Қызмет саласындағы кәсіпорындардың үлесі 19%-ды, көлік кәсіпорындарының үлесі 13%-ды және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының үлесі 12%-ды құрайды.

3.11.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В отраслевой структуре малых и средних предприятий Костанайской области, зарегистрированных в форме юридического лица, преобладают предприятия торговли, которые представляют 48% всех предприятий, услуг – 19%, транспорта – 13% и сельского хозяйства – 12%.

Қостанай облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Костанайской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.11.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

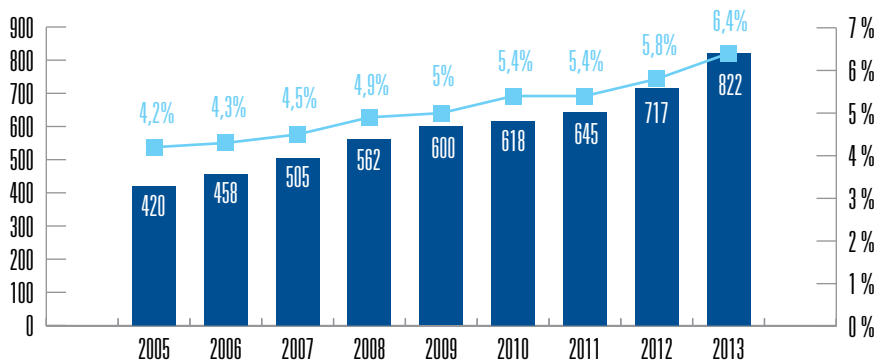
Қостанай облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны көрсеткішінде 2005 ж. бастап тұрақты өсім байқалып келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай кәсіпорындардың саны 420-дан 822-ге дейін 2 есе өсіп отыр. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын кәсіпорындар үлесінің артуы тағы бір жағымды көрсеткіш болып табылады. 2005 ж. бастап бұл көрсеткіштің мәні 4,2%-дан 6,4%-ға дейін өсті.

3.11.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По показателям количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности Костанайская область с 2005 года демонстрирует стабильный рост. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло в 2 раза – с 420 до 822. Еще одним положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 года ее значение увеличилось с 4,2% до 6,4%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
- Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
- Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

Дереккөз: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

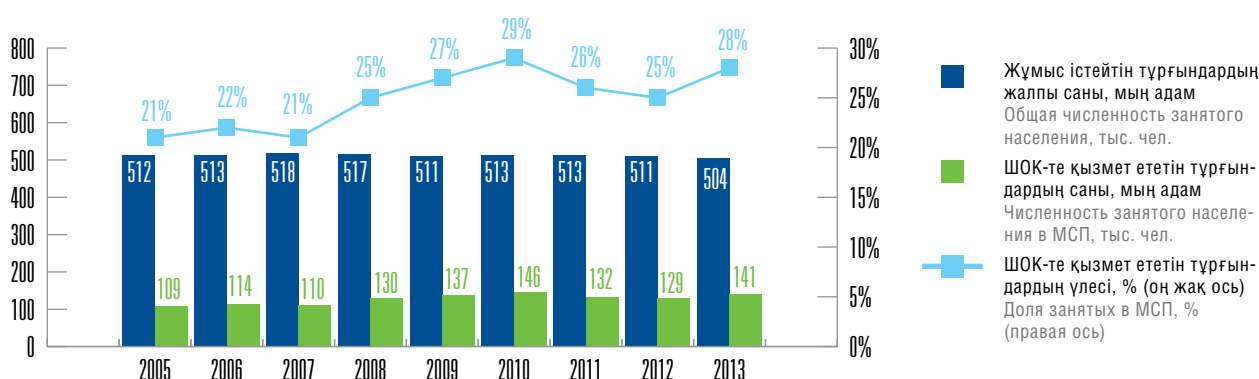
3.11.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Қостанай облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың саны 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 141 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтін адамдардың жалпы санының 28%-ын құрайды. Облыстағы жұмыспен қамтылған тұрғындардың жалпы саны соңғы төрт жыл ішінде 504–513 мың адам деңгейінде, ал облыстың ШОК саласында қызмет ететін адамдардың саны бірде азайып, бірде көбейеді.

3.11.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Костанайской области на 1 января 2014 года составила 141 тыс. человек или 28% от общего числа занятых в регионе. Общая численность занятого населения в области в течение последних четырех лет сохраняется на уровне 504–513 тыс. чел., тогда как численность занятых в МСП области изменяется как в сторону понижения, так и повышения.

Қостанай облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

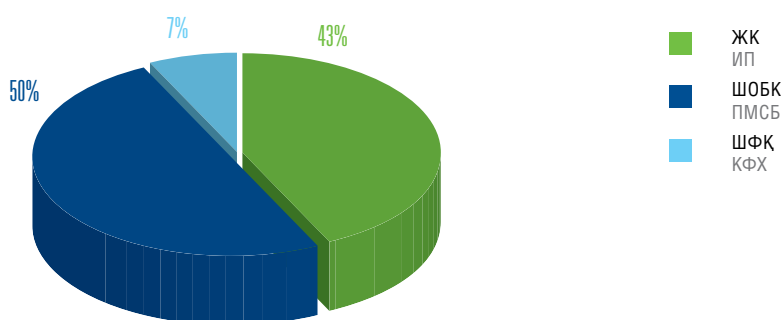
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 50%-ы, ЖК кәсіпорындарында 43%-ы, ШФҚ-да 7%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 50% общего количества занятых в МСП, на предприятиях ИП — 43%, КФХ — 7%.

Қостанай облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Костанайской области по организационно-правовым формам, %

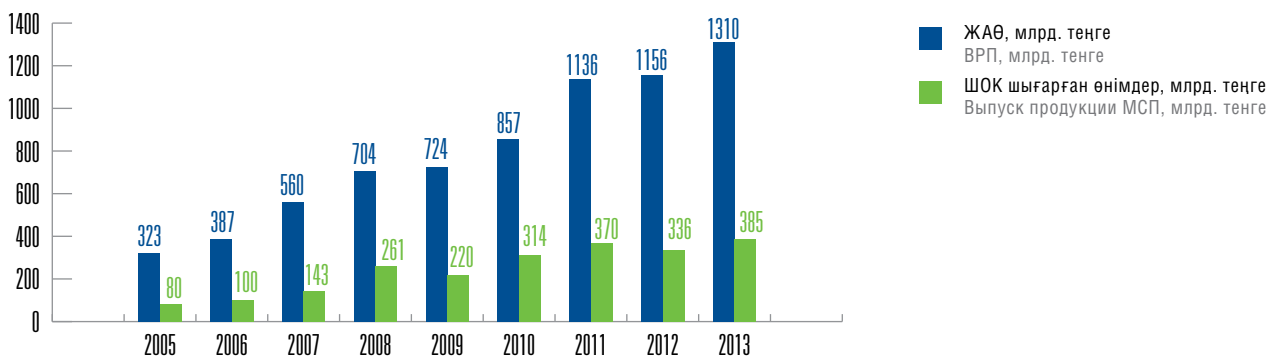

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.11.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Қостанай облысында өнімдер шығару көлемінің ұлғайғаны байқалып отыр. Мысалға, алдыңғы жылмен салыстырғанда, облыстың ЖАӨ-нің физикалық көлемінің индексі 113,3 пайызды құрады. ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі төмен қарқынмен ұлғайып келеді. 2013 ж. бұл көрсеткіш 385 млрд. теңгені құрады, бұл салыстыруға келетін бағалар тұрғысынан 2012 ж. ШОК шығарған өнімдер көлемінің 114,6%-ын құрайды.

Қостанай облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.11.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

В Костанайской области в 2013 году наблюдается повышение объемов выпуска продукции. Так, индекс физического объема ВРП области в процентах к предыдущему году составил 113,3. Небольшими темпами увеличивается выпуск продукции МСП. Его размер за 2013 год составил 385 млрд. тенге, что эквивалентно 114,6% выпуска продукции МСП за 2012 год в сопоставимых ценах.

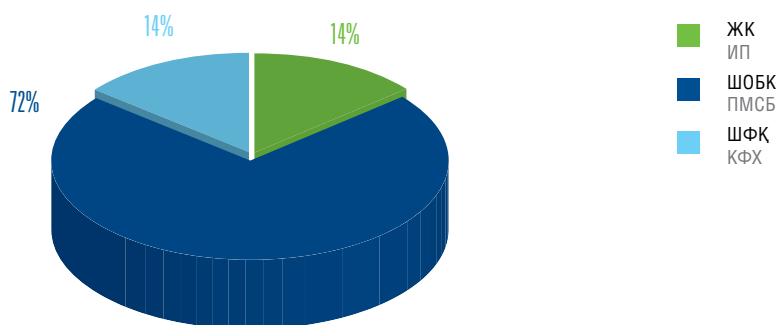
Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Костанайской области, млрд. тенге

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОК кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 72%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 14%-ды, ШФҚ-дың үлесі 14%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают 72% общего выпуска продукции МСП региона, на долю ИП приходится – 14%, КФХ – 14%.

Қостанай облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Костанайской области по организационно-правовым формам, %

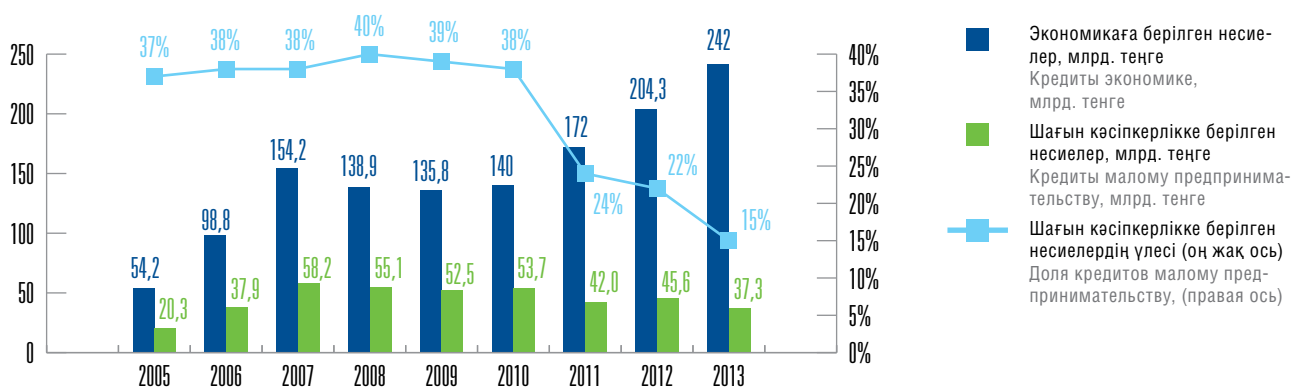

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.11.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қостанай облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 242,0 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 37,3 млрд. теңгені құрайды (жалпы портфельдің 15%-ы).

Қостанай облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.11.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қостанай облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 987 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 53,7 млрд. теңгені құрады. Осының нәтижесінде 1 395 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қостанай облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. теңге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	6 187	159	16,6%	18,2%	197
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	14 820	341	12,3%	14,4%	565
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	14 172	189	11,0%	12,1%	97
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	8 696	76	12,5%	13,5%	29
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	1 641	16	9,7%	10,6%	43
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	567	17	13,5%	15,3%	106
7	Даму-Өндіріс	3 183	29	8,0%	8,4%	54
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	507	87	12,1%	13,7%	29
9	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	71	4	14,0%	16,3%	16

3.11.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Костанайской области составил 242,0 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 37,3 млрд. тенге (15% от общего портфеля).

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Костанайской области

3.11.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Костанайской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 987 заемщиков на общую сумму более 53,7 млрд. тенге. В результате было создано 1 395 рабочих мест.

Результаты программ Фонда «Даму» в Костанайской области на 01.01.2014 г.

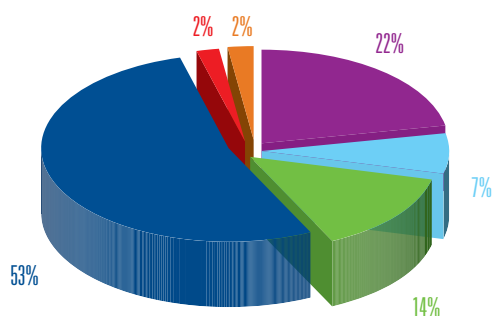
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
10	Шағын несиелік ұйымдарды дамыту Развитие МКО	16	1	12,0%	13,9%	-
11	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	142	3	8,0%	8,1%	85
12	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	440	18	12,8%	13,2%	136
13	АДБ-нің бағдарламасы (1 – транш) Программа АБР (1 транш)	3 267	47	12,3%	14,3%	38
Жиынтығы: Итого:		53 709	987	12,2%	13,6%	1 395

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 53%-ы), өнеркәсіп (22%), ауыл шаруашылығы (14%) және қызметтер (7%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (53% средств), промышленности (22%), сельского хозяйства (14%) и услуг (7%).

ШОКС субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

- Өнеркәсіп
Промышленность
- Қызметтер
Услуги
- Ауыл шаруашылығы
Сельское хозяйство
- Сауда
Торговля
- Көлік және байланыс
Транспорт и связь
- Құрылыс
Строительство

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Қостанай облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 222 жобаны және несиелік бойынша кепілдік алу жөніндегі 12 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі 39 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 197 шарт, кепілдендіру жөніндегі 11 шарт, екінші бағыт бойынша 16 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Костанайской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 01.01.14 г. Региональный Координационный совет одобрил 222 проекта на получение субсидирования процентной ставки, 12 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 39 проектов на получение субсидирования процентной ставки. Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 197 договоров субсидирования ставки, 11 договоров гарантирования, по второму направлению – 16 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қостанай облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
183	12	18	39
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 252			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Костанайской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
163	11	16	34
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 224			

Дереккөз: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты) «Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Қостанай облысының 16 ауданында және облыстық маңызы бар төрт қаласында оқыту курсы өткізеді. 2011–2013 жылдары 2 990 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 811 тыңдаушы, 2012 ж. – 1 118 тыңдаушы және 2013 ж. – 1 022 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 46 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 80 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 1 231 кәсіпкерге және жеке тұлғаларға бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 1 777 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 97 өтінімі орналастырылды, олардың 81-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

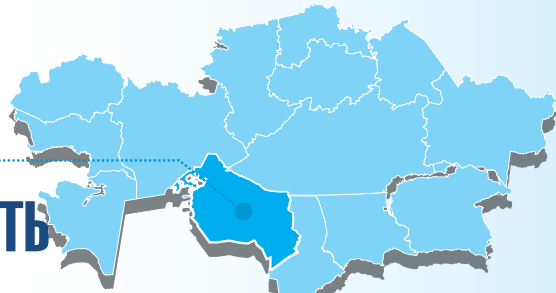
По Программе «Бизнес-Советник» в Костанайской области обучающие курсы проводятся Фондом в 16 районах и четырех городах областного значения. За 2011–2013 гг. обучение прошли 2990 человек, в т.ч. в 2011 году – 811 слушателей, в 2012 году – 1118 слушателей и в 2013 году – 1022 слушателя.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 46 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 80 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 1777 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса для 1231 предпринимателя.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 1.01.2014 г. на сайте было размещено 97 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, 81 заявка получила благотворительную спонсорскую поддержку.

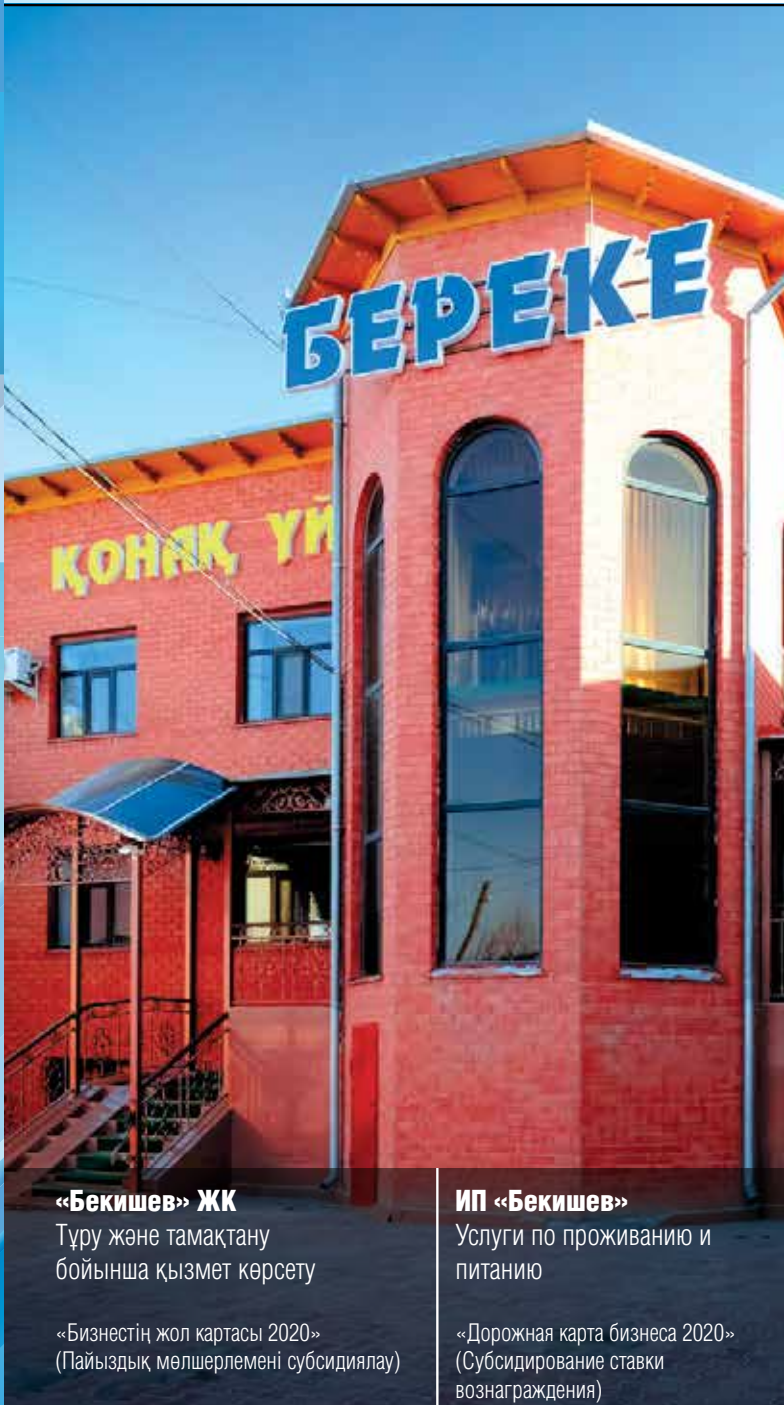
Қызылорда облысы

Кызылординская область

3.12. ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.12. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В КЫЗЫЛОРДИНСКОЙ ОБЛАСТИ

«Бекишев» ЖК
 Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету

«Бизнестің жол картасы 2020»
 (Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

ИП «Бекишев»
 Услуги по проживанию и питанию

«Дорожная карта бизнеса 2020»
 (Субсидирование ставки вознаграждения)

Халық: Население:	740	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	353	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	334	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	1 374	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	5.3	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	1 348	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	126	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	44	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	26	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	74	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	249	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	10	млрд. тг

3.12.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Қызылорда облысы 1938 жылғы 15 қаңтарда құрылды, Қазақстанның оңтүстік бөлігінде орналасқан. Аймақ шығысында және оңтүстік-шығысында Қазақстан Республикасының Оңтүстік Қазақстан облысымен, солтүстігінде Қарағанды облысымен, солтүстік-батысында Ақтөбе облысымен, оңтүстігінде Өзбекстан Республикасымен (Бұқара облысымен және Қарақалпақстанмен) шекаралас.

Қызылорда облысының жалпы жер ауданы 226,0 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 8,3%-ын құрайды (республикада төртінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 740,4 мың адамды немесе Қазақстан халқының 4,3%-ын құрады (республикада 11-ші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 352,6 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 3,9%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 334,4 мың адам. 18,3 мың адамның жұмыссыз деген ресми мәртебесі бар, жұмыссыздық деңгейі 5,2%-ды құрады. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аймақтың бір шаршы шақырымына шаққанда үш адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы Сырдария өзенінің оң жағалауындағы Қызылорда қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 260,8 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 35,2%-ы тұрады. Облыста жеті ауылдық аудан және үш қала бар, соның ішіндегі бір қаланың облыстық маңызы, екі қаланың аудандық маңызы бар. 2013 жылы Қызылорда облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 374,0 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 4,0%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1 855,8 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде тоғызыншы орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 2,4%, тау-кен өнеркәсібі және карьерлерді барлау – 45%, өңдеу өнеркәсібі – 2,6%, құрылыс – 8,4%, сауда – 4,7%, көлік және байланыс – 9,5%, қызметтер және басқа да салалар – 20,8%.

3.12.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Қызылорда облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2009 ж. азайған еді, бірақ осыдан кейін бұл көрсеткіш үнемі өсіп келеді. 2013 жылдағы өсім 2012 жылмен салыстырғанда 11%-ды құрады, сөйтіп осы көрсеткіштің соңғы тоғыз жыл ішіндегі ең жоғары мәніне қол жеткізілді. Сондай-ақ 2009 жылдан кейін белсенді ШОК субъектілерінің санында жалпы өсім тенденциясы байқалады. 2013 ж. белсенді ШОК субъектілерінің саны 25,8 мың бірлікке жетті, бұл 2009 жылғы деңгейден 77%-ға жоғары, ал 2011 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш аздап төмендеген. Осының нәтижесінде тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді субъектілер үлесінің көрсеткіші 2008 жылғы 75% мәнінен 2013 жылғы 59% мәніне дейін азайған.

3.12.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Қызылординская область образована 15 января 1938 года и расположена в южной части Казахстана. Регион граничит на востоке и юго-востоке с Южно-Казахстанской, на севере – с Карагандинской, на северо-западе – с Актыубинской областями Республики Казахстан, на юге – с Республикой Узбекистан (Бухарской областью и Каракалпакстаном).

Общая земельная площадь Кызылординской области составляет 226,0 тыс. км² или 8,3% территории государства (четвертое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 740,4 тыс. человек или 4,3% населения Казахстана (11-е место по республике). Экономически активное население составляет 352,6 тыс. человек или 3,9% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 334,4 тыс. человек. Официальный статус безработного имеют 18,3 тыс. человек, уровень безработицы составил 5,2%. Плотность населения в среднем по области составляет три человека на 1 км² территории региона.

Административный центр расположен в городе Кызылорда, на правом берегу реки Сырдарья. На 1 января 2014 года в городе проживало 260,8 тыс. человек или 35,2% всего населения области. В области семь сельских районов и три города, из которых один город областного значения, два города районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Кызылординской области составил 1 374,0 млрд. тенге или 4,0% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1 855,8 тыс. тенге, регион занимает девятое место по стране.

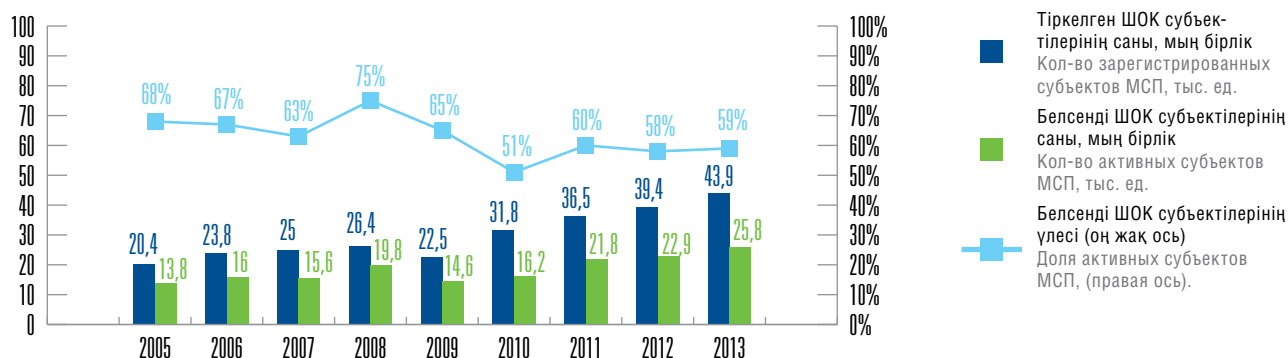
В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 2,4%, горнодобывающая промышленность и разработка карьеров – 45%, обрабатывающая промышленность – 2,6%, строительство – 8,4%, торговля – 4,7%, транспорт и связь – 9,5%, услуги и прочие отрасли – 20,8%.

3.12.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После сокращения в 2009 году, число зарегистрированных субъектов МСП в Кызылординской области постоянно растет. В 2013 году их прирост составил 11% по отношению к 2012 году, тем самым было достигнуто максимальное значение данного показателя за последние девять лет. Также после 2009 года общую тенденцию роста имеет и количество активных субъектов МСП. В 2013 году их число достигло уровня 25,8 тыс. ед., что на 77% больше уровня 2009 года, в то время как по отношению к 2011 году количество активных субъектов МСП незначительно снизилось. В результате показатель доли активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов снизилось с 75% в 2008 году до 59% в 2013 году.

Қызылорда облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Кызылординской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.12.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

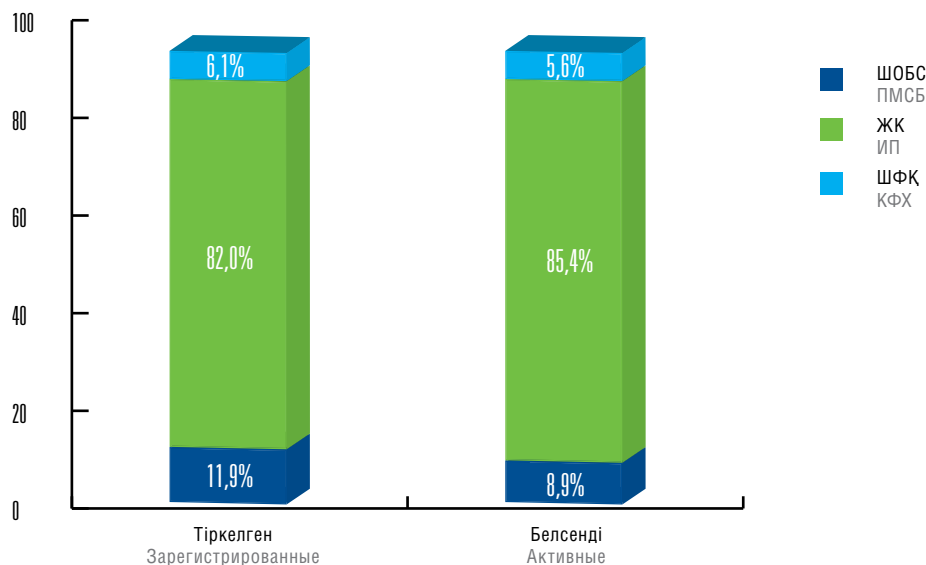
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қызылорда облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 82,0%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 11,9%-ды, ал ШФҚ-дың үлесі 6,1%-ды құрайды. Облыстың белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 85,4%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 8,9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 5,6%-ды құрайды.

3.12.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Кызылординской области на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составляет 82,0%, доля предприятий МСБ – 11,9%, КФХ – 6,1%. В структуре активных субъектов МСП области доля ИП составляет 85,4%, доля предприятий МСБ – 8,9%, КФХ – 5,6%.

Қызылорда облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Кызылординской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысында келесі тенденциялар байқалады:

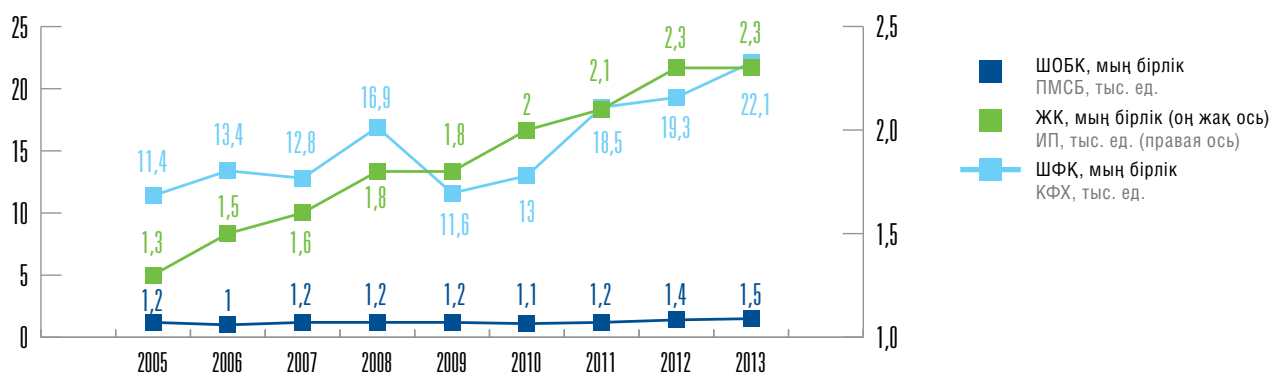
1. ШОБ кәсіпорындарының санында өсім тенденциясы байқалады: қарастырылып отырған кезеңде олардың саны 961 субъектіге көбейген;
2. ЖК саны 22,1 мың бірлікті құрайды, бұл қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мән;
3. ШФҚ саны 2005 жылдан бастап өзгерген жоқ десе болады.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ имеет тенденцию роста: за рассматриваемый период их число увеличилось на 961 субъект.
2. Количество ИП, которое достигло максимального значения за период – 22,1 тыс. ед.
3. Количество КФХ с 2005 года остается практически неизменным.

Қызылорда облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Кызылординской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz)
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

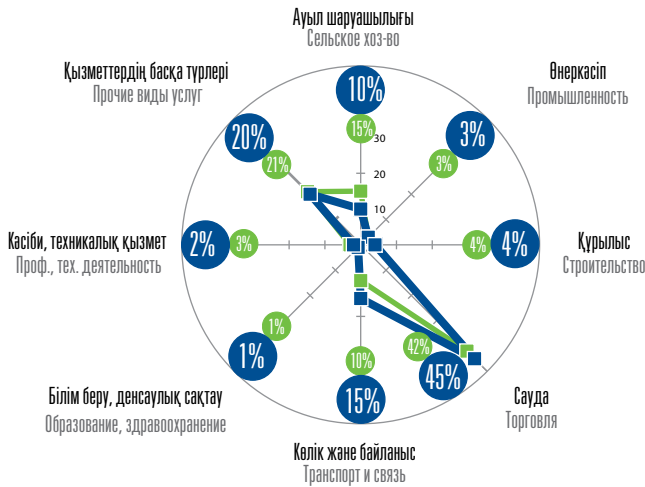
3.12.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Қызылорда облысының ШОК-не сауда және қызметтер салаларындағы, сондай-ақ ауыл құрылыс секторындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы сауда саласының кәсіпорындары 45%-ды және ауыл шаруашылығындағы кәсіпорындардың үлесі 10%-ды құрайды. Өнеркәсіп кәсіпорындарының үлесі 3%-ды құрайды, бұл мән орташа республикалық мәнге сәйкес келеді.

3.12.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Кызылординской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также строительного сектора. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 45% и сельского хозяйства – 10%. Доля малых и средних предприятий строительного сектора составляет 4%. Доля предприятий промышленности составляет 3%, что соответствует среднереспубликанским значениям.

Қызылорда облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Кызылординской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.12.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

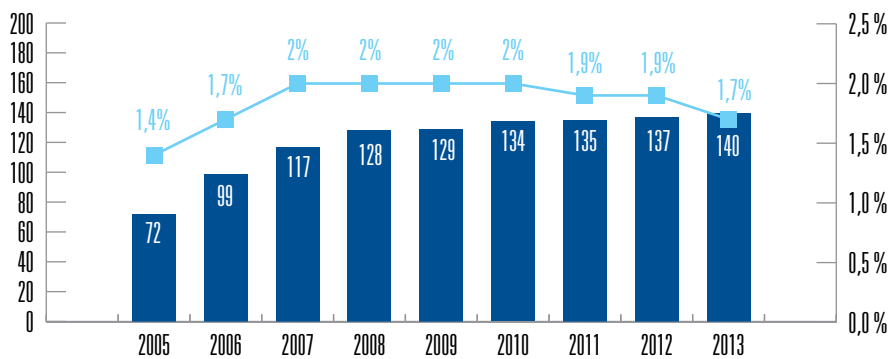
Қызылорда облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл аймақтың шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығының өскенін көрсетеді. Жалпы 2005 жылдан бастап облыстағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны екі есе көбейіп, 140 бірлікті құрады. ШОК-дың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осы кәсіпорындардың үлесі тоғыз жыл ішінде 2005 жылғы 1,4% мәнінен 2013 жылғы 1,7% мәніне дейін өсті.

3.12.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Кызылординской области имеет тенденцию роста. Это свидетельствует о росте привлекательности региона для зарубежных инвесторов. В целом с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло в два раза и составило 140 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) за девять лет выросла с 1,4% в 2005 году до 1,7% в 2013 году.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

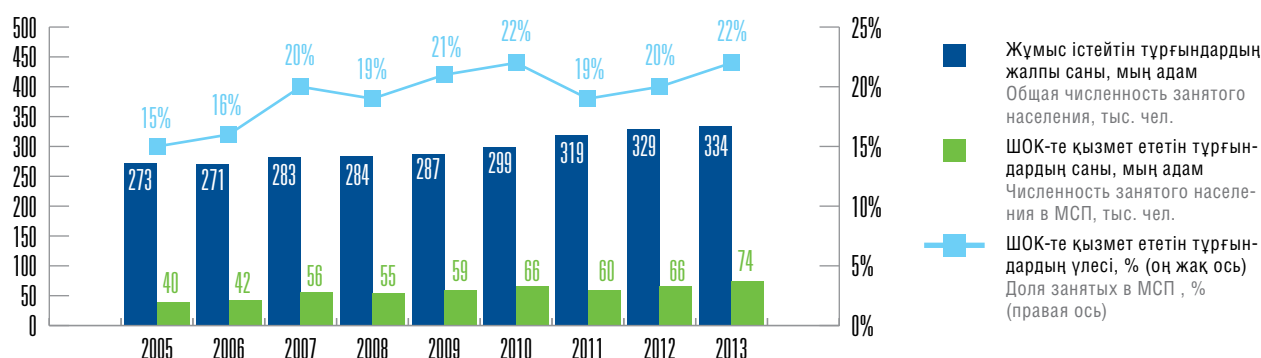
3.12.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

Қызылорда облысында ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындардың санында 2005 жылдан бастап өсім тенденциясы байқалады. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша бұл көрсеткіш 74 мың адамды құрады. Жұмыс істейтін адамдардың жалпы санындағы облыстың ШОК-де қызмет ететін адамдардың үлесі 2013 ж. 22%-ды құрады.

3.12.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП Кызылординской области с 2005 года имеет тенденцию роста и достигла на 1 января 2014 года 74 тыс. человек. Доля занятых в МСП области в общей численности занятых в 2013 году составила 22%.

Қызылорда облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

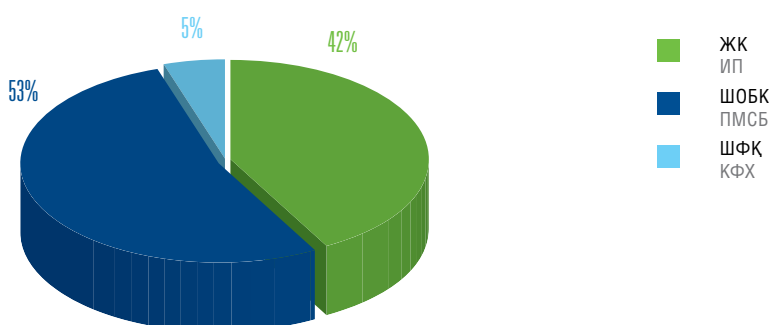
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Доля занятых в МСП Кызылординской области в общей численности занятых в регионе

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 53%-ы, ЖК кәсіпорындарында 42%-ы, ШФҚ-да 5%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 53% общего количества занятых в МСП, на предприятиях ИП – 42%, КФХ – 5%.

Қызылорда облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.12.7. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

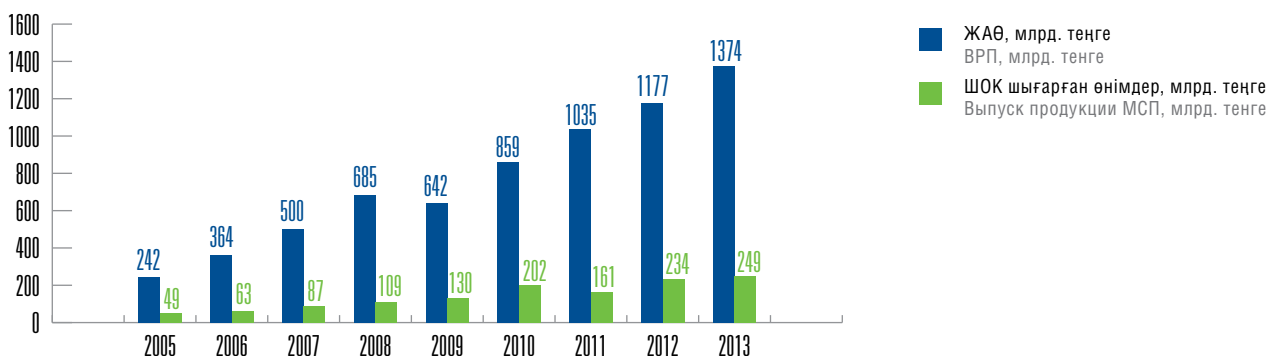
2013 ж. Қызылорда облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 249 млрд. теңгені құрап, 2012 жылмен салыстырғанда 6,4%-ға көбейді.

3.12.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП Кызылординской области в 2013 году составил 249 млрд. тенге, увеличившись по отношению к 2012 году на 6,4%.

Қызылорда облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Кызылординской области, млрд. тенге

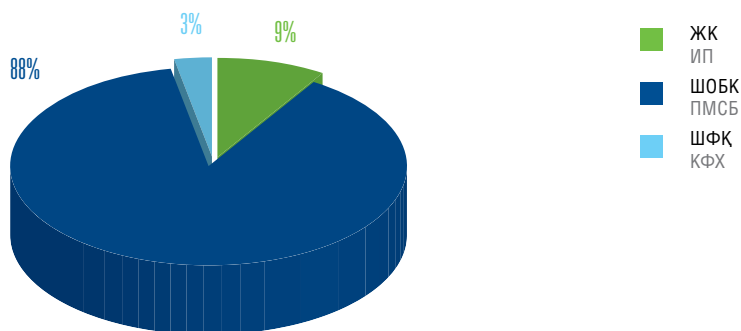
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 88%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 3%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ выпускают 88% общего объема продукции МСП региона, на ИП приходится – 9%, КФХ – 3%.

Қызылорда облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Кызылординской области по организационно-правовым формам, %

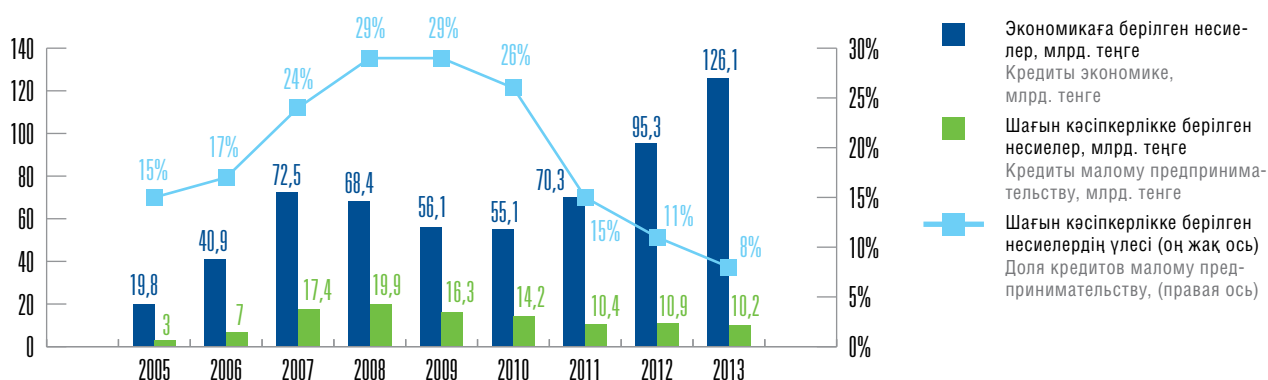

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.12.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қызылорда облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 126,1 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 10,2 млрд. теңгені құрайды, бұл жалпы портфельдің 8%-ына сәйкес келеді. 2011–2013 жылдары облыстың шағын кәсіпкерлігіне берілген несиелердің үлесі күрт қысқарды, бұл облыстың экономикасына берілген несиелердің өсіміне және кәсіпкерлікке берілген несиелер сомасының азаюына байланысты.

Қызылорда облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.12.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қызылорда облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 685 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 19,2 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 577 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қызылорда облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.12.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Кызылординской области составил 126,1 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 10,2 млрд. тенге, что соответствует 8% общего портфеля. Доля кредитов малому предпринимательству области резко сократилась в 2011–2013 гг., что связано с ростом кредитов экономике области и одновременным снижением суммы кредитов предпринимательству.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Кызылординской области

3.12.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ в Кызылординской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 685 заемщиков на общую сумму более 19,2 млрд. тенге. В результате было создано 577 рабочих мест.

Результаты программ Фонда «Даму» в Кызылординской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	4 161	170	15,3%	16,8%	124
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	5 832	172	12,4%	13,8%	21
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	4 259	184	11,1%	11,8%	78
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	3 224	84	12,4%	13,5%	125

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	54	4	10,0%	10,6%	19
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	61	1	14,0%	15,6%	-
7	Даму-Өндіріс	349	11	8,0%	8,3%	33
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	138	19	13,0%	14,0%	1
9	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 153	40	12,8%	13,8%	176
Жиынтығы: Итого:		19 232	685	12,7%	13,9%	577

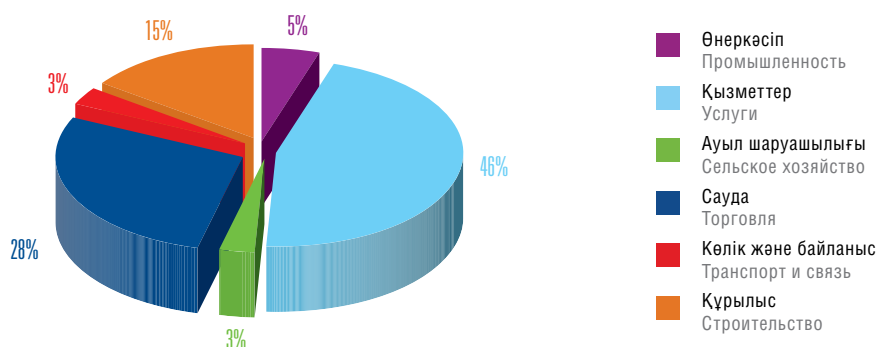
Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, қызметтер (қаражаттың 46%-ы), сауда (28%) және құрылыс (15%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты услуг (46% средств), торговли (28%) и строительства (15%).

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Қызылорда облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 182 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 24 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі үш жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жөніндегі 154 шарт, кепілдендіру жөніндегі 23 шарт жасалды, екінші бағыт бойынша 2 субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Кызылординской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 182 проекта на субсидирование ставки вознаграждения и 24 проекта на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила три проекта на получение субсидирования ставки вознаграждения.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 154 договора субсидирования ставки вознаграждения и 23 договора гарантирования, по второму направлению подписано 2 договора субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қызылорда облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
179	24	2	3
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 208			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Кызылординской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
153	23	2	1
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 179			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты) «Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Қызылорда облысының жеті ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсын өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 2 194 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 638 тыңдаушы, 2012 ж. – 645 адам және 2013 ж. – 911 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 27 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 58 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 1 497 кәсіпкерге бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 1 497 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 50 өтінімі орналастырылды, олардың 63-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

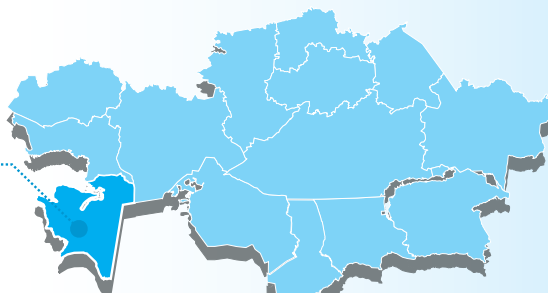
По Программе «Бизнес-Советник» в Кызылординской области обучающие курсы проводятся Фондом в семи районах и одном городе областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли 2 194 человека, в т.ч. в 2011 году – 638 слушателей, в 2012 году – 645 человек и в 2013 году – 911 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 27 человек. В рамках проекта «Деловые связи» обучение прошли 58 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 1 497 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 1 497 предпринимателям.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 50 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 63 человека.

Маңғыстау облысы

Мангистауская область

3.13. МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.13. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық: Население:	587	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	274	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	259	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	1 880	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	2.8	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	2 273	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	216	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	50	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	32	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	86	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	345	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	27	млрд. тг

«Mega-Bread» ЖШС
Тамақ өнімдерін өндеу

ТОО «Mega-Bread»
Производство продуктов
питания

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование ставки
вознаграждения)

3.13.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Маңғыстау облысы 1973 жылғы 20 наурызда құрылды, Қазақстанның оңтүстік-батысында орналасқан. Аймақ Каспий теңізінің шығысында орналасқан, солтүстік-шығысында Ақтөбе және Атырау облыстарымен, оңтүстігінде Түрікменстанмен және шығысында Өзбекстанмен шекаралас.

Маңғыстау облысының жалпы жер ауданы 165,6 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 6,1%-ын құрайды (республикада жетінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 587,4 мың адамды немесе Қазақстан халқының 3,4%-ын құрады (республикада 14-ші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 274,2 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 3,0%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 259,1 мың адам. Жұмыссыз тұрғындардың саны 15,1 мың адамды, жұмыссыздық деңгейі 5,5%-ды құрайды. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аймақтың бір шаршы шақырымына шаққанда 3,3 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1961 ж. құрылған Ақтау қаласында (1992 жылға дейін Шевченко қаласы болған) орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 184,2 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 31,3%-ы тұрады. Облыста бес ауылдық аудан және үш қала бар, соның ішіндегі екі қаланың облыстық маңызы және бір қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Маңғыстау облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1880,0 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 5,5%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (3200,0 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде төртінші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 0,3%, өңдеу өнеркәсібі – 3,0%, тау-кен өнеркәсібі – 47,0%, құрылыс – 6,3%, сауда – 4,3%, көлік және байланыс – 6,9%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 8,3%, қызметтер және басқа да салалар – 21,7%.

3.13.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Маңғыстау облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің саны 2009 ж. күрт азайған еді, бірақ осыдан кейін облыстың экономикасында бұл көрсеткіштің қалпына келіп, өсіп келе жатқаны байқалады. 2013 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің саны 49,5 мың бірлікті құрады, бұл 2005 жылдан бері ең жоғары көрсеткіш. Белсенді ШОК субъектілерінің саны да қалпына келіп, 2014 жылдың басында 31,5 мың бірлікті құрады.

Осыған қарамастан тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді субъектілер санының өзгерісі тұрақсыз: 2006 ж. 77% деңгейіне жетіп, 2013 ж. 64%-ға дейін төмендеді.

3.13.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Мангистауская область образована 20 марта 1973 года и расположена на юго-западе Казахстана. Регион находится к востоку от Каспийского моря, граничит на северо-востоке с Актюбинской и Атырауской областями, на юге – с Туркменией и на востоке – с Узбекистаном.

Общая земельная площадь Мангистауской области составляет 165,6 тыс. км² или 6,1% территории государства (седьмое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 587,4 тыс. человек или 3,4% населения Казахстана (14-е место по республике). Экономически активное население области составило 274,2 тыс. человек или 3,0% всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 259,1 тыс. человек. Количество безработных составило 15,1 тыс. человек, уровень безработицы – 5,5%. Плотность населения в среднем по области составляет 3,3 человека на один квадратный километр.

Административный центр области расположен в городе Актау (до 1992 года – город Шевченко), основанном в 1961 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 184,2 тыс. человек или 31,3% населения области. В области пять сельских районов и три города, из которых два города областного значения и один город районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Мангистауской области составил 1880,0 млрд. тенге или 5,5% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 3200,0 тыс. тенге, регион занимает четвертое место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 0,3%, обрабатывающая промышленность – 3,0%, горнодобывающая промышленность – 47,0%, строительство – 6,3%, торговля – 4,3%, транспорт и связь – 6,9%, операции с недвижимым имуществом – 8,3%, услуги и прочие отрасли – 21,7%.

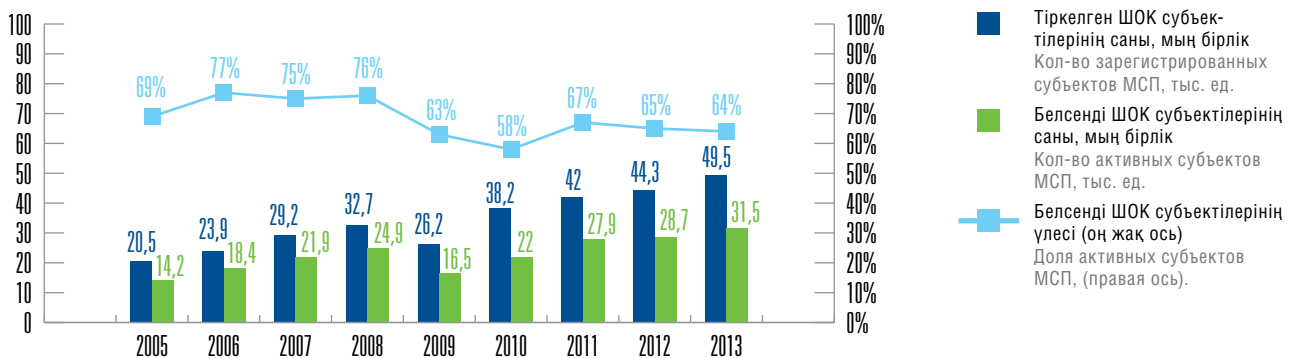
3.13.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После резкого сокращения количества зарегистрированных и активных субъектов МСП Мангистауской области в 2009 году в экономике области наблюдается их восстановление и рост. В 2013 году количество зарегистрированных субъектов МСП составило 49,5 тыс. ед., что является максимальным показателем с 2005 года. Число активных субъектов МСП также восстановилось и составило на начало 2014 года 31,5 тыс. ед.

Несмотря на это, доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов изменяется нестабильно: достигнув в 2006 году уровня 77%, в 2013 году она понизилась до 64%.

Маңғыстау облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Мангистауской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.13.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Маңғыстау облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 80,1%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 17,6%-ды, ШФҚ-дың үлесі 2,3%-ды құрайды.

Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 88,8%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 8,3%-ды, ШФҚ-дың үлесі 2,8%-ды құрайды.

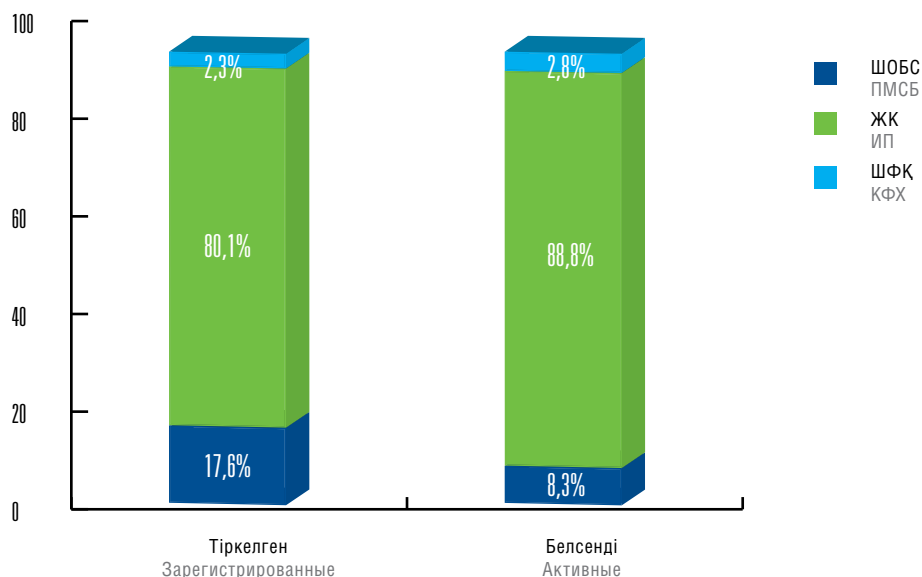
3.13.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Мангистауской области на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП оставляет 80,1%, доля предприятий МСБ – 17,6%, КФХ – 2,3%.

В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 88,8%, доля предприятий МСБ – 8,3%, КФХ – 2,8%.

Маңғыстау облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура МСП Мангистауской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

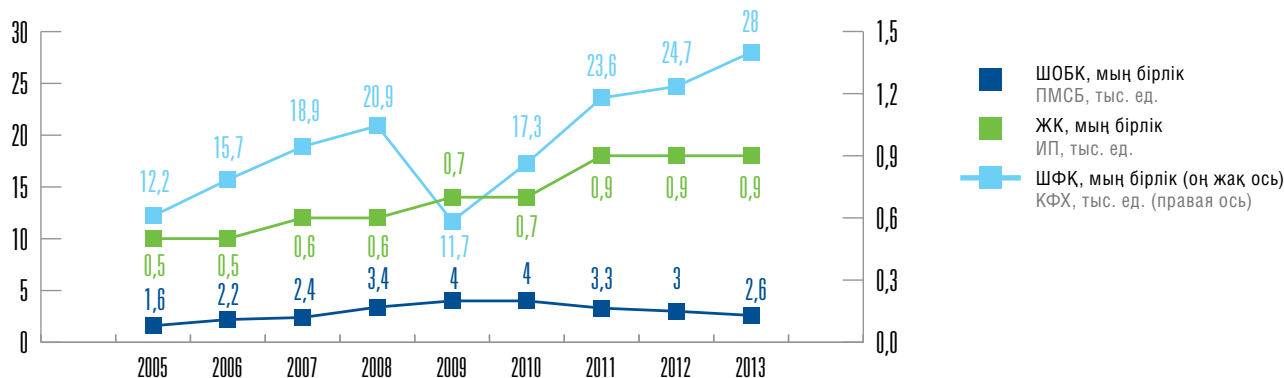
1. ШОБ кәсіпорындарының саны 2010 жылдан бастап қысқарып келеді, 2012–2013 жылдары бұл көрсеткіш 405 бірлікке азайып, 2014 жылдың басында 2 623 бірлікті құрады;
2. 2009 ж. күрт азайғаннан кейін ЖК саны қайта өсе бастап, 2013 ж. 28 мың бірлікке жетті;
3. ШФҚ саны 2005 жылдан бастап тұрақты түрде өсіп келеді: қарастырылып отырған кезеңде өсім 422 субъектіні құрады.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ с 2010 года сокращается, за 2012–2013 гг. оно сократилось на 405 ед. и к началу 2014 года составило 2 623 ед.
2. Количество ИП после резкого сокращения в 2009 году возобновило рост и в 2013 году достигло 28 тыс. ед.
3. Количество КФХ с 2005 года стабильно увеличивается: за рассматриваемый период рост составил около 422 субъекта.

Маңғыстау облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Мангистауской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

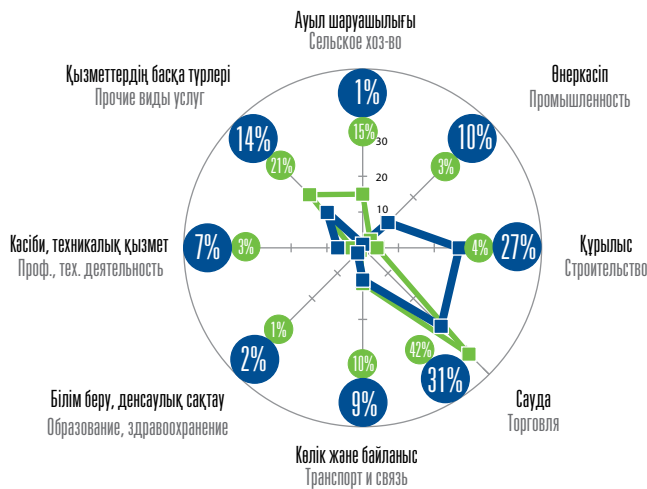
3.13.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Маңғыстау облысының ШОК-не сауда (үлесі кәсіпорындардың 31%-ын құрайды) және құрылыс (үлесі кәсіпорындардың 27%-ын құрайды) салаларындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Маңғыстау облысындағы өнеркәсіп (10%) және көлік пен байланыс (9%) кәсіпорындарының үлесі орташа республикалық деңгейден жоғары.

3.13.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Мангистауской области характеризуется преобладанием предприятий торговли, которые составляют 31% предприятий, и строительства – 27%. Выше среднереспубликанского уровня в Мангистауской области составляет доля предприятий промышленности (10%) и транспорта и связи (9%).

Маңғыстау облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Мангистауской области по видам экономической деятельности

■ Маңғыстау обл.
■ Мангистауская обл.
■ Қазақстан

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.13.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

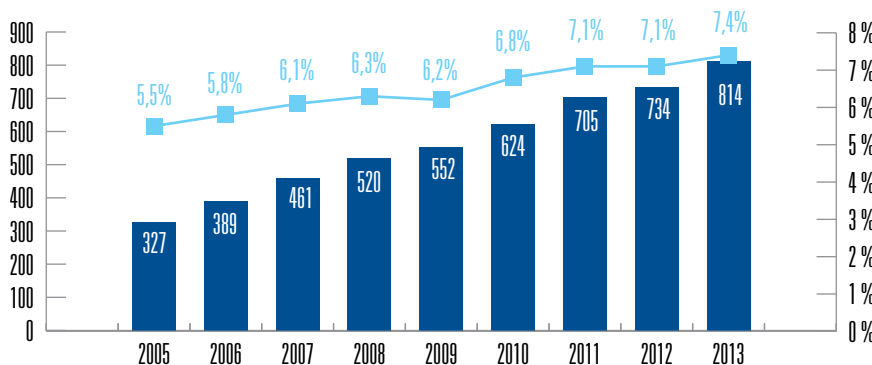
Маңғыстау облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны көрсеткіші 2005 жылдан бастап тұрақты түрде өсіп келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде бұл кәсіпорындардың саны 327-ден 814-ке дейін 2,5 есе өсті. Сондай-ақ кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын кәсіпорындар үлесінің өсімі де оң көрсеткіш болып табылады. 2005 жылдан бастап бұл көрсеткіштің мәні 5,5%-дан 7,4%-ға дейін ұлғайған.

3.13.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По показателям количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Мангистауской области наблюдается стабильное увеличение с 2005 года. За последние девять лет количество данных предприятий выросло в 2,5 раза – с 327 до 814. Также положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 года ее значение увеличилось с 5,5% до 7,4%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

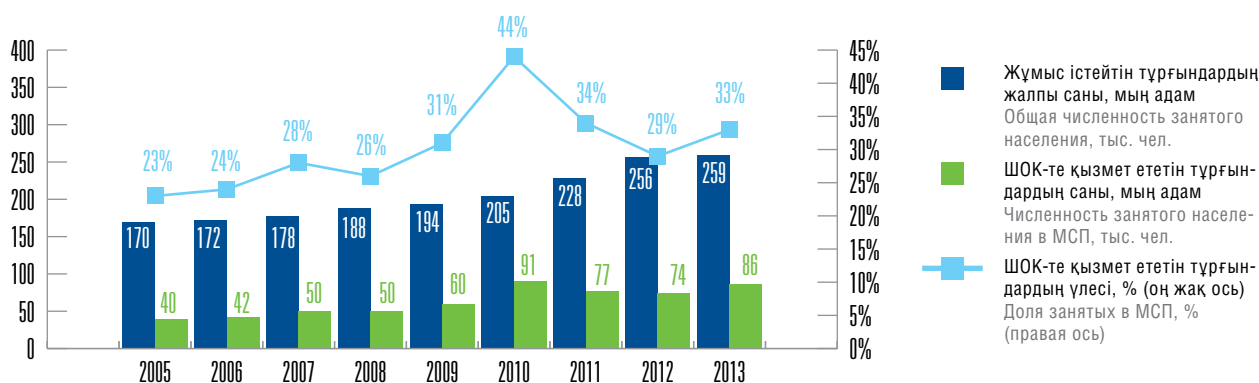
3.13.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Маңғыстау облысының ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындарының саны 86 мың адамды құрады. Жалпы облыстың ШОК аймақтағы жұмыс орындарының 33%-ын қамтамасыз етіп отыр. Сонда да соңғы екі жыл ішінде ШОК-те қызмет ететін тұрғындардың саны өзгеріссіз қалды.

3.13.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП Мангистауской области на 1 января 2014 года составила 86 тыс. человек. В целом МСП области обеспечивает 33% рабочих мест в регионе. Вместе с этим, доля занятых в МСП в течение последних двух лет остается неизменным.

Маңғыстау облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

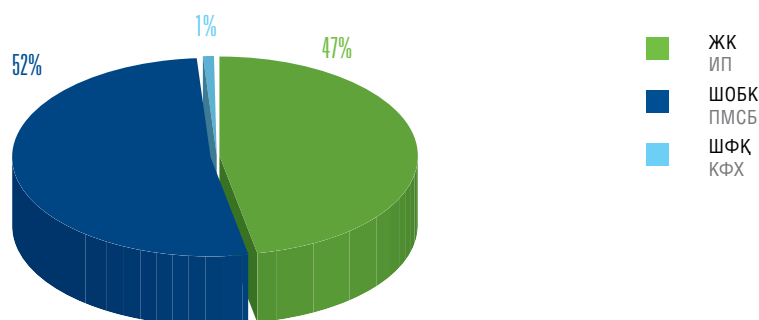
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 52%-ы, ЖК кәсіпорындарында 47%-ы, ШФҚ-да 1%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 52% общего количества активно занятых в МСП, на предприятиях ИП – 47%, КФХ – 1%.

Маңғыстау облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Мангистауской области по организационно-правовым формам, %

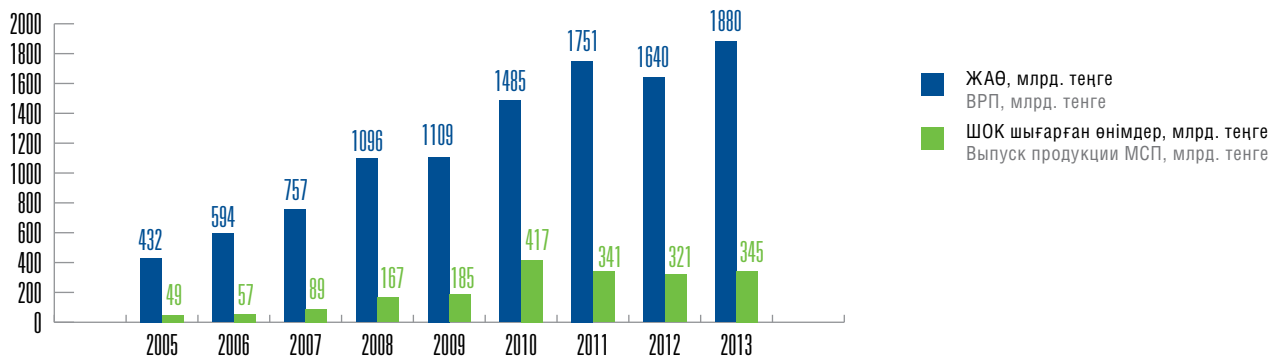
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.13.7. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

2013 ж. Маңғыстау облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 345 млрд. теңгені құрады. Салыстыруға келетін бағалар тұрғысынан 2013 ж. облыстың ШОК шығарған өнімдерінің көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 107,3%-ды құрады.

Ал облыстың ЖАӨ-нің физикалық көлемінің индексі алдыңғы жылмен салыстырғанда 114,6%-ды құрады. Сөйтіп Маңғыстау облысында ШОК шығарған өнімдер көлемінің өсімі байқалып отыр.

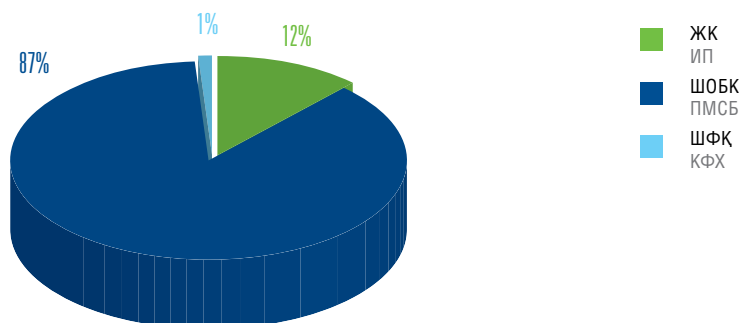
Маңғыстау облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 87%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 12%-ды, ШФҚ-дың үлесі 1%-ды құрайды.

Маңғыстау облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.13.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Мангистауской области в 2013 году составил 345 млрд. тенге. В сопоставимых ценах выпуск продукции МСП области за 2013 год по сравнению с выпуском за 2012 год составил 107,3%.

Вместе с этим индекс физического объема ВРП области в процентах к предыдущему году составил 114,6%. Таким образом, в Мангистауской области наблюдается повышение выпуска продукции МСП.

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Мангистауской области, млрд. тенге

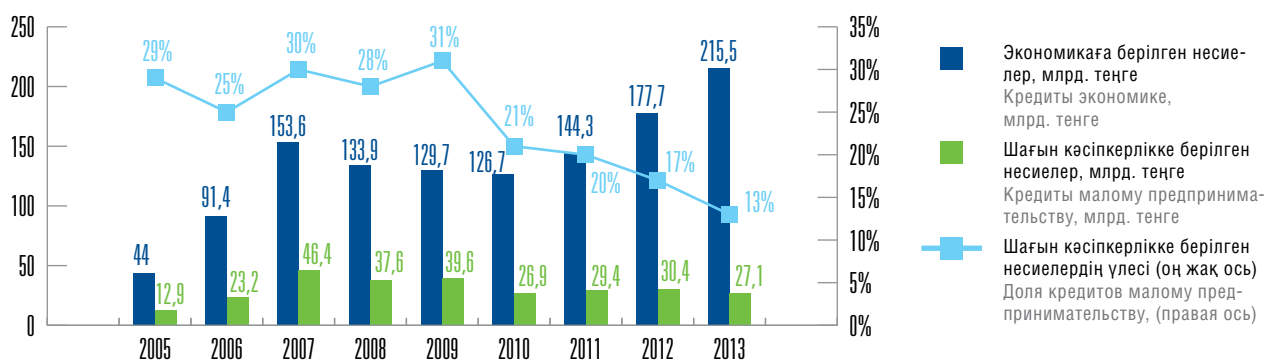
В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают 87% общего выпуска продукции МСП региона, на долю ИП приходится 12%, КФХ – 1%.

Структура выпуска продукции МСП Мангистауской области по организационно-правовым формам, %

3.13.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Маңғыстау облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 215,5 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 27,1 млрд. теңгені құрайды. Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер бойынша портфель мөлшерінің қайта өсе бастағанына қарамастан, Маңғыстау облысындағы жалпы несиелік портфель өсімінің салдарынан шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі жыл сайын төмендеп келеді.

Маңғыстау облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источники: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.13.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Маңғыстау облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 688 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 26,9 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 875 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Маңғыстау облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

№	Бағдарлама Программа	Сом, млн. теңге Сумма, млн. теңге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	5 114	141	15,6%	17,1%	51
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	5 953	131	12,3%	14,0%	101
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	7 060	169	11,3%	12,2%	117
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	3 190	86	12,5%	13,2%	96
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	835	7	9,7%	10,6%	71
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	155	4	13,8%	14,4%	44
7	Даму-Өндіріс	1 255	7	8,0%	8,4%	117
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	200	38	11,9%	13,4%	12

3.13.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Мангистауской области составил 215,5 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 27,1 млрд. тенге. Несмотря на возобновившийся рост портфеля по кредитам малому предпринимательству, на фоне роста общего кредитного портфеля в Мангистауской области доля кредитов малому предпринимательству ежегодно снижается.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Мангистауской области

3.13.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Мангистауской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 688 заемщиков на общую сумму более 26,9 млрд. тенге. В результате было создано 875 рабочих мест.

Результаты программ Фонда «Даму» в Мангистауской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заявителей	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
9	Жаңаөзен қаласындағы ШОКС-ін қаржыландыру Финансирование СМСП в г.Жанаозен	235	28	9,9%	10,5%	41
10	Жаңаөзен қаласында зардап шеккен жеке кәсіпкерлік сек- торын қаржыландыру бағдарламасы Программа финансирования СЧП, пострадавших в г. Жанаозен	1 499	49	10,0%	10,6%	176
11	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	5	1	14,0%	14,9%	-
12	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	11	1	8,0%	8,0%	-
13	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	76	4	14,0%	14,6%	2
14	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 298	22	12,1%	13,1%	47
Жиынтығы: Итого:		26 884	688	12,3%	13,4%	875

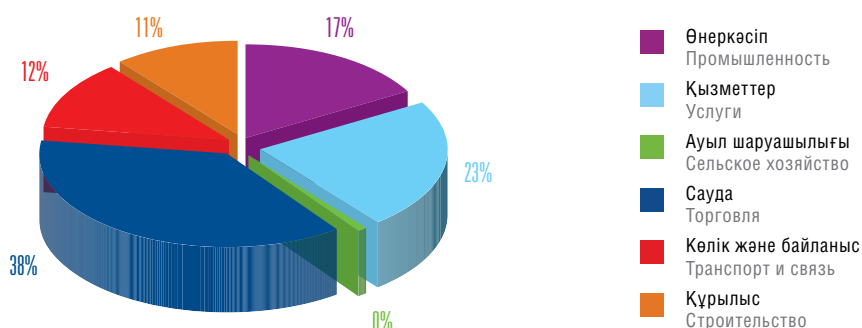
Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 38%-ы), қызметтер (23%), өнеркәсіп (17%) және құрылыс (11%) жөніндегі жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (38% средств), услуг (23%), промышленности (17%) и строительства (11%).

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Маңғыстау облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 84 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 23 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі тоғыз жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жөніндегі 66 шарт, кепілдендіру жөніндегі 19 шарт, екінші бағыт бойынша 7 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Мангистауской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 84 проекта на получение субсидирования процентной ставки, 23 проекта на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила девять проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 66 договоров субсидирования ставки, 19 договоров гарантирования, по второму направлению – 7 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Маңғыстау облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
80	23	9	4
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 116			

Результаты программы «ДКБ 2020» в Мангистауской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субдиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
63	19	7	3
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 92			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты) «Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Маңғыстау облысының бес ауданында және облыстық маңызы бар екі қаласында оқыту курсын өткізеді. 2011–2013 жылдары 2 322 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 493 тыңдаушы, 2012 ж. – 769 тыңдаушы және 2013 ж. – 1 360 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 27 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 56 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 370 кәсіпкерге бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 1 070 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 64 өтінімі орналастырылды, олардың 31-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Мангистауской области обучающие курсы проводятся Фондом в пяти районах и двух городах областного значения. За 2011–2013 гг. обучение прошли 2322 человека, в том числе в 2011 году – 493 слушателя, в 2012 году – 769 слушателей и в 2013 году – 1360 слушателей.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 27 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошло 56 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 1070 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса для 370 предпринимателей.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 64 заявки предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получил 31 человек.

Павлодар облысы

Павлодарская область

3.14. ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.14. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық:
Население: **753** мың адам
тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
белсенді халық:
Экономически
активное население: **440** мың адам
тыс. чел.

Жұмыспен қамтылған халық:
Занятое население: **418** мың адам
тыс. чел.

ЖӨӨ:
ВРП: **1 539** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
Реальный рост ВРП: **1.8** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
Промышленное производство: **1 330** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
Кредиты банков: **252** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
Зарегистриров. субъекты МСП: **54** мың
тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
Активные субъекты МСП: **32** мың
тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
Численность занятых в МСП: **122** мың адам
тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
Выпуск продукции МСП: **375** млрд. тг

ШОК кредиттері:
Кредиты МСП: **37** млрд. тг

«Компания
НЕФТЕХИМ Ltd» ЖШС
Химия өнеркәсібі

ТОО «Компания
НЕФТЕХИМ Ltd»
Химическая промышленность

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.14.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Павлодар облысы 1938 жылғы қаңтар айында құрылды, Қазақстанның солтүстік-шығысында орналасқан. Аймақ солтүстігінде, солтүстік-шығысында және шығысында Ресей Федерациясымен, оңтүстігінде Қазақстан Республикасының Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарымен, батысында Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарымен шекаралас.

Павлодар облысының жалпы жер ауданы 124,8 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 4,6%-ын құрайды (республикада он бірінші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 753,0 мың адамды немесе Қазақстан халқының 4,4%-ын құрады (республикада оныншы орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 440,0 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 4,9%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 418,0 мың адам. 22,0 мың адамның жұмыссыз деген ресми мәртебесі бар, жұмыссыздық деңгейі 5,0%-ды құрайды. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аймақтың 1 шаршы шақырымына шаққанда алты адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы Ертіс өзенінің жағасында, Павлодар қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 351,0 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 46,6%-ы тұрады. Облыста он ауылдық аудан және облыстық маңызы бар үш қала бар.

2013 жылы Павлодар облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 1 539,1 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 4,5%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (2 044,1 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде жетінші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 4,9%, тау-кен өнеркәсібі және карьерлерді барлау – 3,4%, өңдеу өнеркәсібі – 27,6%, құрылыс – 4,2%, сауда – 12,0%, көлік және байланыс – 12,1%, қызметтер және басқа да салалар – 19,2%.

3.14.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2009-2010 жылдары Павлодар облысындағы тіркелген ШОК субъектілері санының азайғаны байқалған еді, 2013 ж. олардың саны қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мәніне жетіп, 53,5 мың бірлікті құрады. 2013 ж. белсенді ШОК субъектілерінің саны 2012 жылмен салыстырғанда біраз көбейіп, 32,1 мың бірлікті құрады.

Осы оң тенденцияларға қарамастан облыстың экономикасында тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді субъектілер үлесінің азайып келе жатқаны байқалады. 2009 ж. кезеңдегі бұл көрсеткіштің ең жоғары мәніне (66%) қол жеткізілген болса, 2013 ж. белсенді ШОК субъектілерінің үлесі 60% деңгейіне дейін төмендеді.

3.14.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Павлодарская область образована в январе 1938 года и расположена на северо-востоке Казахстана. Регион граничит на севере, северо-востоке и востоке – с Российской Федерации, на юге – с Восточно-Казахстанской и Карагандинской областями, на западе с Акмолинской и Северо-Казахстанской областями Республики Казахстан. Общая земельная площадь Павлодарской области составляет 124,8 тыс. км² или 4,6% территории государства (одиннадцатое место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 753,0 тыс. человек или 4,4% населения Казахстана (десятое место по республике). Экономически активное население составляет 440,0 тыс. человек или 4,9% всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 418,0 тыс. человек. Официальный статус безработного имеют 22,0 тыс. человек, уровень безработицы составляет 5,0%. Плотность населения в среднем по области составляет шесть человек на 1 км². Административный центр расположен в город Павлодар, на берегу реки Иртыш. В городе на 1 января 2014 года проживало 351,0 тыс. человек или 46,6% всего населения области. В области десять сельских районов и три города областного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Павлодарской области составил 1539,1 млрд. тенге или 4,5% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 2 044,1 тыс. тенге, регион занимает седьмое место по стране.

В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 4,9%, горнодобывающая промышленность и разработка карьеров – 3,4%, обрабатывающая промышленность – 27,6%, строительство – 4,2%, торговля – 12,0%, транспорт и связь – 12,1%, услуги и прочие отрасли – 19,2%.

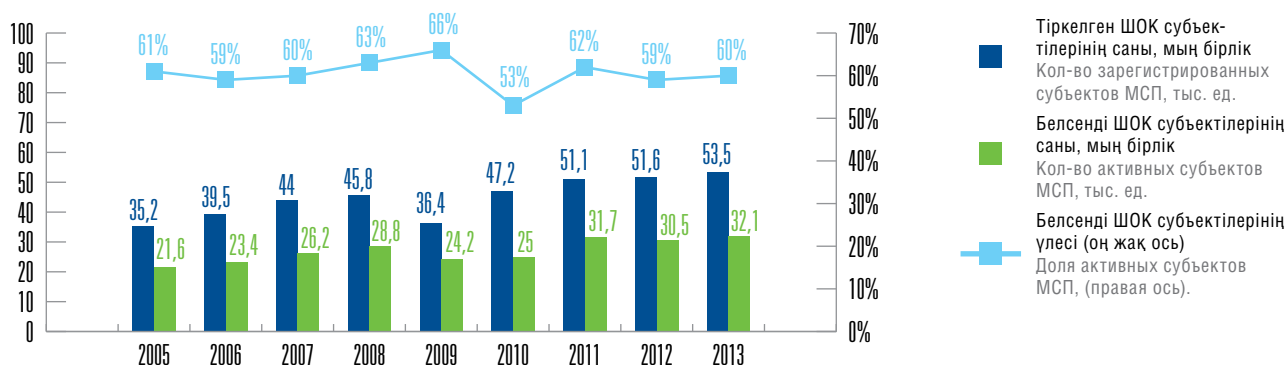
3.14.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

После наблюдавшегося сокращения количества зарегистрированных субъектов МСП Павлодарской области в 2009–2010 гг., в 2013 году их количество достигло максимального значения за рассматриваемый период и составило 53,5 тыс. ед. Количество активных субъектов МСП в 2013 году незначительно повысилось в сравнении с 2012 годом, и составило 32,1 тыс. ед.

Несмотря на эти положительные тенденции в экономике области наблюдается сокращение доли активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов. Если в 2009 году было достигнуто максимальное значение данного показателя за период – 66%, то в 2013 году доля активных субъектов МСП снизилась до уровня 60%.

Павлодар облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Павлодарской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.14.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

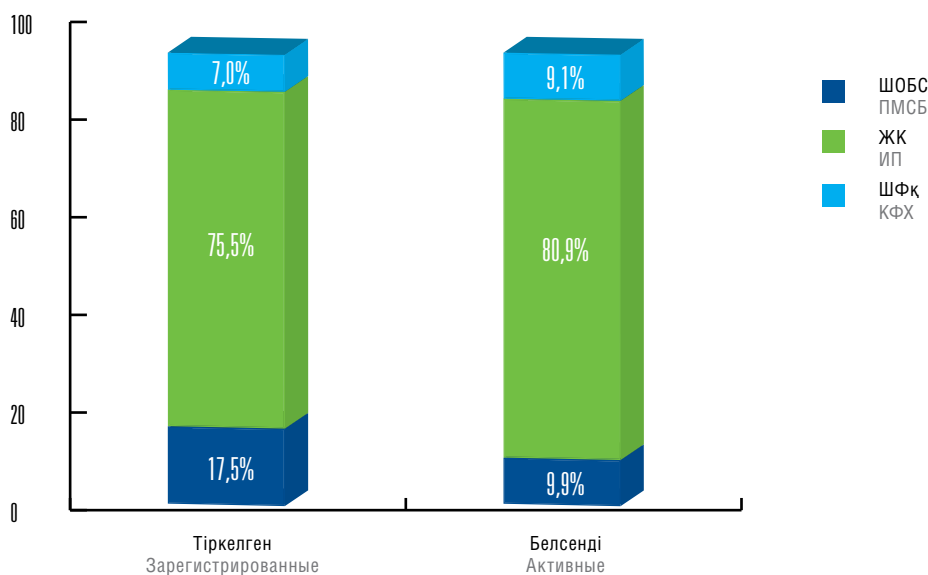
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Павлодар облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 75,5%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 17,5%-ды, ШФҚ-дың үлесі 7,0%-ды құрайды. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 80,9%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 9,9%-ды, ШФҚ-дың үлесі 9,1%-ды құрайды.

3.14.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Павлодарской области на 1 января 2014 года в регионе преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП оставляет 75,5%, доля предприятий МСБ – 17,5%, КФХ – 7,0%. В структуре активных субъектов МСП на долю ИП приходится 80,9%, на предприятия МСБ – 9,9%, КФХ – 9,1%.

Павлодар облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Павлодарской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы жеті жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

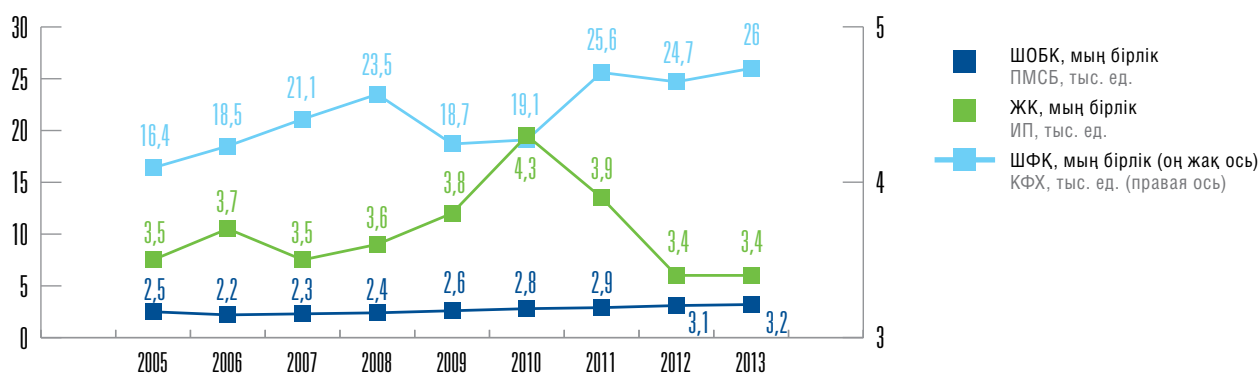
1. ШОБ кәсіпорындарының санында 2006 жылдан бастап өсім тенденциясы байқалады: қарастырылып отырған кезеңде олардың саны 1 011 субъектіге көбейген;
2. 2013 ж. ЖК саны 26 мың бірлікке жетті, бұл осы көрсеткіштің ең жоғары мәні болып табылады;
3. ШФҚ саны 2007 жылдан бастап 2010 жылға дейін тұрақты түрде ұлғайды, осыдан кейін олардың саны азая бастады да, 2013 ж. 3,2 мың бірлікті құрады.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние семь лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ с 2006 года имеет тенденцию роста: в целом за рассматриваемый период их число увеличилось на 1 011 субъектов.
2. Количество ИП в 2013 году достигло максимального значения в 26 тыс. ед.
3. Количество КФХ стабильно увеличивалось с 2007 по 2010 год, затем их число стало сокращаться, достигнув в 2013 году 3,2 тыс. ед.

Павлодар облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Павлодарской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

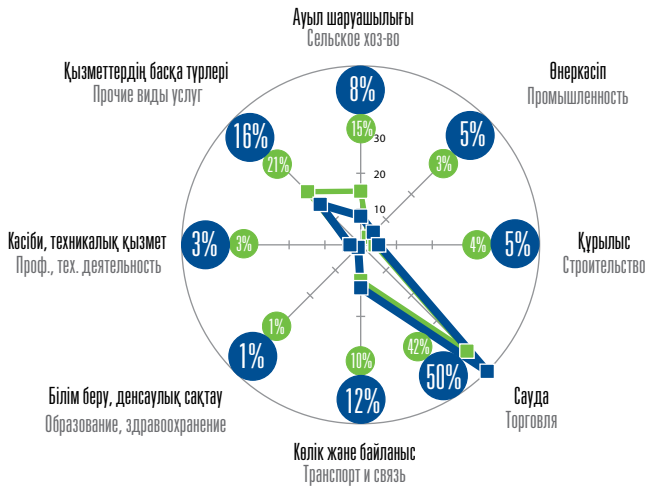
3.14.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Павлодар облысының ШОК-не сауда және қызметтер салаларындағы, сондай-ақ құрылыс секторындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы сауда саласының кәсіпорындары 50%-ды құрайды, бұл орташа республикалық көрсеткіштен 8%-ға жоғары. Құрылыс секторындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 5%-ды құрайды, бұл елдегі көрсеткіштен 1%-ға жоғары. Сонымен қатар облыстың өнеркәсіп кәсіпорындарының үлесі 5%-ды құрайды, бұл елдегі көрсеткіштен 2%-ға жоғары.

3.14.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Павлодарской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также строительного сектора. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 50%, что выше среднереспубликанского показателя на 8%. Доля малых и средних предприятий строительного сектора составляет 5%, что выше показателя по стране на 1%. Кроме того, доля предприятий промышленности области составляет 5%, что выше показателя по стране на 2%.

Павлодар облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Павлодарской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.14.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҮЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

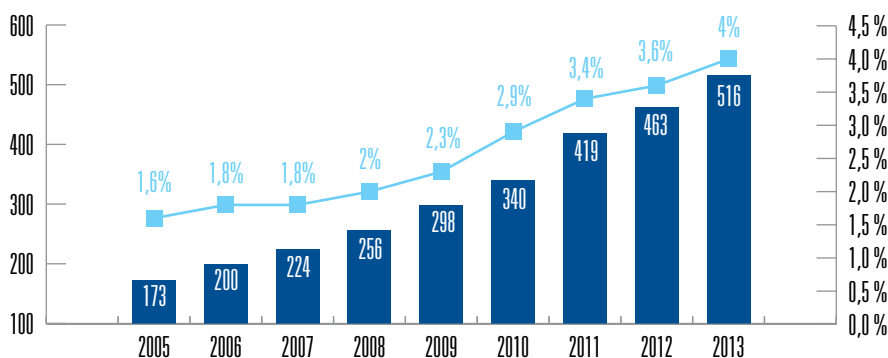
Павлодар облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл аймақтың шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығын көрсетеді. Жалпы 2005 ж. облыстағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны 3 есе көбейіп, 516 бірлікті құрады. ШОК-дың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осы кәсіпорындардың үлесі де өсіп, 2005 жылғы 1,6% мәнінен 2013 жылғы 4% мәніне дейін өсті.

3.14.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Павлодарской области имеет тенденцию роста. Это свидетельствует о привлекательности региона для зарубежных инвесторов. В целом с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло в 3 раза и составило 516 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) также выросла с 1,6% в 2005 году до 4% в 2013 году.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

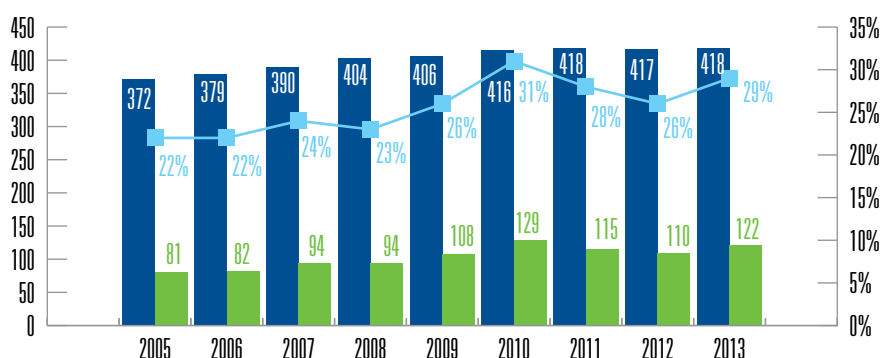
3.14.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Павлодар облысының ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындарының саны 122 мың адамды құрады, бұл 2005 жылғы көрсеткіштен бір жарым есе жоғары. Аймақтағы жұмыспен қамтылған тұрғындардың жалпы санындағы ШОК-те қызмет ететін тұрғындардың үлесі 29%-ды құрады.

3.14.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП Павлодарской области на 1 января 2014 года составила 122 тыс. человек, что в полтора раза выше показателя 2005 года. Доля занятых в МСП в общей численности занятых в регионе в 2013 году составила 29% от общего числа занятых в регионе.

Павлодар облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

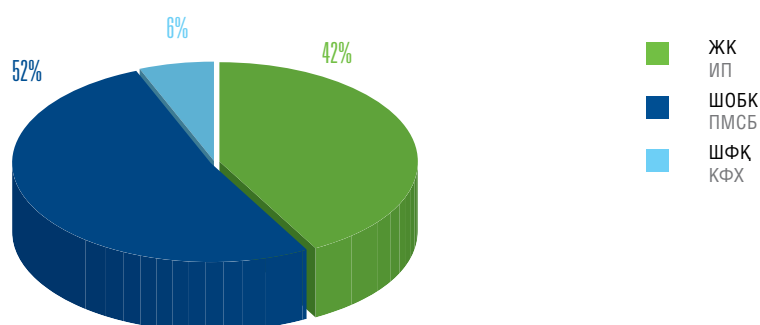
Доля занятых в МСП Павлодарской области в общей численности занятых в регионе

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында облыстың ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындарының жалпы санының 52%-ы, ЖК кәсіпорындарында 42%-ы, ШФҚ-да 6%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 52% общего количества активно занятых в МСП области, на предприятиях ИП – 42%, КФХ – 6%.

Павлодар облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.14.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

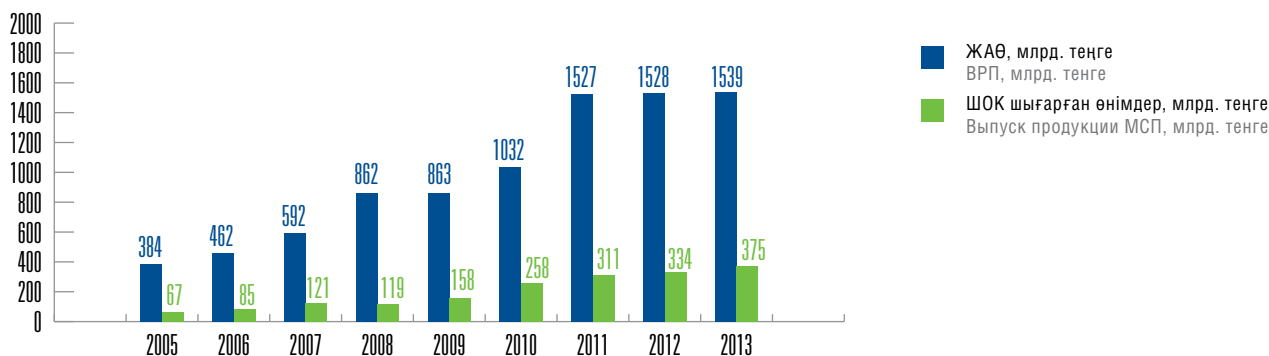
2013 ж. Павлодар облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 375 млрд. теңгені құрады. Жалпы облыстағы ШОК шығарған өнімдер көлемінің деңгейінде өсім тенденциясы байқалады: 2005 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 5,6 есе көбейген.

3.14.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Павлодарской области в 2013 году составил 375 млрд. тенге. В целом уровень выпуска продукции МСП в области имеет тенденцию роста: по сравнению с 2005 годом данный показатель увеличился в 5,6 раз.

Павлодар облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Павлодарской области, млрд. тенге

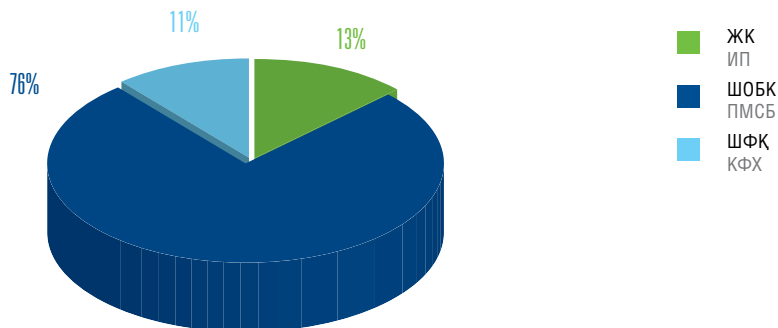
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 76%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 13%-ды, ШФҚ-дың үлесі 11%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают 76% общего выпуска продукции МСП региона, на предприятия ИП приходится 13%, КФХ – 11%.

Павлодар облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Павлодарской области по организационно-правовым формам, %

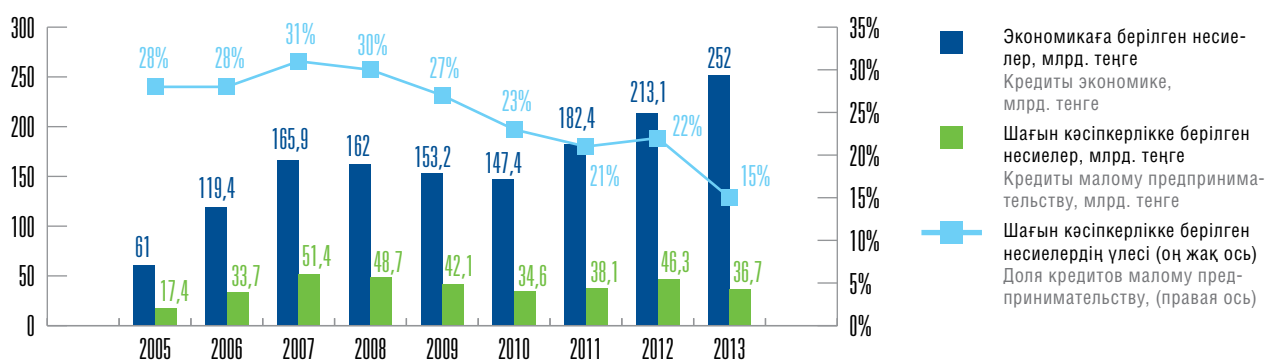

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.14.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Павлодар облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 252,0 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 36,7 млрд. теңгені құрайды. Облыстағы шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесінде соңғы алты жыл бойы азаю тенденциясы орын алып отыр. Мысалға, 2007 жылдан бастап бұл көрсеткіш төмендеп, жалпы портфельдің 15%-ын құрады.

Павлодар облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.14.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Павлодар облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 1 203 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 59,6 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 2 002 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Павлодар облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.14.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Павлодарской области составил 252,0 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 36,7 млрд. тенге. Доля кредитов малому предпринимательству в области имеет тенденцию к сокращению в последние шесть лет. Так, с 2007 года данный показатель снизился и составил в 2013 году 15% общего портфеля.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Павлодарской области

3.14.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Павлодарской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 1 203 заемщика на общую сумму более 59,6 млрд. тенге. В результате было создано 2 002 рабочих места.

Результаты программ Фонда «Даму» Павлодарской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушылардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есептелген мөлшерлеме Средне-взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффективная ставка	Жасалған жұмыс орындарының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	6 743	225	16,9%	18,7%	375
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	10 889	246	12,3%	13,8%	341
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	15 434	248	11,4%	12,2%	423
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	6 212	183	13,0%	14,1%	166
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	1 022	29	9,6%	10,6%	149
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	1 149	26	13,1%	14,1%	118
7	Даму-Өндіріс	14 916	28	8,0%	8,3%	117

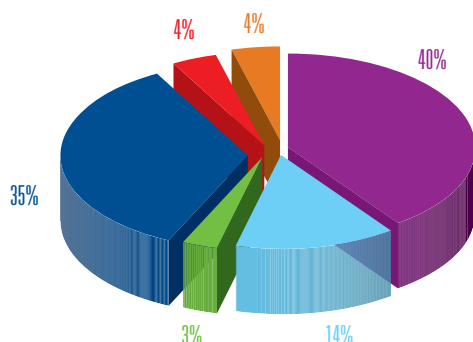
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	566	130	12,5%	13,8%	21
9	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	45	10	13,6%	15,3%	3
10	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	182	4	8,0%	8,2%	213
11	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	218	11	14,0%	15,0%	25
12	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	2 203	63	12,8%	14,0%	51
Жиынтығы: Итого:		59 579	1 203	11,6%	12,5%	2 002

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

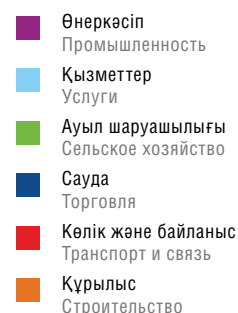
Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, өнеркәсіп (қаражаттың 40%-ы), сауда (35%) және қызметтер (14%) салаларындағы жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты отраслей промышленности (40% средств), торговли (35%), и услуг (14%).

ШОКС субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Павлодар облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 386 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 28 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 14 жобаны мақұлдады. Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жөніндегі 330 шарт, кепілдендіру жөніндегі 27 шарт жасалды, екінші бағыт бойынша 14 субсидиялау шартына қол қойылды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Павлодарской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 386 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения и 28 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 14 проектов субсидирования ставки вознаграждения.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 330 договоров субсидирования ставки вознаграждения, 27 договоров гарантирования, по второму направлению подписано 14 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Павлодар облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Результаты программы «ДКБ 2020» в Павлодарской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
378	28	14	8
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 428			

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
324	27	14	6
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 371			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Павлодар облысының он ауданында және облыстық маңызы бар үш қаласында оқыту курсы өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 2 353 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 786 тыңдаушы, 2012 ж. – 817 адам және 2013 ж. – 750 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 35 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 80 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 737 кәсіпкерге бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 4 217 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 73 өтінімі орналастырылды, олардың 50-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

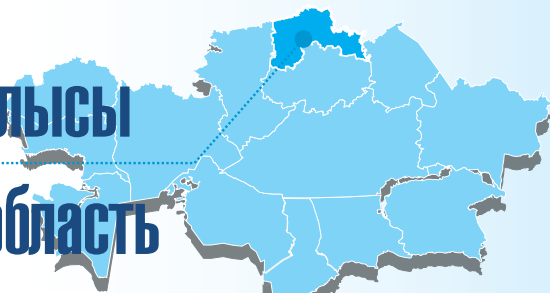
По Программе «Бизнес-Советник» в Павлодарской области обучающие курсы проводятся Фондом в десяти районах и трех городах областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли 2353 человека, в том числе в 2011 году – 786 слушателей, в 2012 году – 817 человек и в 2013 году – 750 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 35 человек. В проекте «Деловые связи» приняли участие 80 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 4 217 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 737 предпринимателям.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 73 заявки предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 50 человек.

Солтүстік Қазақстан облысы

Северо-Казахстанская область

3.15. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.15. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық: Население:	576	мың адам тыс. чел.
Экономикалық тұрғыдан белсенді халық: Экономически активное население:	347	мың адам тыс. чел.
Жұмыспен қамтылған халық: Занятое население:	329	мың адам тыс. чел.
ЖӨӨ: ВРП:	748	млрд. тг
ЖӨӨ нақты өсім: Реальный рост ВРП:	10.7	%
Өнеркәсіптік өндіріс: Промышленное производство:	152	млрд. тг
Банктердің кредиттері: Кредиты банков:	106	млрд. тг
Тіркелген ШОК субъектілері: Зарегистриров. субъекты МСП:	41	мың тыс.
Белсенді ШОК субъектілері: Активные субъекты МСП:	25	мың тыс.
ШОК жұмыспен қамтылғандар: Численность занятых в МСП:	103	мың адам тыс. чел.
ШОК өнім шығарылымы: Выпуск продукции МСП:	295	млрд. тг
ШОК кредиттері: Кредиты МСП:	21	млрд. тг

«Молпродукт» ЖШС
Тамақ өнімдерін өндеу

ТОО «Молпродукт»
Производство продуктов
питания

«Бизнестің жол картасы 2020»
(Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
(Субсидирование
ставки вознаграждения)

3.15.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Солтүстік Қазақстан облысы 1936 жылғы шілде айында құрылды, Қазақстанның солтүстігінде орналасқан. Аймақ солтүстігінде Ресей Федерациясымен, батысында Қазақстан Республикасының Қостанай облысымен, солтүстік-шығысында Павлодар облысымен, оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында Ақмола облысымен шекаралас.

Солтүстік Қазақстан облысының жалпы жер ауданы 98,0 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 3,6%-ын құрайды (республикада 14-ші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 575,7 мың адамды немесе Қазақстан халқының 3,4%-ын құрады (республикада 15-ші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 346,9 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 3,8%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 329,3 мың адам. Жұмыспен қамту органдарында жұмыссыз ретінде есепке тұрған азаматтардың саны – 17,6 мың адам, жұмыссыздық деңгейі 5,1%-ды құрайды. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аймақтың 1 шаршы шақырымына шаққанда алты адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы 1752 ж. құрылған Петропавл қаласында орналасқан. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 208,4 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының 36,2%-ы тұрады. Облыста 13 ауылдық аудан және бес қала бар, соның ішіндегі бір қаланың облыстық маңызы бар, төрт қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Солтүстік Қазақстан облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 747,5 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 2,2%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (1298,4 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 12-ші орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 23,6%, өңдеу өнеркәсібі – 9,2%, құрылыс – 3,4%, сауда – 15,2%, көлік және байланыс – 9,1%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 12,7%, қызметтер және басқа да салалар – 24,6%.

3.15.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2013 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысында 41,1 мың ШОК субъектісі тіркелді, бұл кезде 25,2 мың субъект немесе 61%-ы белсенді қызмет жүргізеді. 2009 жылдан бастап тіркелген ШОК субъектілерінің саны тұрақты түрде өсіп келеді. Белсенді ШОК субъектілерінің санында да жалпы өсім тренді байқалады. 2013 жылғы жедел деректер бойынша белсенді ШОК субъектілері 1,4 мыңға көбейген. Тіркелген ШОК субъектілерінің санындағы белсенді субъектілердің үлесі 2 пайызға (63%-дан 61%-ға) азайып отыр.

3.15.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Северо-Казахстанская область образована в июле 1936 года и расположена на севере Казахстана. Регион граничит на севере – с Российской Федерацией, на западе с Костанайской, на северо-востоке – с Павлодарской, на юге и юго-востоке – с Акмолинской областями Республики Казахстан.

Общая земельная площадь Северо-Казахстанской области составляет 98,0 тыс. км² или 3,6% территории государства (14-е место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 575,7 тыс. человек или 3,4% населения Казахстана (15-е место по республике). Экономически активное население составляет 346,9 тыс. человек или 3,8% от всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 329,3 тыс. человек. Численность граждан, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, составляет 17,6 тыс. человек, уровень безработицы – 5,1%. Плотность населения в среднем по области составляет шесть человек на 1 км² территории региона.

Административный центр области расположен в городе Петропавловск, основанном в 1752 году. В городе на 1 января 2014 года проживало 208,4 тыс. человек или 36,2% населения области. В области 13 сельских районов и пять городов, из которых один город областного значения, четыре города районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Северо-Казахстанской области составил 747,5 млрд. тенге или 2,2% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 1298,4 тыс. тенге, регион занимает 12 место по стране.

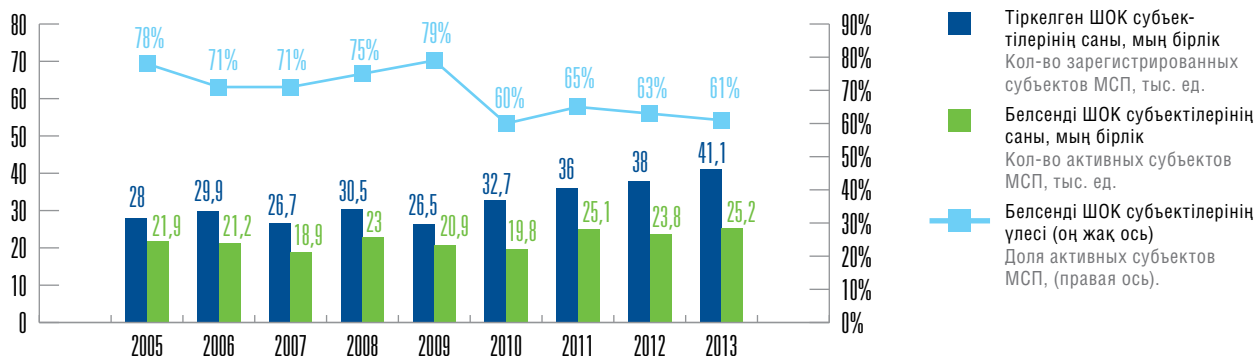
В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 23,6%, обрабатывающая промышленность – 9,2%, строительство – 3,4%, торговля – 15,2%, транспорт и связь – 9,1%, операции с недвижимым имуществом – 12,7%, услуги и прочие отрасли – 24,6%.

3.15.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

По состоянию на 1 января 2013 года в Северо-Казахстанской области зарегистрировано 41,1 тыс. субъектов МСП, при этом 25,2 тыс. субъектов или 61% ведут активную деятельность. С 2009 года количество зарегистрированных субъектов МСП демонстрирует устойчивый рост. Количество активных субъектов МСП также имеет общий тренд роста. По оперативным данным за 2013 год произошло увеличение активных субъектов МСП на 1,4 тыс. Доля активных субъектов МСП в числе зарегистрированных снизилась на 2 процентных пункта (с 63% до 61%).

Солтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Северо-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.15.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің құрылымында ЖК-лер басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 78,7%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 13,4%-ды, ШФҚ-дың үлесі 7,9%-ды құрайды.

Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 79,6%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 8,5%-ды, ШФҚ-дың үлесі 11,9%-ды құрайды.

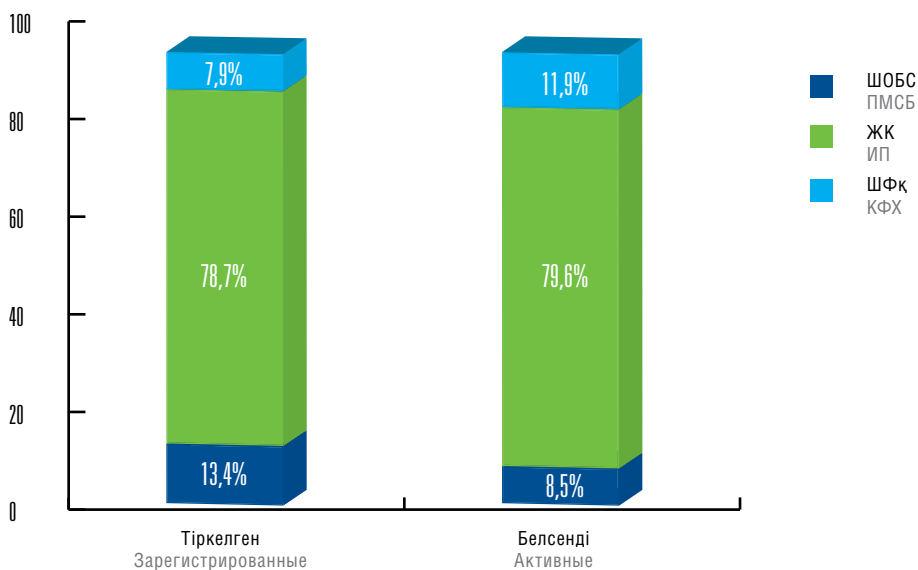
3.15.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В структуре зарегистрированных и активных субъектов МСП в Северо-Казахстанской области на 1 января 2014 года преобладают ИП. В структуре зарегистрированных субъектов МСП доля ИП составляет 78,7%, доля предприятий МСБ – 13,4%, КФХ – 7,9%.

В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 79,6%, доля предприятий МСБ – 8,5%, КФХ – 11,9%.

Солтүстік Қазақстан облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Северо-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

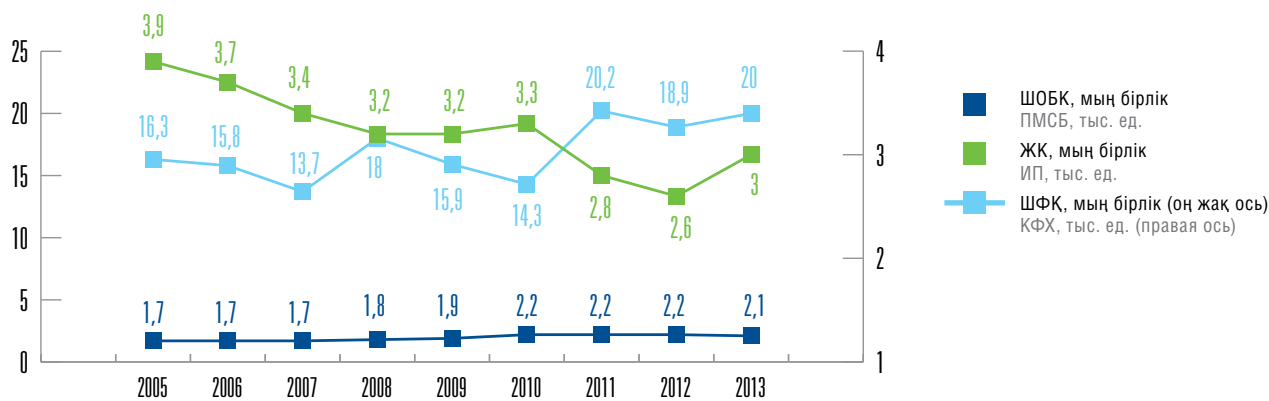
1. ШОБ кәсіпорындарының саны тұрақты түрде өсіп келеді. Жалпы қарастырылып отырған кезеңдегі ШОБ кәсіпорындарының саны 450 бірлікке көбейді;
2. ЖК санының өзгерісі тұрақсыз, бұл көрсеткіш бірде төмендеп, бірде жоғарылайды. Жедел деректер бойынша 2013 ж. белсенді ЖК-лердің саны 1,1 мың бірлікке көбейіп, 2013 ж. 20,0 мың бірлікті құрады;
3. ШФҚ санында аздау тенденциясы орын алып отыр. Жалпы қарастырылып отырған кезеңдегі ШФҚ-дың саны 896 субъектіге қысқарған.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. Количество предприятий МСБ демонстрирует стабильный рост. В целом за рассматриваемый период число предприятий МСБ увеличилось на 450 ед.
2. Количество ИП изменяется нестабильно – периоды спада чередуются с периодами роста. За 2013 год по оперативным данным количество активных ИП увеличилось на 1,1 тыс. ед. и составило в 2013 году 20,0 тыс. ед.
3. Количество КФХ имеет тенденцию к сокращению. В целом за рассматриваемый период число КФХ сократилось на 896 субъектов.

Солтүстік Қазақстан облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных СМСП субъектов Северо-Казахстанской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

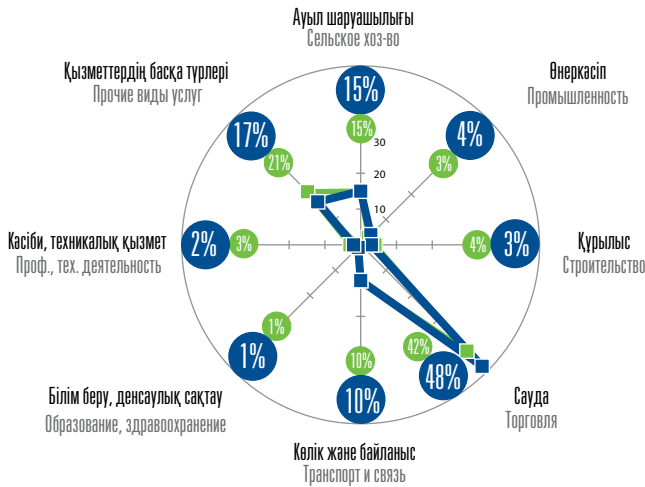
3.15.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Салалық тұрғыдан Солтүстік Қазақстан облысының ШОК-не сауда және қызметтер, сондай-ақ ауыл шаруашылығы салаларындағы кәсіпорындардың басымдығы тән. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы сауда саласының кәсіпорындары 48%-ды құрайды. Ауыл шаруашылығы саласындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 15%-ды құрайды, бұл елдегі осындай көрсеткішке сәйкес келеді. Облыстың өнеркәсіп кәсіпорындарының үлесі 4%-ды құрайды, бұл елдегі ауыл шаруашылығындағы кәсіпорындардың орташа үлесінен 1%-ға жоғары.

3.15.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Отраслевая специфика МСП Северо-Казахстанской области характеризуется преобладанием предприятий торговли и услуг, а также сельского хозяйства. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 48%. Доля малых и средних предприятий сельского хозяйства составляет 15%, что соответствует аналогичному показателю по стране. Доля предприятий промышленности области составляет 4%, что выше средней доли сельскохозяйственных предприятий по стране на 1%.

Солтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Северо-Казакстанской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.15.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

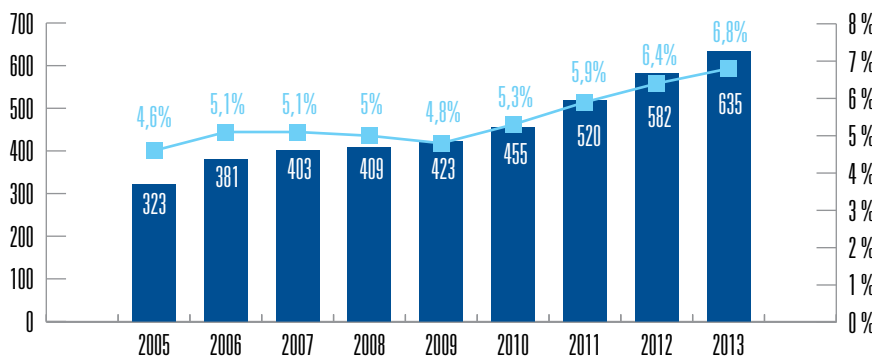
Солтүстік Қазақстан облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген кәсіпорындардың саны көрсеткіші 2005 жылдан бастап тұрақты түрде өсіп келеді. Соңғы тоғыз жыл ішінде осындай кәсіпорындардың саны 323-тен 635-ке дейін 2 есе көбейген. Кәсіпорындардың жалпы санындағы шетелдік ұйымдар қатысатын кәсіпорындар үлесінің өсімі де жағымды көрсеткіш болып табылады. 2005 жылдан 2013 жылға дейін бұл көрсеткіштің мәні 4,6%-дан 6,8%-ға ұлғайды.

3.15.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

По показателям количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности Северо-Казакстанская область демонстрирует стабильный рост с 2005 года. За последние девять лет количество подобных предприятий выросло в 2 раза – с 323 до 635. Еще одним положительным показателем служит растущая доля предприятий с иностранным участием в общем количестве предприятий. С 2005 по 2013 год ее значение увеличилось с 4,6% до 6,8%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

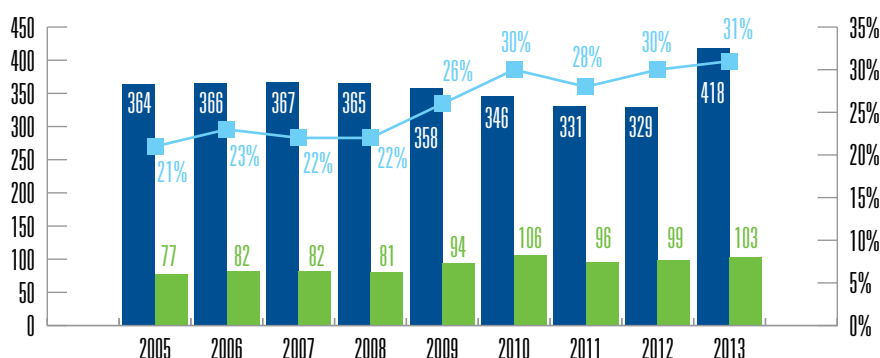
Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
- Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

3.15.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысының ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындарының саны 103 мың адамды құрады. Аймақтың ШОК облыстың жұмыс орындарының 31%-ын қамтамасыз етеді. Бұл кезде бұл көрсеткіште өсім тенденциясы байқалады: 2005 жылдан бастап облыстағы жұмыспен қамтылған тұрғындардың жалпы санындағы ШОК-те қызмет ететін тұрғындардың үлесі он пайызға көбейді.

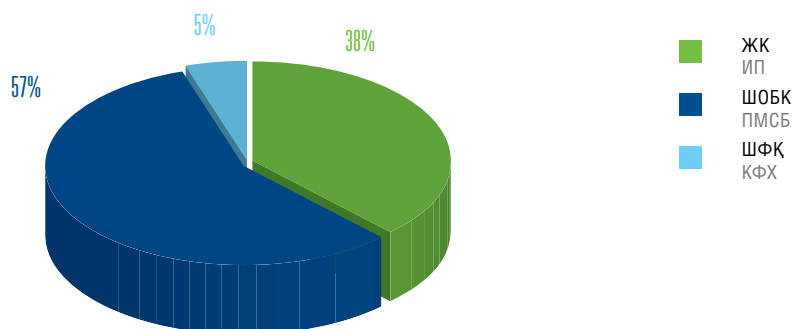
Солтүстік Қазақстан облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 57%-ы, ЖК кәсіпорындарында 38%-ы, ШФҚ-да 5%-ы қызмет етеді.

Солтүстік Қазақстан облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.15.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Северо-Казахстанской области на 1 января 2014 года составила 103 тыс. человек. МСП региона обеспечивает 31% рабочих мест области. При этом данный показатель имеет тенденцию роста: с 2005 года доля занятых в МСП в общей численности занятых в области увеличилась на десять процентных пунктов.

Доля занятых в МСП Северо-Казахстанской области в общей численности занятых в регионе

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 57% общего количества занятых в МСП, на предприятиях ИП – 38%, КФХ – 5%.

Структура занятых в МСП Северо-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

3.15.7. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

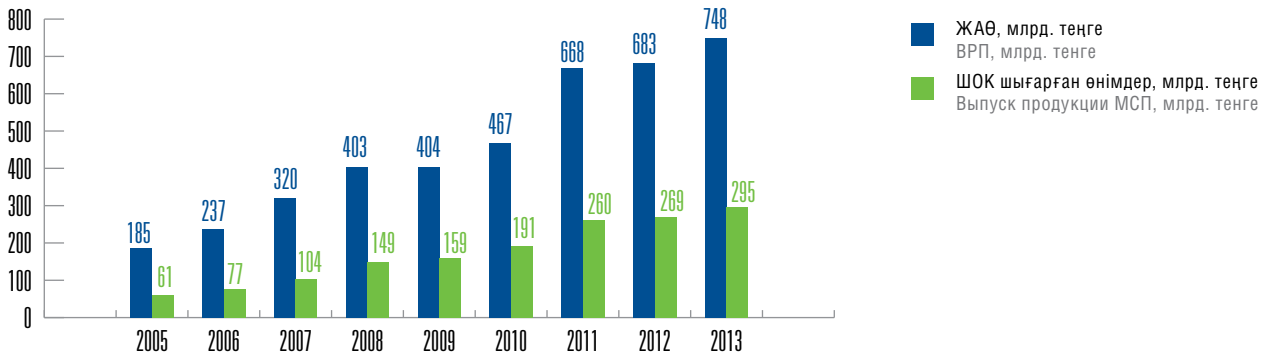
2013 ж. Солтүстік Қазақстан облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 295 млрд. теңгені құрады. Салыстыруға келетін бағалар тұрғысынан 2013 ж. облыстың ШОК шығарған өнімдерінің көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 9,6%-ға ұлғайған.
2013 ж. облыстың ЖАӨ заттай тұрғыдан алдыңғы жылмен салыстырғанда 109,4%-ды құрады.

3.15.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Северо-Казахстанской области в 2013 году составил 295 млрд. тенге. В сопоставимых ценах выпуск продукции МСП области за 2013 год по сравнению с выпуском за 2012 год увеличился на 9,6%. В натуральном выражении ВРП области в 2013 году в процентах к предыдущему году составил 109,4%.

Солтүстік Қазақстан облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Северо-Казахстанской области, млрд. тенге

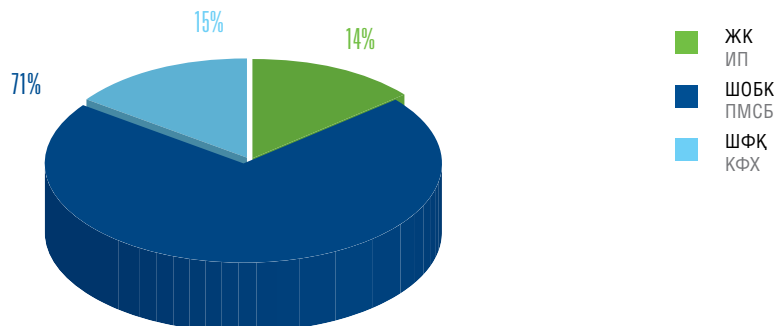
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 71%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 14%-ды, ШФҚ-дың үлесі 15%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают 71% общего выпуска продукции МСП региона, на долю ИП приходится 14%, КФХ – 15%.

Солтүстік Қазақстан облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Северо-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

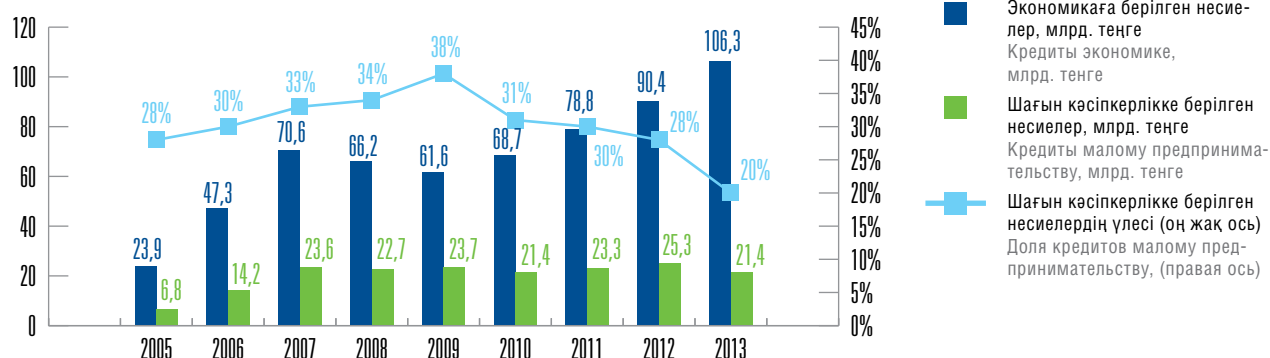

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.15.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 106,3 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 21,4 млрд. теңгені (жалпы портфельдің 20%-ын) құрайды. Бұл кезде экономиканың несиелік портфеліндегі облыстың шағын кәсіпкерлігіне берілген несиелердің үлесі 2009 жылдан бастап азайып келеді.

Солтүстік Қазақстан облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.15.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Северо-Казакстанской области составил 106,3 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 21,4 млрд. тенге (20% от общего портфеля). При этом доля кредитов малому предпринимательству области в кредитном портфеле экономики сокращается с 2009 года.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Северо-Казакстанской области

3.15.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 819 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 34,8 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 1 320 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.15.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ
В Северо-Казакстанской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 819 заемщиков на общую сумму более 34,8 млрд. тенге. В результате было создано 1 320 рабочих мест.

Результаты программ Фонда «Даму» в Северо-Казакстанской области по состоянию на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	2 798	110	17,1%	19,2%	143
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	8 209	260	12,3%	14,0%	259
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	9 537	179	11,4%	12,2%	163
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	5 063	106	12,4%	13,4%	248
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	1 318	10	9,3%	10,8%	49
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	437	21	13,5%	14,6%	71

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
7	Даму-Өндіріс	5 387	22	8,0%	8,3%	179
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	277	49	12,0%	13,4%	21
9	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	47	11	14,0%	15,4%	6
10	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	86	3	8,0%	8,0%	59
11	АДБ-нің бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	1 652	48	12,6%	15,6%	122
12	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	29,46	3	14%	14,95%	4
Жиынтығы: Итого:		34 842	819	11,68%	12,90%	1 320

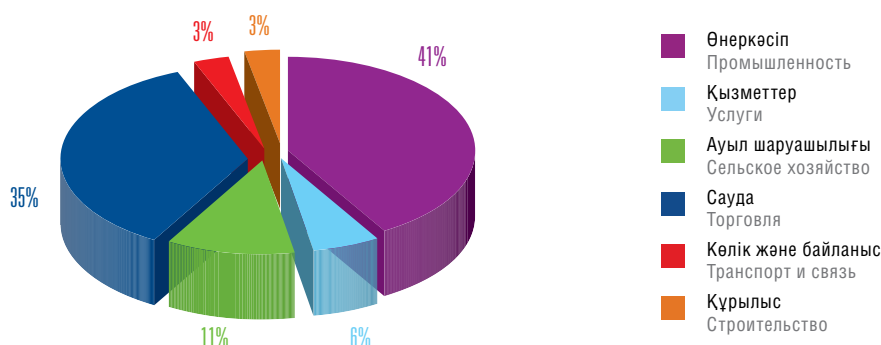
Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 35%-ы), өнеркәсіп (41%) және ауыл шаруашылығы (11%) салаларындағы жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (35% средств), промышленности (41%) и сельского хозяйства (11%).

ШОК субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Солтүстік Қазақстан облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі пайыздық мөлшерлемені субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 228 жобаны, несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 24 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы пайыздық мөлшерлемені субсидиялауды алу жөніндегі алты жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша мөлшерлемені субсидиялау жөніндегі 199 шарт, кепілдендіру жөніндегі 24 шарт, екінші бағыт бойынша төрт субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Северо-Казахстанской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 228 проектов на получение субсидирования процентной ставки, 24 проекта на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила шесть проектов на получение субсидирования процентной ставки.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключено 199 договоров субсидирования ставки, 24 договора гарантирования, по второму направлению – четыре договора субсидирования.

01.01.2014 ж. жағдай бойынша Солтүстік Қазақстан облысындағы
«БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
193	24	6	35
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 258			

Результаты программы «ДКБ 2020»
в Северо-Казахстанской области по состоянию на 01.01.2014 г.

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
169	24	4	30
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 227			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты) «Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Солтүстік Қазақстан облысының 13 ауданында және облыстық маңызы бар бір қаласында оқыту курсы өткізеді.

2011–2013 жылдары 1 902 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 553 тыңдаушы, 2012 ж. – 625 тыңдаушы және 2013 ж. – 724 тыңдаушы.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 17 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 28 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 522 кәсіпкерге бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 743 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 43 өтінімі орналастырылды, олардың 37-сіне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Северо-Казахстанской области обучающие курсы проводятся Фондом в 13 районах и одном городе областного значения.

За 2011–2013 гг. обучение прошли 1902 человека, в т.ч. в 2011 году – 553 слушателя, в 2012 году – 625 слушателей и в 2013 году – 724 слушателя.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 17 человек. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 28 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказано 743 услуги по сервисной поддержке ведения бизнеса 522 предпринимателям.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте были размещены 43 заявки предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 37 человек.

Оңтүстік Қазақстан облысы

Южно-Казахстанская область

3.16. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК

3.16. МАЛОЕ И СРЕДНЕЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Халық:
 Население: **2 735** мың адам
 тыс. чел.

Экономикалық тұрғыдан
 белсенді халық: **1 255** мың адам
 тыс. чел.
 Экономически
 активное население:

Жұмыспен қамтылған халық:
 Занятое население: **1 186** мың адам
 тыс. чел.

ЖӨӨ:
 ВРП: **2 063** млрд. тг

ЖӨӨ нақты өсім:
 Реальный рост ВРП: **7.9** %

Өнеркәсіптік өндіріс:
 Промышленное производство: **552** млрд. тг

Банктердің кредиттері:
 Кредиты банков: **362** млрд. тг

Тіркелген ШОК субъектілері:
 Зарегистриров. субъекты МСП: **214** мың
 тыс.

Белсенді ШОК субъектілері:
 Активные субъекты МСП: **126** мың
 тыс.

ШОК жұмыспен қамтылғандар:
 Численность занятых в МСП: **280** мың адам
 тыс. чел.

ШОК өнім шығарылымы:
 Выпуск продукции МСП: **534** млрд. тг

ШОК кредиттері:
 Кредиты МСП: **57** млрд. тг

«Шымкент-май» АҚ
 Тамақ өнімдерін өндеу

АО «Шымкент-май»
 Производство продуктов
 питания

«Бизнестің жол картасы 2020»
 (Пайыздық мөлшерлемені субсидиялау)

«Дорожная карта бизнеса 2020»
 (Субсидирование
 ставки вознаграждения)

3.16.1. ОБЛЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КЕЙПІ

Оңтүстік Қазақстан облысы 1932 жылғы 10 наурызда құрылды, Қазақстанның оңтүстік бөлігінде орналасқан. Аймақ шығысында Қазақстан Республикасының Жамбыл облысымен, солтүстігінде Қарағанды облысымен, батысында Қызылорда облысымен, оңтүстігінде Өзбекстан Республикасымен шекаралас.

Оңтүстік Қазақстан облысының жалпы жер ауданы 117,3 мың шаршы шақырымды немесе мемлекет аумағының 4,3%-ын құрайды (республикада 13-ші орында).

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыстың халқы 2 734,7 мың адамды немесе Қазақстан халқының 15,9%-ын құрады (республикада бірінші орында тұр). Облыстың экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындарының саны – 1 255,2 мың адам немесе Қазақстанның барлық экономикалық белсенді тұрғындарының 13,9%-ы, жұмыс істейтін тұрғындарының саны – 1 185,7 мың адам. Жұмыссыздардың саны – 69,5 мың адам, жұмыссыздық деңгейі 5,5%-ды құрайды. Облыстағы халықтың орташа тығыздығы аймақтың 1 шаршы шақырымына шаққанда 23 адамды құрайды.

Облыстың әкімшілік орталығы Шымкент қаласында орналасқан, 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалада 683,3 мың адам немесе облыстың барлық тұрғындарының төрттен бірі тұрады. Облыста 14 ауылдық аудан және сегіз қала бар, соның ішіндегі төрт қаланың облыстық маңызы бар, төрт қаланың аудандық маңызы бар.

2013 жылы Оңтүстік Қазақстан облысының жалпы аймақтық өнімі (бұдан әрі «ЖАӨ» деп аталады) 2 062,6 млрд. теңгені немесе Қазақстанның ЖІӨ-нің 6,0%-ын құрады. Бір тұрғынға шаққандағы ЖАӨ көрсеткіші (754,2 мың теңгені құрайды) бойынша аймақ елде 16-шы орында тұр.

Облыстың ЖАӨ құрылымындағы салалардың үлесі келесідей: ауыл шаруашылығы – 9,6%, тау-кен өнеркәсібі және карьерлері барлау – 5,6%, өңдеу өнеркәсібі – 17,9%, құрылыс – 6,9%, сауда – 11,0%, көлік және байланыс – 7,8%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 13,2%, қызметтер және басқа да салалар – 26,8%.

3.16.2. ТІРКЕЛГЕН ЖӘНЕ БЕЛСЕНДІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

Оңтүстік Қазақстан облысы ШОК субъектілерінің саны ең көп аймақ болып табылады және елдің басқа аймақтарына қарағанда 2009 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің аймақтағы саны азая қойған жоқ. 2011 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің саны қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мәніне (230,9 мың бірлік) жетті, осыдан кейін 2012–2013 жылдары олардың саны 7%-ға қысқарып, 2013 жылдың соңында 214,3 мың бірлікті құрады. 2005 жылдан бастап 2011 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңдегі белсенді ШОК субъектілерінің санында жалпы өсім тенденциясы байқалып, 2013 ж. 125,8 мың бірлікті құрады. Осының нәтижесінде тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді субъектілердің үлесі 2005 жылғы 80% мәнінен 2013 жылғы 59% мәніне дейін біртіндеп қысқарды.

3.16.1. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ОБЛАСТИ

Южно-Казахстанская область образована 10 марта 1932 года и расположена в южной части Казахстана. Регион граничит на востоке с Жамбылской, на севере – с Карагандинской, на западе – с Кызылординской областями Республики Казахстан, на юге – с Республикой Узбекистан. Общая земельная площадь Южно-Казахстанской области составляет 117,3 тыс. км² или 4,3% территории государства (13-е место по республике).

По состоянию на 1 января 2014 года население области составило 2734,7 тыс. человек или 15,9% населения Казахстана (первое место по республике). Экономически активное население составляет 1255,2 тыс. человек или 13,9% всего экономически активного населения Казахстана, численность занятого населения – 1185,7 тыс. человек. Численность безработных составила 69,5 тыс. человек, уровень безработицы – 5,5%. Плотность населения в среднем по области составляет 23 человека на 1 км² территории региона.

Административный центр области расположен в городе Шымкент, в котором на 1 января 2014 года проживало 683,3 тыс. человек или четверть всего населения области. В области 14 сельских районов и восемь городов, из которых четыре города областного значения, четыре города районного значения.

В 2013 году валовой региональный продукт (далее – ВРП) Южно-Казахстанской области составил 2062,6 млрд. тенге или 6,0% ВВП Казахстана. По показателю ВРП на душу населения, который составил 754,2 тыс. тенге, регион занимает 16 место по стране.

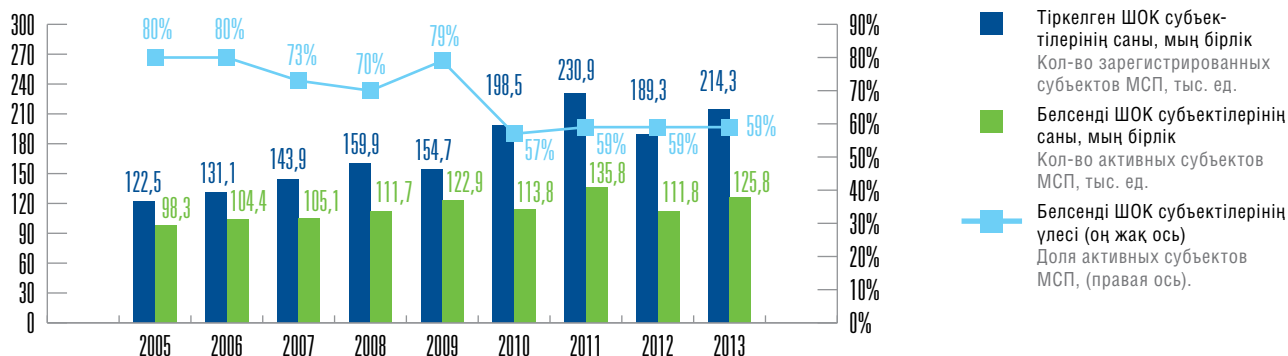
В структуре ВРП области сельское хозяйство занимает 9,6%, горнодобывающая промышленность и разработка карьеров – 5,6%, обрабатывающая промышленность – 17,9%, строительство – 6,9%, торговля – 11,0%, транспорт и связь – 7,8%, операции с недвижимым имуществом – 13,2%, услуги и прочие отрасли – 26,8%.

3.16.2. ДИНАМИКА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ И АКТИВНЫХ СУБЪЕКТОВ МСП

В Южно-Казахстанской области – регионе с наибольшим количеством субъектов МСП, – в отличие от других регионов страны, в 2009 году не наблюдалось большого сокращения зарегистрированных субъектов МСП. В 2011 году число зарегистрированных субъектов МСП достигло максимального значения за рассматриваемый период – 230,9 тыс. ед., после чего в 2012–2013 гг. произошло их сокращение на 7% до уровня 214,3 тыс. ед. на конец 2013 года. Количество активных субъектов МСП в период 2005 по 2011 год имело общую тенденцию роста, и в 2013 году составило 125,8 тыс. ед. В результате доля активных субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов постепенно сократилась – с 80% в 2005 году до 59% в 2013 году.

Оңтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

Доля активных субъектов МСП Южно-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных субъектов

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.16.3. ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

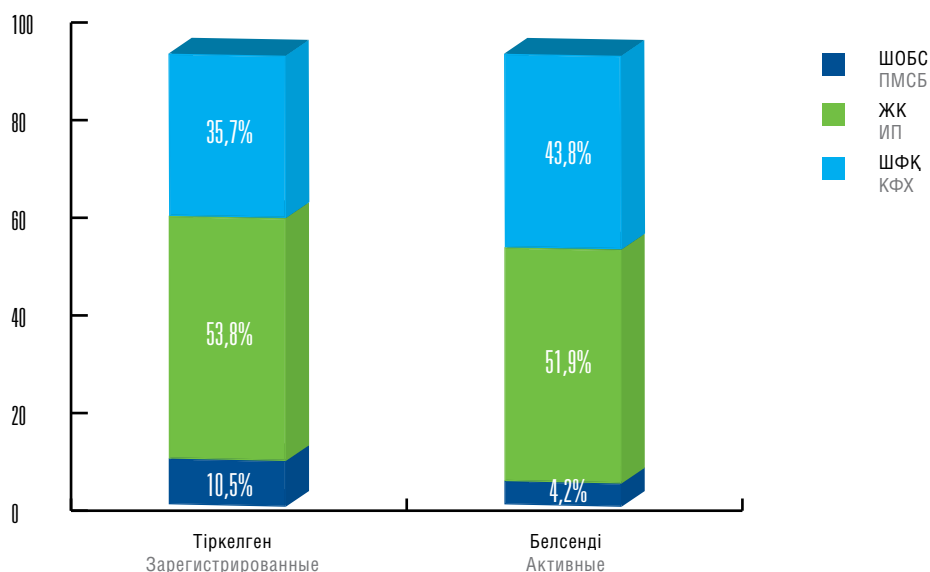
2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген және белсенді ШОК субъектілерінің жалпы санында ЖК-лер және ШФҚ-тар басым. Тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 53,8%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 10,5%-ды, ШФҚ-дың үлесі 35,7%-ды құрайды. Белсенді ШОК субъектілерінің құрылымындағы ЖК үлесі 51,9%-ды, ШОБ кәсіпорындарының үлесі 4,2%-ды және ШФҚ-дың үлесі 43,8%-ды құрайды.

3.16.3. СТРУКТУРА СУБЪЕКТОВ МСП ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

В общем количестве зарегистрированных и активных субъектов МСП Южно-Казахстанской области на 1 января 2014 года в регионе преобладают предприятия ИП и КФХ. В структуре зарегистрированных субъектов доля ИП составляет 53,8%, доля предприятий МСБ – 10,5% и КФХ – 35,7%. В структуре активных субъектов МСП доля ИП составляет 51,9%, доля предприятий МСБ – 4,2% и доля КФХ – 43,8%.

Оңтүстік Қазақстан облысындағы ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура субъектов МСП Южно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Соңғы тоғыз жыл ішінде ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан белсенді ШОК субъектілері санының құбылысы келесідей:

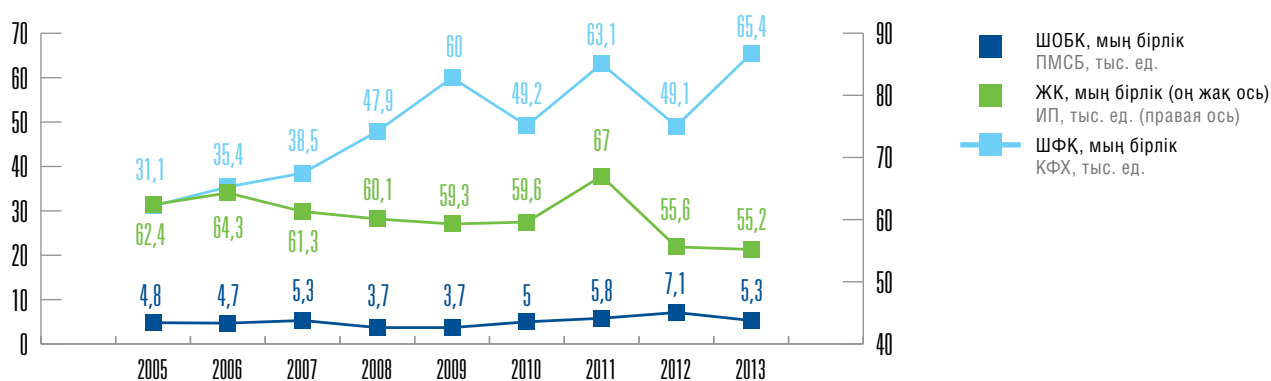
1. Қарастырылып отырған кезеңде жалпы ШОБ кәсіпорындарының саны ұлғайып, 2012 ж. кезеңдегі ең жоғары мәніне (7,1 мың бірлік) жетті, ал 2013 ж. алдыңғы жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 25%-ға қысқарып, 5,3 мың бірлікті құрады;
2. 2013 ж. ЖК саны қарастырылып отырған кезеңдегі ең жоғары мәніне жетіп, 65,4 мың бірлікті құрады;
3. ШФҚ саны 2011 ж. ең жоғары мәніне жетті, осыдан кейін 18%-ға қысқарып, 55,2 мың бірлікті құрады.

Динамика количества активных субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм за последние девять лет выглядит следующим образом:

1. В целом количество предприятий МСБ увеличивалось и в 2012 году достигло максимального значения за период – 7,1 тыс. ед., а в 2013 году оно сократилось на 25% по сравнению с предыдущим годом и достигло отметки в 5,3 тыс. ед.
2. Количество ИП в 2013 году достигло максимального значения за рассматриваемый период и составило 65,4 тыс. ед.
3. Количество КФХ достигло своего максимального уровня в 2011 году, после чего сократилось на 18% до 55,2 тыс. ед.

Оңтүстік Қазақстан облысындағы белсенді ШОК субъектілері жағдайының ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құбылысы, мың бірлік

Динамика активных субъектов МСП Южно-Казахстанской области в разрезе организационно-правовых форм, тыс. ед.

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

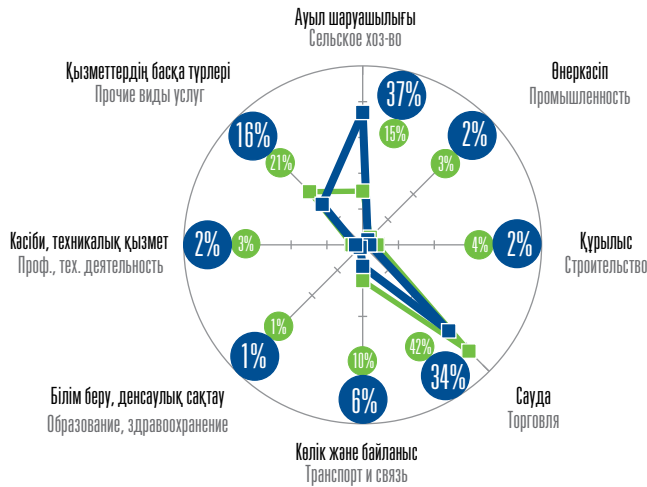
3.16.4. ТІРКЕЛГЕН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Оңтүстік Қазақстан облысының ШОК-нің салалық құрылымында сауда және қызметтер кәсіпорындары басым. Облыстың заңды тұлға нысанында тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымындағы сауда саласының кәсіпорындары 34%-ды құрайды, құрылыс секторындағы шағын және орта кәсіпорындардың үлесі 2%-ды құрайды. Сонымен қатар облыстың ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының үлесі 37%-ды құрайды, бұл елдегі көрсеткіштен 22%-ға жоғары, ал өнеркәсіптік кәсіпорындарының үлесі 2%-ды құрайды, бұл орташа республикалық көрсеткіштен 1%-ға төмен.

3.16.4. СТРУКТУРА ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ СУБЪЕКТОВ МСП ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В отраслевой структуре МСП Южно-Казахстанской области преобладают предприятия торговли и услуг. В структуре субъектов МСП области, зарегистрированных в форме юридического лица, предприятия сферы торговли составляют 34%, доля малых и средних предприятий строительного сектора составляет 2%. Кроме того, доля предприятий сельского хозяйства области составляет 37%, что выше показателя по стране на 22%, а доля промышленных предприятий составляет 2%, что меньше общереспубликанского показателя на 1%.

Оңтүстік Қазақстан облысындағы тіркелген ШОК субъектілерінің экономикалық қызметтің түрлері бойынша қалыптасқан құрылымы

Структура зарегистрированных субъектов МСП Южно-Казахстанской области по видам экономической деятельности

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
 Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.16.5. ШЕТЕЛДІК ҰЙЫМДАР ҚАТЫСАТЫН ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАР САНЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР ЖӨНІНДЕГІ ДЕРЕКТЕРДІҢ НЕГІЗІНДЕ)

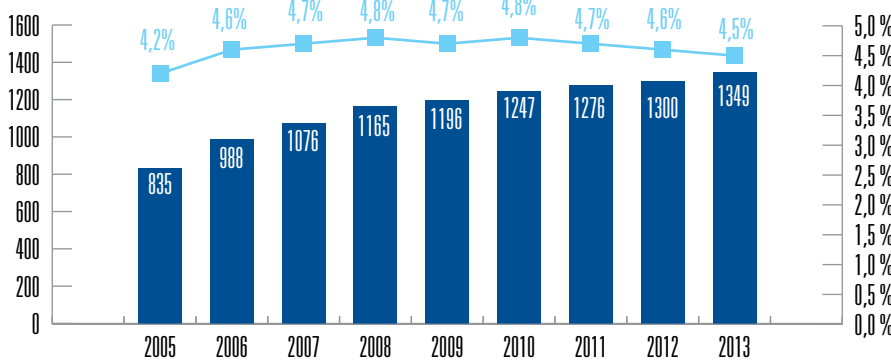
Оңтүстік Қазақстан облысындағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі тіркелген шағын және орта кәсіпорындардың санында өсім тенденциясы байқалады. Бұл аймақтың шетелдік инвесторлар үшін тартымдылығын көрсетеді. Жалпы 2005 жылдан бастап облыстағы шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың саны 1,6 есе өсіп, 1349 бірлікті құрады. ШОК-дың (заңды тұлғалардың) жалпы санындағы осы кәсіпорындардың үлесі соңғы жеті жыл ішінде тұрақты келеді, 2013 ж. 4,5%-дық мәнге жетті.

3.16.5. ДИНАМИКА КОЛИЧЕСТВА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ УЧАСТИЕМ (НА ОСНОВЕ ДАННЫХ ПО ЮРИДИЧЕСКИМ ЛИЦАМ)

Количество зарегистрированных малых и средних предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в Южно-Казахстанской области имеет тенденцию роста. Это свидетельствует о привлекательности региона для зарубежных инвесторов. В целом с 2005 года количество предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности в области выросло в 1,6 раза и составило 1349 ед. Доля данных предприятий в общем количестве МСП (юридических лиц) остается относительно постоянной на протяжении последних семи лет, достигнув в 2013 году 4,5%.

Шетелдік ұйымдар қатысатын шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар) санының құбылысы

Динамика количества малых и средних предприятий с иностранным участием (юридические лица)

■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі шағын және орта кәсіпорындар (заңды тұлғалар), бірлік
 Малые и средние предприятия (юр. лица) с иностранным участием либо в иностранной собственности, ед.
 ■ Шетелдік ұйымдар қатысатын немесе шетелдік ұйымдардың меншігіндегі кәсіпорындардың үлесі
 Доля предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности, %

Ақпарат көзі: ҚР статистика жөніндегі агенттігі (www.stat.gov.kz).
 Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

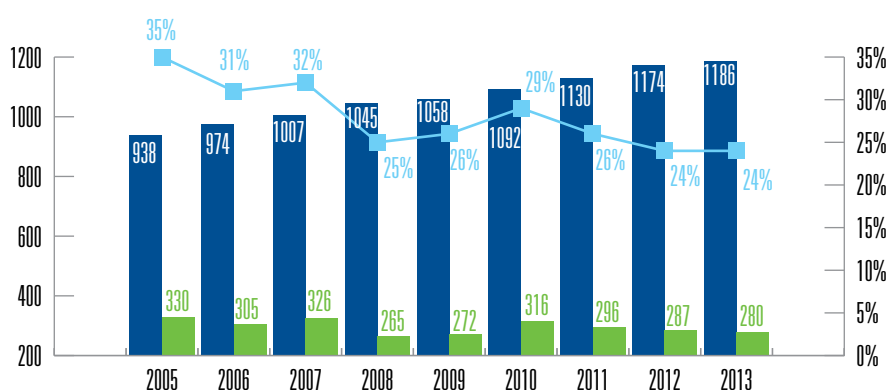
3.16.6. ШОК-ПЕН АЙНАЛЫСАТЫН БЕЛСЕНДІ ТҮРҒЫНДАРДЫҢ САНЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысының ШОК-пен белсенді түрде айналысатын тұрғындарының саны 280 мың адамды немесе аймақта жұмыс істейтіндердің жалпы санының 24%-ын құрады. Бұл кезде аймақтың жұмыспен қамтылған тұрғындарының жалпы санындағы ШОК-те қызмет ететін тұрғындардың үлесінде азаю тенденциясы байқалады. 2005 ж. бұл көрсеткіштің деңгейі 35%-ды құраса, 2013 ж. 24%-ға дейін төмендеген.

3.16.6. ЧИСЛЕННОСТЬ АКТИВНО ЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ В МСП

Численность активно занятого населения в МСП по Южно-Казахстанской области на 1 января 2014 года составила 280 тыс. человек или 24% общего числа занятых в регионе. При этом доля занятых в МСП в общей численности занятых в регионе имеет тенденцию к сокращению. Если в 2005 г. уровень данного показателя составлял 35%, то в 2013 году они снизился до 24%.

Оңтүстік Қазақстан облысында жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санындағы аймақтың ШОК саласында жұмыс істейтін адамдардың үлесі

Доля занятых в МСП Южно-Казахстанской области в общей численности занятых в регионе

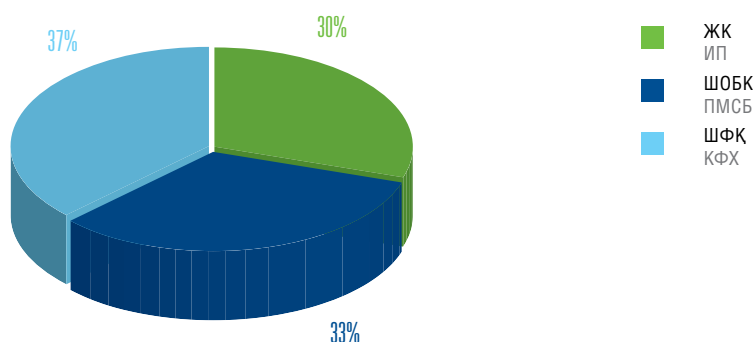
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындарында ШОК саласында белсенді түрде жұмыс істейтін тұрғындардың жалпы санының 33%-ы, ЖК кәсіпорындарында 30%-ы, ШФҚ-да 37%-ы қызмет етеді.

В разрезе организационно-правовых форм на предприятиях МСБ занято 33% общего количества активно занятых в МСП, на ИП приходится 30%, КФХ – 37%.

Оңтүстік Қазақстан облысының ШОК саласында жұмыс істейтіндердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура занятых в МСП Южно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.16.7. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ӨНІМДЕР ШЫҒАРУЫ

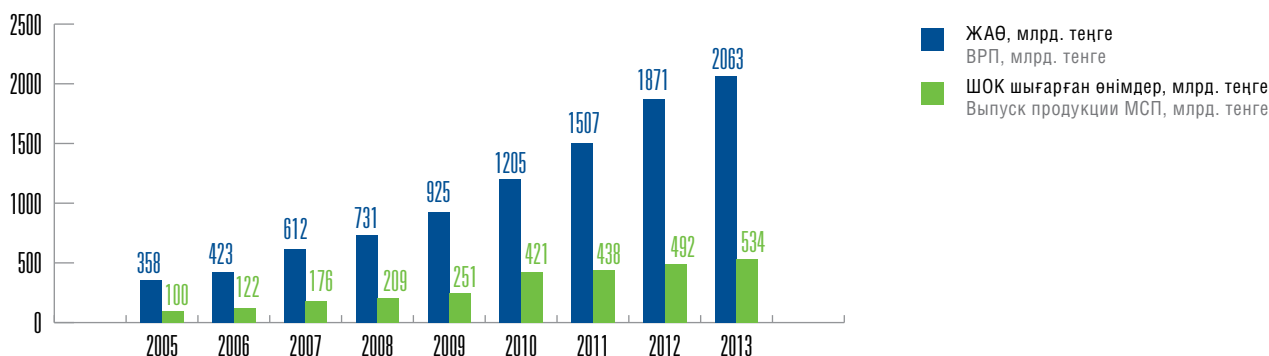
2013 ж. Оңтүстік Қазақстан облысындағы ШОК субъектілері шығарған өнімдердің көлемі 534 млрд. теңгені құрады. Жалпы 2005 ж. бастап бұл көрсеткіште өсім тенденциясы орын алып отыр. 2005 жылдан бері бұл сан 5,3 есе көбейген.

3.16.7. ВЫПУСК ПРОДУКЦИИ СУБЪЕКТАМИ МСП

Выпуск продукции субъектами МСП в Южно-Казахстанской области в 2013 году составил 534 млрд. тенге. В целом с 2005 года данный показатель имеет тенденцию роста, увеличившись в 5,3 раза.

Оңтүстік Қазақстан облысының ШОК субъектілері шығарған өнімдер көлемінің және ЖАӨ құбылысы, млрд. теңге

Динамика выпуска продукции субъектами МСП и ВРП в Южно-Казахстанской области, млрд. тенге

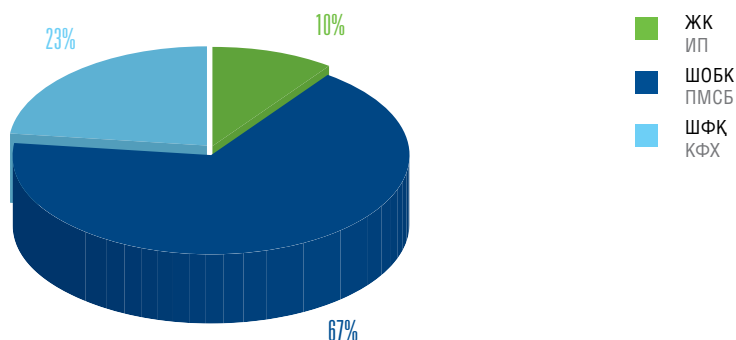
Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
 Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

Ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан ШОБ кәсіпорындары аймақтағы ШОК шығарған өнімдердің жалпы көлемінің 67%-ын қамтамасыз етеді, ЖК кәсіпорындарының үлесі 10%-ды, ШФҚ-дың үлесі 23%-ды құрайды.

В разрезе организационно-правовых форм предприятия МСБ обеспечивают 67% общего выпуска продукции МСП региона, ИП – 10%, КФХ – 23%.

Оңтүстік Қазақстан облысының ШОК шығарған өнімдердің ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша қалыптасқан құрылымы, %

Структура выпуска продукции МСП Южно-Казахстанской области по организационно-правовым формам, %

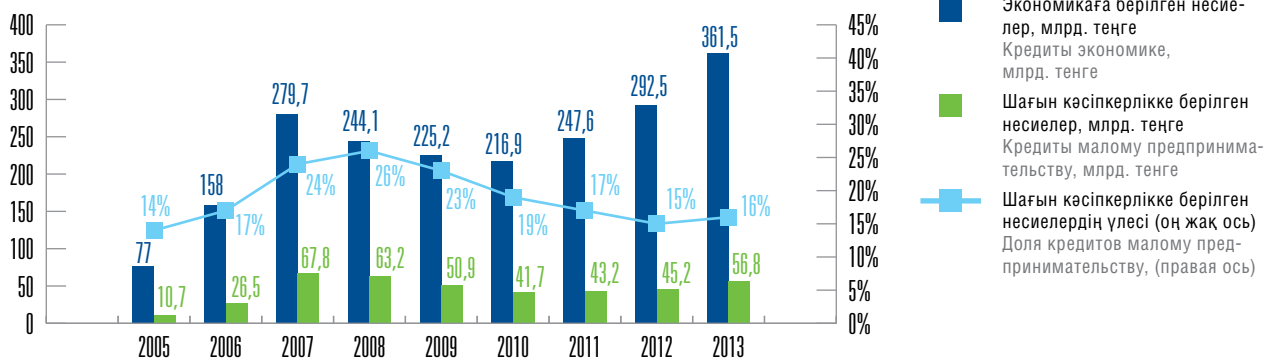

Ақпарат көзі: ҚР Статистика агенттігі (www.stat.gov.kz).
 Источник: Агентство РК по статистике (www.stat.gov.kz).

3.16.8. ЕДБ-ДІҢ ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІКТІ НЕСИЕЛЕУІ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛЫСЫ

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысындағы ЕДБ-дің несиелік портфелінің жалпы мөлшері 361,5 млрд. теңгені құрады. Бұл соманың ішінде шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің сомасы 56,8 млрд. теңгені құрайды. Облыстағы шағын кәсіпкерлікке берілген несиелердің үлесі 2008 жылдан бастап қысқарып келеді, нәтижесінде 2013 ж. бұл көрсеткіш жалпы портфельдің 16%-ын құрады.

Оңтүстік Қазақстан облысындағы ЕДБ экономикаға және шағын кәсіпкерлікке берген ссудалық портфель

Ақпарат көзі: ҚР Ұлттық Банкі (www.nationalbank.kz).
Источник: Национальный банк РК (www.nationalbank.kz).

3.16.9. «ДАМУ» ҚОРЫ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысында «Даму» қорының бағдарламалары бойынша ЕДБ-де шарттасылған түрде қаражат орналастыру арқылы 589 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, көмектің жалпы сомасы 32,9 млрд. теңгеден астам соманы құрады. Осының нәтижесінде 1 602 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысындағы «Даму» қорының бағдарламаларының нәтижелері

3.16.8. ДИНАМИКА КРЕДИТОВАНИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА БВУ

По состоянию на 1 января 2014 года общий размер кредитного портфеля БВУ в Южно-Казахстанской области составил 361,5 млрд. тенге. Из этой суммы на кредиты малому предпринимательству приходится 56,8 млрд. тенге. Доля кредитов малому предпринимательству в области сокращается, начиная с 2008 года, в результате в 2013 году данный показатель составил 16% общего портфеля.

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Южно-Казахстанской области

3.16.9. ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОГРАММ ФОНДА «ДАМУ»

Программы обусловленного размещения средств в БВУ

В Южно-Казахстанской области на 1 января 2014 года по Программам Фонда «Даму» через обусловленное размещение средств в БВУ поддержку получили 589 заемщиков на общую сумму более 32,9 млрд. тенге. В результате было создано 1 602 рабочих места.

Результаты программ Фонда «Даму» в Южно-Казахстанской области на 01.01.2014 г.

№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. теңге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
1	Тұрақтандыру бағдарламасы – 1 – транш Стабилизационная программа – 1 транш	2 328	3	16,4%	18,2%	52
2	Тұрақтандыру бағдарламасы – 2 – транш Стабилизационная программа – 2 транш	11 534	75	12,3%	14,4%	619
3	Тұрақтандыру бағдарламасы – 3 – транш Стабилизационная программа – 3 транш	5 920	220	11,3%	12,0%	207
4	Даму-Аймақтар / Даму-Регионы	3 955	103	11,7%	13,5%	110
5	Даму-Аймақтар 2 / Даму-Регионы 2	710	26	10,1%	10,6%	202
6	Даму-Аймақтар 3 / Даму-Регионы 3	612	2	14,0%	15,3%	98
7	Даму-Өндіріс	3 512	116	8,0%	9,3%	147
8	Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту Развитие женского предпринимательства	247	5	12,4%	13,6%	14

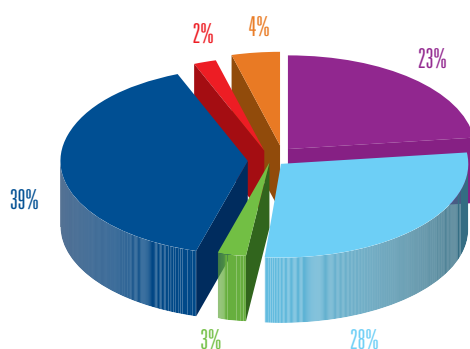
№	Бағдарлама Программа	Сума, млн. тенге Сумма, млн. тенге	Қарыз алушы- лардың саны Кол-во заемщиков	Орташа есеп- телген мөлшерлеме Средне- взвеш. ставка	Тиімді мөлшерлеме Эффек- тивная ставка	Жасалған жұ- мыс орында- рының саны Создано рабочих мест
9	Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру Финансирование проектов СМСП в малых городах	18	–	14,0%	15,2%	3
10	Өңдеу өнеркәсібіндегі лизинг Лизинг в обрабатывающей промышленности	88	27	8,0%	8,0%	–
11	ШОКС-нің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру (меншікті қаражаттың есебінен) Финансирование лизинговых сделок СМСП (за счет собственных средств)	500	3	13,0%	13,0%	98
12	АДБ бағдарламасы (1 транш) Программа АБР (1 транш)	2 170	4	12,7%	15,0%	52
13	Нысаналы аймақтық бағдарлама Точечная региональная программа	1 298	5	10,0%	10,5%	416
Жиынтығы: Итого:		32 891	589	11,8%	13,4%	1 602

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Осының нәтижесінде 1 602 жұмыс орны жасалды. Салалық тұрғыдан қарайтын болсақ, сауда (қаражаттың 39%-ы), қызметтер (28%) және өнеркәсіп (23%) салаларындағы жобалар барынша белсенді қаржыландырылады.

В отраслевом разрезе наиболее активно финансируются проекты торговли (39% средств), услуг (28%) и промышленности (23%).

ШОКС субъектілерін қаржыландырудың салалық құрылымы

Отраслевая структура финансирования субъектов МСП

- Өнеркәсіп
Промышленность
- Қызметтер
Услуги
- Ауыл шаруашылығы
Сельское хозяйство
- Сауда
Торговля
- Көлік және байланыс
Транспорт и связь
- Құрылыс
Строительство

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

«Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы (1-3 бағыт)

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының бірінші және үшінші бағыттарының аясында Оңтүстік Қазақстан облысында Аймақтық үйлестіру кеңесі сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау мүмкіндігін алу жөніндегі 276 жобаны және несие бойынша кепілдік алу жөніндегі 9 жобаны мақұлдады. Екінші бағыт бойынша Экономиканы жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның жанындағы жұмыс тобы сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауды алу жөніндегі 14 жобаны мақұлдады.

Мақұлданған жобалардың жалпы санының ішінде бірінші және үшінші бағыт бойынша субсидиялау жөніндегі 222 шарт, кепілдендіру жөніндегі 8 шарт, екінші бағыт бойынша 12 субсидиялау шарты жасалды.

Программа «Дорожная карта бизнеса 2020» (1–3 направления)

В Южно-Казахстанской области в рамках первого и третьего направлений программы «Дорожная карта бизнеса 2020» на 1 января 2014 года Региональный координационный совет одобрил 276 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения и 9 проектов на получение гарантии по кредиту. По второму направлению Рабочая группа при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики одобрила 14 проектов на получение субсидирования ставки вознаграждения.

Из общего количества одобренных проектов по первому и третьему направлениям заключены 222 договора субсидирования, 8 договоров гарантирования, по второму направлению – 12 договоров субсидирования.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Оңтүстік Қазақстан облысында «БЖК 2020» бағдарламасының нәтижелері

Результаты программы «ДКБ 2020» в Южно-Казахстанской области на 01.01.2014 г.

Мақұлданған жобалардың саны Одобрено			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
235	9	14	41
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 299			

Субсидиялау/кепілдендіру шарттарына қол қойылған жобалардың саны Подписано договоров субсидирования/гарантирования			
1-бағыт 1 направление	1-бағыт кепілдендіру 1 направление гарантирование	2-бағыт 2 направление	3-бағыт 3 направление
189	8	12	33
ЖИЫНТЫҒЫ / ИТОГО: 242			

Ақпарат көзі: «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Источник: АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру бағдарламалары (соның ішінде «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағыты)

«Бизнес-кеңесші» бағдарламасы бойынша Қор Оңтүстік Қазақстан облысының 11 ауданында және облыстық маңызы бар төрт қаласында оқыту курсын өткізеді. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 7 337 адам оқытудан өтті, соның ішінде: 2011 жылы – 2 387 тыңдаушы, 2012 ж. – 2 540 адам және 2013 ж. – 2 410 адам.

«ШОК топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша «Назарбаев Университеті» АҚ-да 93 адам курстан өтті. «Іскерлік байланыстар» жобасын іске асырудың аясында 187 кәсіпкер оқытылды. Серіктес консалтингтік компаниялар 2 242 кәсіпкерге бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсетуге бағытталған 6 955 қызмет көрсетті.

2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Даму-Көмек» бағдарламасының аясында сайтта мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің 144 өтінімі орналастырылды, олардың 93-іне қайырымдылық демеушілік қолдау көрсетілді.

Программы повышения компетенции предпринимателей (включая 4 направление программы «ДКБ 2020»)

По Программе «Бизнес-Советник» в Южно-Казахстанской области обучающие курсы проводятся Фондом в 11 районах и четырех городах областного значения. На 1 января 2014 года обучение прошли 7 337 человек, в том числе в 2011 году – 2 387 слушателей, в 2012 году – 2 540 человек и в 2013 году – 2 410 человек.

По проекту «Обучение топ-менеджмента МСП» курсы в АО «Назарбаев Университет» прошли 93 человека. В рамках реализации проекта «Деловые связи» обучение прошли 187 предпринимателей. Партнерскими консалтинговыми компаниями оказана 6 955 услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса 2 242 предпринимателям.

В рамках программы «Даму-Көмек» по состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 144 заявок предпринимателей с ограниченными возможностями, из них благотворительную спонсорскую поддержку получили 93 человека.

4

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ БОЙЫНША БАҒДАРЛАМАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

**РЕЗУЛЬТАТЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММ
АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА
«ДАМУ» ПО ПОДДЕРЖКЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА**

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның (бұдан әрі «Қор» деп аталады) Жалғыз акционері болып табылатын «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның шешімі бойынша 2007 жылдың соңынан бастап Қор болашақта шағын және орта бизнесті (бұдан әрі «ШОБ» деп аталады) несиелеу үшін екінші деңгейдегі банктерде (бұдан әрі «ЕДБ» деп аталады) қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламалары бойынша мемлекеттік қаражатты басқаратын оператордың функциясын атқарады.

«Даму» қоры пайыздық мөлшерлемелердің бөлігін субсидиялауды және несиелер бойынша ішінара кепілдендіруді жүзеге асыратын қаржылық агент ретінде экономиканың шикізаттық емес секторларындағы кәсіпкерлікті қолдау жөніндегі «Бизнестің жол картасы 2020» мемлекеттік бағдарламасын іске асыруға 2010 ж. бастап белсене қатысып келеді.

Сонымен қатар «Даму» қорының кәсіпкерлікті қолдау жөніндегі қаржылық емес бағдарламаларды іске асыруының нәтижелілігін және сәтті тәжірибесін бағалап, Қазақстанның Үкіметі 2010 жылдың соңында «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты төртінші бағытпен толықтырды.

Сондай-ақ «Даму» қоры кәсіпкерлердің құзыретін арттыруға бағытталған ақпараттық-талдамалық қолдау жөніндегі өзінің бірқатар бағдарламаларын іске асыруда.

Бұдан әрі мәтінде «Даму» қорының Геоақпараттық жүйесінің (www.gis.damu.kz) деректері пайдаланылады.

КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРҒЫДАН ҚОЛДАУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

4.1. ТҰРАҚТАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ БІРІНШІ ТРАНШЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 06.11. № 1039 Қаулысына сәйкес Қор Тұрақтандыру бағдарламасының бірінші траншының 48,8 млрд. теңге мөлшеріндегі қаражатын орналастыру жөніндегі оператор ретінде әрекет етті. Бөлінген қаражат 2007 ж. Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның 2007 жылғы 26.11. № 17–5/011–3 шешімінде айқындалған жеті серіктес банктің арасында бөлістірілді.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша револьверлік негізбен қайта бөлістіруді және беруді ескере отырып ЕДБ игерген қаражаттың жиынтық мөлшері 92 827 млн. теңгені құрады. Бұл сомаға 2 845 қарыз алушы қаржыландырылды. Несиенің орташа сомасы 32,6 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 26 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 16%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 17,8%. Бағдарламаның аясында 3 116 жұмыс орны жасалды.

С конца 2007 года по решению Единственного акционера АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» (далее – Фонд) – АО «ФНБ «Самұрық-Қазына» – Фонд осуществляет функции оператора по управлению государственными средствами по Программам обусловленного размещения средств в банках второго уровня (далее – БВУ) для последующего кредитования малого и среднего бизнеса (далее – МСБ).

Начиная с 2010 года Фонд «Даму» активно включился в реализацию государственной программы поддержки предпринимательства в несырьевых секторах экономики «Дорожная карта бизнеса 2020» в качестве финансового агента субсидирования части процентных ставок и частичного гарантирования по кредитам.

Кроме этого, оценив эффективность и успешный опыт Фонда «Даму» по реализации нефинансовых программ поддержки предпринимательства, Правительство Казахстана в конце 2010 года дополнило Программу «четвертым направлением «Усиление предпринимательского потенциала».

Также Фонд «Даму» реализует ряд собственных программ по информационно-аналитической поддержке, направленных на повышение компетенции предпринимателей.

Далее по тексту используются данные Геоинформационной системы Фонда «Даму» www.gis.damu.kz.

ПРОГРАММЫ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

4.1. ПЕРВЫЙ ТРАНШ СТАБИЛИЗАЦИОННОЙ ПРОГРАММЫ

В соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан № 1039 от 06.11.2007 г. Фонд выступил оператором по размещению средств первого транша Стабилизационной программы в сумме 48,8 млрд. тенге. Выделенные средства в декабре 2007 года были распределены между семью банками-партнерами, определенными решением Государственной комиссии по модернизации экономики Республики Казахстан № 17–5/011–3 от 26.11.2007 г.

По состоянию на 01.01.2014 г. совокупный размер средств, освоенных БВУ, с учетом перераспределения и выдачи на револьверной основе, составил 92 827 млн. тенге. На эту сумму было профинансировано 2 845 заемщиков. Средняя сумма кредита составила 32,6 млн. тенге, средний срок кредита – 26 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 16% годовых, эффективная процентная ставка – 17,8% годовых. В рамках Программы создано 3 116 рабочих мест:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Тұрақтандыру бағдарламасының бірінші траншы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

Основные показатели по первому траншу Стабилизационной программы на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Факт. выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	38 472	41%	1 177	33	15	14,3%	15,5%	725
2	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	16 578	18%	238	70	25	17,8%	20,0%	570
3	«Казкоммерцбанк» АҚ АО «Казкоммерцбанк»	12 058	13%	344	35	20	16,3%	18,3%	746
4	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	8 690	9%	395	22	37	16,0%	17,5%	350
5	«Kaspi bank» АҚ АО «Kaspi bank»	8 340	9%	429	19	45	18,5%	21,3%	403
6	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	5 667	6%	145	39	66	17,3%	19,3%	306
7	«Альянс Банкі» АҚ АО «Альянс Банк»	3 022	3%	117	26	38	18,3%	21,1%	16
Жиынтығы \ Итого:		92 827	100%	2 845	33	26	16,0%	17,8%	3 116

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Қарағанды облысында (408 қарыз алушыға 18 811 млн. теңге берілді) және Алматы қаласында (295 қарыз алушыға 11 260 млн. теңге берілді) берілді. Атырау облысында берілген несиелердің сомасы ең төмен, 2 000 млн. теңгені құрайды (82 қарыз алушы):

В региональном разрезе наибольшие суммы были выданы в Карагандинской области – 18 811 млн. тенге (408 заемщиков) и г. Алматы – 11 260 млн. тенге (295 заемщиков). Наименьшие суммы выдачи кредитов наблюдаются в Атырауской области – 2 000 млн. тенге (82 заемщика):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

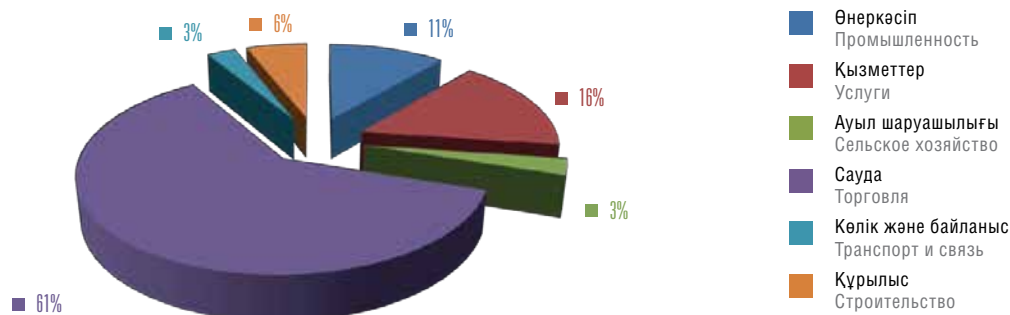
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Аймақтың үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес региона, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Ақмолинская область	4 872	5,3%	130	402
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	4 997	5,4%	171	16
3	Алматы облысы Алматинская область	2 190	2,4%	93	170
4	Атырау облысы Атырауская область	2 000	2,2%	82	62
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	9 035	9,7%	353	372
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	2 327	2,5%	101	176
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	4 880	5,3%	209	99
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	18 811	20,3%	408	204
9	Қостанай облысы Костанайская область	6 187	6,7%	159	197
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	4 161	4,5%	170	124
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	5 114	5,5%	141	51

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Аймақтың үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес региона, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
12	Павлодар облысы Павлодарская область	6 743	7,3%	224	375
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	2 798	3,0%	104	143
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	2 328	2,5%	75	52
15	Астана қ. г. Астана	5 125	5,5%	130	420
16	Алматы қ. г. Алматы	11 260	12,1%	295	253
Жиынтығы\Итого:		92 827	100,0%	2 845	4 161

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несиелер сауда саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 61%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: қызметтер – 16%, өнеркәсіп – 11%, құрылыс – 6%, көлік және байланыс – 3% және ауыл шаруашылығы – 3%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Бағдарламаны іске асырудың нәтижесінде келесі оң нәтижелерге қол жеткізілді:

1. ЕДБ ликвидтілігінің дағдарысы шиеленіскен жағдайларда ШОБ субъектілеріне уақтылы қаржылық көмек көрсетілді;
2. ЕДБ-дің ШОБ субъектілеріне беретін несиелерінің үлесі дағдарысқа дейінгі деңгейде сақталды.

Алайда бағдарламаның нәтижелілігі жеткілікті болған жоқ, себебі:

1. бағдарлама салалар тұрғысынан несиелеу құрылымын өзгерткен жоқ. Сауда саласының басымдығы бұрынғыша қалды;
2. бағдарламаның ШОБ-тің негізгі құралдарын кеңейтуге, жаңартуға және жетілдіруге тигізген ықпалы әлсіз болды. Игерілген қаражаттың басым бөлігі айналымдық қаражатты толықтыруға берілді;

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере торговли – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 61% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют 16%, промышленности – 11%, строительства – 6%, в сфере транспорта и связи – 3% и в сельском хозяйстве – 3%:

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

В результате реализации Программы были достигнуты следующие положительные эффекты:

1. обеспечение своевременной финансовой помощи субъектам МСБ в условиях обостряющегося кризиса ликвидности БВУ;
2. удержание доли кредитов БВУ субъектам МСБ на докризисном уровне.

Однако программа была недостаточно эффективной, поскольку:

1. не изменила структуру кредитования в разрезе отраслей. Превалирующей отраслью осталась сфера торговли;
2. оказала слабое воздействие на расширение, обновление и модернизацию основных средств МСБ. Наибольшая часть освоенных средств была выдана на пополнение оборотных средств;

3. қаражаттың аймақтарда бөлістірілуі біркелкі болған жоқ;
4. несиелеудің тиімді мөлшерлемелері түпкілікті қарыз алушылар үшін айтарлықтай жоғары болды.
Тұрақтандыру бағдарламасының бірінші траншының ақшалай қаражатын орналастыру нәтижелеріне талдау жүргізіліп, келесі транштарды беру талаптарын тиісті түрде түзетуге мүмкіндік туындады.

4.2. ТҰРАҚТАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ЕКІНШІ ТРАНШЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметі отырысының 2008 жылғы 28.06. № 25 хаттамасына сәйкес ШОБ субъектілерін қолдау үшін қосымша 50 млрд. теңге бөлу туралы шешім қабылданды. Бұл қаражат ЕДБ-дің және қаржылық ұйымдардың ШОБ субъектілерін бірлесіп қаржыландыру бағдарламасының («50 де 50» бағдарламасы) аясында игерілді. Өз тарапынан Қор Бағдарламаны іске асыруға 4,7 млрд. теңге мөлшеріндегі меншікті қаражатын бөлді. Бөлінген қаражат 2008 жылғы тамыз айында Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның 2008 жылғы 27.06. № 17-5/011-10 шешімінде айқындалған 10 серіктес банктің арасында бөлістірілді.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 3 719 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландырудың жалпы сомасы 195 697 млн. теңгені құрады. Несиенің орташа сомасы 53 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 39 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,4%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 14,0%. Бағдарламаның аясында 5 099 жұмыс орны жасалды:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Тұрақтандыру бағдарламасының екінші траншы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

3. распределение средств по регионам было неравномерным;
4. эффективные ставки кредитования для конечных заемщиков оказались достаточно высокими.
Анализ результатов размещения денежных средств первого транша Стабилизационной программы позволил должным образом скорректировать условия предоставления следующих траншей.

4.2. ВТОРОЙ ТРАНШ СТАБИЛИЗАЦИОННОЙ ПРОГРАММЫ

В соответствии с протоколом заседания Правительства Республики Казахстан № 25 от 28.06.2008 г., было принято решение о выделении на поддержку субъектов МСБ дополнительно 50 млрд. тенге. Данные средства осваивались в рамках Программы софинансирования субъектов МСБ с БВУ и финансовыми организациями (программа «50 на 50»). Со своей стороны Фонд выделил на реализацию Программы собственные средства в размере 4,7 млрд. тенге. Выделенные средства в августе 2008 года были распределены между 10 банками-партнерами, определенными решением Государственной комиссии по модернизации экономики Республики Казахстан № 17–5/011–10 от 27.06.2008 г. По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами профинансировано 3719 заемщиков на общую сумму 195 697 млн. тенге. Средняя сумма кредита составила 53 млн. тенге, средний срок кредита – 39 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 12,4% годовых, эффективная процентная ставка – 14,0% годовых. В рамках Программы создано 5 099 рабочих мест:

Основные показатели по второму траншу Стабилизационной программы на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«АТФБанк» АҚ АО «АТФБанк»	43 204	22%	1 375	31	48	11,9%	13,1%	1 260
2	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	39 760	20%	674	59	45	12,5%	15,1%	1 380
3	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	37 810	19%	717	53	19	12,5%	13,7%	700
4	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	28 176	14%	191	148	33	12,5%	13,8%	491
5	«Нурбанк» АҚ АО «Нурбанк»	13 379	7%	190	70	46	12,5%	13,9%	289
6	«Kaspi bank» АҚ АО «Kaspi bank»	10 035	5%	107	94	35	12,5%	14,3%	514
7	«Казкоммерцбанк» АҚ АО «Казкоммерцбанк»	8 222	4%	252	33	43	12,5%	15,3%	295
8	«Альянс Банк» АҚ АО «Альянс Банк»	7 779	4%	155	50	38	12,5%	14,1%	3
9	«Астана-финанс» АҚ АО «Астана-финанс»	4 833	2%	18	268	70	12,5%	13,6%	136
10	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	2 498	1%	40	62	37	12,5%	14,5%	31
Жиынтығы \ Итого:		195 697	100%	3 719	53	39	12,4%	14,0%	5 099

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Алматы қаласында (410 қарыз алушыға 40 454 млн. теңге берілді), Қарағанды облысында (346 қарыз алушыға 18 759 млн. теңге берілді) және Астана қаласында берілді (193 қарыз алушыға 16 624 млн. теңге берілді). Несиелердің ең төмен сомалары Жамбыл облысында (108 қарыз алушыға 3 148 млн. теңге берілді), Атырау облысында (164 қарыз алушыға 4 681 млн. теңге берілді) байқалады:

В региональном разрезе наибольшие суммы были выданы в г. Алматы – 40 454 млн. тенге (410 заемщиков), Карагандинской области – 18 759 млн. тенге (346 заемщиков) и г. Астана – 16 624 млн. тенге (193 заемщика). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Жамбылской области – 3 148 млн. тенге (108 заемщиков), Атырауской области – 4 681 млн. тенге (164 заемщика):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

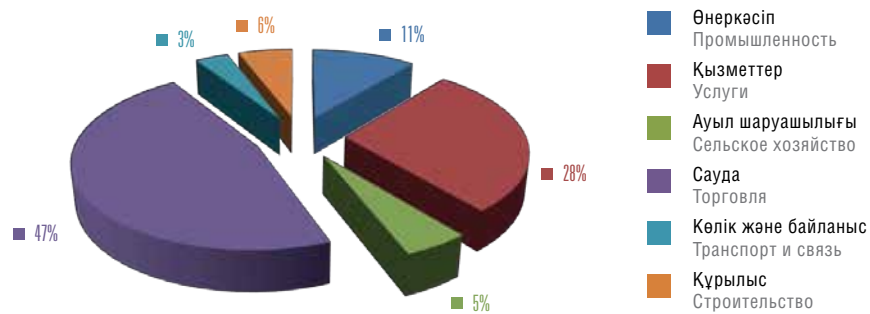
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Аймақтың үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес региона, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	7 885	4,0%	182	455
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	11 886	6,1%	219	231
3	Алматы облысы Алматинская область	5 336	2,7%	181	309
4	Атырау облысы Атырауская область	4 681	2,4%	164	257
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	14 866	7,6%	351	162
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	3 148	1,6%	108	96
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	14 820	7,6%	192	80
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	18 759	9,6%	346	462
9	Қостанай облысы Костанайская область	14 820	7,6%	341	565
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	5 832	3,0%	172	21
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	5 953	3,0%	129	101
12	Павлодар облысы Павлодарская область	10 889	5,6%	241	343
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	8 209	4,2%	252	259
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	11 534	5,9%	238	619
15	Астана қ. г. Астана	16 624	8,5%	193	260
16	Алматы қ. г. Алматы	40 454	20,7%	410	879
	Жиынтығы \ Итого:	195 697	100,0%	3 719	5 099

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несие сауда саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 47%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: қызметтер – 28%, өнеркәсіп – 11%, құрылыс – 6%, ауыл шаруашылығы – 5%, көлік және байланыс – 3%:

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере торговли – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 47% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют – 28%, в промышленности – 11%, в строительстве – 6%, в сельском хозяйстве – 5%, в сфере транспорта и связи – 3%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

Бұл Бағдарламаның алдыңғысынан келесідей айырмашылықтары бар:

1. банктер Бағдарлама қолданылған бүкіл мерзімде Қордың қаражатына қосымша ұқсас талаптармен 1:1 ара қатынасында меншікті қаражатты бөлуге міндетті;
2. түпкілікті қарыз алушылар үшін несиелер бойынша сыйақының номиналдық мөлшерлемесіне шектеу қойылды (көп дегенде жылдық 12,5%);
3. өндірістік жобаларды қаржыландыру лимиті 500 мың айлық есептік көрсеткішке (АЕК) дейін ұлғайтылды.

Бағдарлама ШОБ-ке арналған несиелік ресурстардың артып бара жатқан тапшылығын ішінара толықтыруға бағдарланды, оның мақсатына ШОБ-нің құрылымын сапалық тұрғыдан арттыру кірген жоқ.

Бұл Бағдарлама айтарлықтай сәтті іске асырылды. ЕДБ-дің меншікті қаражатының қосылуы оң нәтиже берді, бұл көптеген ШОБ субъектілеріне жеңілдікпен қаржылық қолдау көрсетуге мүмкіндік берді.

4.3. «ДАМУ-АЙМАҚТАР» БАҒДАРЛАМАСЫ

Әкімдіктермен бірге іске асырылған «Даму-Аймақтар» бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 ж. 01.12. № 1039 Қаулысының аясында болашақта ЕДБ-дің филиалдар желісі арқылы ШОБ субъектілерін қаржыландыру мақсатында жергілікті атқарушы органдардың Қорға несиелік қаражатты бөлуін көздеді. Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның 2008 жылғы 21.04. № 17-5/011-08 шешімімен бұл Бағдарламаға қатысу үшін 7 серіктес банк айқындалды.

Қазақстан Республикасы Үкіметі отырысының 2008 жылғы 28.06. № 25 хаттамасына сәйкес «Даму» қоры Бағдарлама бойынша ШОБ жобаларын несиелеу үшін Республикалық бюджеттің резервінен 28 млрд. теңге бөлі. «Даму» қоры берілген соманы әр облысқа 2 млрд. теңгеден бөліп, толықтай ЕДБ-де орналастырды. Әкімдіктер бөлген қаражаттың жиынтық көлемі тек 6,7 млрд. теңгені ғана құрады, бұл сома ЕДБ-дің филиалдары арқылы орналастырылды. Қор өз қаражатының есебінен Астана қаласындағы жобаларды қаржыландыруға 150 млн. теңге бөлі. 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 1 573 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландыру сомасы 64 092 млн. теңгені құрады. Несиенің орташа сомасы 41 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 36 айды құрады, орташа сараланған пайы-

Положительными отличиями данной Программы от предыдущей стали:

1. банки обязаны выделять собственные средства в дополнение к средствам Фонда в соотношении 1:1 на аналогичных условиях в течение всего срока действия Программы;
2. ограничение номинальной ставки вознаграждения по кредитам для конечных заемщиков до 12,5% годовых;
3. лимит финансирования производственных проектов увеличен до 500 тыс. МРП.

Программа была нацелена на частичное восполнение растущего дефицита кредитных ресурсов для МСБ и не ставила своей целью изменение структуры МСБ в качественно лучшую сторону.

Реализация данной Программы является достаточно успешной. Позитивным моментом является участие собственных средств БВУ, что позволило оказать льготную финансовую поддержку большему количеству субъектов МСБ.

4.3. ПРОГРАММА «ДАМУ-РЕГИОНЫ»

Программа «Даму-Регионы», реализованная совместно с Акиматами, в рамках Постановления Правительства Республики Казахстан № 1039 от 01.12.2010 г., предполагала выделение Фонду местными исполнительными органами кредитных средств в целях дальнейшего финансирования субъектов МСБ через филиальную сеть БВУ. Решением Государственной комиссии по модернизации экономики Республики Казахстан № 17-5/011-08 от 21.04.2008 г. для участия в данной Программе были определены 7 банков-партнеров. В соответствии с Протоколом заседания Правительства Республики Казахстан № 25 от 28.06.2008 г., Фонду «Даму» было выделено 28 млрд. тенге из резерва Республиканского бюджета для кредитования проектов МСБ по Программе. Выделенная сумма была размещена Фондом «Даму» в БВУ полностью, по 2 млрд. тенге на каждую область. Совокупный объем средств, выделенных Акиматами, составил только 6,7 млрд. тенге, которые были размещены через филиалы БВУ. Фонд выделил за счет собственных средств 150 млн. тенге на финансирование проектов в Астане.

По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами профинансировано 1 573 заемщика на сумму 64 092 млн. тенге. Средняя сумма кредита составила 41 млн. тенге, средний

здық мөлшерлеме – жылдық 12,5%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,6%. Бағдарламаның аясында 2 815 жұмыс орны жасалды:

срок кредита – 36 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 12,5% годовых, эффективная процентная ставка – 13,6% годовых. В рамках Программы создано 2 815 рабочих мест:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «Даму-Аймақтар» бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

Основные показатели по Программе «Даму-Регионы» на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБ-дің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	21 075	33%	311	68	36	12,6%	13,5%	574
2	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	14 671	23%	326	45	38	12,0%	13,2%	924
3	«АТФБанк» АҚ АО «АТФБанк»	12 394	19%	336	37	39	12,0%	13,2%	283
4	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	11 117	17%	444	25	23	13,4%	14,6%	817
5	«Kaspi Bank» АҚ АО «Kaspi bank»	1 223	2%	29	42	34	12,5%	13,6%	87
6	«Нұрбанк» АҚ АО «Нурбанк»	1 167	2%	35	33	45	11,9%	13,0%	65
7	«Темірбанк» АҚ АО «Темірбанк»	1 137	2%	29	39	48	12,5%	13,5%	-
8	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	1 129	2%	61	19	50	12,5%	14,0%	65
9	«Астана-Финанс» банкі» АҚ АО «Банк «Астана-Финанс»	180	0%	2	90	52	13,6%	14,7%	-
Жиынтығы \ Итого:		64 092	100%	1 573	41	36	12,5%	13,6%	2 815

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Қостанай облысында (76 қарыз алушыға 8 696 млн. теңге берілді), Павлодар облысында (183 қарыз алушыға 6 212 млн. теңге берілді) және Жамбыл облысында (139 қарыз алушыға 5 111 млн. теңге берілді) берілді. Несиелердің ең төмен сомалары Астана қаласында (9 қарыз алушыға 411 млн. теңге берілді) берілді:

В региональном разрезе наибольшие суммы были выданы в Костанайской области – 8 696 млн. тенге (76 заемщиков), Павлодарской области – 6 212 млн. тенге (183 заемщика), и Жамбылской области – 5 111 млн. тенге (139 заемщиков). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Астане – 411 млн. тенге (9 заемщиков):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

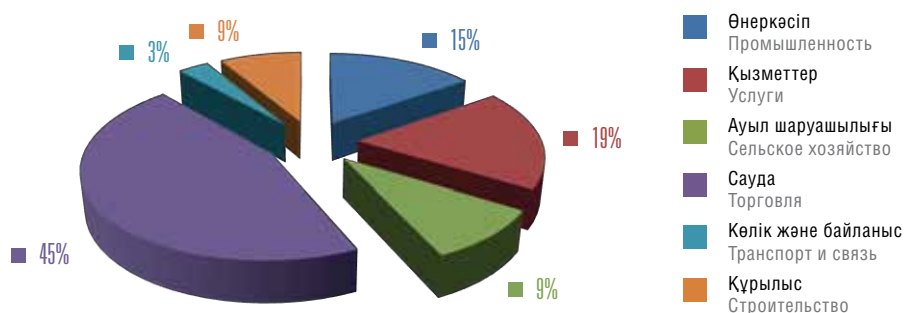
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	4 023	6,3%	52	161
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	4 132	6,5%	106	137
3	Алматы облысы Алматинская область	4 040	6,3%	231	380
4	Атырау облысы Атырауская область	3 809	5,9%	65	90

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион				
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	4 188	6,5%	148	426
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	5 111	8,0%	139	341
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	4 080	6,4%	101	101
8	Қарағанды облысы Қарагандинская область	3 957	6,2%	67	324
9	Қостанай облысы Қостанайская область	8 696	13,6%	76	29
10	Қызылорда облысы Қызылординская область	3 224	5,0%	84	125
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	3 190	5,0%	85	96
12	Павлодар облысы Павлодарская область	6 212	9,7%	183	186
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	5 063	7,9%	104	248
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	3 955	6,2%	123	110
15	Астана қ. г. Астана	411	0,6%	9	61
Жиынтығы \ Итого:		64 092	100,0%	1 573	2 815

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несиелер сауда саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 45%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: қызметтер – 19%, өнеркәсіп – 15%, ауыл шаруашылығы – 9%, құрылыс – 9%, көлік және байланыс – 3%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Бағдарламаның артықшылықтары: әр аймаққа қаражат бірдей көлемде бөлінді, бұл белгілі бір аймақтарға шек қоймай, қаражатты түпкілікті ШОБ субъектілеріне жеткізуге мүмкіндік береді; сондай-ақ облыстардың жергілікті бюджеттері қаражат бөлді, бұл Бағдарламаның жалпы көлемін ұлғайтуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар жергілікті атқарушы органдар қаражатының есебінен жобаларды қаржыландырған кезде әкімдіктердің өздері Бағдарламаны қаржыландыру талаптарын айқындайды, бұл нақты аймақтың сұранысын және қажеттіктерін барынша қанағаттандыратын жобаларды қаржыландыруға мүмкіндік береді.

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере торговли – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 45% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют – 19%, в промышленности – 15%, в сельском хозяйстве – 9%, в строительстве – 9%, в сфере транспорта и связи – 3%.

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

Преимуществами Программы является выделение средств на каждый регион в равном объеме, что позволяет довести средства до конечных субъектов МСБ без ущемления тех или иных регионов, а также выделение средств местными бюджетами областей, что позволяет увеличивать общий объем Программы.

Кроме того, условия финансирования Программы при финансировании проектов за счет средств местных исполнительных органов определяются самими Акиматами, что позволяет финансировать те проекты, которые наиболее удовлетворяют спрос и нужды конкретного региона.

4.4. ТҰРАҚТАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ҮШІНШІ ТРАНШЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 ж. 25.11. № 1085 Қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Қоры қаражатының есебінен Тұрақтандыру бағдарламасының үшінші траншын іске асыруға 117 млрд. теңге бөлінді. Бөлінген қаражат 2009 жылдың ақпан айында Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның 2009 жылғы 27.01. № 17-55/И-99 және 2009 жылғы 10.02. № 17-5/И-144 шешімдерінде айқындалған 12 серіктес банктің арасында бөлістірілді.

Сондай-ақ Бағдарламаның талаптарында серіктес банктердің меншікті қаражат салу арқылы Бағдарламаға қатысуы мүмкіндігі көзделді. Алайда тек «АТФБанк» АҚ ғана бірден 10 млрд. теңге мөлшеріндегі соманы бөлді. Сөйтіп Бағдарлама бойынша жалпы қаржыландыру пулы 127 млрд. теңгені құрады.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 3 877 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландыру сомасы 260 236 млн. теңгені құрады. Несиенің орташа сомасы 67 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 33 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 11,3%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,1%. Бағдарламаның аясында 4 831 жұмыс орны жасалды:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Тұрақтандыру бағдарламасының 3-ші траншы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

4.4. ТРЕТИЙ ТРАНШ СТАБИЛИЗАЦИОННОЙ ПРОГРАММЫ

В соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан № 1085 от 25.11.2008 г., за счет средств Национального Фонда Республики Казахстан было выделено 117 млрд. тенге на реализацию третьего транша Стабилизационной программы. Выделенные средства в феврале 2009 года были распределены между 12 банками-партнерами, определенными решениями Государственной комиссии по модернизации экономики Республики Казахстан № 17-55/И-99 от 27.01.2009 г. и № 17-5/И-144 от 10.02.2009 г. Условиями Программы также предусматривалась возможность участия в Программе банков-партнеров собственными средствами. Однако, только АО «АТФ Банк» изначально выделил средства в сумме 10 млрд. тенге. Таким образом, общий пул финансирования по Программе составил 127 млрд. тенге.

По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами профинансировано 3 877 заемщиков на сумму 260 236 млн. тенге. Средняя сумма кредита составила 67 млн. тенге, средний срок кредита – 33 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 11,3% годовых, эффективная процентная ставка – 12,1% годовых. В рамках Программы создано 4 831 рабочее место:

Основные показатели по 3-му траншу Стабилизационной программы на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	80 513	31%	1 231	65	17	11,4%	12,2%	1 397
2	«Альянс Банк» АҚ АО «Альянс Банк»	40 419	16%	521	78	34	11,9%	12,5%	14
3	«АТФБанк» АҚ АО «АТФБанк»	34 547	13%	708	49	48	10,7%	11,7%	943
4	«Казкоммерцбанк» АҚ АО «Казкоммерцбанк»	26 187	10%	424	62	34	11,0%	11,8%	765
5	«Сбербанк» АҚ ЕБ ДБ АО «Сбербанк»	16 707	6%	99	169	13	11,0%	12,2%	565
6	«Қазақстан Халық Банкі» АҚ АО «Народный банк Казахстана»	16 331	6%	158	103	50	11,8%	12,5%	102
7	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	11 806	5%	158	75	53	11,7%	12,4%	87
8	«Нурбанк» АҚ АО «Нурбанк»	10 142	4%	133	76	53	10,8%	11,7%	254
9	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	6 997	3%	110	64	42	11,3%	12,5%	36
10	«Kaspi bank» АҚ АО «Kaspi bank»	6 913	3%	212	33	33	9,3%	11,7%	92
11	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	5 637	2%	107	53	51	11,2%	12,4%	374
12	«Банк «Астана-финанс» АҚ АО «Банк «Астана-финанс»	4 038	2%	16	252	50	11,5%	12,4%	202
Жиынтығы \ Итого:		260 236	100%	3 877	67	33	11,3%	12,1%	4 831

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Алматы қаласында (532 қарыз алушыға 69 717 млн. теңге берілді), Астана қаласында (412 қарыз алушыға 33 945 млн. теңге берілді) және Қарағанды облысында (383 қарыз алушыға 22 974 млн. теңге берілді) берілді. Несиелердің ең төмен сомаларының Жамбыл облысында (51 қарыз алушыға 3 670 млн. теңге берілді), Қызылорда облысында (184 қарыз алушыға 4 259 млн. теңге берілді) және Оңтүстік Қазақстан облысында (113 қарыз алушыға 5 920 млн. теңге берілді) берілгені байқалады:

В региональном разрезе в рамках Программы наибольшие суммы были выданы в Алматы – 69 717 млн. тенге (532 заемщика), Астане – 33 945 млн. тенге (412 заемщиков) и Карагандинской области – 22 974 млн. тенге (383 заемщика). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Жамбылской области – 3 670 млн. тенге (51 заемщик), Кызылординской области – 4 259 млн. тенге (184 заемщика) и Южно-Казахстанской области – 5 920 млн. тенге (113 заемщиков):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

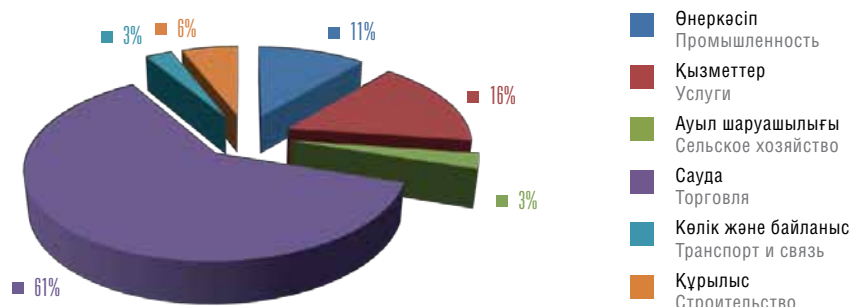
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	10 459	4,0%	187	841
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	16 998	6,5%	297	558
3	Алматы облысы Алматинская область	7 212	2,8%	153	191
4	Атырау облысы Атырауская область	7 000	2,7%	166	158
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	19 857	7,6%	470	455
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	3 670	1,4%	51	38
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	12 024	4,6%	155	66
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	22 974	8,8%	383	202
9	Қостанай облысы Костанайская область	14 172	5,5%	187	97
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	4 259	1,6%	184	78
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	7 060	2,7%	167	117
12	Павлодар облысы Павлодарская область	15 434	5,9%	245	426
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	9 537	3,7%	175	163
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	5 920	2,3%	113	217
15	Астана қ. г. Астана	33 945	13,0%	412	317
16	Алматы қ. г. Алматы	69 717	26,8%	532	907
Жиынтығы \ Итого:		260 236	100,0%	3 877	4 831

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несие сауда саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиегердің жалпы сомасының 61%-ын құрады. Салалардағы несиегердің үлестері келесідей: қызметтер – 16%, өнеркәсіп – 11%, ауыл шаруашылығы – 3%, құрылыс – 6%, көлік және байланыс – 3%:

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере торговли – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 61% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют 16%, в промышленности – 11%, в сельском хозяйстве – 3%, в строительстве – 6%, в сфере транспорта и связи – 3%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Бағдарлама ШОБ-ті қолдаудың уақтылы қаржылық құралы болды. Бағдарламаның талаптары ШОБ субъектілері үшін барынша ыңғайлы:

1. ЕДБ-тер тиімді пайыздық мөлшерлемені көп дегенде жылдық 12% мөлшерінде белгілей алады;
2. несиенің ең көп сомасы 750 млн. теңгеге дейін көбейтілді;
3. қолданыстағы қарыздарды қайта қаржыландыру үлесі 70%-ға дейін арттырылды;
4. салалық шектеулер жоқ.

4.5. 2008–2012 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ШАҒЫН НЕСИЕЛІК ҰЙЫМДАРДЫ ДАМУҒА БАҒЫТТАЛҒАН ШАРАЛАР БАҒДАРЛАМАСЫ

«Даму» қоры 2008–2012 жылдарға арналған Қазақстан Республикасында шағын несиелік ұйымдарды дамытуға бағытталған шаралар бағдарламасын әзірледі. Бағдарламаның мақсаты – шағын несиелік ұйымдарға (бұдан әрі «ШНҰ» деп аталады) қаржылық және қаржылық емес қолдау көрсету арқылы елдің несиелік жүйесінің үшінші деңгейі ретіндегі шағын қаржылық секторды сапалық тұрғыдан дамытуға жәрдемдесу.

Бағдарламаның аясында Қор меншікті қаражаттың есебінен қаржыландыру үшін 2008 жылдың мамыр айында, 2008 жылдың қазан айында және 2009 жылдың ақпан айында ШНҰ-ды іріктеуге бағытталған 3 байқау өткізді. Нәтижесінде 21 ШНҰ-мен қаржыландыру шарттары жасалды, қаржыландыру сомасы 1 078,4 млн. теңгені құрады.

2009 жылғы желтоқсан айынан бастап «Даму» қоры ЕДБ-де Қордың қаражатын шарттасылған түрде орналастыру арқылы ШНҰ-ды қаржыландыруға кірісті. Қор келесі төрт серіктес банкте 1 704 млн. теңге мөлшеріндегі ресурстарды орналастырды: «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «АТФБанк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ және «Цеснабанк» АҚ.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер іс жүзінде тоғыз ШНҰ-ды қаржыландырды, қаржыландыру сомасы 1 742 млн. теңгені құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме жылдық 12,9%-ды, тиімді пайыздық мөлшерлеме жылдық 14%-ды құрады:

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

Программа явилась своевременным финансовым инструментом поддержки МСБ. Условия Программы максимально комфортны для субъектов МСБ:

1. БВУ ограничены в установлении эффективной процентной ставки на уровне 12% годовых;
2. максимальная сумма кредита увеличена до 750 млн. тенге;
3. повышена доля рефинансирования действующих займов до 70%;
4. отсутствуют отраслевые ограничения.

4.5. ПРОГРАММА МЕР ПО РАЗВИТИЮ МИКРОКРЕДИТНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН НА 2008–2012 ГОДЫ

Фонд «Даму» разработал Программу мер по развитию микрокредитных организаций в Республике Казахстан на 2008–2012 годы, целью которой является содействие качественному развитию микрофинансового сектора, как третьего уровня кредитной системы страны, путем оказания финансовой и нефинансовой поддержки микрокредитным организациям (далее – МКО).

В рамках Программы Фонд провел 3 конкурса по отбору МКО на предмет финансирования из собственных средств: в мае 2008 года, в октябре 2008 года и в феврале 2009 года. В результате заключены договоры финансирования с 21 МКО на сумму 1 078,4 млн. тенге.

С декабря 2009 года Фонд «Даму» приступил к финансированию МКО через обусловленное размещение средств Фонда в БВУ. Фондом размещены ресурсы в размере 1 704 млн. тенге в четырех банках-партнерах: АО «Банк ЦентрКредит», АО «АТФБанк», АО «Евразийский банк» и АО «Цеснабанк». По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами фактически профинансировано девять МКО на сумму 1 742 млн. тенге, средневзвешенная процентная ставка составила 12,9% годовых, эффективная процентная ставка – 14% годовых:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша шағын несиелік ұйымдарды дамытуға бағытталған шаралар бағдарламасының ЕДБ-дің тұрғысынан қарастырылған нәтижелері

Результаты Программы мер по развитию микрокредитных организаций в разрезе БВУ на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме
	Банк	Факт. выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка
1	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	1 500	86%	2	750	60	12,9%	14,0%
2	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	115	7%	2	58	15	12,5%	13,7%
3	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	76	4%	3	25	32	12,4%	14,0%
4	«АТФБанк» АҚ АО «АТФБанк»	50	3%	1	50	36	12,5%	13,3%
Жиынтығы \ Итого:		1 742	100%	8	218	55	12,9%	14,0%

Аймақтар тұрғысынан қарастыратын болсақ, ШНҰ-ды қаржыландыру тек төрт аймақта ғана жүзеге асырылды. Алматы қаласында ШНҰ-дың ең көп саны (алты ШНҰ) қаржыландырылды:

В региональном разрезе финансирование МКО осуществлялось только в четырех регионах. Наибольшее количество МКО профинансировано в г. Алматы – шесть МКО:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша шағын несиелік ұйымдарды дамытуға бағытталған шаралар бағдарламасының аймақтық тұрғыдан қарастырылған нәтижелері

Результаты Программы мер по развитию микрокредитных организаций в разрезе регионов на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Доля, %	Количество заемщиков	Средневзвешенная % ставка
1	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	108	6,2%	1	12,5%
2	Қарағанды облысы Карагандинская область	7	0,4%	1	12,5%
3	Қостанай облысы Костанайская область	16	1,0%	1	12,0%
4	Алматы қ. г. Алматы	1 610	92,4%	5	12,9%
Жиынтығы \ Итого:		1 742	100,0%	8	12,9%

4.6. «БИЗНЕСТІҢ ЖОЛ КАРТАСЫ 2020» БАҒДАРЛАМАСЫ

Дағдарыстан кейін дамыту мәселелерін шешу үшін Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламаның аясында 2010 жылғы сәуір айында қолданысқа енгізілген Қазақстанда кәсіпкерлікті дамытуға бағытталған «Бизнестің жол картасы 2020» кешенді бағдарламасы (бұдан әрі «БЖК 2020» бағдарламасы» деп аталады) іске асырылуда. Бұл бағдарлама өз нәтижелілігін дәлелдеп үлгерді. Бағдарлама қолда бар жұмыс орындарын сақтауға және жаңа жұмыс орындарын жасауға септігін тигізе отырып, экономиканың шикізаттық емес секторларындағы аймақтық кәсіпкерлікті тұрақты және теңдестірілген түрде дамыту жөніндегі ең ауқымды бастама болып табылады. «Даму» қоры бағдарламаның қаржылық агенті болып та-

4.6. ПРОГРАММА «ДОРОЖНАЯ КАРТА БИЗНЕСА 2020»

Для решения задач посткризисного развития в Казахстане в рамках Государственной программы форсированного индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2010–2014 годы реализуется комплексная Программа развития предпринимательства «Дорожная карта бизнеса 2020» (далее – программа «ДКБ 2020»), которая была запущена в апреле 2010 года и уже доказала свою эффективность. Эта программа является самой масштабной инициативой по обеспечению устойчивого и сбалансированного развития регионального предпринимательства в несырьевых секторах экономики, способствуя сохранению действующих и созданию новых рабочих мест. Финансовым агентом программы является Фонд «Даму», который осуществляет частичное субсидирование процентных ставок

былады, ол кәсіпкерлердің несиелері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді ішінара субсидиялауды жүзеге асырады, сондай-ақ несие алған кезде кәсіпкерлерге банктердің алдындағы ішінара кепілдіктерді береді.

Қазақстан Республикасының Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2007 жылғы 14 желтоқсандағы № 683-од бұйрығымен бекітілген экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктегішіне (бұдан әрі «ЭҚЖЖ» деп аталады) сәйкес экономиканың басым секторларында жұмыс істейтін кәсіпкерлер Бағдарламаға қатыса алады. Бүгінгі таңда Бағдарлама үш бағыт бойынша іске асырылуда:

Жаңа бизнес-бастамаларды қолдау. «Жаңа бизнес-бастамаларды қолдау» бағытының аясындағы мемлекеттік қолдау төменде аталғандардан тұрады:

1. жобаларды іске асыру үшін банктердің несиелері бойынша пайыздық мөлшелеменің бір бөлігін субсидиялау (7%);
2. жобаларды іске асыруға бағытталған банктердің несиелері бойынша ішінара кепілдендіру (70%-ға дейін);
3. гранттық қаржыландыру (3 млн. теңгеге дейін);
4. өндірістік (индустриялық) инфрақұрылымды дамыту.

Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін төмендету: бұл бағыт сыртқы нарықтарға өнімдерді экспорттайтын кәсіпкерлерді қолдауға арналған. Мемлекеттік қолдау банктердің қолда бар несиелері бойынша пайыздық мөлшерлеменің бөлігін (8%) субсидиялау арқылы көрсетіледі.

Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту.

Бұл бағытқа төменде аталғандар кіреді:

1. кәсіпкерлікті қолдау инфрақұрылымын қалыптастыру;
2. «Бизнес-Кеңесші-I» жобасының аясында кәсіпкерлік негіздерін үйрету;
3. кәсіпкерлерді «Бизнес-Кеңесші-II» жобасы бойынша оқыту;
4. кәсіпкерлерді жекешелендіруге қатысуға дайындау;
5. әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету;
6. шағын және орта бизнестің жетекші кәсіпорындарына кеңес беру жобаларын іске асыруға жәрдемдесу (бұдан әрі «BAS бағдарламасы» деп аталады);
7. шағын және орта бизнестің топ-менеджментін оқыту;
8. бизнес-инкубаторлар жасау;
9. шетелдік серіктестермен іскерлік байланыстарды орнатуға қолдау көрсету (бұдан әрі «Іскерлік байланыстар» жобасы» деп аталады);
10. жастар кәсіпкерлігін дамыту.

«Кәсіпкерлік секторын оңалту» бағыты дағдарыстың нәтижесінде зардап шеккен кәсіпкерлерді қолдауды көздейді. Бұл бағытты 2012 жылға дейін іске асыру көзделді, бағыт төменде аталған қолдауды қамтыды:

1. бұрын (жоба мақұлданған сәттегі) берілген банктердің несиелері бойынша және жоба мақұлданғаннан кейін туындайтын бір несие желісінің аясында жаңа берешек бойынша пайыздық мөлшерлеменің бөлігін субсидиялау;
2. бюджетке салықтық берешекті (төлем көзіне салынатын жеке табыс салығын қоспағанда) өтеу мерзімін өсімпұл есептеп жазбай кейінге қалдыру мүмкіндігін беру мәселесін қарастыру;

по кредитам предпринимателей, а также предоставляет предпринимателям частичные гарантии перед банками при получении кредитов.

Участниками Программы могут быть предприниматели, работающие в приоритетных секторах экономики в соответствии с общим классификатором видов экономической деятельности (далее – ОКЭД), утвержденным приказом председателя Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 14 декабря 2007 года № 683-од.

Реализация Программы на сегодня осуществляется по трем направлениям:

Поддержка новых бизнес-инициатив. Государственная поддержка в рамках направления «Поддержка новых бизнес-инициатив» заключается:

1. в субсидировании части процентной ставки по кредитам Банков для реализации проектов (7%);
2. в частичном гарантировании по кредитам Банков, направленным на реализацию проектов (до 70%);
3. в грантовом финансировании (до 3 млн. тенге)
4. в развитии производственной (индустриальной) инфраструктуры.

Снижение валютных рисков предпринимателей: направлено на поддержку предпринимателей, экспортирующих продукцию на внешние рынки. Государственная поддержка оказывается через субсидирование части процентной ставки (8%) по уже имеющимся кредитам Банков.

Усиление предпринимательского потенциала. В данное направление входит:

1. формирование инфраструктуры поддержки предпринимательства;
2. обучение основам предпринимательства в рамках проекта «Бизнес-Советник-I»;
3. обучение предпринимателей по проекту «Бизнес-Советник-II»;
4. подготовка предпринимателей к участию в приватизации;
5. сервисная поддержка ведения действующего бизнеса;
6. поддержка передовых предприятий малого и среднего бизнеса в реализации консультационных проектов (далее – Программа BAS);
7. обучение топ-менеджмента малого и среднего бизнеса;
8. создание бизнес-инкубаторов;
9. поддержка установления деловых связей с иностранными партнерами (далее – проект «Деловые связи»);
10. развитие молодежного предпринимательства.

Направление «Оздоровление предпринимательского сектора» предусматривает поддержку предпринимателей, пострадавших в результате кризиса. Реализация данного направления была предусмотрена до 2012 года и включала следующую поддержку:

1. субсидирование части процентной ставки по уже имеющимся кредитам Банков (на момент одобрения) и на новую задолженность в рамках одной кредитной линии, которая возникает после одобрения проекта;
2. рассмотрение вопроса о предоставлении отсрочки по погашению налоговой задолженности в бюджет (кроме индивидуального подоходного налога, удерживаемого у источника выплаты) без начисления пени;

3. Қаржылық-экономикалық оңалту жоспарының аясында кәсіпорындарды оңалтуға бағытталған басқа да іс-шаралар, соның ішінде Қазақстан қор биржасында орналастырылған облигациялар бойынша ішкі несиегерлердің алдындағы берешек жөніндегі іс-шаралар.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «Даму» қоры «БЖК 2020» бағдарламасының аясында Бағдарламаны іске асыруға қатыстырылған басқа органдармен бірлесіп келесі нәтижелерге қол жеткізді:

- кәсіпкерлердің мөлшерлемелерді субсидиялауды алу жөніндегі 3 589 өтінімі және кепілдендіруді алу жөніндегі 283 өтінімі мақұлданды;
- мақұлданған өтінімдердің жалпы санынан 3 275 субсидиялау шарты және 259 кепілдендіру шарты жасалды, соның ішінде:
 1. «Жаңа бизнес-бастамаларды қолдау» бағыты бойынша 2 879 шартқа қол қойылды;
 2. «Кәсіпкерлік секторын оңалту» бағыты бойынша 193 субсидиялау шартына қол қойылды;
 3. «Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін төмендету» бағыты бойынша 203 субсидиялау шартына қол қойылды.

Павлодар (344 шарт), Ақтөбе (275 шарт) облыстарында және Алматы қаласында (238 шарт) қол қойылған субсидиялау шарттарының саны ең жоғары. Маңғыстау облысында қол қойылған шарттардың саны ең төмен (73 шарт).

Кепілдендіру бойынша Павлодар (27 шарт), Оңтүстік Қазақстан (24 шарт), Солтүстік Қазақстан (24 шарт), Жамбыл (24 шарт) және Ақтөбе (24 шарт) облыстарында ең көп шартқа қол қойылды.

3. другие мероприятия по оздоровлению предприятий в рамках Плана финансово-экономического оздоровления, в том числе по задолженности перед внутренними кредиторами по облигациям, размещенным на Казахстанской фондовой бирже.

В рамках программы «ДКБ 2020» на 01.01.2014 г. Фондом «Даму» совместно с другими органами, задействованными в реализации Программы, достигнуты следующие результаты:

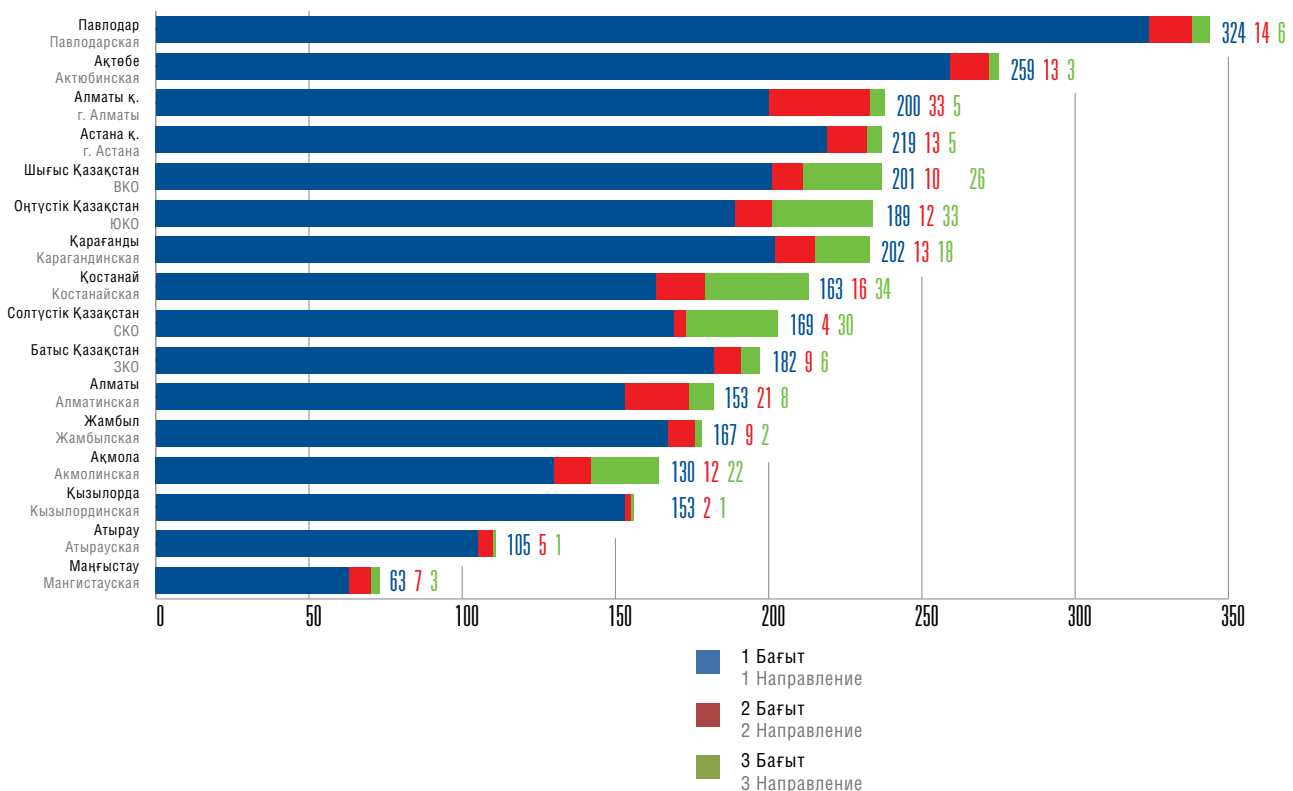
- одобрено 3 589 заявок от предпринимателей на получение субсидирования ставок и 283 заявки на получение гарантирования;
- из общего числа одобренных заявок заключены 3 275 договоров субсидирования и 259 договоров гарантирования, в т. ч.:
 1. по направлению «Поддержка новых бизнес-инициатив» подписано 2 879 договоров;
 2. по направлению «Оздоровление предпринимательского сектора» подписано 193 договора субсидирования;
 3. по направлению «Снижение валютных рисков предпринимателей» подписано 203 договора субсидирования.

Наибольшее количество договоров субсидирования подписано в Павлодарской (344 договора), Актюбинской (275 договоров) областях и г. Алматы (238 договоров). Меньше всего договоров подписано в Мангистауской области (73 договора).

По гарантированию наибольшее количество договоров подписано в Павлодарской (27 договоров), Южно-Казахстанской (24), Северо-Казахстанской (24), Жамбылской (24) и Актюбинской (24) областях.

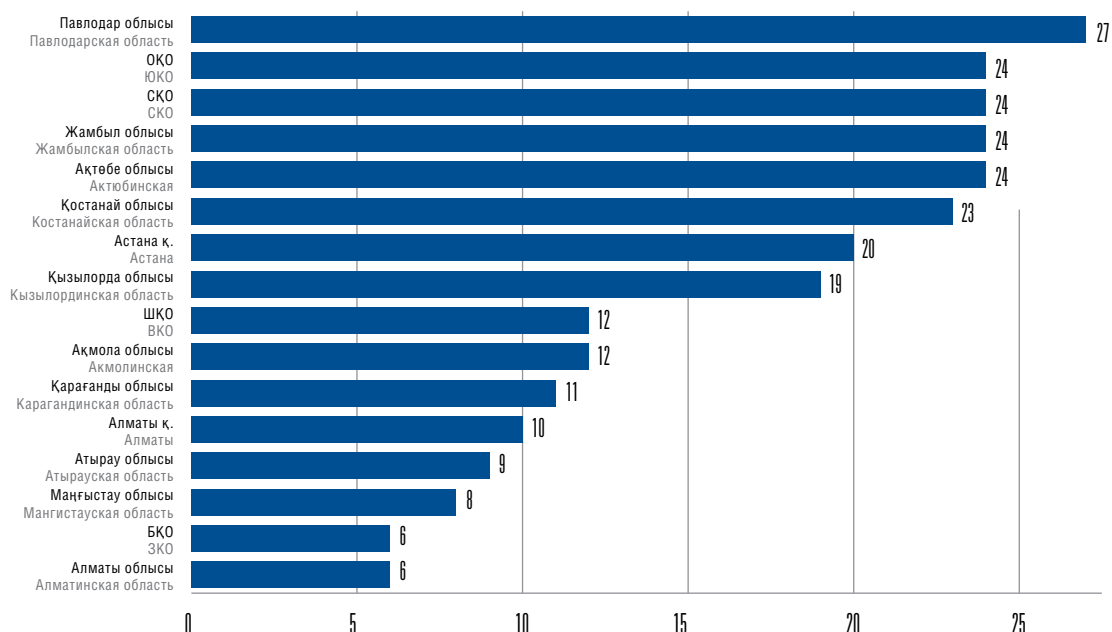
2014 ж. 01.01. жағдай бойынша субсидиялау шарттарының аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора субсидирования в региональном разрезе на 01.01.2014 г

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша кепілдендіру шарттарының аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора гарантирования в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

Банктер тұрғысынан «БТА Банкі» АҚ-да (515 шарт), «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-да (451 шарт), «ЦентрКредит Банкі» АҚ-да (401 шарт) және «АТФБанк» АҚ-да (344 шарт) ең көп субсидиялау шартына қол қойылды.

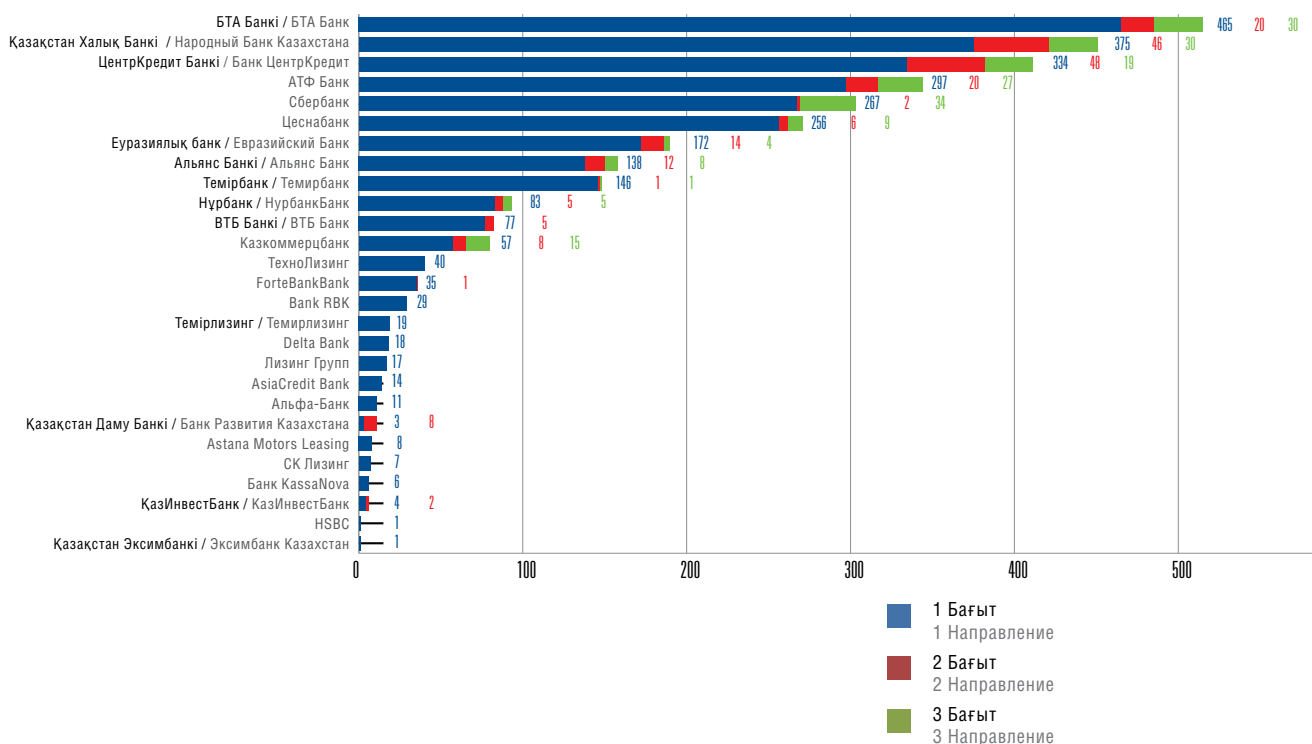
Кепілдендіру бойынша банктер тұрғысынан «ЦентрКредит Банкі» АҚ-да (75 шарт), «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-да (45 шарт) және «БТА Банкі» АҚ-да (33 шарт) ең көп шартқа қол қойылды.

В разрезе банков наибольшее количество договоров субсидирования подписано в АО «БТА Банк» (515 договоров), АО «Народный банк Казахстана» (451 договор), АО «Банк ЦентрКредит» (401 договор) и АО «АТФБанк» (344 договора).

По гарантированию в разрезе банков наибольшее количество договоров подписано в АО «Банк ЦентрКредит» (75 договоров), АО «Народный банк Казахстана» (45 договоров) и АО «БТА Банк» (33 договора).

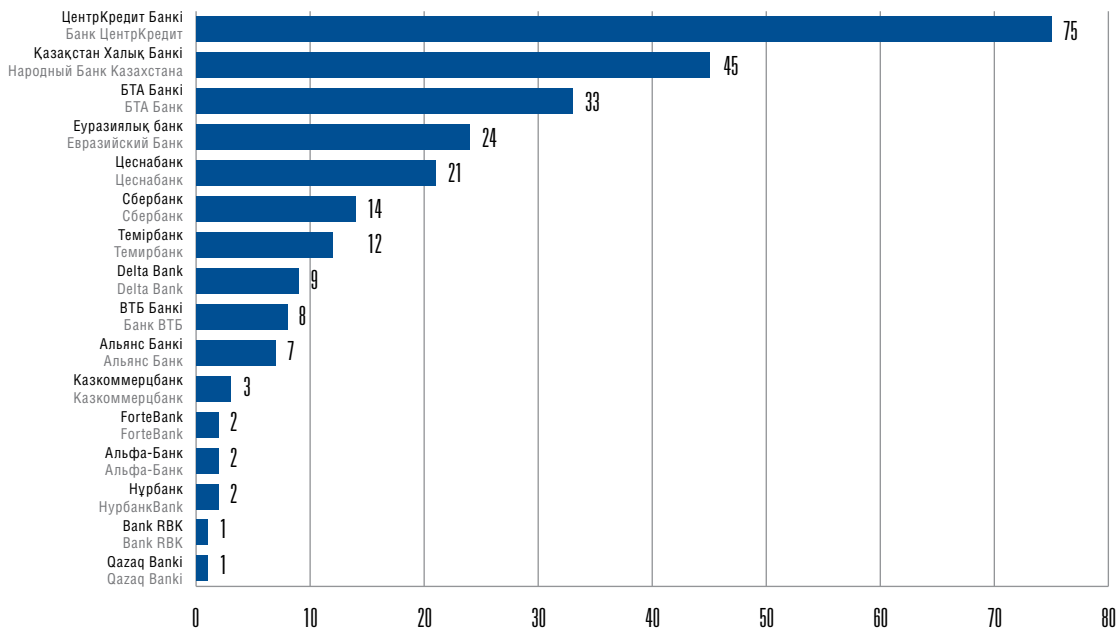
2014 ж. 01.01. жағдай бойынша субсидиялау шарттарының ЕДБ және лизингтік компаниялар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора субсидирования в разрезе БВУ и лизинговых компаний на 01.01.2014 г.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша кепілдендіру шарттарының ЕДБ тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора гарантирования в разрезе БВУ на 01.01.2014 г.

Пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау аясында өңдеу өнеркәсібі (56%) және көлік және қоймаға сақтау (26%) салаларындағы жобалардың үлесі басым.

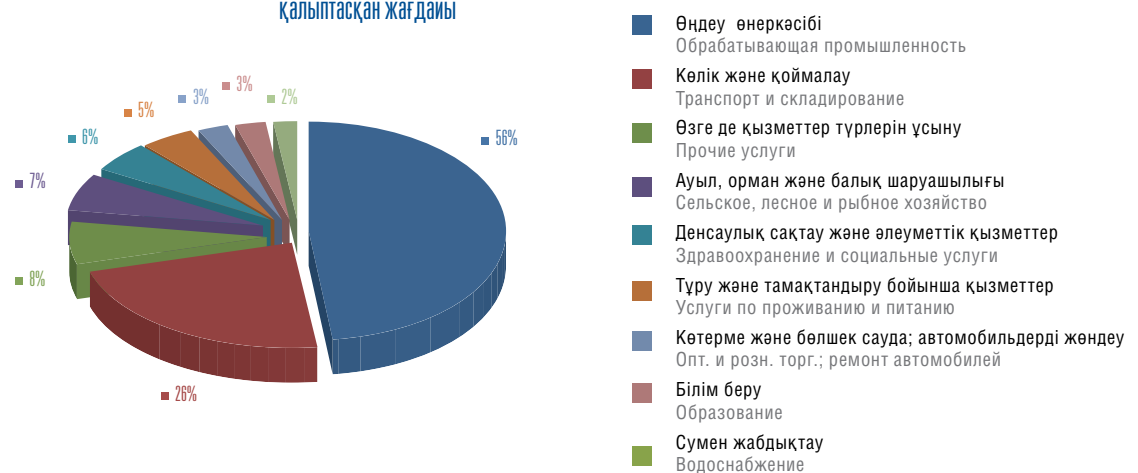
Кепілдендіру аясында өңдеу өнеркәсібіндегі (47%) және көлік және қоймаға сақтау саласындағы (16%) жобалардың үлесі жоғары.

В рамках субсидирования процентных ставок наибольшая доля проектов приходится на отрасли обрабатывающей промышленности – 56% и сферу транспорта и складирования – 26%.

В рамках гарантирования наибольшая доля проектов приходится на отрасли обрабатывающей промышленности – 47% и сферу транспорта и складирования – 16%.

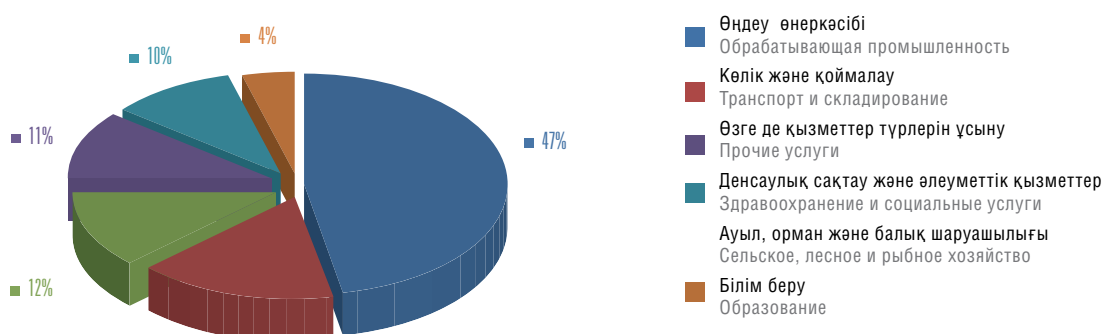
2014 ж. 01.01. жағдай бойынша субсидиялау шарттарының салалар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора субсидирования в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша кепілдендіру шарттарының салалар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Договора гарантирования в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.7. «ДАМУ-ӨНДІРІС» БАҒДАРЛАМАСЫ

Өңдеу өнеркәсібі секторындағы жеке кәсіпкерлік субъектілерін (бұдан әрі «ЖКС» деп аталады) қолдау мақсатында «Самұрық Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ «Стресті активтер қоры» АҚ-мен (бұдан әрі «САҚ» деп аталады) және «Даму» қорымен бірлесіп 2009 жылдың қазан айында «Даму-Өндіріс» бағдарламасын іске қосты. Бағдарламаның талаптарына сай ЖКС-ін қолдау бұрын өңдеу өнеркәсібіндегі ЖКС банктерден алған несиелерді жылдық 8% мөлшерлеме бойынша қайта қаржыландыру механизмі арқылы жүзеге асырылады. Серіктес банктер болған: «БТА Банкі» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «Альянс Банкі» АҚ, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ және «Темірбанк» АҚ. САҚ оларда жалпы сомасы 17,64 млрд. теңгені құрайтын депозиттерді орналастырды. Аталған банктер бағдарламаға жалпы сомасы 7,2 млрд. теңгеден асатын меншікті қаражатпен бағдарламаға қатысуға келісті. Нақты банк үшін депозиттің сомасы өңдеу өнеркәсібіндегі ЖКС-не берілген несиелер бойынша банк портфелінің мөлшерін ескере отырып айқындалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 288 қарыз алушыны іс жүзінде қаржыландырды / қайта қаржыландырды, қаржыландыру / қайта қаржыландыру сомасы 77 258 млн. теңгені құрады, осының есебінен 6 133 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 268 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 24 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8,5%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «Даму-Өндіріс» бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	49 880	65%	122	409	15	8,0%	8,6%	1 960
2	«Казкоммерцбанк» АҚ АО «Казкоммерцбанк»	9 041	12%	42	215	26	8,0%	8,4%	132
3	«Қазақстан Халық Банкі» АҚ АО «Народный банк Казахстана»	7 498	10%	20	375	43	8,0%	8,4%	458
4	«Альянс Банк» АҚ АО «Альянс Банк»	6 199	8%	39	159	40	8,0%	8,4%	2 985
5	АО «Темірбанк»	4 641	6%	65	71	64	8,0%	8,7%	598
Жиынтығы \ Итого:		77 258	100%	288	268	24	8,0%	8,5%	6 133

Аймақтар тұрғысынан қаржыландырудың ең көп сомалары Павлодар облысында (28 қарыз алушы, 14 916 млн. теңге), Алматы қаласында (27 қарыз алушы, 11 237 млн. теңге) және Қарағанды облысында (33 қарыз алушы, 10 552 млн. теңге) берілді. Ең аз берілген сомалар Қызылорда облысында (11 қарыз алушы, 349 млн. теңге) және Жамбыл облысында (12 қарыз алушы, 925 млн. теңге).

4.7. ПРОГРАММА «ДАМУ-ӨНДІРІС»

В целях поддержки субъектов частного предпринимательства (далее – СЧП) в секторе обрабатывающей промышленности АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» совместно с АО «Фонд стрессовых активов» (далее – ФСА) и Фондом «Даму» в октябре 2009 года запустили программу «Даму-Өндіріс». Согласно условиям программы, поддержка СЧП осуществляется через механизм рефинансирования кредитов, ранее полученных СЧП обрабатывающей промышленности в банках, по ставке 8% годовых. В качестве банков-партнеров выступили АО «БТА Банк», АО «Казкоммерцбанк», АО «Альянс Банк», АО «Народный банк Казахстана» и АО «Темірбанк», в которых ФСА разместил депозиты на общую сумму 17,64 млрд. тенге, и которые согласились участвовать в программе собственными средствами на общую сумму более 7,2 млрд. тенге. Сумма депозита для конкретного банка была определена с учетом размера портфеля банка по кредитам, выданным СЧП обрабатывающей промышленности.

По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами фактически профинансированы / рефинансированы 288 заемщиков на сумму 77 258 млн. тенге, за счет чего создано 6 133 рабочих места. Средняя сумма кредита составила 268 млн. тенге, средний срок кредита – 24 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 8% годовых, эффективная процентная ставка – 8,5% годовых:

Основные показатели по Программе «Даму-Өндіріс» на 01.01.2014 г.

В региональном разрезе наибольшие суммы финансирования приходятся на Павлодарскую область – 14 916 млн. тенге (28 заемщиков), г. Алматы – 11 237 млн. тенге (27 заемщиков) и на Карагандинскую область – 10 552 млн. тенге (33 заемщика). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Кызылординской области – 349 млн. тенге (11 заемщиков) и Жамбылской области – 925 млн. тенге (12 заемщиков):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

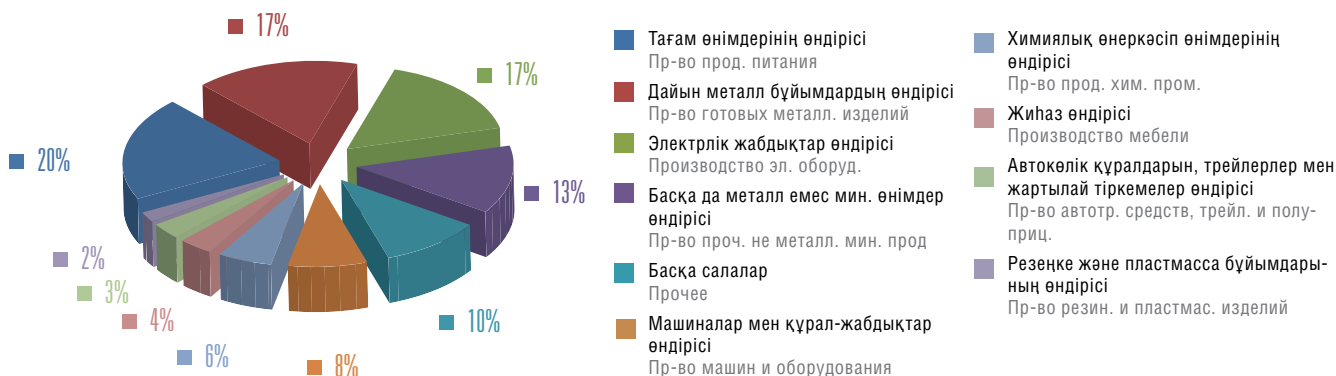
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	4 157	5,4%	34	2 005
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	9 507	12,3%	27	514
3	Алматы облысы Алматинская область	3 781	4,9%	10	388
4	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	3 673	4,8%	26	588
5	Жамбыл облысы Жамбылская область	925	1,2%	12	164
6	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	3 726	4,8%	16	104
7	Қарағанды облысы Карагандинская область	10 552	13,7%	33	95
8	Қостанай облысы Костанайская область	3 183	4,1%	29	54
9	Қызылорда облысы Кызылординская область	349	0,5%	11	33
10	Маңғыстау облысы Мангистауская область	1 255	1,6%	7	117
11	Павлодар облысы Павлодарская область	14 916	19,3%	28	137
12	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	5 387	7,0%	22	179
13	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	3 512	4,6%	5	147
14	Астана қ. г. Астана	1 099	1,4%	1	20
15	Алматы қ. г. Алматы	11 237	14,5%	27	1 588
Жиынтығы \ Итого:		77 258	100,0%	288	6 133

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несиелер тағам өнімдерін өндіру саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 20%-ын құрады. Дайын металл бұйымдарының өндірісі және электр жабдықтарының өндірісі салаларындағы несиелердің үлесі – 17%-дан. Резина және пластмасса бұйымдарының өндірісі (2%) және автокөлік құралдарының, трейлерлердің және жартылай тіркемелердің өндірісі (3%) салаларында берілген несиелердің саны ең аз болды.

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере производства продуктов питания – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 20% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в отраслях производство готовых металлических изделий и производство электрооборудования составляют по 17%. Наименьшее количество выданных кредитов наблюдается в отраслях производство резиновых и пластмассовых изделий – 2% и производство автотранспортных средств, трейлеров и полуприцепов – 3%.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.8. ӘЙЕЛДЕР КӘСІПКЕРЛІГІН ШАҒЫН НЕСИЕЛЕУ БАҒДАРЛАМАСЫ

2009 ж. 30.09. «Даму» қорының директорлар кеңесі болашақта әйелдер кәсіпкерлігін шағын несиелеу үшін ЕДБ-де қаражатты шарттасылған түрде орналастыру бағдарламасын бекітті. Бұл бағдарлама Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың тапсырмасына сәйкес әзірленді, бұл тапсырма әйелдер кәсіпкерлігінің әрекеттегі және жаңа бастап жүрген субъектілерінің жобаларын жеңілдікпен несиелеу арқылы кәсіпкер әйелдердің экономикалық белсенділігін ынталандыру мақсатында 2009 ж. 05.03. Қазақстан әйелдерінің V форумында берілген еді. Келесі алты ЕДБ серіктес банктер болады деп шешілді: «Еуразиялық банк» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Delta Bank» АҚ, «Темірбанк» АҚ және «AsiaCredit Bank» АҚ.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 941 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландыру сомасы 5 222 млн. теңгені құрады. Несиенің орташа сомасы 6 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 40 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,4%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,7%, 328 жұмыс орны жасалды:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Әйелдер кәсіпкерлігін шағын несиелеу бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	1 867	36%	324	6	41	12,9%	14,0%	13
2	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	1 242	24%	261	5	37	11,3%	13,4%	121
3	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	947	18%	164	6	41	13,0%	13,8%	50
4	«Delta Bank» АҚ АО «Delta Bank»	629	12%	124	5	39	12,0%	13,4%	95
5	«Темірбанк» АҚ АО «Темірбанк»	341	7%	46	7	47	13,0%	14,0%	42
6	«AsiaCredit Bank» АҚ АО «AsiaCredit Bank»	196	4%	22	9	43	11,3%	12,7%	7
Жиынтығы \ Итого:		5 222	100%	941	6	40	12,4%	13,7%	328

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Шығыс Қазақстан облысында (121 қарыз алушы, 630 млн. теңге), Павлодар облысында (130 қарыз алушы, 566 млн. теңге) және Қостанай облысында (86 қарыз алушы, 507 млн. теңге) берілді. Несиелердің ең төмен сомаларының Алматы облысында (24 қарыз алушы, 124 млн. теңге), Қызылорда облысында (19 қарыз алушы, 138 млн. теңге) және Маңғыстау облысында (38 қарыз алушы, 200 млн. теңге) берілгені байқалады:

4.8. ПРОГРАММА МИКРОКРЕДИТОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Программа обусловленного размещения средств в БВУ для последующего микрокредитования женского предпринимательства была утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 30.09.2009 г. Данная программа разработана в соответствии с поручением Президента Республики Казахстан Назарбаева Н.А., данным на V Форуме женщин Казахстана от 05.03.2009 г. с целью стимулирования экономической активности женщин-предпринимателей посредством льготного кредитования проектов действующих и начинающих субъектов женского предпринимательства. Банками-партнерами выступили шесть БВУ: АО «Евразийский банк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Цеснабанк», АО «Delta Bank», АО «Темірбанк» и АО «AsiaCredit Bank».

По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами профинансированы 941 заемщик на сумму 5 222 млн. тенге. Средняя сумма кредита составила 6 млн. тенге, средний срок кредита – 40 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 12,4% годовых, эффективная процентная ставка – 13,7% годовых, создано 328 рабочих мест:

Основные показатели по Программе микрокредитования женского предпринимательства на 01.01.2014 г.

В региональном разрезе в рамках Программы наибольшие суммы были выданы в Восточно-Казахстанской области – 630 млн. тенге (121 заемщик), Павлодарской области – 566 млн. тенге (130 заемщиков) и Костанайской области – 507 млн. тенге (86 заемщиков). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Алматинской области – 124 млн. тенге (24 заемщика), Кызылординской области – 138 млн. тенге (19 заемщиков) и Мангистауской области – 200 млн. тенге (38 заемщиков):

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

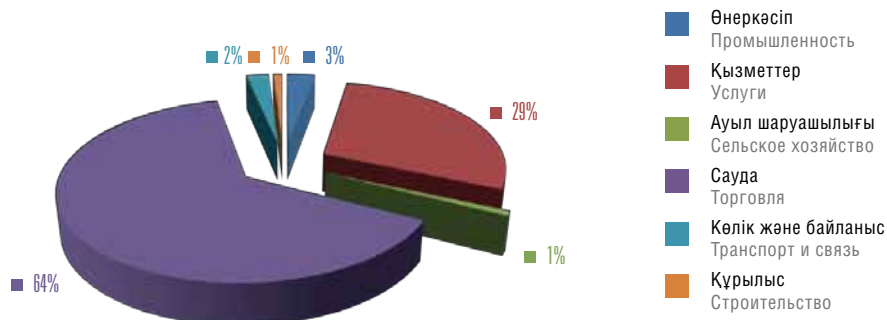
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	310	5,9%	69	9
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	313	6,0%	54	17
3	Алматы облысы Алматинская область	124	2,4%	24	5
4	Атырау облысы Атырауская область	394	7,5%	64	12
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	630	12,1%	121	44
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	181	3,5%	36	72
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	262	5,0%	52	18
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	280	5,4%	63	1
9	Қостанай облысы Костанайская область	507	9,7%	86	29
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	138	2,6%	19	1
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	200	3,8%	38	12
12	Павлодар облысы Павлодарская область	566	10,8%	130	21
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	277	5,3%	48	21
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	247	4,7%	29	14
15	Астана қ. г. Астана	382	7,3%	59	24
16	Алматы қ. г. Алматы	410	7,9%	49	28
Жиынтығы \ Итого:		5 222	100,0%	941	328

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несиелер сауда саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 64%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: қызметтер – 29%, көлік және байланыс – 2%, өнеркәсіп – 3%, ауыл шаруашылығы және құрылыс – 1%-дан:

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере торговли – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 64% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют 29%, в сфере транспорта и связи – 2%, в промышленности – 3%, в сельском хозяйстве и строительстве – по 1%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.9. МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ЖАҢАӨЗЕН ҚАЛАСЫНДА ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 ж. 19.09. № 865 Қаулысымен бекітілген «Маңғыстау облысының Жаңаөзен қаласын әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан дамыту мәселелерін шешу жөніндегі 2009–2012 жылдарға арналған кешенді жоспардың» аясында жергілікті бюджет пен Қор қаражатының есебінен Жаңаөзен қаласының ШОК субъектілерін несиелеуді ұйымдастыру көзделеді.

Бұл кезде 2009–2012 жылдары жергілікті атқарушы органдар және Қор бөлетін қаражаттың көлемі 1 800 млн. теңге сомасын құрауға тиіс.

Қор Маңғыстау облысының Жаңаөзен қаласындағы ШОК субъектілерінің жобаларын қаржыландыру жөніндегі жеке бағдарламаны бекітті, ШОК субъектілерін ЕДБ-тер арқылы қаржыландыру үшін осы бағдарламаны іске асыруға 2009–2012 жылдары 900 млн. теңге көлеміндегі сома бөлінді.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша осы Бағдарлама бойынша 28 жоба қаржыландырылды, олардың жалпы сомасы 235 млн. теңгені құрады. Несиенің орташа сомасы 8 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 51 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 9,9%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 10,5%, 41 жұмыс орны жасалды:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Жаңаөзен қаласындағы ШОК субъектілерін қаржыландыру бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Факти чекская выдача средств, млн. тенге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«Delta Bank» АҚ АО «Delta Bank»	60	26%	7	9	67	9,1%	9,6%	13
2	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	49	21%	8	6	46	9,5%	9,9%	15
3	«Темірбанк» АҚ АО «Темірбанк»	45	19%	3	15	48	11,0%	11,2%	3
4	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	45	19%	9	5	39	9,4%	10,1%	10
5	«Сбербанк» АҚ ЕБ ДБ АО «Сбербанк»	35	15%	1	35	48	11,0%	12,5%	-
Жиынтығы \ Итого:		235	100%	28	8	51	9,9%	10,5%	41

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несиелер қызметтер саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 34%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: өнеркәсіп – 30%, сауда – 25%, құрылыс – 8%, ауыл шаруашылығы – 25%, көлік және байланыс – 1%:

4.9. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ МСП В Г. ЖАНАОЗЕН МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ

В рамках «Комплексного плана по решению проблем социально-экономического развития г. Жанаозен Мангистауской области на 2009–2012 годы», утвержденного Постановлением Правительства Республики Казахстан от 19.09.2008 г. № 865, предусматривается организация кредитования субъектов МСП г. Жанаозен за счет средств местного бюджета и Фонда. При этом объем средств, выделяемых МИО и Фондом в течение 2009–2012 гг., должен составить порядка 1 800 млн. тенге.

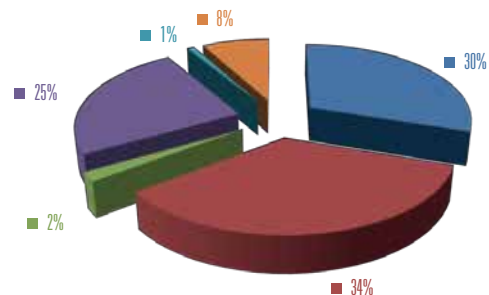
Фондом утверждена отдельная Программа финансирования проектов субъектов МСП в г. Жанаозен Мангистауской области, на реализацию которой выделена сумма в объеме 900 млн. тенге в течение 2009–2012 гг. для финансирования субъектов МСП через БВУ. В Программе участвуют пять банков-партнеров.

По состоянию на 01.01.2014 г. по данной Программе профинансировано 28 проектов на сумму 235 млн. тенге. Средняя сумма кредита составила 8 млн. тенге, средний срок кредита – 51 месяц, средневзвешенная процентная ставка – 9,9% годовых, эффективная процентная ставка – 10,5% годовых, создано 41 рабочее место:

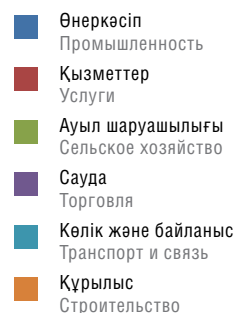
Основные показатели по Программе финансирования субъектов МСП в г. Жанаозен на 01.01.2014 г.

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере услуг – доля финансирования проектов в данной отрасли составила – 34% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере промышленности составляют – 30%, торговли – 25%, строительстве – 8%, сельского хозяйства – 25%, в сфере транспорта и связи – 1%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.10. ЕКІНШІ ДЕҢГЕЙДЕГІ БАНКТЕР ЖӘНЕ ЛИЗИНГТІК КОМПАНИЯЛАР АРҚЫЛЫ ӨҢДЕУ ӨНЕРКӘСІБІ САЛАСЫНДА ҚЫЗМЕТ ЕТЕТІН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ЛИЗИНГТІК МӘМІЛЕЛЕРІН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Өңдеу өнеркәсібі саласындағы кәсіпкерлік субъектілерін қолдаудың және жылжымайтын мүлік нарығындағы мәселелерді шешудің кейбір мәселелері туралы» 2009 ж. 09.10. № 1553 Қаулысына сай өңдеу өнеркәсібі саласында қызмет ететін ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру мақсатында болашақта ЕДБ-терде және лизингтік компанияларда қаражатты орналастыру үшін «Стресті активтер қоры» АҚ «Даму» қорына 2 млрд. теңге бөлді.

«Даму» қоры келесі лизингтік компаниялармен/ЕДБ-термен несие желісін беру туралы келісімдер жасасты: «Лизинг Групп» АҚ, «Темірлизинг» АҚ, «Лизинг СК» АҚ, «Еуразиялық лизинг» ЖШС, «Цеснабанк» АҚ.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша бағдарламаның аясында 62 қарыз алушы қаржыландырылды, қаржыландырудың жалпы сомасы 2 047 млн. теңгені құрады, осының есебінен 1 345 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 33 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 54 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8,1%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Лизингтік мәмілелерді қаржыландыру бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Лизингтік компания / ЕДБ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Лизинговая компания / БВУ	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	АО «Лизинг Групп» «Лизинг Групп» АҚ	898	44%	23	39	45	8,0%	8,0%	284
2	АО «Темірлизинг» «Темірлизинг» АҚ	565	28%	14	40	73	8,0%	8,0%	696
3	«Цеснабанк» АҚ «Цеснабанк» АҚ	277	14%	7	40	48	8,0%	8,4%	-
4	АО «СК Лизинг» «Лизинг СК» АҚ	230	11%	17	14	46	8,0%	8,0%	365
5	ТОО «Евразийский лизинг» «Еуразиялық лизинг» ЖШС	77	4%	1	77	72	8,0%	8,0%	-
Жиынтығы \ Итого:		2 047	100%	62	33	54	8,0%	8,1%	1 345

4.10. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ ЛИЗИНГОВЫХ СДЕЛОК СУБЪЕКТОВ МСП, ЗАНЯТЫХ В СФЕРЕ ОБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ЧЕРЕЗ БВУ И ЛИЗИНГОВЫЕ КОМПАНИИ

Согласно Постановлению Правительства Республики Казахстан от 09.10.2009 г. № 1553 «О некоторых вопросах поддержки субъектов предпринимательства в сфере обрабатывающей промышленности и решения проблем на рынке недвижимости», АО «Фонд стрессовых активов» выделил Фонду «Даму» 2 млрд. тенге для последующего размещения средств в БВУ и лизинговых компаниях для финансирования лизинговых сделок субъектов МСП, занятых в сфере обрабатывающей промышленности.

Фонд «Даму» заключил Соглашения о предоставлении кредитной линии со следующими лизинговыми компаниями/БВУ: АО «Лизинг Групп», АО «Темірлизинг», АО «СК Лизинг», ТОО «Евразийский лизинг», АО «Цеснабанк».

По состоянию на 01.01.2014 г. в рамках программы профинансировано 62 заемщика на общую сумму 2 047 млн. тенге, за счет чего создано 1 345 рабочих мест. Средняя сумма кредита составила 33 млн. тенге, средний срок кредита – 54 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 8% годовых, эффективная процентная ставка – 8,1% годовых:

Основные показатели по Программе финансирования лизинговых сделок на 01.01.2014 г.

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Алматы қаласында (22 қарыз алушы, 695 млн. теңге) және Алматы облысында (11 қарыз алушы, 224 млн. теңге) берілді. Несиелердің ең төмен сомалары Қарағанды облысында (1 қарыз алушы, 6 млн. теңге) және Маңғыстау облысында (1 қарыз алушы, 11 млн. теңге) берілді.

В региональном разрезе в рамках Программы наибольшие суммы были выданы в г. Алматы – 695 млн. тенге (22 заемщика) и Алматинской области – 224 млн. тенге (11 заемщиков). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Карагандинской области – 6 млн. тенге (1 заемщик) и Мангистауской области – 11 млн. тенге (1 заемщик).

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

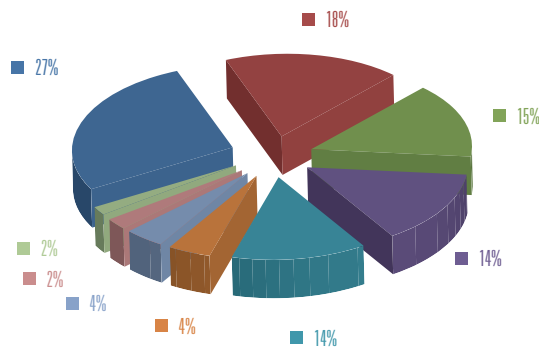
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Алматы облысы Алматинская область	224	11,0%	11	394
2	Атырау облысы Атырауская область	137	6,7%	7	179
3	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	115	5,6%	2	-
4	Жамбыл облысы Жамбылская область	124	6,1%	2	11
5	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	35	1,7%	1	-
6	Қарағанды облысы Карагандинская область	6	0,3%	1	-
7	Қостанай облысы Костанайская область	142	7,0%	3	85
8	Маңғыстау облысы Мангистауская область	11	0,5%	1	-
9	Павлодар облысы Павлодарская область	182	8,9%	4	213
10	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	86	4,2%	2	59
11	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	88	4,3%	3	-
12	Астана қ. г. Астана	151	7,4%	3	-
13	Алматы қ. г. Алматы	695	33,9%	22	404
Жиынтығы \ Итого:		2 047	100,0%	62	1 345

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несие тағам өнімдерін өндіру саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 27%-ын құрады. Жазылған материалдарды басып шығару және жаңғырту салаларындағы несиелердің үлесі 18%-ды құрайды. Тоқыма бұйымдарының өндірісі (2%) және негізгі фармацевтикалық өнімдер мен препараттар өндірісі (2%) салаларында берілген несиелердің саны ең аз болды.

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере производства продуктов питания – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 27% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в отраслях печать и воспроизведение записанных материалов составляют 18%. Наименьшее количество выданных кредитов наблюдается в отраслях производство текстильных изделий – 2% и производство основных фармацевтических продукций и препаратов – 2%.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

4.11. «ДАМУ-АЙМАҚТАР II» БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ АЙМАҚТЫҚ БАСЫМ ЖОБАЛАРЫН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«Даму» қорының Директорлар кеңесі 2010 ж. 13.07. аймақтық басым жобаларды қаржыландыру жөніндегі «Даму-Аймақтар II» бағдарламасын бекітті. Бұл бағдарлама Қордың меншікті қаражатын, жергілікті атқарушы органдардың жергілікті бюджеттен бөлінетін қаражатын, сондай-ақ серіктес банктердің қаражатын тиімді түрде пайдалану арқылы Қазақстан Республикасының аймақтары үшін басым келетін экономика салаларындағы ШОБ субъектілерін қаржыландыру мақсатында әзірленді.

Бағдарламаның мақсаты – Қазақстан Республикасының аймақтары үшін басым келетін экономика салаларындағы ШОК-тің дамуына жәрдемдесу.

Сегіз ЕДБ серіктес банктер болды. 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша серіктес банктер 163 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландыру сомасы 12 582 млн. теңгені құрады, 1 650 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 77 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 53 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 9,8%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 10,7%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «Даму-Аймақтар II» бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБ-дің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Факт. выдача средств, млн. тенге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
6	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	4 007	32%	47	85	54	9,0%	10,5%	382
2	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	3 620	29%	50	72	53	10,0%	10,5%	793
3	«БТА Банкі» АҚ АО «БТА Банк»	1 468	12%	25	59	25	10,3%	10,9%	81
4	«Темірбанк» АҚ АО «Темірбанк»	1 243	10%	15	83	69	10,3%	10,9%	154
5	«Сбербанк» АҚ ЕБ ДБ АО «Сбербанк»	1 207	10%	6	201	65	10,3%	10,8%	236
6	«Альянс Банк» АҚ АО «Альянс Банк»	465	4%	8	58	49	10,4%	11,0%	-
7	«Нұрбанк» АҚ АО «Нұрбанк»	308	2%	9	34	41	9,5%	10,3%	4
8	«Delta Bank» АҚ АО «Delta Bank»	265	2%	3	88	58	9,9%	10,5%	-
Жиынтығы \ Итого:		12 582	100%	163	77	53	9,8%	10,7%	1 650

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.11. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ РЕГИОНАЛЬНЫХ ПРИОРИТЕТНЫХ ПРОЕКТОВ «ДАМУ-РЕГИОНЫ II»

Программа финансирования региональных приоритетных проектов «Даму-Регионы II» была утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 13.07.2010 г. Данная программа разработана с целью финансирования субъектов МСБ в приоритетных для регионов Республики Казахстан отраслях экономики путем эффективного использования собственных средств Фонда, средств местных исполнительных органов, выделяемых из местного бюджета, а также средств банков-партнеров.

Цель Программы – содействие развитию МСП в приоритетных для регионов Республики Казахстан отраслях экономики.

Банками-партнерами выступили восемь БВУ. По состоянию на 01.01.2014 г. банками-партнерами профинансировано 163 заемщика на сумму 12 582 млн. тенге, создано 1 650 рабочих мест. Средняя сумма кредита составила 77 млн. тенге, средний срок кредита – 53 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 9,8% годовых, эффективная процентная ставка – 10,7% годовых:

Основные показатели по Программе «Даму-Регионы II» на 01.01.2014 г.

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Қостанай облысында (16 қарыз алушы, 1 641 млн. теңге), Солтүстік Қазақстан облысында (10 қарыз алушы, 1 318 млн. теңге) және Ақтөбе облысында (17 қарыз алушы, 1 266 млн. теңге) берілді.

Несиелердің ең төмен сомалары Алматы облысында (2 қарыз алушы, 10 млн. теңге), Жамбыл облысында (2 қарыз алушы, 48 млн. теңге) және Қызылорда облысында (4 қарыз алушы, 54 млн. теңге) берілді:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

В региональном разрезе наибольшие суммы были выданы в Костанайской области – 1 641 млн. тенге (16 заемщиков), Северо-Казахстанской области – 1 318 млн. тенге (10 заемщиков) и Актыубинской области – 1 266 млн. тенге (17 заемщиков). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Алматинской области – 10 млн. тенге (2 заемщика), Жамбылской области – 48 млн. тенге (2 заемщика) и Кызылординской области – 54 млн. тенге (4 заемщика):

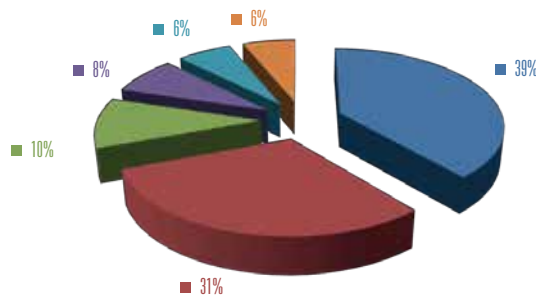
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	788	6,3%	13	98
2	Ақтөбе облысы Актыубинская область	1 266	10,1%	17	354
3	Алматы облысы Алматинская область	10	0,1%	2	5
4	Атырау облысы Атырауская область	214	1,7%	6	2
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	823	6,5%	15	55
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	48	0,4%	2	4
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	504	4,0%	9	93
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	1 170	9,3%	11	192
9	Қостанай облысы Костанайская область	1 641	13,0%	16	43
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	54	0,4%	4	19
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	835	6,6%	7	71
12	Павлодар облысы Павлодарская область	1 022	8,1%	29	149
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	1 318	10,5%	10	49
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	710	5,6%	3	202
15	Астана қ. г. Астана	925	7,4%	12	22
16	Алматы қ. г. Алматы	1 255	10,0%	7	292
Жиынтығы \ Итого:		12 582	100,0%	163	1 650

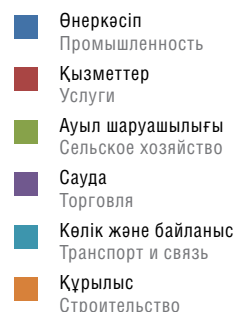
Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несие өнеркәсіп саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 39%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: қызметтер – 31%, ауыл шаруашылығы – 10%, сауда – 8%, көлік және байланыс – 6%, құрылыс – 6%:

В отраслевом разрезе наибольшее количество кредитов выдавалось на проекты в сфере промышленности – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 39% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере услуг составляют 31%, в сельском хозяйстве – 10%, в сфере торговли – 8%, в сфере транспорта и связи – 6%, в строительстве – 6%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.12. АЙМАҚТАРДАҒЫ ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Директорлар кеңесінің 2009 ж. 10.12. шешімімен ШОК субъектілерін қаржыландырудың аймақтық бағдарламасы бекітілді. Бағдарламаның негізгі мақсаты – аймақ немесе жеке аумақтық бірліктер үшін басым келетін салалардағы ШОК субъектілерін қаржыландыру арқылы ШОК субъектілерін қолдау және дамыту жөніндегі аймақтық бағдарламаларды іске асыру нәтижелілігін арттыру. Қазіргі уақытта Бағдарлама Алматы, Ақмола және Оңтүстік Қазақстан облыстарында іске асырылуда.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша бағдарламаға үш серіктес банк қатысады, олар Бағдарламаның аясында 40 қарыз алушыны қаржыландырды, қаржыландырудың жалпы сомасы 3 004 млн. теңгені құрады, 441 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 75 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 46 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 9%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 9,6%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Аймақтық қаржыландыру бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБ-дің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«Сбербанк» АҚ ЕБ ДБ АО «Сбербанк»	1 621	54%	20	81	56	9,3%	9,9%	431
2	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	1 203	40%	11	109	32	8,3%	8,9%	10
3	«Цеснабанк» АҚ АО «Цеснабанк»	180	6%	9	20	44	10,2%	11,0%	-
Жиынтығы \ Итого:		3 004	100%	40	75	46	9,0%	9,6%	441

Бағдарламаны іске асыруға келесі үш облыс қана қатысады: Ақмола облысында 16 қарыз алушыға сомасы 1 061 млн. теңгені құрайтын несиелер берілді, Алматы облысында 10 қарыз алушыға сомасы 645 млн. теңгені құрайтын несиелер берілді, Оңтүстік Қазақстан облысында 14 қарыз алушы қаржыландырылды:

4.12. ПРОГРАММА РЕГИОНАЛЬНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ МСП

Решением Совета Директоров от 10.12.2009 г. утверждена Программа регионального финансирования субъектов МСП. Основной целью Программы является повышение эффективности реализации региональных программ поддержки и развития субъектов МСП путем финансирования субъектов МСП в приоритетных для региона отраслях или отдельных территориальных единицах. В настоящее время Программа реализуется в Алматинской, Ақмолинской и Южно-Казахстанской областях.

По состоянию на 01.01.2014 г. в Программе участвуют три банка-партнера, которые в рамках Программы профинансировали 40 заемщиков на общую сумму 3 004 млн. тенге, создано 441 рабочее место. Средняя сумма кредита составила 75 млн. тенге, средний срок кредита – 46 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 9% годовых, эффективная процентная ставка – 9,6% годовых:

Основные показатели по Программе регионального финансирования субъектов МСП на 01.01.2014 г.

В реализации программы участвуют лишь три области: Ақмолинская область, где выданы кредиты 16 заемщикам на сумму 1 061 млн. тенге, Алматинская область, где выданы кредиты 10 заемщикам на сумму 645 млн. тенге, и Южно-Казахстанская, где профинансировано 14 заемщиков:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

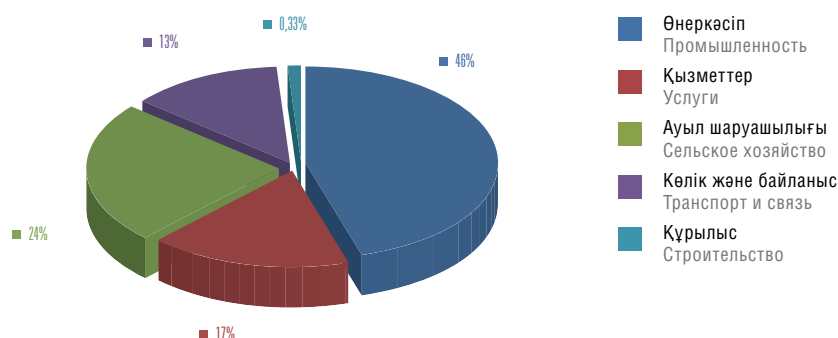
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге
1	Ақмола облысы Акмолинская область	1 061	35,3%	16	10
2	Алматы облысы Алматинская область	645	21,5%	10	70
3	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	1 298	43,2%	14	361
Жиынтығы \ Итого:		3 004	100,0%	40	441

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, несиелер көбінесе өнеркәсіп саласындағы жобаларға берілді, бұл саладағы жобаларды қаржыландыру үлесі іс жүзінде берілген несиелердің жалпы сомасының 46%-ын құрады. Салалардағы несиелердің үлестері келесідей: ауыл шаруашылығы – 24%, қызметтер – 17%, көлік және байланыс – 13%:

В отраслевом разрезе кредиты выдавались в основном на проекты в сфере промышленности – доля финансирования проектов в данной отрасли составила 46% от общей суммы фактически выданных кредитов. Кредиты в сфере сельского хозяйства составляют 24%, в услугах – 17%, в сфере транспорта и связи – 13%.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.13. ШАҒЫН ҚАЛАЛАРДАҒЫ ШОКС-НІҢ ЖОБАЛАРЫН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазақстан Республикасының шағын қалаларында қызметін жүзеге асыратын кәсіпкерлердің несиелер ресурстарына қолжетімділік алуын қамтамасыз ету мақсатында Қор меншікті қаражаттың есебінен шағын қалалардағы¹ ШОК субъектілеріне қаржылық қолдау көрсету бағдарламасын іске асыруды бастады, қолдау несиелер және қаржылық лизинг түрінде беріледі. Бағдарламаға ЕДБ-тер де, лизингтік компаниялар да қатыса алады.

Бағдарламаның мақсаты – Қазақстан Республикасының шағын қалаларындағы ШОК-тің дамуына жәрдемдесу.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша бағдарламаға үш серіктес банк қатысады, оларда сомасы 293 млн. теңгені құрайтын қаражат орналастырылды. Бағдарламаның аясында 44 қарыз алушы қаржыландырылды, қаржыландырудың жалпы сомасы 293 млн. теңгені құрады, 29 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 7 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 48 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,7%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 15,5%:

4.13. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРОЕКТОВ СМСП В МАЛЫХ ГОРОДАХ

В целях обеспечения доступа предпринимателей, осуществляющих свою деятельность в малых городах Республики Казахстан, к кредитным ресурсам, Фонд за счет собственных средств начал реализацию программы оказания финансовой поддержки субъектам МСП в малых городах¹ в форме кредитов и финансового лизинга. В Программе могут принять участие как БВУ, так и лизинговые компании. Целью Программы является содействие развитию МСП в малых городах Республики Казахстан.

По состоянию на 01.01.2014 г. в Программе участвуют три банка-партнера, в которых были размещены средства на сумму 293 млн. тенге. В рамках Программы профинансировано 44 заемщика на общую сумму 293 млн. тенге, и создано 29 рабочих мест. Средняя сумма кредита составила 7 млн. тенге, средний срок кредита составил 48 месяцев, средневзвешенная процентная ставка 13,7%, эффективная ставка вознаграждения составила 15,5% годовых:

1. Шағын қала – халқының саны көп дегенде 70 мың адамды құрайтын елді мекен.

1. Малый город – населенный пункт с численностью населения не более 70 тыс. человек.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Шағын қалалардағы ШОКС-нің жобаларын қаржыландыру бағдарламасы жөніндегі негізгі көрсеткіштер

Основные показатели по Программе финансирования проектов СМСП в малых городах на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несие-нің орташа сомасы, млн. теңге	Несие-нің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«Еуразиялық банк» АҚ АО «Евразийский банк»	219	75%	29	8	49	13,6%	15,6%	24
2	«Delta Bank» АҚ АО «Delta Bank»	63	22%	13	5	44	14,0%	15,3%	5
3	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	10	3%	2	5	42	12,6%	13,8%	-
Жиынтығы \ Итого:		293	100%	44	7	48	13,7%	15,5%	29

Аймақтық тұрғыдан Бағдарлама 9 облыста іске асырылуда:

В региональном разрезе Программа реализуется в 9 областях:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

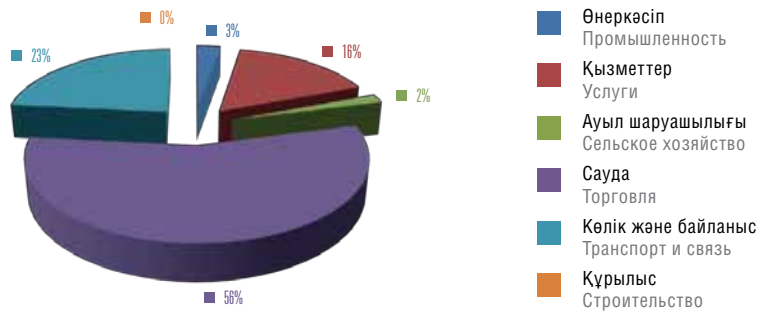
Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г

№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақтөбе облысы Актюбинская область	13	4,4%	2	-
2	Атырау облысы Атырауская область	59	20,2%	3	1
3	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	13	4,6%	3	-
4	Қарағанды облысы Карагандинская область	21	7,2%	4	-
5	Қостанай облысы Костанайская область	71	24,3%	4	16
6	Маңғыстау облысы Мангистауская область	5	1,8%	1	-
7	Павлодар облысы Павлодарская область	45	15,5%	10	3
8	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	47	16,0%	11	6
9	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	18	6,1%	6	3
Жиынтығы \ Итого:		293	100,0%	44	29

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, қаржыландырудың ең көп сомаларының үлестері келесідей: сауда саласы – 56%, көлік және байланыс – 23%, қызметтер – 16%, өнеркәсіп – 3%, ауыл шаруашылығы – 2%:

В отраслевом разрезе наибольшие суммы финансирования приходятся на сферу торговли – 56%, транспорта и связи – 23%, сферу услуг – 16%, промышленности – 3%, на долю сельского хозяйства приходится 2%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

4.14. ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ЛИЗИНГТІК МӘМІЛЕЛЕРІН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламасы Қордың Директорлар кеңесінің шешімімен 2011 ж. 13.04. бекітілді. Бұл бағдарлама ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін жеңілдікті талаптармен қаржыландыру арқылы ШОК субъектілерінің экономикалық белсенділігін ынталандыруға бағытталған.

2013 ж. 01.01. жағдай бойынша бағдарламаға төрт лизингтік компанияның және бір банктің («AsiaCredit Bank» АҚ) қатысуы мақұлданды, бірақ қаражат тек келесі төрт лизингтік компанияда ғана орналастырылды: «Темірлизинг» АҚ, «Лизинг Групп» АҚ, «Технолизинг» ЖШС және «Еуразиялық лизинг» ЖШС. Бағдарламаның аясында 54 қарыз алушы қаржыландырылды, қаржыландырудың жалпы сомасы 1 731 млн. теңгені құрады, 346 жұмыс орны жасалды. Несиенің орташа сомасы 32 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 40 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,7%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 14%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың лизингтік компаниялар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

№	Лизингтік компания / Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБ-дің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Лизинговая компания / Банк	Фактическая выдача средств, млн. теңге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. теңге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«ТехноЛизинг» ЖШС ТОО «ТехноЛизинг»	1 813	46%	97	19	39	14,0%	15,1%	199
2	«Темірлизинг» АҚ АО «Темірлизинг»	853	22%	21	41	40	14,0%	14,0%	192
3	«Лизинг Групп» АҚ АО «Лизинг Групп»	533	14%	10	53	39	14,0%	14,0%	303
4	«Еуразиялық лизинг» ЖШС ТОО «Евразийский лизинг»	519	13%	6	86	48	11,8%	11,8%	105
5	«AsiaCredit Bank» АҚ АО «AsiaCredit Bank»	109	3%	5	22	61	13,6%	15,8%	-
Жиынтығы \ Итого:		3 922	100%	139	28	41	13,7%	14,2%	799

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.14. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ ЛИЗИНГОВЫХ СДЕЛОК СУБЪЕКТОВ МСП

Программа финансирования лизинговых сделок субъектов МСП утверждена решением Совета директоров Фонда 13.04.2011 г. и направлена на стимулирование экономической активности субъектов МСП путем финансирования лизинговых сделок субъектов МСП на льготных условиях. По состоянию на 01.01.2013 г. в программе одобрено участие четырех лизинговых компаний и одного банка – АО «AsiaCredit Bank», но средства размещены лишь в четырех лизинговых компаниях: АО «Темірлизинг», АО «Лизинг Групп», ТОО «Технолизинг» и ТОО «Евразийский лизинг». В рамках Программы профинансировано 54 заемщика на общую сумму 1 731 млн. тенге, создано 346 рабочих мест. Средняя сумма кредита составила 32 млн. тенге, средний срок кредита – 40 месяцев, средневзвешенная процентная ставка – 13,7%, эффективная ставка вознаграждения составила 14% годовых:

Фактическая выдача средств в разрезе лизинговых компаний на 01.01.2014 г.

Аймақтар тұрғысынан Бағдарлама 15 облыста іске асырылады:

В региональном разрезе Программа реализуется в 15 областях:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

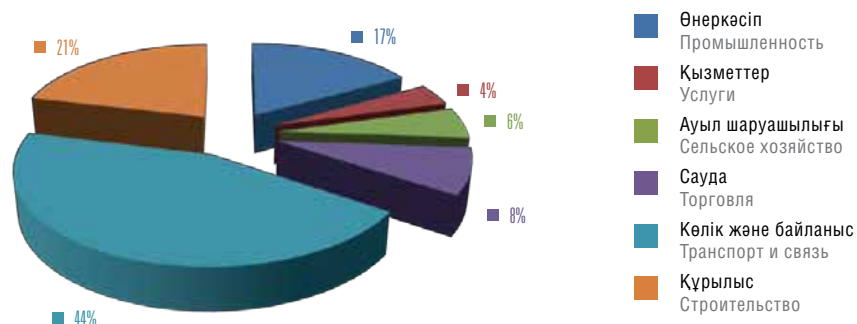
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	431	11,0%	19	50
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	228	5,8%	3	28
3	Алматы облысы Алматинская область	180	4,6%	7	4
4	Атырау облысы Атырауская область	132	3,4%	3	5
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	14	0,4%	1	2
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	8	0,2%	1	1
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	46	1,2%	1	2
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	251	6,4%	9	14
9	Қостанай облысы Костанайская область	440	11,2%	17	136
10	Маңғыстау облысы Мангистауская область	76	1,9%	4	2
11	Павлодар облысы Павлодарская область	218	5,6%	11	20
12	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	29	0,8%	3	4
13	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	500	12,8%	8	98
14	Астана қ. г. Астана	697	17,8%	32	95
Жиынтығы \ Итого:		3 922	100,0%	139	799

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, қаржыландырудың ең көп сомаларының үлестері келесідей: көлік және байланыс – 44%, құрылыс – 21%, өнеркәсіп – 17%, сауда – 8%, ауыл шаруашылығы – 6% және қызметтер – 4%:

В отраслевом разрезе наибольшие суммы финансирования приходятся на проекты сферы транспорта и связи – 44%, строительства – 21%, промышленности – 17%, торговли – 8%, сельского хозяйства – 6% и услуги – 4%:

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.15. АЗИЯЛЫҚ ДАМУ БАНКІ БЕРГЕН ҚАРЫЗДЫҢ ЕСЕБІНЕН ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ (1-ТРАНШ)

Азиялық даму банкінің (бұдан әрі «АДБ» деп аталады) қаражатын ЕДБ-терде шарттасылған түрде орналастыру арқылы ШОК субъектілерін қаржыландыру бағдарламасы Қазақстанның ШОБ-ін сапалық тұрғыдан дамытуға жәрдемдесу мақсатында әзірленген.

2011 ж. 30.09. Қор сомасы 22,2 млрд. теңгені құрайтын АДБ-нің бірінші траншын тартты. Бұл қаражат Due Dilligence рәсімінің негізінде АДБ іріктеген үш ЕДБ-те («Альянс Банкі» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ) орналастырылды, әрқайсысына 7,4 млрд. теңгеден салынды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша ЕДБ игерген қаражаттың жиынтық мөлшері 36 964 млн. теңгені құрады. Бұл сомаға 782 қарыз алушы қаржыландырылды. Несиенің орташа сомасы 47 млн. теңгені, несиенің орташа мерзімі 21 айды құрады, орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,5%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 14%. Бағдарламаның аясында 1 839 жұмыс орны жасалды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың ЕДБ тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

4.15. ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ МСП ЗА СЧЕТ ЗАЙМА АЗИАТСКОГО БАНКА РАЗВИТИЯ (1-ТРАНШ)

Программа финансирования субъектов МСП путем обусловленного размещения в БВУ средств Азиатского Банка Развития (далее – АБР) разработана в целях содействия качественному развитию МСБ Казахстана.

30.09.2011 г. Фондом осуществлено привлечение первого транша займа АБР на сумму 22,2 млрд. тенге. Данные средства размещены в трех БВУ (АО «Альянс Банк», АО «Казкоммерцбанк», АО «Банк ЦентрКредит»), отобранных АБР на основании процедуры Due Dilligence, по 7,4 млрд. тенге в каждом.

По состоянию на 01.01.2014 г. совокупный размер средств, освоенных БВУ, составил 36 964 млн. тенге. На данную сумму было профинансировано 782 заемщика. Средняя сумма кредита составила 47 млн. тенге, средний срок кредита – 21 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 12,5% годовых, эффективная процентная ставка – 14% годовых. В рамках Программы создано 1 839 рабочих мест:

Фактическая выдача средств в разрезе БВУ на 01.01.2014 г.

№	Банк	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	ЕДБдің үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Несиенің орташа сомасы, млн. теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа сараланған пайыздық мөлшерлеме	Тиімді пайыздық мөлшерлеме	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Банк	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Удельный вес БВУ, %	Кол-во заемщиков	Средняя сумма кредита, млн. тенге	Средний срок кредита, мес.	Средневзвешенная % ставка	Эффективная % ставка	Кол-во созданных рабочих мест
1	«ЦентрКредит Банкі» АҚ АО «Банк ЦентрКредит»	14 499	39%	295	49	20	12,5%	13,4%	387
2	«Казкоммерцбанк» АҚ АО «Казкоммерцбанк»	12 581	34%	183	69	17	12,1%	14,7%	357
3	«Альянс Банкі» АҚ АО «Альянс Банк»	9 884	27%	304	33	29	13,1%	14,0%	1 095
Жиынтығы \ Итого:		36 964	100%	782	47	21	12,5%	14,0%	1 839

Аймақтар тұрғысынан ең көп сомалар Алматы қаласында (77 қарыз алушы, 7 236 млн. теңге), Қарағанды облысында (104 қарыз алушы, 5 042 млн. теңге) және Шығыс Қазақстан облысында (94 қарыз алушы, 3 426 млн. теңге) берілді. Несиелердің ең төмен сомалары Алматы облысында (19 қарыз алушы, 236 млн. теңге) және Жамбыл облысында (19 қарыз алушы, 620 млн. теңге) берілді:

В региональном разрезе наибольшие суммы были выданы в г. Алматы – 7 236 млн. тенге (77 заемщиков), Карагандинской области – 5 042 млн. тенге (104 заемщика), и Восточно-Казахстанской области – 3 426 млн. тенге (94 заемщика). Наименьшие суммы выдачи наблюдаются в Алматинской области – 236 млн. тенге (19 заемщиков) и Жамбылской области – 620 млн. тенге (19 заемщиков).

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың аймақтар тұрғысынан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в региональном разрезе на 01.01.2014 г.

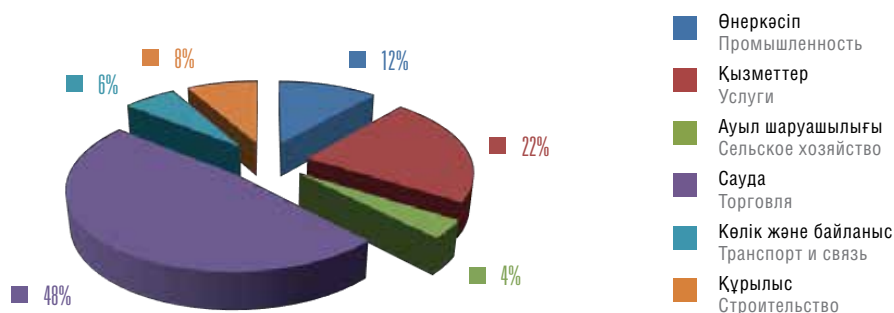
№	Аймақ	Іс жүзінде берілген қаражат, млн. теңге	Үлесі, %	Қарыз алушылардың саны	Жасалған жұмыс орындарының саны
	Регион	Фактическая выдача средств, млн. тенге	Доля, %	Количество заемщиков	Создано рабочих мест
1	Ақмола облысы Акмолинская область	1 301	3,5%	34	15
2	Ақтөбе облысы Актюбинская область	1 346	3,6%	33	78
3	Алматы облысы Алматинская область	236	0,6%	19	17
4	Атырау облысы Атырауская область	1 407	3,8%	38	139
5	Шығыс Қазақстан облысы Восточно-Казахстанская область	3 426	9,3%	94	296
6	Жамбыл облысы Жамбылская область	620	1,7%	19	330
7	Батыс Қазақстан облысы Западно-Казахстанская область	1 659	4,5%	52	23
8	Қарағанды облысы Карагандинская область	5 042	13,6%	104	224
9	Қостанай облысы Костанайская область	3 267	8,8%	47	38
10	Қызылорда облысы Кызылординская область	1 153	3,1%	40	176
11	Маңғыстау облысы Мангистауская область	1 298	3,5%	22	47
12	Павлодар облысы Павлодарская область	2 203	6,0%	63	50
13	Солтүстік Қазақстан облысы Северо-Казахстанская область	1 652	4,5%	47	122
14	Оңтүстік Қазақстан облысы Южно-Казахстанская область	2 170	5,9%	48	52
15	Астана қ. г. Астана	2 947	8,0%	45	49
16	Алматы қ. г. Алматы	7 236	19,6%	77	183
Жиынтығы \ Итого:		36 964	100,0%	782	1 839

Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, ең көп несие сауда (48%) және қызметтер (22%) салаларына берілді. Салалардың үлестері келесідей: өнеркәсіп – 12%, құрылыс – 8%, көлік және байланыс – 6% және ауыл шаруашылығы – 4%.

В отраслевом разрезе наибольшие суммы финансирования приходятся на сферу торговли – 48% и услуг – 22%. На долю проектов сферы промышленности приходится 12%, строительство – 8%, транспорт и связь – 6% и сельское хозяйство – 4%.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша іс жүзінде берілген қаражаттың салалық тұрғыдан қалыптасқан жағдайы

Фактическая выдача средств в отраслевом разрезе на 01.01.2014 г.

4.16. ЖАҢАӨЗЕН ҚАЛАСЫНДАҒЫ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУҒА БАҒЫТТАЛҒАН, 2012–2014 АРНАЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛАР

2012 жылдың қаңтар айында Жаңаөзен қаласындағы жағдайды тұрақтандыру және кәсіпкерлік секторын дамыту мақсатында Елбасының тапсырмасы бойынша Үкімет 2012–2014 жылдары Жаңаөзен қаласындағы кәсіпкерлікті дамытудың арнайы жоспарын бекітті. Жоспарда 16-18 желтоқсанда болған тәртіпсіздіктер кезінде зардап шеккен кәсіпкерлерге қаржылық қолдау көрсетуге бағытталған шұғыл шаралар және Жаңаөзен қаласының кәсіпкерлігін кешенді түрде қолдау шаралары сипатталған. Осы жоспарға сай «Даму» қоры келесі іс-шараларды әзірлеп, ендіруде:

4.16.1. БОЛАШАҚТА ЖЕКЕ КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТІЛЕРІН НЕСИЕЛЕУ ҮШІН БАНКТЕРГЕ ҚАРАЖАТТЫ ШАРТТАСЫЛҒАН ТҮРДЕ ОРНАЛАСТЫРУ

Бұл бағыттың аясында Жаңаөзен қаласының кәсіпкерлерін қаржыландыру ЕДБ-тер арқылы жүргізіледі.

Бұл бағдарлама бойынша несиенің сомасы 750 млн. теңгеге дейін болуға тиіс, несиелеу мерзімі – 84 ай.

Бағдарламаның аясында келесі алты ЕДБ-тің қатысуы мақұлданды: «Delta Bank» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «Темірбанк» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Ресей Жинақ банкі» АҚ ЕБ және «Қазақстан Халық Банкі» АҚ. 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша Қор болашақта 51 жобаны қаржыландыру үшін келесі банктерде жалпы сомасы 1 506,9 млн. теңгені құрайтын қаражатты орналастырды:

1. «Delta Bank» АҚ – сомасы 79,6 млн. теңгені құрайтын 6 жоба;
2. «ЦентрКредит Банкі» АҚ – сомасы 328,299 млн. теңгені құрайтын 16 жоба;
3. «Еуразиялық банк» АҚ – сомасы 62,2 млн. теңгені құрайтын 7 жоба;
4. «Ресей Жинақ банкі» АҚ ЕБ – сомасы 297,7 млн. теңгені құрайтын 11 жоба;
5. «Темірбанк» АҚ – сомасы 629,99 млн. теңгені құрайтын 7 жоба;
6. «Қазақстан Халық Банкі» АҚ – сомасы 109,127 млн. теңгені құрайтын 4 жоба.

4.16.2. ЕДБ-ДІҢ НЕСИЕЛЕРІ БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕСІН СУБСИДИЯЛАУ

Бұл бағыттың аясында Жаңаөзен қаласында қызмет ететін ЖКС-ның жаңа және қолданыстағы несиелері бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жүргізіледі.

Жалпы сомасы көп дегенде 3 млрд. теңгені құрайтын, 10 жылға дейінгі мерзімге берілген ШОК несиелерін субсидиялау көзделді. Субсидиялау мерзімі ұзарту мүмкіндігімен үш жылға дейінгі мерзімді құрайды.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша 44 қарыз алушыға қолдау көрсетілді, несиенің жалпы сомасы 1 238 млн. теңгені құрады. Төленген субсидиялардың мөлшері 82 млн. теңгені құрайды.

4.16. ПРОГРАММЫ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В Г. ЖАНАОЗЕН НА 2012–2014 ГГ.

В январе 2012 года в целях стабилизации ситуации и развития предпринимательского сектора в г. Жанаозен по поручению Главы Государства Правительством был утвержден Специальный план развития предпринимательства г. Жанаозен на 2012–2014 годы. В Плане содержатся срочные меры по финансовой поддержке предпринимателей, пострадавших в ходе беспорядков 16–18 декабря, и меры комплексной поддержки предпринимательства г. Жанаозен. Согласно данному плану, Фондом «Даму» разработаны и внедряются следующие мероприятия:

4.16.1. ОБУСЛОВЛЕННОЕ РАЗМЕЩЕНИЕ СРЕДСТВ В БАНКАХ ДЛЯ ПОСЛЕДУЮЩЕГО КРЕДИТОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

В рамках данного направления финансирование предпринимателей г. Жанаозен производится через БВУ.

Сумма кредита по данной программе – до 750 млн. тенге, срок кредитования до 84 месяцев.

В рамках данного направления финансирование предпринимателей г. Жанаозен производится через БВУ.

Сумма кредита по данной программе – до 750 млн. тенге, срок кредитования до 84 месяцев.

В рамках Программы одобрено участие шести БВУ АО «Delta Bank», АО «Евразийский банк», АО «Темірбанк», АО «Банк ЦентрКредит», ДБ АО «Сбербанк России» и АО «Народный банк Казахстана».

По состоянию на 01.01.2014 г. Фондом размещены средства на общую сумму 1 506,9 млн. тенге для последующего финансирования 51 проект в следующих банках:

1. АО «Delta Bank» – 6 проектов на сумму 79,6 млн. тенге;
2. АО «Банк ЦентрКредит» – 16 проектов на сумму 328,299 млн. тенге;
3. АО «Евразийский банк» – 7 проектов на сумму 62,2 млн. тенге;
4. ДБ АО «Сбербанк России» – 11 проектов на сумму 297,7 млн. тенге;
5. АО «Темірбанк» – 7 проектов на сумму 629,99 млн. тенге;
6. АО «Народный банк Казахстана» – 4 проекта на сумму 109,127 млн. тенге.

4.16.2. СУБСИДИРОВАНИЕ СТАВКИ ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПО КРЕДИТАМ БВУ

В рамках данного направления проводятся субсидирование ставки вознаграждения по новым и действующим кредитам СЧП, осуществляющим деятельность в г. Жанаозен.

Предусматривается субсидирование кредитов МСП на общую сумму не более 3 млрд. тенге, выданную на срок до 10 лет. Срок субсидирования составляет до трех лет с возможностью пролонгации.

По состоянию на 01.01.2014 г. было поддержано 44 заемщика на общую сумму кредита 1 238 млн. тенге. Размер выплаченных субсидий составляет 82 млн. тенге.

4.16.3. «ДАМУ» ҚОРЫНЫҢ ЖЕКЕ КӘСІПКЕРЛІК СЕКТОРЫНЫҢ НЕСИЕЛЕРІН КЕПІЛДЕНДІРУ

2012 ж. 13.04. «Даму» қоры мен 4 серіктес банктің («БТА Банк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Delta Bank» АҚ) арасында Кепілдендіру жөніндегі ынтымақтастық туралы келісім (бұдан әрі «Келісім» деп аталады) жасалды. 2012 ж. 09.11. № 1 қосымша келісімге сай Келісімге «Сбербанк» АҚ ЕБ, «Темірбанк» АҚ қосылды. Осы бағыттың аясында Жаңаөзен қаласында қызмет ететін ЖКС-ның жаңа несиелері бойынша кепілдіктер беріледі.

Несиелерді кепілдендірген кездегі сыйақының тиімді мөлшерлемесі көп дегенде жылдық 14%, сомасы көп дегенде 750 млн. теңге, кепілдіктің мерзімі көп дегенде 84 ай болады деп көзделеді.

Кепілдік несие сомасының көп дегенде 50%-ы мөлшерінде беріледі, бұл кезде ЖКС несиенің кем дегенде 50%-ының қамсыздандыруын береді.

2014 ж. 01.01. жағдай бойынша үш кепілдік шарты жасалды:

1. «ЦентрКредит Банкі» АҚ - сомасы 14 млн. теңгені құрайтын 2 кепілдік шартын жасасты, мұндағы несие сомасы 30 млн. теңгені құрады;
2. «Delta Bank» АҚ – сомасы 4,9 млн. теңгені құрайтын 1 кепілдік шартын жасасты, мұндағы несие сомасы 12,0 млн. теңгені құрады.

4.16.4. КӘСІПКЕРЛІК ӘЛЕУЕТТІ КҮШЕЙТУ

Болашақта ЕДБ-тер арқылы қаржыландыру мақсатында жаңа бастап келе жатқан және қызмет етіп жүрген ЖКС-іне кеңес беру үшін 2013 жылдың қаңтар айында Жаңаөзен қаласында «Даму» қорының Маңғыстау облысы бойынша Аймақтық филиалының Кәсіпкерлікті дамыту орталығы ашылды. Орталық 673 ЖКС-не және ықтимал кәсіпкерге кеңес берді.

КӘСІПКЕРЛЕРДІ ҚҰЗЫРЕТІН АРТТЫРУҒА БАҒЫТТАЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛАР

1. БИЗНЕСТІҢ ЖОЛ КАРТАСЫ 2020» БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ «КӘСІПКЕРЛІК ӘЛЕУЕТТІ КҮШЕЙТУ» АТТЫ ТӨРТІНШІ БАҒЫТЫ

«БЖК 2020» бағдарламасының «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты төртінші бағытын іске асыру 2011 жылдан басталды. Бұл бағыт кәсіпкерлердің құзыретін арттыруға және бизнесті басқарудың қазіргі заманғы модельдерін енгізуге бағдарланған.

ШОБ субъектілерінің кәсіби деңгейін арттыру және тұрғындарды кәсіпкерлікке тарту мақсатында «Даму» қоры 2009 жылы «Бизнес-Кеңесші» бағдарламасын әзірлеп, өз бетінше іске асыруда. Нәтижелі түрде іске асырылуының арқасында осы бағдарлама «БЖК 2020» бағдарламасының төртінші бағытына қосылды.

Сөйтіп «БЖК 2020» бағдарламасының төртінші бағытына қызметін жаңа бастаған кәсіпкерлерге қолдау көрсету (старт-ап жобалары), әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету, ШОБ топ-менеджментін оқыту, шетелдік серіктестермен іскерлік байланыстарды орнату арқылы өндірістерді жетілдіру және кеңейту (бұдан әрі «Іскерлік байланыстар» жобасы» деп аталады) кіреді.

4.16.3. ГАРАНТИРОВАНИЕ ФОНДОМ «ДАМУ» КРЕДИТОВ СЧП

13.04.2012 г. между Фондом «Даму» и 4 Банками-партнерами (АО «БТА Банк», АО «Евразийский банк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Delta Bank») подписано Соглашение о сотрудничестве по гарантированию (далее – Соглашение). Согласно Дополнительному соглашению № 1 от 09.11.2012 г. к Соглашению присоединились ДБ АО «Сбербанк», АО «Темірбанк». В рамках данного направления предоставляются гарантии по новым кредитам СЧП, осуществляющим деятельность в г. Жанаозен.

Предусматривается гарантирование кредитов с эффективной ставкой вознаграждения не более 14% годовых и общей суммой не более 750 млн. тенге, срок гарантии составляет не более 84 месяцев.

Гарантия предоставляется в размере не более 50% от суммы кредита, при этом СЧП предоставляет обеспечение не менее 50% от кредита.

По состоянию на 01.01.2014 г. заключено три Договора гарантии:

1. АО «Банк ЦентрКредит» – 2 договора гарантии на сумму 14 млн. тенге, где сумма кредита составила 30 млн. тенге;
2. АО «Delta Bank» – 1 договор гарантии на сумму 4,9 млн. тенге, где сумма кредита составила 12,0 млн. тенге.

4.16.4. УСИЛЕНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ПОТЕНЦИАЛА

Чтобы консультировать начинающих и действующих СЧП для их последующего финансирования через БВУ в январе 2013 года в г. Жанаозен был открыт Центр развития предпринимательства Регионального филиала Фонда «Даму» по Мангистауской области. Центром проконсультировано 673 СЧП и потенциальных предпринимателей.

ПРОГРАММЫ ПО ПОВЫШЕНИЮ КОМПЕТЕНЦИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

1. ЧЕТВЕРТОЕ НАПРАВЛЕНИЕ «УСИЛЕНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ПОТЕНЦИАЛА» ПРОГРАММЫ «ДОРОЖНАЯ КАРТА БИЗНЕСА 2020»

Реализация четвертого направления «Усиление предпринимательского потенциала» программы «ДКБ 2020» началась с 2011 года и нацелена на повышение компетенции предпринимателей и внедрение современных моделей управления бизнесом.

В целях повышения профессионализма субъектов МСБ и вовлечения населения в предпринимательство, Фонд «Даму» в 2009 году разработал и самостоятельно реализовывает Программу «Бизнес-Советник». Благодаря успешным результатам ее реализации данная программа была включена в четвертое направление программы «ДКБ 2020».

Таким образом, в четвертое направление программы «ДКБ 2020» входит поддержка начинающих предпринимателей (старт-ап проекты); сервисная поддержка ведения действующего бизнеса; обучение топ-менеджмента МСБ; модернизация и расширение производств путем установления деловых связей с иностранными партнерами (далее – проект «Деловые связи»).

1.1. ЖАҢА БАСТАП ЖҮРГЕН КӘСІПКЕРЛЕРДІ ҚОЛДАУ (СТАРТ-АП ЖОБАЛАРЫ)

Жаңа бастап жүрген кәсіпкерлерді қолдау (старт-ап жобалары) кәсіпкерлікпен айналысуға ынталы тұрғындарға және қызмет етіп жүрген кәсіпкерлерге стандартталған қызметтер пакетін көрсетуді қамтиды. Стандартталған қызметтер пакетіне төменде аталғандар кіреді:

1. кәсіпкерлікпен айналысуға ынталы тұрғындарды және қызмет етіп жүрген кәсіпкерлерді қысқа мерзімді оқытудан өткізу («Бизнес-Кеңесші» жобасы);
2. кәсіпкерге қажетті құжаттардың стандартты пакетін ұсыну;
3. ақпараттық-талдамалық қолдау көрсету және кәсіпкерлердің бизнес-порталға еркін қолжетімділік алуын ұйымдастыру;
4. экономиканың басым салаларындағы маркетингтік зерттеулердің нәтижелерін беру.

Жаңа бастап жүрген кәсіпкерлерді тарту мақсатында «Даму» қоры халықты және кәсіпкерлерді «Бизнес-кеңесші» бағдарламасының артықшылықтары жөнінде хабардар етуді ұйымдастырды: ақпарат аймақтардың бұқаралық ақпарат құралдарында орналастырылды. Нәтижесінде 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «Бизнес-Кеңесші» қысқа мерзімді тренинг-оқыту бағдарламасының аясында оқытылған тыңдаушылардың саны 52 065 адамды құрады, соның ішінде 2013 ж. 19 104 адам оқытылды.

2 кезеңнен тұратын «Оқытушыларды оқыту» шебер сабағы өткізілді: бірінші топ 2013 жылғы 11–13 мамырда, екінші топ 14–16 мамырда оқытылды.

2013 ж. «Бизнес-Кеңесші» жобасының аясында басым он сала жөніндегі маркетингтік зерттеулер жүргізілді, 20 типтік бизнес-жоспар, шағын бизнеске арналған идеялар анықтамалығы әзірленді және «Бизнес-Кеңесші» жобасын ендіру нәтижелері жөніндегі әлеуметтік зерттеу жұмыстары жүргізілді.

«Даму» қорының www.damu.kz сайтында «Бизнес-Кеңесші» жобасы туралы жалпы ақпарат үнемі жарияланып, жаңартылып отырады.

1.2. ӘРЕКЕТТЕГІ БИЗНЕСТІ ЖҮРГІЗУГЕ СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ

Әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету кәсіпорынды басқару жүйесінің нәтижелілігін арттыру мақсатында осы жүйені жетілдіруге бағытталған. Оған бизнес-үрдістерді қолдауға бағытталған алуан түрлі мамандандырылған қызметтерді көрсету кіреді, соның ішінде:

1. бухгалтерлік және салықтық есеп жүргізу және есептілік жасау;
2. статистикалық есептілік жасау;
3. кеден рәсімдері қызметтері;
4. сапа менеджментінің жүйелерін ендіру жөнінде кеңес беру;
5. заң мәселелері жөнінде кеңес беру;
6. маркетинг мәселелері жөнінде кеңес беру;
7. ақпараттық технологиялар саласында қызмет көрсету.

Қазіргі уақытта компаниялардың барлығы штатта білікті заңгерлерді, маркетологтарды, сапа стандарттарын ендіру жөніндегі мамандарды және т.б. қызметкерлерді жалдай

1.1. ПОДДЕРЖКА НАЧИНАЮЩИХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ (СТАРТ-АП ПРОЕКТЫ)

Поддержка начинающих предпринимателей (старт-ап проекты) представляет собой предоставление стандартизированного пакета услуг населению с предпринимательской инициативой и действующим предпринимателем. Стандартизированный пакет услуг включает:

1. краткосрочное обучение населения с предпринимательской инициативой и действующих предпринимателей (проект «Бизнес-Советник»);
2. предоставление стандартного пакета необходимых предпринимателю документов;
3. информационно-аналитическую поддержку и организацию свободного доступа предпринимателей к бизнес-порталу;
4. предоставление результатов маркетинговых исследований в приоритетных отраслях экономики.

Для привлечения начинающих Фонд «Даму» организовал информирование населения и предпринимателей о преимуществах программы «Бизнес-советник»: информация размещалась в СМИ в разрезе регионов. В результате количество слушателей в рамках Программы краткосрочного тренинга-обучения «Бизнес-Советник» по состоянию на 01.01.2014 г. составило 52 065, в том числе за 2013 г. было обучено 19 104 человека.

Проведен Мастер-класс «Обучение преподавателей» в 2 этапа: первая группа 11–13 мая; вторая группа 14–16 мая 2013 года.

За 2013 год в рамках проекта «Бизнес-Советник» проведены маркетинговые исследования по десяти приоритетным отраслям, разработаны 20 типовых бизнес-планов, справочник идей для малого бизнеса, и проведена работа по социологическому исследованию о результатах внедрения проекта «Бизнес-Советник».

На сайте Фонда «Даму» www.damu.kz регулярно размещается и обновляется общая информация о проекте «Бизнес-Советник».

1.2. СЕРВИСНАЯ ПОДДЕРЖКА ВЕДЕНИЯ ДЕЙСТВУЮЩЕГО БИЗНЕСА

Сервисная поддержка ведения действующего бизнеса направлена на совершенствование системы управления предприятием в целях повышения его эффективности и включает предоставление широкого спектра специализированных услуг по поддержке бизнес-процессов, в том числе:

1. ведение бухгалтерского и налогового учета и составление отчетности;
2. составление статистической отчетности;
3. услуги по таможенным процедурам;
4. консультирование по внедрению систем менеджмента качества;
5. юридические консультации;
6. консультирование по вопросам маркетинга;
7. обслуживание в сфере информационных технологий.

В настоящее время не каждая компания может позволить себе содержать в штате квалифицированных юристов, маркетологов, специалистов по внедрению стандартов качества

бере алмайды. Кеңес алу үшін және кейбір бизнес-міндеттерді шешу үшін сыртқы мамандарды тартуға болады (аутсорсинг). Бұл әдіс экономикасы дамыған елдерде кеңінен қолданылады. Аутсорсинг қомақты қаржы жұмсамай компаниядағы бизнес-үрдістерді үйлестіруге немесе жақсартуға мүмкіндік береді.

Сервистік қолдау барлық жеке кәсіпкерлік субъектілеріне тегін көрсетіледі.

«Даму» қоры бағдарламаның операторы ретінде әрекет етеді және сервистік қызметтердің сапасына мониторинг жүргізеді. Сонымен қатар «Даму» қоры жергілікті атқарушы органдарға, сол сияқты сервистік қызметтер көрсететін сервистік компанияларға әдістемелік көмек көрсетеді.

Аймақтарда сервистік қолдауды іске асыру жөніндегі бүкіл ақпарат Қордың сайтында орналастырылады, сондай-ақ мұндай ақпаратты «Даму» қорының Call-центрінің қызметкерлері де береді. 2013 жылы 8 582 ШОК субъектілеріне 45 020 қызмет көрсетілді.

1.3. ШОБ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТІН ОҚЫТУ

«ШОБ топ-менеджментін оқыту» «Назарбаев Университеті» дербес білім беру ұйымының Жоғары бизнес мектебінің көмегімен жүргізіледі.

Білім беру бағдарламасының мазмұны «Назарбаев Университеті» ДБҰ-ның академиялық серіктесі болып табылатын, корпоративтік тренингтік бағдарламалар әзірлейтін Дьюк Университетінің бөлімшесі Duke Corporate Education ұйымымен бірлесіп әзірленді.

Арнайы осы курс үшін әзірленген бағдарлама 3 кезеңнен тұрады және келесі бөлімдерді қамтиды:

и т. д. Для получения консультаций или для решения отдельных бизнес-задач можно привлекать внешних специалистов (аутсорсинг). Такая практика широко применяется в странах с развитой экономикой и позволяет при относительно небольших затратах наладить или улучшить бизнес-процессы в компании.

Сервисная поддержка предоставляется бесплатно всем субъектам частного предпринимательства.

Фонд «Даму» выступает оператором программы и проводит мониторинг качества сервисных услуг. Кроме того, Фонд «Даму» оказывает методическую помощь, как местным исполнительным органам, так и сервисным компаниям, предоставляющим сервисные услуги.

Вся информация по реализации сервисной поддержки в регионах размещается на сайте Фонда и представляется сотрудниками Call-центра Фонда «Даму».

В 2013 году общий объем сервисных услуг составил 45 020 услуг 8 582 субъектам МСП.

1.3. ОБУЧЕНИЕ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТА МСБ

«Обучение топ-менеджмента МСБ» проводится на базе Высшей школы бизнеса АОО «Назарбаев Университет».

Содержание образовательной программы разработано совместно с академическим партнером АОО «Назарбаев Университет» – Duke Corporate Education – подразделение Университета Дьюк, предоставляющее корпоративные тренинговые программы.

Программа, разработанная специально для данного курса, состоит из 3-х этапов и включает следующие разделы:

3 күн 3 дня	• Көзбе-көз бизнес-курс • Очные бизнес-курсы
1 ай 1 месяц	• Бизнес-жоспар жазу және өткізу, 1-бөлім: Нарықта жүзеге асыру жоспары • Написание и сдача бизнес-плана Часть 1: План рыночной осуществимости
2 ай 2 месяца	• Бизнес-жоспар жазу және өткізу, 2-бөлім • 3 онлайн семинар: кәсіпкерліктегі құқықтық мәселелер, капитал тарту және бизнес-жоспарды таныстыру жолдары • Написание и сдача бизнес-плана Часть 2 • 3 онлайн семинара: правовые вопросы в предпринимательстве, привлечение капитала и как презентовать бизнес-план
Бағдарламаның соңы Завершение программы	• Қорытынды сессия, бизнес-жоспарларды қорғау • Сертификаттар табыстау рәсімі • Завершающая сессия, защита бизнес-планов • Церемония вручения сертификатов

Бірінші кезең: көзбе-көз бизнес-курстан өту. Бірінші кезеңнің аясында «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасының барлық қатысушылары Астана қаласындағы «Назарбаев Университеті» ДБҰ-ның Бизнес-мектебінде ұзақтығы үш күнді құрайтын көзбе-көз оқудан өтеді. Есептік кезеңде Қазақстанның барлық аймақтарынан және Астана, Алматы қалаларынан келген 210 адам оқытылды.

Екінші кезең: нарықта жүзеге асыру жоспары және онлайн-семинарлар

Көзбе-көз бизнес-курс аяқталғаннан кейін қатысушылар үйлеріне оралып, бір ай бойы бизнес-жоспардың «Нарықта жүзеге асыру жоспары» атты бірінші бөлігін әзірлейді.

Сондай-ақ екі ай бойы келесі тақырыптардағы үш онлайн-семинар ұйымдастырылады: кәсіпкерліктегі құқықтық мәселелер, капитал тарту әдістері, сәтті бизнес-жоспарды таныстыру. Онлайн-семинарлар қазақстандық мамандардың қатысуымен жүргізіледі.

Үшінші кезең: бизнес-жоспарды әзірлеу және қорғау

Курстың қалған уақытында қатысушылар сәтті бизнес-жоспар жасауға тиіс. «Назарбаев Университеті» ДБҰ ақпараттық-талдамалық қолдау көрсетеді, атап айтқанда бизнес-жоспарды жазуға жәрдемдеседі және жетекшілік етеді, қатысушылар жасаған бизнес-жоспарларды бағалайды. Қатысушылар ағылшын тіліне аударылған бизнес-жоспарларды электронды түрде өз бетінше жібереді, АҚШ-тың Дьюк Университетінің (Duke University) шетелдік оқытушылары оларды бағалайды.

Нәтижесінде 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша «ШОБ топ-менеджментін оқыту» бағдарламасына қатысушылардың саны 840 адамды құрады, соның ішінде 2013 ж. 420 адам оқытылды.

1.4. «ІСКЕРЛІК БАЙЛАНЫСТАР» ЖОБАСЫ

«Іскерлік байланыстар» жобасы халықаралық және шетелдік ұйымдардың қолдауымен шетелдік серіктестермен іскерлік байланыстарды орнату арқылы өндірістерді жетілдіруге қолдау көрсетуге бағытталған. Жоба екі кезеңнен тұрады. Бірінші кезеңде білікті отандық және шетелдік бизнес-жатықтырушылар мен кеңесшілердің басшылығымен Астана және Алматы қалаларында бизнес-тренингтер өткізіледі, олар бизнесті жүргізудің қазіргі заманғы әдістерін оқытуға, бизнес-жоспарларды жазуды үйретуге, шетелде іскерлік серіктестерді іздеуге, шетелдік кәсіпорындармен іскерлік байланыстарды орнату дағдыларын дамытуға бағытталған. Екінші кезең басқару жөніндегі нақты мәселелерді зерттеу және іскерлік байланыстар орнату мақсатында жоба қатысушыларының ұқсас бейінді шетелдік кәсіпорындарда тақырыптық бизнес-машықтанудан өтуін көздейді.

Бизнес-тренингтер және шетелдегі машықтану (соның ішінде машықтану өткізілетін елге ұшып бару және ұшып келу, сондай-ақ тұру) тегін ұйымдастырылады, жұмсалатын шығыстар республикалық бюджет қаражатының есебінен төленеді.

Қазіргі уақытта Халықаралық ынтымақтастық жөніндегі Германиялық қоғам (GIZ) және Халықаралық даму жөніндегі АҚШ агенттігі (USAID) шетелде машықтануды ұйымдастырудағы серіктестер болып табылады.

Первый этап: прохождение очных бизнес-курсов.

В рамках первого этапа все участники проекта «Обучение топ-менеджмента МСБ» проходят очное обучение продолжительностью три дня на базе Бизнес-школы АО «Назарбаев Университет» в Астане. За отчетный период, обучение прошли 210 человек из всех регионов Казахстана и гг. Астана, Алматы.

Второй этап: План рыночной осуществимости и онлайн-семинары

По завершении очных бизнес-курсов в течение месяца участники на местах разрабатывают первую часть бизнес-плана: План рыночной осуществимости.

Также в течение двух месяцев организуются три онлайн-семинара на темы: правовые вопросы в предпринимательстве, методы привлечения капитала, презентация успешного бизнес-плана. Онлайн-семинары проводятся с участием казахстанских специалистов.

Третий этап: Разработка и защита бизнес-плана

В течение оставшейся части курса участники должны составить успешный бизнес-план. АО «Назарбаев Университет» осуществляет информационно-аналитическую поддержку, а именно помощь и координацию при написании бизнес-плана, оценку бизнес-планов, доработанных участниками. Участники направляют в электронном виде самостоятельно переведенные на английский язык бизнес-планы, оценка которых проводится иностранными преподавателями Университета Дьюк США (Duke University).

В результате, количество участников Программы «Обучение топ-менеджмента МСБ» по состоянию на 01.01.2014 г. составило 840 человек, в том числе за 2013 год было обучено 420 человек.

1.4. ПРОЕКТ «ДЕЛОВЫЕ СВЯЗИ»

Проект «Деловые связи» направлен на оказание поддержки модернизации производств за счет установления деловых связей с иностранными партнерами при поддержке международных и зарубежных организаций. Проект состоит из двух этапов.

На первом этапе под руководством квалифицированных отечественных и иностранных бизнес-тренеров и консультантов в гг. Астана и Алматы проводятся бизнес-тренинги, направленные на обучение современным методам ведения бизнеса, написанию бизнес-планов, поиску деловых партнеров за рубежом, развитие навыков установления деловых контактов с зарубежными предпринимателями.

Второй этап предусматривает для участников Проекта тематическую бизнес-стажировку на иностранных предприятиях аналогичного профиля с целью изучения конкретных управленческих вопросов и установления деловых связей. Бизнес-тренинги и стажировка за рубежом (в том числе перелет до страны прохождения стажировки и обратно, а также проживание) являются бесплатными, и оплачиваются за счет средств республиканского бюджета.

В настоящее время партнерами в организации зарубежных стажировок являются Германское общество по международному сотрудничеству (GIZ) и Агентство США по международному развитию (USAID).

Жобаның бірінші кезеңінің аясында бизнес-тренингтер ұйымдастырылды, қатысушылардың жалпы саны 544 адамды құрады. Германиядағы шетелдік машықтанудан 42 адам, АҚШ-тағы машықтанудан 49 адам өтті. Өз кәсіпорындарын дамыту жөніндегі бизнес-жоспарларды дайындағаннан кейін және оларды сәтті қорғағаннан кейін барлық қатысушылар тренингті сәтті бітіргені туралы сертификат алды.

«Даму» қорының сайтында жоба туралы жалпы ақпарат, ықтимал қатысушыларға қойылатын талаптар жөніндегі мәлімет, оқу кестесі және өтінім нысаны, сондай-ақ байқау негізінде іріктеудің басталатын уақыты туралы ақпарат үнемі беріліп, жаңартылып отырады.

2. КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҚТАРЫН ҚҰРУ

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың кәсіпкерлікті дамыту мәселелері жөніндегі кеңесте берген 2012 ж. 22.07. № 01-7.4 хаттамалық тапсырмаларын орындау мақсатында «Даму» қоры барлық облыс орталықтарында және Алматы, Астана, Семей қалаларында Кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталықтарын (бұдан әрі «КҚКО» деп аталады), 27 моно-қалада тұрақты Кәсіпкерлерді қолдау орталықтарын (бұдан әрі «КҚО» деп аталады) және 14 облыста жылжымалы КҚО құрды.

Тұрақты КҚО 2012 жылғы 15 қарашадан бастап барлық 27 моно-қалада қызмет етеді, онда мемлекеттік қолдау құралдары жөніндегі ақпараттық-кеңес беру қызметтері көрсетіледі, сервистік қызметтердің тізбесі беріледі.

Жылжымалы КҚО 2012 жылғы 15 қарашадан бастап 14 облыста: Павлодар, Оңтүстік Қазақстан, Қарағанды, Қостанай және Жамбыл облыстарында қызмет етеді.

Жылжымалы КҚО аудандарда және аймақтардағы ауылдарда көшіп жүретін, арнайы жабдықталған автобус болып табылады. Жылжымалы КҚО-дың қызмет етуінің негізгі мақсаты – кәсіпкерлік ынтасы бар барынша көп тұрғынды мемлекеттік бағдарламаларға қатысуға тарту және ақпараттық-кеңес беру қызметтерін көрсету.

2013 ж. КҚО-да 2 043 ықтимал және қызмет етіп жүрген кәсіпкерге қызмет көрсетілді. Жалпы КҚО-да берілген кеңес беру қызметтерінің саны 2 844 бірлікті құрайды.

2013 ж. моно-қалаларда 8 874 ықтимал және қызмет етіп жүрген кәсіпкерге қызмет көрсетілді, көрсетілген қызметтердің саны – 22 677.

3. «ДАМУ» ҚОРЫНЫҢ CALL-ЦЕНТРИ

2011 жылғы наурыз айында жұмыс істей бастаған мамандандырылған Call-центр ШОК субъектілерінің хабардарлығы деңгейін және біліктілігін арттырудың ең нәтижелі құралы болып табылады.

Call-центр белгілі бір нысаналы аудиторияға ықпал ете отырып, мақсатты түрде жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар Call-центрде Қорға өтініш білдірген немесе сұрақ қойғысы келген адамдармен жұмыс істеу арқылы білікті қызметкерлердің уақытын босату мүмкіндіктері көзделген. Call-центрдің операторлары ШОК-ке көрсетілетін қаржылық және қаржылық емес қолдау көрсетуге бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың талаптары мен сипаттамаларын түсіндіреді, қаржылық операторлар өкіл-

В рамках первого этапа проекта были организованы бизнес-тренинги, общее количество участников составило 544 человека. Зарубежную стажировку в Германии прошло 42 человека, в США – 49 человек. После подготовки и успешной защиты бизнес-планов по развитию своих предприятий все участники получили сертификат об успешном окончании тренингов.

На сайте Фонда «Даму» регулярно размещается и обновляется общая информация о Проекте, требования для потенциальных участников, график обучения и форма заявки, а также информация о начале конкурсных отборов.

2. СОЗДАНИЕ ЦЕНТРОВ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Фонд «Даму» во исполнение протокольных поручений Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева от 22.07.2012 г. № 01-7.4, данных на совещании по вопросам развития предпринимательства создал Центры обслуживания предпринимателей (далее – ЦОП) во всех областных центрах и в гг. Алматы, Астана и Семей, стационарные Центры поддержки предпринимателей (далее – ЦПП) в 27 моногородах и мобильные ЦПП в 14 областях.

Стационарные ЦПП функционируют с 15 ноября 2012 года во всех 27 моногородах где предоставляются информационно-консалтинговые услуги по инструментам государственной поддержки, перечень сервисных услуг.

Мобильные ЦПП функционируют с 15 ноября 2012 года в 14 областях: Павлодарской, Южно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской и Жамбылской.

Мобильный ЦПП представляет собой специально оборудованный автобус, готовый к передвижению по районам и селам в регионах. Основная цель функционирования мобильных ЦПП – привлечение наибольшего количества населения с предпринимательской инициативой к участию в государственных программах и предоставление информационно-консультационных услуг.

За 2013 год в ЦОП было обслужено 2 043 потенциальных и действующих предпринимателей. Консультации в ЦОП в общем объеме достигли 2 844 консультации.

В моногородах за 2013 г. было обслужено 8 874 потенциальных и действующих предпринимателей, количество оказанных услуг составило – 22 677.

3. CALL-ЦЕНТР ФОНДА «ДАМУ»

Для повышения уровня информированности и профессионализма субъектов МСП одним из наиболее действенных инструментов является специализированный Call-центр, работа которого была запущена в марте 2011 года.

Call-центр позволяет проводить адресную работу, избирательно направляя воздействия на определенную целевую аудиторию. Кроме этого, Call-центр имеет большие возможности по работе с лицами, обратившимися в Фонд, избавляя от этого более квалифицированный персонал. Операторы Call-центра разъясняют условия и характеристики государственных программ по финансовой и нефинансовой поддержке МСП, принимают рекламации с жалобами на неправомерные действия представителей

дерінің және кәсіпкерлік қызметті жүргізуге кедергі келтіретін басқа да тұлғалардың заңсыз іс-әрекеттеріне берілген шағымдарды қабылдайды, өздеріне жүктелген басқа да жұмыстарды атқарады.

«Даму» қорының Call-центріне 1408 қысқа нөмірі арқылы қоңырау шалуға болады (бүкіл Қазақстанда қоңырау шалу тегін). Call-центр ай сайын 2,5 мыңдай қоңырау қабылдайды.

4. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ШАҒЫН БИЗНЕСІНІҢ ДОМАЛАҚ ҮСТЕЛДЕРІ МЕН ФОРУМДАРЫН ӨТКІЗУ

2013 жылғы мамыр айында VI Астана экономикалық форумының аясында «Қазақстандағы кәсіпкерлік: мәселелер және мүмкіндіктер» панельдік сессиясы өткізілді. Панельдік сессияның жұмысына Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары Бақытжан Сағынтаев, Қазақстан Республикасы Аймақтық даму министрлігінің Кәсіпкерлікті дамыту комитетінің Төрайымы Ғалия Жолдыбаева, «Даму» қоры Басқармасының Төрайымы Ләззат Ибрагимова, Польшаның бұрынғы президенті Александр Квасьневский, Нарықтық экономика институты (IME) Басқармасының Төрағасы др. Красен Станчев, Кореяның Шағын және орта бизнес корпорациясының Президенті Парк Чеол-Кю, Кәсіпкерлік және мансапты дамыту жөніндегі халықаралық орталықтың (Үндістан) Директоры Хина Шах және т.б. қатысты.

Панельдік сессия шартты түрде келесі 3 тақырыптық секцияға бөлінді:

1. Қазақстанның ШОК-нің ағымдағы жағдайы. Қазақстандық ШОК-нің даму мәселелері, мүмкіндіктері және перспективалары;
2. Қазақстанның ШОК-нің сыртқы экономикалық қызметінің дамуын қолдау және кеңейту инфрақұрылымы;
3. Жаңа экономикадағы әйелдердің ролі.

Үш секцияның барлығының жұмысы қатысушылардың еркін түрде пікір алмасуы түрінде ұйымдастырылды. Талқылау барысында шағын және орта кәсіпкерліктегі инновацияларды қолдаудың қаржылық инфрақұрылымы мәселелері талқыланды, инновациялық старт-аптарды қолдаудың нәтижелі шетелдік шаралары және құралдары талқыға салынды және т.б.

5. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ШОБ ЖӨНІНДЕ ТАЛДАМАЛЫ КІТАП ШЫҒАРУ

«Даму» қоры Елбасы және Үкімет үшін ШОБ секторы жөніндегі мерзімді есептерді жасау қажеттігі мәселесін бірнеше рет көтерді (мұндай есептер АҚШ-та, Польшада және басқа да елдерде көзделген). Нәтижесінде Қор Қазақстанның ШОБ жөніндегі жыл сайынғы талдамалы кітабын өз бетінше шығару жөнінде шешім қабылдады.

Талдама кітабы мазмұнының келесідей елеулі аспектілері бар:

- макроэкономикалық масштабта ШОК-тің әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерінің ағымдағы жағдайын және құбылысын кешенді түрде талдау;
- Қазақстанның әр аймағының ШОБ секторына шолу;
- кәсіпкерлік секторына жүргізілген зерттеулердің өзекті нәтижелері;
- мемлекеттік, сол сияқты аймақтық деңгейлерде ШОБ субъектілеріне көрсетілетін қаржылық және қаржылық емес қолдаудың қазіргі инфрақұрылымы жөніндегі өзекті ақпарат.

финансовых операторов и иных лиц, препятствующих ведению предпринимательской деятельности, выполняют иную делегированную им работу.

Дозвониться в Call-центр Фонда «Даму» можно по короткому номеру «1408» (звонок по Казахстану бесплатный).

Call-центр обрабатывает порядка 2,5 тыс. звонков ежемесесячно.

4. ПРОВЕДЕНИЕ КРУГЛЫХ СТОЛОВ И ФОРУМОВ МАЛОГО БИЗНЕСА КАЗАХСТАНА

В мае 2013 года проведена панельная сессия «Предпринимательство в Казахстане: вызовы и возможности» в рамках VI Астанинского экономического форума. В работе панельной сессии приняли участие Первый Заместитель Премьер-Министра Республики Казахстан Бақытжан Сағынтаев, Председатель Комитета развития предпринимательства Министерства регионального развития Республики Казахстан Галия Джолдыбаева, Председатель Правления Фонда «Даму» Ляззат Ибрагимова, экс-президент Польши Александр Квасьневский, Председатель Правления Института рыночной экономики (IME) др. Красен Станчев, Президент Корпорации малого и среднего бизнеса Кореи Парк Чеол-Кю, Директор Международного центра по предпринимательству и карьерному развитию (Индия) Хина Шах и другие.

Панельная сессия была условно поделена на 3 тематические секции:

1. Текущее состояние МСП Казахстана. Проблемы, возможности и перспективы развития казахстанских МСП;
2. Инфраструктура поддержки развития и расширение внешнеэкономической деятельности МСП Казахстана;
3. Роль женщин в новой экономике.

Работа всех трех секций была организована в форме свободного обмена мнениями участников. В ходе обсуждения были подробно обсуждены вопросы финансовой инфраструктуры поддержки инноваций в малом и среднем предпринимательстве, был обсужден зарубежный опыт наиболее эффективных мер и инструментов поддержки инновационных старт-апов и многое другое.

5. ВЫПУСК АНАЛИТИЧЕСКОЙ КНИГИ ПО МСБ КАЗАХСТАНА

Фонд «Даму» неоднократно поднимал вопрос о необходимости разработки регулярных отчетов по сектору МСБ для Главы государства и Правительства (подобно тому, как это имеет место в США, Польше и других странах). В конечном итоге Фонд принял решение о самостоятельном выпуске ежегодной аналитической книги по МСБ Казахстана.

Существенными аспектами содержания Аналитической книги являются:

- комплексный анализ текущего состояния и динамики социально-экономических показателей МСП в макроэкономическом масштабе, а также в региональных и отраслевых разрезах;
- обзор сектора МСБ каждого региона Казахстана;
- актуальные результаты исследований сектора предпринимательства;
- актуальная информация по существующей инфраструктуре финансовой и нефинансовой поддержки субъектов МСБ, оказываемой как на государственном, так и региональном уровнях.

Басылым жыл сайын шығарылады, кітапты Қазақстанның ШОБ секторының «инвестициялық төлқұжаты» деп атаса да болады. Кітап мемлекеттік органдардың, қоғамдық ұйымдардың, Қазақстанның жетекші жоғары оқу орындарының, республикалық және облыстық кітапханалардың барлығында тегін таратылады. 2013 жылдың желтоқсан айында «Қазақстандағы және аймақтарындағы шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» кітабының бесінші шығарылымы жарық көрді, кітап үш тілде: мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде жазылған.

6. «ДАМУ» ҚОРЫНЫҢ ГЕОАҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕСІ

«Даму» қорының геоақпараттық жүйесі (бұдан әрі «ГАЗ» деп аталады) «Даму» қорының қызметі туралы, сондай-ақ ШОБ-тің, шағын қаржы секторының дамуы, республикалық және аймақтық деңгейдегі макро және микроэкономикалық үрдістер туралы бүкіл өзекті статистикалық және талдамалы ақпаратты беретін интерактивті жүйесі болып табылады.

ГАЗ «Даму» қорының тапсырмасы бойынша деректерді визуализациялау негізінде басқару шешімдерін қабылдауға нәтижелі түрде қолдау көрсету үшін әзірленді.

2010 жылдың наурыз айында ГАЗ² сыртқы пайдаланушылар (кәсіпкерлер, қоғамдық және мемлекеттік ұйымдар, БАҚ, консалтингтік және талдама компаниялары) үшін ашық етілді, бұл кезде материалды жариялаған кезде құқық иеленуші болып табылатын «Даму» қорына сілтеме жасау талабы қойылады. Бұл кезде бүкіл қажетті ақпарат бір дереккөзде – ГАЗ-де шоғырландырылады. Бұл жүйеде барлық мүдделі тұлғалардың оңай қолжетімділік алуын қамтамасыз етуге арналған Web-интерфейс бар. Интерактивті ақпараттық-талдамалы деректер базасының мәліметтері түпдеректерден ақпарат алу арқылы үнемі жаңартылып отырады.

2011 жылы ГАЗ жүйесіне көп тілділік функциясы қосылды, енді сыртқы пайдаланушылар деректерді үш тілде: мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде оқи алады. Сондай-ақ ГАЗ жүйесіне «БЖК 2020» бағдарламасының «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты төртінші бағыты жөніндегі есептілік қосылған.

7. МҮМКІНДІКТЕРІ ШЕКТЕУЛІ КӘСІПКЕРЛЕРДІ ҚОЛДАУҒА БАҒЫТТАЛҒАН «ДАМУ-КӨМЕК» БАҒДАРЛАМАСЫ

«Даму» қоры әзірлеген «Даму-Көмек» бағдарламасы мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлердің қиындықтары және оларға қажетті ресурстар (қаржылай көмек, мүлік, кеңес беру арқылы қолдау көрсету, басқа да қызметтер) туралы қоғам хабардарлығының дәрежесін арттыру арқылы осындай кәсіпкерлерге қолдау көрсетуге бағытталған. Бұл бағдарламаның аясында «Даму» қоры қаржыландыруды қамтамасыз етпейді, бірақ мүмкіндіктері шектеулі кәсіпкерлер мен ықтимал демеушілер мен несиегерлердің арасындағы байланыстырушы буын ролін атқарады.

Бұл міндетті атқару үшін, мүмкіндіктері шектеулі бизнесмендерге көмек көрсету мақсатында 2009 жылдың желтоқсан айында Қор www.damu-komek.kz сайтын іске қосты,

Издание выпускается ежегодно и является своего рода «Инвестиционным паспортом» сектора МСБ Казахстана. Книга распространяется бесплатно среди всех государственных органов, общественных организаций, ведущих вузов Казахстана, республиканских и областных библиотек.

В декабре 2013 года издан пятый выпуск книги «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах» на трех языках: государственном, казахском и английском языках.

6. ГЕОИНФОРМАЦИОННАЯ СИСТЕМА ФОНДА «ДАМУ»

Геоинформационная система (далее – ГИС) Фонда «Даму» является интерактивной системой предоставления всей актуальной статистической и аналитической информации о деятельности Фонда «Даму», а также о развитии МСП, микрофинансового сектора, макро- и микроэкономических процессах республиканского и регионального уровня.

ГИС была разработана по заданию Фонда «Даму» для эффективной поддержки принятия управленческих решений на основе визуализации данных.

В марте 2010 года часть ГИС была сделана открытой для внешних пользователей² (предпринимателей, общественных и государственных организаций, СМИ, консалтинговых и аналитических компаний), со ссылкой на правообладателя – Фонд «Даму» при публикации. При этом ключевым решением является концентрация всей необходимой информации в одном источнике – ГИС. Данная система имеет Web-интерфейс для обеспечения максимально комфортного доступа всех заинтересованных лиц. Данные интерактивной информационно-аналитической базы данных обновляются на периодической основе путем свода информации из первичных источников.

В 2011 году в ГИС-систему добавлена функция мультязычности, теперь внешние пользователи могут просматривать данные на трех языках: государственном, русском и английском. Также в ГИС-систему добавлена отчетность по четвертому направлению «Усиление предпринимательского потенциала» программы «ДКБ 2020».

7. ПРОГРАММА ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ «ДАМУ-КӨМЕК»

Разработанная Фондом «Даму» программа «Даму-Көмек» нацелена на оказание поддержки предпринимателям с ограниченными возможностями путем повышения степени информированности общества об их проблемах и необходимых им ресурсах (финансовая помощь, имущество, консультационная поддержка, другие услуги). Фонд «Даму» в рамках данной программы не предоставляет финансирование, но выступает связующим звеном между предпринимателями с ограниченными возможностями и потенциальными спонсорами и кредиторами.

Для решения данной задачи, с целью оказания помощи бизнесменам с ограниченными возможностями, в декабре 2009 года Фондом запущен сайт www.damu-komek.kz –

2. Сайттың Интернет желісіндегі мекенжайы: <http://gis.damu.kz/>

2. Адрес сайта в сети Интернет: <http://gis.damu.kz/>

бұл сайт ақпаратпен алмасуға арналған электрондық хабарландырулар тақтасы іспеттес. Көмек қажет ететін адамдар сайттың «Көмек қажет» бөліміндегі өтініш нысанын толтыра алады. Өріптестеріне көмек көрсетуге дайын кәсіпкерлер «Көмек көрсетемін» бөліміндегі тиісті нысанды толтырады. 2014 ж. 01.01. жағдай бойынша сайтта 1 299 өтінім орналастырылды, соның ішінде 913 мүгедек кәсіпкерге демеушілік көмек көрсетілді. Көбінесе тігін жабдықтары, компьютерлер және ұйымдастыру техникасы, етік шеберханаларына арналған жабдықтар, сондай-ақ жиһаз өндіруге арналған жабдықтар түрінде көмек көрсетіледі. Сонымен қатар Қордың барлық аймақтық филиалдарында мүгедек кәсіпкерлерге заң жөнінде кеңес беру, сондай-ақ бизнесті жүргізу мәселелері жөнінде кеңес беру түрінде жәрдем беріледі.

своеобразная электронная доска объявлений для обмена информацией. Нуждающиеся в помощи могут заполнить на сайте форму заявления в разделе «Нужна помощь». Предприниматели, готовые оказать помощь своим коллегам, могут заполнить соответствующую форму в разделе «Окажу помощь».

По состоянию на 01.01.2014 г. на сайте было размещено 1 299 заявок, из которых оказана спонсорская помощь 913 инвалидам-предпринимателям. В основном это швейное оборудование, компьютеры и оргтехника, оборудование для сапожных мастерских, а также оборудование для производства мебели. Кроме того, во всех Региональных филиалах Фонда инвалидам-предпринимателям оказывается помощь в виде юридических консультаций, а также консультаций по вопросам ведения бизнеса.

5

«БИЗНЕСТІҢ ЖОЛ КАРТАСЫ 2020» БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ «КӘСІПКЕРЛІК ӘЛЕУЕТТІ КҮШЕЙТУ» АТТЫ 4-БАҒЫТЫН ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІН ТАЛДАУ

**АНАЛИЗ РЕЗУЛЬТАТОВ РЕАЛИЗАЦИИ 4 НАПРАВЛЕНИЯ
«УСИЛЕНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ПОТЕНЦИАЛА»
ПРОГРАММЫ «ДОРОЖНАЯ КАРТА БИЗНЕСА 2020»**

КІРІСПЕ

«Бизнестің жол картасы 2020» мемлекеттік бағдарламасының (бұдан әрі «БЖК 2020» бағдарламасы» деп аталады) аясында кәсіпкерлер қаржылық қолдау алудан бөлек бизнес-оқытуға қатыса алады, бизнесті жүргізу жөніндегі сервистік қызметтерді пайдалана алады, шетелдік бейінді кәсіпорындарда машықтанудан өте алады және т.б.

Кәсіпкерлердің құзыретін арттыру және атаулы консалтингтік қолдау көрсету мақсатында 2011 жылдан бастап «БЖК 2020» бағдарламасының аясында «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты оның төртінші бағытын (бұдан әрі «4-бағыт» деп аталады) іске асыру басталды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 Қаулысына сәйкес «Даму» қоры «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағытындағы келесі жобалардың операторы болып табылады:

1. жаңа бастап жүрген кәсіпкерлерді қолдау (старт-ап жобалары) (бұдан әрі «Бизнес-Кеңесші / жедел курс» деп аталады);
2. шетелдік серіктестермен іскерлік байланыстарды орнату арқылы өндірістерді жетілдіру және кеңейту (бұдан әрі «Іскерлік байланыстар» жобасы» деп аталады);
3. шағын және орта бизнестің (бұдан әрі «ШОБ» деп аталады) топ-менеджментін оқыту;
4. әрекеттегі бизнесті жүргізуге сервистік қолдау көрсету (бұдан әрі «сервистік қолдау көрсету» деп аталады) және
5. «Аға сеньорлар» жобасы.

Бұл есепте қатысушылардың пікірлерін, берген бағаларын, олардың жобаға қатысушының кәсіпкерлік қызметке тигізген ықпалын зерттеудің негізінде 4-бағытты іске асыруға жүргізілген мониторингтің нәтижелері және 4-бағыттың негізгі көрсеткіштерінің құбылысы, сондай-ақ 4-бағыт жобаларының нәтижелілігін талдау келтірілген.

Есепті дайындау үшін «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағытының жобаларына қатысушыларға сауалнама өткізу барысында жиналған деректер пайдаланылды. Жобаларға қатысушылар оқу аяқталғаннан кейін немесе қызметтер көрсетілгеннен кейін бірден сауалнамаларды толтырды, сонымен қатар қатысушыларды телефон арқылы сұрастыру жүргізілді, оның барысында қатысушылардың оқыту сапасы жөніндегі пікірі және оқытудың қатысушылардың болашақтағы қызметінің нәтижелілігіне тигізген ықпалы зерттелді.

5.1. «БИЗНЕС-КЕҢЕСШІ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ

5.1.1. «БИЗНЕС-КЕҢЕСШІ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ

«Даму» қоры «Бизнес-Кеңесші» жобасын 2009 жылдан бері іске асырып келеді. 2011 ж. бұл жоба «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағытына қосылды.

«Бизнес-Кеңесші» жобасына қызмет етіп жүрген кәсіпкерлерді және кәсіпкерлік ынтасы бар тұрғындарды қысқа мерзімде келесі тақырыптар бойынша оқыту кіреді: өз бизнесін құру, бизнес-жоспар жасау, маркетинг, қызметкерлерді басқару, бизнесті жүргізудің заң аспектілері, тәуекелдер, қаржы және т.б.

Кәсіби дәрісші жаттықтырушылар «Бизнес-Кеңесші» жобасының аясындағы оқытуды барлық аудан орталықтарында, аудандық және облыстық маңызы бар қалаларда, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында жүргізеді.

ВВЕДЕНИЕ

В рамках государственной Программы «Дорожная карта бизнеса 2020» (далее – программа «ДКБ 2020») предприниматели могут получить не только финансовую поддержку, но и принять участие в бизнес-обучении, получить сервисные услуги по ведению бизнеса, пройти зарубежную стажировку на профильных предприятиях и т.д.

В целях повышения компетенции предпринимателей и оказания адресной консалтинговой поддержки – с 2011 года в рамках программы «ДКБ 2020» начата реализация ее четвертого направления – «Усиление предпринимательского потенциала» (далее – 4 направление). В соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан от 13 апреля 2010 г. № 301, Фонд «Даму» является оператором следующих проектов 4 направления программы «ДКБ 2020»:

1. поддержка начинающих предпринимателей (старт-ап проекты) (далее – проект «Бизнес-Советник» / экспресс-курс);
2. модернизация и расширение производств путем установления деловых связей с иностранными партнерами (далее – проект «Деловые связи»);
3. обучение топ-менеджмента малого и среднего бизнеса (далее – МСБ);
4. сервисная поддержка ведения действующего бизнеса (далее – сервисная поддержка) и
5. проект «Старшие сеньоры».

В данном отчете представлены результаты мониторинга реализации и динамика основных показателей 4 направления, а также анализ эффективности проектов 4 направления на основе изучения мнений, оценок участников, влияния их участия в программе на предпринимательскую деятельность.

Для подготовки отчета использовались данные, собранные в процессе анкетирования участников проектов 4 направления программы «ДКБ 2020». Анкеты заполнялись участниками проектов сразу после завершения обучения или получения услуг, кроме того, проводился телефонный опрос участников, в ходе которого изучалось отношение участников к качеству обучения и его влияние на успешность участников в дальнейшем.

5.1. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «БИЗНЕС-СОВЕТНИК»

5.1.1. О ПРОЕКТЕ «БИЗНЕС-СОВЕТНИК»

Проект «Бизнес-Советник» реализуется Фондом «Даму» с 2009 года и в 2011 году был включен в 4 направление программы «ДКБ 2020».

Проект «Бизнес-Советник» включает краткосрочное обучение действующих предпринимателей и населения с предпринимательской инициативой по следующим темам: создание собственного бизнеса, составление бизнес-плана, маркетинг, управление персоналом, юридические аспекты ведения бизнеса, риски, финансы и др.

Обучение в рамках проекта «Бизнес-Советник» проводится профессиональными лекторами-тренерами во всех районных центрах, городах районного и областного значения, а также городах Астана и Алматы.

Жалпы соңғы үш жыл ішінде «Бизнес-Кеңесші» жобасының аясында 52 065 адам оқытылды. Соның ішінде 2013 ж. 19 275 адам оқудан өтті, соның ішінде 6 850 адам сауалнама толтырды, жедел курстың 750 қатысушысы телефон арқылы сұрастыруға қатысты.

5.1.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ТҮРҒЫСЫНАН ЖӘНЕ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

5.1.2.1. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Қысқа мерзімді курстан өткен тыңдаушылардың басым бөлігін қызметтер саласының өкілдері құрады, олардың үлесі барлық тыңдаушылардың 49%-ын құрады. «Сауда» саласындағы тыңдаушылардың үлесі 22%-ды құрады. Ауыл шаруашылығы саласында респонденттердің 13%-ы қызмет етеді. Салалар құрылымындағы «Құрылыс» саласы ең аз үлеске ие, бар-жоғы 2%-ды құрайды.

В целом в рамках проекта «Бизнес-Советник» за три последних года обучение прошло 52 065 человек. В том числе за 2013 год было обучено 19 275 человек, из которых анкетированием охвачено 6 850 человек, 750 участников экспресс-курсов приняли участие в телефонном опросе.

5.1.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ И ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

5.1.2.1. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ РАЗРЕЗЕ

Наибольшую группу слушателей, прошедших краткосрочные курсы, составили представители сферы услуг – их доля составила 49% всех слушателей. Доля слушателей отрасли «Торговля» составила 22%. В сфере сельского хозяйства занято 13% респондентов.

Наименьшую долю в структуре отраслей занимает «Строительство» – 2%.

1-диаграмма. «Бизнес-Кеңесші» жобасына қатысушылардың салалар түрғысынан қалыптасқан құрылымы

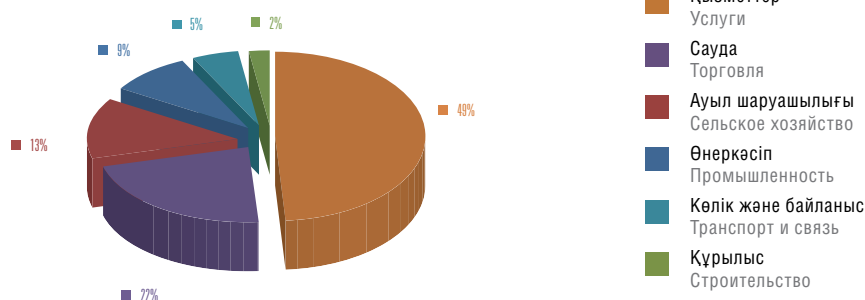

Диаграмма 1. Отраслевая структура участников проекта «Бизнес-Советник»

5.1.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАС ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Сауалнамалық деректерді толтырған кезде респонденттердің басым бөлігі (қатысушылардың жалпы санының 53%-ы) жасын 30-дан 49-ға дейінгі орта жас деп көрсеткен. 29 жасқа дейінгі жастардың үлесі 20%-ды құрады, 50-ден 57-ге дейінгі зейнеталды жастағы тыңдаушылардың үлесі 18%-ды құрады және респонденттердің 9%-ы 57 жастан асқан адамдар болды.

5.1.2.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ ПО ВОЗРАСТАМ

При заполнении анкетных данных наибольшая доля респондентов (53% общего количества участников) указала свой возраст как средний – в диапазоне от 30 до 49 лет. Доля молодежи в возрасте до 29 лет составила 20%, доля слушателей предпенсионного возраста от 50 до 57 лет составила 18% и около 9% респондентов – были в возрасте старше 57 лет.

2-диаграмма. Жобаға қатысушылардың жас түрғысынан есептелген саны және үлесі

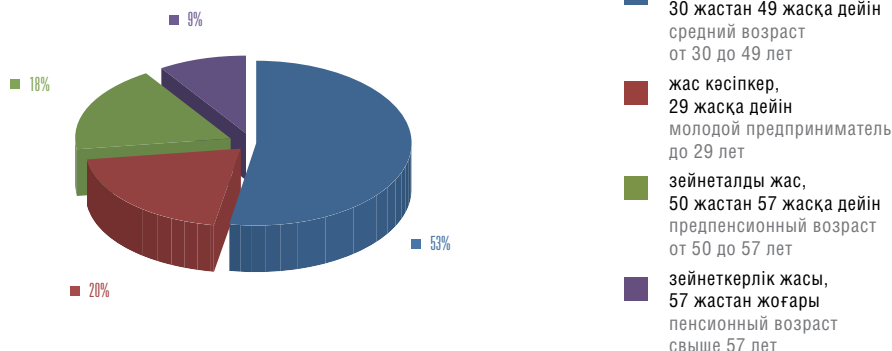

Диаграмма 2. Количество и доля участников проекта в возрастном разрезе

5.1.2.3. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖЫНЫС ТҰРҒЫСЫНАН ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

«Бизнес-Кеңесші» жобасына әйелдер жоғары қызығушылық танытты, тыңдаушылардың жалпы санындағы олардың үлесі 53%-ды құрады. Сәйкесінше оқытуға қатысқан ерлердің үлесі 47%-ды құраған.

5.1.2.3. СТРУКТУРА УЧАСТНИКОВ В ГЕНДЕРНОМ РАЗРЕЗЕ

Наибольший интерес к проекту «Бизнес-Советник» проявили женщины – их доля в общем количестве слушателей составила 53%. Соответственно доля мужчин, принявших участие в обучении, составила 47%.

3-диаграмма. «Бизнес-Кеңесші» жобасына қатысушылардың гендерлік құрылымы

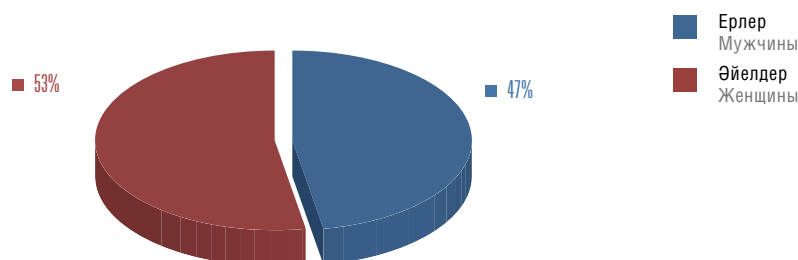

Диаграмма 3. Гендерная структура участников проекта «Бизнес-Советник»

5.1.2.4. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Аймақтық тұрғыдан қарастыратын болсақ, тыңдаушылар аймақтардағы тұрғындардың санына пропорционал мөлшерде болды. «Бизнес-Кеңесші» жобасына келгендердің көбі Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарының, сондай-ақ Алматы қаласының тұрғындары. Қарастырылып отырған кезеңде Атырау облысындағы тыңдаушылардың саны ең төмен болды.

5.1.2.4. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗЕ

В региональном разрезе распределение слушателей пропорционально распределению населения. Больше всего слушателей проекта «Бизнес-Советник» традиционно наблюдалось в Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а также в г. Алматы. Наименьшее количество слушателей за рассматриваемый период демонстрировала Атырауская область.

4-диаграмма. «Бизнес-Кеңесші» жобасы тыңдаушыларының аймақтар тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

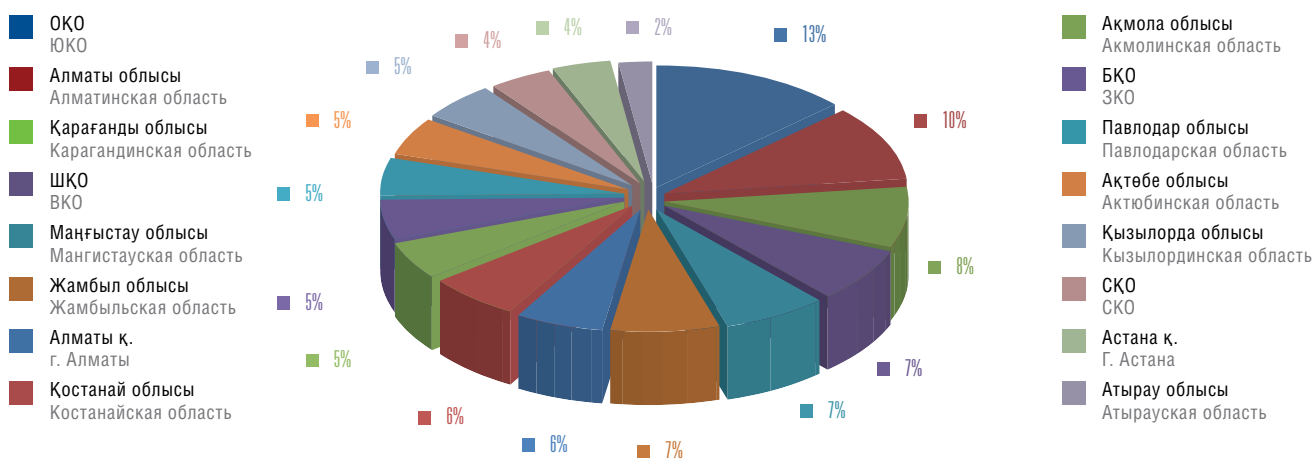

Диаграмма 4. Региональная структура слушателей проекта «Бизнес-Советник»

5.1.2.5. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

«Бизнес-Кеңесші» жобасына қатысушылардың ұйымдық-құқықтық нысандар тұрғысынан қалыптасқан құрылымындағы қатысушылардың 75%-ын жеке тұлғалар, 25%-ын ШОБ субъектілерінің өкілдері құрады.

ШОБ субъектілерінің ішіндегі тыңдаушылардың 72%-ы жеке кәсіпкерлер (ЖК). ЖШС өкілдері 16%-ды құрады, қалған 12%-ы шаруа-фермерлік қожалықтар (бұдан әрі «ШФҚ» деп аталады) және басқа да ұйымдық-құқықтық нысандар арқылы қызмет етеді.

ШОБ субъектілерінің ең жоғары үлесі Павлодар (барлық тыңдаушылардың 40%-ы), Атырау (39%) және Қостанай (35%) облыстарында байқалды. «Бизнес-Кеңесші» жобасына қатысқан жеке тұлғалардың басым бөлігі Шығыс Қазақстан облысында (барлық тыңдаушылардың 88%-ы), Оңтүстік Қазақстан облысында (84%) және Астана қаласында (87%) байқалды.

5.1.3. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА ЖҮРГІЗІЛГЕН ОҚИТУДЫҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сауалнама және телефон арқылы жүргізілген сұрастыру деректеріне сай тыңдаушылардың көбі өткен курстың деңгейін «өте жоғары» және «жоғары десе болады» деп бағалаған. 2011 жылдан 2013 жылға дейін жоғары баға берген тыңдаушылардың саны 92%-дан төмен түскен жоқ.

5.1.2.5. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОМ ФОРМАМ

В структуре участников проекта «Бизнес-Советник» по организационно-правовым формам 75% участников составили физические лица и 25% – представители субъектов МСБ.

Среди субъектов МСБ 72% слушателей являлись индивидуальными предпринимателями (ИП). Представители ТОО составили 16%, остальные 12% действуют в форме крестьянско-фермерских хозяйств (далее – КФХ) и прочих организационно-правовых форм. Самая высокая доля субъектов МСБ отмечена в Павлодарской (40% всех слушателей), Атырауской (39%) и Костанайской (35%) областях. Наибольшая доля физических лиц, принявших участие в проекте «Бизнес-Советник», наблюдалась в Восточно-Казахстанской (88% всех слушателей), Южно-Казахстанской (84%) областях и в г. Астана (87%).

5.1.3. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОБУЧЕНИЯ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ

Согласно данным анкетирования и телефонного опроса, большинство слушателей оценивают уровень прослушанного курса как «очень высокий» и «скорее высокий уровень». С 2011 по 2013 год доля слушателей, давших высокую оценку, не опускалась ниже 92%.

5-диаграмма. «Бизнес-Кеңесші» жобасына қатысушылардың жедел курстың деңгейіне берген бағасының орташа көрсеткіші, респонденттердің жалпы санының %-ы

Өзіңіз өткен «Жедел кәсіпкерлік курсының» деңгейін бағалаңыз
Как оцениваете уровень прослушанного «Экспресс-курса предпринимательства»?

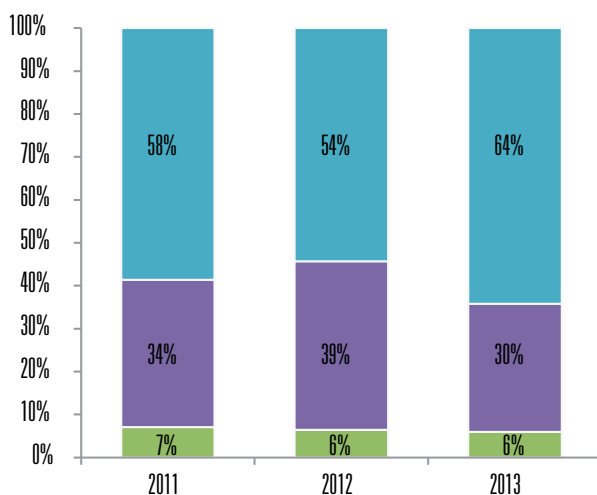

Диаграмма 5. Общая оценка уровня экспресс-курса участниками проекта «Бизнес-Советник», % от общего количества респондентов

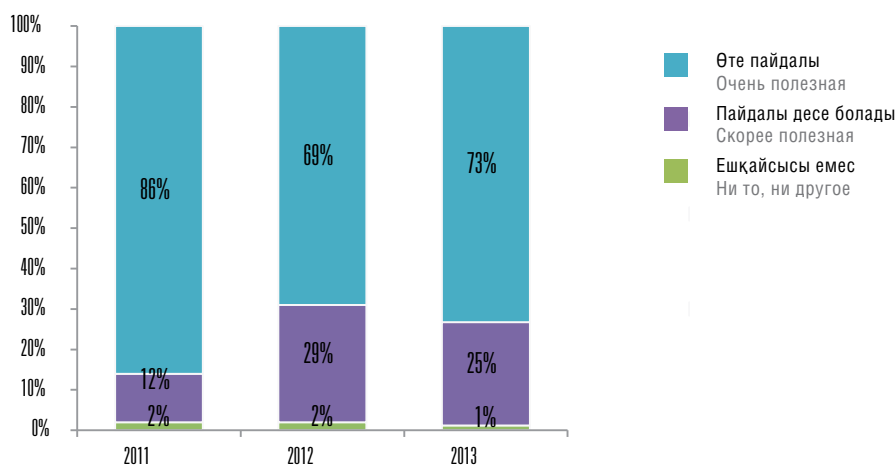
Сондай-ақ тыңдаушылар жедел курсты тыңдау барысында алынған ақпараттың пайдалылығын да жоғары бағалады: 2011 жылдан 2013 жылға дейін ақпаратты пайдалы деп санаған тыңдаушылардың үлесі 98%-дан төмен түскен жоқ.

Слушатели также высоко оценили полезность информации, полученной в ходе прослушивания экспресс-курса: с 2011 по 2013 год доля слушателей, посчитавших информацию полезной, не опускалась ниже 98%.

6-диаграмма. Семинарда алынған ақпарат пайдалылығының деңгейін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

«Жедел кәсіпкерлік курсының» аясында алынған ақпарат қаншалықты пайдалы болды?

Насколько полезной была информация, полученная в рамках «Экспресс-курса предпринимательства»?

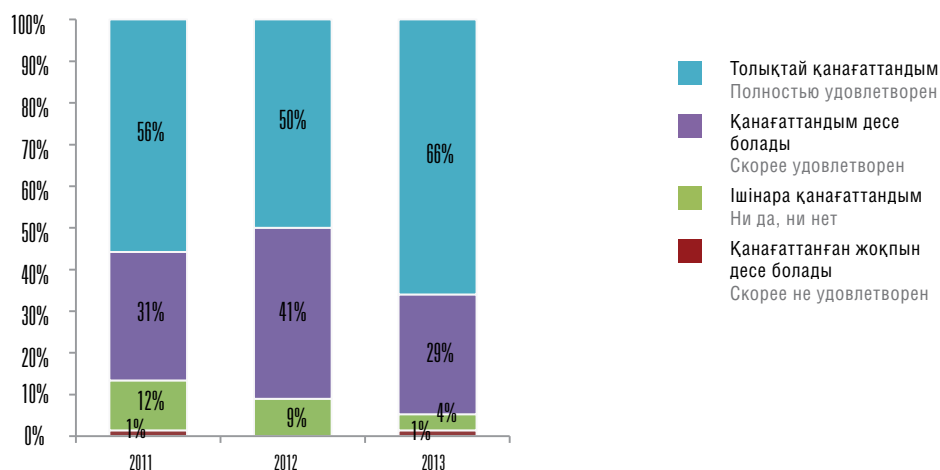

Тыңдаушылардың көпшілігі оқыту барысында берілген ақпараттың толықтығына қанағаттанды. 2011 жылдан 2013 жылға дейін ақпараттың толықтығына жоғары баға берген респонденттердің үлесі 87%-дан төмен түскен жоқ.

Диаграмма 6. Оценка уровня полезности информации, полученной на семинаре, % от общего количества респондентов

Большинство слушателей удовлетворены полной информацией, полученной в ходе обучения. С 2011 по 2013 год доля респондентов, давших высокую оценку полноте информации, не опускалась ниже 87%.

7-диаграмма. «Ақпараттың толықтығы» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

Курстан өткен тыңдаушылардың көбі курс барысында берілген ақпараттың түсініктілігіне қанағаттанды: 2011 жылдан 2013 жылға дейінгі кезеңде ақпараттың түсініктілігіне жоғары берген респонденттердің үлесі 93%-дан төмен түскен жоқ.

Диаграмма 7. Оценка характеристики «Полнота информации», % от общего количества респондентов

Большинство слушателей курсов выразили удовлетворение доступностью изложения информации, полученной в ходе прохождения курса: с 2011 по 2013 год доля респондентов, высоко оценивших доступность изложения информации, не опускалась ниже 93%.

8-диаграмма. «Ақпараттың түсініктілігі» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

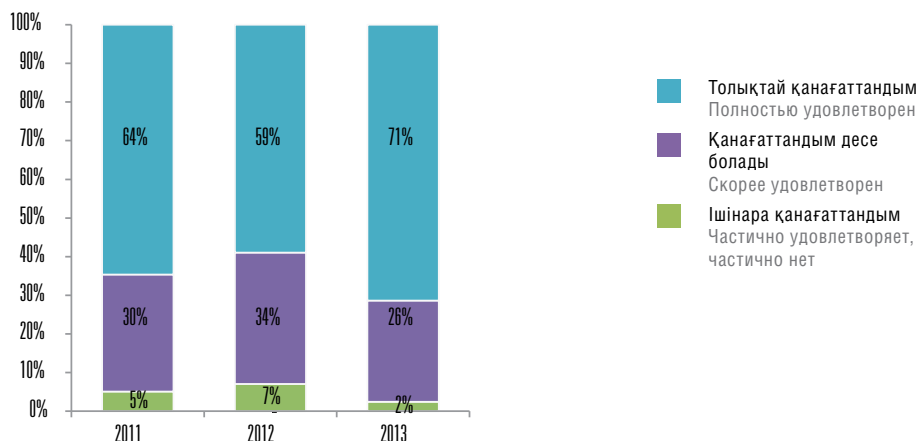

Диаграмма 8. Оценка характеристики «Доступность изложения», % от общего количества респондентов

Тыңдаушылардың көбі «Бизнес-Кеңесші» жобасы оқытушыларының біліктілігіне қанағаттанғанын білдірді: 2011 жылдан 2013 жылға дейін олардың үлесі 96%-дан төмен түскен жоқ.

Большинство слушателей выразили удовлетворение квалификацией преподавателей проекта «Бизнес-Советник»: с 2011 по 2013 год их доля не опускалась ниже 96%.

9-диаграмма. «Оқытушылардың біліктілігі» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

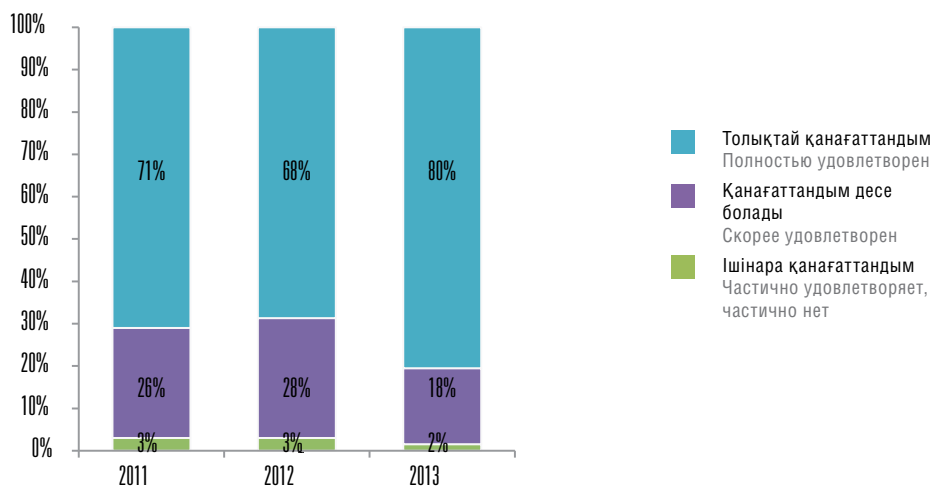

Диаграмма 9. Оценка характеристики «Квалификация преподавателей», % от общего количества респондентов

Семинарларды ұйымдастыру деңгейін тыңдаушылардың басым көпшілігі қанағат тұтты: 2011 жылдан 2013 жылға дейін «толықтай қанағаттандым» және «қанағаттандым десе болады» деп баға берген адамдардың үлесі 90%-дан төмен түскен жоқ.

Уровнем организации семинаров удовлетворено подавляющее большинство слушателей: с 2011 по 2013 год доля «полностью удовлетворенных» и «скорее удовлетворенных» не опускалась ниже 90%.

10-диаграмма. «Семинарды ұйымдастыру деңгейі» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

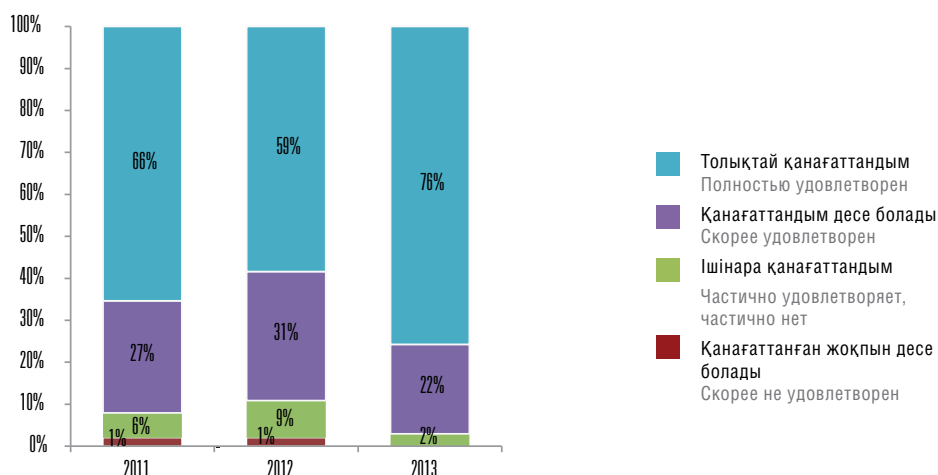

Диаграмма 10. Оценка характеристики «Уровень организации семинара», % от общего количества респондентов

Курстан өткен тыңдаушылардың көпшілігі таратылған материалдар сапасының деңгейіне «толықтай қанағаттандым» немесе «қанағаттандым десе болады» деп жауап берген. 2011 жылдан 2013 жылға дейінгі кезеңде осындай респонденттердің үлесі 93%-дан төмен түскен жоқ.

Большинство слушателей курсов «полностью удовлетворены» либо «скорее удовлетворены» уровнем качества раздаточных материалов. С 2011 по 2013 год доля таких респондентов не опускалась ниже 93%.

11-диаграмма. «Таратылған материалдардың сапасы» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

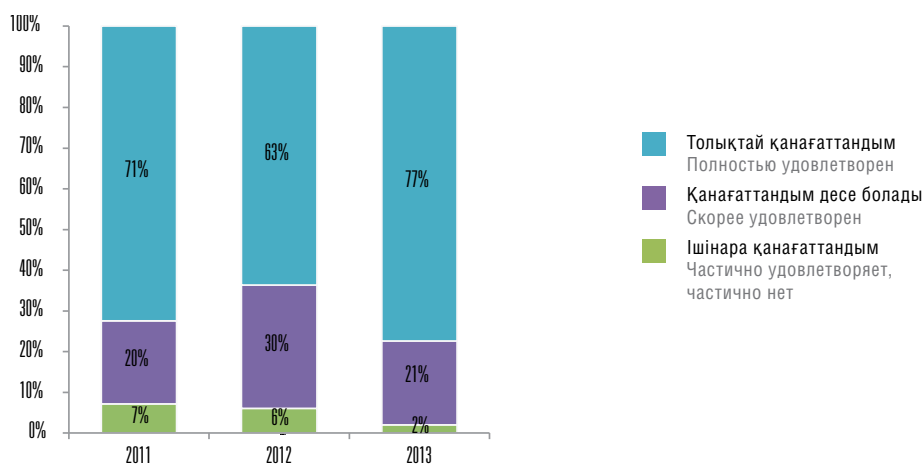

Диаграмма 11. Оценка характеристики «Качество раздаточных материалов», % от общего количества респондентов

12-диаграмма. «Оқу әдебиетінің сапасы» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

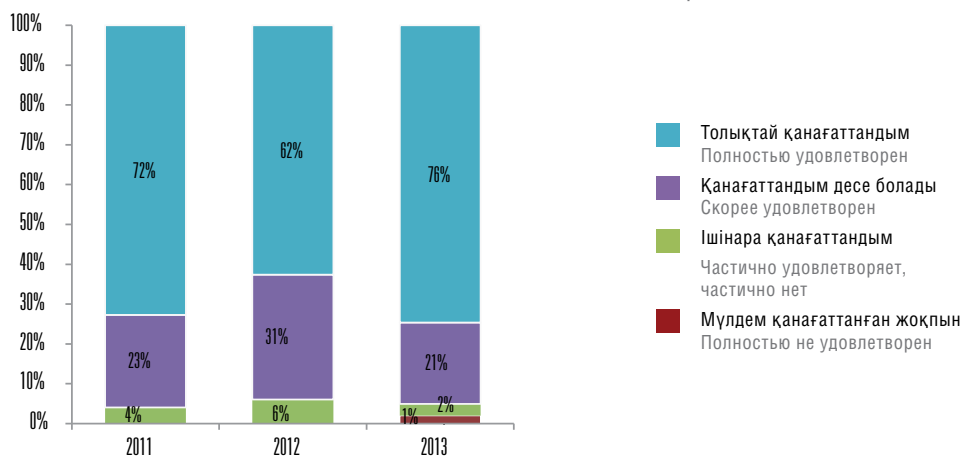
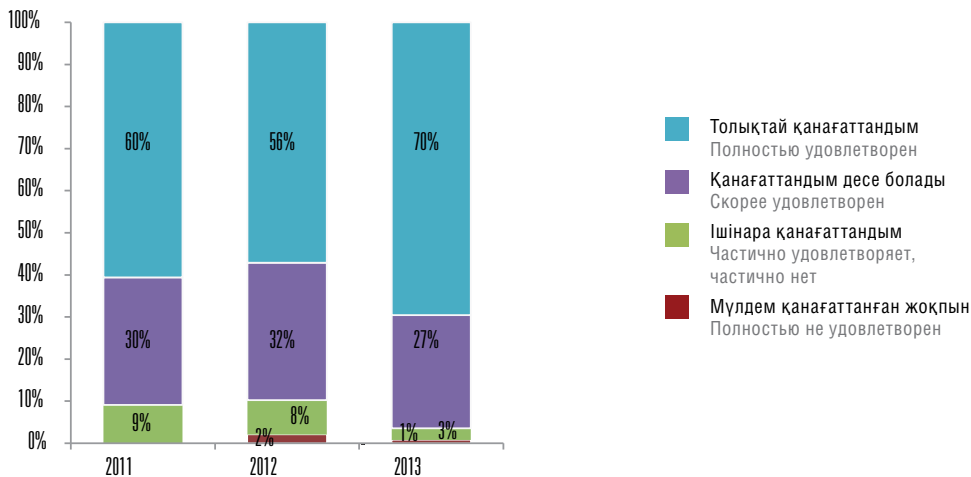

Диаграмма 12. Оценка характеристики «Качество учебной литературы», % от общего количества респондентов

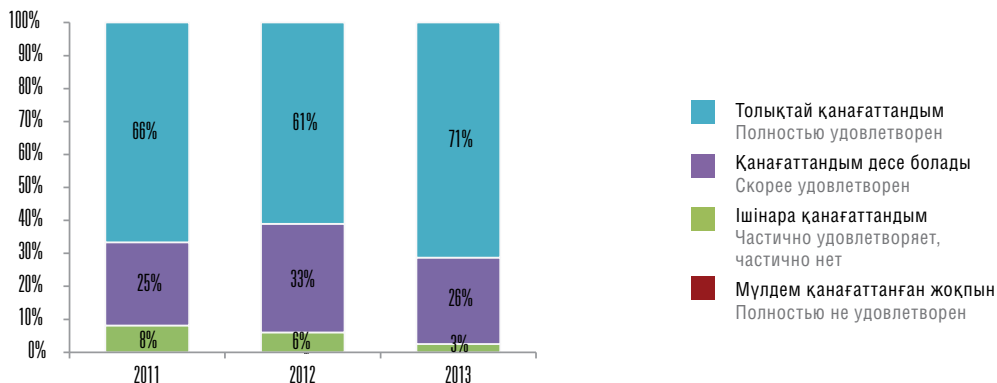
Жүргізілген сауалнаманың нәтижелері бойынша тыңдаушылардың көбі тәжірибелік сабақтар сапасының деңгейіне «толықтай қанағаттандым» немесе «қанағаттандым десе болады» деп жауап берген. 2011 жылдан 2013 жылға дейін осындай респонденттердің үлесі 88%-дан төмен түскен жоқ.

13-диаграмма. «Тәжірибелік сабақтардың сапасы» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

Жалпы тыңдаушылардың басым көпшілігі жедел курстың таңдалған тақырыптарының өзектілігіне қанағаттанғанын көрсетті. Бұл кезде қанағаттанған тыңдаушылардың үлесі жыл сайын артып келеді: 2011 ж. бұл көрсеткіш 93%-ды құраса, 2013 ж. 97%-ға жетті.

14-диаграмма. «Тақырыптардың өзектілігі» көрсеткішін бағалау, респонденттердің жалпы санының %-ы

Сауалнама жүргізу барысында респонденттерге курста берілген ақпаратты бағалау және онымен келісетінін-келіспейтінін көрсету ұсынылды. 2012 ж. да, 2013 ж. да «Семинар барысында мен көп жаңа, қызықты ақпарат алдым» деп тыңдаушылардың 98%-ы жауап берген.

Тыңдаушылардың басым бөлігі семинарлардың мазмұнына оң баға берді: 2012 ж. респонденттердің 85%-ы және 2013 ж. тыңдаушылардың 70%-ы «Семинардың мазмұнында менің жұмысымның ерекшеліктері тікелей ескерілді» деген пікірлерін білдірді.

По результатам проведенных опросов, большинство слушателей либо «полностью» либо «скорее» удовлетворены уровнем качества практических занятий. С 2011 по 2013 год доля таких респондентов не опускалась ниже 88%.

Диаграмма 13. Оценка характеристики «Качество практических занятий», % от общего количества респондентов

Подавляющее большинство слушателей в целом выразили удовлетворенность актуальностью выбранных тем экспресс-курса. При этом ежегодно доля довольных слушателей растет: если в 2011 году данный показатель составлял 93%, в 2012 году – 94%, то за 2013 год он достиг 97%.

Диаграмма 14. Оценка характеристики «Актуальность тем», % от общего количества респондентов

В ходе анкетирования к респондентам обратились с просьбой оценить некоторые высказывания и указать, согласны они с ними или нет. Положительную оценку «В ходе семинара я получил много новой, интересной информации» как в 2012 году, так и в 2013 году дали 98% слушателей.

Значительное количество слушателей дали позитивную оценку содержанию семинаров: мнения «Содержание семинара непосредственно учитывало специфику моей работы» придерживались 85% респондентов в 2012 году и 70% слушателей за 2013 год.

15-диаграмма. Респонденттердің курс мазмұны мен маңыздылығының негізгі факторларының ұсынылған сипаттамалары жөніндегі пікірлері, респонденттердің жалпы санының %-ы

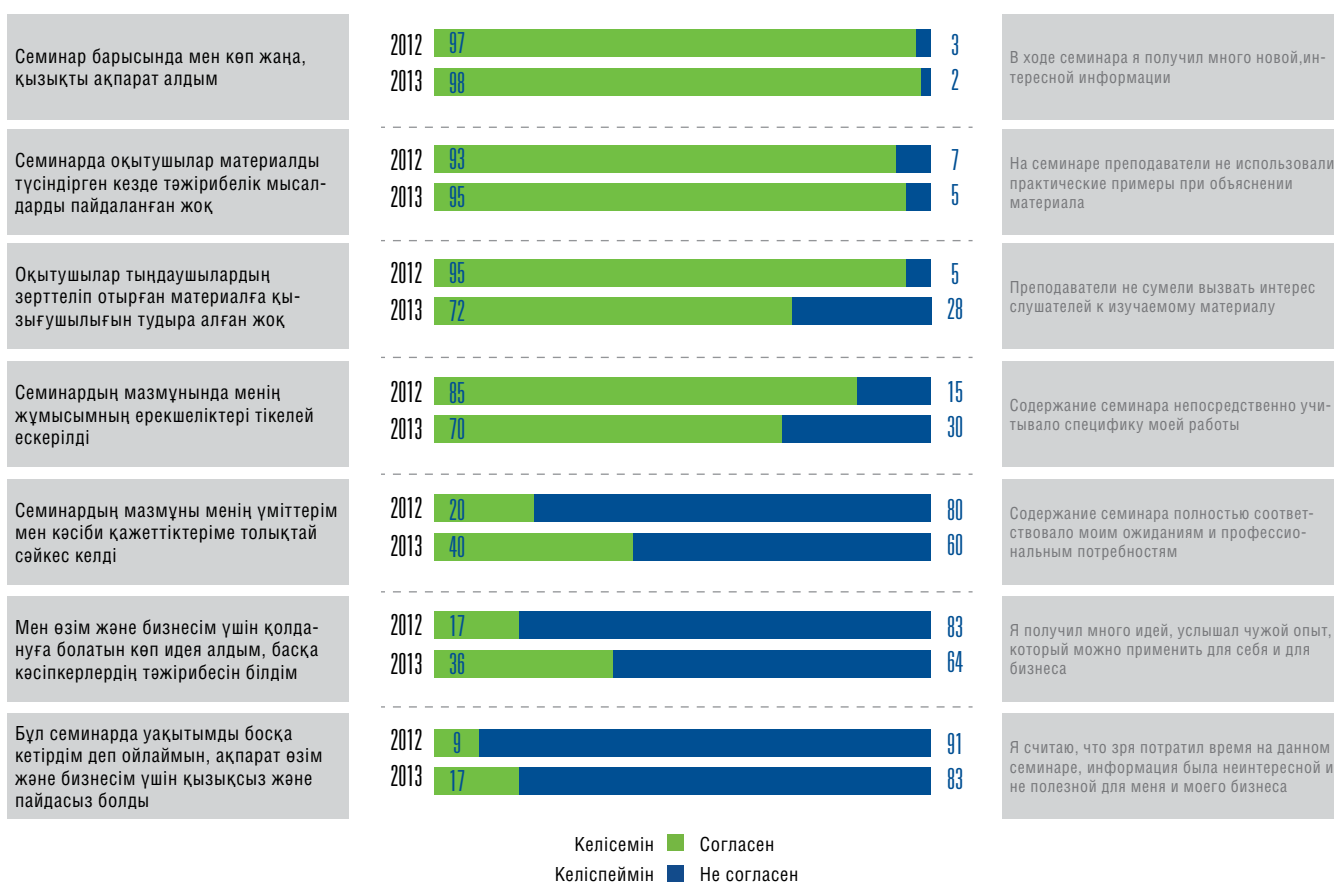

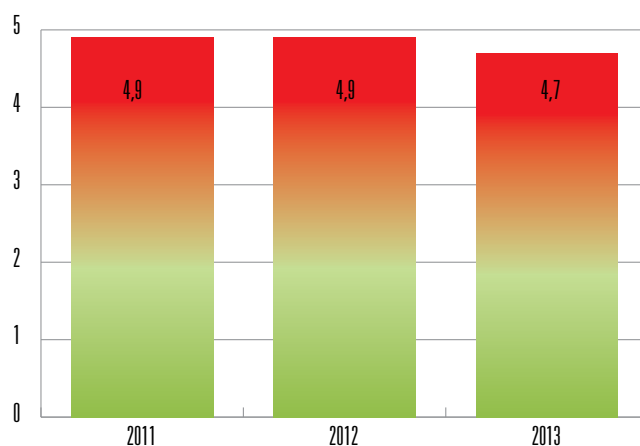
Диаграмма 15. Мнения респондентов по предложенным характеристикам ключевых факторов содержания и значимости курса, % от общего количества респондентов

Тыңдаушылардың пікіріне сай оқытуды жүргізген дәрісші жаттықтырушылар жұмысының орташа бағасы 2011–2013 жылдары бес балдық шкала бойынша 4,7 балдан төмен түскен жоқ.

Согласно мнению слушателей, средний балл оценки работы лекторов-тренеров, проводивших обучение, за период 2011–2013 гг. не снижался ниже отметки 4,7 баллов по пятибалльной шкале.

16-диаграмма. Оқытуды жүргізген дәрісші жаттықтырушылар жұмысының орташа бағасы (жылдар бойынша көрсетілген орташа мәні)

Диаграмма 16. Оценка работы лекторов-тренеров, проводивших обучение (среднее значение, по годам)

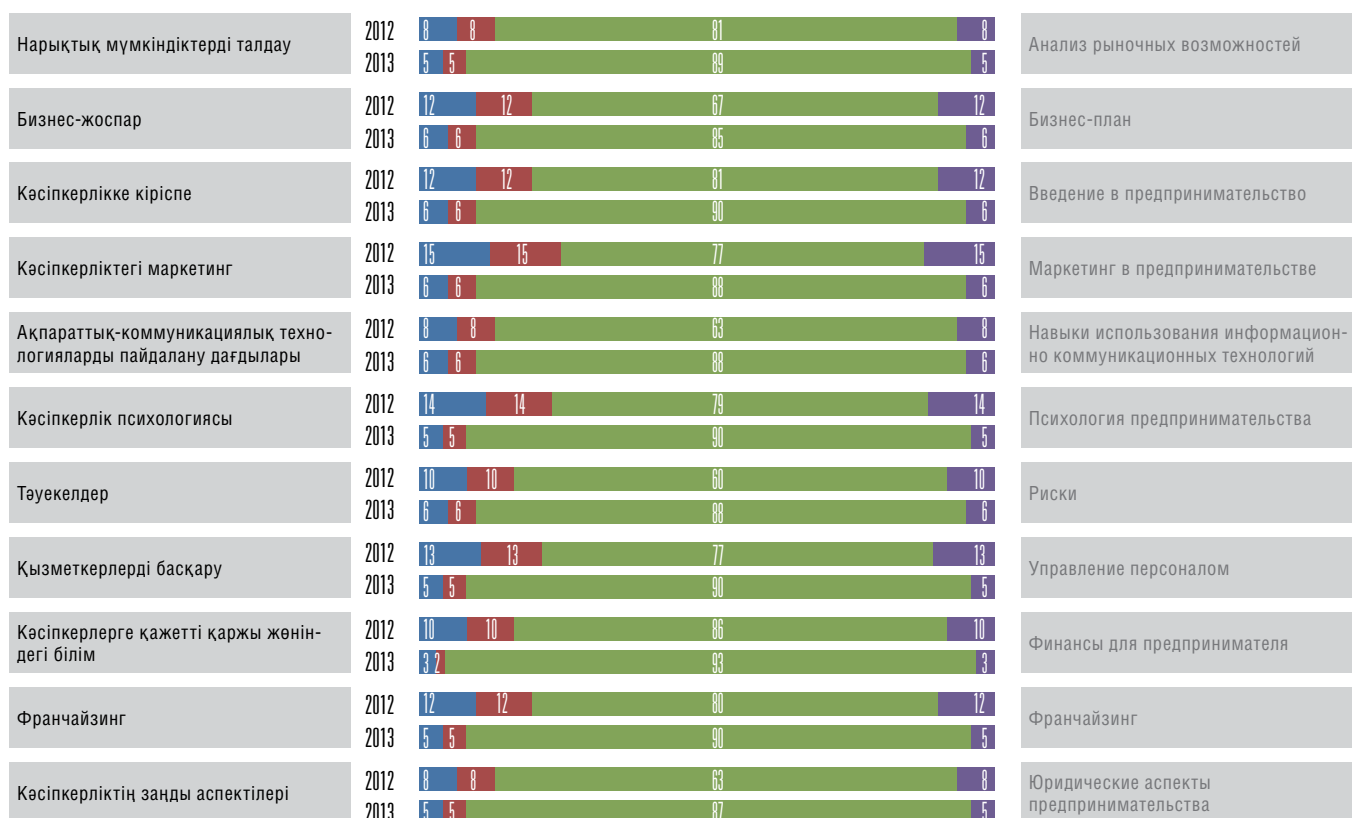

Сауалнама кезінде тыңдаушыларға жедел курстың түрлі тақырыптарын жауаптардың 4 нұсқасының көмегімен бағалау ұсынылды. Жалпы тыңдаушылардың басым көпшілігі барлық өткен тақырыптары жөнінде «жаңа білім алды». Респонденттердің көбі «Кәсіпкерлерге қажетті қаржы жөніндегі білім» тақырыбында жаңа білім алды.

В ходе анкетирования слушателей просили оценить различные темы экспресс-курса с помощью 4 вариантов ответов. В целом подавляющее большинство слушателей «получили новые знания» по всем прослушанным темам. Наибольшее количество респондентов получили новые знания по теме «Финансы для предпринимателя».

17-диаграмма. Жедел курсқа қатысқан тыңдаушылардың түрлі тақырыптар жөнінде алған ақпарат жаңалығының және түсініктілігінің дәрежесіне берген бағасы (жылдар бойынша орташа мәні)

Диаграмма 17. Оценка степени новизны и понятности информации, полученной слушателями экспресс-курсов по различным темам (среднее значение, по годам)

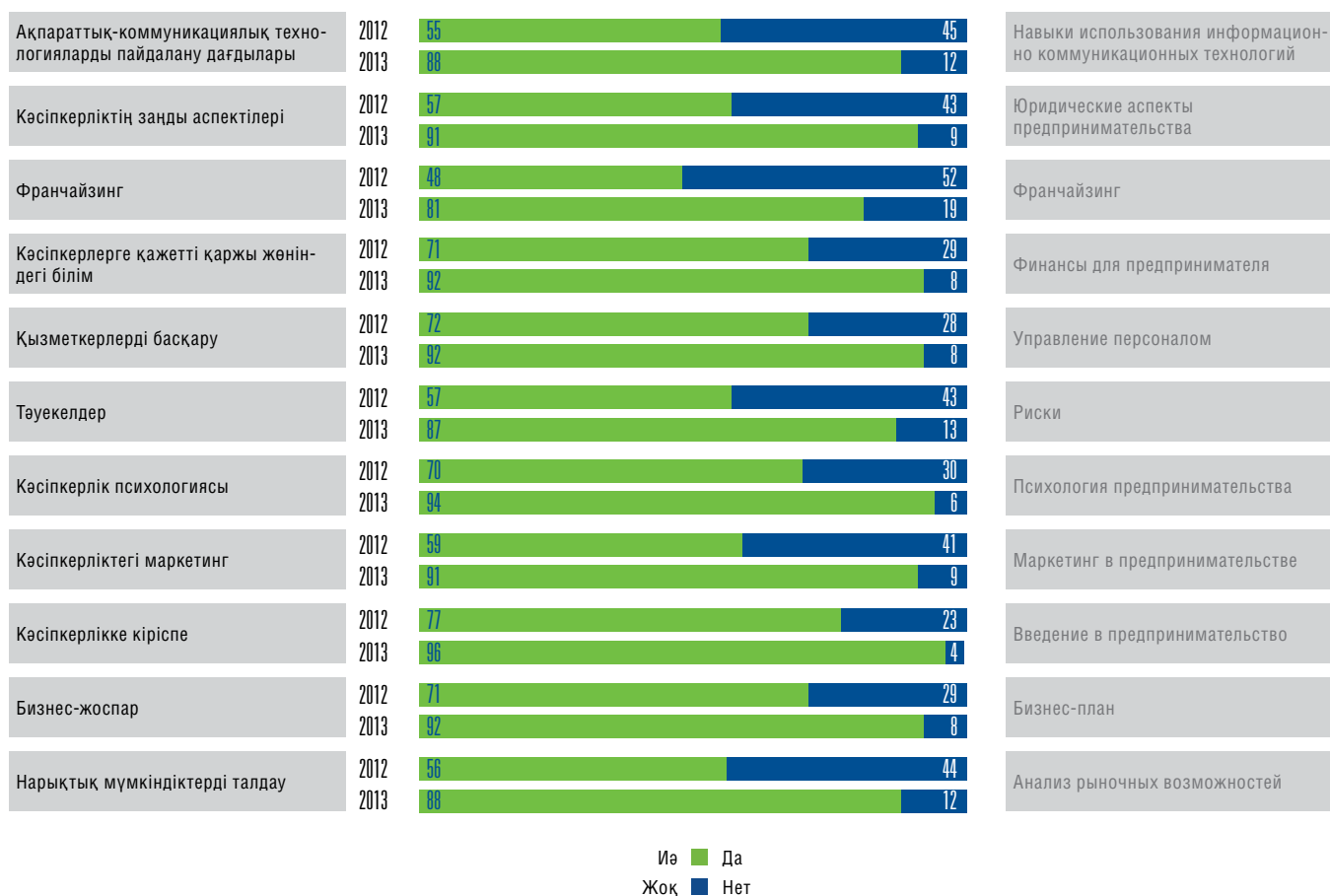
- Бұл тақырыпты тыңдаған жоқпын
Данную тему не прослушал
- Тақырып онша түсінікті және айқын берілген жоқ
Тема была изложена недостаточно ясно и понятно
- Мен бұл тақырыпта жаңа білім алдым
Я получил новые знания по данной теме
- Жаңа ештеңе білген жоқпын десе болады
Я практически ничего нового не узнал

Сауалнама барысында тыңдаушылар алынған ақпараттың кәсіпкерлік қызмет үшін пайдалылығын да бағалады. 2013 ж. «Кәсіпкерлікке кіріспе» тақырыбы тыңдаушылардың 96%-ы үшін пайдалы болды.

В ходе анкетирования слушатели оценивали и полезность, полученной информации для предпринимательской деятельности. За 2013 год наиболее полезной для 96% слушателей темой стало «Введение в предпринимательство».

18-диаграмма. Ақпараттың кәсіпкерлік қызмет үшін пайдалылығын бағалау (жылдар бойынша орташа мәні)

Диаграмма 18. Оценка полезности информации для предпринимательской деятельности (среднее значение, по годам)

5.1.4. ЖОБА ІСКЕ АСЫРЫЛА БАСТАҒАН СӘТТЕН БАСТАП ЖАҢА БИЗНЕСТІ АШУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІ КЕҢЕЙТУ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сауалнама жүргізу барысында алдыңғы жылдарда курстан өткен тыңдаушыларға «Бизнес-Кеңесші» жобасының курсынан өткеннен кейін өз кәсіпкерлік қызметінің нәтижелілігінің қалай артқанын бағалау ұсынылды. Тыңдаушылар жедел курстың пайдалылығын сипаттайтын пікірлердің өздеріне қаншалықты сай келетінін бағалады. Көбі «Мен әлі бизнес ашқан жоқпын, бірақ жоспарларым айқын бола түсті» деп жауап берген, 2011–2013 жылдары осындай пікірді респонденттердің 63%-ы білдірген.

Сондай-ақ «Курста алған білімнің арқасында мен бизнес аша алдым» пікірі де оң бағаға жатады, қарастырылып отырған кезеңде респонденттердің 5%-ы осылай айтқан.

5.1.4. ПОКАЗАТЕЛИ ПО ОТКРЫТИЮ НОВОГО БИЗНЕСА И РАСШИРЕНИЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С МОМЕНТА РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА

В ходе анкетирования к слушателям предыдущих лет обратились с просьбой оценить улучшение эффективности их предпринимательской деятельности после прохождения курсов проекта «Бизнес-Советник». Слушатели оценили, насколько им близки высказывания, характеризующие полезность экспресс-курсов. Высказыванием с самыми многочисленными ответами стало «Я еще не открыл бизнес, но мои планы стали более конкретными» – в среднем за 2011–2013 гг. данного мнения придерживаются 63% респондентов.

Также к разряду положительных можно отнести и высказывание «Благодаря полученным на курсе знаниям я сумел открыть свой бизнес» – в среднем за рассматриваемый период данное высказывание отметили 5% респондентов.

19-диаграмма. Жедел курстың бизнес ашу жоспарына тигізген әсері, қатысушылардың жалпы санының %-ы (жылдар тұрғысынан)

Диаграмма 19. Влияние экспресс-курсов на планы по открытию бизнеса, в % от общего количества участников (в разрезе по годам)

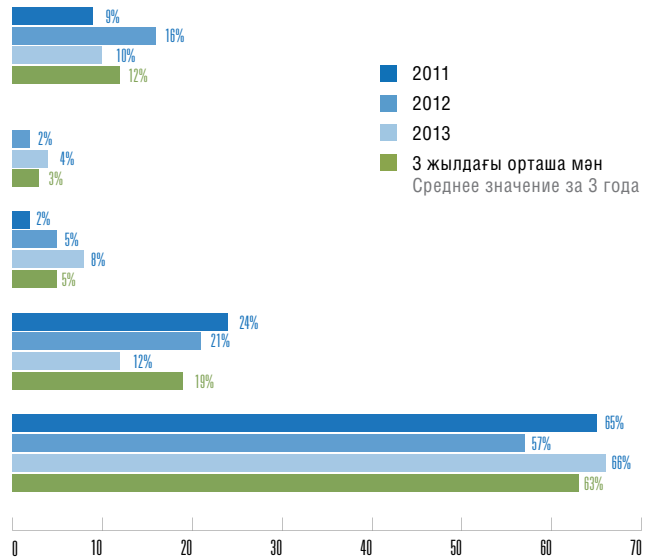
Жедел курстан кейін бизнеспен айналысқым келмейтінім түсіндім
После Экспресс-курса я понял, что бизнес - это не для меня

Мен бизнес аштым, бірақ жедел курс бұған ешқалай әсер еткен жоқ
Я уже открыл бизнес, но Экспресс-курс на это никак не повлиял

Курста алған білімнің арқасында өз бизнесімді аша алдым
Благодаря полученным на курсе знаниям я сумел открыть свой бизнес

Жедел курстан кейін жоспарларым өзгерген жоқ
После Экспресс-курса в моих планах ничего не изменилось

Мен әлі бизнес ашқан жоқпын, бірақ жоспарларым айқын бола түсті
Я еще не открыл бизнес, но мои планы стали более конкретными

5.2. «ІСКЕРЛІК БАЙЛАНЫСТАР» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ

5.2.1. «ІСКЕРЛІК БАЙЛАНЫСТАР» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ

«Іскерлік байланыстар жобасы «БЖК 2020» бағдарламасының 4-бағытының аясында 2011 жылдан бастап іске асырылып келеді. Жобаның мақсаты – шетелдік компаниялармен іскерлік байланыстарды орнату және ынтымақтастықты жүзеге асыру арқылы қазақстандық кәсіпкерлердің өлеуетін арттыру.

Жоба екі кезеңнен тұрады. Бірінші кезең – шетелдік және отандық бизнес жаттықтырушылар мен кеңесшілердің басшылығымен тегін 3 бизнес-тренинг өткізу. Екінші кезең – Германия мен АҚШ-тың бейінді кәсіпорындарында машықтанудан өту, оның барысында кәсіпкерлер төменде аталған мүмкіндіктерге ие болады:

- технологиялар трансферті және жабдықтар сатып алу;
- тауарлар жеткізу, жұмыстар орындау және қызметтер көрсету жөніндегі келісімшарттар жасасу;
- франшизалар және лицензиялар сатып алу;
- жұмыс істеу және кеңес беру үшін өз кәсіпорындарына мамандар мен сарапшыларды шақыру.

Қатысушыларды бірлескен германиялық-америкалық комиссия іріктейді, іріктеуге үміткерлермен Жобаға қатысу мақсаттары жөнінде сұхбат өткізу, жобалық тапсырманы бағалау және конкурстық құжаттаманы талдау кіреді.

Жоба іске асырылған 3 жылда бірінші кезеңнің аясында 1 667 адам оқытылды. Шетелдік машықтануға 213 адам жіберілді. Соның ішінде 2013 ж. жобаның бірінші кезеңінің аясында қатысушылардың жалпы саны 544 адамды құраса, шетелдік машықтанудан 91 адам өтті.

5.2. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «ДЕЛОВЫЕ СВЯЗИ»

5.2.1. О ПРОЕКТЕ «ДЕЛОВЫЕ СВЯЗИ»

Проект «Деловые связи» реализуется с 2011 года в рамках 4 направления программы «ДКБ 2020». Целью проекта является повышение потенциала казахстанских предпринимателей путем установления деловых контактов и налаживания сотрудничества с зарубежными компаниями.

Проект состоит из двух этапов. Первый этап – проведение бесплатных 3-х недельных бизнес-тренингов под руководством иностранных и отечественных бизнес-тренеров и консультантов. Второй этап – прохождение стажировки на профильных предприятиях Германии и США, в рамках которой предприниматели имеют возможность осуществить:

- трансферт технологий и приобретение оборудования;
- заключить контракты на поставку товаров, работ и услуг;
- приобрести франшизы и лицензии;
- пригласить специалистов и экспертов на свои предприятия для работы и консультаций.

Отбор участников осуществляется совместной германо-американской комиссией и включает в себя собеседование с претендентами о целях их участия в Проекте, оценку проектного задания и анализ конкурсной документации.

За 3 года реализации проекта обучение в рамках первого этапа прошло 1 667 человек. На зарубежную стажировку было отправлено 213 человек. В том числе в 2013 году в рамках первого этапа проекта общее количество участников составило 544 человека, зарубежную стажировку прошел 91 человек.

5.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС ЖӘНЕ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

5.2.2.1. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

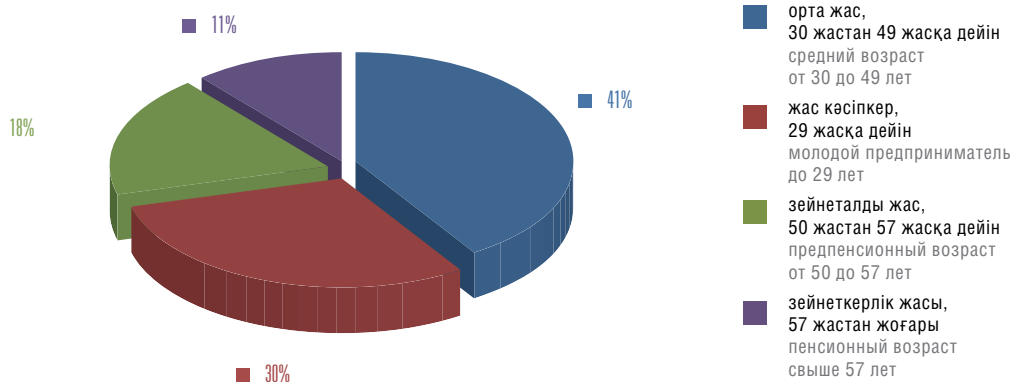
Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, 2011 жылдан 2013 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде «Іскерлік байланыстар» жобасының бірінші кезеңіндегі қатысушылардың басым бөлігі «Агроөнеркәсіптік кешен» (22%), «Ақпарат және байланыс» (12%), «Металлургия, металл өңдеу, машина жасау» (11%) салаларының өкілдері болды.

«Өнеркәсіптің басқа секторлары» (1,5%), «Қызметтердің басқа түрлерін көрсету» (1%) және «Өнер, ойын-сауық және демалыс» (1%) салаларындағы қатысушылардың саны ең төмен болды.

5.2.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАС ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Қатысушылардың жалпы санындағы 29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің санатына респонденттердің 18%-ы жатады, 30-дан 49 жасқа дейінгі орта жастағы кәсіпкерлердің үлесі 41%-ды, 50-ден 57-ге дейінгі зейнеталды жастағы қатысушылардың үлесі 30%-ды құрады және 58 жастан асқан адамдардың үлесі 11%-ды құрады.

20-диаграмма. Жобаның бірінші кезеңіне қатысушылардың жас тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

5.2.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ И РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ

5.2.2.1. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ РАЗРЕЗЕ

В отраслевом разрезе на первом этапе проекта «Деловые связи» с 2011 по 2013 год наибольшее количество участников являлось представителями «Агропромышленного комплекса» – 22%, отрасли «Информация и связь» – 12%, отрасли «Металлургия, металлообработка, машиностроение» – 11%.

В наименьшем количестве представлены «Другие сектора промышленности» – 1,5%, «Предоставление прочих видов услуг» и «Искусство развлечение и отдых» – по 1%.

5.2.2.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ ПО ВОЗРАСТАМ

Из общего количества участников к категории молодых предпринимателей в возрасте до 29 лет – относятся 18% респондентов, доля предпринимателей среднего возраста от 30 до 49 лет составила 41%. Удельный вес участников предпенсионного возраста от 50 до 57 лет составил 30% и доля предпринимателей пенсионного возраста от 58 лет и выше – составила 11% участников.

Диаграмма 20. Структура участников первого этапа Проекта по возрастным группам

5.2.2.3. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖЫНЫС ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

«Іскерлік байланыстар» жобасының бірінші кезеңіне қатысушылардың құрамына гендерлік тұрғыдан жүргізілген талдау көрсетіп отырғандай, ерлердің үлесі Қазақстанда оқытылған адамдардың жалпы санында басым бөлікті құрайды: жалпы 3 жылда олардың үлесі 58%-ды, соның ішінде 2011 ж. 61%-ды, 2012 ж. 57%-ды және 2013 ж. 56%-ды құрады.

Әйелдердің үлесі жыл сайын артып келеді: 2011 ж. әйелдер қатысушылар санының 39%-ын құраған болса, 2012 ж. 43%-ға, ал 2013 ж. 44%-ға жетті. 3 жылдағы әйелдердің орташа үлесі 42%-ды құрайды.

5.2.2.3. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ГЕНДЕРНОМ РАЗРЕЗЕ

Анализ состава участников первого этапа проекта «Деловые связи» в гендерном разрезе показал, что количество мужчин составляет большую долю в общем количестве обученных по Казахстану: в среднем за 3 года – 58%, в том числе 61% в 2011 году, 57% в 2012 году и 56% в 2013 году. Доля женщин ежегодно увеличивается – в 2011 году она составляла 39%, в 2012 году уже 43% и в 2013 году – 44%, а в среднем за 3 года – 42%.

5.2.2.4. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Жоба іске асырылған 3 жылда бірінші кезеңде Астана (310 тыңдаушы), Алматы (218 тыңдаушы) қалаларында және Оңтүстік Қазақстан облысында (187 тыңдаушы) ең көп қатысушы келген. Солтүстік Қазақстан (41 адам), Жамбыл (43 адам) және Атырау (35 адам) облыстарында «Іскерлік байланыстар» жобасының бірінші кезеңіне ең аз адам қатысқан.

5.2.2.4. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗЕ

Всего за 3 года реализации Проекта среди участников первого этапа наибольшее количество участников отмечено в г. Астана – 310 слушателей, г. Алматы – 218 слушателей и Южно-Казахстанской области – 187 слушателей. Меньше всего участников первого этапа проекта «Деловые связи» – в Северо-Казахстанской (41 человек), Жамбылской (43 человека) и Атырауской (35 человек) областях.

21-диаграмма. Жобаның бірінші кезеңіне қатысушылардың аймақтар тұрғысынан есептелген саны

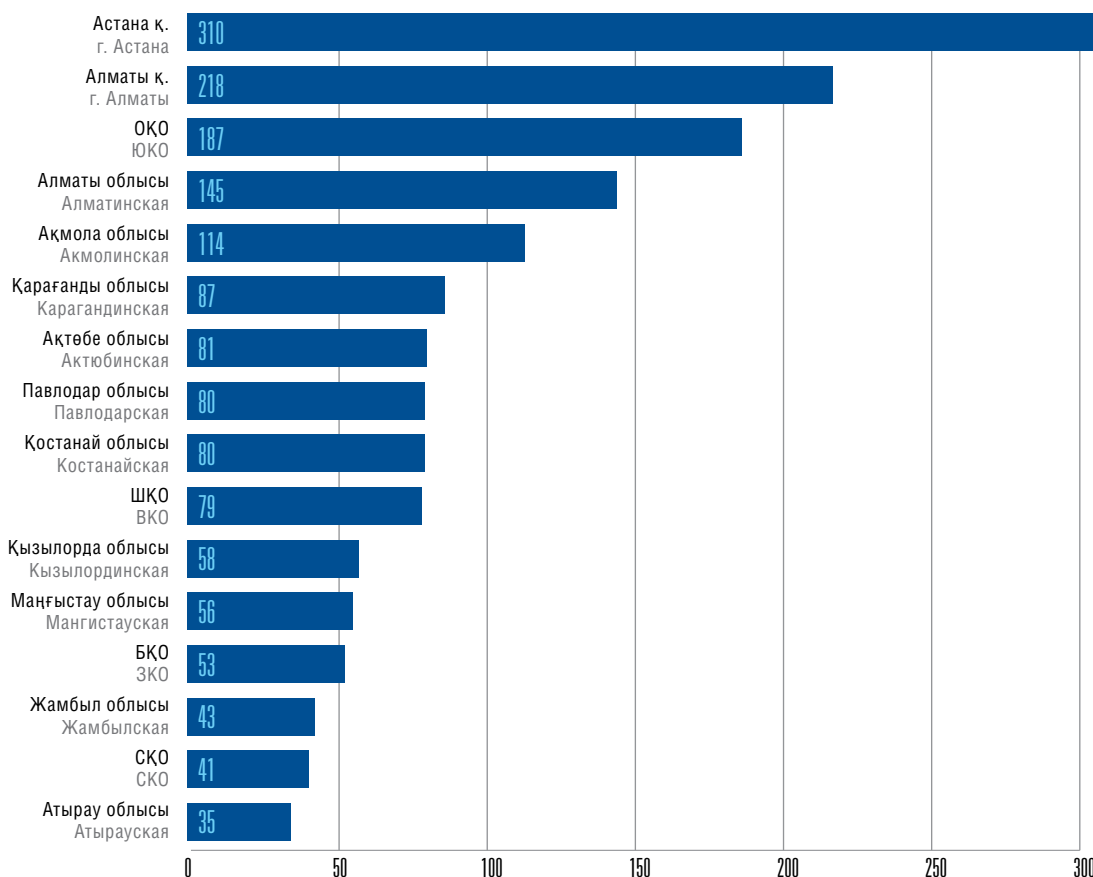

Диаграмма 21. Количество участников первого этапа Проекта в региональном разрезе

5.2.3. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ЖӘНЕ ЕЛДЕР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

5.2.3.1. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Салалар тұрғысынан «Іскерлік байланыстар» жобасының екінші кезеңіне қатысушылар келесі 5 негізгі секторда қызмет етеді: денсаулық сақтау, көлік, құрылыс, ақпараттық технологиялар, тағам өнеркәсібі. Басым болған ауыл шаруашылығы секторының үлесі 31%-ды құрайды.

5.2.3. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ И СТРАНОВОМ РАЗРЕЗАХ

5.2.3.1. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, В ОТРАСЛЕВОМ РАЗРЕЗЕ

Отраслевое распределение участников второго этапа проекта «Деловые связи» выглядит практически равномерным среди 5 основных секторов: здравоохранение, транспорт, строительство, информационные технологии, пищевая промышленность. Выделяется сектор сельского хозяйства, доля которого составляет 31%.

22-диаграмма. Машықтануға қатысушылардың салалар бойынша есептелген саны

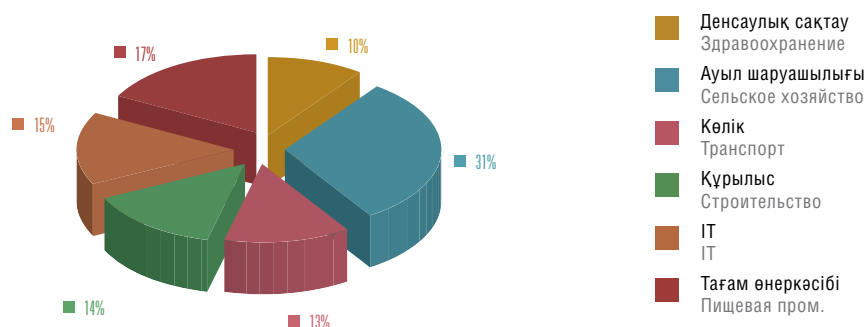
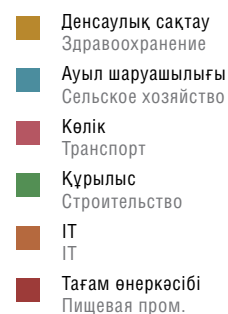

Диаграмма 22. Количество участников стажировки по отраслям

5.2.3.2. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАС БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

АҚШ-тағы машықтануға қатысушылардың жалпы санының ішіндегі 29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің үлесі 18%-ды, 30-дан 49-ға дейінгі орта жастағы кәсіпкерлердің үлесі 75%-ды, 50-ден 57-ге дейінгі зейнеталды жастағы тыңдаушылардың үлесі 7%-ды құрады. Қатысушылардың арасында 58 жастан асқан адамдар болған жоқ.

5.2.3.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, ПО ВОЗРАСТАМ

Из общего количества участников стажировки в США за 2013 год доля молодых предпринимателей в возрасте до 29 лет составила 18%, предпринимателей среднего возраста от 30 до 49 лет – 75%, предпенсионного возраста от 50 до 57 лет – 7%. Среди участников отсутствуют предприниматели пенсионного возраста 58 лет и более.

23-диаграмма. 2013 ж. АҚШ-тағы машықтануға қатысушылардың жас тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

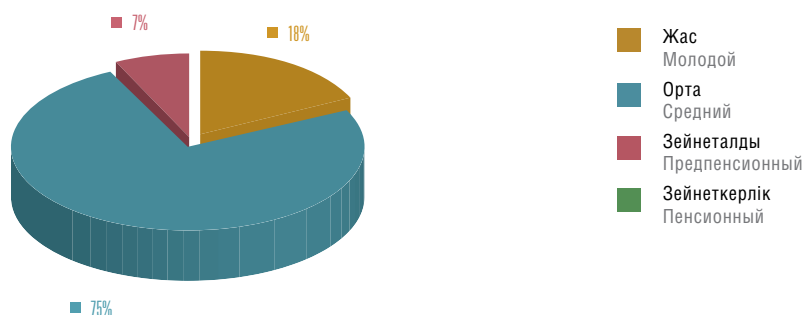
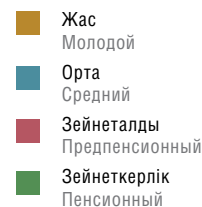

Диаграмма 23. Структура участников стажировки в США за 2013 г. по возрастам

2013 ж. Германиядағы машықтануға қатысушылардың жалпы санындағы 29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің үлесі 12%-ды, 30-дан 49-ға дейінгі орта жастағы кәсіпкерлердің үлесі 80%-ды, 50-ден 57-ге дейінгі зейнеталды жастағы қатысушылардың үлесі 6%-ды және 58 жастан асқан зейнеткерлік жастағы адамдардың үлесі 2%-ды құрады.

Из общего количества участников стажировки в Германии за 2013 год доля молодых предпринимателей в возрасте до 29 лет – 12%, среднего возраста от 30 до 49 лет – 80%, предпенсионного возраста от 50 до 57 лет – 6% и предпринимателей пенсионного возраста старше 58 лет – 2%.

24-диаграмма. Германиядағы машықтануға қатысушылардың жас тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

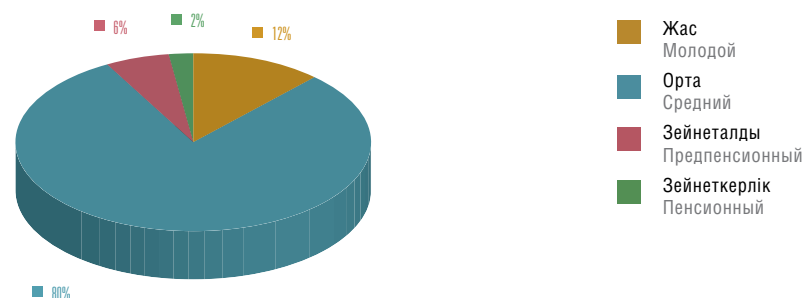
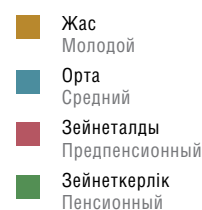

Диаграмма 24. Структура участников стажировки в Германии за 2013 г. по возрастам

5.2.3.3. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖЫНЫС ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Бірінші кезеңге қарағанда екінші кезеңде ерлер көп болды. 2011 ж. олардың үлесі 57%-ды, 2012 ж. 67%-ды және 2013 ж. 69%-ды құрады. Сәйкесінше әйелдердің үлесі азайып барады: 2011 ж. – 43%, 2012 ж. – 33% және 2013 ж. – 31%.

5.2.3.4. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АЙМАҚТАР ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

3 жылда «Іскерлік байланыстар» жобасының екінші кезеңіндегі машықтанушылардың көбі Астана (26%) және Алматы (12%) қалаларынан келген. Атырау (2%) және Батыс Қазақстан (2%) облыстарынан келген машықтанушылардың үлесі ең төмен.

5.2.3.3. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, В ГЕНДЕРНОМ РАЗРЕЗЕ

На втором этапе доля мужчин больше, чем на первом этапе. В 2011 году она составляла 57%, в 2012 году – 67%, и в 2013 году – 69%. Соответственно доля женщин снижается: в 2011 году – 43%, в 2012 году – 33% и в 2013 году только 31%.

5.2.3.4. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ, ПРОШЕДШИХ СТАЖИРОВКУ, В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗЕ

Наибольшее количество стажеров на втором этапе проекта «Деловые связи» за 3 года были из г. Астана (26%) и г. Алматы (12%). Меньше всего стажеров приходится на Атыраускую (2%) и Западно-Казахстанскую (2%) области.

25-диаграмма. Екінші кезеңге қатысушылардың аймақтар түрғысынан қарастырылған құрылымының құбылысы

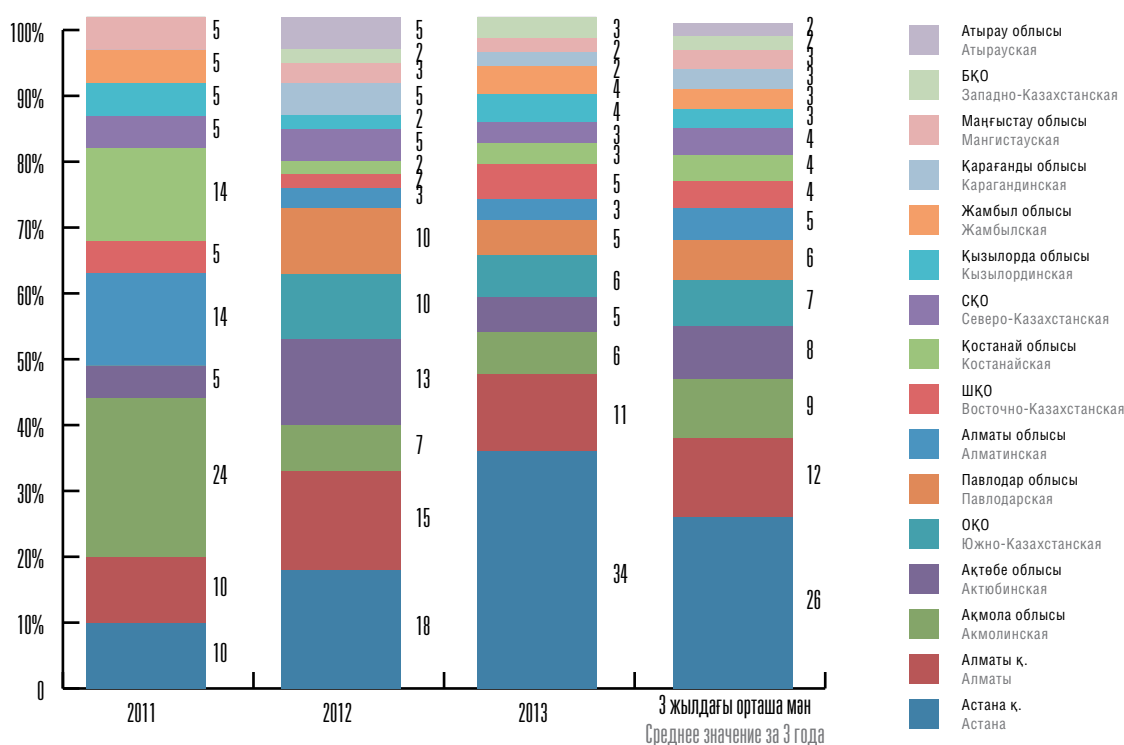

Диаграмма 25. Динамика структуры участников второго этапа в разрезе по регионам

5.2.3.5. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЕЛДЕР ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

«Іскерлік байланыстар» жобасы алғаш рет іске қосылған 2011 жылы Германиядағы машықтанудан 21 адам өтті. АҚШ-тағы машықтану тек 2012 ж. ғана ұйымдастырылды, осы жылы екінші кезеңге қатысқан 101 адамның 43-і Германияда, 53-і АҚШ-та машықтанды.

2013 жылғы деректер бойынша машықтануға 91 кәсіпкер жіберілді, соның ішінде Германияға 42 адам және АҚШ-қа 49 машықтанушы барды.

Жалпы 3 жыл ішінде шетелдік машықтануға 213 адам жіберілді, олардың арасындағы 106 кәсіпкер Германияда, 107 кәсіпкер АҚШ-та машықтанды.

5.2.3.5. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В СТРАНОВОМ РАЗРЕЗЕ

В первый 2011 год реализации проекта «Деловые связи» зарубежную стажировку в Германии прошел 21 человек. Первая стажировка в США была организована только в 2012 году, когда из 101 участника второго этапа – 43 человека прошли стажировку в Германии, а 58 – в США.

По данным за 2013 год на стажировку был отправлен 91 предприниматель, из которых в Германию направлено 42 человека и в США – 49 стажеров.

В целом за 3 года было отправлено на зарубежную стажировку 213 человек, из которых 106 предпринимателей стажировалось в Германии, и 107 предпринимателей – в США.

26-диаграмма. Екінші кезеңге қатысушылардың елдер тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

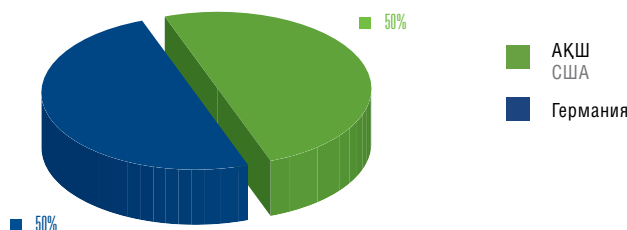

Диаграмма 26. Структура участников стажировки в Германии за 2013 г. по возрастам

5.2.4. МАШЫҚТАНУДАН ӨТКЕННЕН КЕЙІН ЖАСАЛҒАН ЖҰМЫС ОЫНДАРЫНЫҢ, САТЫП АЛЫНҒАН ЖАБДЫҚТАРДЫҢ, ЖАСАЛҒАН ШАРТТАРДЫҢ, ҚҰРЫЛҒАН БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ, ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН БАСҚАРУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНЫҢ САНЫ

Сауалнама жүргізу барысында тыңдаушыларға 3 нұсқалы жауаптар арқылы баға беру ұсынылды. Курстан өткеннен кейін тыңдаушылардың кәсіпорындарында болған жағымды өзгерістерге келесілерді жатқызуға болады: «Бизнестің жаңа бағыттары ашылды» – респонденттердің 75%-ы осы жауаппен келіседі, «Басқару технологиялары тартылды» – 66%. Респонденттердің 62%-ы кәсіпорындарының кірістілігін арттырған, 61%-ы көрсетілетін қызметтердің ауқымын ұлғайтқан. Респонденттердің 41%-ы кәсіпорындарының жаңа филиалдарын ашқан, 46%-ы қосымша жабдықтар сатып алғанын көрсетті.

5.2.4. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАННЫХ РАБОЧИХ МЕСТ, ПРИОБРЕТЕННОГО ОБОРУДОВАНИЯ, ЗАКЛЮЧЕННЫХ ДОГОВОРОВ, СОЗДАННЫХ СОВМЕСТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ, ПРИВЛЕЧЕННЫХ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ ПОСЛЕ ПРОХОЖДЕНИЯ СТАЖИРОВКИ

В ходе проведенного анкетирования к слушателям обратились с просьбой оценить некоторые высказывания с помощью 3-х вариантов ответов. К положительным изменениям, которые произошли у слушателей после прохождения курсов, относятся «Открытие новых направлений в бизнесе» – 75% респондентов согласны с этим, «Привлечение управленческих технологий» – 66%. 62% респондентов увеличили доходность своих предприятий, 61% – увеличили спектр оказываемых услуг. Около 41% респондентов открыли новые филиалы своих предприятий, 46% указали, что приобрели дополнительное оборудование.

27-диаграмма. «Іскерлік байланыстар» жобасы бойынша оқытудан өткеннен кейін кәсіпкерлердің кәсіпорындарында болған өзгерістер

Бизнестің жаңа бағыттары ашылды Открыты новые направления бизнеса	75%	15%	10%
Басқару технологиялары тартылды Привлечены управленческие технологии	66%	26%	8%
Кәсіпорынның кірістілігі ұлғайтылды Увеличена доходность предприятия	62%	23%	15%
Көрсетілетін қызметтердің ауқымы ұлғайтылды Увеличен спектр оказываемых услуг	61%	26%	13%
Кәсіпорынның жаңа филиалдары ашылды Открыты новые филиалы предприятия	41%	44%	15%
Қосымша жабдықтар сатып алынды Приобретено дополнительное оборудование	39%	28%	33%
Жұмыс орындарының саны көбейтілді Увеличено число рабочих мест	34%	50%	16%

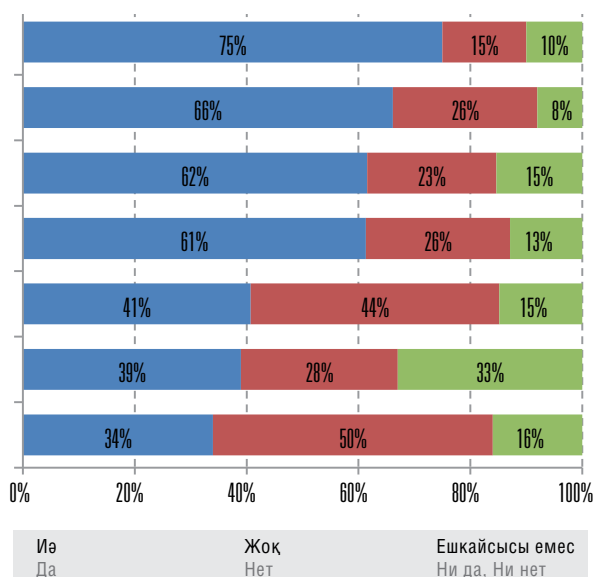
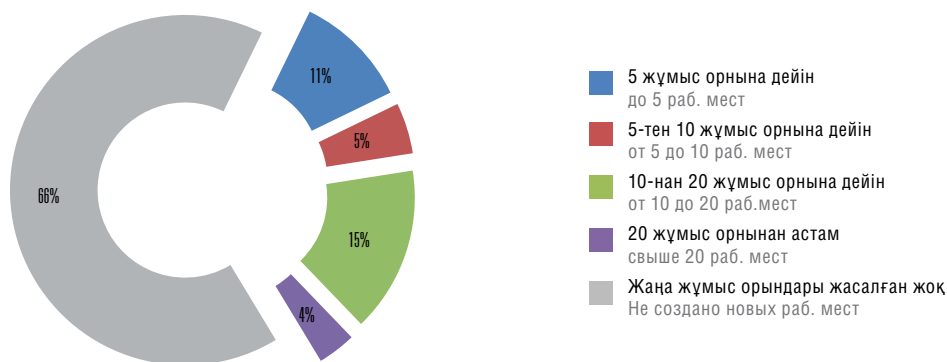

Диаграмма 27. Изменения на предприятиях предпринимателей после прохождения обучения по проекту «Деловые связи»

5.2.4.1. ЖАСАЛҒАН ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

Курстан өткеннен кейін тыңдаушылардың кәсіпкерлігінде болған жағымды өзгерістерге жұмыс орындары санының көбеюін де жатқызуға болады, тыңдаушылардың 34%-ы мұны көрсеткен. Олардың ішінде респонденттердің 15%-нан астамы 20-дан көп жұмыс орнын жасаса, респонденттердің 11%-ы 5-ке дейін жұмыс орнын жасаған.

28-диаграмма. Қатысушылардың үлесі және машықтанудан өткеннен кейін жасалған жаңа жұмыс орындарының саны

5.2.4.1. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАННЫХ РАБОЧИХ МЕСТ

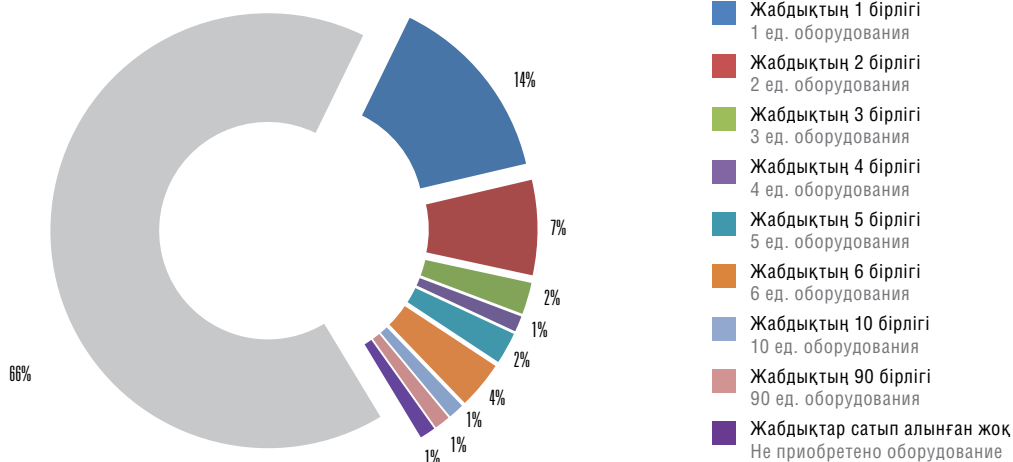
К положительным изменениям, которые произошли у слушателей после прохождения курсов, относится, в том числе, увеличение числа рабочих мест после стажировки – данное изменение отметили 34% слушателей. Из них свыше 20 рабочих мест создало более 15% респондентов, до 5 рабочих мест создало 11% респондентов.

Диаграмма 28. Доля участников и количество созданных новых рабочих мест после прохождения стажировки

5.2.4.2. САТЫП АЛЫНҒАН ЖАБДЫҚТАРДЫҢ САНЫ

Сауалнама жүргізу қорытындылары бойынша респонденттердің 39%-ы қосымша жабдықтар сатып алған. Ең азы 1 жабдық, ең көбі 90 жабдық сатып алынған. Жабдықтарды сатып алғандардың ішінде бір дана жабдық сатып алғандар көп, олардың үлесі екінші кезеңге қатысқан барлық кәсіпкерлердің 13%-ын құрады. Қатысушылардың 12%-ы жабдықтың екі бірлігінен алған.

29-диаграмма. Қатысушылардың үлесі және шетелде машықтанғаннан кейін сатып алынған жабдықтар бірліктерінің саны

5.2.4.2. КОЛИЧЕСТВО ПРИОБРЕТЕННОГО ОБОРУДОВАНИЯ

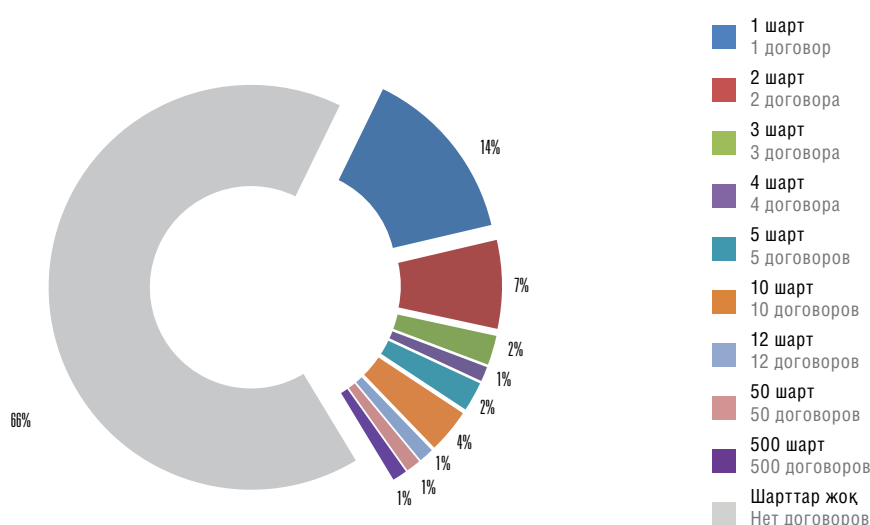
По итогам анкетирования, 39% респондентов приобрели дополнительное оборудование. Минимальным количеством приобретенного оборудования была 1 единица, а максимальным количеством 90 штук. Из тех, кто приобрели оборудование, наибольшую долю занимают предприниматели, которые приобрели оборудование в количестве по одной штуке – их доля составила 13% всех участников второго этапа. По две единицы оборудования приобрели 12% участников.

Диаграмма 29. Доля участников и количество единиц приобретенного оборудования после прохождения зарубежной стажировки

5.2.4.3. ЖАСАЛҒАН ШАРТТАРДЫҢ САНЫ

Тыңдаушылар «Іскерлік байланыстар» жобасының аясында машықтанудан өтудің нәтижесінде жасалған шарттар немесе бизнестегі мәмілелер жөнінде сұралды. Шетелде машықтанудан өткен респонденттердің 34%-ына жуығы мәміле жасасқандарын көрсетті. Шарттар жасасқандардың ішінде бір шарттан жасасқан тыңдаушылардың үлесі басым – 14%. Екі шарттан жасасқан тыңдаушылардың саны 7%-ды құрады. Машықтанудан өткендердің 5%-ы 3-тен 5-ке дейін мәміле жасасты. Басқа машықтанушылардың 4%-ы 10 мәміледен жасасқан. Шетелде машықтанудан өткен 1 қатысушы 12 мәміле жасасқан.

30-диаграмма. Қатысушылардың үлесі және шетелде машықтанғаннан кейін жасалған шарттардың/мәмілелердің саны

5.3. «ШОБ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТІН ОҚЫТУ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ

5.3.1. «ШОБ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТІН ОҚЫТУ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ

«ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасы сәтті бизнес жасаудың жаңа модельдерін ендіруге, нәтижелі түрде басқару дағдыларын дамытуға және әрекеттегі кәсіпорынның стратегиялық және тактикалық бизнес-міндеттерін шешуге бағытталған. Кәсіпкерлер шетелдік оқу орталықтарын қатыстыра отырып «Назарбаев Университетінің» Жоғары бизнес мектебінде оқытылады.

«ШОБ топ-менеджментін» оқыту жобасының мақсаттары келесідей:

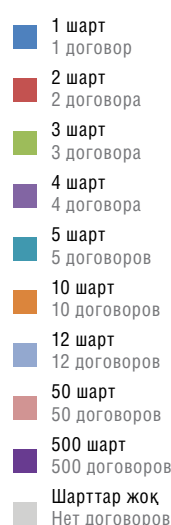
- Бизнес құрудың және жүргізудің жаңа модельдерін оқыту;
- Компаниялардың бәсекеге қабілеттілігін, өміршеңдігін және тұрақты өсімін арттыру;
- Бизнес жүргізудің кәсіпкерлік деңгейін арттыру.

Жобаға экономиканың басым секторларында қызмет ететін ШОБ кәсіпорындарының жоғары және орта буынды басшылары қатыса алады.

5.2.4.3. КОЛИЧЕСТВО ЗАКЛЮЧЕННЫХ ДОГОВОРОВ

Слушателям задавался вопрос о заключенных договорах или сделках в бизнесе, обусловленных прохождением стажировки в рамках проекта «Деловые связи». Около 34% респондентов, проходивших зарубежную стажировку, указали, что заключили сделки. Из заключивших договора, наибольшую долю занимают слушатели, заключившие по одному договору – 14%. Слушатели, заключившие по два договора, составили 7%. От 3 до 5 сделок заключили 5% прошедших стажировку. Еще 4% стажеров заключили по 10 сделок. 1 участник, прошедший стажировку за рубежом, заключил 12 сделок.

Диаграмма 30. Доля участников и количество заключенных договоров/сделок после прохождения стажировки

5.3. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «ОБУЧЕНИЕ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТА МСБ»

5.3.1. О ПРОЕКТЕ «ОБУЧЕНИЕ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТА МСБ»

Проект «Обучение топ-менеджмента МСБ» направлен на внедрение новых моделей построения успешного бизнеса, развитие навыков эффективного управления и решение стратегических и тактических бизнес-задач действующим предприятием. Обучение предпринимателей проходит на базе Высшей школы бизнеса «Назарбаев Университет» с привлечением иностранных обучающих центров.

Цель обучения топ-менеджмента МСБ является:

- Обучение новейшим моделям построения и ведения бизнеса;
- Повышение конкурентоспособности, выживаемости и устойчивого роста компаний;
- Повышение предпринимательского уровня ведения бизнеса.

Участниками проекта могут стать руководители высшего и среднего звена предприятий МСБ, осуществляющие деятельность в приоритетных секторах экономики.

«ШОБ топ-менеджментін» оқыту жобасы үш кезеңнен тұрады: 1) 30 қатысушыдан тұратын топтарда жүргізілетін үш күндік аудиторлық сабақтар; 2) үш онлайн-семинар; 3) бизнес-жоспарлар жазу және оларды бағалау.

Жоба аяқталғаннан кейін кәсіпкерлерге «Назарбаев Университеті» ДБҰ-да оқуды сәтті бітіргені туралы сертификат беріледі. Болашақта кәсіпкерлер «Іскерлік байланыстар» жобасы бойынша шетелде машықтануға қатысу жөніндегі өтінімдерін бере алады.

3 жылда 840 кәсіпкер жобаға қатысты, соның ішінде 2013 ж. 420 кәсіпкер қатысты.

5.3.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС ЖӘНЕ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

5.3.2.1. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Жүргізілген сауалнама көрсеткендей, «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасына қатысқан тыңдаушылардың көпшілігі агроөнеркәсіптік кешен саласында қызмет етеді, соңғы екі жылда олардың үлесі тыңдаушылардың 24%-ын құрады. Білім беру саласындағы тыңдаушылардың соңғы екі жылдағы орташа үлесі 11%-ды құрады. Жеңіл өнеркәсіп және жиһаз өндірісі салаларындағы тыңдаушылар үшінші орында, олардың 2012–2013 жылдардағы орташа үлесі 10%-ды құрады.

Проект «Обучение топ-менеджмента МСБ» состоит из трех этапов: 1) трехдневные аудиторные занятия в группах по 30 участников; 2) три онлайн-семинара; 3) написание и оценка бизнес планов.

По окончании проекта предпринимателям выдается сертификат об успешном окончании обучения в АОО «Назарбаев Университет». В дальнейшем предприниматели могут подавать заявки на участие в стажировке за рубежом по проекту «Деловые связи».

За 3 года участниками проекта стало 840 предпринимателей, в том числе за 2013 г. – 420 предпринимателей.

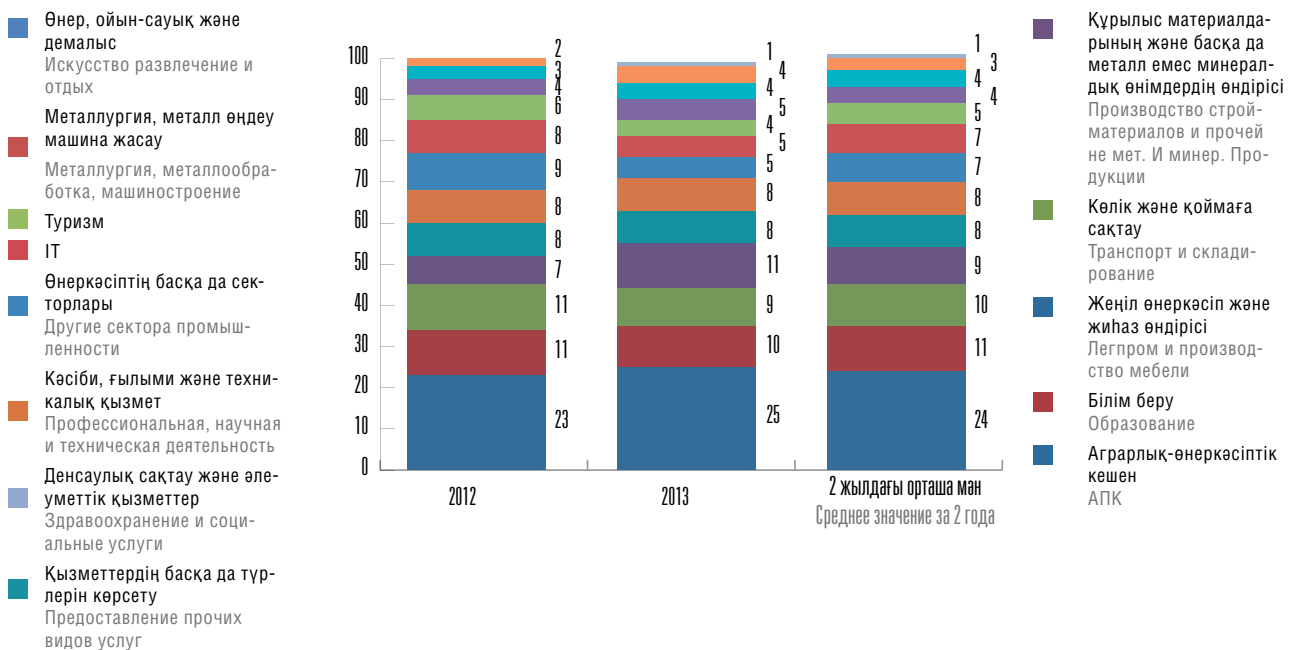
5.3.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ И РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ

5.3.2.1. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ РАЗРЕЗЕ

Как показал опрос, больше всего слушателей проекта «Обучение топ-менеджмента МСБ» занято в сфере агропромышленного комплекса, в среднем за последние два года их доля составила 24% слушателей. Доля слушателей сферы образования составила в среднем за последние два года 11%. На третьем месте – слушатели отрасли легкой промышленности и производство мебели – их доля в среднем за 2012–2013 гг. составила 10%.

31-диаграмма. 2012 жылдан 2013 жылға дейінгі кезеңде «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасына қатысушылардың салалар тұрғысынан қалыптасқан құрылымының құбылысы

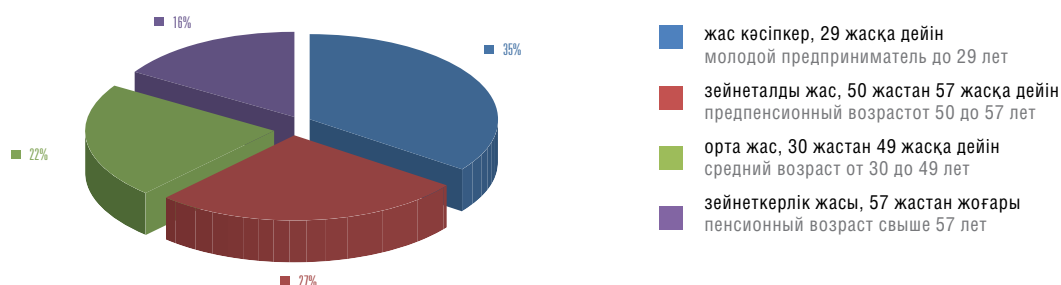
Диаграмма 31. Динамика отраслевой структуры участников «Обучения топ-менеджмента МСБ» с 2012 по 2013 гг.

5.3.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАС ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Жас тұрғысынан қарастыратын болсақ, оқытуға қатысқан тыңдаушылардың басым бөлігі (35%-ы) жастарын «29 жасқа дейін» деп көрсеткен. 50-ден 57-ге дейінгі зейнеталды жастағы кәсіпкерлердің үлесі 27%-ды құрады. 30-дан 49-ға дейінгі орта жастағы кәсіпкерлер 22%-ды құрады, ал жасы 57-ден асқан қатысушылардың үлесі 16% болды.

32-диаграмма. Жобаға қатысушылардың жас тұрғысынан қалыптасқан құрылымы

5.3.2.3. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖЫНЫС ТҮРҒЫСЫНАН ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Гендерлік тұрғыдан қарастыратын болсақ, 2012 ж. ерлердің үлесі 58%-ды, әйелдердің үлесі 42%-ды құрады. 2013 ж. ерлер 62%-ды құраса, 38%-ы әйелдер болды.

2012 ж. жобаға қатысқан әйелдердің көп саны Батыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Жамбыл және Павлодар облыстарында тіркелді. Бұл аймақтарда қатысушылардың 70%-нан астамын әйелдер құраған. Ақтөбе, Қызылорда және Қарағанды облыстарында жобаға қатысушылардың 80%-ы ерлер болды.

2013 ж. Ақтөбе, Павлодар және Батыс Қазақстан облыстарында қатысушылардың арасындағы әйелдердің үлесі басым болды (50%-дан астам).

5.3.2.4. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АЙМАҚТАР ТҮРҒЫСЫНАН ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

Аймақтар тұрғысынан соңғы үш жыл бойы «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша тыңдаушылардың басым бөлігі Оңтүстік Қазақстан облысынан тартылды, олар жобаның барлық қатысушыларының 12%-ын құрады. Астана, Алматы қалаларының үлесі – 10%. Қызылорда және Жамбыл облыстары тұрғындарының қатысу үлесі ең төмен, сәйкесінше 2% және 3%-ды құрайды.

5.3.2.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ВОЗРАСТНОМ РАЗРЕЗЕ

В возрастном разрезе среди участников обучения большинство слушателей (35%) указали свой возраст в диапазоне «до 29 лет». Доля предпринимателей в предпенсионном возрасте от 50 до 57 лет составила 27%, предприниматели среднего возраста от 30 до 49 лет составили 22% и участники, возраст которых «выше 57 лет» – 16%.

Диаграмма 32. Структура участников проекта в возрастном разрезе

5.3.2.3. СТРУКТУРА УЧАСТНИКОВ В ГЕНДЕРНОМ РАЗРЕЗЕ

В гендерном разрезе в 2012 году доля мужчин составила 58%, доля женщин – 42%. За 2013 год 62% составили мужчины и 38% – женщины.

В 2012 году больше всего женщин, принявших участие в проекте, было зарегистрировано в Западно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Жамбылской и Павлодарской областях. В данных регионах более 70% участников составляли женщины. В Актыбинской, Кызылдординской и Карагандинской областях – 80% участников проекта составляли мужчины.

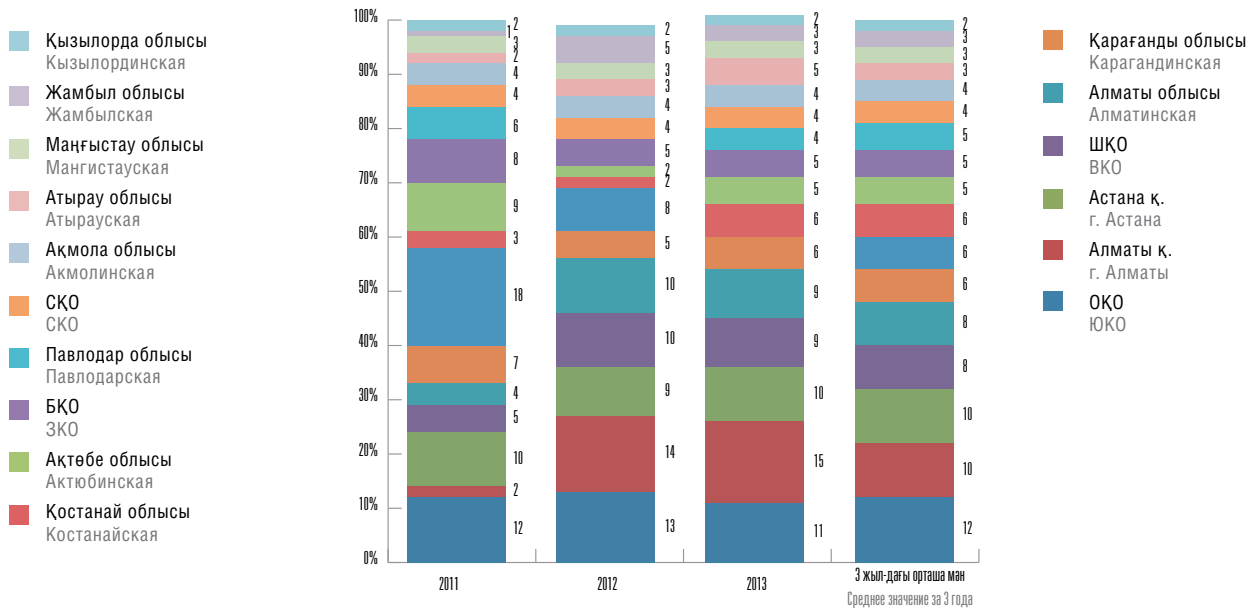
В 2013 году регионами с наибольшей долей женщин среди участников (более 50%) были Актыбинская, Павлодарская и Западно-Казахстанская области.

5.3.2.4. СТРУКТУРА УЧАСТНИКОВ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗЕ

В региональном разрезе практически все последние три года больше всего слушателей по проекту «Обучение топ-менеджмента МСБ» привлекалось из Южно-Казахстанской области – в среднем 12% от всех участников проекта. По 10% приходится на города Астана, Алматы. Самая низкая доля участия приходится на Кызылординскую и Жамбылскую области – 2% и 3% соответственно.

33-диаграмма. 2011—2013 жылдары аймақтардағы тыңдаушылар үлесінің құбылысы

Диаграмма 33. Динамика объема слушателей в регионах за 2011—2013 гг.

5.3.3. ЖОБАҒА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ БИЗНЕСТІ КЕҢЕЙТУ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

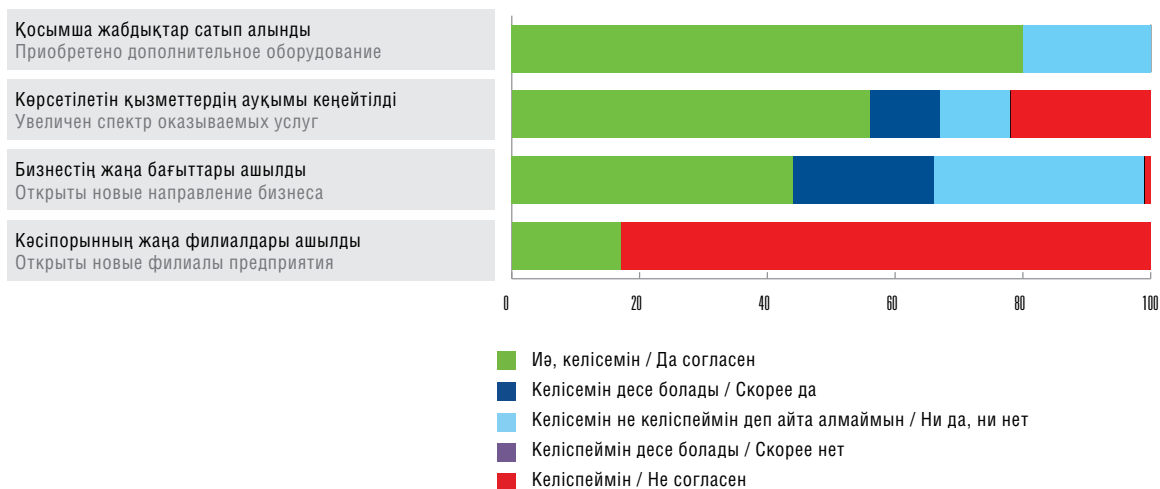
Жобаның қатысушыларын сұрастыру нәтижелері көрсетіп отырғандай, респонденттердің 80%-ы осы жобаның арқасында «жаңа жабдықтар сатып алды» деп жауап берген. Сұралғандардың 56%-ы көрсетілетін қызметтердің ауқымын ұлғайтқанын айтқан. Оқытудан өткендердің 44%-ы бизнес-те жаңа бағыттар ашты. Ал оқытылғандардың 17%-ы «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасының арқасында жаңа филиалдар ашты.

5.3.3. ПОКАЗАТЕЛИ ПО РАСШИРЕНИЮ И МОДЕРНИЗАЦИИ БИЗНЕСА УЧАСТНИКАМИ ПРОЕКТА

Как показали результаты опросов участников проекта, 80% респондентов ответили, что благодаря данному проекту «приобрели новое оборудование». 56% опрошенных ответили, что увеличили спектр оказываемых услуг. 44% прошедших обучение открыли новые направления в бизнесе. И 17% обученных благодаря проекту «Обучение топ-менеджмента МСБ» открыли новые филиалы.

34-диаграмма. Жобаға қатысушылардың бизнесті кеңейтуі және жетілдіруі көрсеткіштері

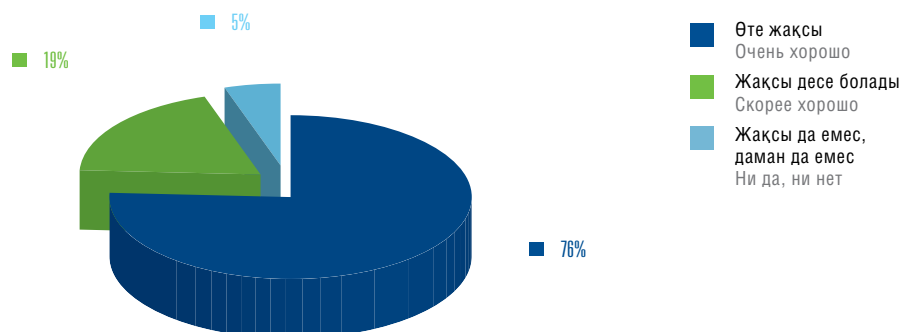
Диаграмма 34. Показатели по расширению и модернизации бизнеса участниками проекта

5.3.4. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА ЖҮРГІЗІЛГЕН ОҚЫТУДЫҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сауалнаманың нәтижелеріне сай «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша оқытудан өткен топ-менеджерлердің 76%-ы оқыту сапасына қанағаттанды, 19%-ы сапаны «жақсы деуге болады» деп жауап берген. Қатысушылардың тек 5%-ы ғана «жақсы да емес, жаман да емес» деп бейтарап баға берген.

35-диаграмма. Қатысушылардың жобаның сапасына берген бағасы

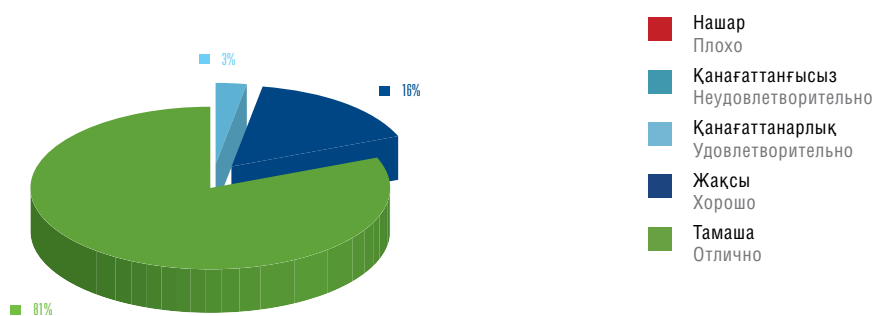
5.3.4. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОБУЧЕНИЯ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ

Согласно результатам опросов 76% топ-менеджеров, прошедших обучение по проекту «Обучение топ менеджмента МСБ» остались очень довольными качеством обучения, еще 19% – ответили что качество «скорее хорошее». И только 5% участников дали нейтральную оценку «Ни да, ни нет».

35-диаграмма. Оценка участниками качества проекта

Жалпы сауалнаманың нәтижелеріне жүргізілген талдау кәсіпкерлердің осы курсқа жоғары баға бергенін көрсетіп отыр. Сауалнаманың нәтижелері бойынша сұралғандардың 97%-ы сабақтардың мақсаттары айқын түсіндірілді деп санайды, ал 87%-ы бағдарламаның мазмұны олардың үміттері мен қажеттіктеріне сәйкес келеді деп ойлайды.

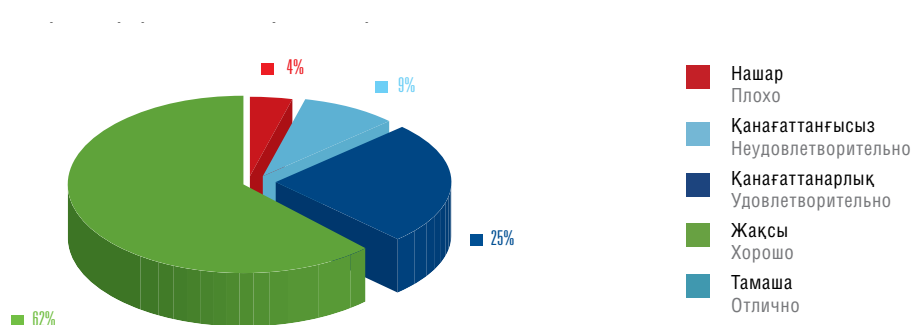
36-диаграмма. Тыңдаушылардың сабақтардың мақсаттарына берген бағалары

В целом, проведенный анализ результатов анкетирования свидетельствует о высоких оценках, присвоенных предпринимателями данным курсам. По результатам анкетирования 97% опрошенных считают, что цели занятий были четко разъяснены и 87% считают, что содержание программы соответствует их ожиданиям и потребностям.

36-диаграмма. Оценка слушателями целей занятий

37-диаграмма. Тыңдаушылардың бағдарламаның мазмұнына берген бағалары

37-диаграмма. Оценка слушателями содержания программы

Оқыту нәтижелері бойынша жобаға қатысушылар жалпы оқыту бағдарламасынан алған әсерлерін, оқытушылардың ақпаратты беруін және оқытуға және оқытушыларға байланысты басқа да мәселелерді бағалады. Респонденттердің 98%-ы оқыту бағдарламасы меншікті бизнесті іске асыру және дамыту үшін тәжірибелік тұрғыдан өте нәтижелі және пайдалы деп санайды, қатысушылардың 97%-ы әріптестеріне, достарына және т.б. тренингтен өтуді ұсынғысы келеді.

По результатам обучения участники проекта оценивали в целом свои впечатления от программы обучения, предоставления информации преподавателями и другие вопросы, связанные с обучением и преподаванием. Так, 98% респондентов считают, что программа обучения очень эффективна и практически полезна для реализации и развития собственного бизнеса, 97% участников порекомендовали бы проведение тренингов своим коллегам, друзьям и т. д.

38-диаграмма. Тыңдаушылардың бағдарламаның пайдалылығына берген бағалары

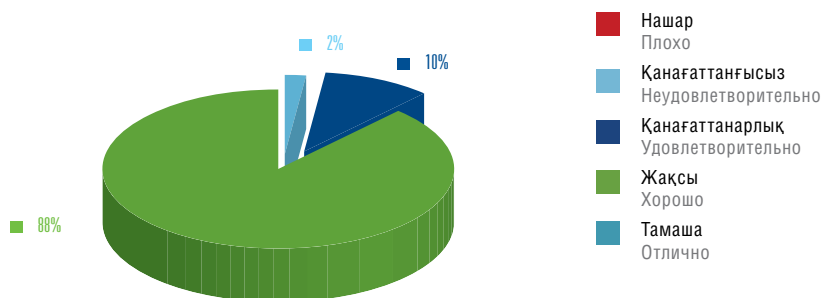

Диаграмма 38. Оценка слушателями полезности программы

39-диаграмма. Тыңдаушылардың ұсынымдары

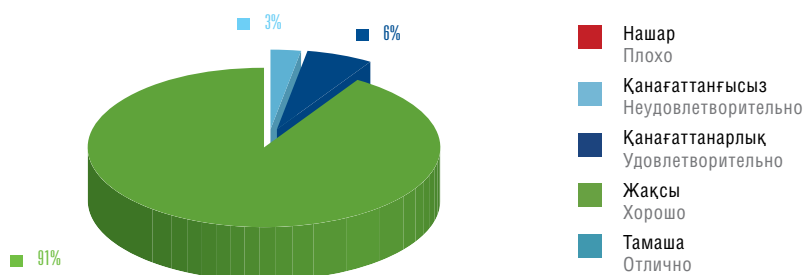

Диаграмма 39. Рекомендации слушателей

5.3.5. ОҚЫТУДАН ӨТКЕННЕН КЕЙІН ЖАСАЛҒАН ЖАҢА ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

Зерттеу нәтижелері көрсетіп отырғандай, тыңдаушылардың 70%-ы курсты аяқтағаннан кейін жаңа жұмыс орындарын жасаған. Олардың 59%-ы кәсіпорындарында 10-ға дейін жаңа жұмыс орнын ашқан, тағы 8%-ы 10-нан 50 жұмыс орнына дейін жасаған, ал 3%-ы 50-ден көп жұмыс орнын қамтамасыз етті.

5.3.5. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАННЫХ НОВЫХ РАБОЧИХ МЕСТ ПОСЛЕ ПРОХОЖДЕНИЯ ОБУЧЕНИЯ

Как показали результаты исследования, 70% слушателей создали новые рабочие места после окончания курсов. Из них 59% – создали на своем предприятии до 10 новых рабочих мест, еще 8% – создали от 10 до 50 рабочих мест и 3% создали свыше 50 рабочих мест.

40-диаграмма. Жұмыс орындарының көрсеткіштері

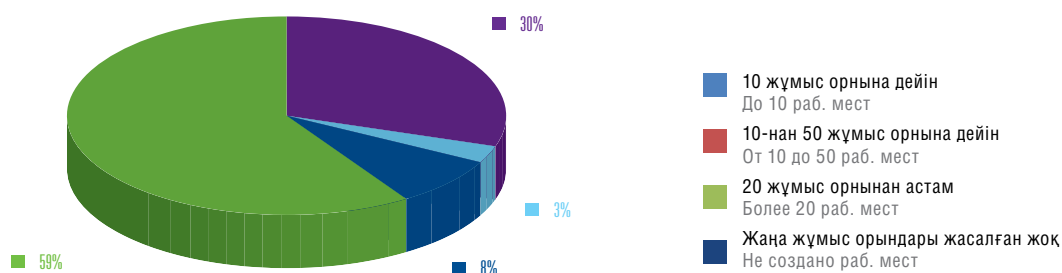

Диаграмма 40. Показатели рабочим местам

5.4. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫ НӘТИЖЕЛІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІН ТАЛДАУ

5.4.1. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫ ТУРАЛЫ

Осы тармақта «Әрекеттегі бизнеске сервистік қолдау көрсету» жобасын іске асырудың басты мақсаты сипатталған.

Компаниялардың барлығы штатта білікті заңгерлерді, маркетологтарды, сапа стандарттарын ендіру жөніндегі мамандарды және т.б. қызметкерлерді жалдай бере алмайды. Кеңес алу үшін және кейбір бизнес-міндеттерді шешу үшін сыртқы мамандарды Аутсорсинг (сырттан мамандар тарту) экономикасы дамыған елдерде кеңінен қолданылады, қомақты қаржы жұмсамай компаниядағы бизнес-үрдістерді үйлестіруге немесе жақсартуға мүмкіндік береді.

«Сервистік қолдау» жобасының аясында кәсіпкерлер қызметтердің келесі түрлерін тегін пайдалана алады:

1. бухгалтерлік және салықтық есеп жүргізуге, сондай-ақ статистикалық есептілік жасауға байланысты қызметтер;
2. кеден рәсімдері қызметтері;
3. заң қызметтері;
4. маркетинг мәселелеріне байланысты қызметтер;
5. мемлекеттік сатып алуларға, ұлттық компаниялар мен жер қойнауын пайдаланушылардың сатып алуларына байланысты қызметтер;
6. менеджмент жүйелерін ендіру жөнінде кеңес беру және ендіру үрдісін толықтай сүйемелдеу;
7. ақпараттық технологиялар саласында кеңес беру.

2011–2013 жылдары 32 404 кәсіпкер сервистік қолдау қызметін пайдаланды, соның ішінде 2013 ж. 8 582 кәсіпкерге қолдау көрсетілді. Кәсіпкерлерге 132 мыңнан астам қызмет, соның ішінде 2013 ж. 45 мың қызмет көрсетілді.

5.4.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА, ЖАС, ЖЫНЫС, АЙМАҚТАР ТҮРҒЫСЫНАН, КӘСІПОРЫННЫҢ ҮЛКЕНДІГІ (ШАҒЫН/ОРТА БИЗНЕС) ТҮРҒЫСЫНАН ЖӘНЕ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

5.4.2.1. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САЛА ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Сервистік қолдауды пайдаланған кәсіпкерлердің басым бөлігі сауда және қоғамдық тамақтану саласында жұмыс істейді, олардың үлесі 28%-ды құрайды. Қызметтердің басқа түрлерін көрсету саласында 21%-ы қызмет етеді. Сонымен қатар кәсіпкерлердің 15%-ы агроөнеркәсіптік кешен және тағам өнеркәсібі саласында қызмет етеді, сервистік қолдауды қажет еткендердің 7%-ы құрылыс саласында қызмет етеді.

5.4. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА «СЕРВИСНАЯ ПОДДЕРЖКА»

5.4.1. О ПРОЕКТЕ «СЕРВИСНАЯ ПОДДЕРЖКА»

Главной задачей реализации проекта «Сервисная поддержка ведения действующего бизнеса» является тот факт, что не каждая компания может позволить себе содержать в штате квалифицированных юристов, маркетологов, специалистов по внедрению стандартов качества и т. д. Аутсорсинг (привлечение специалистов со стороны) широко применяется в странах с развитой экономикой и позволяет при относительно небольших затратах наладить или улучшить многие бизнес-процессы в компании.

В рамках проекта «Сервисная поддержка» предприниматели могут получить бесплатно следующие виды услуг:

1. Услуги, связанные с ведением бухгалтерского и налогового учета, а также составлением статистической отчетности;
2. Услуги по таможенным процедурам;
3. Юридические услуги;
4. Услуги по вопросам маркетинга;
5. Услуги, связанные с государственными закупками, закупками национальных компаний и недропользователей;
6. Консультирование и полное сопровождение процесса внедрения систем менеджмента;
7. Консультации в сфере обслуживания информационных технологий.

За 2011–2013 гг. сервисную поддержку получило 32 404 предпринимателя, в том числе за 2013 год 8 582 предпринимателя. Предпринимателям оказано более 132 тыс. услуг, в том числе за 2013 год 45 тыс. услуг.

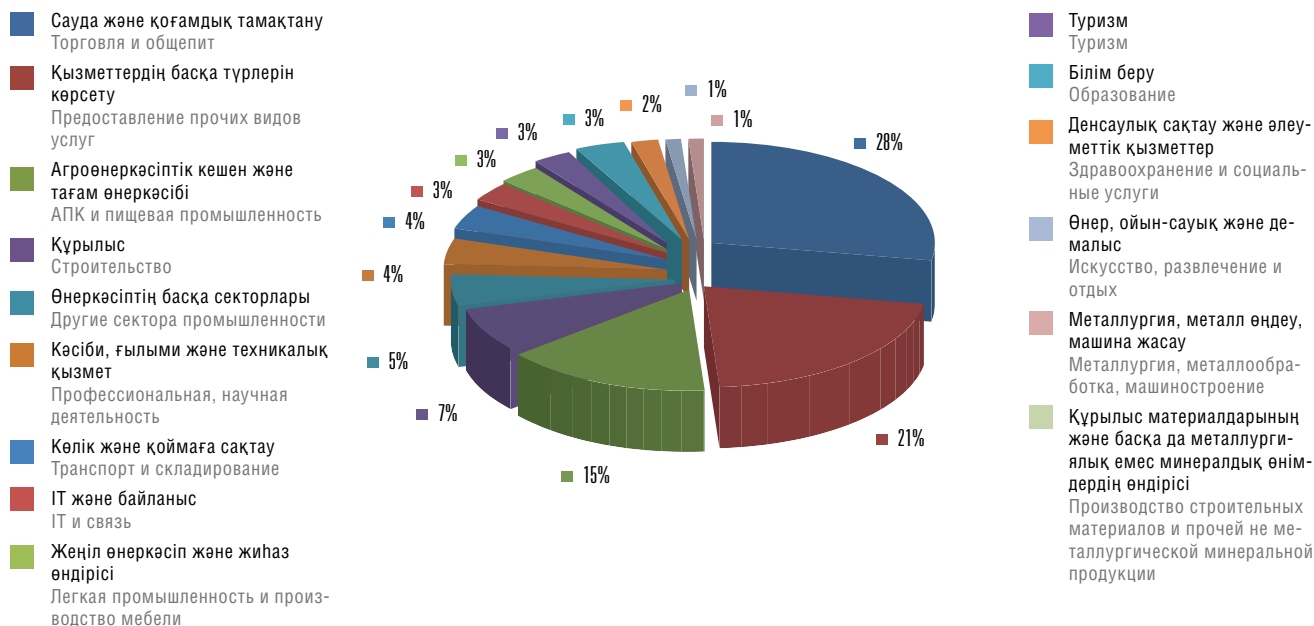
5.4.2. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ, ВОЗРАСТНОМ, ГЕНДЕРНОМ, РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗАХ, ПО РАЗМЕРУ ПРЕДПРИЯТИЯ (МАЛЫЙ/СРЕДНИЙ БИЗНЕС) И В РАЗРЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫХ ФОРМ

5.4.2.1. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ОТРАСЛЕВОМ РАЗРЕЗЕ

Наибольшее количество предпринимателей, обратившихся за сервисной поддержкой, работает в сфере торговли и общепита – их доля составляет 28%. В сфере предоставления прочих видов услуг занято 21%. Кроме того, 15% предпринимателей занято в сфере АПК и пищевой промышленности, 7% обратившихся за сервисной поддержкой занято в сфере строительства.

41-диаграмма. 2011 жылдан 2013 жылға дейін ШОКС санының және қызметтер көлемінің салалық құрылымы

Диаграмма 41. Отраслевая структура количества СМСП и объема услуг с 2011 по 2013 гг.

5.4.2.2. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАС ТҮРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ ЖӘНЕ ҚАЛЫПТАСҚАН ҚҰРЫЛЫМЫ

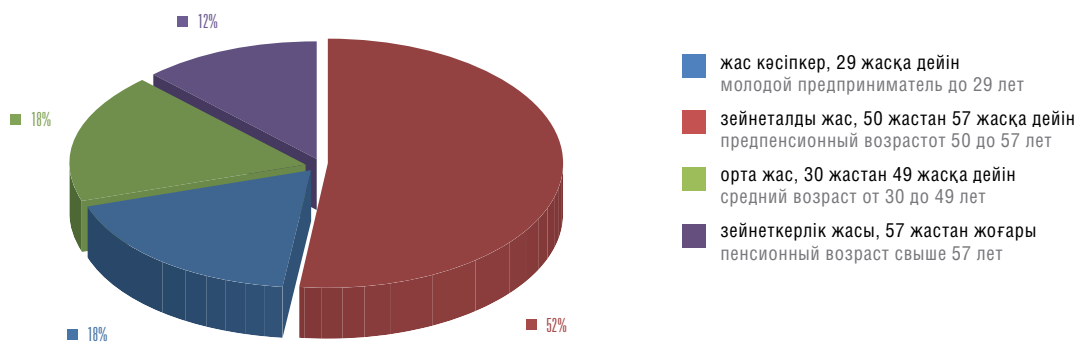
Қызметтерді пайдаланған, жасы 30-дан 49-ға дейінгі кәсіпкерлердің үлесі өтініш білдірген кәсіпкерлердің жалпы санының 52%-ын құрайды.

5.4.2.2. КОЛИЧЕСТВО И СТРУКТУРА УЧАСТНИКОВ ПРОЕКТА ПО ВОЗРАСТУ

Наибольшее количество участников, получивших услуги – были предприниматели среднего возраста – от 30 до 49 лет, их доля занимает 52% общего количества обратившихся предпринимателей.

42-диаграмма. 2013 ж. кәсіпкерлердің жас топтары бойынша есептелген саны және үлесі

Диаграмма 42. Количество и доля предпринимателей по возрастным группам за 2013 г.

29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің және зейнеталды жастағы (50-ден 57-ге дейін) кәсіпкерлердің үлесі бірдей, 18%-ды құрады. Зейнеткерлік жастағы (57 жастан асқан) кәсіпкерлердің үлесі қатысушылардың жалпы санының 12%-ын құрады.

Доли молодых предпринимателей до 29 лет и предпенсионного возраста (от 50 до 57 лет) – одинаковы и составили 18%. Доля предпринимателей пенсионного возраста (свыше 57 лет) составила 12% общего количество участников.

5.4.2.3. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖЫНЫС ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

2013 ж. сервистік қолдауды қажет етіп өтініш білдірген кәсіпкерлердің гендерлік құрылымы бірдей десе болады: ерлер – 53% және әйелдер 47%-ды құрады.

Аймақтық тұрғыдан қарастыратын болсақ, Қостанай (64%), Атырау (56%) және Ақтөбе (55%) облыстарында сервистік қолдау қызметтерін пайдаланған кәсіпкерлердің арасында әйелдер санының көп болғаны байқалды. Басқа аймақтарда өтініш білдірген кәсіпкерлердің жартысынан астамын ерлер құрады.

5.4.2.4. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АЙМАҚТАР ТҰРҒЫСЫНАН ЕСЕПТЕЛГЕН САНЫ

Аймақтық тұрғыдан қарастырған кезде Батыс Қазақстан облысында қолдау қызметін пайдаланған кәсіпкерлер және көрсетілген қызметтер санының ең жоғары екенін байқауға болады, 2011–2013 жылдар аралығында 12,8 мың кәсіпкерге 70 мың қызмет көрсетілді.

Қызмет көрсетілген кәсіпкерлердің ең төмен саны Солтүстік Қазақстан және Маңғыстау облыстарында.

5.4.2.3. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В ГЕНДЕРНОМ РАЗРЕЗЕ

В 2013 году гендерное распределение предпринимателей, обратившихся за сервисной поддержкой, было практически равномерным: мужчин – 53% и женщин 47%.

В региональном разрезе больше всего женщин предпринимателей, обратившихся за сервисной поддержкой, отмечено в Костанайской (64%), Атырауской (56%) и Актыбинской (55%) областях. В других регионах более половины обратившихся предпринимателей составили мужчины.

5.4.2.4. КОЛИЧЕСТВО УЧАСТНИКОВ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗРЕЗЕ

В региональном разрезе наибольшее количество услуг и предпринимателей, получивших поддержку, наблюдается в Западно-Казахстанской области: за 2011–2013 гг. 70 тыс. услуг и 12,8 тыс. предпринимателей.

Наименьшее количество обслуженных предпринимателей наблюдается в Северо-Казахстанской и Мангистауской областях.

43-диаграмма. ШОКС санының және қызметтердің аймақтардағы көлемі

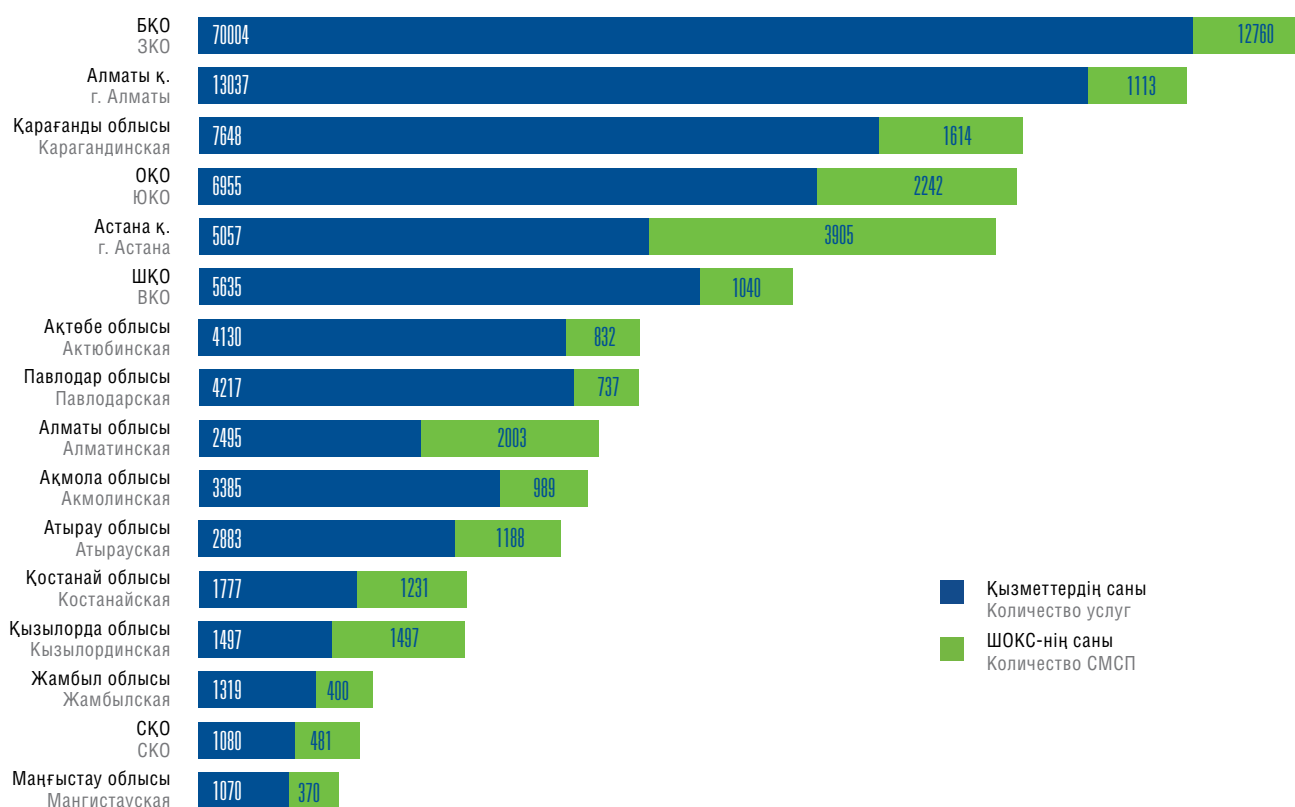
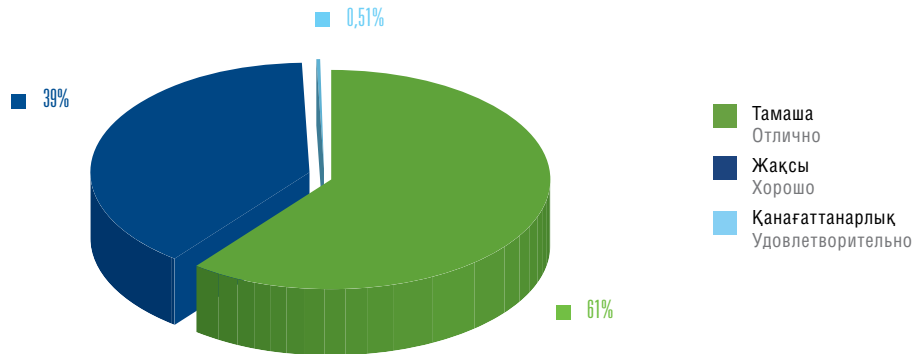

Диаграмма 43. Региональное распределение количества СМСП и объема услуг

5.4.3. ЖҮРГІЗІЛГЕН САУАЛНАМАҒА САЙ АЙМАҚТАРДА КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ САПАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Респонденттерге жүргізілген сұрастыру көрсетіп отырғандай, жобаға қатысушылардың 61%-ы көрсетілетін қызметтердің сапасын «тамаша» деп бағалады. Кәсіпкерлердің 39%-ы қызметтердің сапасын «жақсы» деп бағалады және кәсіпкерлердің 0,5%-ы қызметтерге қанағаттандырылдық баға берді.

44-диаграмма. Кәсіпкерлердің сервистік қызметтердің сапасына қанағаттануы

5.4.3. КАЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ УСЛУГ В РЕГИОНАХ СОГЛАСНО АНКЕТНОМУ ОПРОСУ

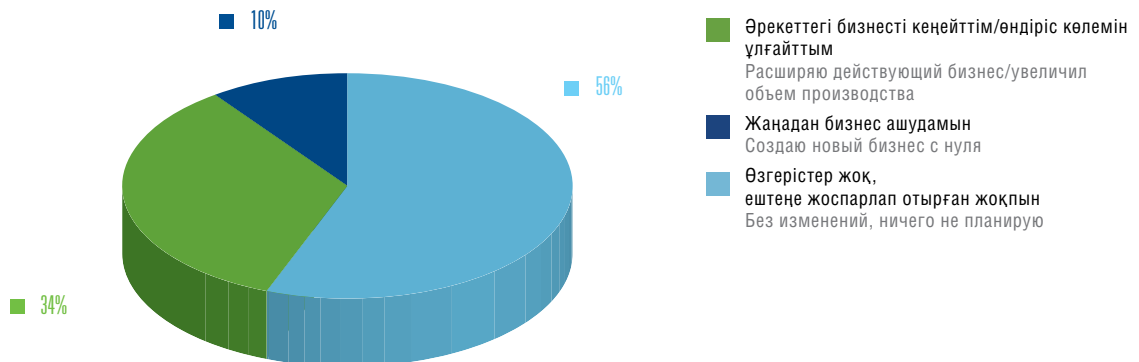
Как показал опрос респондентов, 61% участников проекта оценили качество предоставляемых услуг на «отлично». 39% предпринимателей оценили качество услуг на «хорошо» и 0,5% предпринимателей дали удовлетворительную оценку.

Диаграмма 44. Удовлетворенность предпринимателей качеством сервисных услуг

5.4.4. СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТІЛГЕННЕН КЕЙІН БИЗНЕСТІ КЕҢЕЙТУ КӨРСЕТКІШТЕРІ

2013 ж. сервистік қолдаудан кейін кәсіпкерлердің 56%-ы «әзірше ештеңе жоспарламаймын» деп жауап берді. Кәсіпкерлердің 34%-ы әрекеттегі бизнесті кеңейтуді/өндіріс көлемін ұлғайтуды жоспарлап отырғанын айтты. Жобаға қатысушылардың 10%-ы ғана жаңа бизнес ашуға дайын екенін айтты.

45-диаграмма. 2013 жылы сервистік қолдаудан кейін кәсіпкерлердің бизнесті кеңейту жөніндегі жоспарлары

5.4.4. ПОКАЗАТЕЛИ ПО РАСШИРЕНИЮ БИЗНЕСА ПОСЛЕ ПОЛУЧЕНИЯ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ

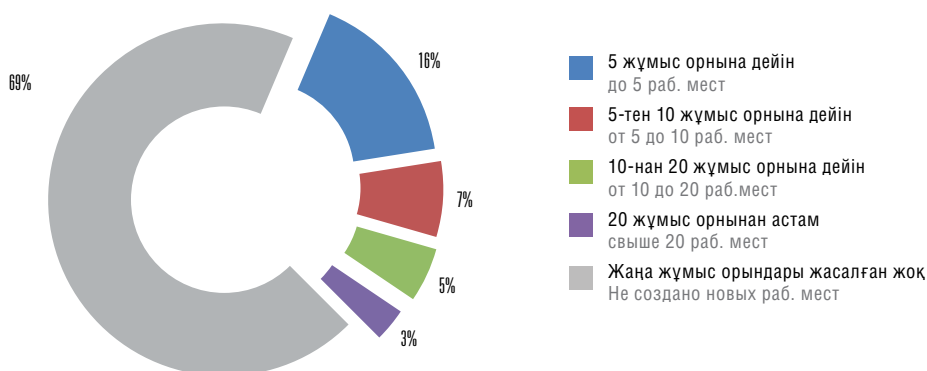
За 2013 год 56% предпринимателей после получения сервисной поддержки, отметили что пока «ничего не планируют». 34% предпринимателей ответили, что планируют «расширить действующий бизнес/увеличить объем производства». Лишь 10% участников проекта ответили, что готовы «создать новый бизнес с нуля».

Диаграмма 45. Планы предпринимателей по расширению бизнеса после получения сервисной поддержки в 2013 году

5.4.5. СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТІЛГЕННЕН КЕЙІН ЖАСАЛҒАН ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

Сауалнамалардың нәтижелеріне сай сервистік қолдау жөнінде өтініш білдірген кәсіпкерлердің 69%-ы жаңа жұмыс орындарын әлі жасап үлгермеген. Сәйкесінше кәсіпкерлердің қалған 31%-ы кәсіпорындарында жаңа жұмыс орындарын жасаған. Олардың 16%-ы 5-ке дейін жұмыс орнын жасаған, кәсіпкерлердің тағы 7%-ы 5-тен 10-ға дейін жұмыс орнын жасаған, 5%-ы 10-нан 20-ға дейін жұмыс орнын жасады, өтініш білдірген кәсіпкерлердің 3%-ы кәсіпорындарында 20-дан астам жұмыс орнын жасаған.

46-диаграмма. Сервистік қолдау көрсетілгеннен кейін жасалған жаңа жұмыс орындарының саны және қатысушылардың үлесі

5.4.6. «СЕРВИСТІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ» ЖОБАСЫН ІСКЕ АСЫРУ АЯСЫНДА КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ САНДЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІНЕ КЕҢЕС БЕРУ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ЖҮРГІЗІЛГЕН ТАЛДАУ

2012 ж. «ұлттық компаниялар мен жер қойнауын пайдаланушылардың мемлекеттік сатып алулары жөнінде кеңес беру» қызметіне деген сұраныс жоғары болды, бұл қызметтің үлесі барлық көрсетілген қызметтердің 26%-ын және «заң қызметтері» 25%-ын құрады. 2013 ж. «бухгалтерия және салықтық есеп жүргізу» саласындағы қызметтерге деген сұраныс жоғары болды, олардың үлесі барлық көрсетілген қызметтердің 43%-ын, сондай-ақ «заң жөнінде кеңес беру» қызметтері 14%-ды құрады.

5.4.5. КОЛИЧЕСТВО СОЗДАНЫХ РАБОЧИХ МЕСТ ПОСЛЕ ПОЛУЧЕНИЯ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ

Согласно результатам опросов, 69% предпринимателей обратившихся за сервисной поддержкой, пока еще не успели создать новые рабочие места. Соответственно оставшиеся 31% предпринимателей создали новые рабочие места на своих предприятиях. Из них 16% создали до 5 новых рабочих мест, еще 7% предпринимателей создали от 5 до 10 рабочих мест, 5% создали от 10 до 20 рабочих мест и 3% предпринимателей обратившихся открыли свыше 20 рабочих мест на своих предприятиях.

Диаграмма 46. Доля участников и количество созданных новых рабочих мест после получения сервисной поддержки

5.4.6. АНАЛИЗ КОЛИЧЕСТВЕННЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ УСЛУГ В РАМКАХ РЕАЛИЗАЦИИ СЕРВИСНОЙ ПОДДЕРЖКИ ПО ВИДАМ КОНСУЛЬТАЦИЙ

В 2012 году больше всего были востребованы «консультации по государственным закупкам, нацкомпаний и недропользователей», доля которых составила 26% всех оказанных услуг, и «юридические консультации» (25%). За 2013 год наибольшей популярностью пользовались услуги в сфере «бухгалтерии и налогового учета» – их доля составила 43% всех оказанных услуг, а также «юридические консультации» (14%).

47-диаграмма. 2012 жылдан 2013 жылға дейін көрсетілген қызметтердің түрлері және құбылысы

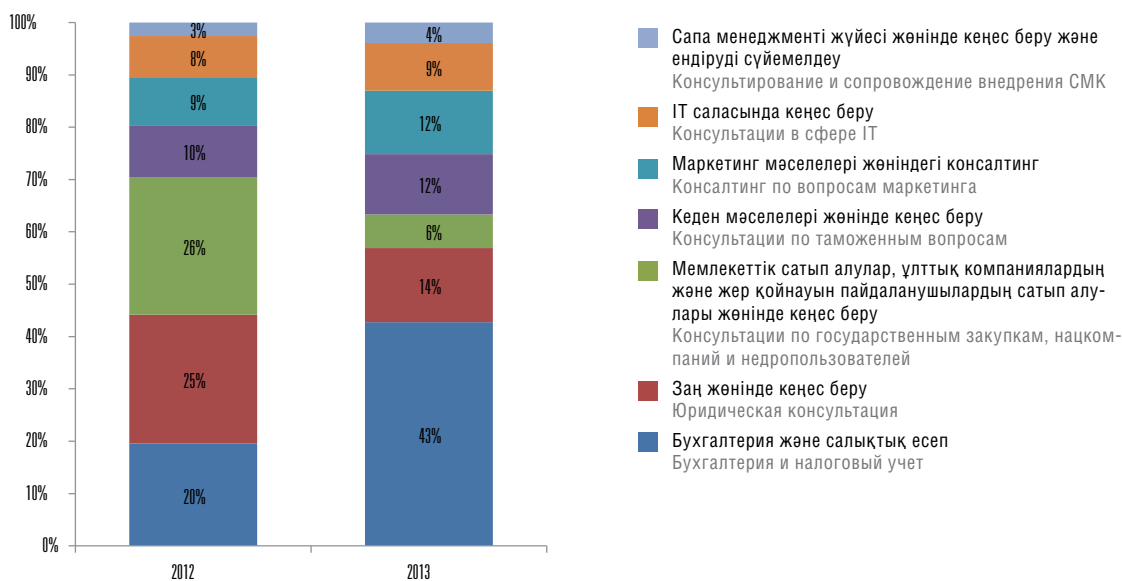

Диаграмма 47. Оказанные услуги по видам и их динамика с 2012 по 2013 гг.

5.5. ҚОРЫТЫНДЫ: НЕГІЗГІ ТҰЖЫРЫМДАР

Қорытындыда «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасының «Кәсіпкерлік әлеуетті күшейту» атты 4-ші бағытының аясында іске асырылатын «Бизнес-Кеңесші», «Іскерлік байланыстар», «ШОБ топ-менеджментін оқыту» және «Әрекеттегі бизнеске сервистік қолдау көрсету» жобалары нәтижелілігінің көрсеткіштерін талдау жөніндегі негізгі қорытындылар келтіріледі.

«Бизнес-Кеңесші» жобасының аясында соңғы үш жылда 52 мыңнан астам қызмет етіп жүрген кәсіпкер және жеке тұлғалар оқытудан өтті. Бұл кезде 2013 жылғы деректер бойынша кәсіпкерлердің үлесі барлық тыңдаушылардың 25%-ын құрайды. Қысқа мерзімді курстан өткен кәсіпкерлердің басым бөлігі (72%) ЖК ретінде қызмет етеді. Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, қатысушылардың жартысына жуығы (49%) қызметтер саласында, 22%-ы сауда саласында жұмыс істейді. Тыңдаушылардың жартысынан көбі – 30-дан 49-ға дейінгі орта жастағы адамдар. Гендерлік тұрғыдан қатысушылардың құрылымы бірдей десе болады: 53-ы әйелдер, 47%-ы ерлер. Бағдарламада облыстар мен қалалар тұрғындарының біркелкі санын қатыстыру көзделгендіктен, тыңдаушылардың саны аймақтардағы тұрғындардың санына сәйкес келеді: тыңдаушылардың басым бөлігі Оңтүстік Қазақстан облысында болса, Атырау облысындағы олардың саны ең аз. Жалпы «Бизнес-Кеңесші» курсына қатысқан тыңдаушылардың 90%-ынан астамы курстың ұйымдастырылуына жоғары берді және оқытудан өткеніне қанағаттанғанын білдірді. Орта есеппен алғанда 3 жылда тыңдаушылардың 5%-ы курстан өтуінің нәтижесінде бизнес аша алғанын көрсетті, тыңдаушылардың 63%-ының бизнес ашу жөніндегі жоспарлары айқын бола түсті.

5.5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: КЛЮЧЕВЫЕ ВЫВОДЫ

В заключении изложены ключевые выводы анализа показателей эффективности проектов «Бизнес-Советник», «Деловые связи», «Обучение топ-менеджмента МСБ» и «Сервисная поддержка ведения действующего бизнеса», реализуемых в рамках 4-го направления «Усиление предпринимательского потенциала» Программы «Дорожная карта бизнеса 2020».

В рамках проекта «Бизнес-Советник» за три последних года обучение прошло более 52 тыс. действующих предпринимателей и физических лиц. При этом по данным за 2013 год доля предпринимателей составляет 25% всех слушателей. Среди предпринимателей, прошедших краткосрочные курсы, большая часть (72%) действует как ИП. В отраслевом разрезе около половины (49%) работает в сфере услуг, еще 22% – в сфере торговли. Более половины слушателей – это люди среднего возраста от 30 до 49 лет. В гендерном разрезе структура участников практически равная – 53% женщины, 47% – мужчины. Так как программа направлена на равномерный охват населения областей и городов, региональное распределение слушателей практически пропорционально соответствует населению регионов: наибольшее количество слушателей в Южно-Казахстанской области, наименьшее – в Атырауской области. В целом более 90% слушателей курса «Бизнес-Советник» оценивают его организацию на высоком уровне и выражают удовлетворение от прохождения обучения. В среднем за 3 года порядка 5% слушателей указали, что в результате прохождения курса сумели открыть бизнес, у 63% слушателей планы по открытию бизнеса стали более конкретными.

«Іскерлік байланыстар» жобасы бойынша жоба іске асырылған 3 жылда бірінші кезеңге қатысушылардың саны 1 667 адамды, екінші кезеңге қатысушылардың саны 213 адамды құрады. Салалық тұрғыдан қарастыратын болсақ, бірінші кезеңнің аясында қатысушылардың басым бөлігі агроөнеркәсіптік кешеннің, «Ақпарат және байланыс» саласының және «Металлургия, металл өңдеу және машина жасау» саласының өкілдері болып табылады. Жасы бойынша орта жастағы (41%), сондай-ақ зейнеталды жастағы (30%) адамдар басым. Гендерлік тұрғыдан қарағанда әйелдер басым (58%). Аймақтар тұрғысынан Астана, Алматы қалаларында және Оңтүстік Қазақстан облысында қатысушылардың саны ең көп болды. Екінші кезеңнің аясында салалық тұрғыдан қатысушылардың басым бөлігі ауыл шаруашылығында қызмет етеді. Қатысушылардың 75%-нан астамы орта жастағы адамдар. Бірінші кезеңдегідей, екінші кезеңге қатысушылардың көбі ерлер. Аймақтар тұрғысынан Астана және Алматы қалаларындағы қатысушылардың үлесі жоғары. Жобаның жағымды ықпалы – қатысушылардың 34%-ы жаңа жұмыс орындарын жасады, қатысушылардың 39%-ы жабдықтарды жаңартты, 34%-ы шетелдік серіктестермен шарттар жасасты.

«ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасының аясында 2011 жылдан 2013 жылға дейінгі кезеңде жобаға 840 адам қатысты. Жобаға қатысушылардың басым бөлігі (24%-ы) агроөнеркәсіптік кешен саласында қызмет етеді. Жас тұрғысында қатысушылардың үштен бірінен астамы жас (29 жасқа дейін) кәсіпкерлер болып табылады. Тыңдаушылардың арасында ерлер басым. Аймақтық тұрғыда «ШОБ топ-менеджментін оқыту» жобасы бойынша Оңтүстік Қазақстан облысынан, Астана және Алматы қалаларынан қатыстырылған тыңдаушылар көп болды. Жобаға қатысушылардың арасында жүргізілген сауалнаманың нәтижелері көрсетіп отырғандай, осы жобаның арқасында респонденттердің 80%-ы «жаңа жабдықтар сатып алды», 70%-ы жаңа жұмыс орындарын жасады. Қатысушылардың 90%-нан астамы жобаға, алған білімге және оқыту бағдарламасына оң баға берді.

«Сервистік қолдау» жобасы іске асырылған 3 жылда 32 мыңнан астам кәсіпкерге 132 мыңнан астам қызмет көрсетілді. Сервистік қолдау қызметін пайдаланған кәсіпкерлердің басым бөлігі (60%-ы) ЖК ретінде қызмет етеді. Кәсіпкерлердің көбі сауда және қоғамдық тамақтану саласында жұмыс істейді, олардың үлесі 28%-ды құрайды. Тыңдаушылардың жартысынан астамы – 30-дан 49-ға дейінгі орта жастағы адамдар. Гендерлік тұрғыдан ерлер басым. Қызметтер Батыс Қазақстан облысында көп көрсетілді. Жамбыл облысында көрсетілген қызметтердің саны ең төмен. «Бухгалтерия және салықтық есеп», «Заң қызметтері», «Мемлекеттік сатып алулар, ұлттық компаниялар мен жер қойнауын пайдаланушылардың сатып алулары» қызметтеріне деген сұраныс барынша жоғары. Жобаның жағымды ықпалы – жаңа бизнес ашылды немесе әрекеттегі бизнес кеңейтілді (қатысушылардың 44%-ының айтуы бойынша), сондай-ақ жаңа жұмыс орындары жасалды (қатысушылардың 31%-ының айтуы бойынша). Жалпы клиенттердің барлығы дерлік көрсетілген қызметтерді «Тамаша» және «Жақсы» деп бағалайды.

По проекту «Деловые связи» за 3 года реализации количество участников первого этапа составило 1 667 человек, второго этапа – 213 человек. В рамках первого этапа в отраслевом разрезе наибольшее количество участников составляют представители агропромышленного комплекса, отрасли «Информация и связь» и отрасли «Металлургия, металлообработка, машиностроение». По возрастному составу преобладают люди среднего возраста (41%), а также предпенсионного возраста (30%). В гендерном разрезе преобладают мужчины – 58%. В разрезе регионов наибольшее количество участников отмечено в г. Астана, г. Алматы и Южно-Казахстанской области. В рамках второго этапа в отраслевом разрезе наибольшее количество участников представляют сельское хозяйство. Более 75% участников являются людьми среднего возраста. Среди участников второго этапа, как и в первом этапе, преобладают мужчины. В разрезе регионов по количеству участников лидируют г. Астана и г. Алматы. Положительное влияние проекта выражается в содействии созданию новых рабочих мест (у 34% участников), обновлении оборудования (у 39% участников), заключении договоров с иностранными партнерами (у 34% участников).

В рамках проекта «Обучение топ-менеджмента МСБ» за период с 2011 по 2013 гг. участниками проекта стало 840 человек. Больше всего слушателей проекта занято в сфере агропромышленного комплекса (24%). В возрастном разрезе более трети участников являются молодыми предпринимателями (до 29 лет). Среди слушателей преобладают мужчины. В региональном разрезе больше всего слушателей по проекту «Обучение топ-менеджмента МСБ» привлекалось из Южно-Казахстанской области, г. Астана и г. Алматы. Как показали результаты опросов участников проекта, 80% респондентов благодаря данному проекту «приобрели новое оборудование», 70% – создали новые рабочие места. Более 90% участников дают положительную оценку проекту, полученным знаниям и программе обучения.

За 3 года реализации проекта «Сервисная поддержка» обслужено более 32 тыс. предпринимателей, которым оказано более 132 тыс. услуг. Среди предпринимателей, получивших сервисную поддержку, большая часть (60%) действует как ИП. Наибольшее количество предпринимателей работает в сфере торговли и общепита – их доля составляет 28%. Более половины слушателей – это люди среднего возраста от 30 до 49 лет. В гендерном разрезе преобладают мужчины. Наибольшее количество услуг оказано в Западно-Казахстанской области, наименьшее – в Жамбылской области. Наиболее востребованными услугами являются «Бухгалтерия и налоговый учет», «Юридические консультации», «Консультации по государственным закупкам, закупкам нацкомпаний и недропользователей». Положительное влияние проекта выражается в содействии созданию нового бизнеса либо расширению действующего (у 44% участников), а также созданию новых рабочих мест (у 31% участников). В целом почти все клиенты оценивают полученные услуги на «Отлично» и «Хорошо».

6

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ БОЙЫНША БАҒДАРЛАМАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

6.1. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЛІМГЕР САРАПШЫЛАРДЫҢ ҚЫЗМЕТТЕРІН ДАМУДАҒЫ CESCO КАНАДАЛЫҚ САРАПТАМА-СЕРВИС ҰЙЫМЫНЫҢ ТӘЖІРИБЕСІ

CESO (Canadian Executive Service Organization) Канадалық сараптама-сервис ұйымы өз еркімен жұмыс істейтін адамдардың көмегімен қызмет ететін жетекші Канадалық дамыту институттарының бірі болып табылады. Ұйым 1967 жылы құрылды. Ұйымның негізгі миссиясы – «бүкіл әлемдегі адамдардың экономикалық және әлеуметтік өсіміне және әл-ауқатын жақсартуға жәрдемдесу және көмек көрсету». 40 жылдан астам уақыт бойы CESO миссиясы өзгеріссіз келеді. CESO командасы шын берілген өз еркімен жұмыс істейтін адамдар мен қызметкерлерден тұрады, олар әлеуметтік және экономикалық мүмкіндіктердің барлық адамдарға қолжетімді болуға тиіс екеніне және бұған серіктестік арқылы қол жеткізуге болатынына кәміл сенеді. Сонымен қатар бұл жалпы экономика мен тұрақтылықты жедел дамытуға септігін тигізеді.

Ұйым қызмет еткен бүкіл уақытта CESO командасы Канадада және бүкіл әлемдегі 120-дан астам елде 47 500-ден астам миссияны жүзеге асырды. Сондай-ақ CESO ұйымы Канаданың байырғы халықтарымен, Солтүстік және Оңтүстік Американың, Азия мен Африканың халықаралық қауымдастықтары мен ұйымдарымен қызметтеседі.

Ұйым жеке тұлғалар мен ұйымдарға көмек көрсетуге, мықты және қаржылық тұрғыдан тұрақты кәсіпорындар мен тәуелсіз қауымдастықтарды құруға бағдарланған. Өз алдына бұл кәсіпорындар мен тәуелсіз қауымдастықтар болашақ ұрпақ үшін жаңа мүмкіндіктер жасап, өмірлерінің сапасын арттырады. CESO ұйымы шағын және орта кәсіпорындармен, байырғы халықтар қауымдастықтарымен, мемлекеттік мекемелермен, үкіметтік емес ұйымдармен (ҰЕҰ), сауда палаталарымен ынтымақтастықты жүзеге асырады. Сондай-ақ CESO шағын және орта кәсіпорындардың өсіміне бағдарланған, тиісті түрде жұмыс істейтін, жергілікті және ұлттық деңгейде бәсекеге қабілетті болатын бизнес-ортаны жасауға жәрдемдесу отырып, мемлекеттік органдарға кеңес береді. CESO сарапшылары үкіметтік мекемелерге бағдар-

6.1. ОПЫТ КАНАДСКОЙ ЭКСПЕРТНО-СЕРВИСНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ CESCO ПО РАЗВИТИЮ УСЛУГ МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКСПЕРТОВ-МЕНТОРОВ

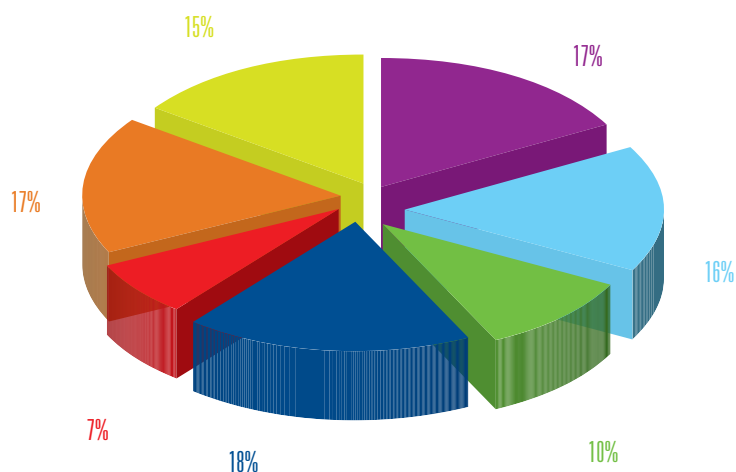
Канадская экспертно-сервисная организация CESO (Canadian Executive Service Organization) является одним из ведущих Канадских институтов развития, оперирующих с помощью добровольцев. Организация была основана в 1967 году. Основной миссией является «содействие и помощь экономическому и социальному росту и благополучию людей всего мира». На протяжении более чем 40 лет миссия CESO остается неизменной. CESO – это команда преданных добровольцев и сотрудников, которые твердо верят, что устойчивые экономические и социальные возможности должны быть доступны всем, и достигнуть этого можно посредством партнерства. Более того, это будет способствовать ускоренному развитию экономики и стабильности в целом.

За все время существования организации команда CESO совершила более 47 500 миссий по всей Канаде и более чем в 120 странах по всему миру. Также CESO сотрудничает с коренными народами Канады, международными сообществами и организациями из Северной и Южной Америки, Азии и Африки.

Организация сосредоточена на оказании помощи физическим лицам и организациям, создавая сильные и финансово устойчивые предприятия и независимые сообщества, которые, в свою очередь, создадут новые возможности и улучшат качество жизни для будущих поколений. CESO сотрудничает с малыми и средними предприятиями, общинами коренных народов, государственными учреждениями, неправительственными организациями (НПО), торговыми палатами.

Также CESO консультирует государственные органы, содействуя созданию бизнес-среды, ориентированной на рост малых и средних предприятий, которая отлаженно функционирует, конкурентоспособна на местном и национальном уровне. Эксперты CESO обучают правительственные учреждения оперативному менеджменту и реализации,

Бизнесті басқару дағдыларының 7 негізгі саласы:

7 Основных сфер навыков бизнес управления:

- Бизнесті талдау
Анализ бизнеса
- Бизнесті кеңейту және қаржыландыру
Расширение бизнеса и финансирование
- Старт-ап жобаларын қолдау
Поддержка стартап проектов
- Бизнес-жоспарлау
Бизнес-планирование
- Басқа
Другие
- Өндіріс және операциялар
Производство и операции
- Сатылымдар және маркетинг
Продажи и маркетинг

ламаларға оперативті менеджмент жүргізуді және оларды іске асыруды, мониторинг жүргізуді және бағалауды үйретеді. Ұйым қаржы саясатына, стратегиялық жоспарлауға, саясат пен ережелерді әзірлеуге және іске асыруға, жобаларды басқаруға және адам ресурстарын дамытуға ерекше көңіл бөледі.

Ерікті кеңесшілер қызмет көрсетудің жеті негізгі саласының кез келгені бойынша кәсіпорындарда семинарлар мен коучингтер өткізу арқылы оқытуды және техникалық сараптама жүргізуді қамтамасыз етеді.

Ерікті кеңесшілерді Канаданың бас кеңсесінде орналасқан шағын команда қолдайды.

Төменде аталғандар CESO сарапшылары болып табылады:

- Бизнесі дамыту жөніндегі Директор, TELUS корпорациясы
- Басқарушы серіктес, Канаданың бизнесін дамыту банкі
- ШОБ-ті дамыту жөніндегі кеңесші, Достастық Хатшылығы
- Бухгалтерияны басқару басшысы, Camoco және Centerra Gold корпорациясы
- Аудит жөніндегі аға серіктес, Делойт

Клиенттермен жұмыс істеу барысында ұйым өзара қарым-қатынастарға негізделі отырып қауымдастыққа немесе ұйымға қызмет көрсету тәсілі арқылы ұзақ мерзімді стратегиялық серіктестік принципін пайдаланады. Осы серіктестіктің аясында қауымдастықты дамытудың толық-қанды жоспарын әзірлеу мақсатында жетекші сарапшы серіктестермен кездеседі, бұл жоспарға қажет болған жағдайда басқа сарапшылардың арасында бөлістірілетін бірқатар техникалық міндеттер кіреді. Жоспар әзірленгеннен, келісілгеннен және қолданысқа енгізілгеннен кейін жетекші сарапшы жобаны басқару жауапкершілігін өзіне алады. Сондай-ақ жетекші сарапшы серіктестің негізгі байланысатын тұлғасы болып табылады, ал CESO қызметкерлері серіктестіктің стратегиялық бағытын үйлестіреді

мониторингу и оценки программ. Организация уделяет особое внимание финансовой политике, стратегическому планированию, разработке и реализации политики и правил, управлению проектами и развитию человеческих ресурсов. Добровольные советники обеспечивают обучение и техническую экспертизу с помощью семинаров и коучингов на предприятиях по любым из семи ключевых областей обслуживания.

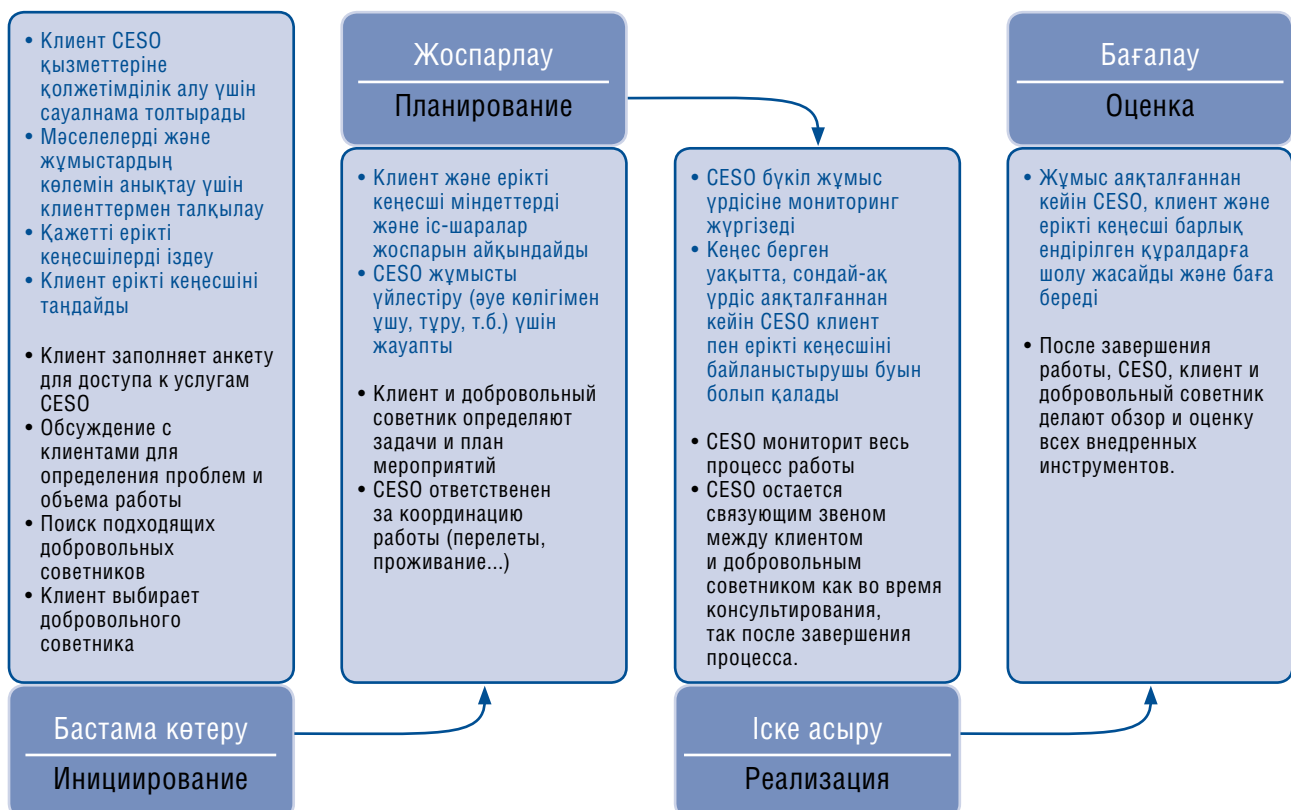
Добровольные советники поддерживаются небольшой командой, которая находится в головном офисе в Канаде.

Экспертами CESO являются в том числе:

- Директор по развитию бизнеса, Корпорация TELUS
- Управляющий партнер, Банк развития бизнеса Канады
- Советник по развитию МСБ, Секретариат Содружества
- Начальник управления бухгалтерии, Корпорация Camoco и Centerra Gold
- Старший Партнер по аудиту, Делойт

Для работы с клиентами организация использует принцип партнерства – долгосрочный, стратегический, основанный на взаимоотношениях подход к предоставлению услуг сообществу или организации. В рамках этого партнерства, ведущий эксперт встречается с партнерами с целью разработать целостный план развития сообщества, включающий в себя ряд технических заданий, которые будут по мере необходимости распределены среди остальных экспертов.

После того, как план разработан, согласован и введен в действие, в зону ответственности ведущего эксперта входит управление проектом. Также ведущий эксперт является ключевым контактным лицом партнера, тогда как сотрудники CESO координируют стратегическое направление партнерства.

CESO қолданатын серіктестік моделі қауымдастықтар мен ұйымдарға оң өзгерістерге стратегиялық тұрғыдан, өздері үшін айқындаған басым бағыттар тұрғысынан қарауға мүмкіндік береді. CESO ұйымы қауымдастықтардың қадамдап дамуын және экономикалық дамуын қолдайды, сөйтіп олар көп жылдар бойы қауымдастықтармен қызметтесіп, оларға кең ауқымды қызмет салаларындағы құзыретті арттыруға көмектеседі.

Кейбір қауымдастықтар және жеке адамдар қысқа мерзімді көмекті қажет етеді. Мұндай жағдайларда CESO ұйымы мамандандырылған тәжірибелі сарапшылардың көмегімен жоғары деңгейде қызметтер көрсетеді. Өтінім берілген сәтте олар клиенттің қажеттіктерін айқындайды. Бұл қажетті құзыреттер мен білімді қамтамасыз ету мақсатында оларға техникалық міндеттерді қалыптастыруға мүмкіндік береді. Осыдан кейін таңдалған саладағы қажетті біліктілігі және құзыреті бар қажетті сарапшы іріктеледі. Клиент тағайындалған сарапшыны келіскеннен кейін жобалық талаптардың толық түсінігін қалыптастыру мақсатында және жұмыстың өзі басталардың алдында клиентке келісу үшін берілетін жұмыс жоспарын жасау мақсатында сарапшы клиентпен байланысады.

Жоба іске асырылған барлық кезеңдерде жұмыс ынтымақтастықтың негізінде жүргізіледі, кейде қауымдастықтар мен бизнестің ұзақ мерзімді қаржылық тұрақтылығына септігін тигізетін экономикалық жағдайды жақсарту үшін жұмысқа қосымша серіктестер немесе жергілікті институттар тартылады.

Армения, Грузия, Ресей, Сербия және Украина сияқты елдердегі CESO жұмысының нәтижелеріне 455 жеке кәсіпкерге көрсетілген көмек және 10 000-нан астам қызметкерге жүргізілген оқыту кіреді. Сонымен қатар кәсіпорындар сатылымдардан түскен пайданың ұлғайғанын және 1 900-ден астам жұмыс орындарының жасалғанын хабарлады. Сондай-ақ мемлекеттік қызметтерді көрсету үрдісін және сапасын арттыру арқылы өкілеттіктерін нәтижелі атқару үшін тоғыз үкіметтік мекемеге көмек көрсетілді.

Азиядағы, Африкадағы, Солтүстік және Оңтүстік Америкадағы жеке секторды дамыту жөніндегі көп жылдық бағдарламаның аясында Канада үкіметі 13 елде тұрақты экономикалық өсімді қамтамасыз ету бағдарламаларын қаржыландырды. Бүгінгі таңда бұл елдерде 1 207 миссия аяқталды, олардың ішінде шағын және орта бизнесті дамытуға бағытталған миссиялар басым.

1996 жылдан 2006 жылды қоса алғанға дейінгі кезеңде CESO ұйымы Боливия мен Перуде мемлекеттік сектордың реформаларын арттыруға бағытталған екі жобаны іске асырды. Жобаның екеуін де Канаданың үкіметі қаржыландырды. Бұл жобалар мемлекеттік сектордың әлеуетін күшейту арқылы экономикалық өсімді арттыруға және кедейлікті азайтуға жәрдемдесуге бағдарланды. Негізгі мақсатты бағыттар саясаттарды қалыптастыру және институционалдық тұрғыдан жалпы нығайту жөніндегі экологиялық нормаларды, орталықсыздандыруды, нормативтік-құқықтық базаны қамтыды. CESO ұйымы «Аға сеньорлар» бағдарламасы бойынша «Даму» қорымен тығыз ынтымақтастықты жүзеге асырды. Бұл бағдарламаның аясында бүкіл Қазақстанда 130-дан астам миссия орындалды. Елдің және кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға жәрдемдесу үшін CESO

Модель партнерства, применяемая CESO, позволяет сообществам и организациям подойти к положительным изменениям со стратегической точки зрения в том русле и с теми приоритетами, которые они сами определили для себя. CESO поддерживает экономическое развитие и развитие сообществ поэтапными процессами, и, таким образом, они сотрудничают с сообществами на протяжении многих лет, оказывая им помощь в создании компетенций в обширных областях деятельности.

Некоторые сообщества и отдельно взятые люди требуют краткосрочной помощи. Услуги предоставляются CESO в таких случаях на том же высоком уровне через специализированных опытных экспертов. В момент подачи заявки они определяют потребности клиента. Это позволяет им сформировать технические задания с целью покрыть необходимые компетенции и знания. После этого подбирается подходящий эксперт, имеющий все необходимые квалификации и компетенции по выбранной сфере. После того, как клиент согласовывает назначенного эксперта, эксперт выходит на контакт с клиентом для того, чтобы сформировать полное понимание проектных требований и разработать рабочий план, который будет представлен клиенту для согласования перед тем, как начнется сама работа.

На всех этапах реализации проекта работа строится на сотрудничестве, иногда с подключением в работу дополнительных партнеров или локальных институтов для улучшения экономической обстановки, которая приведет к долгосрочной финансовой стабильности для сообществ и бизнеса.

Результаты работы CESO в таких странах как Армения, Грузия, Россия, Сербия и Украина включает оказание помощи 455 индивидуальным предпринимателям и обучение более 10 000 работников. Кроме того, предприятия сообщили об увеличении выручки от продаж и о создании более 1 900 новых рабочих мест. Также помощь была оказана девяти правительственным учреждениям для более эффективного выполнения ими своих полномочий за счет улучшения процесса предоставления и качества государственных услуг. В рамках многолетней программы по развитию частного сектора в Азии, Африке, Северной и Южной Америке, правительство Канады профинансировало программы по содействию устойчивому экономическому развитию в 13 странах. На сегодняшний день в этих странах завершено 1 207 миссий, и львиную долю составляют миссии сосредоточенные на развитие малого и среднего бизнеса.

С 1996 по 2006 год CESO реализованы два проекта по улучшению реформы государственного сектора в Боливии и Перу. Оба проекта финансировались правительством Канады, и были нацелены на повышение экономического роста и содействие сокращению бедности путем усиления потенциала государственного сектора. В основные целевые направления вошли нормативно-правовая база, децентрализация, экологические нормы по формированию политик и общему институциональному укреплению.

CESO тесно сотрудничает с Фондом «Даму» по программе «Старшие сеньоры». В рамках этой программы было выполнено более 130 миссий по всему Казахстану. Посредством партнерства с CESO, Канадские эксперты могут поделиться многолетним опытом, передать знания и технологии для Ка-

ұйымымен серіктестікті жүзеге асыру арқылы Канадалық сарапшылар көп жылдық тәжірибелерін бөлісе алады, Қазақстанға қажетті білім мен технологияларды бере алады. Сондай-ақ бизнестің әлеуетін және тәжірибесін арттыру мүмкіндіктері бар. CESO сарапшылары инновациялық ШОК-дарды және олардың ұлттық және халықаралық нарықта нәтижелі түрде бәсекелесуі қабілетін дамытуға және қолдауға жәрдемдеседі.

Қазақстандағы сәтті жобалар:

- Ауыл шаруашылығында 32 жылдық тәжірибесі бар аға сарапшы Алматы қаласының ауыл шаруашылығындағы өндірушілерге жылыжайларды және экологиялық ауыл шаруашылығын жүргізу әдістерін дамытуға жәрдемдесті.
- Сүт өнімдерін қайта өңдеу саласында 43 жылдық тәжірибесі бар сарапшы өнімдердің сапасын арттыру үшін және шығындарды азайту үшін Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарындағы кәсіпкерлерге технологияларын жаңарту жөнінде кеңес берді.
- 40 жылдан астам тәжірибесі бар мал дәрігері және зоотехник Алматы қаласындағы және Оңтүстік Қазақстан облысындағы мал өсіру шаруашылықтарына ірі қара малды селекциялаудың жаңа әдістерін ендіруге жәрдемдесті.
- Полиграфия және медиа-менеджмент профессоры, Сингапурдың үкіметіне, Еуроодаққа және БҰҰ-на консалтинг қызметтерін көрсету тәжірибесі бар CESO аға сарапшысы екі апталық миссия кезінде компанияның құрылымына, бизнес-үрдістеріне, өнімдеріне және қызметтеріне талдау жүргізді, бизнеске баға берді және нәтижесінде Тараз қаласында екі типографияны іске қосты.

захстана, чтобы помочь в повышении конкурентоспособности страны и предприятий. Также имеются возможности по наращиванию потенциала и бизнес опыта. Эксперты CESO будут содействовать развитию и поддержанию инновационных МСП и их способности эффективно конкурировать на национальном и международном рынке.

Успешные проекты в Казахстане:

- Старший эксперт с 32-летним стажем в сельском хозяйстве помог сельхозтоваропроизводителям из г. Алматы в развитии теплиц и методов экологичного сельского хозяйства.
- Эксперт с 43-летним опытом в области переработки молочной продукции посоветовал предпринимателям в Восточно-Казахстанской и Костанайской областях обновить свои технологии производства для улучшения качества продукции и снижения затрат.
- Ветеринар и зоотехник с более чем 40-летним опытом работы помог животноводческим хозяйствам в г. Алматы и Южно-Казахстанской области внедрить новые методы селекции крупного рогатого скота.
- Профессор полиграфии и медиа-менеджмента, старший эксперт CESO с опытом консалтинга для Правительства Сингапура, ЕС и ООН в течение двухнедельной миссии проанализировал структуру, бизнес-процессы, продукты и услуги компании, подготовил свою оценку бизнеса и в результате успешно запустил две типографии в г. Тараз.

6.2. ШАҒЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПОРЫНДАРДЫ ҚОЛДАУ: ОҢТҮСТІК КОРЕЯ МЕН СИНГАПУРДЫҢ ТӘЖІРИБЕСІ

Бұл бөлімде Азияның өнеркәсіптік тұрғыдан дамыған елдері болып табылатын Оңтүстік Корея мен Сингапурдың шағын инновациялық кәсіпорындарды (бұдан әрі «ШИК» деп аталады) дамытудағы мемлекеттік саясатының сәтті мысалдары қарастырылады. Халқының саны 70 миллион адамнан астам Оңтүстік Корея соңғы 20 жылда инновациялар тұрғысынан Еуроодақ пен АҚШ-тың негізгі бәсекелесіне айналды. Ел ЖІӨ құрылымындағы ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрылымдық жұмыстар (бұдан әрі «ҒЗТҚЖ» деп аталады) үлесі жағынан әлемде жетекші орындарда тұр.

Сингапур халқының саны 5 миллион адамды құрайтын және ішкі нарығы өте шектелген шағын қала-мемлекет болып табылады. Алайда осыған қарамастан ел Бүкіләлемдік экономикалық форумның Бәсекеге қабілеттіліктің жаһанды индексі рейтингінде (2013–2014 жылдар)¹ екінші орында тұр.

6.2.1. ОҢТҮСТІК КОРЕЯ

Кореяда елдің кәсіпорындарының санында ШОК басым. ШОК үлесі елдің барлық кәсіпорындарының 99%-ын құрайды, онда қызмет ететін адамдардың саны барлық жұмыс істейтін адамдардың 88%-ын құрайды. Кореяда ШОК-дарды әлсіз және көмек қажет ететін сала деп түсінеді және оған үнемі қолдау көрсету саясатын ұстанады. Сондықтан қазіргі уақытта Кореяда ШОК-дарға қолдау жөніндегі бағдарламалар мен шаралардың саны 100-ден асады. Кореяның көптеген секторларындағы, соның ішінде өндіріс саласындағы ШОК-дарға қызметкерлерінің саны 300-ге толмайтын және айналымы 8 млрд. воннан (шамамен алғанда 6,6 млн. АҚШ доллары) кем болатын кәсіпорындар жатады.

«Әлсіз ШОК-дар» концепциясының басым болғанына қарамастан, соңғы бірнеше жылда Кореядағы ШОК-дарға қатысты саясат айтарлықтай өзгерді. ШОК-дарға қатысты корейлік саясаттың жаңа стратегиялық бағыты инновациялардың, өсімнің және жаһанданудың есебінен ШОК-дың бәсекеге қабілеттілігін арттыруды қамтиды. Кореяның шағын және орта бизнес әкімшілігі (бұдан әрі «SMBA» деп аталады) Кореядағы ШОК-дарға қолдау көрсететін ең маңызды ұйым болып табылады. SMBA ШОК саласындағы мемлекеттік саясаттың барлық дерлік бағыттарына жетекшілік етеді. 2010 жылы SMBA ұйымының жылдық бюджеті 1,68 трилл. вонды (1,4 млрд. АҚШ доллары) құрады.

Кореядағы ШОК-дарды қолдауға бағытталған көптеген шаралардың ішінен ШИК-дарды тікелей немесе жанама түрде қолдауға бағытталған шаралардың келесі екі санатын бөліп айтуға болады: инновацияларды дамыту және ШИК-дарды интернационалдандыру.

1. 2013–2014 жылдардағы жаһанды бәсекеге қабілеттілік туралы есеп. Бүкіләлемдік экономикалық форум.

6.2. ПОДДЕРЖКА МАЛЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ: ОПЫТ ЮЖНОЙ КОРЕИ И СИНГАПУРА

В данной статье рассматриваются успешные примеры государственной политики в отношении развития малых инновационных предприятий (далее – МИП) двух промышленно развитых стран Азии – Южной Кореи и Сингапура.

Южная Корея, с населением более 70 миллионов человек, за последние 20 лет стала основным конкурентом ЕС и США в плане инноваций. Страна занимает ведущие позиции в мире по отношению доли НИОКР в структуре ВВП.

Сингапур является небольшим городом-государством с 5-миллионным населением и крайне ограниченным внутренним рынком. Однако, это не мешает стране занимать второе место в рейтинге Глобального индекса конкурентоспособности Всемирного экономического форума (2013–2014 годы)¹

6.2.1. ЮЖНАЯ КОРЕЯ

В Корею МСП составляют подавляющее большинство предприятий страны. На МСП приходится 99% всех предприятий страны и 88% всех занятых. Традиционно, в Корею придерживаются политики постоянной поддержки МСП, как слабых и нуждающихся в помощи. В результате, в настоящее время в Корею существует более 100 программ и мер поддержки МСП. К МСП в Корею в большинстве секторов, включая производство, относятся предприятия с менее чем 300 работниками и оборотом менее 8 млрд. вон (примерно 6,6 млн. долл. США).

Несмотря на все еще доминирующую концепцию «слабых МСП», в последние несколько лет политика в отношении МСП в Корею претерпела значительные изменения. Новым стратегическим направлением корейской политики в отношении МСП является повышение конкурентоспособности МСП за счет инноваций, роста и глобализации. Наиболее важной организацией по поддержке МСП в Корею является Администрация малого и среднего бизнеса Кореи (далее – SMBA). SMBA курирует практически все направления государственной политики в области МСП. Годовой бюджет SMBA в 2010 году составил 1,68 трилл. вон (1,4 млрд. долларов США).

Из многочисленных мер поддержки МСП в Корею, можно выделить две категории мер, которые непосредственно или косвенно связаны с поддержкой МИП: развитие инноваций и интернационализация МИП.

1. Отчет о глобальной конкурентоспособности за 2013–2014 гг. Всемирный экономический форум.

6.2.1.1. ИННОВАЦИЯЛАРДЫ ДАМУҒА ЖӨНІНДЕГІ БАҒДАРЛАМАЛАР.

Кореядағы ШОК-дардың көбі үшін технологиялық әлеует бәсекеге қабілеттіліктің аса маңызды факторы болып табылады. Осыған байланысты қазіргі уақытта ШИК-дарды қолдау және дамыту SMBA жұмысының басым бағытына айналған. Төменде SMBA ұйымының ШИК-дарды қолдауға бағытталған негізгі бағдарламаларының қысқаша сипаттамасы келтіріледі:

- 1997 жылы іске қосылған Технологиялық инновациялар бағдарламасы ҒЗТҚЖ саласындағы ШИК-дарды қолдаудың негізін құрайды. Бағдарламаның аясында SMBA жаңа технологиялар мен өнімдерді әзірлеу үшін ҒЗТҚЖ шығыстарының бір бөлігін субсидиялайды, бұл кезде технологиялары мен өнімдерін үш жыл ішінде коммерциялауға болатын компанияларға басым көңіл бөлінеді;
- Өнеркәсіптің, академиялық және ғылыми-зерттеу институттарының арасындағы байланыстарды нығайту жөніндегі бағдарлама, сондай-ақ әзірленген технологиялардың коммерциялануын қолдау және цифрлық инфрақұрылым құру;
- ШИК-дар жобаларының келесі екі түрі үшін ҒЗТҚЖ шығыстарын ішінара субсидиялау бағдарламасы: «стратегиялық жобалар» – болашақта өсім әлеуеті жоғары болатын ұзақ мерзімді жобалар; «жалпы жобалар» – бір жыл ішінде жаңа өнімдерді әзірлеуге бағытталған жобалар;
- Мемлекеттік сатып алуды кепілдендіру бағдарламасы. Бағдарламаның аясында SMBA ШОК өнімдерін сатып алуға кепілдік беру жөнінде мемлекеттік мекемелермен және ірі компаниялармен келіссөздер жүргізеді. Осыдан кейін іріктелген ШОК-дар ірі компаниялардың барлық талаптарына сәйкес келетін өнімдерді әзірлеу үшін SMBA ұйымынан 500 млн. вонға дейінгі соманы алады. SMBA ұйымының 2009 жылғы есебінің деректері бойынша бұл бағдарлама жаңа өнімдерді әзірлеу құнын төмендетуде, ал ұлттық мүдделер тұрғысынан бұрын импортталған өнімдерді отандық өнімдермен алмастыруда өте нәтижелі болды;
- Университеттердің, зерттеу институттарының және басқа да кәсіпорындардың қатысуымен жаңа өнімдерді әзірлеуді субсидиялау бағдарламасы.

2009 жылдың сәуір айында Корея үкіметі технологиялық инновациялық даму жөніндегі бес жылдық жоспарды қабылдады, бұл жоспардың мақсаттарына басқалардан өзге ШИК-ның арасында ҒЗТҚЖ ұлғайту кіреді. Сонымен қатар 2009 жылғы шілдеде үкімет «Жасыл технологиялар жол картасына» бастама көтерді. Жақында ҒЗТҚЖ бағдарламалары бенефициарларының жалпы саны қысқартылды, сонда да бөлінетін сомалар үнемі өсіп отырады, бұл ҒЗТҚЖ ауқымының ұлғайғанын және бенефициарларды іріктеу талаптарының қатаң етілгенін көрсетеді.

2001 жылдан бастап SMBA «inno-biz» (қысқартылған «инновациялық бизнес» сөз тіркесі) бағдарламасын іске асыруда. Бағдарламаның аясында технологиялық бәсекелестік артықшылығы және өсім әлеуеті бар ШОК-дар арнайы «inno-biz» мәртебесін алады. ШОК-дарды бағалау және іріктеу Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы әзірлеген «Осло басшылығының» негізінде жүзеге асырылады. «Inno-biz» мәртебесін алған кәсіпорындар мемлекеттік қолдау алуға басым келеді. 2009 жылы мұндай кәсіпорындардың саны 15 772 бірлікке жетті.

6.2.1.1. ПРОГРАММЫ ПО РАЗВИТИЮ ИННОВАЦИЙ

Для большинства МСП в Корее технологический потенциал является наиболее важным фактором конкурентоспособности. В связи с этим, в настоящее время поддержка и развитие МИП является приоритетным направлением для SMBA. Далее следует краткое описание основных программ SMBA по поддержке МИП:

- Программа технологических инноваций, созданная в 1997 году, является основой поддержки МИП в сфере НИОКР. В рамках программы SMBA субсидирует часть расходов по НИОКР для разработки новых технологий и продуктов, при этом приоритет отдается компаниям, чьи технологии и продукты могут быть коммерциализованы в течение трех лет;
- Программа по укреплению связей между промышленностью, академическими и научно-исследовательскими институтами, а также поддержка коммерциализации разработанных технологий и создание цифровой инфраструктуры;
- Программа частичного субсидирования расходов по НИОКР для двух типов проектов МИП: «стратегические проекты», долгосрочные проекты с высоким потенциалом роста в будущем; «общие проекты», проекты, направленные на разработку новых продуктов в течение одного года;
- Программа гарантии государственного закупа. В рамках программы SMBA ведет переговоры с государственными учреждениями и крупными компаниями касательно гарантии закупа продукции МСП. Далее отобранные МСП получают от SMBA до 500 млн. вон для разработки продукции, которая будет отвечать всем требованиям крупных компаний. По данным отчета SMBA за 2009 год, данная программа была очень эффективна в снижении стоимости разработки новых продуктов, а с точки зрения национальных интересов, в замене ранее импортированных продуктов отечественными;
- Программа по субсидированию разработки новых продуктов с участием университетов, исследовательских институтов и других предприятий.

В апреле 2009 года правительство Кореи приняло пятилетний План по технологическому инновационному развитию, который среди прочего ставит целью увеличение НИОКР среди МИП. Кроме того, в июне 2009 года правительство инициировало «Дорожную карту зеленых технологий». Общее количество бенефициаров программ НИОКР было сокращено недавно, тем не менее выделяемые суммы постоянно растут, что свидетельствует об увеличении масштабов НИОКР и более строгом отборе бенефициаров.

С 2001 года SMBA реализует программу «inno-biz» (сокращенно «инновационный бизнес»). В рамках программы МСП с технологическим конкурентным преимуществом и потенциалом для роста получают специальный статус «inno-biz». Оценка и отбор МСП осуществляется на основе «Руководства Осло» разработанного ОЭСР. Предприятия, получившие статус «inno-biz» имеют приоритет в получении государственной поддержки. В 2009 году число таких предприятий достигло 15 772.

6.2.1.2. ШОК-ДАРДЫ ИНТЕРНАЦИОНАЛДАНДЫРУ.

ШОК-дарды жаһандандыру SMBA саясатының маңызды бөлігі болып табылады. Бұрын ШОК-дарды жаһандандыру құнды қалыптастырудың жаһанды тізбектеріне қатысуға негізделетін. Жаңа парадигманың аясында SMBA құнды қалыптастырудың жаһанды тізбектеріне қатысудың аясынан тыс агрессивті жаһандандырудың маңыздылығын білдіру арқылы жеке жаһанды ШОК-дарына жәрдемдеседі. Экономиканың негізін құрайтын «жаһанды ШОК-ды» алға бастыруға басты назар аударылады. 2010 жылы Кореяның Эксимбанкімен бірлесе отырып «300 жаһанды жетекші» жобасы іске қосылды. Бағдарламаға қатысу үшін үш жыл бойы 100 ШОК жыл сайын іріктеліп келеді. Іріктелген кәсіпорындар технологиялардан, қаржыландырудан, желілер құрудан және халықаралық маркетингтік зерттеулерден тұратын мамандандырылған кешенді қолдау пакетін алады.

6.2.1.3. ШИК-ДАРЫНА ҚАТЫСТЫ САЯСАТТЫҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ.

ШИК-дарына қатысты мақсатты саясаттың нәтижесінде 2000 жылдан бастап белсенді түрде ҒЗТҚЖ жұмыстарын жүргізетін ШИК-дардың саны айтарлықтай көбейді (2007 жылы мұндай кәсіпорындардың саны 25,560 бірлікті құрады, бұл 2000 жылмен салыстырғанда екі есе көп). ШОК-дардың орташа ҒЗТҚЖ қарқындылығы (ҒЗТҚЖ жұмыстарының жалпы сатылымдардың көлеміне қатынасы арқылы есептеледі) 2000 жылғы 1,37% мәнінен 2007 жылғы 2,85% мәніне дейін өскен.

1-кесте. ШОК-дардың ҒЗТҚЖ жұмыстарына инвестициялар бағыттауы тенденциялары

	2000	2002	2004	2005	2006	2007
ҒЗТҚЖ жұмыстарын жүргізетін ШОК-дардың саны (барлық өндірістік ШОК-дардың %-ы)						
Количество МСП ведущих НИОКР (% от всех производственных МСП)	10,748 (12,0)	18,101 (18,1)	20,714 (19,5)	22,449 (20,8)	25,769 (23,2)	25,560 (22,6)
Сатылымдардың жалпы көлеміндегі ҒЗТҚЖ %-ы						
% НИОКР от общего объема продаж	1,37	2,28	2,16	2,46	2,56	2,85

Ақпарат көзі: 2010 жылғы SMBA есебі, Kbiz.
Источник: отчет SMBA за 2010 год, Kbiz.

1997 жылы Кореяда Венчурлік бизнеске жәрдемдесу туралы заң қабылданды, бұл венчурлік компанияларға бағыттала-тын шетелдік инвестицияларға қойылған шектеулерді жойып, банктер мен зейнетақы қорлары үшін венчурлік инвестициялау талаптарын айтарлықтай жеңілдетті. Сондай-ақ Зейнетақымен қамсыздандыру жөніндегі мемлекеттік бағдарламаға зейнетақы қорларының жауапкершілігі шектеулі қорларға (LPFs – limited Partnership Funds) инвестициялар салуына рұқсат беретін түзетулер енгізілді.

Инновациялық жобаларды іске асыру сәтсіздікке ұшыраған жағдайда инвестицияларға мемлекеттік кепілдіктер беру механизмдері дамыған елдердегі ШИК-дарды қолдаудың нәтижелі және жиі қолданылатын түрлерінің бірі болып табылады. Корея үкіметі венчурлік қорларға бағытталған жеке инвестициялардың қауіпсіздігін тікелей кепілдендіреді, мысалға Технологиялық несие жөніндегі кепілдіктер қоры венчурлік бизнеске инвестициялар бағыттаған кезде 70–100%-дық кепілдік және венчурлік кәсіпорындардың бастапқы облигациялық міндет-

6.2.1.2. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ МИП

Глобализация МИП является важной частью политики SMBA. В прошлом глобализация МСП основывалась на участии в глобальных цепочках создания стоимости. В рамках новой парадигмы SMBA содействует отдельным глобальным МСП, подчеркивая важность агрессивной глобализации, выходящей за рамки участия в глобальных цепочках создания стоимости. Новый акцент делается на продвижение «Глобальных МСП» как основы экономики. Проект «300 Глобальных лидеров» был запущен в 2010 году совместно с Эксимбанком Кореи. В течение трех лет, ежегодно отбираются 100 МСП для участия в программе. Отобранные предприятия получают специализированный комплексный пакет поддержки: технологии, финансирование, создание сетей и международные маркетинговые исследования.

6.2.1.3. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПОЛИТИКИ В ОТНОШЕНИИ МИП

В результате целенаправленной политики в отношении МИП с 2000 года существенно увеличилось количество МИП ведущих активную НИОКР (25,560 предприятий в 2007 году, рост в более чем в два раза по сравнению с 2000 годом). Средняя НИОКР интенсивность МСП, измеряемая отношением НИОКР расходов к общему объему продаж, увеличилась с 1,37% в 2000 году до 2,85% в 2007 году.

Таблица 1. Тенденции среди МСП в инвестировании в НИОКР

В 1997 в Корею был принят Закон о содействии венчурному бизнесу, что значительно смягчило условия венчурного инвестирования для банков и пенсионных фондов, сняв ограничения на иностранные инвестиции в венчурные компании. Также были внесены поправки в Государственную программу пенсионного обеспечения, допускающие инвестиции пенсионных фондов в фонды с ограниченной ответственностью – LPFs (Limited Partnership Funds).

Одной из действенных и часто используемых форм поддержки МИП в развитых странах являются механизмы государственных гарантий инвестиций на случай неудачи в реализации инновационных проектов. Правительство Кореи напрямую гарантирует безопасность частных инвестиций в венчурные фонды, например Фонд гарантий по технологическому кредиту предоставляет 70–100% гарантию при инвестициях в венчурный бизнес и полные гарантии по первичным облигационным обязательствам венчурных предприятий. Подобная мера поддержки существует и в

темелері бойынша толық кепілдіктер береді. Осындай қолдау шарасы Канадада да бар, онда осындай кепілдіктер инвестиция сомасының 90%-ына дейінгі сомасын өтеуі мүмкін. Венчурлік бизнеске бағытталған инвестицияларды кепілдендіруге бағытталған мақсатты шаралардың нәтижесінде 1998–2008 жылдар аралығында Кореяда венчурлік бизнесіне жоғары өсім байқалды. Мысалға, венчурлік кәсіпорындардың саны 1998 жылы 2,042 фирма болса, 2008 жылы бұл сан 14,401 фирмаға жетті.

Канаде – там аналогичные гарантии могут покрывать до 90 % от суммы инвестиции. В результате целенаправленных мер по гарантированию инвестиций в венчурный бизнес с 1998 по 2008 годы в Корею наблюдается высокий рост в венчурном бизнесе. Например, количество венчурных предприятий увеличилось с 2,042 фирм в 1998 году до 15,401 фирм в 2008 году.

2-кесте. 1998-2008 жылдары Кореядағы венчурлік бизнестің дамуы.

Таблица 2. Развитие венчурного бизнеса в Корею в 1998–2008 г.

	Индикатор	1998	2008
Венчурлік компанияларды құру Создание венчурных компаний	Венчурлік компаниялардың саны Количество венчурных компаний	2,042	15,401
	Соның ішінде: профессорлар немесе ғалымдар құрған венчурлік компаниялар Из них: учрежденные профессорами либо учеными	582	1,555
Венчурлік капитал (100 млн. вон) Венчурный капитал (100 млн. вон)	Жаңа венчурлік инвестициялар Новые венчурные инвестиции	7,870	12,041
	Жаңадан құрылған венчурлік қорлар Вновь созданные венчурные фонды	4,929	11,954
	Шетелдік венчурлік қорлар Иностранные венчурные фонды	30	702

Ақпарат көзі: SMBA сайты²

Источник: сайт SMBA²

6.2.1.4. КЕЙБІР САЛАЛАРДАҒЫ ШИК-ДАРҒА ҚАТЫСТЫ САЯСАТТЫҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ

Экспортты қолдау: 2003 жылдан бастап жыл сайын Корея үкіметі орта есеппен алғанда көп дегенде 1 000 ШОК-дарға экспорттық қолдау көрсетеді. Жыл сайын ШОК-дар экспортының көлемі орта есеппен алғанда 200 млн. АҚШ долларына көбейеді.

Өндірісті жаңарту: 2007 және 2008 жылдары өндірісті жаңартуға қолдау көрсетілетін ШИК-дардың кірісі 21%-ға, экспорт 36%-ға ұлғайған.

Технологияларды коммерциялау: әзірленген технологияларды коммерциялауға қолдау көрсетілетін ШИК-дардың кірісі 24%-ға, экспорт 36%-ға ұлғайған, бұл қалған ШОК-дардың орташа мәнінен айтарлықтай жоғары.

Шетелдік инвестициялар: ірі кәсіпорындар ғана емес, ШОК-дар да шет елдерге белсенді түрде инвестициялар бағыттай бастады. Шетелдік инвестициялардың жалпы көлеміндегі ШОК үлесі заттай тұрғыдан 26%-ға жетті. Кореялық ШОК-дардың көпшілігі Қытай Халық Республикасына инвестиция жұмсады.

Қорытындылай отырып атап өтетін жайт, Кореяның ШОК-дарға қатысты саясаты әлсіз ШОК-дарды қорғауға емес, жоғары нәтижелі ШИК-дарды кешенді түрде қолдауға бағдарланатын болды. «Inno-biz» және «300 жаһанды көшбасшы» сияқты бағдарламалардың аясында дәстүрлі ШОК-дарды өсім қарқыны жоғары ШИК-дар етіп түрлендіру Корея үкіметі саясатының басым бағыты болып табылады. Нәтижелі мемлекеттік саясаттың арқасында ШОК-дың арасында ҒЗТҚЖ көлемі айтарлықтай ұлғайды, сондай-ақ венчурлік бизнестегі жоғары өсім байқалады.

Сонда да Кореядағы ШОК-дарды қолдауға бағытталған 100-ден астам түрлі шара нарықта ШОК-дардың шамадан тыс арқа сүйеуін ынталандыратын мемлекеттік қолдау шараларының молығуына және функциялардың қайталануына әкеп соқты.

6.2.1.4. ЭФФЕКТ ПОЛИТИКИ В ОТНОШЕНИИ МИП В ОТДЕЛЬНЫХ СФЕРАХ

Поддержка экспорта: с 2003 года ежегодно корейское правительство оказывает экспортную поддержку в среднем не более чем 1000 МСП. Ежегодно объем экспорта МСП увеличивался в среднем на 200 млн. долл. США.

Модернизация производства: МИП, получающие поддержку по модернизации производства в 2007 и 2008 годах увеличили свои доходы на 21%, экспорт на 36%.

Коммерциализация технологий: МИП, получающие поддержку по коммерциализации разработанных технологий, увеличили доходы на 24%, экспорт на 36%, что значительно превышает среднее значение среди остальных МСП.

Зарубежные инвестиции: не только крупные предприятия, но и МСП начали активно инвестировать в зарубежные страны. Доля МСП в общем объеме зарубежных инвестиций достигла 26% в натуральном выражении. Большинство корейских МСП инвестировали в КНР.

Подводя итог нужно отметить, что политика Кореи в отношении МСП сменила фокус в сторону комплексной поддержки высокоэффективных МИП, нежели протекции слабых МСП. Преобразование традиционных МСП в МИП с высокими темпами роста в рамках таких программ как «Inno-biz» и «300 Глобальных лидеров» является приоритетом для правительства Кореи. Благодаря эффективной государственной политике значительно увеличилась НИОКР среди МСП, также наблюдается высокий рост в венчурном бизнесе.

Тем не менее, стоит отметить, что наличие более чем 100 различных мер по поддержке МСП в Корею привело к перенасыщению государственной поддержки на рынке, поощряющей иждивенческие настроения среди МСП, и дублированию функций. Жесткое определение МСП привело

2. <http://eng.smba.go.kr>

ШОК-дарды қатаң ережелерге сай іріктеу қажетсіз салдарға әкеп соқтырды. ШОК мәртебесін сақтап қалу және жомарт мемлекеттік қолдауды алуды жалғастыру мақсатында корейлық ШОК-дар сатылымдарының көлемін немесе қызметкерлерінің санын қасақана ұлғайтпаған жағдайлар жиі кездеседі.

6.2.2. СИНГАПУР

Сингапурдың кәсіпкерлікті дамыту агенттігінің (SPRING Singapore, бұдан әрі «SPRING» деп аталады) деректері бойынша ШОК-дар елдің барлық кәсіпорындарының 99%-ын құрайды. Осындай кәсіпорындарда жұмыс істейтін тұрғындардың 70%-ы қызмет етеді, олар шығарылатын өнімдердің қосымша құнының 40%-ын және ЖІӨ-нің 50-ден астам пайызын қамтамасыз етеді.³ Сингапурдың экономикалық нәтижелілігінің бірден-бір себебі – өндірістік сектордың және қаржы қызметтерінің дамуы. Сонда да Сингапур үкіметі жоғары өсімді ШИК-дарды дамытуға ерекше көңіл бөле отырып экономиканы диверсификациялауға ұмтылады. Жақында Сингапурда ШИК кластерлерін қолдауға және дамытуға бағытталған бірқатар шараларға бастама көтерілді. Бұл бағдарламалардың мақсаты – дамып келе жатқан нарықтарды, технологияларды және жаңанды тенденцияларды мұқият талдау арқылы жаңа өнімдер, қызметтер және технологиялар тудыру. Келесі екі мемлекеттік агенттік Сингапурдағы ШОК-дарды қолдауға және дамытуға тікелей қатысады: SPRING және Сингапурдың ғылым, технологиялар және зерттеулер жөніндегі агенттігі (бұдан әрі «A*STAR» деп аталады). Соңғысы Get-Up (Growing Enterprises through Technology Upgrade) бағдарламасын іске асырады.

1996 жылдың сәуір айында Өнімділік жөніндегі ұлттық кеңес пен Сингапурдың стандарттар және өнеркәсіптік зерттеулер институтын біріктірудің нәтижесінде Сингапурдың өнімділік және стандарттар жөніндегі кеңесі құрылды. 2002 жылы оның атауы SPRING деп өзгертілді. Бүгінгі таңда SPRING ұйымы ШОК-дарды қолдауға және дамытуға бағытталған 100 түрлі бағдарламаны іске асыруда, соның ішінде ШИК-дарды дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

6.2.2.1. SPRING ҰЙЫМЫНЫҢ ШИК-ДАРДЫ ҚОЛДАУҒА БАҒЫТТАЛҒАН ШАРАЛАРЫ

Кәсіпорындармен, қауымдастықтармен және басқа да мемлекеттік органдармен бірлесе отырып SPRING ШИК-дарға қаржыландыруға қолжетімділік алуға, менеджмент дағдыларын, технологияларды және инновацияларды дамытуға, сондай-ақ халықаралық нарықтарға шығуға жәрдемдеседі. Төменде SPRING ұйымының ШИК-дарды қолдауға бағытталған негізгі бағдарламаларының қысқаша сипаттамасы келтіріледі⁴:

- Инновациялық ваучер бағдарламасы (Innovation Voucher Scheme). Бағдарлама мемлекеттік білім институттарын (бұдан әрі «БИ» деп аталады) қатыстыру арқылы инновациялық идеяларды іске асыру үшін ШИК-дарға технологияларды пайдалануға жәрдемдесуге бағытталған. Ваучердің құны 3000 еуроны құрайды. Ваучерлер бір жыл ішінде бекітілген БИ мекемелерінде ғана пайдаланылуға тиіс. Мұндай БИ мекемелеріне Сингапурдың инновациялық орталықтары, университеттері, A*STAR зерттеу институты, техникалық оқу институты және т.б. жатады.

к нежелательным последствиям. Не редки случаи, когда корейские МСП намеренно не увеличивали продажи или количество сотрудников в целях поддержания статуса МСП, тем самым продолжая получать щедрую государственную поддержку.

6.2.2. СИНГАПУР

По данным Агентства Сингапура по развитию предпринимательства SPRING Singapore (далее – SPRING) МСП составляют 99% от всех предприятий страны. На них приходится около 70% занятости населения, 40% добавленной стоимости выпускаемой продукции и более 50% ВВП³.

Экономический успех Сингапура во многом основан на успешном развитии производственного сектора и сектора финансовых услуг. Тем не менее, правительство Сингапура стремится к диверсификации экономики, делая особую ставку на МИП высокого роста. Недавно в Сингапуре был инициирован ряд мер, направленных на поддержку и развитие кластеров МИП. Целью данных программ является создание новых продуктов, услуг и технологий путем тщательного анализа развивающихся рынков, технологий и глобальных тенденций.

Два государственных агентства принимают непосредственное участие в поддержке и развитии МИП в Сингапуре: SPRING и Агентство Сингапура по науке, технологиям и исследованиям (далее – A*STAR) с программой Get-Up (Growing Enterprises through Technology Upgrade).

В апреле 1996 года в результате слияния Национального Совета по производительности и Института стандартов и промышленных исследований Сингапура был создан Совет по производительности и стандартам Сингапура, который в апреле 2002 года был переименован в SPRING. Сегодня SPRING реализует порядка 100 различных программ по поддержке и развитию МСП, в том числе особый фокус делается на развитие МИП.

6.2.2.1. ПРОГРАММЫ SPRING ПО ПОДДЕРЖКЕ МИП

Совместно с партнерами, ассоциациями и другими государственными органами SPRING оказывает помощь МИП в доступе к финансированию, развитию навыков менеджмента, технологии и инновации, а также в выходе на международные рынки. Далее следует краткое описание основных программ SPRING по поддержке МИП⁴:

- Программа инновационного ваучера (Innovation Voucher Scheme). Программа направлена на содействие МИП в использовании технологий для реализации инновационных идей путем привлечения государственных Институтов Знания (далее – ИЗ). Стоимость ваучера составляет 3000 евро. Ваучеры должны быть использованы в течение года и только у утвержденных ИЗ учреждений, к которым относятся инновационные Центры, университеты Сингапура, исследовательский институт A*STAR, институт технического обучения и т.д.
- Программа по коммерциализации технологий предприятия (Technology Enterprise Commercialisation Scheme). Программа направлена на ускоренное

3. <http://www.spring.gov.sg/>

4. SPRING Singapore – Building Growth Enterprise, 2009.

- Кәсіпорынның технологияларын коммерциялау бағдарламасы (Technology Enterprise Commercialisation Scheme). Бағдарлама ғылыми зерттемелерді қолдау және дамыту және кейін коммерциялау арқылы компанияларды жедел дамытуға бағытталған. Бағдарламаның аясында кәсіпорынға грант бөлінеді. Грант сарапшылар тобының жобаның техникалық және коммерциялық артықшылықтарын бағалауының негізінде беріледі. Гранттың екі түрі бар: концепциялық жұмыстарға арналған грант (I кезең) және коммерциялық жұмыстарға арналған грант (II кезең). I кезеңнің аясында белгілі бір шығындардың 100%-на дейін өтеледі, ең көп сома 250 000 сингапурлық долларды құрайды. II кезеңнің аясында белгілі бір шығындардың 85%-на дейін өтеледі, ең көп сома 500 000 сингапурлық долларды құрайды.
- Технологиялық инновациялар бағдарламасы (Technology Innovation Programme). Бағдарлама кәсіпорынның бәсеке-лестік стратегиясының құрамдас бөліктерінің бірі ретінде технологиялық инновацияларды алға бастыру мақсатында ШИК-дардың инновациялық мүмкіндіктерін нығайтуға бағытталған. Бағдарламаның аясында SPRING дұрыс технологиялық платформаны айқындауға, зерттеу жобалары жөнінде кеңес беру үшін сарапшыларды іздеуге, технологияларды пайдаланудың үздік тәсілін айқындауға қажетті ақпарат беруге/кеңес беруге/серіктес табуға жәрдемдесу арқылы ШИК-дарға көмек көрсетеді.
- Seed инвестициялау бағдарламасы (SPRING Start-up Enterprise Development Scheme SPRING SEEDS). Бұл бағдарламаны SPRING ұйымының еншілес кәсіпорны болып табылатын SPRING SEEDS Capital инвестициялық қоры (бұдан әрі «SPRING SEEDS Capital» деп аталады) іске асырады. Бағдарламаның аясында SPRING SEEDS Capital инновациялық өнімдер шығаратын және/немесе үрдістерді қалыптастыратын жергілікті компанияларға тікелей түрде инвестициялау/бірлесіп инвестициялау үшін қаражат береді. Келесідей инвестициялау салалары бар: ғылым және технологиялар, ақпараттық коммуникациялық технологиялар және іскерлік қызметтер. Инвестициялардың ең көп сомасы 1,000,000 сингапурлық долларды құрайды, бұл кезде пост-инвестициялық кезеңдерде қосымша қаржыландыру мүмкіндігі беріледі. Қаражат тиісті пропорцияларда компанияның акцияларына алмастыра отырып беріледі. Өтінім мақұлданған жағдайда SPRING SEEDS Capital шеткері инвестордың берілген көлеміне сай мөлшердегі қаражатты береді. Инвестициялау мерзімі 5 жылды құрайды, 5 жыл өткеннен кейін SPRING SEEDS Capital акцияларды көпшілік орналастыру (IPO), акцияларды сату, біріктіру немесе жұту, кәсіпорынның өзіне немесе шеткері инвесторға сату арқылы ШИК-ның жарғылық капиталының құрамынан шығады.
- Бизнес «періштелердің» қорлары (Business Angels Funds) арқылы қаржыландыру бағдарламасы. Бағдарламаның аясында бизнес «періштелердің» қорлары компаниядағы үлеске немесе конвертацияланатын облигацияларға және т.с.с. алмастыра отырып, әдетте старт-аптарға тәуел-келдік қаржыландыру береді. Бағдарламаны үш тәуелсіз жеке қормен жұмыс істейтін SPRING SEEDS Capital іске асырады. Қорлар ықтимал инвестициялық жобаларды алдын-ала бағалау функциясын атқарады. Әр қор жеке

развитие компаний за счет поддержки и развития научных разработок и их последующей коммерциализации. В рамках программы предприятию выделяется грант, который присуждается на основе оценки технических и коммерческих преимуществ проекта группой экспертов. Существуют два вида грантов: для концептуальных работ (I стадия) и для коммерческих работ (II стадия). В рамках I стадии покрывается до 100% от определенных затрат, максимальная сумма – 250 000 сингапурских долл. В рамках II стадии покрывается до 85% от определенных затрат, максимальная сумма – 500 000 сингапурских долл.

- Программа технологических инноваций (Technology Innovation Programme). Программа направлена на укрепление технологических инновационных возможностей МИП с целью продвижения технологических инноваций как одной из составляющих конкурентной стратегии предприятия. В рамках программы SPRING оказывает поддержку МИП путем содействия в определении правильной технологической платформы, поиска экспертов для предоставления консультаций по исследовательским проектам, предоставления необходимой информации/консультации/партнера для определения наилучшего способа по использованию технологий.
- Программа Seed инвестирования (SPRING Start-up Enterprise Development Scheme SPRING SEEDS). Данная программа реализуется дочерним предприятием SPRING – инвестиционным фондом SPRING SEEDS Capital (далее – SPRING SEEDS Capital). В рамках программы SPRING SEEDS Capital предоставляет финансовые средства для прямого инвестирования/со-инвестирования в местные компании, создающие инновационные продукты и/или процессы. Сферы инвестирования: наука и технологии, информационные коммуникационные технологии и деловые услуги. Максимальный объем инвестиций не более 1,000,000 сингапурских долл. с возможностью дополнительного финансирования на пост-инвестиционных стадиях. Средства предоставляются в обмен на акции компании в соответствующих пропорциях. В случае одобрения, SPRING SEEDS Capital предоставляет объем средств соразмерный представленному объему стороннего инвестора. Горизонт инвестирования – 5 лет, по истечению 5 лет SPRING SEEDS Capital выходит из уставного капитала МИП посредством публичного размещения акций (IPO), продажи, слияния или поглощения, продажи акций самому предприятию либо стороннему инвестору.
- Программа финансирования через фонды бизнес «ангелов» (Business Angels Funds). В рамках программы фонды бизнес «ангелов» предоставляют рискованное финансирование, как правило, старт-апам в обмен на долю в компании или конвертируемые облигации и т. п. Программа реализуется SPRING SEEDS Capital, которая работает с тремя независимыми частными фондами. Фонды выполняют функцию по предварительной оценке потенциальных инвестиционных проектов. Каждый фонд специализируется

секторға маманданады. Қорлардың біреуі қызығушылық танытқан және старт-апқа инвестиция бағыттауға дайын болған жағдайда, SPRING SEEDS Capital старт-ап акцияларының орнына сомасы көп дегенде 1 млн. АҚШ долларын құрайтын қаражат береді.

- Бизнесітегі көшбасшылық бағдарламасы (Business Leaders Initiative). Бұл Сингапурдың басқару жөніндегі университетімен және Сингапурдың ұлттық университетімен бірлесе отырып 2009 жылы іске қосылған, ШИК-дардың әлеуетін арттыруға бағытталған бағдарлама. Бағдарламаның аясында компанияның орта буынды және топ-менеджментіне арналған тереңдетілген тренингтер (Advanced Management Programme) өткізіледі. Оқытуды ірі жергілікті және шетелдік компаниялардың жетекші бизнес-жаттықтырушылары, басшылары және топ-менеджерлері жүргізеді. Тәлімгерлік бағдарламасының (The Business Advisors Programme) аясында кәсіпорын өсімінің стратегияларын әзірлеуге жәрдемдесу мақсатында ШИК-дарына тәжірибелі мамандар, менеджерлер, басшылар және бизнес-кеңесшілер тіркеледі.

6.2.2.2. A*STAR GET-UP (GROWING ENTERPRISES THROUGH TECHNOLOGY UPGRADE) БАҒДАРЛАМАСЫ

Бағдарлама ШИК-дардың инвестиция алды ҒЗТҚЖ жұмыстарын қолдауға және технологиялық әлеуетін арттыруға бағытталған. Бұл бастаманы Сингапурдың ғылым, технологиялар және зерттеулер агенттігі (A*STAR) Сингапурдың экономикалық даму жөніндегі кеңесімен, IE Singapore және SPRING ұйымдарымен бірлесе отырып 2003 жылы іске қосты. Бағдарламаның негізгі мақсаты – ШИК-дарға зерттеу қызметін жүзеге асыруға және ҒЗТҚЖ жұмыстарындағы серіктестерді іздеуге жәрдемдесу. 2010 жылы A*STAR агенттігінің операциялық бюджеті 20 млн. еуроға жуық соманы құрады.

Бағдарламаның төрт құрамдас бөлшегі бар:

- ШИК-дардың технологиялық әлеуетін жаңарту құрамдас бөлшегі (T-Up). Бұл құрамдас бөлшек кәсіпорындардың инновациялық тұрғыдан дамуына жәрдемдесу мақсатында кәсіпорындарға ғалымдар мен инженерлерді жіберуді көздейді;
- Технологиялық даму жөніндегі ұзақ мерзімді жол картасын жасау құрамдас бөлшегі (OTR);
- Техникалық тұрғыдан кеңес беру арқылы қолдау құрамдас бөлшегі (TA) ШИК-ға жетекші ғылыми-зерттеу институттарының біреуінің аға ғылыми қызметкерін тіркеуді көздейді;
- Ғылыми-зерттеу институттарының нысандарын бірлесіп пайдалану құрамдас бөлшегі (A*FSP). Бұл құрамдас бөлшектің аясында ШОК-дар өздерінің ҒЗТҚЖ жұмыстарын жүргізу үшін ғылыми-зерттеу институттарының зертханаларын пайдалану мүмкіндігін алады.

2009 жылы Get-Up бағдарламасының аясында 300-ден астам ғалым және инженер 297 ШИК-ға олардың өнімділігі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыруға жәрдемдесті. Бағдарлама іске асырыла бастаған 2003 жылдан бері бағдарламаның аясында жоғары өнімді 1 000-ға жуық ШОК-ға қолдау көрсетілді.⁵

на отдельных секторах. В случае заинтересованности одного из фондов и готовности инвестировать в старт-ап, SPRING SEEDS Capital предоставляет соизмеримый объем финансовых средств объемом не больше 1 млн. долл. США в обмен на акции старт-апа.

- Программа лидерство в бизнесе (The Business Leaders Initiative). Программа по повышению потенциала МИП, которая была инициирована в 2009 году в партнерстве с Университетом Сингапура по управлению и Национальным Университетом Сингапура. В рамках программы проводятся углубленные тренинги для среднего и топ-менеджмента компании (Advanced Management Programme). Обучение проводится ведущими бизнес-тренерами, руководителями и топ-менеджерами крупных местных и зарубежных компаний. В рамках программы наставничества (The Business Advisors Programme) к МИП прикрепляются опытные специалисты, менеджеры, руководители и бизнес-консультанты с целью содействия разработке стратегий роста предприятия.

6.2.2.2. ПРОГРАММА A*STAR GET-UP (GROWING ENTERPRISES THROUGH TECHNOLOGY UPGRADE)

Программа направлена на поддержку прединвестиционных НИОКР и улучшения технологического потенциала МИП. Данная инициатива была запущена в 2003 году Агентством Сингапура по науке, технологиям и исследованиям (A*STAR) совместно с Советом Сингапура по экономическому развитию, IE Singapore и SPRING. Основной целью программы является содействие МИП в исследовательской деятельности и поиске партнеров в НИОКР. В 2010 году операционный бюджет A*STAR составил около 20 млн. евро.

Программа имеет четыре подкомпонента:

- Компонент по модернизации технологического потенциала МИП (T-Up). Компонент предполагает отправку ученых и инженеров на предприятия с целью содействия их инновационного развития;
- Компонент по составлению долгосрочной дорожной карты технологического развития (OTR).
- Компонент Техническая консультативная поддержка (TA) предполагает закрепление за МИП старшего научного сотрудника одного из ведущих научно-исследовательских институтов.
- Компонент по совместному использованию объектов научно-исследовательских институтов (A*FSP). В рамках данного компонента МИП получают возможность использовать лаборатории научно-исследовательских институтов для собственных НИОКР.

В 2009 году, в рамках программы Get-Up более 300 ученых и инженеров оказали помощь 297 МИП в повышении их производительности и конкурентоспособности. С момента старта программы в 2003 году, в рамках программы было поддержано порядка 1 000 МИП высокого роста.⁵

⁵ <http://www.astar.edu.sg/>

6.2.2.3. ШИК-ДАРҒА ҚАТЫСТЫ САЯСАТТЫҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ

Бүкіләлемдік экономикалық форумның Бәсекеге қабілеттіліктің жаһанды индексі рейтингіне сай ел екінші орында тұр, «инновациялар» факторы бойынша ел әлемдік көшбасшылардың ондығына кіреді (8-орын). «Инновациялар» факторының аясындағы бәсекелестік артықшылықтарына «үкіметтің қазіргі заманға сай технологиялық өнімдерді сатып алуы» (2-орын), «зерттеу қызметінде жоғары оқу орындары мен өнеркәсіптің арасындағы ынтымақтастық» (5-орын) және «компаниялардың дамуға және зерттеу қызметіне жұмсаған шығыстары» (8-орын) сияқты көрсеткіштер жатады⁶. БЭФ БЖИ рейтингіндегі бұл көрсеткіштер Сингапурда ШИК-дарға қатысты жүргізілетін саясаттың сәттілігін жанама түрде көрсетеді.

Қорытындылай отырып атап өтетін жайт, Кореядағындай Сингапурдың жоғары өнімді ШИК-дары Сингапур үкіметінің ШОК-дарға қатысты саясатының басым бағыты болып табылады. Сингапурда ШИК-дарды қолдаудың күшті инфрақұрылымы жасалған, SPRING және А*STAR бұл инфрақұрылымның негізгі институттары болып табылады. SPRING қаржыландыру, оқыту, технологиялармен қамтамасыз ету және интернационалдандыру мүмкіндігін беру арқылы үміт күттіретін ШИК-дарды қолдау мақсатында сауданы дамыту агенттіктерімен қызметтеседі. GET-Up бағдарламасын жүзеге асыратын А*STAR ұйымы ШИК-дардың ұзақ мерзімді инвестиция алды ҒЗТҚЖ жұмыстарын жүргізуін қолдайды. Бағдарламаның негізгі мақсаты – болашақта жаһанды бизнес-көшбасшылар тобын құру мақсатында ҒЗТҚЖ жұмыстарын іске асыру арқылы ШИК-дарға бәсекелестік артықшылыққа қол жеткізуге жәрдемдесу. Елдің басшылығы дамыған ШОК секторының, атап айтқанда қарқынды дамып келе жатқан ШИК-дар секторының арқасында Сингапур жақында болған жаһанды қаржы дағдарысынан сәтті шықты деп есептейді. Сингапурдағы ШИК-дарды қолдауға бағытталған іске асырылып жатқан бағдарламаларға жүргізілген талдау көрсетіп отырғандай, ШИК-дардың даму нәтижелілігі негізінен қолайлы кәсіпкерлік ортаға, қаржыландырудың қолжетімділігіне, ғылым мен өнеркәсіптің тығыз әрекеттесуіне және білікті техникалық және басқарушы кадрлардың жеткілікті критикалық массасына негізделген.

6.2.2.3. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПОЛИТИКИ В ОТНОШЕНИИ МИП

Согласно рейтингу ГИК ВЭФ страна занимает второе место, по фактору «инновации» страна входит в десятку мировых лидеров (8 место). Конкурентными преимуществами в рамках фактора «инновации» являются такие показатели как «приобретение правительством продвинутой технологической продукции» (2 место), сотрудничество между вузами и промышленностью в исследовательской деятельности (5 место) и «расходы компаний на развитие и исследовательскую деятельность» (8 место)⁶. Данные показатели в рейтинге ГИК ВЭФ косвенно свидетельствуют об успешности проводимой политики в отношении МИП в Сингапуре.

Подводя итог нужно отметить, как и в Корею, МИП высокого роста является приоритетным направлением политики правительства Сингапура в отношении МСП. В Сингапуре создана мощная инфраструктура поддержки МИП, ключевыми институтами данной инфраструктуры являются SPRING и А*STAR. SPRING сотрудничает с агентствами по развитию торговли с целью поддержки перспективных МИП путем предоставления финансирования, обучения, технологий и возможности интернационализации. А*STAR с программой GET-Up поддерживает долгосрочные прединвестиционные НИОКР в МИП. Основной целью программы является содействие МИП в получении конкурентного преимущества через реализацию НИОКР для того чтобы в последующем создать когорту глобальных бизнес-лидеров. Руководство страны приписывает успешный выход Сингапура из недавнего глобального финансового кризиса развитому сектору МСП, в частности сектору динамичных МИП. Как показывает анализ существующих программ по поддержке МИП в Сингапуре, во многом успех развития МИП основан на благоприятной предпринимательской среде, доступности финансирования, тесного взаимодействия науки и промышленности и наличии достаточной критической массы квалифицированных технических и управленческих кадров.

6. 2012-2013 жылдардағы жаһанды бәсекеге қабілеттілік туралы есеп. Бүкіләлемдік экономикалық форум.

6. Отчет о глобальной конкурентоспособности за 2012–2013 гг. Всемирный экономический форум.

7

**«ДАМУ» ҚОРЫНЫҢ СЕРІКТЕСТЕРІ БОЛЫП ТАБЫЛАТЫН
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ МАМАНДАРЫ
ДАЙЫНДАҒАН ТАЛДАМАЛЫ МАТЕРИАЛДАР**

**АНАЛИТИЧЕСКИЕ МАТЕРИАЛЫ, ПОДГОТОВЛЕННЫЕ
СПЕЦИАЛИСТАМИ ВУЗОВ-ПАРТНЕРОВ
ФОНДА «ДАМУ»**

Б.З. Нурманова – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің экономика кафедрасының аға оқытушысы
М. Елемесова – 4-курс студенті,
 Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің «Құқық және экономика негіздері» мамандығы

Нурманова Б.З. – старший преподаватель кафедры экономики КазНУ им. аль-Фараби
Елемесова М. – студентка 4 курса, специальность «Основы права и экономики» КазНУ им. аль-Фараби

7.1. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСІМІНІҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

Экономикалық өсімді ынталандыру кез келген елдің экономикалық саясатының маңызды міндеттерінің бірі болып табылады, себебі экономикалық өсім халықтың әл-ауқатының жақсаруына септігін тигізеді. Шағын және орта бизнес экономикалық өсім факторларының бірі болып табылады. Өзекті экономикалық және әлеуметтік мәселелерді шешудегі шағын және орта бизнестің ролі жоғары. Шағын және орта бизнес мемлекеттің қомақты шығындар жұмсауын қажет етпей дұрыс бәсекелестік ортасын қалыптастыруға, нарықта тепе-теңдікті орнатуға, жаңа жұмыс орындарын жасауға, орта санатты қалыптастыруға, халықтың түрлі қажеттіктерін қанағаттандыруға септігін тигізеді, түптің түбінде бұл тұрақты экономикалық өсімді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Еліміздің жоғары басшылығы шағын және орта бизнесті дамыту мәселелерін әр уақытта басым бағыт ретінде ұстанады. Мемлекет жеке кәсіпкерлікті қолдауға бағытталған, барлық ТМД елдерінде бұрын соңды-болмаған ауқымды шараларды қолданады. Елбасы Қазақстан халқына жолдаған «Қазақстан жолы – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауында шағын және орта бизнесті дамытуды мемлекеттің экономикалық саясатының басым бағыттарына жатқызады. Шағын және орта бизнесті дамыту – XXI ғасырда Қазақстанды индустриялық және әлеуметтік тұрғыдан жаңартудың басты құралы. Экономикамыздағы шағын және орта бизнестің үлесі неғұрлым жоғары болса, Қазақстанның дамуы соғұрлым тұрақты болады.

ҚР Статистика агенттігінің деректеріне сай соңғы 9 жыл ішінде Қазақстандағы тіркелген ШОБ кәсіпорындарының саны екі есе көбейген және 2013 жылдың қорытындылары бойынша 1 542 мың бірлікті құрады. Сөйтіп ШОБ экономикалық тұрғыдан белсенді тұрғындардың көбі артық көретін қызмет түріне айналуға бастады. Бұл мемлекеттің жоспарлы саясаты дұрыс таңдағанын, сондай-ақ елде қолайлы бизнес-климаттың жасалғанын көрсетеді.

Бүкіләлемдік Банктің 2014 жылғы Doing Business рейтингінің нәтижелері бойынша Қазақстан 189 елдің ішінде 50-орында, 2013 жылмен салыстырғанда 3 орынға жоғары көтерілген. Бұл зерттеу жыл сайын 189 елде жүргізіледі және бизнес-климат қолайлылығының 10 бағыты бойынша елдердің рейтингін айқындайды.

Қазақстанның жоғары орыннан көрінуінің бірден-бір себебі – Халыққа қызмет көрсету орталықтарында компанияны тіркеу уақыты қысқарды, сондай-ақ меншікті тіркеудің жеделдетілген рәсімі енгізілді. Жүргізілген кешенді институционалдық шаралар «Doing Business» рейтингінің келесі индикаторларының жақсаруына септігін тигізді: «Құрылыс жүргізуге рұқсаттар алу» (145 орын, 4 орынға көтерілген),

7.1. МАЛЫЙ И СРЕДНИЙ БИЗНЕС КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Стимулирование экономического роста является одной из важнейших задач экономической политики любой страны, так как экономический рост способствует повышению благосостояния населения. Малый и средний бизнес является одним из факторов экономического роста. Роль малого и среднего бизнеса незаменима при решении наиболее острых экономических и социальных задач. Не требуя значительных затрат со стороны государства, малый и средний бизнес способствует формированию «здоровой» конкурентной среды, установлению рыночного равновесия, созданию новых рабочих мест, формированию среднего класса, удовлетворению различных потребностей населения, что в конечном итоге приводит к обеспечению устойчивого экономического роста.

Вопросы развития малого и среднего бизнеса всегда являлись приоритетными для высшего руководства нашей страны. Меры поддержки частного предпринимательства, предпринятые государством, беспрецедентны по своему масштабу среди всех стран СНГ. Глава нашего государства в своем послании народу Казахстана «Казахстанский путь – 2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее» относит развитие малого и среднего бизнеса к одним из приоритетных направлений экономической политики государства. Развитие малого и среднего бизнеса – вот главный инструмент индустриальной и социальной модернизации Казахстана в XXI веке. Чем больше доля малого и среднего бизнеса в нашей экономике – тем более устойчивым будет развитие Казахстана. Согласно данным Агентства РК по статистике, в Казахстане за последние 9 лет количество зарегистрированных предприятий МСБ увеличилось более, чем в два раза и по итогам 2013 года составило 1 542 тыс. ед. Таким образом, МСБ становится все более популярным видом деятельности среди экономически активного населения. Это свидетельствует о правильном выборе планомерной политики государства, а также о благоприятном бизнес-климате в стране.

По результатам рейтинга Всемирного Банка Doing Business 2014 Казахстан занял 50 место среди 189 стран, улучшив свои позиции на 3 пункта по сравнению с 2013 годом. Данное исследование проводится на ежегодной основе в 189 странах и определяет рейтинг стран по 10 направлениям благоприятности бизнес климата.

Во многом улучшение позиции Казахстана произошло за счет сокращения времени регистрации компании в Центрах обслуживания населения, а также благодаря введению ускоренной процедуры регистрации собственности. Проведение комплексных институциональных мер способствовало улучшению следующих индикаторов рейтинга «Doing Business»: «Получение разрешений на строительство» (145 место, улучшение на 4 позиции), «Регистрация собственности» (18 место, улучшение на 9 позиций), «Разрешение неплатежеспособности» (54 место, улучшение на 1 позицию)

«Меншікті тіркеу» (18-орын, 9 орынға көтерілген), «Төлемге қабілетсіздікке рұқсат беру» (54-орын, 1 орынға көтерілген).

Алайда «Салық салу» (18-орын) және «Халықаралық сауда жүргізу» (186-орын) сияқты индикаторлар өзгеріссіз қалды. «Кәсіпорындарды тіркеу» (30-орын, 3 орынға түскен), «Электр қуатымен қамсыздандыру жүйесіне қосылу» (87-орын, 2 орынға түскен), «Несиелеу» (86-орын, 4 орынға түскен), «Инвесторларды қорғау» (22-орын, 1 орынға түскен) және «Келісімшарттардың орындалуын қамтамасыз ету» (27-орын, 1 орынға түскен) сияқты индикаторлар нашарлаған. Тәжірибе жүзінде қазіргі кезде кәсіпкер бизнесті оңай әрі жылдам аша алады, бірақ бұдан әрі кәсіпкер түрлі айып санкцияларын, салықтарды төлеуге мәжбүр болады, осыған байланысты ШОБ-тің көлеңкелі секторда болуы тиімді.

Сонда да Қазақстандағы шағын және орта бизнес күрделі қиындықтарға ұшырауда, оларды жеңу үшін ең алдымен заңнаманы одан әрі жетілдіруге, қаржылық қолдауға, аймақтық даму бағдарламаларының нәтижелілігін арттыруға, әкімшілік кедергілерді жоюға және жемқорлықты жеңуге, инновациялық әлеуетті арттыруға, сондай-ақ кәсіпкерлік жөніндегі білімді дамытуға бағытталған жүйелі жұмыстар жүргізу қажет.

Вместе с тем, без изменений остаются такие индикаторы, как «Налогообложение» (18 место) и «Ведение международной торговли» (186 место). Ухудшения произошли в таких индикаторах, как «Регистрация предприятий» (30 место, ухудшение на 3 позиции), «Подключение к системе электроснабжения» (87 место, ухудшение на 2 позиции), «Кредитование» (86 место, ухудшение на 4 позиций), «Защита инвесторов» (22 место, ухудшение на 1 позицию) и «Обеспечение исполнения контрактов» (27 место, ухудшение на 1 позицию). На практике все, что сейчас предприниматель может сделать быстро и легко, это открыть бизнес, далее предпринимателю приходится платить различные штрафные санкции, налоги, в связи с этим МСБ выгоднее находится в теневом секторе.

Тем не менее, малый и средний бизнес в Казахстане продолжает испытывать серьезные трудности, для преодоления которых необходима последовательная работа, прежде всего, по дальнейшему совершенствованию законодательства, финансовой поддержки, повышению эффективности региональных программ развития, по устранению административных барьеров и преодолению коррупции, по повышению инновационного потенциал, а также по развитию предпринимательского образования.

1-сурет – Қазақстан Республикасының 2008 – 2014 жылдардағы рейтингінің салыстырмалы көрсеткіштері
Рисунок 1 – Сравнительные показатели рейтинга РК за 2008–2014 гг.

Ескертпе – автор [3] дереккөзі бойынша жасады.
Примечание – Составлено автором по источнику [3]

1-суретке сәйкес жалпы рейтингте жағымды өзгерістер байқалады: Қазақстан 2008 жылы 72-орында тұрса, 2014 жылы 50-орынға көтерілген. Қазақстан бұл рейтингтегі ең жоғары 47-орынға 2012 жылы көтерілген. Рейтингтегі оң тренд «Өнімділік-2020», «Жұмыспен қамту-2020», «Бизнестің жол картасы 2020», Моно қалаларды дамыту бағдарламасы, «Агробизнес 2020» сияқты бағдарламалар арқылы кәсіпкерлікті қолдауға және дамытуға бағытталған кешенді шараларды іске асырудың нәтижесінде қалыптасып отыр. Мысалға, «Бизнес жол картасы-2020» бағдарламасын іске асырудың аясында 2013 жылы келесі нәтижелерге қол жеткізілді. Жалпы сомасы 642 млрд. теңгеге 2861 жоба субсидияланды. 21 млрд. теңгені құрайтын сомаға 204 жоба кепілдендірілді. 454 кәсіпорынға арналған өндірістік инфрақұрылым қалыптастырылуда, инвестициялардың жалпы сомасы 95,9 млрд. теңгені құрайды. Жаңа бастап жүрген 137 кәсіпкерге сомасы 408 млн. теңгені құрайтын гранттар берілді.

В соответствии с рисунком 1 в целом по рейтингу наблюдается положительная динамика: Казахстан улучшил позиции с 72 места в 2008 году до 50 места в 2014. Самую высокую позицию в данном рейтинге Казахстан занял в 2012 году, заняв 47 место. Позитивный тренд в рейтинге произошел вследствие реализуемых комплексных мер поддержки и развития предпринимательства через такие программы, как «Производительность-2020», «Занятость-2020», «Дорожная карта бизнеса 2020», Программа развития моногородов, «Агробизнес-2020». Так, в рамках реализации программы «Дорожная карта бизнеса 2020» в 2013 году достигнуты следующие результаты. Просубсидировано 2 861 проектов на сумму 642 млрд. тенге. Прогарантировано 204 проекта на сумму 21 млрд. тенге. Производственная инфраструктура подводится для 454 предприятий на общую сумму инвестиций 95,8 млрд. тенге. Предоставлены гранты для 137 начинающих предпринимателей на сумму 408 млн. тенге.

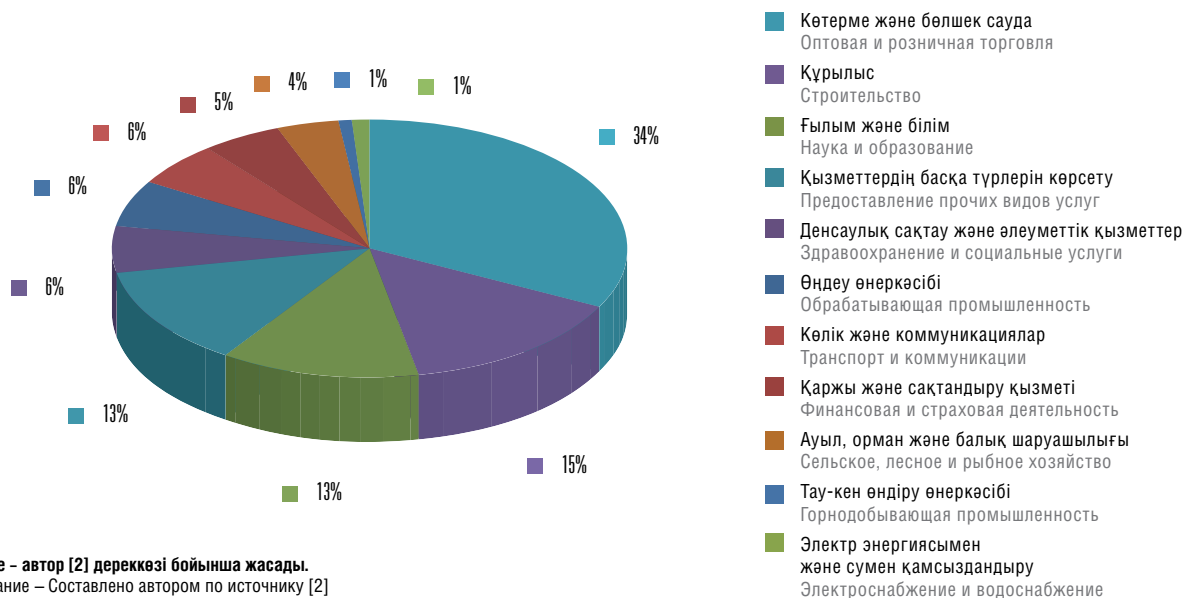
Шағын кәсіпкерліктің дамуына кедергі келтіретін күрделі мәселелердің бірі – субъектілердің басым бөлігінде өз инвестициялық және айналымдық қажеттіктерін қамтамасыз етуге қажетті жеткілікті ресурстардың болмауы. Шағын кәсіпкерліктің кепіл беру қабілетінің төмен болуының кесірінен банктер қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемені ұлғайту арқылы тәуекелдің құнын несиелерге аударуға мәжбүр. 2013 жылдың қазан айында шағын кәсіпорындарға берілген несиелердің көлемі 9%-ға қысқарған.

Сондай-ақ өсімді тежейтін тағы бір мәселе – ШОБ қазіргі уақытта негізінен делдалдық саласында және қомақты қаржы жұмсалымдарын қажет етпейтін салаларда дамып келеді. 2-суретке сәйкес ШОБ негізінен сауда, қоғамдық тамақтану, азаматтық нысандар құрылысы, техника мен машинаны ұсақ-түйек жөндеу жұмыстары, ауыл шаруашылығы салаларында шоғырланған. Алайда ғылыми-техникалық жаңалықтар және ақпарат саласы сияқты қуатты нарық игерілмей жатыр.

Одной из наиболее сложных проблем, препятствующих развитию малого предпринимательства, является отсутствие у большей части субъектов достаточных финансовых ресурсов для обеспечения собственных инвестиционных и оборотных потребностей. Банки в силу низкой залогоспособности малого предпринимательства вынуждены переносить стоимость риска на кредиты путем увеличения процентной ставки по займам. В октябре 2013 года объем кредитов малым предприятиям сократился на 9 %.

Также к проблемам роста можно отнести то, что развитие МСБ происходит у нас сейчас в основном в посреднической сфере и отраслях, не требующих значительных капитальных вложений. В соответствии с рисунком 2 МСБ в основном сосредоточен в торговле, общественном питании, строительстве гражданских объектов, мелком ремонте техники и машин, сельском хозяйстве. Между тем такой мощный рынок, как сфера научно-технических новшеств и информации, не осваивается.

2-сурет – Шағын және орта бизнестегі тіркелген заңды тұлғалардың салалық құрылымы
Рисунок 2 – Отраслевая структура зарегистрированных юридических лиц малого и среднего бизнеса

Ескертпе – автор [2] дереккөзі бойынша жасады.
Примечание – Составлено автором по источнику [2]

Қазақстанда елдің ЖІӨ-нің басым бөлігін қызметінде қосымша жұмыс күшін қажет етпейтін жаңа технологияларды қолдану мүмкіндігіне ие ірі кәсіпорындар құрайды. Мысалға, тау-кен барлау саласындағы кәсіпорындар көп капиталды қажет етеді және ел халқының жұмыспен қамту деңгейіне әсерін тигізе қоймайды. Бұл салалардағы кіріс шектелген адамдар тобының пайдасына түседі, бұл қоғамдағы әлеуметтік жіктелудің күшеюіне әкеп соғады. Атап өтетін жайт, «голландиялық аурудың» кейбір симптомдары және «ресурстық қарғыс» белгілері бар.

Қазақстанның экономикалық дамуы шикізаттық (негізінен мұнай-газ) экспорттық секторға тәуелді. Демек экономиканың энергия ресурстары бағаларының құбылуына тәуелділігі, яғни «голландиялық ауруға» шалдыққыштығы жоғары. Ресурстардың молшылығы Қазақстанның макроэкономикалық көрсеткіштеріне тигізетін әсерінің сипаты қарама-қайшы келеді. Бір жағынан қарағанда 2000 жылдары табиғат ресурстары барының және оларды белсенді түрде игерудің

В Казахстане значительную долю ВВП страны составляют крупные предприятия, которые имеют возможность применять в деятельности новые технологии, не требующие дополнительную рабочую силу. Например, предприятия горнодобывающей отрасли капиталоемки и слабо влияют на уровень занятости населения страны. Прибыль в этих отраслях концентрируется в руках ограниченного числа лиц, что ведет к усилению социального расслоения в обществе. Можно отметить, что в той или иной степени имеют место некоторые симптомы «голландской болезни» и признаки ресурсного проклятия.

Экономическое развитие Казахстана можно однозначно охарактеризовать как зависящее от сырьевого (преимущественно нефтегазового) экспортного сектора. Следовательно, сильна подверженность экономики колебаниям цен на энергоресурсы, а значит, и «голландской болезни». Характер влияния ресурсного изобилия на макроэкономические показатели Казахстана довольно противоречив. С одной стороны именно благодаря наличию и активному освоению природных ресурсов республике удавалось демонстрировать довольно высокую экономи-

арқасында республиканың экономикалық қарқыны айтарлықтай жоғары болды. Басқа жағынан макроэкономикалық өсім әр уақытта халықтың өмір сүру деңгейінің жоғарылуына септігін тигізе бермейді. Қазақстанның экономикасында және халқының әлеуметтік өмірінде жағымды өзгерістер байқалып жатса да, тұрақты оң тенденциялар қалыптасты деп айтуға әлі ерте.

Қазақстандағы экономикалық өсімнің аймақтық сипаты ба-сым, экономикаға шамадан тыс аумақтық сәйкессіздік тән. Жалпы аймақтық өнімнің басым бөлігі екі облыста (Атырау және Маңғыстау) және елорда типті екі қалада (Алматы және Астана) қалыптасады, оларда республика халқының 19,5%-ы тұрады. Елдегі инвестициялық тартымдылық және экспорттық әлеует көрсеткіштері бойынша бұл аймақтар көш бастап келеді. Бүкіл Қазақстан халқының 73%-ы тұратын Оңтүстік Қазақстанның ауқатсыз облыстарында (Алматы, Жамбыл және Оңтүстік Қазақстан облыстарында) қарама-қайшы жағдай қалыптасқан, мұнда ЖАӨ-нің тек 12,2%-ы ғана өндіріледі.

Бүкіләлемдік банктің деректеріне сай 2010 ж. табиғат ресурстарының Қазақстанның ЖІӨ-не қосқан тікелей үлесі 27,6%-ды құрады (салыстыратын болсақ, Австралияны, Канаданы және Норвегияны қоспағанда, дамыған елдердің көбінде бұл көрсеткіш 1,5%-дан аспайды), бұл кезде мұнайдың үлесі 22,4%-ды, газ 2,7%-ды, көмір 5,5%-ды, кенді шикізат 2,5%-ды құрады. Минералды ресурстар және оларды бастапқы қайта өңдеуден шығатын өнімдер экспорттың жалпы көлемінің 90%-нан астам көлемін құрайды, олардың 78%-ын мұнай мен газ құрайды. Бұл кезде Қазақстан табиғат рентасын өз бетінше пайдаланады деп айтуға келмейді.

Республикада экономиканы қайта құрылымдауға бағытталған тұрақты және мақсатты жұмыстар жүргізудің нәтижесінде ғана «ресурстық қарғысты» және «голландиялық ауруды» жеңуге жағдай жасауға болады. Бұл кезде жоғары технологиялық салаларға бағытталатын декларацияланатын қомақты инвестициялардан гөрі құрылымдық саясатты іске асыруға бағытталған шағын қадамдар, атап айтқанда шикізаттық емес секторлардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында оларға субсидиялар беру үшін тұрақтандыру қорының қаражатын пайдалану қысқа және орта мерзімді перспективада жоғары нәтижелілігін береді. Әлеуметтік және аймақтық диспропорцияларды жеңуге бағытталған шаралар кешенін іске асыру маңызды.

Қазақстанда инновациялық қызметке көп көңіл бөлінуде, бірақ бұл елдің әлемдік нарықтағы бәсекеге қабілеттілігінің жоғарылауын әзірше ынталандырған жоқ. Жалпы инновациялық дамудың жағымсыз факторларын жою және негізгі мәселелерді шешу үшін экономика ғылымында келесі шараларды қолдану ұсынылады:

- ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрылымдық жұмыстарды (ҒЗТҚЖ) қаржыландыру көлемін ұлғайту (соның ішінде жеке инвестицияларды тарту механизмі арқылы);
- ғылыми-инновациялық қызмет субъектілерінің арасындағы барлық өзара қарым-қатынастарды, соның ішінде үкіметтік және жергілікті деңгейдегі мемлекеттік құрылымдардың ұйымдастыру қызметін реттейтін нәтижелі ұлттық ғылыми-инновациялық жүйе жасау;

ческую динамику в 2000-е годы. С другой стороны, не всегда макроэкономический рост ведет к повышению жизненного уровня населения. Намечившиеся положительные сдвиги в экономике и социальной жизни населения Казахстана еще не столь значительны и продолжительны, чтобы можно было говорить о формировании устойчивых положительных тенденций.

Экономический рост в Казахстане носит очаговый характер, для его экономики характерна чрезмерная территориальная диспропорциональность. Большая часть валового регионального продукта формируется в двух областях (Атырауской и Мангистауской) и двух городах столичного типа (Алматы и Астане), в то время как в них проживало 19,5% населения республики. Эти регионы обладают наибольшей инвестиционной привлекательностью и экспортным потенциалом в стране. На другом полюсе – беднейшие области Южного Казахстана (Алматинская, Жамбылская и Южно-Казахстанская), в которых проживает 73% всего казахстанского населения и производится лишь 12,2% ВРП.

Согласно данным Всемирного банка, прямой вклад природных ресурсов в производство ВВП Казахстана в 2010 г. составил 27,6% (для сравнения: в большинстве развитых стран, за исключением Австралии, Канады и Норвегии, данный показатель не превышает 1,5%), причем на нефть приходилось 22,4%, на газ – 2,7, на уголь – 5,5, на рудное сырье – 2,5%. Минеральные ресурсы и продукция их первичной переработки составляют более 90% общего объема экспорта, из них 78% приходится на нефть и газ. При этом Казахстан использует природную ренту не вполне самостоятельно.

Условия для преодоления «ресурсного проклятия» и «голландской болезни» в республике могут быть созданы только в результате постоянной и целенаправленной работы по реструктуризации ее экономики. Причем в кратко- и среднесрочной перспективе даже небольшие шаги по реализации структурной политики, в частности использование средств стабилизационного фонда для предоставления субсидий несырьевым секторам в целях повышения их конкурентоспособности, способны дать больший положительный эффект, чем декларируемые огромные инвестиции в высокотехнологичные отрасли. Важно реализовать комплекс мер, направленных на преодоление социальных и региональных диспропорций.

В Казахстане инновационной деятельности уделяется большое внимание, но это пока не стимулирует повышение конкурентоспособности страны на мировом рынке. В целом для устранения неблагоприятных факторов и решения основных проблем инновационного развития в экономической науке предлагается следующее:

- увеличить объемы финансирования научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (НИОКР), в том числе через механизм привлечения частных инвестиций;
- создать эффективную национальную научно-инновационную систему, которая упорядочит все взаимоотношения между субъектами научно-инновационной деятельности в том числе организационную деятельность государственных структур на правительственном и местном уровне;
- предоставить предприятиям, направляющим собственные средства на научную и научно-техническую деятельность, льготные условия по налогам;
- ускорить процесс трансфера технологий;

- ғылыми және ғылыми-техникалық қызметке меншікті қаражатты бағыттайтын кәсіпорындарға салықтар бойынша жеңілдікті талаптар беру;
- технологиялар трансферті үрдісін жылдамдату;
- ғылыми-инновациялық кадрларды даярлау сапасын арттыру және олардың қызмет етуіне және дамуына қолайлы жағдай жасау.

Шағын және орта кәсіпкерлікті дамытудың қазіргі жағдайларында нарықтық ортада жұмыс істеуге дайын болуға тиіс кәсіпкерлердің контингентін жаңарту қажеттігі байқалады. Отандық экономиканың қажеттіктерін қамтамасыз ету үшін шағын және орта кәсіпкерлік секторына қажетті мамандарды үнемі даярлау жұмыстарын жүргізу қажет, бұл тұрақты оқу-кеңес беру құрылымдарының жүйесін жасауды көздейді. Оқу-кеңес беру орталықтарының жұмысы кадрларды даярлау және қайта даярлау үрдісін ерекше жолмен ұйымдастыруға негізделуге тиіс, бұл үрдіс шағын және орта кәсіпкерлікке арналған білікті кадрларды даярлауға септігін тигізетін дәстүрлі және арнайы оқу әдістемелерін қамтуға тиіс.

Қазіргі уақытта Қазақстанның білім беру жүйесі әр аймақтың экономикалық дамуы ерекшеліктерін ескере отырып бизнесті ұйымдастыру саласындағы жоғары білікті кадрларды даярлау моделін іздеуде. Бұл кәсіпкерлікке және шағын бизнеске бағдарланған оқытушыларды даярлауға; үздік отандық және шетелдік тәжірибені Қазақстанның аймақтарына трансферттеуге; қашықтан бизнесті үйретуге; оқытатын және консалтингтік орталықтардың тармақталған желісін қалыптастыруға қатысты. Кәсіпкерлікті дамыту агенті ретіндегі білім беру жүйесінің артықшылығы тұрғындарға кәсіпкерлікті оқыту міндеттерін атқарудың синергетикалық көбейткіш қабілетінде: айтарлықтай қысқа мерзімде кәсіпкерлік саласындағы бірнеше жүз педагог дайындау қажет, олар жыл сайын мыңдаған оқушыға кәсіпкерлік мәдениетін дублициялайтын болады. Ұстаздар мен оқытушылардың теория жүзінде ғана емес, тәжірибе жүзінде де білім алуы мақсаттарында бірлескен ұжымдық кәсіпкерлік қызметпен айналысу маңызды. Мектеп, кәсіби училище, колледж және жоғары оқу орны оқытушылар үшін бизнес-инкубатор, технопарк болуға тиіс, қолда бар өндірістік және оқу мүмкіндіктерін кәсіпкерлік білім беру үшін нәтижелі түрде пайдалануға тиіс.

Шағын және орта бизнестің дамуына мемлекет жасайтын жағдайлар көп әсерін тигізеді. Қазақстан тәуелсіздік алғалы жиырма жыл өтті, бұл уақытта тартымды бизнес-климатты жасауда маңызды қадамдар жасалды, мұны шағын және орта бизнес секторына берілген халықаралық баға және оның айтарлықтай өсімі көрсетеді. ШОБ секторын экономиканың «локомотивіне» айналдыру үшін мемлекет бірінші кезекте қатысушылардың өздерінің ниеттерін ескеретін кешенді қолдауды көрсетуді жалғастыруға тиіс.

- повысить качество подготовки научно-инновационных кадров и создать благоприятные условия для их деятельности и развития.

Современные условия развития малого и среднего предпринимательства выявляют необходимость обновления контингента предпринимателей, которые должны быть более подготовлены к работе в рыночной среде. Для обеспечения потребностей отечественной экономики необходимо проводить постоянную подготовку специалистов для сектора малого и среднего предпринимательства, что предполагает создание системы устойчивых учебно-консультационных структур. Работа учебно-консультационных центров должна основываться на особой организации процесса подготовки и переподготовки кадров, включающей традиционные и специальные методики обучения, способствующие подготовке квалифицированных кадров для малого и среднего предпринимательства.

В настоящее время система образования Казахстана находится в поиске модели подготовки высококвалифицированных кадров в области организации бизнеса с учетом специфики экономического развития каждого региона. Это касается подготовки преподавателей с ориентацией на предпринимательство и малый бизнес; осуществление трансферта лучшего отечественного и зарубежного опыта в казахстанский регион; развитие дистанционного бизнес-образования; формирование разветвленной сети обучающихся и консалтинговых центров. Преимущество системы образования как агента развития предпринимательства заключается в ее синергетической множительной способности решения задач предпринимательского образования населения: достаточно за более короткий срок, подготовить в предпринимательском отношении несколько сотен педагогов, и они ежегодно будут дублировать культуру предпринимательства в тысячах учащихся. Важно только, чтобы педагоги и учащиеся не только теоретически, но и практически занимались совместной коллективной предпринимательской деятельностью, пусть и «учебной». Школа, профессиональное училище, колледж и вуз могут и должны стать для учащихся бизнес-инкубатором, технопарком, более эффективно использовать имеющиеся производственные и учебные площади для предпринимательского образования.

Успех развития малого и среднего бизнеса во многом определяется условиями, которые создает государство. За два десятилетия независимости Казахстана были сделаны важные шаги в создании привлекательного бизнес-климата, о чем свидетельствуют международная оценка и значительный рост сектора малого и среднего бизнеса. Для того чтобы сектор МСБ стал реальным «локомотивом» экономики, государству следует и дальше оказывать комплексную поддержку, учитывая в первую очередь пожелания самих его участников.

Пайдаланылған әдебиет тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдаған «Қазақстан жолы – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауы // Қазақстан Республикасы Президентінің ресми сайты [Электрондық ресурс]. – Қолжетімділік режимі: http://www.akorda.kz/ru/page/poslanie-prezidenta-respubliki-kazakhstan-n-a-nazarbaeva-narodu-kazakhstana-29-yanvary-2010-goda_1340624693 (сайттан деректер алынған күн: 2014 жылғы 05.02.).
2. Статистикалық деректер // Қазақстан Республикасының Статистика агенттігінің ресми сайты [Электрондық ресурс]. – Қолжетімділік режимі: <http://www.stat.gov.kz/> (сайттан деректер алынған күн: 2014 жылғы 05.02.).
3. «Doing Business 2014: Шағын және орта кәсіпорындардың қызметін реттеуді түсіну» баяндамасы (Доклад «Doing Business 2014: Понимание регулирования деятельности малых и средних предприятий») // Бүкіләлемдік банктің ресми сайты [Электрондық ресурс]. – Қолжетімділік режимі: <http://russian.doingbusiness.org/> (сайттан деректер алынған күн: 2014 жылғы 29.01.).
4. Т.М. Әлиев «Қазақстан: «ресурстық қарғыс» па әлде «голландиялық ауру» ма?» («Казахстан: «ресурсное проклятие» или «голландская болезнь»?») // Экономика мәселелері (Вопросы экономики). – 2013. – № 6. – 17–35 беттер.

Список использованной литературы:

1. Послание Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева народу Казахстана «Казахстанский путь – 2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее» // Официальный сайт Президента Республики Казахстан [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.akorda.kz/ru/page/poslanie-prezidenta-respubliki-kazakhstan-n-a-nazarbaeva-narodu-kazakhstana-29-yanvary-2010-goda_1340624693 (Дата обращения: 05.02.14 г.).
2. Статистические данные // Официальный сайт Агентства Республики Казахстан по статистике [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.stat.gov.kz/> (Дата обращения: 05.02.14 г.).
3. Доклад «Doing Business 2014: Понимание регулирования деятельности малых и средних предприятий» // Официальный сайт Всемирного банка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://russian.doingbusiness.org/> (Дата обращения: 29.01.14 г.).
4. Алиев Т.М. Казахстан: «ресурсное проклятие» или «голландская болезнь»? // Вопросы экономики. – 2013. – № 6. – С 17–35

Б.Ж. Еремекбаева – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің Жоғары экономика және бизнес мектебінің деканы, Еуразия халықаралық экономикалық академиясының академигі, ҚР еңбегі сіңген қайраткері

Еремекбаева Б. Ж.
декан Высшей школы
экономики и бизнеса КазНУ им. аль-Фараби,
Академик Международной экономической
Академии Евразия, Заслуженный деятель РК

7.2. БӘСЕКЕЛЕС ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЛАРЫНДА КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫҢ САЛЫҚТЫҚ СТИМУЛДАРЫ

Бүгінгі таңда шағын және орта бизнес жаңа экономиканың қозғалтқыш күшіне айналды. Әлемдік тәжірибеде шағын және орта бизнестің даму деңгейі елдің, аймақтың және қаланың даму деңгейін сипаттайтын көрсеткіш болып табылады. Қарқынды және үйлесімді дамуға, нарықта бәсекелес болуға ұмтылатын кез келген мемлекет ең алдымен кәсіпкерлік бастамаға, әсіресе экономикадағы бастамаларға көңіл бөлуге тиіс. Шағын кәсіпкерліктің дамуы халықтың экономикалық бастамасының көрінісі екені айтпаса да түсінікті. Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне: қызметті қайта бейімдеу икемділігі, экономикалық амалдар жасау еркіндігі, айналымдық қаражаттың жылдам айналымдылығы, қысқа инвестициялық кезең тән. Шағын бизнес көбінесе нақты тұтынушыға бағдарланады, халық тұтынатын тауарлар өндірісі, тауарлар мен қызметтерді өткізу салаларындағы бос орындарды жылдам толтыра алады. Бұл оларға монополистермен еркін бәсекелесуге мүмкіндік береді. Қазақстанда 800 мың шағын және орта бизнес субъектісі бар, оларда 2,4 миллион қазақстандық азамат жұмыс істейді. Бұл сектор шығарған өнімдердің көлемі төрт жыл ішінде 1,6 есе өсіп, қазір 8,3 млрд. теңгеден астам соманы құрайды.

Елбасы Жолдауында шағын және орта бизнес саласындағы мәселелерді шешудің нақты жолдарын көрсетті. Президент айтқандай: «Болашақ – аграрлық секторда, әсіресе, шағын және орта бизнес түріндегі жаңа өңдеу кәсіпорындары желісін құруда. Бұл тұста біз бизнесті несиелі арқылы қолдауға тиіспіз. Фермерлер ұзақмерзімді қаржыландыру мен өткізу нарықтарына делдалсыз, тікелей шыға алатын болуға тиіс. Ауыл өндірушілерінің қарыздарын кепілдендіру және сақтандырудың тиімді жүйесін құру да өзекті мәселе».

Өнеркәсіпке келер болсақ, шағын кәсіпорындарды көптеп құру ең алдымен халық тұтынатын тауарлар өндірісі саласында қажет.

ШОБ-ті қолдаудың қаржылық стимулдары шағын және орта бизнестің дамуына елеулі әсерін тигізеді. Оларға салықтық стимулдарды және ШОБ-ті несиелеу жүйесін жатқызуға болады.

Әлемдік рейтингтік агенттіктердің деректері бойынша еліміз ШОБ үшін қолайлы климат жасалған елдердің бірі болып саналады. Мысал ретінде ШОБ-ке салық салудың арнайы режимінің қолданылуын келтіруге болады. ТМД елдерінің арасында Қазақстан салық салудың осындай тәжірибесін енгізген және осы арқылы ШОБ үшін салықтық жүктемені барынша азайта отырып даму мүмкіндігін беретін бөлек салық салу режимін жасаған алғашқы ел болды.

ШОБ-ке салық салу рәсімін одан әрі жеңілдету мақсатында 2014 жылғы 1 қаңтардан бастап ҚР Салық кодексіне кейбір өзгерістер мен толықтырулар енгізілді.

7.2. НАЛОГОВЫЕ СТИМУЛЫ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УСЛОВИЯХ КОНКУРЕНТНОЙ ЭКОНОМИКИ

Малый и средний бизнес в современных условиях становится движущей силой новой экономики. В мировой практике уровень развития малого и среднего бизнеса является показателем реально характеризующий успех страны, региона и города. Любое государство если оно стремится к динамичному и гармоничному развитию, быть конкурентоспособным на рынке, прежде всего должен заботиться о предпринимательской инициативе, особенно в экономике. Общеизвестно, развитие малого предпринимательства – это свидетельство проявления экономической инициативы населения. Субъектам малого и среднего предпринимательства характерны: гибкость для репрофилирования деятельности, свобода экономического маневра, наиболее быстрая оборачиваемость оборотных средств, короткий инвестиционный период. Малый бизнес в большинстве случаев ориентирован на конкретного потребителя, может быстро заполнить ниши в сфере производства товаров народного потребления, реализации товаров и услуг. Это дает большую возможность им свободно конкурировать с монополистами. В Казахстане действует более 800 тысяч субъектов малого и среднего бизнеса, в них работает 2,4 миллиона казахстанцев. Объем продукции этого сектора вырос за четыре года в 1,6 раза и составляет более 8,3 млрд. тенге.^[1] Глава Государства в своем Послании озвучил конкретные пути решения проблем существующих в сфере малого и среднего бизнеса. Президент отметил: «Будущее за созданием сети новых перерабатывающих предприятий в аграрном секторе, главным образом в форме малого и среднего бизнеса. Здесь мы должны поддержать бизнес кредитами. Фермеры должны иметь прямой доступ к долгосрочному финансированию и рынкам сбыта без посредников. Актуальным вопросом является создание эффективной системы гарантирования и страхования займов сельских производителей».

Что касается промышленности, то создание большого числа малых предприятий необходимо, прежде всего, в сфере производства товаров народного потребления.

На развитие малого и среднего бизнеса существенное влияние оказывают финансовые стимулы поддержки МСБ. К ним можно отнести: налоговые стимулы и систему кредитования МСБ.

Наша страна по данным мировых рейтинговых агентств, считается одним из стран, с благоприятным климатом для МСБ. Примером того, можно припривести, функционирование специального режима налогообложения для МСБ. Казахстан одним из первых из стран СНГ ввел такую практику налогообложения, и тем, самым создал для субъектов МСБ отдельный режим налогообложения, дающий возможность развиваться при минимальной налоговой нагрузке.

Енгізілген өзгерістерге сай патенттің негізінде арнайы салықтық режимін қолданатын жеке кәсіпкерлердің шекті кірісі салықтық кезеңде республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржылық жылдың 1 қаңтарында қолданыста болатын ең аз жалақының 300 есе мөлшерінен аспауға тиіс. Жеңілдетілген декларацияның негізінде арнайы салықтық режимді қолданатын тұлғалар үшін салықтық кезеңдегі шекті кірістің сомалары (ең аз жалақының еселенген мөлшерлерінде) белгіленді:

- жеке кәсіпкерлер үшін: республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржылық жылдың 1 қаңтарында қолданыста болатын ең аз жалақының 1 400 есе мөлшері;
- заңды тұлғалар үшін: республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржылық жылдың 1 қаңтарында қолданыста болатын ең аз жалақының 2 800 есе мөлшері.

2014 жылы ең аз жалақы 19 966 теңге мөлшерінде белгіленді.

Жеңілдетілген декларацияның негізінде 2014 жылғы 1 қаңтардан бастап арнайы салықтық режимді қолданатын тұлғалар үшін жарты жыл салықтық кезең болып табылады. Енді жеңілдетілген декларация бір тоқсанда бір рет емес, жарты жылда бір рет берілетін болады. Шағын бизнес субъектілеріне арналған арнайы салықтық режимді қолданатын жеке кәсіпкерлердің жер салығы бойынша ағымдағы төлемдер есебін беруден босататын өзгерістер енгізілді, ал бұрын патенттің негізінде арнайы салықтық режимді қолданатын жеке кәсіпкерлер ғана босатылатын. Жаңа талаптарға сәйкес шағын бизнес субъектілеріне арналған арнайы салықтық режимді қолданатын жеке кәсіпкерлер өз қызметінде пайдаланатын жер телімдері бойынша жер салығын есептейді. Шағын бизнес субъектілеріне арналған арнайы салықтық режимді (АСР) қолданатын жеке кәсіпкерлер, яғни патенттің негізінде АСР-ді қолданатын кәсіпкерлер ғана емес, жеңілдетілген декларацияның негізінде АСР-ді қолданатын кәсіпкерлер мүлікке салынатын салық бойынша ағымдағы төлемдерден босатылады^[2].

Бұрын-соңды болмаған бизнесті мемлекеттік қолдау шарасының дәлелі ретінде ҚР Президентінің «Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру жағдайларын жақсартуға бағытталған түбегейлі шаралар туралы» 2014 ж. 27.02. Жарлығын атап өтуге болады. Осы Жарлыққа сай кәсіпкерлікті дамытудың жаңа мүмкіндіктері беріледі:

- 2014 жылғы 1 қаңтарға дейін, сәуір айынан бастап шағын және орта бизнес субъектілеріне тексерулер жүргізуге мораторий жарияланады;
- Президент қазақстандықтардың бизнес жүргізуі жағдайларын одан әрі жақсарту мақсатында Үкіметке нақты шаралар қолдануды тапсырды;
- жоспарлы тексерулер тәжірибесінен бас тартылады және тексерулерді айқындаудың әлемдік стандарттарға сәйкес келетін объективті жүйесі әзірленетін болады;
- 2015 жылғы 1 қаңтардан бастап заңнама бұзушылығына жол беру ықтималдығы жоғары кәсіпкерлер ғана тексерілетін болады.

Ел Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бастамасы бойынша Ұлттық қордан 2014–2015 жылдарға 1 трлн. теңге бөлу тұрақты экономикалық дамуды ынталандырудың елеулі көздерінің

В целях дальнейшего упрощения процедуры налогообложения МСБ с 1.01.2014 внесены некоторые изменения и дополнения в Налоговый Кодекс РК.

Согласно внесенным изменениям предельный доход индивидуальных предпринимателей, применяющих специальный налоговый режим на основе патента, не может превышать за налоговый период 300-кратного минимального размера заработной платы, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года.

Установлены суммы предельного дохода за налоговый период для лиц, применяющих специальный налоговый режим на основе упрощенной декларации в кратных размерах минимальной заработной платы:

- для индивидуальных предпринимателей: 1400-кратный размер МЗП, установленный законом о республиканском бюджете и действующий на 1 января соответствующего финансового года;
- для юридических лиц: 2800-кратный размер МЗП, установленный законом о республиканском бюджете и действующий на 1 января соответствующего финансового года;

На 2014 год минимальная заработная плата установлена в размере 19966 тенге.

Для лиц, применяющих специальный налоговый режим на основе упрощенной декларации с 1 января 2014 года налоговым периодом является полугодие. Теперь упрощенная декларация будет предоставляться один раз полугодие вместо квартала. Внесены изменения, освобождающие от предоставления расчета текущих платежей по земельному налогу индивидуальных предпринимателей применяющих специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, в то время как ранее освобождались только индивидуальные предприниматели, применяющие специальный налоговый режим на основе патента. По новому индивидуальные предприниматели, применяющие специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, исчисляют земельный налог по земельным участкам, используемым в своей деятельности. Индивидуальные предприниматели, применяющие специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, то есть не только применяющие СНР на основе патента, но и применяющие СНР на основе упрощенной декларации, освобождаются от уплаты текущих платежей по налогу на имущество.

Свидетельством беспрецедентно государственной поддержки бизнеса является Указ Президента РК от 27.02.14 г. «О кардинальных мерах по улучшению условий для предпринимательской деятельности в Республике Казахстан». Согласно данного Указа предоставляется новые возможности развития предпринимательства:

- до 1 января 2015 года, начиная с апреля, объявляется мораторий на проведение проверок субъектов малого и среднего бизнеса;
- Президент поручил Правительству принять конкретные меры в целях дальнейшего улучшения условий для ведения бизнеса казахстанцами;
- будет отменена практика плановых проверок и разработана объективная, соответствующая мировым стандартам система определения проверок;

бірі болады. Оның ішіндегі 100 млрд. теңге 2014 жылы ШОБ-ті несиелеуге беріледі. Мемлекеттің осындай қолдауының ШОБ жобаларын қолжетімді және ұзақ мерзімді негізбен қаржы ресурстарын қамтамасыз етуге септігін тигізетіні сөзсіз. Бөлінетін 100 млрд. теңгенің 50%-ы бұрын бөлінген несиелерді қайта қаржыландыруға, 50%-ы жаңа жобаларды қаржыландыруға бағытталатын болады. Жаңа жобалар пулының кем дегенде 25%-ы тағам өнеркәсібіндегі жобаларды мақсатты түрде қаржыландыру үшін көзделіп отыр.

Біздің пікірімізше тағам өнеркәсібіндегі ШОБ-ті дамыту жобаларын несиелеуге 25 млрд. теңге уақтылы бөлінді, бұл экономиканың аграрлық секторының дамуына түрткі болады. Тағам өнеркәсібінің дамуы ауыл шаруашылығына деген сұранысты ұлғайтады, осының нәтижесінде аграрлық сектор қарқынды түрде дамиды және бәсекеге қабілеттілігі артады. Күшейіп бара жатқан мемлекетаралық интеграциялық үрдістер және бәсекелестік шағын және орта бизнес саласындағы жағымды қаржы климатын жасауға жағдай жасайды. ЕурАзЭҚ-ты құру шағын және орта бизнестің одан әрі дамуына орасан мүмкіндіктер тудырады. Бұл жағдайларда елде қолайлы бизнес-климатты қалыптастыру ерекше өзекті мәселеге айналады. Қазақстанда қолайлы салықтық климатсыз бәсекеге қабілетті бизнес-климатты жасау мүмкін емес. Осыған байланысты біздің пікірімізше Еуразиялық экономикалық одақ қатысушылары болып табылатын елдердің салықтық заңнамасын зерттеу және талдау және оларды барынша үйлестіру қажет. Салық салу мәселелері интеграциялық үрдістің негізгі мәселелерінің бірі болып табылады. Оларды шешпей шынайы бәсекелес экономикаға және мемлекетаралық байланыстарға қол жеткізу мүмкін емес.

Пайдаланылған әдебиет тізімі:

1. Н.Ә. Назарбаев. Қазақстан халқына жолдаған «Қазақстан жолы – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауы. Казахстанская Правда, 2014 жылғы 18 қаңтар.
2. 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша ҚР заңдарының негізінде енгізілген өзгерістері және толықтырулары бар Қазақстан Республикасының «Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» кодексі.
3. 2014 жылдағы әлеуметтік-экономикалық саясаттың бірінші кезектегі шараларының жол картасы. Казахстанская Правда, 2014 жылғы 22 сәуір.

- с 1 января 2015 года проверкам будут подвергаться только те предприниматели, у которых, действительно, высокая вероятность нарушения законодательства.

Одним из существенных источников для стимулирования устойчивого экономического развития станет выделение по инициативе Президента страны Н.А. Назарбаева 1 трлн. тенге из Национального фонда на 2014–2015 годы. Из них, 100 млрд. тенге – на кредитование МСБ в 2014 году. Такая поддержка со стороны государства, безусловно будет способствовать обеспечению проектов МСБ финансовыми ресурсами доступной и долгосрочной основе. Из выделяемых 100 млрд. тенге – 50% будет направлено на рефинансирование ранее выделяемых кредитов, 50% – для финансирования новых проектов. Из пула новых проектов не менее 25% предусматривается для целевого финансирования проектов пищевой промышленности.

На наш взгляд, выделение 25 млрд. тенге на кредитование проектов на развитие МСБ в пищевой промышленности своевременно и даст новый стимул развитию аграрного сектора экономики. Развитие пищевой промышленности увеличит спрос на сельскохозяйственное производство в результате чего, аграрный сектор будет развиваться более интенсивно и станет более конкурентоспособным.

Усиливающиеся межгосударственные интеграционные процессы и конкуренции обуславливают создание благоприятного финансового климата в сфере малого и среднего бизнеса. Создание ЕврАзЭС открывает для малого и среднего большие возможности для дальнейшего развития. В этих условиях формирование благоприятного бизнес-климата в стране приобретает особую актуальность. Создание конкурентоспособного бизнес-климата в Казахстане невозможно без благоприятного налогового климата. В этой связи, на наш взгляд необходимо изучение и анализ налогового законодательства стран участников ЕАЭС и максимальная их гармонизация. Вопросы налогообложения является одним из ключевых проблем интеграционного процесса. Не решив их невозможно достичь реальной конкурентной экономики и межгосударственных связей.

Список использованной литературы:

1. Назарбаев Н. А. Послание народу Казахстана Казахстанский путь – 2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее. Казахстанская Правда, 18 января, 2014 год.
2. Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» с изменениями и дополнениями, внесенными законами РК по состоянию на 1 января 2014 г.
3. Дорожная карта первоочередных мер социально-экономической политики на 2014 год. Казахстанская Правда, 22 апреля, 2014 год.

Ж.Б. Қазбекова – Ph.D., доценттің міндетін атқарушы, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің Жоғары экономика және бизнес мектебі

Казбекова Ж. Б.
Ph.D., и.о. доцента,
Высшая школа экономики и бизнеса
КазНУ им. аль-Фараби

7.3. ШАҒЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ТУРАЛЫ АЯҚАЛДЫҚ ЭЛЕУМЕТТІК РЕСУРСЫ

90-шы жылдардың соңында әлемдік қаржы функцияларының сапалық тұрғыдан түрленуі орын алды: жаңа қаржы ағымдары басымдыққа ие болды, олардың мәні – олар өндірістік циклдардың аясында баламалы айырбасты жанама-лап қана қоймай, алып әлемдік қаржылық виртуалдық қабат түріндегі жаңа құрамдас бөлшекті тудырады. Қаржылық дуализм, әлемдік қаржының шынайы және виртуалдық қаржыға жіктелуі феномені туындады. Оның түп-тамыры постиндустриализм дәуірінің техногендік табиғатында (Интернет арқылы ақпаратты дереу беру, ақпараттың ауқымды массивтерін өңдеу қабілеті, бухгалтерлік есептің несиелік-қаржылық және төлем-есептесу құжаттарын сәйкестендіру және т.б., инновациялық революциялар тізбегі, жаңа жобалардың (тауар – бағдарлама) пайда болуы және т.б.) бастама алады.

Қаржылық дуализмнің салдары өндірістік үрдістердің жіктелуіне, ұлттық қаржы жүйелерінің әлсізденуіне, ұлттық экономикалардың спекулятивті капиталмен толығына, құн заңының қолданысын бұзғандай әкеп соқтырды.

Осының салдарынан ұлттық экономиканың тұрақты түрде әлеуметтік-экономикалық дамуы негізінен оның ғылыми-техникалық және зияткерлік әлеуетін пайдалану жағдайының және деңгейінің, оның барлық салаларында технологиялық және әлеуметтік инновацияларды әзірлеу және ендіру деңгейінің, сұранысты қанағаттандырудың жаңа түрлерін жасаудың негізінде және бірінші кезекте ең бай сала болып табылатын зияткерлік саласында капитал жинақтаудың есебінен, ресурстардың аса қымбат түрі – әлеуметтік ресурсты іске асырудың есебінен айқындалады.

Қазіргі қауымның қажеттіктерін қанағаттандыруға арналған технологиялардың, өнімдердің және қызметтердің заманға сай түрлерін әзірлеуге және ендіруге арқау болатын ғылыми-техникалық сала инновация туындап, дамитын сала болып табылады. Қазақстанда нарықтық қатынастарға ауысу (соның ішінде осы салада да) оның түбегейлі өзгерістеріне әкеп соқтырды. Бұл сала енді мемлекеттік, орталықтандырылған сала емес, алайда әзірше өркениетті-нарықтық салаға айнала қойған жоқ. Бұл республика тәуелсіздіке қол жеткізген сәттен бастап Қазақстанның экономикасында болған дағдарысты құбылыстардың ғылыми-техникалық салада да орын алғанына байланысты.

Қазақстанда ғылыми зерттеулерге бағытталатын бюджеттік қаржыландырудың қысқаруы өндірісті технологиялық тұрғыдан жаңартудың тоқтауына әкеп соқтырды. Бір жағынан мемлекет экономиканың жеке секторының ықпалына ұшыраған инновациялық қызмет субъектілерінің елеулі бөлігін басқара алмай қалды, басқа жағынан экономиканың жеке секторында ұлттық экономиканың белгілі бір салаларының инновациялық әлеуетін сақтауға және дамытуға қажетті материалдық-техникалық, қаржылық, қызметкерлік, ұйымдық ресурстар жоқ, ол өзіне берілген экономикалық

7.3. СОЦИАЛЬНЫЙ РЕСУРС РАЗВИТИЯ МАЛОГО ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

В середине 90-х гг. произошла качественная трансформация функций мировых финансов: на поверхность выходят новейшие финансовые потоки, природа которых заключается в том, что они опосредуют не только эквивалентный обмен в рамках воспроизводственных циклов, но и в огромной степени несут в себе новейшую компоненту – гигантский мировой финансовый виртуальный пласт. Возник новый феномен: финансовый дуализм, расслоение мировых финансов на финансы реальные и виртуальные. Их истоки – в самой техногенной природе эпохи постиндустриализма (мгновенная передача информации через Интернет, способность к обработке огромных массивов информации, унификация кредитно-финансовых и платежно-расчетных документов бухгалтерского учета и т.д., череда инновационных революций, появление все новых и новых проектов (товар – программы) и другие.

Последствия финансового дуализма сказываются на разрыве воспроизводственных процессов, ослаблении национальных финансовых систем, накачивании национальных экономик спекулятивным капиталом, в блокировке действия закона стоимости.

На этом фоне стабильное социально-экономическое развитие национальной экономики во многом определяется состоянием и уровнем использования ее научно-технического и интеллектуального потенциала, уровнем разработки и внедрения технологических и социальных инноваций во всех ее сферах, созданием новых форм удовлетворения спроса и в первую очередь за счет накопления капитала в самой богатой сфере – интеллектуальной, реализации богатейшего из ресурсов – социального^[2].

Сферой рождения и развития инновации является научно-техническая сфера, в которой происходит разработка и внедрение современных видов технологий, продуктов и услуг для удовлетворения потребностей современного общества. Переход к рыночным отношениям в Казахстане, в том числе и в этой сфере привел к ее коренным изменениям. Она перестала быть государственной, централизованной, в то же время не стала еще и цивилизованно-рыночной. Это связано с тем, что кризисные явления, имевшие место в экономике Казахстана с момента обретения республикой независимости, не обошли стороной и ее научно-техническую сферу.

Сокращение бюджетного финансирования в Казахстане на научные исследования привели к приостановке технологического обновления производства. С одной стороны, государство утратило контроль над значительной частью субъектов инновационной деятельности, попавших под влияние частного сектора экономики, с другой – последний не располагает необходимыми материально-техническими, финансовыми, людскими, организационными ресурсами для сохранения и развития инновационного потенциала тех

еркіндікті пайдалана алмайды. Осының нәтижесінде 90-шы жылдардың басында ғылым саласында қызмет еткен қызметкерлердің саны 50,6 мың адамды құраса, 2003 жылы 16,6 мың адамға дейін қысқарған. Ғылыми зерттеулерге және Қазақстанның ЖІӨ-не бағытталған зерттемелерге жұмсалған жиынтық шығыстар 2003 жылы 0,26%-ды құрады, бұл 1990 жылдың деңгейінен (0,8%) 3,1 есе аз. Сондықтан Қазақстан бір тұрғынға шаққанда ғылыми-зерттеу жұмыстарына жұмсалатын шығыстардың деңгейі бойынша басқа мемлекеттерден қалыс қалуда. Мысалға, 2001 жылы Қазақстандағы бұл көрсеткіш 3,9 АҚШ долларын құраса, Ресейде 64 АҚШ долларын, Францияда 480 АҚШ долларын, Германияда 536 АҚШ долларын құрады. Көптеген зерттеушілер әлемдік тәжірибені ескере отырып, инновациялық шағын кәсіпкерлікті қалыптастыру арқылы осы мәселені шешуге болады деп санайды.

Алайда ғылыми-техникалық қызметтің жаңа түрлері болып табылатын шағын инновациялық фирмалардың қалыптасу үрдісінің өзінде әлеуметтік ресурсты іске асыру деңгейінің төмендігі, мамандардың шығармашылық қабілеттерінің жоғалуы, олардың еңбек етуге деген ынтасының әлсіздігі, ғылыми еңбек сіңіруді қажетсінетін шағын фирмалардың басшылары мен қызметкерлерінің кәсіби деңгейінің төмендеуі сияқты көптеген қиындықтар бар.

Ғылыми-зерттеу ұйымдары желісінің даму деңгейі, олардың материалдық-техникалық қамсыздандыруы, ғылыми-техникалық сала қызметкерлерінің саны мен біліктілігі, орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемдері, жоғары білікті мамандарды даярлау жүйесінің даму деңгейі ғылыми-техникалық әлеуеттің негізгі көрсеткіштері болып табылады деп саналады.

Мысалға, 2007 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстанда ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрылымдық жұмыстарды (ҒЗТҚЖ) жүргізетін 273 ұйым қызмет етті. Бұл кезде 2006 жылы 273 ұйымның үшеуі ғана өнеркәсіптік кәсіпорындардың өзінде ғылыми-техникалық қызметпен айналысты. 1991 жылы мұндай ұйымдардың саны 20 бірлікті құрайтын, яғни жеті есе көп болатын. Бұл факт отандық кәсіпорындардың төмен инновациялық белсенділігін көрсетеді, бұл отандық өнімдердің әлемдік нарықтағы бәсекеге қабілеттілігінің өсуіне септігін тигізбейтіні түсінікті.

Ғылыми-техникалық әлеуетті ғылым мен техниканы дамытудың басым бағыттарына бағдарлау, бейінді ғылыми ұйымдардың әлеуетін шоғырландыру, ғылыми зерттеулер нәтижелерінің коммерциализацияны қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасында ғылыми мекемелер желісін оңтайландыру жалғасып келеді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 5 наурыздағы № 280 Қаулысының негізінде астрофизикалық, геологиялық-географиялық, химиялық-технологиялық, биологиялық және физикалық-математикалық зерттеулер сияқты бағыттар бойынша бес жаңа ғылыми орталық құрылды.

Мұндай орталықтар бірыңғай бейінді ғылыми ұйымдарды біріктіру арқылы құрылады. Бұрын ұлттық орталық мәртебесі бар келесі төрт орталық құрылған болатын: Биотехнология жөніндегі ұлттық орталық, Радиоэлектроника және байланыс жөніндегі ұлттық орталық, Ұлттық ядролық орталық және Минералдық шикізатты кешенді түрде қайта өңдеу жөніндегі ұлттық орталық.

или иных отраслей национальной экономики, не может воспользоваться предоставленной экономической свободой. В результате, численность работников, занятых в научной отрасли, по сравнению с началом 90-х годов сократилась с 50,6 тысяч человек в 1990 году до 16,6 тысяч человек в 2003 году. Суммарные расходы на научные исследования и разработки в ВВП Казахстана в 2003 году составили 0,26% и сократились по сравнению с уровнем 1990 года в 3,1 раза (с 0,8%). Поэтому Казахстан отстает от других государств по уровню расходов на научно-исследовательские работы на душу населения. Так, в 2001 году данный показатель в Казахстане составлял 3,9 доллара США, а в России 64 доллара США, во Франции – 480 долларов США, в Германии – 536 долларов США. Выход из этого положения многие исследователи, учитывая мировой опыт, видят в становлении инновационного, малого предпринимательства.

Однако сам процесс становления новых форм научно-технической деятельности – малых инновационных фирм – существенно отягощается многими проблемами: низким уровнем реализации социального ресурса, разрушением творческих способностей специалистов, их слабой мотивацией к труду, снижением профессионального уровня руководителей и работников малых наукоемких фирм

Принято считать, что основными показателями научно-технического потенциала являются уровень развития сети научно-исследовательских организаций, их материально-техническое обеспечение, численность и квалификация работников научно-технической сферы, объемы выполненных научно-технических работ, уровень развития системы подготовки высококвалифицированных специалистов.

Так, в Казахстане по состоянию на 1 января 2007 года действовало 273 организации, осуществляющих НИОКР. При этом лишь 3 организации из 273 в 2006 году занимались научно-технической деятельностью непосредственно на промышленных предприятиях. В 1991 году таких организаций было 20, то есть почти в семь раз больше. Данный факт подчеркивает низкую инновационную активность отечественных предприятий, что явно не способствует росту конкурентоспособности отечественной продукции на мировом рынке.

В целях сосредоточения научно-технического потенциала на приоритетных направлениях развития науки и техники, концентрации потенциала профильных научных организаций, обеспечения коммерциализации результатов научных исследований, в Республике Казахстан продолжается оптимизация сети научных учреждений. Постановлением Правительства Республики Казахстан от 5 марта 2004 года № 280 создано пять новых научных центров по следующим направлениям – астрофизические, геолого-географические, химико-технологические, биологические и физико-математические исследования.

Подобные центры образуются путем объединения научных организаций единого профиля. Ранее были созданы четыре центра, имеющих статус национальных – Национальный центр по биотехнологии, Национальный центр по радиоэлектронике и связи, Национальный ядерный центр и Национальный Центр по комплексной переработке минерального сырья.

Орталықтардың нәтижелі түрде жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін олардың әрқайсысында қазіргі заманғы маркетинг қызметін және ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ендіру қызметін құру жоспарланып отыр. Сондай-ақ ғылыми зерттеулерді ықтимал тұтынушы қажет ететін тауар деңгейіне жеткізу мақсатында орталықтарда тиісті тәжірибелік-эксперименттік базаны ұйымдастыру жоспарланып отыр. Мұндай іс-шаралардың отандық экономиканың инновациялық тұрғыдан дамуы қарқынын жеделдетуге бағдарланатыны анық. Құрылған ғылыми орталықтар тиісті бейінді технопарктерді ұйымдастыруға негіз бола алады деген үміт бар. Болашақта ғылыми орталықтардың жанында магистрлік және докторлық бағдарламаларды ашу арқылы халықаралық біліктілік талаптарына сәйкес ғылыми кадрларды даярлауды ұйымдастыру жоспарланып отыр. Соңғы жылдары мемлекеттік емес жоғары оқу орындары санының көбеюі жоғары білім беру жүйесінің дамуына тән тенденцияға айналды, олардың саны мемлекеттік жоғары оқу орындарынан үш есе көп. Алайда қазіргі уақытта жоғары оқу орындары (әсіресе жеке) елдің индустриялық-инновациялық дамуының өзекті міндеттерін шешуге елеулі үлесін қоспайды. Іс жүзінде ғылыми зерттеулер тек ұлттық және аймақтық университеттерде ғана жүргізіледі, бұл индустриялық-инновациялық қызметті дамытудың нақты стимулдарының жоғына және жоғары оқу орындарының ғылыми әзірлемелерді өз бетінше ендіруіне қажетті материалдық-техникалық және қаржылық қамсыздандырудың жеткіліксіз болуына байданысты. Сипатталған жағдайды нәтижелі индустриялық-инновациялық инфрақұрылым жүйесін қалыптастыру арқылы ғана түбегейлі өзгертуге болады деп санаймыз.

Ғылыми-зерттеу ұйымдарының экономиканың ең маңызды салаларының мәселелерін шешуге бағдарлануынан шығатын қорытынды: 2013 жылы Қазақстандағы 259 ғылыми-зерттеу ұйымының төртеуі ғана тұтынушылар тауарларын өндіру саласындағы технологияларды әзірлеумен айналысты [3]. Бұл сан Қазақстанның экономикасы шикізатқа тәуелді ел болып табылатыны фактісін растайды, бұл бағдарлануды өзгерту өте қиын болады. Басқа жағынан қарайтын болсақ, 103 ұйым агроөнеркәсіптік кешенге арналған технологияларды әзірлеумен айналысты, алайда бұл жұмыстардың ауыл шаруашылығының дамуы деңгейіне тікелей тигізетін әсері өте баяу, себебі іс жүзінде қажетті индустриялық-инновациялық инфрақұрылым жоқ. Атомдық өнеркәсіп, машина жасау, химиялық өнеркәсіп, көлік және коммуникациялар сияқты салаларды қамтитын жоғары технологиялық салаларға келер болсақ, оларды дамытуға тек 62 ғылыми-зерттеу ұйымы (шамамен алғанда жалпы санның 23,2%-ы) ғана бағдарланған. Бұл да индустриялық-инновациялық даму мақсаттарына қол жеткізу қажеттігі үшін жеткіліксіз.

2013 жылы республиканың ғылыми ұйымдары мен жоғары оқу орындарындағы ғылыми-техникалық қызметпен айналысатын қызметкерлердің жалпы саны 16578 адамды құрады, яғни 2005 жылғы ұқсас көрсеткішпен салыстырғанда 3,6%-ға артқан. 2005 жылы ғылым саласында жұмыс істейтін адамдардың саны бойынша ЖІӨ-нің ғылымды қажетсінуі 0,21%-ды құрады. Олардың ішінде 9 899 адам ғана зерттеуші мамандар, яғни тікелей ҒЗТҚЖ жұмыстарын жүргізетін қызметкерлер болды. Сонымен қатар ғылыми-педагогикалық қызметкерлердің бір бөлігі ғылыми-техникалық жұмыстар-

Для обеспечения эффективного функционирования центров планируется создать в каждом из них современные службы маркетинга и внедрения результатов научных исследований. Так же планируется организация в центрах соответствующей опытно-экспериментальной базы с целью доведения научных разработок до уровня товара, востребованного потенциальным потребителем. Очевидно, что подобные мероприятия нацелены на ускорение темпов инновационного развития отечественной экономики. Представляется, что созданные научные центры способны стать основой для организации технопарков соответствующего профиля.

В перспективе планируется организация подготовки научных кадров в соответствии с международными квалификационными требованиями путем открытия магистерских и докторских программ при научных центрах. Характерной тенденцией развития системы высшего образования в последние годы стало увеличение числа негосударственных вузов – их количество почти в три раза превышает количество государственных. Однако в настоящее время вузы, особенно частные, не вносят значительного вклада в решение актуальных задач индустриально-инновационного развития страны. Фактически научные исследования проводятся только в национальных и региональных университетах, что связано с отсутствием реальных стимулов для развития индустриально-инновационной деятельности недостаточным материально-техническим и финансовым обеспечением вузов для самостоятельного внедрения научных разработок. Представляется, что описанную ситуацию, возможно, кардинально изменить лишь посредством формирования эффективной системы индустриально-инновационной инфраструктуры.

Из ориентации научно-исследовательских организаций на решение проблем важнейших отраслей экономики следует, что всего 4 научно-исследовательских организации из 259 в Казахстане в 2013 году занимались разработкой технологий в сфере производства потребительских товаров [3]. Эта цифра подчеркивает тот факт, что Казахстан является страной с сырьевым укладом экономики и переломить эту направленность будет крайне сложно. С другой стороны, 103 организации занимались разработкой технологий для агропромышленного комплекса, однако непосредственно на уровне развития сельского хозяйства это сказывается крайне медленно, причиной чему является фактическое отсутствие необходимой индустриально-инновационной инфраструктуры. Что касается высокотехнологичных отраслей, к которым относятся атомная промышленность, машиностроение, химическая промышленность, транспорт и коммуникации, то на их развитие ориентированы лишь 62 научно-исследовательские организации (примерно 23,2% от общего количества). Этого, также недостаточно с позиции необходимости достижения целей индустриально-инновационного развития.

Общая численность работников научных организаций и вузов республики, занятых научно-технической деятельностью, в 2013 году составила 16578 человек, то есть возросла по сравнению с аналогичным показателем 2005 года на 3,6%. Научоемкость ВВП по количеству занятых в научной сфере в 2005 году составила 0,21%. Среди них лишь 9899 человек являлись специалистами исследователями, то

ды оқыту қызметімен қатар алып жүреді. Қызметкерлердің осы санатын ескеретін болсақ, 2005 жылы республикада зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асырған қызметкерлердің жалпы саны 21 257 адамды құрады.

90-шы жылдардың басында ғылыми-техникалық саладағы қызметкерлер санының азаюы шарықтау шегіне жетті. Айталық, тек 1992 жылы ғана зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізетін қызметкерлердің саны 11,5 мың адамға қысқарған. 2002–2013 жылдар аралығында жоғары оқу орындарының ғылыми-техникалық қызметкерлері санының ұлғаюымен қатар ғылыми ұйымдардағы қызметкерлердің азаюы тенденциясы орын алды. Осы кезең ішінде ғылыми-зерттеу қызметкерлерінің біразының ғылыми мекемелерден жоғары оқу орындарына ауысуы жүрді деп болжауға болады, бұл жоғары оқу орындарында еңбек ету жағдайларының қолайлы екенін көрсетеді.

Сонымен қатар жобалау-құрылымдау ұйымдары санының жеткіліксіз болуы да индустриялық-инновациялық үрдістердің дамуына кері әсерін тигізеді, орта есеппен алғанда тоғыз ғылыми ұйымға шаққанда тек бір ғана жобалау ұйымы келеді. Сондай-ақ жобалау-құрылымдау ұйымдарында қызмет ететін мамандар санының аздығы да назар аудартады. 2005 жылы олардың үлесі ғылыми-техникалық жұмыстарды атқаратын қызметкерлердің жалпы санының 5,5%-ын ғана және өнеркәсіптегі қызметкерлердің жалпы санының шамамен алғанда 0,1%-ын ғана құраған. Атап өтетін жайт, дәл осы жобалау ұйымдары аяқталған ғылыми әзірлемені іске асыруға дайын жоба кезеңіне жеткізуді жүзеге асырады.

Келтірілген сандар отандық ғылымның инновациялық қызметке бағдарлануының жеткіліксіз екенін, білікті инженерлік-техникалық кадрлардың ғылыми-техникалық саланы қамсыздандыруы деңгейінің төмен екенін көрсетеді.

Жүргізілген талдаудың басты қорытындысы – Қазақстанның ғылыми-техникалық саласының әлеуметтік ресурсының сандық параметрлерінің ауқымды түрде азаюында емес, экономикалық реформаларды жүргізу барысында оның сапалық сипаттамаларының қарқынды түрде жойылуында. Сондықтан осы үрдістерді талдауда ғылыми-техникалық саланың дамуын жеделдету туралы ой ғана емес, зияткерлікке, инновациялылыққа қойылған акцент те маңызды болып табылады, себебі инновациялық кәсіпкерліктің әлеуметтік ресурсы ұлттық экономика қозғалысының перспективаларын кеңейтеді.

Демек ең алдымен әлеуметтік құбылыс ретіндегі инновациялық шағын кәсіпкерлік мәнісінің өзі нақтыланады және инновациялық шағын кәсіпкерліктің қалыптасуы және дамуы негіздері ретіндегі әлеуметтік ресурстың ерекшеліктері айқындалады. Себебі ресурстардың техникалық-технологиялық, қаржылық, ұйымдастырушылық сияқты түрлерінің жеткіліксіздігі жағдайларында әлеуметтік ресурс инновациялық шағын кәсіпкерліктің басты құндылығына және артықшылығына айналады.

Бұл кезеңде мемлекет инновациялық шағын кәсіпкерлікті қолдаудың механизмдерін енді ғана тұжырымдап келеді. Бұған себеп болған бірінші кезекте экономикалық реформалар жүргізілген кезеңде ғылым саласының айтарлықтай түрленуі, нарықтық қатынастардың қалыптаспағандығы, мемлекеттің ғылым мәселелеріне жеткілікті назар аудар-

есть персоналом, непосредственно выполняющим НИОКР. Кроме того, в выполнении научно-технических работ участвует часть научно-педагогических работников по совместительству с преподавательской деятельностью. С учетом этой категории работников общая численность персонала, осуществлявшего исследования и разработки в республике в 2005 году, составила 21 257 человек.

Пик снижения численности работников в научно-технической сфере пришелся на начало 90-х годов, когда только в 1992 году численность персонала, выполняющего исследования и разработки, сократилась на 11,5 тысяч человек. На протяжении 2002–2013 годов имела место тенденция к увеличению численности научно-технического персонала вузов наряду с сокращением персонала в научных организациях. Можно предположить, что в течение этого периода происходил переход части научно-исследовательского персонала из научных учреждений в вузы, что, свидетельствует о более привлекательных условиях труда в высших учебных заведениях.

Кроме того, на развитии индустриально-инновационных процессов отрицательно сказывается недостаточное количество проектно-конструкторских организаций – в среднем только одна проектная организация приходится на девять научных. Обращает внимание также незначительная численность специалистов, занятых в проектно-конструкторских организациях. В 2005 году на их долю приходилось 5,5% от общего числа работников, выполняющих научно-технические работы, и примерно 0,1% от общей численности промышленного персонала. Отметим, что именно проектные организации осуществляют доведение завершенной научно разработки до стадии готового к реализации проекта.

Приведенные цифры характеризуют недостаточную инновационную направленность отечественной науки, низкий уровень обеспечения научно-технической сферы квалифицированными инженерно-техническими кадрами.

Главным итогом проведенного анализа представляется не столько масштабное уменьшение количественных параметров социального ресурса научно-технической сферы Казахстана, сколько интенсивное вымывание его качественных характеристик в процессе проведения экономических реформ. Поэтому в анализе этих процессов важным является не только мысль об ускорении развития научно-технической сферы, но и акцент на интеллектуальном моменте, инновационности, так как именно социальный ресурс инновационного предпринимательства расширяет перспективы самого движения национальной экономики.

Следовательно, прежде всего, уточняется сама сущность инновационного малого предпринимательства как социального явления и определяются особенности социального ресурса как основы становления и развития инновационного малого предпринимательства. Ибо в условиях недостатка других видов ресурсов – технико-технологических, финансовых, организационных, социальный ресурс становится главной ценностью и преимуществом инновационного малого предпринимательства.

Государство в нашей стране на данном этапе только формирует механизмы поддержки инновационного малого предпринимательства. Это связано, в первую очередь, со значительной деформацией сферы науки в период прове-

мауы, экономиканы дамытудың экстенсивті тәсілдерінің басымдығы, ірі кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің төмен деңгейі.

Қазіргі кезеңде инновациялық шағын кәсіпкерліктің әлеуметтік базасын қалыптастыру үрдісінің ресурстары айтарлықтай шектелген. Экономикалық дербестікке қол жеткізген және өз пайдасына иелік ету құқығына ие болған шағын инновациялық фирмалар өз ісін нәтижелі түрде дамытуға қажетті тиісті құқықтық мемлекеттік кепілдіктерді алмайды; сондай-ақ олардың инновациялық фирманың қызметкерлерін басқарудағы тәжірибесі жоқ және олар қызметкерлерді ынталандыруға және ұзақ мерзімді инновациялық мақсаттарға қол жеткізуге септігін тигізетін әлеуметтік басқару әдістерін әзірлеуге жеткілікті көңіл бөлмей, дамытудың сыртқы ресурстарын іздеуге ұмтылады.

Инновациялық шағын кәсіпкерліктің әлеуметтік ресурсын іске асыру нәтижелілігінің деңгейін арттыру мәнісі – қазіргі жағдайларда әлеуметтік ресурсты пайдаланудың сыртқы (инновациялық шағын кәсіпкерлікті қолдау) және ішкі (инновациялық менеджменттің әлеуметтік әдістері) жағдайларын жасау өзара байланысты болуға тиіс және аталған ресурсты сақтауға және ұлғайтуға бағдарлануға тиіс.

1) Шағын инновациялық кәсіпкерлікке ықпал етудің басқарушылық шараларын әзірлеу жөніндегі өкілеттіктерді орталық, аймақтық және жергілікті билік деңгейлерінің арасында бөлістіріп, шектеу. Жоғарғы деңгейде шағын фирмалардың инновациялық қызметінің жалпы заңнамалық негіздері айқындалады; аймақтық деңгейде жанама экономикалық және тікелей қаржылық қолдауға жағдайлар жасалады, аймақтың қажеттіліктері мен ерекшеліктеріне байланысты оның мөлшерлері айқындалады, инновациялық инфрақұрылым қалыптастырылады; жергілікті деңгейде меншікті ісін ашатын және дамытатын кәсіпкерлерді қолдау бағдарламалары, соның ішінде ақпараттық, білім беру, жарнамалық қызметтер, қызметкерлерді іріктеу қызметтері әзірленеді, сондай-ақ ірі кәсіпорындарды қайта құрылымдау жоспарлары әзірленеді, оған қоса шағын жоғары технологиялық фирмаларды түзетін кәсіпкерлікке бағдарланған инновациялық құрылымдар бөлінеді. Жергілікті деңгейде жергілікті қауымдастықтардың ресурстарын тарту арқылы инновациялық шағын кәсіпкерліктің әлеуметтік базасы кеңейтіледі.

2) Кәсіпкерлерді инновациялық циклдың техникалық-технологиялық тізбегін жасау үрдісіне ғана емес, шағын фирмалар қызметкерлерінің инновациялық қызметінің зияткерлік, кәсіби және шығармашылық толық-қандылығын қамтамасыз етудің әлеуметтік-ұйымдастырушылық контекстін қалыптастыру үрдісіне де қатыстыру.

Инновациялық шағын фирманың қызмет етуі сыртқы және ішкі ықпал факторларына тәуелді, ол сауатты түрде игерілген және пайдаланылған кезде әлеуетін жинақтайтын немесе іске асырудың нәтижелі жағдайлары болмаған кезде құнсызданып, кері жылжитын әлеуметтік ресурсты «қайта өңдеу» механизмі болып табылады. Фирманың бәсекеге қабілеттілігі неғұрлым жоғары болса, мемлекеттің, жеке және шетелдік инвесторлардың қолдау көрсетуге, инновациялық жобаларды қаржылай қамсыздандыруға, шағын инновациялық фирманы дамытуға қажетті тиісті жағдайлар жасауға деген қызығушылығы соғұрлым жоғары болады.

денция экономических реформ, несформированностью рыночных отношений, недостаточным вниманием государства к проблемам науки, преобладанием преимущественно экстенсивных способов развития экономики, низким уровнем инновационной активности крупных предприятий.

На современном этапе процесс формирования социальной базы инновационного малого предпринимательства в значительной мере ограничен в ресурсах. Малые инновационные фирмы, получив экономическую самостоятельность и право распоряжаться собственной прибылью, не получают соответствующих правовых государственных гарантий для эффективного развития собственного дела; а также не имеют опыта управления персоналом инновационной фирмы, и предпочитают искать внешние ресурсы развития, не уделяя достаточного внимания разработке социальных методов управления, способствующих формированию мотивации на достижение долгосрочных инновационных целей. Смысл повышения уровня эффективности реализации социального ресурса инновационного, малого предпринимательства состоит в том, что в современных условиях создание внешних – государственной поддержки инновационного, малого предпринимательства – и внутренних – социальных методов инновационного менеджмента – условий использования социального ресурса должно быть взаимосвязано и направлено на его сохранение и увеличение.

1) Разграничение полномочий между центральным, региональным и местным уровнем власти по выработке управленческих мер воздействия на малое инновационное предпринимательство. На верхнем уровне определяются общие законодательные основы инновационной деятельности малых фирм; на региональном уровне создаются условия для косвенной экономической и прямой финансовой поддержки, определяются ее размеры в зависимости от потребностей и специфики региона, формируется инновационная инфраструктура; на местном уровне разрабатываются программы поддержки предпринимателей открывающих и развивающих собственное дело, включая информационные, образовательные, рекламные, услуги, услуги по подбору персонала, также разрабатываются планы реструктуризации крупных предприятий, с выделением предпринимательски ориентированных инновационных структур, образующих малые высокотехнологичные фирмы. Именно на местном уровне происходит расширение социальной базы инновационного малого предпринимательства за счет вовлечения ресурсов местных сообществ.

2) Вовлечение предпринимателей в процесс создания не только технико-технологической цепочки инновационного цикла, но и формирования социально-организационного контекста обеспечения интеллектуальной, профессиональной и творческой наполненности инновационной деятельности работников малых фирм.

Инновационная, малая фирма, существование которой зависит как от внешних, так и от внутренних факторов воздействия, представляет собой механизм «переработки» социального ресурса, который либо накапливает свой потенциал при его грамотном освоении и использовании, либо обесценивается и деградирует при отсутствии эффективных условий реализации. Чем выше конкурентоспособность фирмы, тем выше заинтересованность государства,

Жалпы инновациялық шағын кәсіпкерліктің әлеуметтік ресурсын басқару ғылыми-техникалық саланың және шағын инновациялық фирманың дамуы және инновациялық шағын кәсіпкерліктің әлеуметтік ресурсын іске асырудың инновациялық әлеуметтік технологияларын жасау заңдылықтарына жүргізілген әлеуметтік талдауға негізделуге тиіс.

Бұл нәтижелі ұйымдастырушылық құрылымдарды қалыптастыруға және әлеуметтік ресурсты іске асыру жағдайларын жасауға мүмкіндік береді, бұл ғылыми-техникалық саланың үдемелі дамуына және шағын инновациялық фирманың әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан дамуына септігін тигізеді.

Пайдаланылған әдебиет тізімі:

1. Э.Г. Кочетов «Жаһандану ғылымы: Теория, әдіснама, тәжірибе: Жоғары оқу орындарына арналған оқулық» («Глобалистика: Теория, методология, практика: Учебник для вузов»). – «Норма» баспасы – Инфра-М, 2002. – 672 бет.
2. В.Н. Иванов, В.И. Патрушев «Әлеуметтік технологиялар: Дәрістер курсы» («Социальные технологии: Курс лекций»). – М., 1999.
3. Статистикалық жинақ. – Алматы: ҚР Статистика агенттігі, 2013.
4. Д.И. Кокурин, И.П. Николаева, В.М. Шмелев, Ч.Д. Ковалев «Инновациялар ресурстары: ұйымдастырушылық, қаржылық, әкімшілік» («Ресурсы инноваций: организационный, финансовый, административный»). – М., 2003.
5. Л.Я. Косалс «Инновациялық үрдістердің әлеуметтік механизмі» («Социальный механизм инновационных процессов»). – М., 1989.
6. Ю.П. Морозов, А.И. Гаврилов, А.Г. Городнов «Инновациялық менеджмент» («Инновационный менеджмент»). – М., 2003.
7. Ю. Пирнитс «Шаруашылық ұйымдастырудың «әлеуметтік ресурсы және әлеуметтік әлеуеті // Әлеуметтік ресурс: оны ұлғайту және оңтайлы түрде пайдалану әдістері. 1-бөлім» («Социальный ресурс и социальный потенциал хозяйственной организации // Социальный ресурс: методы его увеличения и рационального использования. Часть 1»). – Таллин, 1987.
8. «Әлеуметтік ресурстар және әлеуметтік саясат» («Социальные ресурсы и социальная политика»). С.С. Шаталин, Ю.А. Левада, Е.В. Устюжанин – М., 1990.
9. В.Ю. Тюрина «Инновациялық қабілет және инновациялық сезінушілік: Дәрістер конспектісі» («Инновационная способность и инновационная восприимчивость: Конспект лекций»). – Саратов, 1994.
10. В.Ф. Халипов, И.В. Лисиненко «Кәсіпкерлік социологиясы» («Социология предпринимательства»). – М., 1996.

частных и зарубежных инвесторов в оказании поддержки, финансовом обеспечении инновационных проектов, создании соответствующих условий для развития малой инновационной фирмы.

В целом, управление социальным ресурсом инновационного, малого предпринимательства должно базироваться на социологическом анализе закономерностей развития научно-технической сферы и малой инновационной фирмы и построении инновационных социальных технологий реализации социального ресурса инновационного, малого предпринимательства.

Это позволит формировать эффективные организационные структуры и условия реализации социального ресурса, что будет способствовать прогрессивному развитию научно-технической сферы и социально-экономическому развитию малой инновационной фирмы.

Список использованной литературы:

1. Кочетов Э. Г. Глобалистика: Теория, методология, практика: Учебник для вузов. – Изд. Норма – Инфра-М, 2002. – 672 с.
2. Иванов В. Н., Патрушев В. И. Социальные технологии: Курс лекций. – М., 1999.
3. Статистический сборник. – Алматы: Агентство РК по статистике, 2013.
4. Кокурин Д. И., Николаева И. П., Шмелев В. М., Ковалев Ч. Д. Ресурсы инноваций: организационный, финансовый, административный. – М., 2003.
5. Косалс Л. Я. Социальный механизм инновационных процессов. – М., 1989.
6. Морозов Ю. П., Гаврилов А. И., Городнов А. Г. Инновационный менеджмент. – М., 2003.
7. Пирнитс Ю. Социальный ресурс и социальный потенциал хозяйственной организации // Социальный ресурс: методы его увеличения и рационального использования. Часть 1. – Таллин, 1987.
8. Социальные ресурсы и социальная политика / С. С. Шаталин, Ю. А. Левада, Е. В. Устюжанин – М., 1990.
9. Тюрина В. Ю. Инновационная способность и инновационная восприимчивость: Конспект лекций. – Саратов, 1994.
10. Халипов В. Ф., Лисиненко И. В. Социология предпринимательства. – М., 1996.

050004, Қазақстан, Алматы қ., Гоголь к., 111

Тел.: 8 (727) 244-55-66, 244-55-77

Факс: 8 (727) 278-07-76

Call-орталық: 1408

www.damu.kz, www.dkb2020.kz, www.damu-komek.kz

